

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Jessen, Franz von.; Franz v. Jessen.
Titel Title:	<u>Katja : En Fortælling fra Rusland</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København ; Kristiania : Gyldendalske Boghandel, 1912
Fysiske størrelse Physical extent:	571 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

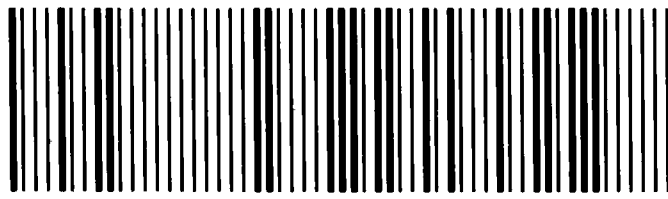
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

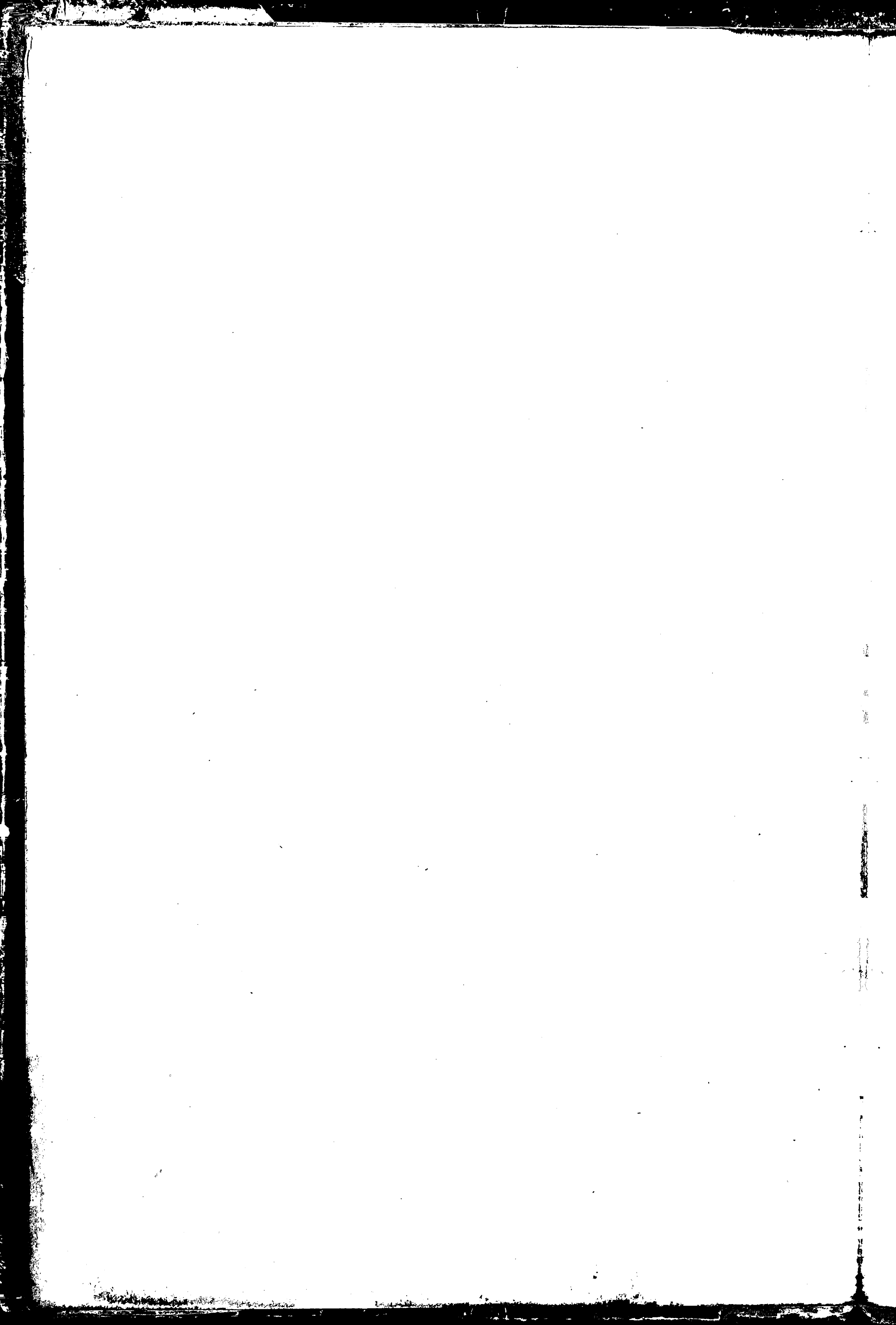
57, - 176 -

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130018765137

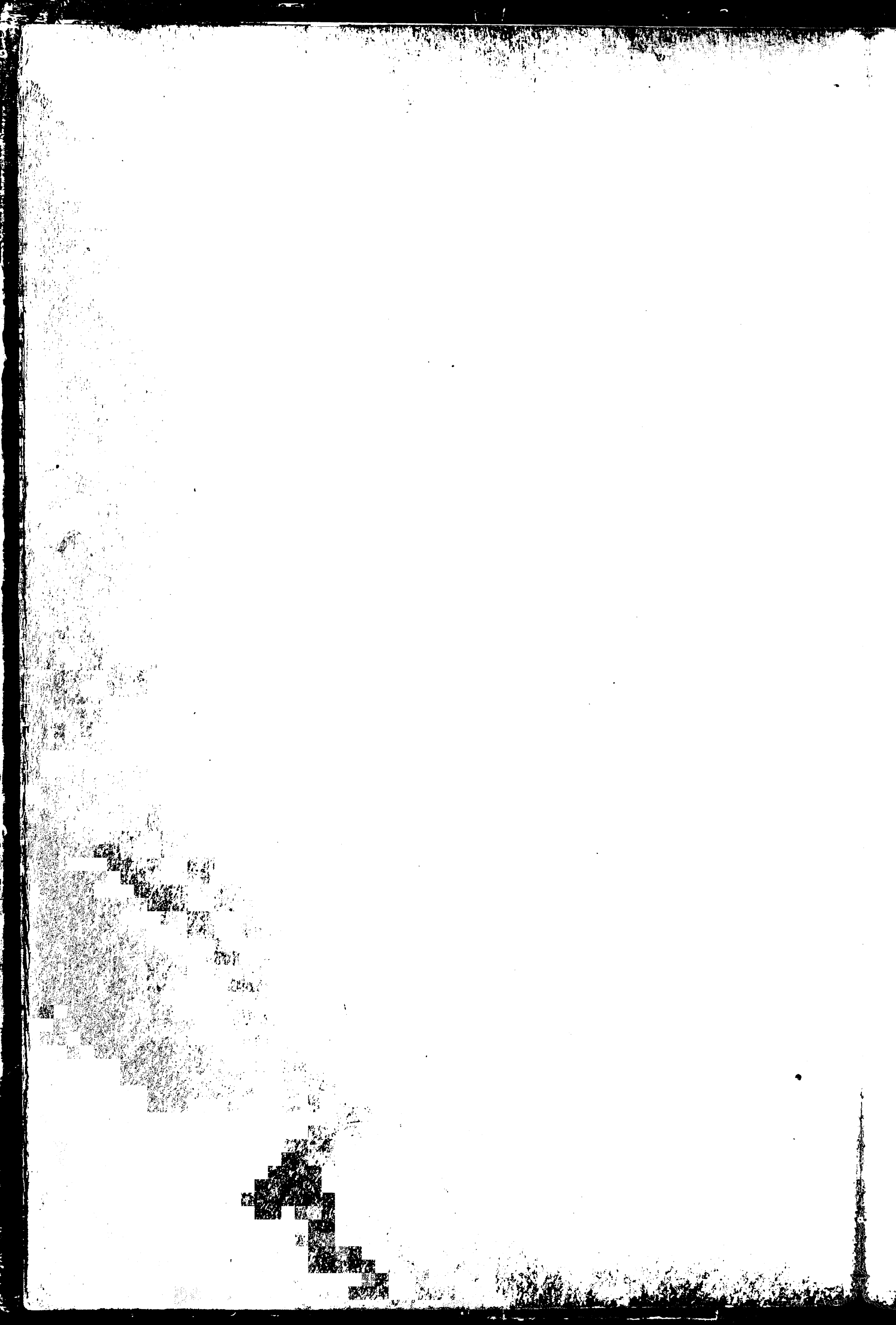
AF
JESSEN

AT & JA

FORTÆLLING FRA RUSLAND

M 13
h. b. g.

KATJA

FRANZ v. JESSEN

KATJA

EN FORTÆLLING FRA RUSLAND

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG ~ 1912

Copyright 1912 by Franz v. Jessen.

«KATJA, en Fortælling fra Rusland»
vil udkomme i Oversættelser til Tysk,
Engelsk, Svensk og Russisk.

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

FØRSTE DEL

Katja

1

I mange Aar havde Tatjana Fjódorovna været Husholderske hos Fyrst Rilinski paa hans Gods Prilúka. Selv havde hun ikke været Livegen, hverken hos Fyrst Sergéj Arkádjevitsj eller hans salig Fader; men hendes Mand, det Skind, var født som Livegen paa Prilúka, og endnu ved hans Død var det ikke gaaet op for ham, at der var sket noget som helst, der vedrørte ham, da Tsaren havde erklæret Livegenskabet for ophævet. Han havde aldrig haft synderlig Forstand, undtagen paa at køre. Meget havde Tatjana Fjódorovna udstaaet med ham, og naar han var fuld, maatte hun helst faa Karlene til at binde ham, hvis han ikke skulde slaa hende og Barnet ihjel. Men det maa man indrømme, at køre kunde han, ligemeget om det var herhjemme i Ukrajne eller paa Gaderne i Petersborg, Moskva og Odessa. Fyrst Sergéj Arkádjevitsj førte ham med sig allevegne, og maaske tog Fyrsten sig det mere nær end Tatjana Fjódorovna, da han døde.

«Mange Tusind Verst har Antón Andréjevitsj kørt mig,» sagde Fyrst Sergéj til Enken. «Han drak forskrækeligt; jeg troer, han har sviret for hver Kopek, han fik i Drikkepenge paa mine Embedsrejser — og han fik mange. Men aldrig har jeg set ham fuld paa en Buk. Han var en Kunstner i sit Fag, Tanja. Lad dette være Dig en Trøst. De bedste lillerussiske Traditioner i Behandlingen

og Dressuren af Heste levede ubevidst i Antón Andréjevitsj. Vi vil bede for hans Sjæl.»

Ogsaa Barnet døde, og Tatjana Fjódorovna troede ikke, hun skulde overleve den Sorg. Baade Fyrstinden og de to smaa Piger havde grædt, og alle var gode og kærlige mod hende, hvad der ligesom gjorde det meget, meget værre, og alligevel føltes saa mildt og lindrende.

«Tanja, lille Tanja!» gentog Fyrstinden og strøg hende over Haaret. «Hvad skal jeg dog gøre for Dig! Blot vi kunde hjælpe Dig, selv om det kun var en lille bitte Smule!»

Og Tatjana Fjódorovna huskede, at de smaa Piger havde staaet hos hende, og hver havde holdt en af hendes Hænder. Sonja saae paa hende med sine store, taarefyldte Øjne og tav ganske stille, ligesom i Andagt. Men Katja krammede hendes Haand, hulkede hæftigt og vedblev at stamme mellem Gisp og Suk:

«Jeg skal altid være artig! Jeg skal altid være god ved Tanja!»

Alt det var nu længe siden — ti, maaske tolv Aar. Tatjana Fjódorovna havde ondt ved at huske saa nøjagtig. Aarstallet var malet paa det lille Kors paa Kirkegaarden, og en Gang imellem fik hun En, der kunde læse, til at sige hende, hvad der stod. Men hun glemte det igen, vist nok fordi hun aldrig syntes, det kunde rigtig passe. Undertiden talte hun ogsaa med Aleksander Sergéjevitsj om sine Tvivl. Han var en svag og pylret Dreng, men det havde han fælles med sin Fader, Fyrsten, at der var en Værdighed og Ro over ham, som havde Sygdommen, han bar paa, tidlig modnet ham, og alle de Bøger, han læste, gjort ham lærd og viis.

«Sasja,» sagde Tatjana Fjódorovna og lod nogle Skefulde syltede Jordbær glide ned i hans The, fordi hun

vidste, at det stod han ikke for. «Sasja, troer Du, at det Aarstal paa Kirkegaarden er rigtigt?»

«Hvorfor skulde det ikke være rigtigt, Tanja? Papa gav selv Maleren Opskrift paa, hvad der skulde staa paa Korset.»

«Men Maleren kan have malet fejl; han drikker, veed Du. Eller ogsaa læser Folk det forkert.»

«Der er ikke to Maader at læse et Aarstal paa Tanja.»

«Men ser Du, Sasja, det kan ikke være nær saa længe siden, for jeg husker det altsammen, som var det sket igaar. Eller ogsaa maa det være meget, meget længere siden, efter alt det, der er foregaaet her i Huset. I var jo ganske smaa den Gang, og vi havde endnu ikke faaet Mikhajlo til Kusk, skøndt han nu har været her allerede længe, den Sigøjner. Det var ogsaa, før Katja havde Mæslinger. Men det var nok efter at vi solgte Huset i Kijef, det er jeg ganske sikker paa.»

Sasja rystede træt paa Hovedet. Og Tatjana Fjódorovna summerede selv det hele op med et tungt Suk:

«Jaja, død er hun i hvert Fald, det lille Væsen.»

Nu var det Sommer igen — en glødende Dag først i Juli uden et Vindpust til at sætte Bevægelse i den tunge Luft, der ligesom sænkede Varme ned over Slottet og Parken. Paa Plænerne og især nede ved Søen skinnede Lyset saa voldsomt, at det skar i Øjnene. Overalt i det store Hus og i dets Omgivelser var der stille.

Tatjana Fjódorovna gik inde i Spisestuen og saae til, medens Pigen og Tjeneren Dmitri dækkede Frokostbordet.

«Otte», talte hun højt, idet hun een for een lod Servietterne i deres Ringe af Sølv, Træ eller Silke falde ned

i Forklædet. «Otte, Dmitri. Denne her er Fyrstens, den lægger Du deroppe ved Bordenden paa Pladsen med Ryggen til Vinduerne; det er noget Snavs, de nu igen har solgt ham til at farve Skægget med — det smitter af; hvad den Mand koster os i Vask! Denne her er Fyrstindens — ja, ved den modsatte Bordende. Her har Du Aleksander Sergéjevitsj, paa Fyrstens venstre Side; se hvor nydelig han holder sin Serviet, og som han ruller den sammen! Sofja Sergéjevna, ved Siden af sin Broder, ogsaa rigtig pænt holdt, men hun spiser jo heller ingen Ting, den lille Due. Nikolaj Nikolájevitsj, ved Siden af hende . . .»

«Jeg troede, Jekaterina Sergéjevna skulde sidde . . .»

«Hold Din Mund, Dit Fæhoved. Blander han sig min-sandten ikke . . . Nikolaj Nikolájevitsj lægger Du mellem Sofja Sergéjevna og Fyrstinden, og Dine Bemærkninger holder Du for Dig selv. Pjótr Konstantínovitsj — paa Fyrstens højre Side; han skal snart være Officer. Vladímir Aleksándrovitsj — dér, man skulde ikke tro, han nogen Sinde rullede sin Serviet op; den er ligesaa ren og nystroget som han selv. Og saa her Jekaterina Sergéjevna, paa Fyrstindens venstre Side, naturligvis — Du alstyrende Gud, som hun krøller og sjasker, det Barn . . .»

«Saa, gør hun det! Du taler rigtignok ikke pænt om mig, Tanja,» lød det hende fra et af Spisestuens aabne Vinduer, der sad saa lavt, at man ude fra Gaarden kunde læne sig ind over Karmen. «Og jeg, der netop vilde bede Dig om noget!»

«Hvad er det nu?»

«Tanja, søde lille Tanjuska, giv mig et Glas Kvas, vil Du, jeg er ved at dø af Tørst!»

«Ikke Tale om den Ting. Vi kan ikke her, lige inden

Frokost, gaa og skænke af den Kvas, der skal bruges ved Bordet. Altid kommer Du rendende i Utide . . .»

«Tanja, for denne ene Gangs Skyld, jeg fortæller Dig jo, at jeg er ved at dø. Vi har roet, Petja, Sonja og jeg, og det var en Varme, siger jeg Dig!»

«Hvad skulde I ogsaa ro for, paa denne Tid! Lad mig i Fred. Du faaer ingenting. Desuden er Flaskerne slet ikke trukket op af Brønden endnu.»

«Du er en rigtig ækel gammel En!» sagde Katja og gik sin Vej, som var hun højt fornærmet. Pigen Ustja og Dmitri smilede, saa meget de turde for Tatjana Fjódorovna.

Katja gik en lille Omvej for ikke at vække Mistanke. Hun havde taget sin Straahat af og lod den dingle over Armen i de lange, lyseblaa Baand.

Om Sommeren, naar Isbeholdningen var sluppen op, blev Drikkevarerne til Herskabets Bord sænket ned i den dybe Brønd for at holde sig kolde, til de skulde bruges. Den gamle Gartnerkarl Aleksej passede dette Arbejde under Tatjana Fjódorovnas aarvaagne Ledelse, saa intet — ikke den mindste Draabe Vodka, Frugtsaft eller Limonade kunde gaa tabt under Transporten.

«Goddag, Alek,» sagde Katja med sin venligste Stemme. «Saa ung og rask Du holder Dig, Alek. Det er rigtignok en Fornøjelse at se.»

«Ak ja, Deres Naade er altid saa venlig. Men gammel bliver man jo. Mor Eugeníja siger, at det maa være 78, jeg bliver, men jeg troer, hun regner fejl med tre—fire Aar, for saa vidt jeg selv veed, er jeg nøjagtig 10 Aar ældre end Fyrst Sergéj Arkádjevitsj, og han er kun 65.»

«Aa, Mor Eugeníja!» Katjas Tonefald var idel Ringeagt. «Nej, veed Du, naar man er saadan en køn, rask Karl som

Du, saa skulde man tage sig en anden Kone. Det gjorde jeg i Dit Sted, Alek!»

Den gamle lo, saa han rystede. Spøgen var ud over alle Bredder, ligesom Smigeren. Blive af med Mor Eugeníja, det gamle Fugleskræmsel, der hundsede ham, saa han var til Latter for alle de andre, som i hvert Fald havde bevaret den Mandens kostelige Forret at kunne gennemprygle deres Kone, naar som helst de havde Lyst, medens det hjemme hos ham var Mor Eugeníja, der ene førte Krabasken.

«Aa Gud, Gud i Himlen, som De kan tale, Jekaterina Sergéjevna!» hikkede han med Taarer i Øjnene og Sting i Siden. «Jesus ved Gud Faders Side — Herren velsigne Dem, min lille Due — blive af med Mor Eugeníja!» Latterrystelserne gjorde ham helt stakaandet.

«Alek, vil Du være rigtig rar, naar jeg beder Dig om noget? Giv mig en Flaske Kvas nede fra Brønden.»

Aleksej kom pludselig til sig selv. Forfærdet saae han paa den unge Pige, der stod tæt ind imod ham, rank og slank i sin hvide Kjole, med en tyk, mørkebrun Fletning frem over den ene Skulder.

«Er De bleven tosset, Deres Naade? Tænk paa Tatjana Fjódorovna . . .»

Katja lagde en hvid Arm om hans Hals, der stak frem, brun og furet, af den snavsede, himmelblaa Skjortebluse: «Lille Alek! Naar jeg beder Dig saa pænt . . .»

«Hun slaar mig, Jekaterina Sergéjevna, hun slaar mig . . .»

«Hvem? Tanja? Pyt, det skal jeg nok klare!»

«Mor Eugeníja, Deres Naade. Hun er en Heks, og Tatjana Fjódorovna fortæller det til hende.»

«Snak, Alek, Du er da ikke bange for en gammel Kæl-

ling, saadan en rask, flot Karl som Du. Træk Kurven op, Alek, jeg vil jo bare se, hvad der er i den.»

Den onde Samvittighed plagede Aleksej slemt, da han halede Kurven op af det mørke, kølige Dyb.

«Lad os se, Alek, min Ven, hvad er der monstro til Frokost idag? Vodka, det er Faders, den bryder vi os ikke om, lad den blot blive, hvor den er. To Flasker Kvas, ved Gud, *kun* to Flasker! Troer Du, det er Tyttebær-Kvas, Alek?»

Han stod som paa Naale, og Tatjana Fjódorovna var ikke ude af hans fortumlede Tanker, undtagen naar hun glimtvis antog Mor Eugeníjas Skikkelse.

Katja holdt Flaskerne op for Lyset, som for at overbevise sig om, at det virkelig var Tyttebær-Kvas, de indeholdt. Pludselig, inden Aleksej havde begrebet et Ord af det hele, løb hun med sit Bytte — pilede afsted og sprang som en hvid Hind, der troer sig forfulgt.

«Jekaterina Sergéjevna! Deres Naade! Min lille Due! Forbandede Tøs!» Alek stolprede efter hende, kaldte først bønligt, saa rasende og tilsidst halvgrædende af Angst. Men Hinden var flygtet til Steder, hvor Forfølgeren ikke kunde naa den.

Saa snart Katja var kommet til den Fløj af Huset, hvor hendes og Søsterens Værelser laa, antog hun paany den ubekymrede Uskylds Mine og gik ind for hos sig selv og Sonja at samle alle de Glas, hun kunde faa fat paa. I et Forklæde, som i en Hast blev bundet om Livet, bar hun derpaa det hele ud til et skyggefuldt Sted i Parken.

Paa Vejen saae hun sin Far, der skulde ind og gøre sig lidt i Stand inden Frokosten. Hun gemte sig, medens han gik forbi. Og da alt var rede, raabte hun efter de

andre, Sonja, Sasja og hans Venner, at de skulde komme, hurtigt, straks!

Efterhaanden dukkede de frem — Sonja, der spadserede med Pjótr Konstantínovitsj Orloff inde i den gamle Egeallé — Sasja, der havde ligget i Hængekøje og læst Digte — Vladímir Aleksándrovitsj Sjipágin i en blændende Sommerdragt af Raasilke, hvis særlige Egenskaber han forklarede Nikolaj Nikolájevitsj Karatájef, som ikke hørte efter.

«Hvad er der paa Færde?» spurgte Sonja.

«Jeg har Kvas, dejlig, kold Tyttebær-Kvas, lige fisket op af Brønden. Vil I have et Glas med?»

«Men Gud, er det det hele!» sagde Sasja. «Du kunde da have ventet til Frokost.»

Sjipágin skulde ingenting have — Tak, men mellem Maaltiderne, veed De, er det lidt farligt . . . Petja Orloff og Karatájef følte heller ingen Lyst.

Katja blev stram i Ansigtet og gjorde et utaalmodigt Kast med Hovedet, saa Fletningen fløj tilbage fra Skuldren:

«Gudbevares, men hvis I troer, jeg en anden Gang skal gøre mig Ulejlighed!»

«Hvor har Du faaet Flaskerne fra?» spurgte Sonja med dæmrende Forstaaelse. Men allerede havde Orloff og Karatájef ombestemt sig og rakte Glas frem for at vise, at naar Katja tog det paa den Maade, saa var det noget helt andet, saa havde de uhyre Lyst til Kvas og netop nu . . .

Sonja gentog sit Spørgsmaal. Men Katja var i Færd med at faa Undervisning i at drikke paa den Maade, Kadetterne bruger, naar de har skillinget sammen til Champagne «paa Værelserne». Orloff viste: Glasset i Arms Højde over Munden, Hovedet tilbage — nej, længere endnu — hæld saa, en uafbrudt Strøm, der lige skal træffe

Svælget — og ikke en Draabe maa spildes. Petja maatte nødvendigvis hjælpe Katja at faa Hovedet i Stilling, og hun lod ham hjælpe. Sonja vilde ikke prøve. Karatájef stod og overvejede, om der ikke mellem det orientalske Akademis Studenter fandtes en Skik, der kunde bringe ham de samme Fordele som Orloff. Sasja syntes afgjort ikke om, hvad der foregik.

«Hold op i Tide, Jekaterina Sergéjevna,» sagde Sjipágin med sin læspende Stemme. «Det ender med, De spilder ned ad Deres Kjole.»

«Du er et Fæ, Vladímir,» bemærkede Sasja. «Havde Du ikke sagt det, var hun holdt op af sig selv. Nu bliver hun ved, til det er for sent, bare for at vise Dig, at hun tør.»

«Næsvisse Dreng,» snerrede Katja og gav sin Broder et rasende Blik. «Prøv, om De kan, Nikolaj Nikolájevitsj,» vedblev hun opmuntrende til Karatájef, der ikke havde haft Øjnene fra hende.

«Nej, prøv ikke. Det er grimt,» sagde Sonja og saae et Øjeblik op paa Karatájef. Han vidste ikke, hvilket Parti han skulde tage. Inden han havde bestemt sig til noget, fyldte Katja et Glas til Randen og rakte det til Orloff:

«Vis mig, hvordan det rigtig skal gøres, men flot veed Du, Petja!»

Den unge Mand greb Glasset og bragte Hovedet i Stilling. Karatájefs Øjne mødte Katjas . . . hun ikke saa meget som saae paa Orloff.

«Maaske det slet ikke er saa svært,» sagde Karatájef usikkert.

I det samme lød Frokost-Klokken oppe fra Havetrappen. Dmitri kimede, som gjaldt det at vække hele Egnen.

Da alle var samlede, og hver stod ved sin Plads, vendte Fyrst Rilinski, hans Hustru og Døtre sig mod det Hjørne af Spisestuen, hvor Helgenbillederne hang, bøjede sig for dem og gjorde Korsets Tegn. De unge Mennesker antydede de samme Bevægelser, og saa blev der en Skraben med Stole og Klirren af Kuverter.

Ustja og Dmitri vartede op. Tatjana Fjódorovna gled tyst om og havde sine Øjne allevegne. Katja havde straks set, at hun vidste det hele, og at hun var dybt krænket. «Nu er hun Martyr igen,» sagde Katja til sig selv. Det var Tatjana Fjódorovnas Svaghed bestandig at ville overbevise hele Huset, men især Fyrstinden om, at der blev gjort hende den skammeligste Uret. Naar en af Pigerne slog en Kop i Stykker, naar Kvædesyltningen mislykkedes, naar Aleksej havde glemt at lukke for Kalkunerne, naar Fyrstens irske Setter satte snavsede Poter paa et renskuret Gulv, eller naar hendes egen Papegøje, Petrusjka, som Sasja havde givet hende, da han skulde til Moskva og studere, gemte sig paa et uudgrundeligt Sted — saa var det den haarde og uretfærdige Skæbne, der var ude efter hende. Hendes magre, spinkle Skikkelse sank endnu mere sammen end ellers, og det lille, gulnede Gammelkone-Ansigt udtrykte Sorg og bitter Krænkelse over Verdens Ondskab.

Katja havde forsøgt at nikke venligt til Tatjana Fjódorovna, som om intet var dem imellem. Men Martyr-Minen var blot bleven endnu strammere. Der var Uvejr i Luften.

Som sædvanlig førte Fyrst Sergéj Ordet. Selv de almindeligste Bemærkninger syntes i hans Mund vægtige; han satte Pris paa det højtidelige og velklingende.

«Marinen, Petja,» sagde han, nærmest henvendt til Kadet Orloff, men dog med tydelig Tilkendegivelse af, at hele

Bordet vilde have Udbytte af at høre ham, «Marinen, min unge Ven, er kaldet til at spille en stor Rolle i vort Fædrelands Historie. Dette var ogsaa Din salig Faders Mening. Konstantin Mikhájlovitsj beklagede sig ofte over, at der blev gjort for lidt for Marinen; jeg er tilbøjelig til at mene, at han havde Ret.»

«Du har vist glemt at sætte Kvas paa Bordet, lille Tanja,» bemærkede Fyrstinden stilfærdigt. Sonja saae over paa Katja, der et Øjeblik blev højrød — men ogsaa kun et Øjeblik. Nu kom det. Hun var rede.

«Jeg har ingen kold Kvas idag, Deres Naade. Den er blevet stjaalet.» Tanja sagde disse Ord i en Tone, der gav Indtryk af Ulykkens umaalelige Dybde.

«Stjaalet!» Fyrst Sergéj vilde ikke tro sine egne Øren. «Tager Du ikke fejl, Tatjana? Stjaalet! Af hvem, tør jeg spørge?»

«Jeg har taget den,» sagde Katja kampberedt.

Der var bleven underlig stille ved Bordet. Men nu kunde Petja ikke dy sig længere: han lo højt, og Sasja stemte i med. Fyrstinden saae fra den ene til den anden. Hun begreb ikke, hvad her foregik.

«Hm. Maaske Du vil være af den Godhed at forklare . . .» Fyrsten henvendte sig temmelig hvast til sin ældste Datter.

«Det er tydeligt nok,» svarede Katja. «Jeg bad pænt og høfligt Tanja om et Glas Kvas, fordi jeg var tørstig. Hun vilde naturligvis ingenting give mig. Saa gik jeg ned til Aleksej og fik hos ham, hvad jeg havde Brug for. Det var let, Papa. For Alek er jo bare et Mandfolk!»

Nu lo de unge Mennesker igen. Men Sonja rynkede Panden, og Fyrstinden sagde med et undertrykt Smil: «Katja dog!»

«Jeg maa sige, at Katja har delt med os alle,» skyndte Orloff sig at tilføje, og Niki Karatájef misundte ham allerede for anden Gang idag.

«Højst uregelmæssigt, sandelig i høj Grad uregelmæssigt. Jeg veed ikke, hvilke Følger denne Sag rettelig bør have.» Fyrsten var bleven irriteret. «Og dertil Dine Kommentarer, Katja, om Mændene. Rent ud forbavsende.»

«Min Ven, ikke i Tjenerskabets Nærværelse,» indskød Fyrstinden paa Fransk. Men Fyrst Sergéj holdt ikke af at blive formanet. Han kunde ikke finde sig i, at hans Autoritet blev bestridt. Og nu dette Pigebarn, der tidlig og silde spillede dem alle paa Næsen. Det var høje Tid at gribe ind — afgørende.

«Jeg formoder,» sagde han til Katja — paa Fransk, som en svag Indrømmelse til sin Hustru — «jeg formoder, at De er færdig med at spise. Maaske De saa vil have den Godhed at begive Dem til Deres Værelse og blive dèr indtil videre.»

«Serge, mon ami!» Fyrstinden sendte ham et bedende Blik. Men Katja rejste sig straks, farveløs, med sammenbidte Læber og den knejsende Holdning, der mindede om en Staal fjeder, spændt til Bristegraden. Endnu inden hun var naaet ud af Stuen, hørte hun Petja sige:

«Saa fortjener vi alle Stuearrest, Onkel Sergéj.»

Og Sasja stemte i med. Men Karatájef fik ikke et Ord over sine Læber.

Fyrsten talte paany om Marinen — usikkert og ligesom fraværende. Kadet Orloff paa hans højre Side svarede med Enstavelsesord. Sasja paa hans venstre Side vendte ham halvt Ryggen; de hektiske Pletter viste sig paa Sasjas Kinder, da han urimelig højt og vidtløftigt fortalte sin

Moder Indholdet af et fransk Digt. Fyrst Sergéj følte tydeligere og tydeligere, at Stemningen var ham fjendtlig.

Det samme opfattede Tatjana Fjódorovna. Ingen saa meget som saae til hende. Pigen Ustja tillod sig ligefrem at vrænge Ansigt ad hende. Dmitri fandt Lejlighed til at træde hende paa hendes ømmeste Fod. Nu var Skæbnen efter hende igen med sin Uretfærdighed og Ondskab.

Katja fik pludselig paa Vejen til sin Arrest en Idé, der bragte hende til at le højt i de tomme Stuer.

Let og rapt foer hun ad Havevejen til Prilúka's venstre Fløj, hvor Tjenerskabets Kamre laa, og hvor Tatjana Fjódorovna havde et nydeligt Værelse, helt beklædt med Egnens lillerussiske Vævninger og fyldt med Helgenbilleder og Portræter af Fyrsten, Fyrstinden og deres tre Børn paa alle Alderstrin. Katja smuttede derind og gik lige løs paa det store, skinnende blanke Messingbur, hvori Petrusjka opholdt sig, medens dens Ejerinde var optaget i Spisestuen. Katja tog Fuglen, huskede at lukke Buret omhyggelig igen og løb saa bort med Rovet trykket mod sit Bryst. Hendes næste Maal var Faderens Paaklædningsværelse i den modsatte Fløj, ikke langt fra, hvor hun selv og Sonja havde deres lille Lejlighed. Der var mange Flasker og Krukker at læse paa og lugte til, ogsaa mange Skuffer at aabne, inden hun endelig fandt, hvad hun søgte.

Et Øjeblik efter stod hun i sit eget Værelse, varm og forpustet, men opmuntret af søde Hævntanker. Gardinet blev rullet ned og Døren laaset.

«Nu er det os to, Petrusjka!»

Hun krængede Ærmerne op, bandt Papegøjen ved det ene Ben til en Stoleryg, fandt en lille Børste frem, som

hun vilde ofre, og satte sig saa tilrette som en Kunstnerinde ved sit Staffeli.

Petrusjka var en dejlig grøn Fugl med rødt og blaat paa Vingerne. Forsigtigt og under stadige Kærtegn farvede Katja den sort — børstede den over, fra Hoved til Fod, med Fyrstens franske Haarfarve, paa hvis Etikette der stod, at den var uforgængelig.

Det var et stort Arbejde, meget større end Katja havde tænkt sig. De første Lag Farve forslog ingenting; Petrusjkas grønne Dragt skinnede stadig igennem. Den tossede Fugl vilde heller ikke sidde rolig, og navnlig protesterede den hæftigt, naar den skulde vendes paa Ryggen, eller naar dens Vinger blev spilede ud og lidt voldsomt drejede op-efter. Iøvrigt pludrede den ustandselig med og saae forbavset op og ned ad sig selv, efterhaanden som den blev sortere og sortere.

Egenlig fortrød Katja saa smaat, at hun var begyndt paa dette. Udførelsen af hendes Ideer maatte nødig tage for lang Tid, naar hun skulde synes om dem. Dette her var desuden noget Griseri . . . At Papa virkelig gad bruge saadan noget og ovenikøbet bildte sig ind, at man ikke kunde se det . . . Han vilde blive rasende, naar han opdagede, at Flasken var borte. Og sæt, han ikke havde flere end denne ene! Mindst fjorten Dage, snarere tre Uger vilde der gaa, inden han kunde faa ny Forsyning fra Paris, og den Slags købte han sikkert ikke i Kijef, Moskva eller Petersborg. Saa vilde han i al denne Tid, Sasjas Venner var hos dem, blive mere og mere graa for hver Dag, ligesom Petrusjka nu blev mere og mere sort.

«Men han har godt af det, Gud, hvor har han godt af det!» sagde Katja til sig selv, medens hun børstede Farven ind i Petrusjkas Brystdun. «Saadan som han behandlede

mig, medens de allesammen hørte paa det. Jeg er ingen Skoletøs mere — jeg fylder snart 17 Aar, og det veed han meget godt. Aldrig havde han vovet at byde Sonja den Slags, og hun er over et Aar yngre. Det er altid mig, han er paa Nakken af — han og Tanja og alle de andre . . .»

Katja følte dyb Medlidenhed med sig selv. Det var sjældent, hun græd; i Kejserindens Klosterskole i Kijef, hvor hun var i Pension fra sit 12. til sit 15. Aar, havde Jeléna Dolgoruki engang sagt til hende, at hun saae rædsom ud, naar hun flæbede, medens Taarer netop klædte Sonja aldeles bedaarende. Nu skulde Jeléna nødig tale med, for hun lignede altid en Kokkepige, der lige kommer fra det gloende Komfur; men Katja havde selv en Gang, efter et hæftigt Opgør med den unge Franskmand, som gav Timer i sit Modersmaal, overbevist sig i Spejlet, og der *var* noget i, hvad Jeléna sagde . . . ogsaa det om Sonja. Derfor stred Katja imod, naar Graaden vilde melde sig. Alligevel mærkede hun, da hun sad ene med Petrusjka og tænkte paa, hvor grusomt hun var bleven behandlet, at hendes Øjne begyndte at fylde med Taarer.

Børsten strøg fast og regelmæssigt hen over Petrusjkas Hoved, og Fuglen grundede paa, om dette var Kærtegn, eller hvad det ellers kunde være.

Katjas Tanker var atter paa Vandring:

«Det er meget muligt, at Sasja ser sygelig ud og er kedelig, som Jeléna Dolgoruki altid sagde om ham. Han læser ogsaa alt for meget; han ligefrem hænger i de Bøger, selv naar hans Venner er her. Men man kan stole paa ham. De maa for mig sige om ham, hvad de vil — Kavaller, det er han! Straks da Petja stillede sig ved min Side idag, tog ogsaa Sasja mit Parti, skøndt jeg godt veed, han ikke syntes om, at jeg narrede den tossede Kvas fra

Aleksej og drak saadan, som Petja lærte mig. Aa, Petja! Jeg elsker Petja. Han var tit ækel som Dreng, da hans Forældre boede i vort Hus i Odessa; han kneb mig saa afskyeligt og trak i Fletningen, saa jeg skreg. Sonja siger, at det gjorde han aldrig ved hende. Men nu viger han ikke fra hende. Niki Karatájef heller ikke. Altid er de i Hælene paa hende, men mig er der ingen, der bryder sig om . . .»

Et Øjeblik lod Katja Petrusjka i Fred, og den benyttede det til at ryste sig grundigt og baske med Vingerne.

Men allerede dyppedes Børsten paany, og Katja malede videre:

«Han skal jo være saa dygtig, Karatájef. Sasja mener, han har en stor Fremtid for sig i Diplomati. Men det troer jeg nu ikke. Han er ikke til at trække op, og han veed aldrig, hvor han skal gøre af sig selv. Han svigtede mig idag. Han lod mig i Stikken. Det skal jeg aldrig glemme ham. Han er en Kujon — føj! Jeg hader ham.»

Nu pressede Taarerne saa stærkt paa, at Katja kun kunde se Petrusjka gennem Taage.

«Jeg troer, jeg vil drukne mig,» søgte hun at gøre sig selv indlysende. «Eller flygte — langt, langt bort. Saa kan de allesammen have det saa godt. Jeg vil se at faa Petja med. Sasja gør det aldrig. Men Petja . . . Han foreslog mig det selv engang i Odessa, da vi var smaa. Der laa en Damper med tyrkisk Besætning, og han sagde, han kendte Kaptajnen . . . Men hvis Petja heller ikke vil —»

Nu nyttede det ikke længere at stritte imod. Graaden kom som et Bygevejr. Og medens Katja lod Hovedet synke ned paa sin blottede Arm, sad den sorte Fugl over hende og baskede forvildet med Vingerne, fremmed for sig selv.

Medens Katja havde lukket sig inde med Petrusjka, var Prilúka lidt efter lidt kommet i Oprør og havde delt sig i indbyrdes fjendtlige Lejre.

Den eneste, der foreløbig blev holdt udenfor Oprøret, var Fyrst Sergéj. Som sædvanlig efter Frokost trak han sig tilbage til sit private Kontor og Rygeværelse for at læse «Novoje Vrjemja», «Moskovsskija Vjadosossti» og «Le Temps». Posten kom til Prilúka paa den Tid, hentet af kørende eller ridende Bud 10 Verst fra Slottet, i Dubní, der er en lille Station paa den smalsporede Bane mellem Guvernementsbyen Tsjernígof og Koronevo, hvor Tilknytningen til Hovedlinjen Kijef—Odessa finder Sted. Fyrst Rilinski var en Mand med regelmæssige Vaner, og han holdt ikke af at blive forstyrret, naar han læste sin Post og fik sig et lille Blund. Idag, da han forudsaa, at hans Hustru eller maaske Sasja og Sonja vilde kunne finde paa at gøre Indbrud hos ham for at faa ham til at hæve Katjas Straf, var han saa forsigtig at lade Dmitri bringe Fyrstinden en lille fransk Note af følgende Indhold:

Arresten ubønhørlig i to Timer. Derpaa hæver jeg den selv.

S. A. R.

Og, naar alt kom til alt: ganske vel fornøjet med sin egen Strængthed, passende mildnet af faderlig Forstaaelse, fordybede han sig i Aviserne og gled fra dem sagte over i tryk Slummer.

Men næppe havde Fyrstinden hovedrystende læst den franske Billet og med et Suk rakt den til Sonja, før Tatjana Fjódorovna viste sig — et Billede paa uforskyldt Ulykke.

«Petrusjka er borte. Buret er tomt!»

Fyrstinde Rilinski var en Kende træt af Tanjas mange

Bekymringer og slet ikke tilfreds med, hvad hun idag havde gjort overfor Katja. Blidt og sagtmodigt bar Anastasíja Grigórjevna de Lidelser, Sygdom og mangen skjult huslig Sorg beredte hende; hun var af dem, der troede paa Kærlighed, og som spredte den til alle, der stod hende nær — ikke ødselt og hæftigt, men jævnt og stadigt, altid tilgivende og forstaaende, tavs om egen Pine, lydhør for hver dæmpet Klage, der lød om hende. Hendes Børn tilbad hende. Hele Godset elskede hende. Hun vidste ikke selv, at hun fortjente det.

Tanja, der havde kendt hende i saa mange Aar, opfattede straks den Biklang af Utaalmodighed, der lød i Fyrstindens Stemme, da hun svarede:

«Men saa pas dog bedre paa den Papegøje!»

Om Tanja var bleven slaaet, som i sin Tid af salig Antón Andréjevitsj, kunde Pryglene ikke have smertet hende mere end den fremmede Tone i Fyrstindens Svar.

Tanja græd. Alle disse Ulykker voksede den gamle Kone over Hovedet. Ak, ingen kunde nok passe bedre paa Petrusjka end hun, for det stakkels uskyldige Kræ var en Gave til hende fra hendes elskede Sasja, som hun holdt af som sit eget Barn, det lille himmelske Væsen, der var taget fra hende ligesom nu Petrusjka og heller aldrig skulde komme igen . . .

Fyrstindens Medlidenhed var allerede vakt paany. Hun fik Tanja til at fortælle i en Slags Orden: Petrusjka lukket inde før Frokost, og Buret stadig lukket, men tomt efter Frokost. Der hvilede en frygtelig Mistanke paa Ustja eller paa Dmitri, som havde opført sig skammeligt ogsaa efter Bordet. Eller den gamle Kok Stefán, som aldrig havde kunnet fordrage Petrusjka og vistnok var lidt bange for den.

Eller en af Køkkenpigerne . . . eller (Tanja hviskede det saa lavt, hun kunde for sin Hulken) den Onde selv.

Der var ikke andet for, end at Fyrstinden og Sonja maatte ned paa Gærningsstedet og undersøge Sagen. Der blev stort Forhør. Alle svor paa deres Uskyld. Skøndt Sandsynligheden talte imod, at Petrusjka ved denne Lejlighed som tidligere kunde være paa Udflugt i Parken, blev dog en hel Bande sendt ud for at lede efter den i Træer og Buske. Der faldt mange drøje Bemærkninger om Tatjana Fjódorovna og den ganske sagesløse Petrusjka.

Men inde i sit Værelse sad Tanja ved det tomme Bur, og Taarerne trillede ned ad hendes gamle, gulnede Kinder.

Imidlertid havde de fire unge Mænd holdt Raadslagning i et med magelige Kurvestole udstyret Lysthus, der almindelig kaldtes «Klubben», fordi det var der, Sasja plejede at samle sine Venner, naar de vilde være alene.

Petja Orloff var stemt for, at de alle fire skulde melde sig hos Katja og bede hende om, at de maatte sidde hos hende i hendes Værelse. Sasja fraraadede imidlertid — ikke af Hensyn til Faderen, men fordi han anede, at hans Moder ikke vilde synes om netop denne Form for Demonstration; Sonja maaske heller ikke. Niki Karatájef overvejede frem og tilbage uden at finde noget brugeligt Forslag; han havde et Øjeblik tænkt paa en Bortførelse, men opgav den, baade fordi den var latterlig, og fordi han ikke brød sig om at være selvfjerde ved saadan en Lejlighed. Sjipágins Bidrag til Drøftelsen var kort:

«En af Jer, der gider, kan jo ride til Dubni og hente hende en Æske Bonbon fra os allesammen. Det er det, Pigebarnet trænger til!»

Sasja lige værdigede ham et Blik og ophørte derpaa at

bemærke hans Tilstedeværelse. Karatájef planlagde en Duel med ham. Orloff tiltalte ham kort og godt: «Torsk!»

«Mon Dieu, je n'ai pas de succès!» læspede Sjipágin og tændte en ny Cigaret.

Det var naturligtvis altid muligt at sende Katja Blomster og Bøger. Eller de kunde synge udenfor hendes Vindue. Eller simpelthen flytte Stolene derhen og indbyde hende til Underholdning. Fjerboldspil var heller ikke aldeles udelukket. Men pludselig afbrød Petja med et henrykt:

«Jeg har det! Jeg klatrer op paa Verandaen og spørger hende selv, hvad hun har mest Lyst til.»

«Du er en Knop, Petja.» Sasja trykkede ham i Haanden.

Kort efter stod de i Haven under Katjas Fængsel. Orloff kastede sin hvide Uniformsfrakke og klatrede som et Egern op ad den ene af de Træpiller, der bar Balkonen udenfor de to unge Damers Værelser. «Til venstre», vejledede Sasja fra Haven. «Dér, hvor der er rullet ned.»

Orloff bankede paa den nederste Rude; de øverste stod aabne. «Katja, det er mig og os allesammen. Vi kommer for at more Dig.»

Katja kiggede frem under Gardinet — nok til, at han kunde se, hun havde grædt. Kadet Orloff følte sit Hjærte svulme, og der var i dette Øjeblik intet, han ønskede mere end at trøste hende og udmærke sig for hende.

«For Satan, Katja, det skal Du s'gu ikke tage Dig saa nær!» Han vilde have sagt noget andet og helt anderledes; men saadan blev det.

Gardinet faldt til igen, og den Tanke foer gennem Katja, at det ikke klædte hende at græde.

Petrusjka blafrede med Vingerne og sled i sit lækede Ben.

Nu gik Gardinet mere end halvt op. Der stod en ung Pige med et lystigt, underfundigt Ansigt og holdt et Par temmelig sorte Hænder paa blottede, hvide Arme frem mod Kadet Orloff.

«Petja, jeg har taget Tanjas Papegøje og sværtet den sort med Papas væmmelige Haarfarve. Det er slet ikke saa let, som Du troer. Nu giver jeg Dig Dyret i et Kræmmerhus, og, Petja, hvis Du bryder Dig den allermindste Smule om mig, saa sørger Du for, at Petrusjka bliver sat ind i sit Bur igen, uden at noget Menneske mærker det eller faar noget at vide derom. Sværger Du, Petja?»

Petja svor. «Satans til Tøs!» tilføjede han for sig selv.

Et Øjeblik efter havde han overtaget den mere og mere uforstaaende Petrusjka, viklet ind i et fransk Modeblad, og gled ned mod Jorden til de Sammensvorne.

Gardinet sænkedes paany.

Sjipágin havde følt sig til den Grad tilovers, at han havde trukket sig tilbage. Petja fortalte Historien til de to andre og ledsagede den med et Haglvejr af Eder og Beundringsudbrud.

Medens dette stod paa, nærmede Banden af Piger og Karle under Anførsel af de to haardest mistænkte, Ustja og Dmitri, sig til Slottets højre Fløj, aabnede Buskene, rystede Træerne og kaldte himmelhøjt paa Petrusjka. Sasja viste sig som en overlegen Strateg. I et Nu havde han forstaaet Situationen. Han gav Karatájef Ordre til at lade, som om han saae Papegøjen ganske tydeligt oppe i et højt, vanskelig tilgængeligt Træ, og derved holde Banden sammen, saa den frem for alt ikke kom tilbage til venstre Fløj.

«Ingen Misforstaaelser, Niki. Du ser Bæstet, og Du faar de andre til at se det. Vi sørger for Resten.»

Karatájef valgte et Træ lige ud for Katjas Vindue, og løftede saa et triumferende Skrig: «Dér sidder den!» Der blev en Stirren og Raaben: «Hvor? Hvor?» Og idet Karatájef lagde Mærke til, at Gardinet deroppe gik højere og højere til Vejrs, voksede hans Opfindsomhed. «Nu flyttede den sig til venstre — saa, nu hopper den over paa den tynde Gren lige ved Siden af — hent en Stige — er her ikke en Dreng, der kan klatre derop . . .»

Men da Sasja havde faaet Kadet Orloff vel anbragt i et Skjul nær Tatjana Fjódorovnas Vindu, raabte ogsaa han af sine Lungers Kraft: «Tanja, luk Vinduet op, Tanja, kom!»

Det gamle, forgræmmede Ansigt viste sig. «Hvad er der?»

«Tanja, skynd Dig, vi har Petrusjka, vi veed, hvor den er!»

Hun skyndte sig alt, hvad hendes Ben kunde bære hende. Og Sasja førte hende til Træet udenfor Katjas Fængsel. Nu saae ogsaa han ganske tydelig den grønne Fugl dér højt oppe i den fjærne Krone.

Petrusjka spiste og drak imidlertid grundigt inde i sit Bur og satte sig derefter til at gøre et omstændeligt Toilette. Den havde vanskeligt ved at faa Rede paa sig selv — kendte hverken sin egen Farve, Lugt eller Smag. Det havde alt i alt været en meget ubehagelig Oplevelse.

Underlig nok tabte baade Karatájef og Sasja Flygtningen af Syne, saa snart Orloff var kommen tilbage. Og som det gik dem, gik det de andre. Banden drog videre paa sin Jagt.

Gardinet deroppe sænkedes paany.

Udhvilet og vel tilpas begav Fyrst Sergéj sig paa Vej ned til Katja. Han vidste bestemt, hvordan han vilde tage det hele — *en bagatelle*, med en Spøg, der slettede ud og tørrede Taarerne, hvis der var nogen. Han saae allerede sig selv rykke hende i den lille lyserøde Øreflip, medens hun gemte sig ind hos ham, sky og forvirret, hviskende et næppe hørligt: «Om Forladelse, Papa!» Et henrivende Barn, men vanskeligt — overmaade vanskeligt . . .

Han bankede paa Døren: «Er der mon nogen hjemme?»
Intet Svar.

«Katja, min lille Ven, det er mig, det er Papa.»

Intet Svar.

Saa tog han i Døren. Den var laaset.

«Luk kun op, min lille Katja, det er mig, og jeg kommer for at sige Dig, at nu har vi glemt den Historie.»

Intet Svar.

Fyrst Sergéj begyndte at blive urolig. Barnet kunde dog vel ikke . . .? Snak, vist ikke. Og dog veed man aldrig, hvad unge Piger i den Alder og med Katjas Temperament kan finde paa. — Han saae sig om i Korridoren. Der var heldigvis ingen. Saa bøjede han sig ned og kiggede gennem Nøglehullet. Forgæves. Nøglen sad indvendig i Laasen. Fyrst Rilinski skammede sig over sig selv.

«Katja, vil Du øjeblikkelig lukke den Dør op!»

Intet Svar.

Han følte sig ilde tilpas. Der kom en hæftig Angst over ham, og han saae selv, hvor hans Hænder skælvede.

«Katja, for Guds Barmhjærtigheds Skyld, luk mig ind, det er mig, Din Fader!»

Intet Svar.

Han vidste ikke sine levende Raad. Kalde paa de

andre — aabne Døren med Magt? Hvis hun blot drillede ham med sin Trods, vilde han staa ydmyget. Og hvis — — det gøs i ham ved Tanken om, hvilket Syn der kunde møde ham derinde. Anastasíja Grigórjevna overlevede det ikke, blev dette hendes Yndlingsbarn taget fra hende — og ved *hans* Skyld, fordi *han* havde været en uforstandig stræng Fader.

«Katja, min egen, lille Pige, Katja, luk mig ind!»

Intet Svar.

Aa nej, hvis hun virkelig havde kunnet høre ham derinde, vilde hun ikke ydmyge ham dybere og ikke længere lade ham pines af denne Hjærteangst.

«Katja, mit Barn!»

Intet Svar.

Fyrst Rilinski støttede sig til Muren, da han gik bort.

Inde i Værelset havde Katja vasket og skrubbet Hænderne med Pimpsten og Sprit, saa alle Haarfarvens Spor lidt efter lidt var udslettede. Hun havde hørt Faderen komme og alt, hvad han havde sagt.

Her stod hun nu og blussede af Sejrsfølelse.

Den gamle Kok Stefán undrede sig slet ikke over, at Petrusjka var forsvundet fra et lukket Bur og vendt ligesaa gaadefuldt tilbage i forvandlet Skikkelse. Han havde altid ment, at denne Fugl stod i Pagt med den Onde. Derfor nægtede han ogsaa at gaa ind og se den. Man vidste aldrig, hvad Ulykke saadan et Væsen kunde paaføre uskyldige Mennesker. Men Prilúkas øvrige Tjenerskab viste ikke samme Forsigtighed; der var et bestandigt Rykind hos Tanja, og Pigerne og Karlene stod maabende foran det blankskinnende Messingbur, hvori den sorte Petrusjka uroligt klatrede omkring, som ledte den overalt efter sig

selv. Det eneste, der var bleven tilbage af dens tidligere Farvepragt, var den røde Ring om Øjnene. Petrusjka saae fæl ud. Folkene blev ikke længe inde hos den. Der kunde nok være noget i, hvad Stefán sagde. Bedst at vare sig.

Heller ikke Tatjana Fjódorovna følte sig helt tryk. Fuglen var Petrusjka og dog ikke Petrusjka. Den talte som før, men aldrig havde den haft disse uhyggelige Øjne, der stirrede paa hende, som vilde de kaste Trolddom over hende. Og ingen kunde forklare, hvorledes den var forsvunden og kommen igen i helt ny Dragt. Fyrstinden havde sagt: *Drengestreg* — ikke et Ord mere. Men Tanja havde nok lagt Mærke til, at ogsaa *hun* saae betænkelig ud. Sonja lo overgivent — det lignede ikke Sonja, og her var saa vist ingenting at le ad. Thi eet stod i hvert Fald fast: den onde Skæbne havde atter været efter en stakkels gammel Kone, som ingen Brøde var sig bevidst. Mellem Petrusjka og hende var der kommet noget fremmed og uhyggeligt. Kunde hun endda være rigtig vis paa, at den sorte Fugl derinde med de runde, røde Øjne virkelig var Petrusjka? Hvad nyttede det, hun spurgte den og kaldte den med de ømmeste Navne! Den saae blot op og ned ad sin sorte Ham, som var den selv plaget af Tvivl. —

Ude paa Verandaen foran Havestuen havde Fyrst Rilinski fundet sin Hustru og yngste Datter ved deres Haandarbejde, og han bad — endnu mere højtidelig end ellers — Sonja om at trække sig tilbage.

«Min Gud, Sergéj, hvad er der sket? Som Du ser ud!»

«Ma chère, jeg troer at maatte forberede Dig . . .» Han turde ikke, nej, hvad det end skulde koste, han turde ikke sige hende det. Stemmen svigtede. Han greb om Hovedet med begge Hænder.

«Serge, mon ami, er det Banken i Odessa?»

Men han blot rystede paa Hovedet, og det kom som i et Gisp: «Katja . . .»

«Gode Gud, har hun gjort en Ulykke paa sig selv!» Anastasija Grigórjevna løb gennem Stuer og Korridorer, aandeløs, med højt bankende Hjærte.

«Katja!» raabte hun, allerede før hun var naaet Datterens Værelse.

«Oui maman!»

Et Øjeblik efter laa de i hinandens Arme, og Katja kunde ikke begribe, hvorfor Moderen var saa bevæget.

Fyrst Sergéj var fulgt efter sin Hustru. Han rystede over hele Kroppen. Da han hørte Katjas Stemme, tog han sig til Hjærtet. Saa lænede han sig mod Væggen; aldrig syntes han, han havde følt sig saa træt.

Døren var bleven staaende aaben. Han hørte dem tale derinde.

«Og Din Fader, som troede, Katja . . .»

«Jeg skal nok selv bestemme, naar og hvorledes jeg vil forlade dette Værelse. Jeg er snart 17 Aar, og jeg finder mig ikke i at blive behandlet, som Papa gjorde det idag.»

«Mit Barn, Du har for stridigt et Sind.»

«Jeg, Mor!» Og hun kastede sig atter i Armene paa sin Moder, kærtegnede hende ømt og sagde saa med taarefyldte Øjne:

«Du skulde blot vide, hvor jeg kan elske, Mor!»

Det varede et Øjeblik, saa tilføjede hun lystigt:

«Papa kunde jo have hørt paa mig, da jeg fortalte ham, hvor let det er at tumle Mandfolkene.»

Fyrst Sergéj listede bort gennem Korridøren. Han ønskede at blive ene.

Der var Møde i «Klubben». Fyrstinden havde meddelt, at Jeléna Dolgorukis og Jelisavéta Miljúkins Forældre havde taget venligt mod den Indbydelse, der var sendt deres Døtre. De unge Damer kunde ventes om faa Dage.

Efterretningen gjorde et betydeligt Indtryk paa Prilúka, men især i «Klubben». Naar der kom fremmede unge Piger, var det forbi med Fortroligheden og det tilvante Ferieliv indenfor den Kres, der hørte sammen netop paa dette Sted. Sjipágin var vel nok den eneste, der ytrede Tilfredshed; han savnede paa Prilúka virkelig Forstaaelse og Opmærksomhed for den gennemtænkte Elegance, han udfoldede i sin Klædedragt. Fyrst Rilinski havde utvivlsomt en Kenders Blik for disse Præstationer. Damerne derimod lagde næppe Mærke til dem, og de unge Mænd drev det i det højeste til at gøre Nar. Sjipágin havde derfor intet imod at faa Udsigt til et bedre Publikum. Iøvrigt kom han mere og mere til den Overbevisning, at Ruslands Landadel befandt sig i Forfald.

Kadet Orloff var i daarligt Lune.

«Dine gamle skulde s'gu hellere have bedt min Søster ovre fra Turkestan,» sagde han til Sasja. «Hun er hverken køn eller morsom, men hende kender vi da. Hvad Fanden skal vi med de to Hønsfugle?»

Heller ikke Karatájef saae lyst paa Tilværelsen. Han var ikke som Petja Orloff en Barndomsven af Huset; denne Sommer var den anden, han tilbragte paa Prilúka. Men da Fyrst Rilinski havde trukket sig tilbage fra sit Embede som Overinspektør over de højere Døtreskoler og Kloster-Pensionater under Kejserindens Protektion, og da han var begyndt paa sine Byggeforetagender i Odessa, traf Familjerne Rilinski og Karatájef sammen, og der udviklede sig et intimt Forretningsforhold mellem Fyrsten og den gamle General og et varmt Venskab mellem deres Sønner. Aleksander Rilinski og Nikolaj Karatájef boede og studerede sammen i Moskva; de var begge bestemte for Diplomati, og det hed sig almindelig, baade mellem Lærere og Kammerater, at der ventede dem en Fremtid.

Men ikke Sasja alene knyttede Nikolaj Karatájef til Familien Rilinski. Den Vinter i Odessa, da hans Mor var død, havde Fyrstinden taget sig af ham som af sin egen Søn, og det kunde han aldrig glemme hende. De to unge Piger var dengang i Pension i Kijef, og naar han en sjælden Gang saae dem, var det flygtigt. Sidste Sommer havde han imidlertid været sammen med dem paa Prilúka i næsten to Maaneder, og siden var der næppe gaaet en eneste Dag, uden at han havde tænkt paa dem med Længsel og Forelskelse. Han var selv ene Barn, og lige til ifjor havde han ikke kendt andre Kvinder end sin Mor, Fyrstinde Rilinski, en gammel Faster, nogle sære, sky, kvindelige Studenter med yderliggaaende Anskuelser og endelig et Par løse Fugle i Moskva. Hans Hjem var trist; da General Karatájef havde afsluttet sin militære Løbebane, helligede han sig Børsen og Bankerne. Nikolaj Nikolájevitsj hørte om sin Fader, at han var en af Odessas rigeste Mænd; men efter Hustruens Død levede han helt

ensomt og indskrænkede sine Fornødenheder til et Mindstemaal. Paa denne Baggrund saae den unge Karatájef Prilúka. Det stod for ham som et Drømmeslot. I hans Øjne samlede al Ukrajnes Skønhed og Poesi sig paa dette Sted, hvor Kvinden i sin Magt og Herlighed havde aabenbaret sig for ham.

De Følelser, Katja og Sonja havde vakt til Live i ham, fyldte ham imidlertid ogsaa med gærende Uro. Naar han ikke var sammen med dem, gik de to unge Pigers Billeder i eet for ham. Det vil sige, Skikkelsen var vel nok oftest Katjas, men Stemmeklangen og Øjnene var næsten altid Sonjas. Aa, det var uhyre indviklet. Han vilde helst fortælle Sonja om sine Studier, sine Fremtidsplaner, Forhaabninger og ogsaa om de tunge Indtryk fra Barndomshjemmet; men det skulde være Katja, der svarede ham — priste hans Flid og Ævner og med sin kaade Lystighed jog hans Bekymringer paa Flugt. Han vilde helst ride og ro med Katja, og det skulde være hende, der beundrede ham, naar han gjorde noget dygtigt — eller maaske især noget dristigt; men der maatte ikke være Tvivl mellem dem om, at naar de kom hjem og det var forbi med Sport og Fare, saa blev Katja til Sonja, der sad og syede ved sin Moders Side, eller læste for dem med sin Sølvstemme, eller spillede og sang de gamle Viser om Kosaken, som drager bort fra sin Hjærtenskær. For Katjas Skyld vilde han slaas med dem, der var stærkere end han, og søge at vinde Ære, Berømmelse og Rigdom; men det skulde være Sonja, der gav ham Hvile, naar han var vendt tilbage fra de æventyrlige Togter, og havde bredt det straalende Bytte for Katjas Fødder.

Her paa Prilúka, i Sommerens sollyse Virkelighed, var det nok lettere for Karatájef at holde de to unge Pigers

Billeder ude fra hinanden, men ikke at finde Rede i sig selv. Enkeltvis havde den ene, han var sammen med, altid Fortrinet frem for den anden, og i disse Øjeblikke undrede han sig over, at han overhovedet nogensinde kunde være i Tvivl. Men naar de begge var tilstede, tog Forvirringen Magten fra ham og gjorde ham hjælpeløs. Han vidste godt selv, at han blev klodset og bar sig dumt ad; han troede, han kunde læse snart i Sonjas, snart i Katjas Øjne, at de fandt ham fejj og svigefuld. Alligevel vilde han ikke for nogen Pris undvære dette Sommerophold paa Prilúka. Han var 22 Aar og forelsket — forvirret og pinefuldt, men omspundet af Kærlighedens Trylleri og med Fremtiden for sig til at løse Gaaderne.

Denne lønlige Helligdom skulde nu betrædes af fremmede. Det var allerede galt, at Sjipágin fik Lov at være her, men ham kunde man i hvert Fald hundse.

«Hvad er det saa for nogen, disse Frøkner?» spurgte Karatájef dystert.

«Mine Søstres Pensionats-Veninder fra Kijef,» svarede Sasja. «Meget nette unge Damer af god Familie.»

«Niki, hvis Du nogensinde som Diplomat skal gøre Dit Fædreland nævneværdige Tjenester, maa Du civilisere Dig ganske betydelig,» forklarede Sjipágin. «En ung Mand, der stadig omtales for os andre som *lovende*, bør ikke være uvidende om Frøknerne Dolgoruki og Miljúkins Familjeforhold.»

«Der er jo Snese af Dolgoruki'er. Jeg veed naturligvis, at der er en Miljúkin, som er Ámbassadør i Paris; men om det er Frøken Jelisavéttas Far — kære, hvor skulde jeg ane det!»

«Frøken Jelisavéttas Vasíljéttas kødelige Fader, min Ven! Bedst derfor, Du og Sasja gør Jeres Hoser grønne.

Han kan blive Udenrigsminister, naar det skal være. Fra et statsligt Synspunkt er Jeléna Ivánovna mindre interessant. Men en lille Million Rubler hænger der nok ved hende, hvis den gamle Grev Dolgoruki nøjes med de to Børn, han foreløbig har avlet i lovligt Ægteskab med sin polske Variétéstjerne. Jeléna har en ældre Broder, Gavriil . . .»

«Aa, er det Vera Nadesjdas Dolgoruki!»

«Ham selv. Men trøst Dig, Jeléna Ivánovna kommer aldrig til at optræde paa Variété. Det skulde da være i Amsterdam. Udenfor Holland troer jeg ikke, hun faar lønnende Engagement.»

«Jeg beder Dig, Vladímir, hun er mine Forældres Gæst og mine Søstres Veninde,» indføjede Sasja temmelig skarpt.

«Gudbevares. Jeg forklarer blot Niki Sammenhængen og dens Aarsager.»

«Men hvad skal vi med dem, nu da vi havde det saa rart! Hvorfor Satan er der sendt Bud efter dem?» spurgte Petja Orloff.

«Det er ikke godt for Mennesket at være ene,» svarede Sasja med sit smukke, trætte Smil.

«Ene! Naar vi har Katja og Sonja, kan vi sgu ikke beklage os.»

«Nej,» mere aandede end udtalte Karatájef.

«I misforstaar mig, Børn. Det er ikke godt for Katja og Sonja at være ene mellem de vilde Dyr.»

«Eller for de vilde Dyr at være ene med Katja og Sonja,» tilføjede Sjipágin. «Din Moder er en klog Dame, Sasja.»

Karatájef blev meget rød. Han syntes, Sasja saae lovlig længe paa ham.

Men Petja Orloff havde for sit Vedkommende gjort Regnskabet op:

«Jeg er sgu forresten ligeglad. Om de saa sender os tyve Pensionatsfrøkner, saa bliver det dog, som Katja vil have det.»

Forberedelserne til de to unge Damers Besøg skabte Travlhed ud i alle Prilúkas Forgreninger. Tatjana Fjódrovna tog gammelt, fint Sølvtoj frem, som ellers aldrig blev brugt. Dmitri var i Anledning af et nyt Liberi tre Gange i Dubni hos den stedlige Jødeskrædder, der ledsagede Prøvningerne med det ene *Wunderbar!* efter det andet, hvilket Dmitri opfattede som den tekniske Betegnelse paa de foreliggende Klædningsstykker. Aleksej, i Forening med Mor Eugeníja og en Flok Børn af forskellig Oprindelse, lugede, skuffede og rev overalt i Parken. Naar Prilúkas Vogn kom tilbage med Posten fra Dubni, havde den mange Pakker med, og det vidstes bestemt, at Stefán foretog dristige og mystiske Forsøg i sit Køkken.

Til daglig gik Prilúka i et jævnt Trummerum paa gammeldags, patriarkalsk Vis. Slottet med dets Avlsbygninger, Arbejderboliger og alt Tilliggende spændte over et vidtstrakt Landomraade, men omfattede egenlig kun een eneste stor Familje. Franske og engelske Herregaardes skarpe, kolde Klassesdeling var ukendt paa Prilúka — som overalt i Rusland. Grænserne mellem Herskab og Tjenerskab flød ud; Skellet blev mere og mere utydeligt, jo nærmere det daglige Liv førte de to Parter sammen. Ingen af dem nærede mindste Bekymring for eller blot tænkte paa, at de fortrolige og — trods Anvendelsen af enkelte pompøse Titulaturer — alt i alt temmelig skødesløse Omgangsformer skulde kunne føre til Misbrug. Der var paa Prilúka en *Bárin* og en *Bárina*, en Herre og Frue, med forskelligt yngre Tilbehør, og saa iøvrigt alle de

andre, der kendte Afstanden opefter lige saa nøje som deres Fadervor og betragtede den som en af Gud indstiftet Tingenes Orden, der altid havde været, og som aldrig kunde blive anderledes. Der var intet i dette Forhold, der trykkede -- overhovedet intet at lægge Mærke til. Næsten hver Aften ved sidste The kom tre—fire af Prilúkas gamle Tjenere: Kokken Stefán, Forvalteren, Skovløberen og Kusken Mikhajlo ind i Spisestuen og havde et eller andet at meddele eller faa Besked om. De blev staaende ved Døren med Huen i Haanden, men kun indtil Tatjana Fjódorovna havde sat Stole frem til dem ved Bordet. Saa bad Fyrsten eller Fyrstinden dem tage Plads; der blev skænket The til dem, og i Reglen bød Fyrsten, hans Søn eller en af de unge Gæster dem Cigaretter. Samtalen gik utvungent som mellem Folk, der staar hverandre nær og kender hverandre godt. Kun de færreste kunde læse og skrive; men de havde den lillerussiske Bondes naturlige Begavelse og vaagne Iagttagelsesævnne, hans skalkagtige Humor og strømmende Følelses-Rigdom. Netop fordi de kunde være sig selv helt og holdent, uden at det faldt dem ind, at der blev vist dem nogen Ære, end sige Nedladdenhed, befandt de sig vel hos Herskabet, og Bárin og Bárina sig vel med dem.

Den daglige Jævnhed blev imidlertid med kortere eller længere Mellemrum afbrudt af store Fester, hvor det gik overdaadigt til paa Prilúka. Sasja havde en Gang døbt disse vulkanske Udbrud: *Ørne-Dage*, fordi hans Fader da viste sig med *Den hvide Ørns* brede Storkorsbaand og Stjerne paa en straalende, guldtung Kammerherre-Uniform, medens Fyrstinden bar et funklende Udvalg af Familiejuvelerne. Hendes Perler og Brillanter var berømte; hendes Smaragder havde en Gang ved en Hoffest tildraget sig

Kejserindens Opmærksomhed. Om den uvurderlige Turkis-Besætning, et af Familien Rilinskis ypperste Arvestykker, hed det sig, at Stenene oprindeligt var erobret som Bytte fra Tyrkerne under Kampene i det fjortende Aarhundrede paa Balkan, hvorfra Slægten har sin Oprindelse, og hvor dens gamle serbiske Navn endnu er bevaret i bosniske Stednavne, ligesom Folkedigtningen nævner det sammen med Njemaniderne og den store Tsar Stefan Dusjan.

Paa *Ørne-Dagene* kom ogsaa det gamle Sølvstykke frem og alle de Pryds- og Nyttegenstande i en svunden Tids Emalje-Arbejde, der ellers laa velforvarede i Skuffer og Gemmer, som ene Tatjana Fjódorovna havde Nøglerne til. I begge Korridorerne, der knyttede Værelserne i de to halvmaane-formede Fløje til Prilúkas Hovedbygning, stod lange Rækker af Kister, fyldte med lillerussiske Broderier og Vævninger, hvoraf nogle hidrørte fra den Tid, da Ukrajne endnu var et Landskab i Kongeriget Polen; disse herlige Stoffer kom frem af deres Skjul, og Stuerne blev dragne med dem fra Loft til Gulv. Det ellers saa ligefremme Prilúka med sit middelmaadige Indbo, der væsenlig bestod af Kijef-Snedkeres og -Sadelmageres Efterligninger af tyske Forbilleder fra 50'erne og 60'erne, var ikke til at kende igen. Slottet formelig duftede af Slægtens og Egnens Historie. Man traadte paa Minder og hvilede paa Erindringer. Alle disse Tæpper og Overtræk, disse tunge Sølv-sager, de brogede Emaljekar, de gamle, juvelbesatte Helgenbilleder, de mægtige Kandelabre med Lysenes Pyramider, Familjesmykkernes straalende Ædelstens-Pragt — alt dette havde et forunderligt Præg af halvasiatisk Barbari, højnet af Fortids Glans, blegnet af svundne Hundred-aars Lys.

Til *Ørne-Dagene* hørte ogsaa Overdaadighed i Mad og

Drikke — denne russiske Smag for Massen, Tyngden og Styrken. Retternes Antal løb maaske ikke højt op, men de blev budt om i Bjærge. Til daglig kunde der paa Prilúka gøre sig en Art Sparsommelighed gældende i Smaating: Dessert udmaalt i Portioner eller det huggede Sukker beregnet til et vist Antal Stykker pr. Person. Naar Prilúka indbød til Fest, bugnede Bordene af Mad. Til daglig saaes sjældent Vin. Ved Gæstebud flød Champagnen i Strømme, Side om Side med Vodka'en; denne Blanding svarede til Gæsternes sandsynligste Ønsker, og de fik dem paa Prilúka opfyldt, saa Erindringen kunde leve længe.

Fester af denne Slags passede for Naboskabets Landadel, Gensdarm- og Troppe-Officererne, Guvernements-Embedsmændene fra Tsjerníof og de øvrige Gæster, Egnen kunde frembringe — saa godt som allesammen Folk, der hverken i Byrd eller Rang kunde komme paa Siden af Fyrst Rilinski eller hans Hustru, en Datter af Krimkrigens berømte General Vlasof, Fløjadjutant hos to Kejsere. Men Stilen maatte blive en anden, naar Gæsterne var unge Damer, der som Frøknerne Miljúkin og Dolgoruki ved Fødsel, Rigdom og Opdragelse hørte til det fornemste Moskva- og Petersborg-Selskab, og som havde tilbragt længere Tid i Vestevropa end i Rusland. Ganske vist var der den lille Plet paa Jeléna Dolgorukis Stamtræ, som Sjipágin omtalte for Karatájef. «Vera Nadesjda» havde været en Variété-Stjerne af stort Ry, og adskillige Navne, der tilhørte rige unge Købmænd eller Gardeofficerer, var i Tidens Løb bleven sat i den nærmeste Forbindelse med hendes. Men denne Fortid laa nu allerede 18—19 Aar tilbage, og i Rusland opnaaes Tilgivelse langt hurtigere og oprigtigere end andre Steder. Desuden havde Vera Nadesjda vist sig som en mønsterværdig Grevinde Dolgoruki; faa overgik

hende i Fromhed; kort før sit Ægteskab forlod hun den romersk-katolske Tro og gik over til Ortodoksien; siden kom hun til at spille en Rolle i den af Gejstligheden ledede Velgørenhed, og flere Bisper talte om hende som deres højagtede Veninde. Dristigere end de fleste havde hun ogsaa gjort Springet til Matrone; en skønne Dag strøg hun Flaget og opgav at kæmpe længere for Bevarelsen af sin Ungdoms Ruiner; hendes Haar graanede paa en Nat, og ubekymret lod hun Alderens Skrifttræk blive synlige paa sit Ansigt. Alle Spor, som kunde lede tilbage til Vera Nadesjda, udslettedes mere og mere, og ene den fromme, værdige Grevinde Dolgoruki blev tilbage. Hendes Børn var velkomne i Landets fornemste Familjer, og Jelénas bedste Veninde, Jelisavéta Vasíljevna Miljúkin, Datter af hans kejserlige Majestæts Ambassadør i Paris, var netop nu Gæst hos Grev og Grevinde Dolgoruki. De to unge Damers Besøg gjorde da Huset Rilinski Ære.

Derfor skulde det ogsaa fejres ved, at den daglige Leve-maade blev forfinet. Tiden krævede det. Det nye Slægtled paa Prilúka var kaldet til at føre et andet Liv end Forældrenes; Fyrst Sergéj ønskede sine Børn en lykkelig Fremtid, hvorved han uvilkaarlig tænkte sig høje Embedsstillinger for Sasja — om Gud holdt sin Haand over hans Liv — og rige Partier for dem alle tre. Selv om de nu syntes bedst om deres Barndomshjem, som de altid havde kendt det, og selv om de helst nøjedes med den lille Vennekres, der nu var samlet, saa vilde den Tid nok komme, da de forstod Nyttens af, hvad deres Forældre havde planlagt og forberedt for dem.

Anastasíja Grigórjevna fandt Forstaaelse hos sin Mand, da hun sagde til ham, at det gik ikke an, at deres Døtre tidlig og silde var omgivet af unge Mennesker, der formelig

ikke kunde undgaa at blive forelskede i dem. De trængte til jævnaldrende Veninder. Desuden kunde først og fremmest Sasja, men ogsaa de andre, have godt af at vænne sig til den Omgangstone, der hører til, hvor unge Herrer og Damer af det gode Selskab er sammen, men som gaar tabt i det fortrolige Samvær med Søstre og Barndomsvenner.

Jo mere Fyrst Sergéj overvejede sin Hustrus Forslag, desto dybsindigere fandt han det. Der maatte rettidig gøres noget for at hindre, at Intimiteten mellem hans to Døtre og Sasjas Venner udviklede sig til et Punkt, hvor den kunde blive farlig. Sjipágin stiftede naturligvis ingen Fortræd, men rigtignok var det heller ikke lykkedes at faa ham til at gøre Nytte. Han var Søn af en af Guvernementets største Godsejere, en hovedrig Mand, til hvem Fyrst Rilinski havde staaet i Venskabsforhold gennem mange Aar, indtil hans Særhed og Drukkenskab gjorde al Omgang med ham umulig. Aleksander Sjipágin troede om sig selv, at han var Digter, og det kunde saamænd ogsaa gerne være, han var det, skøndt aldrig noget Menneske havde hørt eller læst et Ord af, hvad han skrev; men det maatte vel være Digte eller den Slags, der optog ham, naar han lukkede sig inde Døgn efter Døgn og fik sin Mad ind gennem en Luge — ganske som de hemmelighedsfulde Fanger i Røverromanerne. Undertiden lød Stønnen og Jamren inde fra Cellen, saa hans stakkels Hustru, Marija Petrovna, der iøvrigt levede sit Liv i den ene Hensigt aldrig at blive bemærket af nogen, ansaa det for sin Pligt at aabne Lugen for at høre, om der ikke skulde sendes Bud efter Præst eller Læge. Digteren slog imidlertid Lemmen i med et rasende Smæld, jamrede endnu mere øresønderrivende og brølte i et Sprog, hans Hustru ikke forstod. Forud for

disse Kriser gik en Tid, hvor Aleksander Sjipágin bevægede sig som i Ekstase; han syntes at svæve hen over Jorden, han førte Enetaler med Engle og Helgene, og hans Væsen udtrykte en himmelsk Mildhed. Men efter Kriserne drak han sig flere Dage i Træk døddrukken. Under alt dette forsømte han sig selv til den Grad, at det var Tjenestefolkene en Overvindelse at røre ved ham, naar de maatte slæbe ham i Seng. Mellem hans eneste Søn og ham blev der Aaret rundt næppe vekslet et Ord, mundtligt eller skriftligt. Vladímir var sin Faders Modsætning; selv Fyrstinde Rilinski, der dømte Menneskene mildt, og som havde taget sig af ham, fra han var lille Dreng, fordi hun følte Medlidenhed med den Skæbne, der havde givet ham et saadant Barndomshjem — selv hans trofaste Veninde Anastásija Grigórjevna maatte indrømme, at Vladímir var svagt begavet og tænkte alt for meget paa sig selv. Han havde næppe nogen anden Ærgærrighed end at tage sig godt ud — rettere maaske: at være fuldendt *korrekt*. Han syntes at sætte sig som Maal ved gennemført Ulastelighed i Klæde- dragt og Former at bringe Faderens Uregelmæssighed i Glemsel og ved en Renlighed, der ligesom stillede sig til Skue, at udslette Erindringen om Hjemmets Smuds. Navnlig efter at Karatájef var bleven optaget i Børnenes Vennekres, havde Fyrstinde Rilinski lagt en vis Vægt paa, at Indbydelserne til Vladímir Sjipágin ikke blev forsømt; hun foretrak, at der paa Prilúka foruden Sasja var tre unge Mænd og ikke blot to. Men de Forventninger, der saaledes i al Stilhed var knyttede til Vladímir Aleksándrovitsj, skuffede han ganske. Katja og Sonja regnede næppe med hans Nærværelse; Sasja kunde ikke lide ham; Petja Orloff og Karatájef foragtede ham.

Til Gengæld voksede aabenbart Dag for Dag Fortroligheden mellem Husets Døtre og Sasjas to Venner. Fyrst Sergéj maatte indrømme, at det ikke havde staaet ham saa klart, før hans Hustru havde gjort ham opmærksom derpaa. Den senere Tids Begivenheder — i og for sig rene Bagateller, selv om Historien med Stuearresten og Petrusjkas Farvning endnu kunde gøre ham hed og kold — havde ladet ane en Intimitet, der maaske allerede var en Kende betænkelig mellem unge Mennesker i den Alder. Og virkelig, Fyrst Sergéj kunde ikke ønske, at nogen af hans Døtre skulde lade sig binde af Petja Orloff eller Nikolaj Karatájef. Paa ingen Maade! Petja betragtede han næsten som sin egen Søn — en Arv, der var ham betroet af hans trofaste Ven, Admiral Konstantin Orloff, den Søofficer, der under Aleksander II. havde udrettet mest for Sortehavsflaadens Udvikling, en gammel Hædersmand af den fineste russiske Type, elskelig ved sit hjærtevarme Sind, sin Overbærenhed overfor andre, sin dybe Beskedenhed, der næsten var Ydmyghed, og sin sejge Modstandskraft, som gjorde ham til en Klippe, ingen menneskelig Magt kunde rokke. Havde Konstantin Orloff levet, vilde mange af de Bekymringer, der nu trykkede Fyrst Rilinski, ikke være til. Thi den gamle Admiral, der maaske var den eneste, som ejede virkelig Indflydelse paa Sergéj Arkádjevitsj, havde aldrig syntes om, end sige givet sit Minde til de Spekulationer . . . de Foretagender i Odessa, der nu knyttede Fyrsten til General Karatájef, og hvori det meste af hans, hans Hustrus og Børns Formue stod paa Spil. Men Konstantin Orloff var ganske vist heller ikke Finansmand — Gud hjælpe os, nej, var der noget, han ikke havde Begreb om, saa var det Penge! Af den Smule, han havde efterladt, var Halvdelen allerede gaaet

med til Datteren Olgas Udstyr, da hun giftede sig med en fattig Artilleriofficer i Turkestan, og der maatte anvendes Sparsommelighed, hvis Resten skulde holde ud, til Petjas Uddannelse var endt og han kunde blive Officer. Fyrst Sergéj var Petjas Formynder. Drengen skulde intet komme til at mangle, saa længe han trængte til Støtte; det var vel det mindste, Konstantin Orloffs Minde kunde kræve. En prægtig Fyr var Petja ogsaa — aaben og frejdig, hjælpsom og blød, let at lede, ofte lovlig kaad, og alligevel, selv i sine overgivne Øjeblikke præget af en ungdommelig Ridderlighed, der virkede lige indtagende paa Mænd og Kvinder. Petja stod Fyrst Sergéjs Hjærte nær. Men Svigersøn — Petja havde Udsigt til om et Aars Tid at blive Marineofficer uden en Rubel i Formue. «Ikke Tale om den Ting,» sagde Fyrst Sergéj til sig selv. «Der er heller ingen af Pigebørnene, som kan være saa ufornuftig . . .»

Fyrst Rilinski kom til at tænke paa Nikolaj Karatájef, fordi Anastasíja Grigórjevna, da de drøftede disse Ting, havde antydnet, at Sonja maaske . . . Men han vilde ikke høre. Et femtenaars Pigebarn! Griller, der maatte pilles ud af hende hurtigst muligt. Og havde den unge Laban vovet . . . Hans Hustru afbrød ham imidlertid, og hun havde naturligvis Ret. Nikolaj Karatájef var ingen Laban. Forlegen, ubehjælpelig, tung — trods Trækkenes Regelmæssighed og det Drag af Melankoli, der laa over dem, underlig bondeagtig sund og voldsom ved Siden af den blege, stille Sasja, Sjipágins Lapseri og Petja Orloffs Ridderlighed. Men Niki var et bravt og dygtigt Menneske, en Kammerat, der havde haft ypperlig Indflydelse paa Sasja, og som fortjente hans Venskab. Fyrst Sergéj gjorde sin Hustru alle disse Indrømmelser, og da hun saa saae op

paa ham — aa, han kendte den Mistænksomhed, der forraadte sig i hendes Øjne — og spurgte ham, hvorfor han da var bleven saa hæftig, svarede han underlig kort og mere usikkert, end han selv vidste, at han kunde nu en Gang ikke lide Niki Karatájef. Hun sagde intet, men han anede, at hun vidste, hvad han tænkte paa — den underlige, halvgamle Fyr dernede i Odessa, som lidt efter lidt havde faaet ham i sine Kløer. Fyrst Sergéj følte fysisk Ubehag blot ved Tanken paa sin Kompagnon og Forretningsven, General Karatájef. Det var ikke til at forstaa, heller ikke for ham selv, at han og den tidligere Intendantur-General overhovedet nogensinde kunde have staaet i fortroligt Forhold til hinanden. Fyrst Rilinski var høj, bred, fyldig, klædte sig smukt, optraadte med Værdighed og satte Pris paa, at det med Rette blev sagt om ham, at han tog sig ud som en *grand seigneur*. General Karatájef gik Dag ud og Dag ind i sin gamle Uniform, der, efterhaanden som han tørrede ind, syntes at blive et stedse løsere og rummeligere Hylster om hans lille, forkomne Skikkelse. Han skuttede sig og samlede det alt for store Tøj om sig, som frøs han bestandig. Der var en evig Uro over ham; snart fingererede han nervøst ved det Vladímir-Kors, han bar om Halsen, snart foer han med Haanden hen over den nøgne Isse, snart atter bukkede han sig for at fiske et eller andet op af Gulvet — en tabt Knappenaal, en Traadende, et Fnug, eller hvad ellers hans smaa, skarpe Øjne opdagede dernede og hans tynde Fingre kunde lukke sig over, som en af de Niptænger, Urmageren og Juvelereren bruger. Der gik mange Rygter om Oprindelsen til General Karatájefs Rigdom; men da han selv havde søgt om sin Afsked, havde han faaet den bevilget under fuld Honnør. Der var intet at bebrejde ham — heller ikke Fyrst Sergéj kunde føre

en eneste, virkelig begrundet Anklage i Marken mod ham. Han havde mod god Sikkerhed og med en fin og anset Odessa-Bank som Mellemlid forstrakt sin Ven med de Kontanter, Fyrstens Byggeforetagender krævede. Det drejede sig om store Summer. Men General Karatájef havde ikke lokket Fyrst Rilinski ind i disse Spekulationer, snarere fraraadet ham at inklade sig paa dem, naar han dog, som Tilfældet sædvanlig var med russiske Aristokrater, vilde overlade nogle jødiske Tillidsmænd at varetage hans Interesser og ikke i mindste Maade vilde give sig af med den praktiske Ledelse paa Stedet selv. Det eneste, der maaske kunde siges Generalen paa, var dette, at han selv som Byggherre i det nye Kvarter, der efterhaanden voksede op Nordvest for Odessas gamle Havn, hvor ogsaa Fyrstens Grunde laa, havde viist Tillid til disse Foretagenders Fremtid, og sagtens havde udtalt sig lovlig haabefuldt om dem, saa Fyrsten var bleven forledet til at vove mere, end Familien Rilinski kunde taale at tabe, hvis det trods alt gik galt. Sergéj Arkádjevitsj maatte imidlertid selv tage Ansvaret for sine Handlinger. General Karatájef kunde ikke andet end give ham Ret, naar han sagde, at han selv var nærmest til at skønne over sin egen Fordel, og det var utvivlsomt rigtigt, at skulde Formuen og dens Udbytte øges, for at Fyrsten kunde blive i Stand til at møde de Krav, Sasjas Ansættelse i Diplomatiets og de to Døtres Giftermaal vilde stille, saa var det Tid at handle nu, medens Børnene endnu var i Opvæksten. Maaske havde General Karatájef ikke i Fyrst Rilinskis Sted sat alt paa det ene Kort; der var andre gode Foretagender, ogsaa i Odessa. Men Fyrstens Begejstring havde sagtens revet ham med, og det hele gik desuden til en Begyndelse opmuntrende let paa Grund af Pengemarkedets gunstige Tilstand i Slutningen af Firserne,

da navnlig den sydrussiske Industri blomstrede op til en hidtil ukendt Højde. Naar det kom til Stykket, var det muligvis Sergéj Arkádjevitsj, der var den forudseende Forretningsmand, og ikke den sære, indeslattede Intendantur-General.

Renterne af alle disse Laan — og den fine Bank i Odessa viste sig stedse ved Forfaldstider temmelig nøje-regnende — gjorde imidlertid dybe Greb i Fyrstens Indkomster. Endnu var det til at holde ud, og længe vilde det vel heller ikke vare, inden Husene dernede blev færdige til Udlejning og kunde begynde at give Udbytte. Men værre end denne Art Vanskeligheder, som Sergéj Arkádjevitsj plejede at skubbe over paa nogle jødiske Advokater og Entreprenører i Odessa — langt værre var den Følelse, at General Karatájef ligesom trængte dybere og dybere ind i Fyrstens personlige og private Liv. Hele Skovstrækninger omkring Prilúka var pantsat som Sikkerhed for Laanene; et Brænderi og et Par Tusind Desjatiner Agerjord var gaaet samme Vej; sidste Gang der skulde bruges Kontanter, havde Advokaten i Odessa foreslaaet at skaffe dem ved Hjælp af Fiskeretten paa Søen lige under Slottet og Forpagtningen af Frugthaven, men Fyrst Sergéj var bleven rasende og havde nær slaaet den Karl i Ansigtet. Der var imidlertid ingen Tid at spille — Haandværkere og Leverandører krævede Betaling, hvis de skulde fortsætte. Saa udleverede Rilinski Obligationer, der tilhørte hans Hustru — og opsatte til en anden Gang at fortælle hende det. Bag alt dette saae Fyrst Sergéj den lille, halvgamle General, der pillede ved sit Vladímir-Kors, strøg sig over Issen og bukkede sig for at nippe saa det ene, saa det andet Stykke af hans Ejendom. Det hændte, at Generalen, frysende og utilpas, spurgte Rilinski, hvordan det i Aar gik med «vore

Skove» eller «vor Hvede». Fyrsten følte det som en ulidelig Krænkelser. Men han vovede ikke at sparke til dette Kryb. Thi Sergéj Arkádjevitsj var bleven bange for den svage, frysende Mand, hvis Øjne hvilede paa ham, og hvis Magt skyggede over ham — som en Grib, der dækker Byttet med sine udspilede Vinger.

Nej, aldrig, *aldrig* skulde nogen af hans Døtre komme til at tilhøre denne Mands Søn. Han havde allerede nok af Prilúka og af Slægten Rilinskis Eje i sin Besiddelse. Blot Tanken paa, at General Karatájefs magre Fingre skulde røre ved Sonja, fyldte Fyrst Sergéj med Harme og Afsky. Denne hæslige gamle Aagerkarl udstyret med faderlige Rettigheder over hans Datter — det lille, rene Væsen, den bly og fine unge Pige, der var *hans* Øjsten, som Katja Moderens! Nej, saa hellere lade det briste altsammen og se at redde, hvad endnu reddes kunde.

«Men hun kan heller ikke være saa taabelig,» forklarede Fyrsten sig selv. «Et Barn i hendes Alder og med hendes Natur kaster sig ikke bort til den første, den bedste. Desuden, hvem siger, at den unge Karatájef bryder sig om nogen af dem, og hvis han virkelig gør det, at han da ikke kommer paa andre Tanker? Herregud, Fyren er kun 22 Aar og har næppe set et Skørt før her paa Prilúka. Han har Tiden for sig. Og det er vist bedst, han først forhører sig hos sin Fader, der nok vil have et Ord med i Laget og kun veed alt for nøje Besked med, hvad en Prinsesse Rilinski kan bringe i Medgift, som Tiderne er.»

Nej, en Jeléna Dolgoruki vilde i alle Henseender være saa godt et Parti, som den unge Karatájef kunde gøre sig Haab om. Fortræffeligt derfor, at disse unge Damer nu snart kunde ventes. En af Anastasíja Grigórjevns ypperlige Ideer! Og Prilúka skulde vide at udføre den rigtigt. Ingen

Ørne-Dage, men en jævn og for de fremmede umærkelig Stigning i Stil og Tone — ingen Pragt og Overdaadighed, men netop saa meget af den gamle Glans og Velstand, at Gæsterne ikke kunde være i Tvivl om, at de kom til deres egne, deres jævnbyrdige.

Fyrst Sergéj kyssede sin Hustru paa Haanden, da han gik forbi hende paa Verandaen.

«Ma chère, De er en Engel!» sagde han og saae beundrende paa hende. Hun nikkede til Svar, tavs og taknemlig.

Om Aftenen ved sidste The fortalte Sonja om alt, hvad hun med Tatjana Fjódorovnas Hjælp havde udrettet. Jeléna og Jelisavéta fik hver deres Værelse nær Sonja og Katja, med en lille Salon i Midten til Deling, og deres Kammerjomfruer kom til at bo lige overfor, ud til Gaarden; der var hængt Gardiner op og bredt dejlige gamle Vævninger over Stole og Sofaer; der stod Sølv, Krystal og Emalje rede til at modtage det Blomsterflor, Katja havde lovet at bringe næste Formiddag inden Ankomsten.

«Er dette værdifulde Løfte Dit eneste Bidrag til Forberedelserne, lille Katja?» spurgte Fyrst Sergéj spøgende. «Du lader nok Din Søster være Martha, der ene gør sig Bekymring og Uro for de mange Ting!»

«Men Papa dog, hvor kan Du sige saadan noget! Petja, Nikolaj Nikolájevitsj og jeg har været i Stalden næsten hele Dagen.»

«Jeg ser ikke rigtig Forbindelsen . . .»

«Vi har prøvet at ride to nye Heste til, sammen med Mikhajlo naturligvis.»

«Du mener ikke, at Du har sat Dig op paa en af de graa Foler, der endnu aldrig har været under Sadel eller

for Vogn!» Fyrst Sergéjs Ansigtsudtryk var i dette Øjeblik ikke intelligent.

«Sødeste Papa, Du kan da begribe, at naar Jeléna og Jelisavéta vil ride, og vi andre skal være med, saa tør vi ikke give dem to helt utilredne Heste, men de maa have min og en andens, og saa maa jeg og Petja . . . eller Nikolaj Nikolájevitsj, hvis han kan . . . ride paa de ny!»

«Jeg forbyder dette. Jeg vil ikke vide af . . .»

«Papa, Du skulde blot ane, hvor let det er.»

«Katja gør det storartet, Onkel Sergéj,» tilføjede Petja. Og Karatájef sagde: «Glimrende!» med en saadan Begejstring, at baade Sonja og hendes Moder saae hastigt hen paa ham, hvorefter han blev ildrød i Hovedet og spildte The paa Dugen.

«Desuden, Papa, Mikhajlo var der hele Tiden og holdt Murad i Øret, naar jeg skulde op. Du skulde bare se, hvor han kan tumle dem begge to. Men Murad er den bedste.»

Det bankede, og Mikhajlo kom ind, tog Huen af og sagde højtideligt Godaften til det høje Herskab.

«Et Glas The, Mikhajlo?» skyndte Katja sig at faa anbragt, og Tatjana Fjódorovna satte Stol tilrette.

«Jeg hører, Mikhajlo, at Du har ladet Jekaterina Sergéjevna forsøge sig paa Murad. Det er meget urigtigt af Dig, og jeg frabeder mig en Gentagelse af disse . . . hm. . . disse Streger.»

Mikhajlo tørrede Munden paa sit højrøde Bluseærme, pustede omhyggeligt paa den varme The, slubrede en Slurk i sig og bemærkede derpaa, idet han lagde Hovedet lidt paa Siden:

«Det er fuldstændig rigtigt, Deres Højhed. Saadan noget lignende, men naturligvis ikke saa kønt, sagde jeg

ogsaa til Jekaterina Sergéjevna. Gjorde jeg nu ikke, min Due?»

«Jo, det skal *jeg* bevidne,» erklærede Petja, da Katja blot nikkede opmuntrende til Mikhajlo.

«Men se, Deres Højhed, for det første kan man jo ikke med sin bedste Vilje nægte, at vi trænger til to Heste mere, naar disse Frøkner kommer, saa helt tosset . . .» Han søgte efter et bedre Udtryk: «Helt fruentimmeragtigt var det jo ikke, saadan som hun henvendte sig til mig. Og for det andet, Deres Højhed . . .» Her gjorde han en Pavse og tog en stor Slurk The.

«Bliv færdig, Mikhajlo,» sagde Fyrsten lidt utaalmodigt.

«Ja, jeg veed ikke, om Deres Højhed og den naadige Fyrstinde kan . . . hvad jeg nu ikke troer, med Undskyldning for min Dristighed . . . men *jeg* kan ikke, og Pjótr Konstantínovitsj kan heller ikke, og Nikolaj Nikolájevitsj kan heller ikke, og . . .»

«Hvad for noget, Mikhajlo?»

«Faa *den* lille Due til at gøre andet, end hvad hun selv vil.»

Mikhajlo drak The med tryk Bevidsthed om at have udtømt sit Æmne.

«Du er altsaa saa god at erindre, at disse Forsøg ikke gentages.» Fyrsten skar kort over. Der var lovlig megen Smaafnisen mellem de unge Mennesker.

«Javel, Deres Højhed, *jeg* glemmer det ikke. Men det er ikke alting, Jekaterina Sergéjevna husker lige godt.»

Nu lo de alle højt.

«Hvad havde Du paa Hjærte, Mikhajlo?» spurgte Fyrsten, der ønskede at komme til en anden Sag.

«Det var angaaende Vognene imorgen til disse her fremmede Frøkner?»

«Ganske rigtigt. Jeg antager, vi sender en Tjelega efter Bagagen; Damerne har formodenlig ikke saa lidt med sig. Saa kan Du lade Iván tage Dmitri med sig i den lille Phaëton til Kammerjomfruerne — ja, der kommer nok to ogsaa af dem. Og Du selv kører Kalesjen med de sorte...»

«Jamen, Papa, skal der da ingen med ned og hente dem?» Det var Katja igen.

«Jeg antager, at Sasja og Du selv eller Sonja, en af Jer er nok, kører med ned og henter de unge Damer.»

«Tak, ikke jeg, hvis vi skal sidde fire i *den* Vogn!» Katja gjorde et Kast med Fletningen. «Nej, veed Du, Papa, hvis Du var rigtig sød...»

«Saa!» brast det uvilkaarlig ud af Mikhajlo, og de lo alle; heller ikke Fyrsten kunde dy sig.

«Papa, giv os Lov at hente dem i den gamle Stadsvogn og med Trojka; Mikhajlo kører saa storartet Trojka. Og det har jeg en Gang fortalt Jeléna, og hun vilde ikke tro, at vi havde Seletøj til alle tre Heste med alt, hvad der hører til, over hundrede Aar gammelt og dog som nyt...»

Fyrst Sergéj tænkte sig et Øjeblik om. Saa sagde han smilende:

«Lad gaa med Trojka'en.»

Katja gav ham et Kys. Men Mikhajlo tørrede atter Munden paa det røde Bluseærme, rejste sig, bukkede og udtalte derpaa, tilsyneladende uden Sammenhæng:

«Jeg takker hjærteligt for den dejlige The. Det vidste jeg i Forvejen.»

I godt og vel en Uge havde Jeléna Dolgoruki og Jelisavéta Miljúkin været Gæster paa Prilúka. Dagene fløj afsted. Al denne Ungdom fyldte Huset med Munterhed. Fyrst og Fyrstinde Rilinski følte sig lykkelige.

Men Kadet Orloff begyndte at hænge med Hovedet. Den Tid nærmede sig med stærke Skridt, da han skulde tilbage til Odessa og gaa ombord i Skoleskibet; de andre havde en hel Maaned endnu — eller saa længe det passede dem; han alene maatte rejse fra dette herlige Sted, der næsten var blevet hans Hjem.

«Petja, ved Gud, det klæder Dig at være bedrøvet!» sagde Katja til ham den sidste Aften, de roede sammen. Det havde slet ikke været let for ham at faa fat i hende alene. Hendes Uro var siden de to fremmede unge Damers Ankomst bleven mere rastløs end nogensinde. Uvilkaarlig blev det hende, der lagde Dagens Program med dets Ride-ture, Badning, Champignon-Plukning, Indkøb i Dubni, Fri-luftsspil, Højtlæsning, og hvad der ellers kunde falde hende ind; men hun var ogsaa selv den første til at bryde Programmet, naar hun pludselig fik en helt ny Idé, der i det Øjeblik, den blev undfanget, kom til at overstraale alle de andre. Gang paa Gang bragte hun Sjipágin til Fortvivlelse, fordi han efter Aftale mødte paaklædt til det ene og saa

uden videre fik Meddelelse om, at nu skulde de noget helt andet, hvortil hans Dragt aldeles ikke passede. Hun tyranniserede dem alle, ikke drillende eller hensigtsløst, men snarere som den Forfatter, der sætter sit eget Stykke i Scene og paatvinger Skuespillerne sin Opfattelse af de Mennesker, han har skabt, ligesom det er ham, der har bestemt, hvilken Skæbne de skal faa. Det myldrede med Planer i Katjas Hjerne. Hun var uhyre optaget, og egentlig skulde hun slet ikke sidde her midt ude paa Søen, ganske ene med Petja . . .

«Vil Du skrive til mig en Gang imellem, Katja?» spurgte Kadet Orloff, lavmælt og forknyt.

«Det veed jeg virkelig ikke, om jeg faar Tid til.»

«Du kunde gjerne, Katja, naar jeg beder Dig saa pænt derom.»

«Og hvorfor skulde jeg skrive netop til Dig?» Der var noget i Petjas Tonefald, som fik hende til at høre efter og lade sine Tanker blive hos ham — i hvert Fald et Øjeblik.

«Fordi . . . fordi det vilde have stor Betydning for mig.»

«Petja!»

Han saae op paa hende, angst for at hun skulde finde paa noget, der slog alt det i Stykker, som han havde faaet bygget op inde i sig selv.

«Petja, her er dejligt paa Prilúka, ikke?»

«Jo, Katja, det er her.» Han sukede dybt.

Det var en lun Aften sent i Juli, henimod den Tid, da Tusmørket iler som et Vindpust mellem Himmel og Jord, vifter Dagens Hede bort og viger for den dybe, stjernesaede Nat. Søens Krusninger skvulpede sagte mod Baadens Sider. Inde mellem Breddens Siv kaldte en Vild-

and paa sine Ællinger. Parkens mægtige Træer, som ludede ud over Vandet, blev mere og mere utydelige. Oppe paa den lave Skraaning, som faldt jævnt ned til Søen mellem Grupper af Eg, Birk og Gran, der ligesom veg tilside og stod Vagt, laa det hvide Slot som et fjærnt, luftigt Aandesyn. Der blev tændt Lys deroppe, og Skæret faldt ud over Vandet i en skælvende Stribe, som kom det fra en Stjerne, større og mere tindrende end alle de andre paa Himlens guldstrøede Hvælv. Paa det Sted, hvor Aaen gled frem gennem side Engdrag, svævede hvide Taager, der som Slør hang fast i Smaabølgerne paa Søens Spejl, og de bragte med sig Duft af nyslaaet Hø og Krusemynte. Langt borte, paa den anden Side Parken, sang Mikhajlo klagende om den tapre Kosak, der fandt sig sveget af sin Hjærtenskær.

«Ukrajne-Natten!» hviskede Katja.

Petja Orloffs Øjne hvilede paa hende, som hun sad der i sin lette, hvide Kjole med Hovedet støttet i begge Hænder og de dybe, straalende Øjne fortabte i Nattens Skønhed. Hun saae ud, som om hun bad, og han havde selv Trang til at knæle i Andagt.

«Petja, hvorfor vil Du have, jeg skal skrive til Dig? Fortæl mig det, Petja. Men ganske stille . . .»

«Fordi . . . fordi jeg slet ingen har, der bryder sig om mig . . . og fordi jeg holder saa forfærdelig meget af Dig, Katja. Jeg troer, at hvis jeg vidste, at Du en Gang imellem tænkte paa mig, saa vilde jeg ikke savne Far saa slemt og maaske heller ikke længes saa meget . . . Du veed ikke, Katja, hvor ondt det gør at længes . . .»

«Jo, Petja, det veed jeg godt fra de afskyelige Aar i Kijef.»

«Men ikke saadan som jeg, Katja, for Du havde dog

altid Sonja og kunde komme hjem hvert Øjeblik; men jeg er helt alene — og det er tit slet ikke saa let med Kammeraterne og Lærerne og alt det dèr . . . Du længtes ogsaa efter Dit eget Hjem, og Du vidste, det ventede paa Dig; men jeg har jo intet Hjem mere, og jeg veed snart ikke selv, hvad det er, jeg længes efter . . .»

Han standsede. Han syntes, han kom til at sige noget andet, end han vilde.

«Petja, fortæl mig mere. Hvis jeg nu skrev til Dig —»

«Ja, hvis Du skrev, Katja, men ikke bare om Sjøv, Du laver, og den Slags . . . hvis Du skrev om Dig og mig . . . veed Du, saadan som jeg troer, Du *kan*, hvis Du vil . . . saa vilde jeg blive vældig flittig, ogsaa med Bøgerne, for at jeg kunde faa en flot Eksamen og blive Officer og gøre Dig Ære, Katja, og saa maaske Onkel Sergéj og Tante Anastasíja vilde give os en Haand og saa — —»

«Holder Du virkelig saa meget af mig, Petja?» Hun havde taget sin tykke, mørkebrune Fletning frem over Skuldren og lod dens krusede Kvast glide kærtegnende gennem Fingrene.

«Katja, Du er det eneste Menneske i Verden, jeg bryder mig om . . . Sasja maa for mig beholde Jelisavéta Miljúkin lige saa meget han vil, og Sjipágin kan rende efter Jeléna, det er mig ligemeget, naar bare Du vil holde af mig og hjælpe mig lidt, veed Du . . .»

Han rykkede hen til hende og klemte sig en Plads paa Agtertoften ved hendes Side. Hun lod ham gøre det. Baaden drev lydløst paa den tyste Sø.

«Lov mig, Katja, at Du ikke vil sludre om det.» Hans Stemme sank uvilkaarlig til Hvisken. «Sommetider har jeg grædt om Natten, baade ombord og paa Skolen, fordi jeg laa og tænkte paa, at der ikke var en Sjæl, der brød sig

om mig. De andre har Far, Mor, Søstre, Kærrester og alt muligt, men jeg har ingenting . . . andet end Olga, og hun er i Turkestan.»

Katja listede en Haand hen over hans.

«Jeg veed ikke, om Du kan forstaa det, Katja, men jeg synes undertiden, at det endda ikke var saa slemt, at ingen brød sig om mig, hvis blot jeg havde nogen, jeg brød mig om — bare et eneste Menneske, jeg holdt rigtig, rigtig meget af, og som trængte lidt til mig . . . som jeg kunde beskytte, veed Du, være god imod, udmærke mig for . . . aa, jeg kan da heller aldrig faa sagt, hvad jeg mener! . . .»

«Tys, Petja, fortæl mig mere.»

«Og det skulde være Dig, Katja, baade saadan som Du var, da Du var lille Pige, og jeg sloges med de andre Drengene om Dig og vilde flygte med Dig til Tyrkiet . . . og saadan som Du er nu i Aften, helt stille og sørgmodig, og saadan som Du er, naar Du rider paa Murad . . . Aa, Katja, jeg har ikke andet end Dig i Hovedet. Det er meget værre for mig end for Niki Karatájef med Sonja . . .»

Katja trak pludselig sin Haand til sig. Men hun gav ham den tilbage igen, som havde hun betænkt sig.

«Petja, mener Du, at Sonja og . . .»

«Niki er forelsket i hende op over Ørene. Han ser ikke til andre end hende. Men *han* har sin Far, han bliver en Gang rig, og dygtig er han ogsaa . . .»

Hun kyssede ham paa Panden. Det var sket, inden han ret vidste af det.

«Petja, vi maa hjem, det er sent. Ro — ro, alt hvad Du kan, saa styrer jeg.»

I den stille, lune Nat skar Baaden gennem Vandet, der skummede for dens Stævn. Petja syntes blot, at det var

alt for let, og han ønskede, hun vilde have forlangt det utrolige, det uopnaaelige af ham; thi hun havde givet ham det Kys — givet ham det, uden at han havde vovet at bede hende om det eller vriste det fra hende . . . Han troede paa sin Lykke.

Ved Baadebroen smuttede hun i Land.

«Laas Baaden, Petja, Du veed, hvor Papa bliver vred, hvis den ikke er laaset.»

Medens han endnu stod i Baaden, saae han den slanke, hvide Skikkelse fjærne sig mellem Parkens Stammer. Men pludselig hørte han Stemmen igen — hendes Stemme fra før, derude i Ukrajne-Natten:

«Petja, jeg skriver . . . om Dig og mig!»

Saa blev hun borte i Mørket.

Petja Orloff traadte i Broen og i Gangenes Grus som den, der er paa Vej til at erobre Verden.

Tatjana Fjódorovna misbilligede, at Retternes Antal var øget baade ved Frokost og Middag, at begge disse Maaltider var rykket en Time frem, at der hver Dag blev skænket mindst to Slags Vin ved Bordet, at hun havde faaet Ordre til at aabne for Syltekrukker, som hun mente burde gemmes, og at der var pyntet op i de fremmede Frøkners Værelser med kostbare Tæpper og Draperier, som ellers kun saae Dagens Lys et Par Gange om Aaret. Men frem for alt misbilligede hun de to fremmede Kammerjomfruers Tilstedeværelse. Skøndt de var fødte i Kejserriget Rusland og utvivlsomt talte Russisk, saa fastholdt hun, at de var «udenlandske», omtalte dem aldrig som andet og førte som Bevis paa sin Paastand, at de hørte hjemme et Sted, ingen Mennesker vidste, hvor laa — nemlig i Estland — og udtrykte sig i et Sprog, som det var meget

vanskeligt at forstaa — nemlig Russisk og ikke den Dialekt af Lillerussisk, der taltes i Egnen om Prilúka. Frøknerne Miljúkin og Dolgorukí var nydelige unge Damer, som der intet kunde indvendes imod, og naar Fyrstinden og Fyrsten vilde sætte hele Huset paa den anden Ende og indføre Skikke, der formodentlig var hedenske, for saadan et Par Pigebørns Skyld, saa, Gudbevares, det maatte Herskabet om, og det blandede hun sig ikke i. Men hun skulde have sig frabedt at modtage Ordrer, Besked eller blot Anmodninger af disse udenlandske Vipstjærte, der ganske bestemt ikke var rettroende, og som allerede havde faaet Tid til at sætte Fluer i Hovedet paa Dmitri, den Døgenigt, og Mikhajlo, der ellers havde en meget net Kone og Reden fuld af Børn. Himlen maatte vide, hvad Nytte de gjorde, de udenlandske; men spise, det kunde de, og The, Kager og Syltetøj forsvandt i dem som Brændevin i salig Antón Andréjevitsj. Hvert Øjeblik kom en af dem eller de begge to. rendende, saa for at faa Strygejern varmede, saa for at laane Naal og Traad, saa for at vaske Silkebaand eller Kniplinger i noget, der stank til den Grad, at man kunde fristes til at besvime.

Naar Tatjana Fjódorovna udbredte sig om den nye Skæbnens Tilskikkelse, der, denne Gang *fra Udlandet*, var sendt hende, trak den gamle Kok Stefán overbærende paa Skuldrene — som den, hvem intet længere kan undre. Ogsaa hans Arbejde var blevet større og vanskeligere; ogsaa han led under, at Spisetiderne var bleven ændrede og Kravene til hans Ydelser sat i Vejret. Alt har imidlertid sin Aarsag: Petrusjka levede stadig paa Prilúka og blev paany for hver Dag mere og mere grøn.

En Aften — det var efter Kadet Orloffs Afrejse — fortalte Tatjana Fjódorovna sin Yndling Sasja de sidste Gen-

vordigheder, *de udenlandske* havde beredt hende — en lang Historie om nogle Strygejern, der var bleven borte. Sasja plejede at være hendes taalmodigste Tilhører; men denne Gang var han tydelig nok adspredt. Han tog sig alt muligt andet for, medens hun ad mange Omveje og med en Overflod af Enkeltheder beskrev sine mærkelige Oplevelser, og endnu inden hun var færdig, afbrød han hende med følgende Bemærkning, som hun ikke vilde glemme til sin Dødsdag:

«Søde Tanja, Du skulde ikke være saa urimelig!» Aleksander Sergéjevitsj stillede sig paa *de udenlandskes* Parti. Der var ikke mere Retfærdighed til paa Jorden.

Nej, Tanja tog ikke fejl: Prilúka havde forandret sig i denne sidste Tid. Sasja følte det nye, det løftende og højnende baade om sig og i sig. Han læste ikke mere Feriedagene ihjel; han tænkte med Uvilje paa Studier og Eksaminer, der ventede ham i Moskva. Igaar havde han talt med Karatájef om Muligheden for at udskyde Tilbage- rejsen, og det utrolige var sket, at det store Dydsmønster, Pligtmennesket Niki, havde erklæret, at de udmærket kunde blive paa Prilúka — Sasja fik Indtryk af, at hans Ven egenlig mente: i al Fremtid. Sasja havde ikke i mange Aar følt sig saa rask; han syntes, han mere og mere glemte baade sin Træthed og Hosten, som det ofte havde været saa svært at skjule for de andre. Alle var ogsaa gode og forstaaende i denne Tid; de ligesom foregreb hans Ønsker og gættede hans Tanker uden dog at lade sig mærke med noget eller trænge ind paa ham. Som nu Katja — hvad hun havde for et Talent, det Pigebarn, til at faa ordnet netop de Ture og Udflugter, der passede ham bedst, og saa, paa den naturligeste Maade af Verden, at indrette det saaledes, at Jelisavéta Vasíljevna og han kunde komme til

at sidde sammen, ride ene efter de andre, pludselig blive forladt af hele Banden og først fundet igen netop i rette Tid til den fælles Hjemkomst. Eller Katja havde en Maade at lade falde en Ytring, et næppe antydet Spørgsmaal, der satte ham ind paa Slægten Rilinskis gamle Bedrifter, som han kunde paa sine Fingre, og Egnens Historie, hvori han var usædvanlig vel bevandret. Undertiden gik Katja ogsaa ganske ligefrem til Værks ved at foreslaa ham at læse Gogols Ukrajne-Fortællinger og Pusjkins Digte for Jelisavéta Vasíljevna; hun vidste, hvor smukt han kunde læse. De andre bortførte hun, fordi de nødvendigvis maatte hjælpe hende med et eller andet, der skulde udrettes — hun anede ikke selv, hvad hun skulde finde paa at bruge deres Hjælp til. Sasja var under hendes aarvaagne og virksomme Beskyttelse, og han vidste ikke, hvorledes han skulde takke hende. Men Katja svarede ham blot i en moderlig Tone: «Hun er henrivende, Sasja — ganske hvad jeg ventede af Dig!»

Jelisavéta Miljúkin gik i sit tyvende Aar og var altsaa godt to Aar yngre end Sasja, men næsten to Aar ældre end Katja. «Alligevel er det denne lille Satan, som kører med os,» sagde Sasja til sig selv — men uden al Bitterhed, tværtimod opfyldt af Beundring og Taknemlighed. Thi han havde faaet meget tilovers for Jelisavéta Vasíljevna i denne muntre, sollyse Tid paa Prilúka; det var forbavsende, som hun havde udviklet sig i de Aar, der var gaaet, siden han sidst saa hende i Kijef. Opholdet i Paris hos Forældrene havde gjort hende godt: det tøsede var borte; hun var bleven *Dame* i Ansigtstræk, Skikkelse og Væsen. Skøndt Frøken Miljúkin var runden af ægte russisk Rod, prægedes hun allerede nu, i sin pure Ungdom, af denne Formernes utvungne Lethed, denne paa een Gang bevidste og legende

Ynde, som kun erhverves i en Storstads højeste internationale Selskab. Paa Jeléna Dolgorukis Uddannelse var der ofret alt, hvad Penge kunde skaffe; hun havde haft franske Bonner og engelske Lærerinder; hun havde været i det fineste Klosterpensionat i Kijef; hun havde lært at synge i Paris, spille i Leipzig og ride i London. Alligevel vedblev hun at ligne en lille Pige af Folket, sød og buttet, rød og hvid, men ganske ude af Stand til at bære de Toiletter, hendes Moder valgte hos franske Dameskrædderes Petersborg-Filialer, og hendes Kammerjomfru hængte paa hende, som man klæder en Dukke. Jelisavéta Vasíljevna havde det fælles med Katja, at Racens Finhed gjorde sig gældende, hvor enkelt hun end klædte sig. Men det Egerntige eller alt dette, der hos Katja mindede om en Mynde paa Spring, var hos Frøken Miljúkin behersket Stil, sikkert Herredømme over alle kvindelige Virkemidler. — Sasja fandt hende bedaarende.

Hun havde lært noget, havde hørt betydelige Mænd tale om vigtige Anliggender, var bleven øvet i Kunsten at tie og tale, som Lejligheden krævede det. Og selv om hun hverken ejede Jeléna Dolgorukis Hjærte eller Katjas Forstand og Instinkt, saa kunde hun noget, der var dem begge fremmed: lytte til andre. Hun var en af disse Kvinder, Mænd skænker Fortrolighed og priser for Klogskab, fordi de hos dem faar Lov til at høre sig selv tale. Sasja var længst bleven overbevist om Jelisavéta Vasíljevnas Intelligens og Kundskabsfylde. Fyrst Sergéj ligeledes. Hun stod i høj Anseelse paa Prilúka.

Og hun befandt sig vel. Her var smukt, venligt, muntert. Et ungdommeligt, frit Ferieliv, som hun ikke vidste at have oplevet eller at kunne komme til at opleve hos andre russiske Venner. Den Beundring, hun læste i Sasjas

Øjne, og den Kultus, hvormed han — sindrigt støttet af Katja — omgav hende, smigrede hende og begyndte at optage hende mere, end hun maaske vilde tilstaa for sig selv. Der havde ikke været til at holde ud for Fornemhed og Religion hos Grev Dolgorukis, og Indbydelsen til Jeléna og hende var derfor kommen som en Befrielse. Men maaske havde hun ikke tænkt sig Prilúka netop saaledes — hverken saa anseeligt eller saa frit . . . heller ikke Sasja . . . nej, slet ikke Sasja . . . hvor havde han dog forandret sig . . .

Det syntes Jeléna ogsaa. Ved Gud, han var bleven som et andet Menneske: «Katja, min Engel, jeg tager det i mig igen, Din Broder er ikke Spor af kedelig mere; men indrøm, at han *var* det! Og hvad Vladímir Aleksándrovitsj er for et nydeligt Menneske!»

«Du er det sødeste lille Fæ, jeg kender!» svarede Katja saa kærlig Veninde-agtigt, at Jeléna igen blev rørt over den *grænseløse Venlighed*, hun mødte paa dette *yndige* Sted, hvor alt var saa *dejlig* anderledes end hjemme hos hende selv.

Jeléna havde aldrig været forvænt med Kur. Og Sjipágin formelig anstrængte sig.

Under Sjælekamp havde Niki Karatájef taget en stor Beslutning. Det skulde være Sonja — Sonja alene, der boede i hans Hjærte. Han kunde ikke længere holde sine Tvivl ud; Sommeren paa Prilúka blev ødelagt for ham, og han ødelagde den for de andre ved sin indesluttede Tunghed og disse Grublerier, intet Menneske kunde forstaa Aarsagen til. Hans mandlige Æresfølelse led alt for meget ved de daglige Krænkelser, hans egen Ubeslutsomhed tilføjede den; snart svigtede han Katja for Sonja, snart Sonja for Katja; naar den ene sagde sort og den anden hvidt,

og de begge appellerede til ham for at faa Striden afgjort, saa stod han famlende, usikker, ængstelig — et Billede paa hjælpeløs Umandighed. Nu kunde det være nok. Han havde taget sin Beslutning.

Og det skulde være Sonja. Hun var ham nærmere — hende var det muligt at naa. Katja vilde aldrig nøjes med en Mand af hans Slags, der havde vist, at han ikke turde følge i beundrende Underkastelse, saaledes som hun uudtalt, men bydende krævede det tidlig og silde. Og hvis hun mente, at inderst inde var han bange for hende, fordi han aldrig vidste, hvad hun vilde kunne faa ham til, og fordi han anede lønlige Dybder under hendes bølgende og glitrende Stemningsliv — hvis hun mente, at han var bange, saa havde hun Ret, og saa vilde hun puste ham ud af sin Bevidsthed, som et Fnug fra sit Ærme.

Nej, det skulde være Sonja. Han trængte til Hvile for sin Tanke. Han vidste, skøndt det aldrig var blevet ham sagt, at vilde han vinde Katja og bevare hende, saa maatte han kunne gøre sine Følelser og Stemninger helt afhængige af hendes, sætte dem i Svingning efter den Takt, hun angav, skifte Varmegrad efter hendes Bud — og alt dette ligesaa brat og hastigt som hun selv. Hendes Sind var som Søens Spejl, naar en Iling farer hen over det. Han magtede ikke at følge med. Han var for sen og for tung til at fange det flygtige Vildt.

Det skulde være Sonja. Langsomt vilde han vinde dette bly og stille Barn — modne hende og sig selv til at bygge et Samlivs Lykke. Forbi da de forfængelige Drømme om at gaa paa dristige Togter og erobre Ære, Berømmelse og Rigdom for at hente Sejrens Pris af Katjas Haand og smykke hende med Byttet. Forbi Planerne om at udfordre Faren og søge Æventyret, blot for at finde et Glimt af

Beundring i Katjas Øjne. Forbi ogsaa Smærten ved at se hende udmærke andre, der var friere, stoltere og modigere end han. Forbi — forbi altsammen . . .

Det skulde være Sonja. Der var Fred i denne Beslutning. Endnu ikke fyldt 16 Aar — endnu ikke flyvefærdig fra den dunede Rede, der sluttede trygt skærmende om hende. Og naar Tiden kom, da han kunde bære hende bort, saa vilde han vide, at hun var hans og slet ingen andens. Hun vilde blive som sin Moder, der den Gang havde mildnet hans Sorg og varmet hans forkomne Sind. Hun vilde bringe ham til at glemme og haabe. Med sit blide Smil og et Blik fra sine store, fromme Hjorteøjne vilde hun stille Uroen i hans Tanker, naar de fløj mod det Sted, hvor en anden, stærkere og dristigere end han, holdt Katja i sine Arme.

Det skulde være Sonja.

En Uges Tid efter Kadet Orloffs Afrejse kom der Breve fra ham — et til Fyrsten og Fyrstinden, et til Sasja. Han skrev og takkede for den herlige Tid, han atter i Aar havde haft paa Prilúka; næste Gang han kom, haabede han at være bleven Officer. «Al min Stræben,» skrev han, «gaar ud paa at gøre min Faders Navn Ære og vise mig værdig til den store Godhed, Du, kære Onkel Sergéj, og Tante Anastasíja altid har vist Eders ærbødige og oprigtig taknemlige *P. K. Orloff*, Kadet i den kejserlige Marine.»

«En prægtig Fyr, ret min gamle trofaste Vens Søn!» sagde Fyrsten.

«En god Dreng med et stort Hjærte,» bekræftede Fyrstinden.

«Men skrækkelig vild,» mente Jeléna.

«Slet ikke min Smag,» tilføjede Sjipágin.

Sasja havde hurtigt tilendebragt Læsningen af sit Brev og stak det til sig.

«Naa, hvad har Petja saa at fortælle Dig?» spurgte Fyrst Sergéj.

«Aa, et Par ganske ligegyldige Linjer om noget Tøj, han har glemt.»

Katja havde ikke sluppet Sasja af Syne, da han læste Petjas Brev. Væmmeligt ogsaa, at Posten nu, med de nye Spisetider, altid kom, medens de sad ved Bordet.

«Jeg har det!» udbrød hun pludseligt. «Vi gaar ned i Engene og hjælper med at rive Hø!»

Dette Forslag var endnu Genstand for alsidig Drøftelse, da Fyrst Sergéj efter et Tegn fra sin Hustru hævede Frokostbordet.

«Giv mig saa det Brev!» hviskede Katja hastigt til sin Broder, da hun og han var bleven staaende ved Spisestuedøren, medens de andre gik til Kaffen paa Verandaen.

«Hvor veed Du, at der var et Brev til Dig?»

«Snak, dumme Dreng, kom med det — men hurtigt!»

Sasja gav hende det og syntes, Situationen krævede, at han truede med Fingren.

Men Katja var allerede borte.

Ovre i Prilúkas højre Fløj suste hun mod en af *de udenlandske* og havde nær væltet hende. Et Øjeblik efter sad hun inde hos sig selv for laaset Dør og nedrullet Gardin.

Min elskede Katja!

Vi har nu været her ombord i otte Dage, og man begynder jo saa smaat at vænne sig til det efter *Gassedagene* paa Prilúka, som vi siger her i vort eget Sprog. Tjenesten er meget stræng. Vi har for Tiden især Artilleri, og der er en Masse af den højere Matematik og

Konstruktion, som jo ikke er videre morsomt. Men jeg slider voldsomt i det, for mit Løfte til Dig vil jeg holde, ligesom jeg er vis paa, Du vil holde Dit og skrive til mig om Dig og mig. Jeg tænker hver Dag paa Dig, og jeg har svoret for mig selv, at Du skulde blive tilfreds med mig. Kan Du huske, at Du sagde til mig, at jeg skulde ro af alle Kræfter, saa skulde Du nok styre, og det troer jeg ogsaa er bedst for os begge, for Du er den klogeste af os to, men Du trænger alligevel til et Par stærke Arme, der kan gøre Arbejdet for Dig og beskytte Dig, og der er intet i Verden, jeg hellere vil, min elskede Katja. Det er en stor Lykke for mig, at jeg har Dig, for nu skal der nok blive noget ud af mig, og Du skal ikke komme til at fortryde, at Du stoler paa
 Din til Døden trofaste

Petja.

Katja kunde ikke dy sig for at smile. Den stakkels, kære Dreng — saa lidt der skulde til for at glæde ham. Hun vilde skrive, og saadan som han ønskede det. Herregud, han trængte til lidt Venlighed, saa ene han var her i Verden.

Jo, Katja huskede godt, at hun havde sagt det om at ro af alle Kræfter. Men ikke paa den Maade, Petja mente. Aa, de dumme, dumme Mænd! Aldrig kunde de forstaa, undtagen de fik det forklaret vidtløftigt, højtideligt, som i Bøger og som Papa talte! At Niki Karatájef vovede! Og at Petja, den skikkelige Petja, havde set det, men hun ikke, skøndt det laa klart i Dagen!

Maaske havde hun været for optaget af Jelisavéta Miljúkin og Sasja; men alene klarede de sig ikke, det var hun snart paa det rene med. Ogsaa Jeléna trængte stadig

til en Haandsrækning med Sjipágin. Hun saae desuden helst begge disse Pigebørn fortøjede, hver i sin Havn, saa de ikke skulde forstyrre hendes egen Kurs. Naar det kom til Stykket, var Veninder egentlig bare til Ulejlighed . . . Men Niki Karatájef! Aa, han skulde ikke kunne nægte, at han havde været skinsyg paa Petja hver Time paa Dagen, saa længe Petja endnu var her, og at han bare tænkte paa, hvorledes han skulde bære sig ad med at tage sig ud i hendes Øjne! Sasja var hendes Broder — han talte ikke med; Sjipágin regnede hun for mindre end Kusken Mikhajlo. Men Karatájef tilhørte hende — var en af hendes Ting, ligesom Petja naturligvis. Og han vovede nu, paa dette Tidspunkt, hvor han Dag ud og Dag ind havde ladet hende læse, som i en aaben Bog, hvad der foregik i ham — han vovede at skyde hende til Side for Sonjas Skyld!

For Sonjas Skyld. Men Sonja var jo blot et Barn, i Virkeligheden meget yngre end hun selv, skøndt der kun var det ene Aar imellem dem. Altid havde det været Katja, der raadede, og som baade her paa Prilúka, i Odessa og i Kijef havde ordnet for Sonja, hvem hun skulde være Veninde med, og hvem hun skulde bryde sig om eller søge at undgaa. Det var aldrig faldet nogen af dem ind, at det kunde være anderledes. Og Katja holdt jo ogsaa netop af sin lille Søster som af et Barn, der var hende betroet, og som hun nok skulde vide at sørge for, naar den Tid kom . . . Sonja havde ikke med et Ord talt til hende om Karatájef. De havde begge handlet paa egen Haand — og Himlen maatte vide, hvor dybt de allerede var komne i det . . .

Skulde virkelig Sonja pludseligt og stille, uden at Katja i sin Travlhed havde lagt Mærke til det, have foldet sig ud og gjort sig uafhængig? Nej, det var umuligt. Hun vilde ikke

have kunnet skjule Forandringen for Katjasaarvaagne Øjne. Lad være, at hun fandt Behag i den Opmærksomhed, Karatájef viste hende, og følte sig lykkelig ved, at nu ogsaa hun, ligesom de andre unge Piger, havde fundet en Ridder, der var hendes. Men hun kunde ikke mene noget virkeligt, noget alvorligt med alt dette . . . hun kunde det ikke, thi hun maatte jo vide, at hun ingen Ret havde til Karatájef, at han var en andens . . .

Men om hun i sin Uskyld og Uerfarenhed intet havde set og forstaaet, saa kunde i hvert Fald Karatájef ikke være i Tvivl om, at han sveg og bedrog og krænkede! Katja vidste næppe selv, om hun virkelig brød sig om ham. Han var stor og stærk, men tung; de sagde, han var klog og dygtig, men Katja havde blot de andres Ord at holde sig til. Alligevel var der noget, der drog hende til ham — denne stumme, ubehjælpssomme Hengivenhed i Blikket, denne tilbageholdte, men evigt brændende Beundring, hvormed han fulgte hende, og saa maaske en dunkel, ubestemt Følelse af, at lod han sig en Gang for hendes Skyld tænde i Flamme, saa vilde han blive pragtfuld — en Gigant, som Kærlighed gjorde rasende . . . Nej, han var ikke som Petja, maaske nok ligesaa blød og let at lede, men dybere og mere gaadefuld, voldsommere i sin Mandighed . . .

Store Gud, at han havde vovet at byde hende denne Troløshed! For første Gang hændte det hende nu, at en Mand, hun overhovedet regnede med, gjorde Oprør mod hendes Vilje, unddrog sig hendes Herredømme. Saa langt hendes Erfaring rakte, havde hun sejret og, hvor det gjaldt en Kamp, ydmyget dem, der stod hende imod. Derfor var dette en dyb Krænkelser — ikke af hendes Følelser, thi de laa endnu, hende selv ubevidst, i Puppessvøb, men af alt

det, der i hende var den allerede fuldt udviklede Kvinde: Stoltheden, Magtlysten, Trangen til at blive beundret og adlydt. Hun vidste saa sikkert som noget, at Karatájef havde været, hvad hun krævede af ham: en Page ved hendes Hof, en Trubadur under hendes Balkon. Og nu havde han gjort sig fri og valgt en anden Herskerindes Farver.

Hun stampede med Foden i Gulvet.

«Han skal komme til at fortryde det!»

Paa Bordet laa Petjas Brev. Katja krøllede det sammen og rev det tilsidst i mange smaa Stykker.

Hun skulde nok holde sit Løfte og skrive til Petja. Men ikke nu — senere, naar hun fik Tid.

General Nikolaj Fjódorovitsj Karatájef boede i Odessa i et af de smukkeste gamle Huse i Konnaja-Gaden, ikke langt fra det ærkebiskoppelige Palæ. Han havde allerede for flere Aar siden købt det billigt paa Tvangsauktion i en ruineret Godsejers Bo, og efter at den øverste af de to Etager var bleven gjort i Stand og udlejet til Sagfører- og Handelskontorer, flyttede han, for at opfylde sin Hustrus Ønske, ind i Stueetagen.

Værelserne var høje og dybe, næsten slotsagtige. Alt Træarbejde var udført i Eg og rigt udskaaret; den afdøde, fallerede Ejers og de til hans Slægt knyttede Vaaben dannede Frise i det mægtige, helt træbeklædte Rum, der i sin Tid havde været Spisestue. Der hang endnu hist og her Silketapeter paa Væggene — falmede og flueplettede. Parketgulvenes Mønster var blevet utydeligt og uregelmæssigt, fordi nye Brædder var lagt paa som Lapper over de mest medtagne Steder. Forgyldning og Farve, hvoraf der i sin Tid havde været anvendt lovlig rigeligt, skallede efterhaanden af, og paa Lofter, Væg- og Dør-Felter viste der sig randede Skjolder og skimlede Pletter. I de dobbelte Vinduers Kanter sad snavsede Rester af gammelt Filt og Vat, som om Vintren brugtes til Tætning. Skøndt General Karatájef kun var i Begyndelsen af 60'erne, saae han ud

som en gammel, træt Mand, der altid frøs; han var meget ømtaalig for Træk, og disse høje, forfaldne Værelser lod sig vanskelig opvarme, trods Ovnens bugnende Omfang.

Det var et Offer, General Karatájef i sin Tid havde bragt sin Hustru, da han indvilgede i at tage denne Del af Huset til Bolig. Han forstod ikke hendes Lyst til at være omgivet af en falmet Herlighed, som var præget af fremmedes Smag og gemte paa andres Minder. Men Anna Dmítrijeva havde det med Sværmerier og Fantasterier. Denne Hang til, hvad Generalen kaldte *Romantik*, og saa hendes Tilbøjelighed til i Smug, bag hans Ryg, at tage sig af de mærkeligste Familjer og Personer, hun kunde opspore i Havnens Fattigkvarterer, var de eneste Fejl, Nikolaj Fjódorovitsj bebrejdede Anna Dmítrijeva. Hun havde været ham en god Hustru og trofast delt de trange Kaar med ham, da han blot var en fattig Intendantur-Officer, hvis Hjem flyttedes som et Nomade-Telt fra den ene jammerlige Garnisonsby i Sibirien til den anden, endnu elendigere i Kaukasus, Polen eller Hviderusland. Og hun havde været den ømmeste Moder for deres eneste Barn, som hun maaske nok forkælede og fyldte med sin Romantik, men som med Rette var hendes Stolthed, og som fortjente hendes Kærlighed. Nikolaj Fjódorovitsj led ikke af Sentimentalitet som salig Anna Dmítrijeva. Men paa sin Maade elskede han sin Søn som den ypperste af de Skatte, han havde samlet, hans Livs eneste, virkelige Lykke, paa een Gang Aarsagen til hans Fornedrelse og Maalet for hans højeste Stræben.

General Karatájef flyttede ikke bort efter sin Hustrus Død. Han blev i de store, forfaldne Rum, hvoraf han kun benyttede to til sig selv. Nikis Værelse stod altid rede til at modtage ham, men han kom sjældent — og

det var maaske bedst saaledes. Anna Dmítrijevnas Dagligstue var urørt som den Dag, hun døde; hendes sidste Broderi laa paa Sybordet med Naalen stukket ind paa det Sted, hvor hun var standset for aldrig mere at genoptage Arbejdet. Støvet faldt tæt derinde. Nikolaj Fjódorovitsj tillod ingen af de to Tjenestefolk, den gamle, forhenværende Soldat Osip og hans koparrede Kone Kapitolina, at betræde dette Værelse, som han holdt aflaset og selv kun en sjælden Gang, ved Paaske eller paa en af Mindedagene, vovede sig ind i. Her gemtes da Aar efter Aar alle de Ting, Anna Dmítrijevna havde holdt af, hendes Bøger — mest billige Udgaver af russiske, religiøse Skrifter og Oversættelser af spændende, kærlighedsfyldte Romaner paa alle Sprog — hendes Billeder og Fotografier, hendes Breve fra Forældrene, en Gensdarm-Oberst og hans Hustru, der havde levet et Sted ved den mongolske Grænse, hendes Brudepynt og de beskedne Smykker, hun havde ejet, fra hun var lille Pige, til hun blev den rige General Karatájefs Hustru. Men især huskede Nikolaj Fjódorovitsj det Fund, han gjorde hin Aften, da han havde lukket hendes Øjne og gik hendes Gemmer efter: Mahogni-Chatollet, dette tunge, klodsede Møbel, som var bleven slæbt efter dem gennem to Verdensdele, snart paa Slæde, snart paa stive Bøndervogne og Militærkærrer, snart paa Skib og snart paa Jærnbane . . . Mahogni-Chatollet, hendes bedste Arvestykke, fyldt fra øverst til nederst med Stykker af Nikis Tøj fra han laa i Svøbet, til han havde naaet at bære ældste Gymnasieklasses Uniform, hans Barnetegninger, det Legetøj, han havde elsket højest, og hvert Brev, han havde skrevet til hende, fra de første Stilprøver med vaklende Paaske- eller Navnedags- Lykønskninger paa Papir med kolorerede Helgenbilleder i Hjørnet, til den halv-

voksne Drengs Feriebeskrivelser og Anmodninger om Lomme-
penge.

General Karatájef lod det altsammen ligge, som det laa, og han laasede omhyggeligt Anna Dmítrijevnas Chatol, da han sent paa Natten forlod det tyste Værelse. Maaske var det allerede den Gang, han besluttede, at alt skulde forblive urørt herinde, indtil enten han selv lukkede sine Øjne, eller det Maal, han havde sat sig, var naaet. Men i hvert Fald gjorde han intet for at finde sig en ny Lejlighed. Osip og Kapitolina vidste, at det ikke kunde nytte at spørge. Alt blev, som det var. Nikolaj Fjódorovitsj levede sit nøjsomme Eneboerliv i de høje, halvtomme Stuers forfaldne Pragt, der omsluttede en lønlig Helligdom, hvorover Aarenes Støv samlede sig tættere og tættere.

Men Huset i Konnaja havde ikke blot sine Minder og sine Mangler. Det laa gunstigt for Generalens daglige Ture til det store nye Kvarter, der rejste sig Nordvest for Odessas gamle Havn, og hvor om kort Tid den Arbejderbefolkning, Havnens Udvikling og Industriens Opblomstring i stedse voksende Omfang lokkede til Byen, vilde kunne finde nye, sunde og gode Boliger. Mellem General Karatájefs Lejere i det gamle Palæ i Konnaja var desuden ogsaa Advokatfirmaet Mandelberg & Krusjofski, hvis Chef, J. I. Mandelberg, hørte til Generalens nærmeste Omgangsvener — maaske den eneste, han viste en Slags Fortrolighed. Det var let at sende Osip op paa første Sal og bede Hr. Mandelberg ulejlige sig ned et Øjeblik. Og det var bekvemt at passe paa gennem Kighullet i Entré-Døren, naar Kontoristerne forlod Huset, og saa kalde paa Hr. Mandelberg, der altid kom sidst med sin svulmende Dokumentmappe under Armen og gjorde en lille Pavse udenfor

Generalens Dør — for at overbevise sig om, hvorvidt der skulde være Brug for ham eller ej.

Paa Væggen i det Værelse, General Karatájef benyttede som Spisestue og Kontor, hang — paa en Baggrund af lasede Silketapeter, hvis Farve engang havde været karmoisin og nu mindede om de Jordbær, der er halvædt af Snegle — en Række store Kort over Odessa og omfangsrige Arkitekt-Tegninger over Gader og Huse i det nye Kvarter. Længst mod Øst kunde man paa Kortene følge Sortehavets regelmæssigt svajede Kystlinje fra det Punkt i Syd, hvor dens skov- og havebevoksede Skrænter er oversaaede med Villaer, til den nærmer sig Byen selv. Først var der de store militære Depoter og Handelens Pakhuse ved Havnebanens Endepunkt, lige under Aleksanderparken, hvis Plataner og Akasier bølger for Brisen oppe paa Højslettens yderste Skraaning; derefter Levant- og Orientbaadenes Ankerplads, «Karantænehavnen», beskyttet af den lange, brede Møle, der som et mægtigt Dyrehorn krummer sig ud i Havet og halvt omslutter den fjærne Bølgebryder. Videre «den nye Havn» mellem to korte, stumpede Moler og «Kulhavnen», hvor den flade Strand udvider sig under Højsletten med Husenes Mylr; deroppe ligger Nikolaj-Boulevarden, *Nikolájefski*, Byens fornemste Parti, plantet med skyggefulde Plataner, kølnet af Luftningerne fra Havet, som dybt nede breder sig mod Horisonten. Her ligger det kejserlige Slot og Embedsboligerne for Guvernementet Khersons højeste civile og militære Autoriteter; her staar Dmitrenkos mægtige Monument over Jekaterina II., flankeret af Statuer af Potjomkin, Subof, Volant og Ribas — og her findes den pragtfulde, 12 Meter brede Stentrappe, hvis 200 Trin fører ned til Havnen og Havet.

Men Havneanlægene skyder sig stedse længere og læn-

gere mod Nordvest. Ved Siden af «Kulhavnen» ligger «den praktiske Havn», hvor al Kysttrafiken paa Krim, det Asof'ske Hav og Kaukasus efterhaanden samler sig. I dette Hjørne, Nord for det ældre Odessa oppe paa Højsletten, bliver Stranden bred og jævn, og Klipperne viger langt tilbage. Under de stedse større og større Krav, der stilles til den, yngler derfor «den praktiske Havn» paa dette gunstige Sted og vokser videre mod Nordvest, ligesom ved Knopskydning. Byen er ogsaa begyndt at stige ned til den; Sletten forandrer Karakter; det ene Hus rejser sig ved det andet paa de saltgrønne Marker, hvorover Østenvinden uhindret kan stryge. Forstaden Peressip har allerede Gader og Butiker, men Byggeriet kan ikke holde Trit med Efterspørgslen efter Boliger for de Arbejderfamiljer, «den praktiske Havn» og dens Forgreninger drager til sig.

Kortene i General Karatájefs Værelse ødslede med Enkeltheder om denne opblomstrende Forstad. Farverne faldt i tre Hovedgrupper: den blaa, der betegnede de Dele af Peressip, som allerede var bebyggede og beboede, den røde, der angav de Grunde, Generalen selv ejede, og den grønne, der viste Vej for Fyrst Rilinskis Foretagender. Der var meget mere grønt end rødt. Det grønne løb i en lang, bred Stribe parallelt med Kystlinjen: «Hvilken herlig Udsigt vil der ikke blive!» havde Advokat Mandelberg ogsaa sagt til Fyrsten, da han forklarede ham Sagen. Det røde kom ikke i Berøring med Kysten, men gemte sig i en rund Klump nærmest ved den gamle By og Havneanlægene. Forskellige Afskygninger i Farverne viste, hvor langt Byggearbejdet var fremskredet. Den røde Klump blev mørkere og mørkere, og kun længst mod Nord stod der en Smule lyst tilbage; den grønne Stribe begyndte dyb og kraftig, men tyndedes ud i en svag, kun lige an-

tydet Tone. Det var ikke muligt at lave den Slags mere anskueligt.

General Karatájef havde anmodet Hr. Mandelberg om godhedsfuldt at ville overbevise sig om, at Kortet og de udførlige Beregninger, det støttede sig paa, var i Overensstemmelse med Advokatens egne Opgørelser.

«Alt til Punkt og Prikke rigtigt, Deres Ekscellence, saaledes som det var at vente af en Mand med Deres Ekscellences fremragende Ordenssans.»

«Vil De saa, Jákof Isákovitsj, have den Godhed at sige mig, hvor langt vi efter Deres Opfattelse er naaet?»

«Hvad Deres Ekscellences Del angaar,» han pegede paa den røde Klump, «saa er alt, hvad der er færdigt til Beboelse, udlejet. Resten vil staa færdigt til næste Foraar —»

«Tak, *mit* kan De springe over.»

«For Fyrst Rilinskis Vedkommende stiller Sagen sig jo noget vanskeligere. Foretagendet *er* meget omfattende, i Virkeligheden større, end jeg selv havde tænkt. Ikke saaledes at forstaa, at der ikke har været Efterspørgsel efter de færdige Lejligheder; jeg kunde have lejet dem ud mange Gange og til gode Priser; men Lejerne klager over Kulde om Vintren og Hede om Sommeren i disse ganske ubeskyttede Huse lige ud til Havet. Den russiske Arbejders og Smaamands Fordringer er stegne utroligt. Imidlertid tillægger jeg ikke disse Indvendinger videre Betydning. Hvor finder man en Lejer, som er tilfreds? Derimod mener jeg, at Fyrst Rilinski begaar en alvorlig Fejl ved ikke at lade Arbejdet paa den øvrige Del af Grundene fremskynde af al Magt.» Advokatens Finger fulgte den grønne Stribe, hvis Farve blev lysere og tyndere, jo længere den løb mod Nord. «Det var en Forudsætning for hele Planen, at den skulde gennemføres i eet Træk og saa hurtigt

ske kunde, fordi vi derved vilde kunne tvinge Strømmen ad vor Vej og saa at sige lægge Haand paa det bedste af det Menneske-Materiale, vi skal arbejde med, inden andre endnu havde naaet at tage fat andre Steder. Nu rejser der sig allerede Huse bag ved vore — Deres Ekscellence ser selv her paa Kortet, hvorledes vi formelig ligger og beskytter de Bygninger, der som Padderhatte skyder op Vest for os. Jeg anser denne Konkurrence for overordenlig farlig — rent bortset fra de betydelige Rentetab, der er en uundgaaelig Følge af den langsomme Udnyttelse af Grundene og de paabegyndte Bygninger.»

«Jeg formoder, at De har gjort Fyrst Rilinski opmærksom paa alt dette.»

«Indtrængende, Deres Ekscellence, indtrængende, som det er min Pligt.»

«Men hvorfor lader han saa ikke Arbejdet fremskynde?» Der lyste maaske et Glimt i Generalens smaa, stikkende Øjne; men i det samme bukkede han sig og ligesom plukkede et Fnug op fra Gulvet.

«Fyrst Rilinski har indladt sig paa et Foretagende, han ikke magter. Den Del af hans Formue, der var let at omsætte, er længst gaaet med. Ligeledes de Laan, der har kunnet optages i selve Grundene og Bygningerne. Oprigtig talt blev jeg forbavset, da han sidst overdrog mig et Beløb i Obligationer; jeg troede ikke, der var flere.»

«Jeg heller ikke,» tilføjede Generalen og fandt i det samme en Stump Traad i en Gulvsprække.

«Imidlertid, jeg fik dem, og vi red atter en Gang Vanskelighederne af. Men jeg antager, at nu er vi paa Bunden. Fyrst Rilinski raader ikke over den rørlige Kapital, der er nødvendig for Gennemførelsen af saa storstilede Planer. Naturligvis vil en Mand i hans Stilling og med

hans Besiddelser altid være i Stand til at skaffe, hvad der skal til, især naar han kan regne paa Venner som Deres Ekscellence —»

«Vi springer Venskabet over, Jákof Isákovitsj.»

«Men han *er* ogsaa nødsaget til at gøre Udveje, helst saa hurtigt som muligt; thi standser vi nu, gaar der mere tabt, end Fyrst Rilinski efter min Mening kan taale at tabe. Mellem os, Deres Ekscellence, det bliver Ruin — og for en Mand med *det* Navn . . .»

«Mener De som jeg, at med yderligere c. 1200,000 Rubler lader Foretagendet sig fuldende paa, skal vi sige: to Aar?»

«Saaledes er ganske rigtig mine Beregninger.»

«Og Fyrst Rilinskis ubehæftede Ejendom vil forslaa til at dække dette Beløb?»

«Utvivlsomt. Selv om vi ikke regner Familjejuvelerne med, saa byder Prilúka god Sikkerhed — og det løber ikke sin Vej.»

«Tør jeg spørge Dem, Jákof Isákovitsj, er der aldrig fra Fyrst Sergéj Arkádjevitsj faldet nogen Ytring, der kunde tyde paa, at han fandt det paafaldende, at De har den Godhed at varetage saa vel hans som mine Interesser?»

«Aldrig. Oprigtig talt troer jeg ikke, Fyrst Rilinski lægger Vægt paa den Slags Formaliteter, eller blot bemærker dem.»

«Ja, jeg spørger kun. Thi hvis der . . . lad os sige, for Eksempel hos Dem selv opstod Tvivl om denne Dobbelstilling's Holdbarhed, saa er jeg for min Del villig til at give Afkald paa Deres Tjenester, hvor højt jeg end værdsætter dem.»

«Men Gudbevares, hvor kan Deres Ekscellence tro . . .»

«Naa, maaske troede jeg heller ikke.» Generalen fam-

lede ved sit Vladímirkors. «Men hellere end at Fyrst Rilinski skulde undvære Deres Bistand, vilde jeg . . .»

Advokat Mandelberg skyndte sig at falde General Karatájef i Talen: «Jeg haaber at skulle kunne bevare *begge* D'Herrers Tillid.»

«Meget vel. Det *haaber* jeg ogsaa.» Generalen understregede. Men det var ikke nødvendigt; intet vigtigt undgik Advokatens Opmærksomhed. «Hvis nu dette, skal vi sige: *fælles* Haab gaar i Opfyldelse, Jákof Isákovitsj, saa antager jeg . . .»

Nu var det galt igen med en Traadende; Generalen dukkede sig og fortsatte dernede fra:

«. . . at Kherson-Banken vil stille de 1200,000 Rubler til Raadighed for Fyrst Rilinski mod passende Rente og Sikkerhed. Det forekommer mig endvidere rimeligt, at de paagældende Dokumenter maa kunne skrives og Forhandlingerne føres af Deres Firma.»

«Sandelig, Deres Ekscellences fortsatte Venlighed . . .»

«Dog tillader jeg mig en enkelt Bemærkning. De ytrede før, Jákof Isákovitsj, om jeg mindes ret . . .»

Det var utroligt, hvad der kunde findes af Trevler nede paa det Gulv.

«. . . at vi ikke skulde regne Familjejuvelerne med. Saa vidt jeg veed, drejer det sig her om meget store Værdier. Maaske er det derfor alligevel bedst at regne med dem — *ogsaa* med dem.»

«Deres Ekscellence vil fuldtud kunne stole paa mig.»

«Ikke jeg alene, ikke jeg alene, Jákof Isákovitsj!» Generalen lod Haanden glide over sin blanke Isse. «Fyrst Rilinski vil sætte megen Pris paa at kunne forlade sig paa Dem som hidtil.»

Advokaten ilede med at faa anbragt et «Selvfølgelig!» og spurgte saa:

«Naar antager Deres Ekscellence, at Kherson-Banken vil aabne den omtalte Kredit?»

«Min gode Jákof Isákovitsj, behøver jeg virkelig at sige Dem, at Kherson-Banken vil være rede, efterhaanden som Fyrst Rilinskis Byggeforetagender kræver dens Bistand, og naar den har haft Lejlighed til at godkende den tilbudte Sikkerhed.»

«Muligheden for at optage yderligere Laan i selve Grundene og det, der staar paa dem . . .»

«Er sikkert tilstede i andre Banker, men næppe i Kherson-Banken. Jeg maa ganske overlade til Fyrst Rilinskis juridiske Raadgiver, hvad han i saa Henseende vil foreslaa sin Klient.»

«Jeg veed ikke, om Deres Ekscellence idag har yderligere Brug for mig?»

«Undskyld, hvis jeg har lagt for stærkt Beslag paa Dem, Jákof Isákovitsj. Men endnu blot et Ord: Skade, ikke sandt? om saa sundt og lovende et Foretagende som Fyrst Rilinskis faldt hjælpeløst sammen og en Mand med hans Navn blev ruineret, netop som hans Børn — prægtige, tiltalende Børn — skal til at gøre deres første Skridt i Verden!»

«Forfærdeligt. En Katastrofe ikke blot for ham og hans Familje, men for det russiske Aristokrati!»

«Jeg tænker mig, at De, Jákof Isákovitsj, vil være i Stand til at gøre Fyrst Rilinski dette indlysende og . . .»

Nu var det galt nede paa Gulvet igen.

« . . . paa en hensynsfuld Maade. jeg lægger Vægt paa *hensynsfuld*, Jákof Isákovitsj.»

«Jeg troer at have forstaaet Deres Ekscellence.»

«Det troer jeg ogsaa. Desperation fører ikke til noget godt, vel Jákof Isákovitsj?»

«Tværtimod, jeg er ganske enig . . .»

«Altsaa undgaar vi for alle Parters Skyld overilede Beslutninger og Handlinger.»

«Ubetinget.»

«Tak, Jákof Isákovitsj, det var blot dette for idag.»

General Karatájef spiste alene, opvartet af Osip, som Aaret rundt, i al Slags Vejr og i alle Temperaturer, bar Transtøvler, der naaede ham til Knæet, og en forhenværende Soldater-Uniform, hvis Knapper efterhaanden var bleven erstattede med en Prøvesamling af Horn, Ben og Metal. Med sit tykke, graanende Haar, som var brat afklippet i Nakken, og det vældige Krølskæg lignede han en Mellemting mellem en ærværdig Præst og en Vildmand fra Urskovenes Dyb. Baade han og hans Kone Kapitolina, der lavede Maden, stammede fra Egnen omkring Tomsk. Skøndt de havde været knyttet til Huset Karatájef i en lang Aarrække — Kapitolina mindedes endnu tydeligt den Gang hun i den salig Frues Tid havde haft een, ja, i et Par Aar endog to Piger under sig — saa gik de dog ud fra, at Odessa blot var en Opholdsstation paa den Vandring, det var faldet i deres Lod at foretage sammen med General Karatájef, og at den Dag vilde oprinde, da de atter kunde vende tilbage til hin lille, afsides Landsby i Sibirien, hvor Slægtingene og Vennerne sad og ventede paa Beretningen om alt det mærkelige, de havde oplevet i deres lange Udlændighed.

Kapitolinas Kogekunst udmærkede sig maaske ikke ved Idérigdom, men det stod urokkelig fast, at Kaalsuppe

kunde hun lave saa ypperligt som nogen Kvinde i det udstrakte russiske Rige. Derfor lavede hun Kaalsuppe hver eneste Dag, og hvilke Begivenheder der end rystede Verden, eller hvilke sindrigt slyngede Planer der end optog General Karatájefs Tanke, saa kunde han være sikker paa, at Kapitolina ventede ham med Kaalsuppe. Maaske vilde selv en saa nøjsom Mand som Nikolaj Fjódorovitsj tilsidst, efter et passende Antal Aars Forløb, have rejst Indvendinger mod dette dagligt gentagne Vidnesbyrd om Kapitolinas Ævner paa et vigtigt, om end noget begrænset Omraade, hvor hendes Mesterskab ikke længere blev bestridt. Men hvad skulde det have kunnet nytte? Thi Kapitolina vilde med god Grund gøre opmærksom paa, at Kaalsuppe og Kaalsuppe er vidt forskellige Ting, alt efter som den koges paa den ene eller den anden Slags Kød og den ene eller den anden Slags Kaal. Man har Kaalsuppe med sur Fløde og uden sur Fløde. Man har den med Postej eller uden denne Ledsagelse. Ogsaa Postejerne kan varieres paa mangfoldige Maader. Afgørende er blot dette ene, at Kaal skal der til. Og gennem hele det gamle, forfaldne Hus i Konnaja hang der derfor Aaret rundt en uudryddelig Lugt af Kaal, som af Røgelse i en Domkirke.

Saa snart Osip havde taget af Bordet og General Karatájef var bleven ene, fordybede han sig en Tid paany i sine Regnskaber og Kort. Der skete derefter det, som han selv godt vidste vilde komme, men som han hver Aften satte sig op imod og søgte at bekæmpe, skøndt det til syvende og sidst var den uskyldigste Ting af Verden, og skøndt han ikke længere kunde nære noget Haab om at overvinde sig selv til at lade være . . .

General Karatájef gik urolig frem og tilbage paa det ujævne, lappede Parketgulv. Snart den ene, snart den

anden af de smaa Træfliser knirkede og smaahvinede under hans Trin — hver med sin Stemme. Det var som en undertrykt Latter, en dulgt og hemmelighedsfuld Spot, der fulgte hans Skridt. Han kresede nærmere og nærmere om sit Skrivebord med de dybe Skabe — fjærkede sig saa igen, som havde han taget en Beslutning, der ikke skulde kunne omstødes . . . men luskede dog atter derhen, medens den drillende Fnisen vedblev at lyde i hans Øren.

Hastigt, travlt laasede han Skrivebords-Skabet op og tog frem Kanevas og andet Stof, Bunker af forskellig farvet Silke i Dukker, Spændramme, Naale, Sakse, Fingerbøl, Trevlebalje og alt, hvad der hører til et fint og kunstfærdigt Broderi-Arbejde.

Han vidste, at det var latterligt. Hver Aften i mange Aar havde han sagt til sig selv, at han ikke kunde være det bekendt, og at han vilde blive til Spot for alle Officers-Kammeraterne, hvis de nogensinde opdagede det. Men Sytøjet var bleven en Lidenskab hos ham, paa een Gang et beroligende og stimulerende Middel, som Spiritus for Drankeren, Morfin for Morfinisten. Hans Hustru var det eneste Menneske, der kendte denne Passion, som gav ham saa stor Nydelse og saa mange Kvaler. Nu, da Anna Dmítrijevna var død og havde taget ogsaa denne Hemmelighed med sig i Graven, blev han i sin Ensomhed mere og mere dens Slave. Hverken Osip eller Kapitolina anede noget, thi han broderede for laasede Døre, og han anvendte den yderste Omhu paa at fjærne Arbejdets Spor, som var det en Forbrydelse, han begik. Deraf kom ogsaa hans Vane med bestandig at bukke sig, som plukkede han noget for andre usynligt op fra Gulvet. Han saae farvede Garnfnug og Traadender allevegne — forræderiske Tegn paa de

lønlige og stiltfærdige Orgier, han Aften efter Aften fejrede.

En eller anden Tilfældighed, som han næppe mere huskede, havde engang i en af hans Tjenestetids fjærne Garnisoner bragt ham til at prøve. Lidt efter lidt kom saa Lysten til større og vanskeligere Opgaver. Et uskyldigt Tidsfordriv, der slog Vinteraftnerne i det jammerlige Hul ihjel paa en Maade, der tiltalte hans Enspænder-Natur og hans Sans for det pertentlige. Inden han selv vidste af det, var det bleven en Magt i hans Tilværelse. Han broderede Kunstværker. Han følte sig selv som baade Digter og Maler, naar han sad bøjet over sit Arbejde. Hans Livs Sorger og Synder, Haab og Stræben var for ham knyttet til denne lange Række Aftners Syslen med Naal og Traad, som hjalp ham til i Mønstre og Billeder, der sprang frem af hans Indbildningskraft, at fremstille og derved ligesom befri sig for de Tanker, der tyngede hans Sind.

General Karatájef solgte sine Broderier, og det faldt ham ikke ind, at deres Værd for ham selv kunde forringes ved, at de blev en Handelsvare. Heller ikke Digteren og Maleren nægter at tage mod Penge for deres Værker, selv om de har frembragt dem med deres Hjærteblod. Det var paa ingen Maade Smaasummer, han saaledes tog ind mellem Aar og Dag; hans Arbejde stod i god Pris. Skøndt hans eneste Søster nu var død, vedblev han at gøre sine Forretninger med Broderihandlerne i hendes Navn; Frøken P. F. Karatájef, Adresse General N. F. Karatájef, Konnaja 37, Odessa, havde en betydelig Konto hos adskillige Magasiner i Moskva og Petersborg, Varsjava og Kijef. Hun havde levet sit Liv uden at ane, hvilken Anseelse hendes Broderier nød i Ruslands største Byer.

Det gik, som det maatte gaa. Her sad General Karatájef nu atter en Aften i det høje, tyste Rum, og Silkens Farver, baade de, der skreg, og de, der hviskede, tegnede deres Lønskrift for hans Øjne. Medens Naalen gled op og ned gennem det udspilede Stof, vandrede hans Tanker de Veje, de kendte saa vel.

Den Rigdom, han havde samlet sig, var erhvervet ved Uærlighed. Intet Under, at der svirrede alskens sære Rygter om dens Oprindelse. En Intendantur-Officer, hvis Familie tilhørte den jævne Landadel, og som vitterlig ikke ejede nogen nævneværdig Formue, bliver ikke Matador, uden at Sladdereren faar travlt. Men der var ingen Fare for Anklage. Fra den første Dag, Nikolaj Fjódorovitsj havde indladt sig paa Uregelmæssigheder med Leverandører, havde han ogsaa i sin dengang underordnede Stilling taget sikre Garantier for, at han i givet Fald vilde være dækket opefter. Saa længe han stod i Tjenesten, havde han aldrig forsømt de andres Interesser, det være sig Foresattes eller Undergivnes; han havde til Grundsætning aldrig at lade sig kompromitere alene. Hvilken Part han end tilmaalte sig selv, sikkert er det, at han ikke gjorde den større, end at der ogsaa kunde blive noget til de andre. Hans gode Forstand og den Ordenssans, som var et fremtrædende Træk hos ham, holdt ham tilbage fra Handlinger, der maatte vække Opsigt, eller hvis Virkninger vilde kunne medføre, at Indtægtskilderne blev stoppede. Tropperne ved de under ham hørende Afdelinger fik ikke Anledning til at klage stærkere over Forplejningen end ved andre Afdelinger. Hestene var ikke heller magrere og Materiellet ikke ringere. Overhovedet sigtede hans System mindre efter Statens end efter Leverandørernes Midler. Men ogsaa i Forholdet til disse Ofre viste han et Maade-

hold, der vandt ham stor Tillid. Intet kunde ligge ham fjærnere end at prøve de storstilede, dristige Kup, der paa een Gang gør sin Mand rig. Han var ikke Spiller; han gjorde sine Beregninger paa langt Sigt. Hans Regnskaber var mønsterværdige; der kunde ikke opdages Fejl eller Uregelmæssigheder i dem. Thi de rummede ikke et enkelt Falskneri, men de var falske fra Grunden og ud i hver eneste Forgrening. Priserne havde en Tilbøjelighed til at stige, hvor Karatájef naaede hen, og de faldt i Reglen med hans Forflyttelse til en anden Garnison. Han drog Landet rundt som en Korruptionens Smittekilde, men med et Ry for Dygtighed og Arbejdsiver, der forholdsvis hurtigt førte ham gennem Graderne. Ikke een af de Dekorationer, der tilkom ham, udeblev paa det ventede Tidspunkt. Vidste baade den ene og den anden, at denne tilsyneladende saa beskedne Officer havde samlet en lille Formue, inden han endnu var Oberst, saa vidste han mere om dem, og alle Parter fandt det klogest at tie. Sit Mesterstykke gjorde Karatájef, da han kort efter sin Ankomst til en Garnison i Polen opdagede, at store Misbrug længe havde gaaet i Svang. Han for sit Vedkommende ønskede intet fremtidigt Samarbejde med Over- og Underordnede, der kunde handle saa klodset, men han vilde heller ikke skabe sig Fjender. Derfor nøjedes han med i dyb Hemmelighed at sætte Central-Administrationens Kontrol paa Sporet; en højtstaaende Officer fra Petersborg dukkede pludselig op i den polske Garnison, afslørede Bedragerierne og fik hele Æren for denne Daad. Men paa rette Sted steg Karatájefs Anseelse betydeligt, og næste Avancement kom paafaldende hurtigt. Jo højere han naaede, desto rigeligere tilmaalte han sig sin egen Part, men desto beskednere og mere nøjsom syntes hans Levevis at blive; ingen uindviet kunde formode,

at han var en rig Mand. Og inden Misundere og Konkurrenter eller de naturlige Fjender: Intendanturens hæderlige Officerer opefter og nedefter havde kunnet faa Tid til at trænge ind i det tætte Næt, hvormed han havde ompundet sig, trak han sig ud af det. Ingen vovede at røre ham, baade fordi det var forbundet med store Vanskeligheder at rejse en bestemt, haandgribelig Anklage mod ham, og fordi lovlige mange andre vilde blive ramt, hvis det overhovedet skulde blive muligt at træffe ham. General Karatájef fik Lov at leve i ubemærket Fred, som han ønskede det. Han var en overstaaet Periode.

Denne Fornedrelse, hele dette aarelange Bedrag med alle de Ydmygelser, det førte med sig, havde imidlertid en Aarsag. Vist var Nikolaj Fjódorovitsj en pengeker Mand; men han var bleven det mere, end han oprindeligt havde været det. Vist havde han begaaet Handlinger, der kunde have ført ham i Fangekonvoj til Sibirien; men ikke fordi han var en Forbrydernatur. Aften efter Aften, naar han sad bøjet over sit Broderi, havde han taget sig selv i Forsvar overfor de anklagende Røster, der lød i ham. Det var ikke til sig selv, han havde stjaalet, ikke sin egen Lykke, han vilde bygge paa disse uærligt erhvervede Penge. Han havde syndet af Kærlighed. Han havde fornedret sig for sin Søns Skyld.

Det begyndte, inden Drengen endnu var kommet i Skole. Moderen omgav Niki med en Kultus, som Karatájef kunde finde overspændt og usund, men som rørte ham dybt. Og han lod sig selv rive med af de Forhaabninger, han knyttede til Drengens Fremtid. Han laa den Gang i Garnison i en sibirisk Provins, en af disse vidtstrakte Bydannelser med Moradser til Gader, Klumper af lave Træhuse spredt over et uhyre Terræn og et ufor-

anderligt Præg af det halvfærdige og midlertidige, som i Guldgraverbyer. Forbindelsen med Omverdenen skete ved Hjælp af ridende og kørende Bude, der var Uger undervejs frem og tilbage fra nærmeste Station paa den store transuralske Hovedrute, hvortil Posten fra Rusland naaede med Maaneders Mellemrum. Om Vinteren en Kulde, som gjorde Tilværelsen til en Lidelse. Om Sommeren Milliarder af Myg, der pinte de tilvandrede i den Grad, at mange gik fra Forstanden. Dette var hans unge Ægteskabs Omgivelser. Og saae han frem, saa ventede der ham en lang Vandring fra Sted til Sted, lidt bedre eller lidt værre end denne Udørken, lidt fjærnere eller lidt nærmere, men altid den samme graa Hverdag i smaa, fortrykte Forhold, en fattig Intendantur-Officers regelmæssige og uafvendelige Skæbne.

Nej, Drengen skulde ikke komme til at leve dette elendige Liv. Hans Forestillinger om Ruslands Storhed og Magt skulde ikke hvile blot paa den Undervisning, der blev indprentet ved endeløse Slæderejser fra By til By og gennem Landsdele, beboet af fremmede Folkeslag. Han skulde ikke blive en af disse Officerer eller Smaa-Embedsmænd, der maa sige ærbødig Tak, hvis der er Brug for dem i et afsides Hul, hvor de ubemærket kan forsumpe.

Karatájef lovede sig selv og sin Hustru, at han vilde rydde alle Hindringer til Side, der kunde spærre deres Søn Vejen frem til et højere Lag i Samsundet, end de selv tilhørte, og til rigere Udviklingsmuligheder, end Livet havde budt dem. Jo mere Drengen voksede til, desto sikrere blev de ogsaa begge paa, at han vilde gøre dem Ære; han var vel begavet og lærelysten, lydig og kærlig mod sine Forældre; han kunde være hæftig indtil Vildskab, men han blev bagefter kun saa meget frommere og faldt

hen i tunge, indesluttede Grublerier. Ingen var i Tvivl om, at han tegnede til at vokse op over Jævnmaal.

De første Skridt paa Uærlighedens Vej gik godt. Og lidt efter lidt steg de Fordringer, Karatájef selv og hans Hustru stillede paa deres Søns Vegne. Han blev sendt til en fin Kostskole, og der blev sørget for, at han ved hele sit Udstyr med Klæder og Lommepenge kunde være i Stand til at maale sig med Kammeraterne fra de bedste Hjem; han skulde tidligt forberede sig til den forfinede og glansfulde Tilværelse, der burde blive hans. Og da han efterhaanden var kommen paa det rene med sig selv om at han havde Lyst til at blive Diplomat — helst i Orienten, sagde han, fordi det gamle Modsætningsforhold mellem Slavere og Tyrker den Gang, i Tiden efter den russisk-tyrkiske Krig 1877—78, optog Ungdommens Sind — saa følte begge Forældrene sig lykkelige over dette Valg, der svarede til deres Forventninger; de forstod imidlertid ogsaa, at det ikke længere var nok at skaffe Penge til hans Dreng-Udgifter fra Maaned til Maaned, men at det en Dag vilde blive nødvendigt for ham at have en Formue i Ryggen. Karatájef havde allerede gjort sig fortrolig med denne Tanke og begyndt Forberedelserne til dens Gennemførelse. Nu voksede atter de Krav, han stillede paa Sønnens Vegne . . . Det blev en Lavine, der rullede frem.

I alt dette var Anna Dmítrijeva med. Aldrig spurgte hun og aldrig nævnede han et Ord om, hvorfra Pengene kom. Men han vidste, at hun lidt efter lidt havde sluttet sig til Sammenhængen. Og han vidste tillige, at i sit Hjærte takkede hun ham. Hvilken Angst hun end levede i, saa vovede hun ikke at strække en Haand ud for at standse det bestandig truende Fald. Hun bad til Gud om Tilgivelse og samtidig om Bistand til at fjærne Faren fra

hendes Mands lønlige Veje. Aarene gik, uden at Straffen indhentede ham, og hun troede, at Gud maatte have hørt hendes Bønner. Den Aften, hun døde, sagde hun til sin Mand, at Gud havde holdt sin Haand over dem alle for deres store Kærligheds Skyld, og hun trykkede sin Mands Haand og hviskede til ham: Tak.

Hun havde lidt, stakkels Anna Dmítrijevna. Men de lange Fornedrelsens Aar havde ogsaa tæret paa ham. Han skulde — han maatte skaffe alle disse Penge og gemme dem, saa ingen kunde vide, hvormange de efterhaanden blev til. Og samtidig skulde han vaage over sin egen Løbebane, saa han selv kunde stige i Rang og Værdighed og hans Søn faa en fornem Fader. Frem for alt ingen Plet paa Navnet, ingen sort Kokarde, der vilde ødelægge alt, hvad der var vundet, og gaa i Arv til næste Slægtled. En uhyre Byrde hvilede paa hans Skuldre, og det forfærdelige var, at den blev tungere og tungere, jo længere han slæbte den frem. — Men ogsaa Maalene forrykkede sig. Der viste sig bestandig nye — langt forude, og han, den aldrende, trætte Mand, maatte slide sig videre hen imod dem.

Han havde samlet en anseelig Formue. Han var bleven General, og han ejede alle de Ærestegn, der tilkom hans Rang. Der var ikke indtraadt noget nævneværdigt Havari paa denne farefulde Sejlads. Et Øjeblik troede han, at han havde naaet Havn. Men da meldte der sig straks nye Krav paa Sønnens Vegne. Der skulde skaffes ham Venner, Omgang, indflydelsesrige Forbindelser, Adgang til fornemme Huse, Udsigt til et fordelagtigt Giftermaal i de Krese, han fremtidig vilde komme til at tilhøre. Store Opgaver havde General Karatájef løst for sin Søns Skyld. Her øjnede han imidlertid ingen Udvej. Hverken han eller hans Hustru egnede sig til Selskabelighed eller mondæn

Livsførelse. Desuden vidste han jo godt, at han trods sin Formue og Rang ikke vilde blive indladt i de Huse, *han* havde Brug for, men kun i den Slags, der havde Brug for ham. Selv om ingen vovede at rejse Anklage mod ham, saa var han dog en mistænkt Person, en Særling med et tvivlsomt Rygte.

Paa dette Tidspunkt hørte han gennem sin Lejer og Sagfører, Mandelberg, at Fyrst Rilinski -- paa et oprindelig af Mandelberg nævnt Forslag -- overvejede Mulighederne for at anbringe Kapital i Byggeforetagender i den nye, opblomstrende Forstad Peressip ved Odessas «praktiske Havn». General Karatájef fik uden Vanskelighed hos Mandelberg alle Oplysninger om Fyrst Rilinskis Formues- og Familjeforhold. Der blev tilvejebragt en Sammenkomst mellem Generalen og Fyrsten. Den førte til, at Rilinski, paa Vejen ned ad Trappen, udbad sig Tilladelse til at hilse paa Generalinden. En Uges Tid senere lagde Anna Dmítrijevna Kort hos Fyrstinde Rilinski. Generalen raadede, støttede og vejledede Fyrst Sergéj saa klogt og tog saa meget forretningsmæssigt Besvær fra ham, at Fyrsten var ganske indtaget i den underlige Mand og bad sin Hustru vise ham og hans lidt Venlighed.

Forbindelsen var sluttet. Familjerne Rilinski og Karatájef kom til at staa hinanden nær. Det vil sige, at Generalen og Fyrsten paa Mandelbergs Kontor drøftede omfattende Byggeforetagender, og at Nikolaj Nikolájevitsj Karatájef og Aleksander Sergéjevitsj Rilinski blev fortrolige Venner. De unge Prinsesser Rilinski saaes sjældent, fordi de den Gang var i Pension i Kijef. Fyrstinden og Anna Dmítrijevna havde for lidt fælles til, at de kunde faa noget Udbytte af hinanden. Og hvad skulde Generalinde Kara-

tájef ogsaa i de Krese? Hun var glad og lykkelig ved at vide sin Søn der. Hun ønskede intet for sig selv.

General Karatájef sled sig videre frem mod et nyt Maal. Han havde maaske aldrig broderet saa flittigt og saa skønt som i hine Aftener, efter at han var bleven Fyrst Rilinskis Ven, Raadgiver og Kreditor.

Maalet laa langt fremme og højt oppe. Desto omhyggeligere skulde Vandringsen forberedes. General Karatájef vilde gøre sig Fyrst Rilinski og hele hans Hus underdanig. Denne fornemme Aristokrat og alt, hvad han betød af Indflydelse og Forbindelser, skulde spændes for Nikis Vogn og trække ham derhen, hvor han ønskede at komme. Især efter Nikis første Sommerophold paa Prilúka ifjor og det Indtryk, de unge Prinsesser Rilinski da havde gjort paa ham, var Generalen fast besluttet paa, at der ikke derfra skulde møde hans Søns Vilje nogen Hindring, som ikke kunde overvindes. Hvis Niki ønskede at blive Svigersøn paa Prilúka, saa skulde han ogsaa blive det, selv om alle Rilinski'er sagde nej. Det gjaldt blot om at være væbnet til Tænderne for at kunne bryde enhver Modstand. Det Øjeblik kunde komme, hvor Kamp vilde blive nødvendig — og sandelig, da skulde der ikke være Tvivl om dens Udfald.

General Karatájef kunde have undt sin Hustru at opleve deres fælles Sags endelige Sejr, som vel nu ikke kunde lade vente længe paa sig. Om et Aar var Niki færdig med sine Eksaminer, og sammen med Fyrst Rilinskis Søn vilde han blive ansat i Udenrigsministeriet for at forberede sig til den glimrende Løbebane, der ventede ham. Aleksander Rilinskis Kres vilde blive Nikolaj Karatájefs, og han vilde være rigere, ligesom han var kraftigere og dygtigere end sin Ven. Han behøvede blot at strække

Haanden ud efter en Prinsesse Rilinski, og hun vilde blive hans. Hans Vej var ryddet. Han kunde skride frem som Sejrherre.

Det var sjældent, at General Karatájef tog fejl i sine Beregninger, og ingen havde han udført med større Omhu end dem, der drejede sig om Fyrst Rilinski. Herren til Prilúka sad i Nættet. De sidste Masker var knyttede idag. Mandelberg havde forstaaet hvert Ord, der blev ham sagt.

Lyse og festlige Farver slyngede sig i hverandre paa General Karatájefs Broderi. En Vandringsmand, bøjet af tunge Byrder, saae det forjættede Maal straaale for sine Øjne; nu var den trælse Vandring i Smudset og mellem Tornene omme; nu var Hvilen og Lønnen nær.

Til langt ud paa Natten sad Generalen ved sin Brodereramme. De høje Stuers hensmuldrende Pragt lukkede lydløst om hans Livs Hemmelighed. Støvet samlede sig tættere og tættere over de slumrende Minder inde i Anna Dmítrijevnas gamle Mahogni-Chatol. Alt det var Fortiden. Men over deres Barns Fremtid skinnede Lykkestjærnen.

Hovedlandevejen Kursk—Tsjerníhof—Varsjava — en af de gamle polske Hærveje ind over Dnjepr og dens Bifloder — løb tæt forbi Prilúka. Den var saa bred, at ti-tolv Hølæs uden Vanskelighed kunde køre paa den ved Siden af hverandre. Paa sine Steder lignede den mere en Mark end en Vej; der voksede Græs paa dens Midterparti, og undertiden var det bedst at holde sig til denne Del, fordi de opkørte Sider gemte forræderiske Huller eller ligefrem var omdannede til Moradser, der gik i eet med Grøfterne. Som de fleste russiske Landeveje fik den Lov at skøtte sig selv. Naar det havde regnet, samlede der sig mellem Bakkerne hele Søer, hvori Vognen sank saa dybt, at det kunde være nødvendigt at staa op paa Sæderne, hvis man ikke vilde blive vaad til Knæene. Naar Solen havde skinnet i Uger, blev Hestene svedte og forpustede i Løbet af en halv Time, fordi de maatte trække gennem Sand saa tørt og løst, at Hjulene forsvandt i det til Akslerne. Paa nogle Steder var Vejen nøgen og bar, kun afgrænset af flade, tilgroede Grøfter; paa andre Steder — som ved Prilúka — skyggede gamle Birke og Ege over dens Sider, medens den mægtige Flades Midte laa klædt med Græs og Markblomster. Det var en herlig gammel Vej til alt andet end at køre paa; selv Mikhajlos Kunst og Erfaring blev undertiden gjort

til Skamme af dens Luner. Efter Mørkets Frembrud kørte Egnens Godsejere med fakkelbærende Forridere, der havde til Opgave at lede dens bedst farbare Steder frem. Dens Hundreder og atter Hundreder af Verst skar gennem rige og frugtbare Egne; den forbandt blomstrende Landsbyer og store Handelsstæder. Men det faldt intet Menneske ind, at den kunde være anderledes, end den altid havde været.

En Eftermiddag hen imod Slutningen af August stod Katja og forhandlede med Mikhajlo om, at han skulde samle saa mange af Gaardens bedste Sangere og Sangerker, som han kunde overkomme, og saa efter Herskabets Middag stille sig op med dem nede ved Søen og synge de gamle Kosakviser, baade de lystige og de sørgmodige. Hun indprentede Mikhajlo, der var Prilúkas store Forsanger, og hvis Forraad af lillerussisk Folkepoesi var uudtømmeligt, at hun ikke vilde have Koret nærmere end ved Baadebroen, fordi det i denne Afstand lød bedst oppe fra Slottets Veranda, hvor hun nok skulde samle hele Familien og alle dens Gæster.

Medens denne Forhandling stod paa, kom Iván løbende og meddelte, at en stor Bande Sigøjnere var i Færd med at slaa Lejr paa Landevejen lige uden for Prilúka; han skyndte sig videre med denne Efterretning til Forvalteren, fordi der maatte gives Ordre til Gennemførelse af de ved den Slags Lejligheder sædvanlige Sikkerheds-Foranstaltninger: alle Porte og Laager lukkede, Vagt ved Hønsehuse, Stalde og Lader, Tatjana Fjódorovna varskoet, Dmitri paa Post ved Hovedindgangen til Slottet og Folk ud i Markerne til Værn for løsgaaende Heste og Kreaturer.

Katja havde endnu rigelig Tid inden Omklædningen til Middag. Hun fik Lyst til at kigge ud til Sigøjnerne.

Der var heller intet for hende at gøre sammen med

de andre unge. Sasja veg ikke fra Jelisavéta Miljúkins Side; han trængte ikke længere til Bistand for at blive alene med hende eller fængsle hendes Opmærksomhed; Jelisavéta hjalp ham godt nok, hvis han ikke selv kunde finde paa noget. Og hun gjorde det nydeligt. Katja var slet ikke sikker paa, at Jelisavéta havde mere Forstand end f. Eks. Jeléna Dolgoruki; men Du gode Gud saadan en *air*, hun kunde give sig! Hun tog aldrig fejl; hun vidste altid, hvad der skulde siges og hvordan; hun førte sig med en rolig Sikkerhed, der næsten kunde tage Vejret fra Katja, som selv fløj og sprang fra det ene til det andet. Man kunde gjerne gøre Nar og sige «Statue» om Jelisavéta, men der *var* noget mere — noget med Erfaring og Kendskab til *meget* store Forhold, som man nu alligevel ikke skal kimse ad, selv om man har været baade i Kijef og Odessa.

Det lignede Jeléna, at hun blev rød i Hovedet, bare hun saa Sjipágin eller hørte hans Stemme. Herregud, det lille Fæ, hun havde endnu ikke opdaget, at Vladímir Aleksándrovitsj allerede begyndte at blive ked af hende, fordi det var ham for besværligt at gøre al den Kur.

«Jeg føler mig lidt træt idag, Jeléna Ivánovna!» Katja læspede efter ham. Det var bleven et Slagord mellem de andre unge, Del af deres Ferie-Slang, dette læspende: «Lidt træt, Jeléna Ivánovna!», og de brugte det indbyrdes med en Dristighed, der en Gang vilde føre til Opdagelse. Katja forudsaa Taarer og Krise med Jeléna; men det gjorde ikke noget, for hun var alligevel for god til en skønne Dag at blive hængende ved Vladímir Sjipágin.

Ogsaa Niki Karatájef kunde undvære Katjas Hjælp. Hun vidste bestemt, hvad der var sket, saa snart hun havde forladt hele Klyngen: Karatájef styrtede sig over Sonja og

gjorde sig den utroligste Ulejlighed for at faa hende til at glemme, at han for et Øjeblik siden, medens Katja var tilstede, næppe havde vovet at se til hende. Den Mand var Troløsheden selv. Katja syntes, hun kom til at hade ham mere og mere. Og dog var det ham, der optog hendes Tanker. Thi han var ikke til at vinde, saaledes som hun vilde vinde ham — i Underkastelse, eller i hvert Fald i en Afhængighed, hvis Baand skulde strammes og løsnes efter hendes Vilje, og hvori hun alene havde Krav at stille. Hun vidste ikke, ja, hun tænkte ikke en Gang paa, hvad der skulde ske, hvis hun erobrede ham tilbage og han atter blev en af hendes Pager — som Petja Orloff. Det var blot Sejren selv, Triumfen, hun kæmpede for. Og hun saae ikke længere, fordi der for hende endnu ikke fandtes noget paa den anden Side Erobringens Dag.

Men Karatájef stred hende tappert imod. Hun lagde Snarer for ham, og han opdagede dem i Tide. Hun fristede ham ved at udmærke ham og vælge sig ham til Ledsager ved de voveligste og vanskeligste Foretagender, hun udpønsede — og han søgte at undgaa hende. Hun lod ham et Par Dage i Træk leve i den Tro, at hun ikke lagde Mærke til hans Nærværelse — og han fandt sig deri uden at kny. Hun prøvede at drille ham — og straks sprang Sasja til og dækkede ham.

Karatájef var stærk. Hun troede ikke, Mænd kunde være saa stærke.

Men eet havde hun i hvert Fald naaet: Han var bleven sig sin Troløshed bevidst. Hun kunde se paa hver eneste af hans Bevægelser og høre det i hans Stemmeklang, at han vogtede paa sig selv, naar hun var tilstede. Der var kommet noget nyt i hans Væsen — noget behersket, en egen tilkæmpet Ro, som klædte hans mandige Skikkelse.

Lod hun ham i Fred, saa kunde han ligesom takke hende i et Blik. Og han vovede ikke længere at udfordre hende. Naar de to Søstre var sammen, undgik han omhyggeligt at vække blot Mistanke hos Katja. Men ganske vist, næppe havde hun fjærnet sig, før han glemte alle de andre for Sonjas Skyld. Sonja var som en Havn, han tyede til efter farlig Sejlads paa et oprørt Hav.

Katja vidste det; hun havde Øjne at se med. Og hun hadede ham.

Men Kampen var ikke endt. Saa let gav hun ikke tabt, naar noget optog og fængslede hende. Og her var jo ikke til at være paa Prilúka, nu da Petja var borte, for *de andres* Kur og Kærlighed . . .

Da Katja kom ud paa Vejen, var Sigøjnerne i Færd med at slaa Lejr. De rejste deres smaa, smudsige Telte paa Midterpartiets Græsmark, tøjrede Heste ved Teltpælene, slæbte Grene sammen til Ildstederne og anbragte Vognene i Kres om Lejren. Banden talte mindst hundrede Personer; det vrimlede med Børn, hvis blankbrune Kroppe kun var nødtørftigt skjult af solfalmede Laser. Gamle og unge Kvinder bar brogede Glasperler om Halsen og store Metalringe i Ørene, paa Fingrene, om Haandleddene og de nøgne Ankler. Mændene var klædt som russiske Landarbejdere: højtfarvede Skjortebluser og mørke Benklæder, der posede ud over svære Fedtlæders-Støvler; mange af dem gik med Ørenringe, og falske Stene glimrede paa deres snavsede Hænder. Der blev raabt og skreget, som stod hele dette brune, lasede Mylr i Begreb med at gaa over til Slagsmaal. Men saa mange de end var, og saa rigelig Plads de end tilmaalte sig, saa fyldte de kun lidt paa Landevejens vide Flade.

Medens Katja stod og saae paa den larmende Travlhed, lagde hun Mærke til, at baade inde fra Gaarden og ude fra

Markerne kom den ene unge Pige efter den anden smuttende — lidt sky og undselig, med Hovedklædet trukket saa langt frem som muligt, for at Ansigtet kunde være skjult. De forsvandt bag Teltene og Vognene — men kun et Øjeblik — og pilede saa tilbage, alt hvad de kunde løbe.

«Bárina! Deres Naade! Bárina!» raabte og skreg Børn og Kvinder omkring Katja. «Kom og lad Dig spaa, Bárina! Kom, min lille Due, saa skal jeg fortælle Deres Naade om den dejlige Ungersvend, der venter paa Dig! Kom, Bárina, kom og hør om Din Lykke som alle disse andre smaa Piger!» Mange brune, snavsede Hænder rev i Katjas Kjole.

Men pludselig foer Ungerne og Kvindemenneskene, der belejrede hende, under Skrig og Skældsord til alle Sider — jagede paa Flugt af en Mand i grøn Skjortebluse, der svingede en Kørepisk og var ganske ligegyldig for, hvor og hvem han ramte.

«Væk, Krapyl, skabede Svin . . .» Der var endnu langt flere og kraftigere Tiltaleformer. «Kan I ikke se, at den Bárina er en Bárina! Væk fra den lille Grevinde og Prinsesse, Rak, Hunde . . .»

«Deres Naade,» vedblev han saa, da Farvandet omkring Katja var rensset. «Vi er hæderlige Folk, Deres Naade. Her kan Du selv se Pas for os allesammen, ægte Pas, med Ørnen paa, fra Politiet i Kursk, og 47 Rubler har vi givet for det, Deres Naade, Du kan selv læse, og vi skal til Tsjerníhof til Hestemarked, og vi har ikke Foder til Hestene, Deres Naade, Du kan selv se, de staar og dør for os . . .»

«Det kan jeg virkelig ikke se!» Katja morede sig brillant.

«Kan Du ikke se det, Deres Naade? Fine Heste, dejlige

Heste, de hurtigste Heste i Ukrajne, Deres Naade. Jeg red selv den brune derhenne forleden Dag, og jeg saae, at en Byge trak op og foer hen over os, og der laa et Bondehus syv Verst længere fremme, og da vi naaede det, hvad saa, Deres Naade? hvad gjorde det, at Bygen var efter os? For jeg var tør, og den brune havde kun lige akkurat faaet Halespidsen vaad. Og Du kan ikke se, at de staar og dør, Deres Naade!»

«Men hvorfor fortæller Du mig alt det?»

«Jeg vil købe Foder, Deres Naade, og betale det med Rubler, ikke falske Rubler, Deres Naade, men ægte, som vor lille Fader Tsaren selv bruger dem, og det Satans Bonderak derinde vil ikke sælge mig noget og ikke en Gang lade mig komme ind og vise mine Rubler, for vi er ærlige Folk, Deres Naade, vi har Pas, ægte Pas . . .»

«Dette er Prilúka, og min Fader er Fyrst Rilinski.» Katja var ikke helt sikker paa, hvem han havde ment med *Bönderakket*.

«Tænkte jeg det ikke nok! Sagde jeg det ikke til disse sorte Svin, da de kravlede om Dig, Deres Naade! Aldrig giver Hans Højvelbaarenhed sit Minde til, at mine dejlige Heste staar og dør for hans Øjne! Gaa Du ind, min lille Grevinde, og sig, at de skal sælge mig Foder . . . billigt, meget billigt!»

«Maaske kan jeg skaffe Dig Foder, naar Du betaler for det. Men saa vil jeg ogsaa . . .» Nu havde Katja igen faaet en Idé.

«Tal, min lille Prinsesse, tal, lille Due!»

«Lad mig faa fat i den klogeste og bedste Spaakvinde, Du har i Din Bande.»

Han blinkede fiffigt til Katja og raabte et Navn ud i Flokken. En gammel, kastanjebrun Kælling med tynde,

sorte Haartjavser og en Masse Ringe og Glasperler kom humpende og smøg sig op ad Katja med paatrængende Underdanighed; hendes Øjne var sky og listige.

«Jeg skaffer Jer Foder for en rimelig Pris,» sagde Katja afgørende og bestemt. «Til Gengæld ønsker jeg, at naar jeg i Aften kommer her ud paa Vejen med et Selskab, saa skal Du spaa dem alle. Du siger til dem, alt hvad Du plejer at sige om Lykke i Kærlighed og Penge og den Slags. Men naar Du ser mig stille mig ved Siden af en ung, smuk . . .»

Hun afbrød sig selv. Der gled et underfundigt Smil over de to Sigøjneres Ansigter.

«. . . en ung, høj, mørk Bárin, medens Du spaar ham, saa siger Du til ham, at der truer ham en stor Fare — eller saadan noget, som Du selv kan finde paa — fordi han er troløs mod sig selv og andre. Du maa naturligvis sige ham mere end det, lige saa meget som til de andre, men Du maa ikke glemme disse Ord: *troløs mod sig selv og andre*. Har Du forstaaet mig?»

«Ja, min Due. *Troløs mod sig selv og andre*.» Den gamle stak allerede en tiggende Haand frem.

«Nej, Du faar ingenting nu. Men maaske tager jeg lidt med til Dig, hvis Du holder Aftalen rigtigt.»

«Er det det hele, Deres Naade, er der ikke noget andet, Du ønsker . . .» Sigøjnerhøvdingen slog ud med Haanden, som raadede han over utalte Rigdomme.

«Foderet skal I faa, og billigt. Men prøv ikke at komme ind paa Prilúka. Vi har bidske Hunde og mange stærke Karle. Jeg sender Foderet her ud til Jer.»

«Billigt, Deres Naade, billigt, vi ejer ikke andet end et Par Kopek . . .»

Katja var allerede løbet. Hun smiskede saa længe for

Forvalteren, at han fulgte med til Mikhailo, der ogsaa blev overtalt. Katja havde opfyldt sin Del af Kontrakten. Rigtignok blev der et voldsomt Skændsmaal mellem Mikhajlo og Iván paa den ene og alle hundrede Sigøjnere paa den anden Side om et Prisspørgsmaal paa 12—15 Kopek. Men da dette foregik, stod Katja omklædt bag sin Stol ved Middagsbordet, gjorde Korsets Tegn og bøjede sig for Helgenbillederne i Salens Hjørne.

Advokat Mandelberg fra Odessa deltog i Middagen; han var kommen om Formiddagen og havde det meste af Dagen været lukket inde med Fyrsten. Der var gjort Værelse i Stand til ham. Gud veed, hvor længe de skulde trækkes med den kedelige Fisk! Fyrst Sergéj var adspredt og tydelig nok i daarligt Humør. Fyrstinden saae træt og bekymret ud. Jo Tak, her var rigtignok morsomt.

«Papa, vi har faaet Sigøjnere, en stor Lejr paa Vejen her lige udenfor.»

«Igen! Det er utroligt, som det Pak sværmer her i Egnen. Jeg haaber, den fornødne Forsigtighed er iagttaget overalt.»

«Er det Sigøjnere af den Slags, der kan synge?» spurgte Jelisavéta, som tænkte paa de store Petersborg- og Moskva-Restauranter.

«Det tror jeg ikke,» svarede Sasja. «Disse her kan vist bare stjæle.»

«Og spaa,» tilføjede Katja.

«Gud hvor interessant!» udbrød Jeléna. «Det vilde jeg rigtignok gerne se!»

«Maaske kan vi gaa derud bagefter,» foreslog Katja. «Skøndt jeg er lidt træt, Jeléna Ivánovna!» Katja lige antydede en Læspen. De andre unge — undtagen Sjipágin,

der spidsede Øren — fik travlt med paa alle Maader at skjule, at de var ved at eksplodere. Men Jeléna mærkede ingenting.

«Er Du træt? Det kan man rigtignok ikke se paa Dig, *dearest*. Du maa endelig gaa med mig derud efter Bordet; alene tør jeg ikke.»

«Nej, saa gaar vi allesammen, ikke? Ogsaa Papa og Mama — og Hr. Mandelberg naturligvis.»

«Hvis ikke min Nærværelse vil være Dem til Hinder, Jekaterina Sergéjevna, saa tilstaar jeg, at det vil interessere mig at se en saadan Lejr . . .»

«Men Gud, Hr. Mandelberg, hvad i Alverden skulde *De* kunne hindre mig i?» Det *var* nu alligevel ikke blot Jelisavéta Miljúkin, som kunde være *grande dame*. Fyrstinden saae lidt ængstelig op paa Katja; men Fyrst Sergéj glædede sig i sit Inderste: der var Race i det Pigebarn, god Race, hans egen.

«Jeg mente blot . . . jeg vilde sige . . . jeg har jo ikke den Ære . . .»

«At høre til vor Kres, mener De, ikke sandt, Hr. Mandelberg?» Katja havde besluttet, at han skulde have det glatte Lag. Hendes Instinkt sagde hende, at paa en eller anden Maade var denne Jøde-Advokats Besøg Aarsag til Faderens daarlige Humør og Moderens Bekymring. Mod Fjender var Katja ikke barmhjertig. «Men jeg er vis paa, at Papa ikke har noget imod, at De gaar med os, vel Papa?»

«Ikke det mindste, min lille Ven. Men Du undskylder nok mig. Ærlig talt, en Sigøjnerlejr har ikke længere Nyhedens Interesse for os ældre. *Que dites vous, ma chère?*»

Nej, Anastasía Grigórjevna havde heller ingen Lyst. «Men det bliver jo mørkt, inden I kommer derud, Børn.

Vær forsigtige. Man veed aldrig, hvad man kan vente af de Folk.»

Hr. Mandelberg spurgte, om man ligefrem kunde risikere Lommetyverier og den Slags? Maaske forraadte han lidt Ængstelse — aa, blot en flygtig Antydning, men nok for Katjas Øre.

«Ja, det gør man rigtignok, Hr. Mandelberg,» sagde hun dybt alvorligt. «Papirer troer jeg ikke, Sigøjnerne stjæler, for de kan hverken læse eller skrive. Men Ure, Kæder, Penge — og saa naturligtvis alt, hvad der glimrer, ægte og uægte. Pas derfor paa Deres Familjejuveler, Hr. Mandelberg.»

Hun mente det som en drillende Spøg, og de unge opfattede det saaledes. Men Mandelberg blev hvid i Ansigtet, medens Fyrsten blussede og ikke kunde skjule en dirrende Nervøsitet. Hele Bordet fik pludselig det Indtryk, at her paa uforklarlig Maade maatte være sagt noget, som gjorde ondt.

«Men *kan* de nu ogsaa spaa?» Det var Jelisavéta Miljúkin, der som sædvanlig vidste, hvorledes man glatter ud og glider videre.

«Den rene Humbug,» forklarede Sasja. «De lover altid Lykke i Kærlighed og store Rigdomme. Deres Spaadomme er meget ensformige og bliver altid lysere i Forhold til de Udsigter for kontant Betaling, de mener at kunne vente af den Person, de spaar.»

«Det er jeg nu slet ikke saa sikker paa,» sagde Katja. «Der er mange af Folkene her paa Prilúka, som kan fortælle Dig, at Sigøjnernes Spaadomme er gaaet i Opfyldelse, og at de i Haandens Linjer har kunnet læse et Menneskes Karakter saa fuldstændigt, som havde de kendt ham i mange Aar.»

«Gud, Katja, jeg veed alligevel ikke, om jeg tør,» hviskede Jeléna.

«Ja, Du kan have Ret i, at det er ufatteligt, som Overtroen hænger fast,» vedblev Sasja. «Niki og jeg kender i Moskva en Dame af fineste Familje, som raadfører sig med baade Kort og Sigøjnere, hver Gang hun skal foretage sig noget, hun selv anser for vigtigt.»

Der blev talt om Spaakunst og Overtro, lige til Middagen var omme.

Da Katja kort efter førte sin unge Flok ud til Sigøjnerne, havde Advokat Mandelberg allerede faaet Lejlighed til nede paa sit eget Værelse at befri sig for sit Ur, sin Ring og sin Portemonnæ; man kunde ikke være forsigtig nok, og han havde derfor blot lidt Smaamønt løst i den ene Lomme. Lettet og tryk fulgte han med den muntert pludrende Ungdom; men han holdt sig i Afstand fra Katja; dette Pigebarn indgød ham større Respekt end hele det øvrige Prilúka tilsammen.

Natten var kommen. Fuldmaanen sejlede frem gennem den sortblaa Himmels blinkende Stjernevrimmel. Ikke en Vind rørte sig. Træernes Greneflet og Bladehanget stod ubevægeligt i det fløjelsbløde Mørke. Lyden af Skridt og Stemmer voksede unaturligt i den stille Nat. Duggen faldt tæt. St. Hansormene tændte og slukkede deres Lys inde i de vaadt blinkende Græsstraa.

Allerede inden Prilúkas Ungdom var naaet til Indkørselsporten, bruste Sigøjnerlejrens Larm den i Møde, og Skæret fra Baalene faldt ind gennem Træstammerne. Den brede Vej — hvid af Sand, grøn af Græs — plettedes af Flammer og Gløder, hvorimellem sorte Skikkelser myldrede. Røgen steg tilvejs i lige, tynde Søjler, der nedadtil far-

vedes gyldenrøde af Baalenes Ild, og som opefter hvidnedes af Fuldmaanens Sølvglans. Ved Teltene stod Hestene som sorte Silhuetter — urørlige i den larmende Vrimmel omkring dem; Tid til anden fangede deres store, blide Øjne Glimt af de vuggende Flammer — ligesom Ringene og Perlerne, der smykkede halvnøgne, brune Børn og Kvinder.

«Pragtfuldt!» udbrød Nikolaj Karatájef. «Godt at vi kom herud!»

En lille Sigøjnerpige havde uden at mæle et Ord klemt en Flig af Katjas Kjole ind i sin Haand og ledte nu med smaa Ryk Vejen frem mellem Heste, Telte, Baal og Mennesker. De andre fulgte Katja.

Ungen forsvandt. Katja saae den gamle Morlil sidde i en Teltaabning og stirre paa Ildstedets Gløder, aandsfraværende eller hensunken i Grublerier, som anede hun ikke, at hun blev iagttaget.

«Oh, la vieille! Elle est admirable! Cela sera elle, n'est-ce pas?» Ingen havde noget at indvende.

«Kan Du spaa os, Morlil?» vedblev Katja paa Russisk.

Den gamle Sigøjnerske ligesom vaagnede af en Drøm, strøg sine Tjavser fra Panden og saae længe paa Katja, inden hun svarede: «Hvem er Du, min Due, som tør udforske Skæbnens Veje?»

«Ved Gud, spille Komædie kan hun,» tænkte Katja ved sig selv. Bag ved sig hørte hun Jelisavétas: «C'est très curieux!» og Jelénas: «Awfull' interesting!», medens Sasja lo ganske respektløst.

«Giv mig Din Haand, og jeg skal sige Dig, om jeg vil spaa Dig, eller om jeg vil tie med, hvad jeg læser i den.»

«Nej, jeg vil ikke først,» sagde Katja og vendte sig om for at udse sig et Offer. «Hvem vil? Aa, nu har jeg det, Vladímir Aleksándrovitsj, De skal lægge for!»

Sjipágin traadte frem -- og i det samme gled Katja tilbage i Gruppens Baggrund.

«Forudsat, at hun ikke rører for meget ved mig, den gamle Gris, har jeg ikke noget imod at prøve.» Sjipágin havde sagt dette paa Russisk, og Sigøjnersken sendte ham et Blik, der ikke var venligt.

«Jeg ser,» udtalte hun højt og tydeligt over Sjipágins fremstrakte Haand, «jeg ser Rigdom fra Fødslen og mørke Skygger, der falder over Guldet. Hjærtelinjen er svag og bliver tidligt helt borte. Alligevel er der Giftermaal, men sent og ikke lykkeligt. Alt for stor Forfængelighed og en Tunge, der ikke kan styres, volder Vanskeligheder, allerede i Ungdommen.»

«Vaas, gamle Kælling,» snerrede Sjipágin og trak sin Haand til sig. Der var ingen, der lo. De tænkte uvilkaarligt, at dette alligevel var underligt.

Sigøjnersken rodede op i Ildstedet og lod atter, som om hun ikke lagde Mærke til Klyngen foran hende.

«Hvem saa?» spurgte Katja, en Smule mindre sikker end før.

«Ved Gud, *jeg* tør ikke,» erklærede Jeléna.

«Men saa tør jeg,» sagde Sasja og rakte Haanden frem.

«Jeg ser Velstand og et godt Hjem, men Rigdommen kommer først senere. Kærlighedslinjen er jævn og fyldig; den Kvinde, Du ønsker Dig, elsker Dig, og I bliver lykkelige, naar I rejser langt bort.»

«Kan I se, hvad jeg sagde!» tilføjede Sasja. «Den gamle Historie!»

Nu var det Katja, der meldte sig hos den gamle, idet hun modigt strakte sin Haand frem.

«At Du tør, Katja!» næsten hviskede Jeléna Dolgoruki.

«Jeg ser . . . men den Haand har jeg jo set før . . . nej,

det var en Mands . . . jeg ser en bred, dyb Kærligheds-
linje, der begynder tidligt og først slutter i den høje Alder-
dom. Du tvivler om en Mands Kærlighed . . .»

«Gud, jeg!» Katja trak foragteligt paa Skuldrene.

«. . . men han elsker Dig, og Du vil snart faa det at
vide, hvis Du vedbliver at være ham tro. Han bringer
Dig Penge, Ære og Lykke, men først naar Du har været
over syv Floder og gennem fem Byer.»

«Der er ikke mere?»

«Intet,» svarede den gamle kort.

Larmen rundt om i Lejren syntes at vokse. Man skulde
tro, der var Slagsmaal flere Steder paa een Gang.

Jeléna Dolgoruki var helt betaget. «Bare jeg turde,»
sagde hun. «Det er saa rædsomt interessant. Tør De, Ni-
kolaj Nikolájevitsj?»

«Der er da ikke noget at være bange for!» Karatájef gik
hen til den gamle og rakte sin Haand frem. Katja stillede
sig ved Siden af ham.

«Jeg ser Styrke og Klogskab, som vil føre Dig længere,
end Du nu selv tror. Hjærtelinjen er dyb, men urolig.
En stor Lykke venter Dig, men der er ogsaa en Fare, som
truer. Lykken er stærkest, men Faren vil alligevel faa
Overtaget, hvis Du vedbliver at være troløs mod Dig selv
og andre.»

«Troløs?» Karatájef mente, han maatte have hørt galt.

«Troløs mod Dig selv og andre,» gentog den gamle og
lod hans Haand falde.

Karatájef vendte sig om og søgte Sasja med Øjnene:
«Hun sagde troløs, Sasja.» Hans Stemme lød underlig be-
drøvet.

«Nej hør, Niki, bliver Du nu ogsaa tummelumsk? Det
er paa Tide, vi holder op med disse Narrestreger.»

Sonja rørte let ved Karatájefs Ærme og sagde stille og trygt:

«Bryd Dem ikke om det, Nikolaj Nikolájevitsj. Jeg troer slet ikke paa det.»

Katja vilde have Hr. Mandelberg til at prøve, men han afslog det bestemt. Jelisavéta Miljúkin følte ingen Lyst, og Jeléna kunde ikke beslutte sig. Saa gav Sasja Tegnet til Opbrud.

Men Katja blev lidt tilbage. Hun lod først een og saa en anden Rubel falde ned i den gamle Morlils Skød:

«Til Dig og Din Høvding!»

De smilede som sammensvorne til hinanden.

Saa snart Flokken var kommen indenfor Indkørslen, bad Hr. Mandelberg om Tilladelse til at trække sig tilbage. Han havde Arbejde, der skulde gøres færdigt. De andre drøftede Aftenens Oplevelser, og især Jeléna kunde ikke glemme, saa mærkeligt det hele havde været.

«Stille!» udbrød Karatájef pludselig. «Hører I ikke noget?»

De standsede og lyttede. Saa brast det ud af Katja:

«Gud, jeg har helt glemt, at jeg har sat Mikhajlo og Folkene til at synge! Sødste Børn, lad os skynde os op paa Verandaen!»

Fyrsten og Fyrstinden afbrød en Samtale, da Sværmen kom. De spurgte kun lidt om Besøget hos Sigøjnerne. Snart tav alle for at lytte til Sangen — hver med sine Tanker og i sin Stemning.

Maanen stod som en Guldkugle over Søen og gød en bred, skælvende Stribe over dens mørke Spejl. I Græsset paa den svagt hældende Skraaning drev St. Hansormene deres gækkende, lysende Leg. Store Flagermus sejlede

lydløst mellem de Ege, Graner og Birke, der stod Vagt paa hver Side Plænen, som tavse Forposter, der er skudt frem foran to Hærafdelinger. Luften var let, kølig og frisk. Levkøjer og Heliotroper duftede i Bedene foran det hvide Slot. Over Park og Sø hvælvende Augustnattens stjernestrøede Himmel sig dyb og uendelig.

Sangen sprudlede, klukkede og rislede som en Kilde: Min Hest er sadlet, min Bøsse ladt; hører Du Hornene, der kalder mig til Fanen? Ak, jeg blev nok gærne hos Dig, med Dit Hoved paa min Skulder og Dine Arme om min Hals. Jeg blev nok gærne og dansede med Dig paa Dnjeprs Bred, hvor Sandet er hvidt og fast, og hvor jeg saae Dig første Gang i de unge Pigers Flok, med røde Perler om Din Hals og mere end tyve Farver i Silkebaandene, der blandede sig i Dit gyldne Haar. Ak, jeg blev nok gærne og hjalp Dig, naar Du om Aftenen, med en Pilevidje i Din Haand, driver Gæssene hjem ad Stien ved den grønne Mark, hvorover Solsikkene skinner og drejer sig efter Dig. Jeg blev nok gærne og saae Dig gøre Korsets Tegn for de hellige Billeder, naar Du beder om Lykke for vor Kærlighed. Jeg blev nok gærne — men min Hest er sadlet og min Bøsse ladt. Nu kalder Hornene paa den tapre Kosak, og han kommer . . . han kommer . . . men han blev nok gærne hos Dig.

Og Sangen skælvede, som Bladene i Skovbrynet og de høje Kroner, naar Uvejret nærmer sig: Sig, møder Du hos hende, som fik Dig til at glemme, den dybe Flod, der iler mod Havet? Hører Du, hvor Dnjepr hulker, naar den glider gennem Sivene? Jeg var den, Dit Hjærte havde kaaret, og jeg ventede Dig ved Morgen, naar Solen lyste i de gyldne Kirkekupler, og ved Aften, naar Markernes Valmuer lukkede sig. Jeg stod paa Skrænten, hvor den hæver

sig som en Klippe ved Flodens Bred, og jeg spejdede efter Dig aarle og silde, for at jeg kunde være den første, der saae Dig, naar Du kom farende paa Din raske Hest, med flagrende Kappe og Bøssen højt hævet over Dit Hoved. Sig, mindes Du den dybe Flod, og hører Du, hvor Dnjepr hulker! Jeg bad for Dit Liv; jeg bragte Din gamle Moder Honning og Æg; jeg knælede ved Din Faders Side og lyttede, naar han priste Din Tapperhed. Om Vinteren strøede jeg Enebærkviste i den Baas, der stod tom efter Din Hest, og om Sommeren bandt jeg Kranse, der skulde smykke Din Bøsse. Jeg gav Dig mit unge Hjertes Kærlighed, og alle mine Tanker var Dine. Sig, vandrer Du ved den dybe Flods Bred med hende, der fik Dig til at glemme, og hører Du, hvor Dnjepr hulker!

Nikolaj Karatájef rejste sig stille og gik ned i Parken. Sasja havde i Mørket taget Jelisavéta Miljúkins Haand. Jeléna Dolgorukis Øjne var fyldte med Taarer.

«Ukrajne! Vort skønne Ukrajne!» sukkede Fyrst Rilinski, og han var sin Hustru taknemlig, da hun mildt strøg hans Haand med sin.

«Jeg gaar ned og takker Mikhajlo og beder ham om mere,» sagde Katja. I Maanelyset saae de hendes lette, hvide Skikkelse danse over Plænen ned mod Søen.

Paa en Bænk inde i den mørke Park sad Niki Karatájef og grublede. *Troløs* havde hun sagt, den gamle Sigøjnerske. Det var let nok for Sasja at vrænge «Humbug» og «Narrestreger». Nej, han følte ingen Trang til at le. Thi det var jo kun alt for sandt: *Troløs mod Dig selv og andre!* Nu vidste han, at det var Katja, han elskede, da han sveg hende for Sonja. Og nu, da Sonja var begyndt at ane, at han havde kaaret hende, følte han sig hver Dag fristet til atter at svige hende for Katja.

Han vilde rejse. Han holdt det ikke ud længere her paa Prilúka. Han skammede sig over sig selv. Hans Hjærte var bristefærdigt af Længsel efter den Katja, han selv havde villet støde fra sig.

Maanelyset tittede ind i hans Skjul, tegnede lyse Pletter paa Jorden og spillede hist paa et Blad, her paa en mosklædt Gren. Nede fra Søen lød Sangen paany om Kærligheds Lyst og Kærligheds Kvide.

Troløs mod Dig selv og andre.

Han tog sit Hoved i begge Hænder og ønskede, han kunde gemme sig bort for sig selv og alle, han havde kær.

Katja ledte efter ham i Parken. Da hun fandt ham siddende bøjet, med Hænderne for Øjnene, listede hun forbi, og først da hun var kommen et Stykke frem ude paa Gangen, hvor Maanelyset faldt roligt og klart, standsede hun, og med Ryggen til ham knækkede hun en tør Gren over sit Knæ.

Han saae op.

Dér stod hun, rank og let, fin og spændstig, hans Hjærtes stolte unge Dronning. Om han nu greb hende og gjorde hende til sin . . . Sonjas Billede gled frem for ham, som hun havde staaet derude hos Sigøjnerne, tillidsfuld og tryg . . . Han hørte de klagende Toner fra den dybe, hulkende Flod . . . Og han strakte Armene ud mod Katja, som for at bønfalde om hendes Hjælp.

Men Ordene døde paa hans Læber.

Hun havde ikke vendt sig om. Nu gjorde hun et Kast med Nakken og gik bort ad den maanelyse Vej.

Det var sent i September, og Prilúka blev stille. Sasja og Nikolaj Karatájef var allerede rejst til Moskva, hvor de, ligesom Petja Orloff i Odessa, havde et strængt og for deres Fremtid afgørende Arbejdsaar foran sig. Katja havde faaet Indbydelse til at følge med Jelisavéta Miljúkin til Paris og tilbringe Vinteren dèr. Hun var henrykt, og hun havde hvisket til Sasja, at hans Interesser var i gode Hænder — skøndt den Sag vel egentlig *var* afgjort. Sonja skulde være Jeléna Dolgorukis Gæst hos Forældrene i Petersborg, mindst til Jul. Ved Gud, der var intet at misunde hende; det sagde Jelisavéta ogsaa, og hun havde prøvet det. Men for Jeléna kunde det være godt, at hun havde Sonja; det lille Skind troede virkelig selv, at hun skulde være bedrøvet over, at Vladímír Sjipágin tilsidst havde forsømt hende ganske aabenlyst og var rejst hjem uden at mæle et Ord. Naa, det var der nu andre, der ogsaa havde gjort.

Fyrstinden blev alene tilbage paa Prilúka, i hvert Fald foreløbig. Fyrst Rilinski havde vigtige Forretninger i Odessa; han fulgte de fire unge Damer paa Vej til Kijef. Utroligt som Papa var bleven gammel i den sidste Tid . . .

Der var beregnet to Dage til Opholdet i Kijef. Baade Katja og Sonja havde en Mængde at besørge, inden de

kunde betragte sig som udrustede til Besøgene hos Dolgorukis og i den russiske Ambassade i Paris. Heldigvis kom Grev Dolgoruki selv for at hente Jeléna og Sonja; saa havde Papa dog lidt Selskab, skøndt interessant kunde man ikke kalde Vera Nadesjdas Mand; Katja fandt, han lignede et Stykke lakeret Træ, og hun talte ved Bordet de Gange, han aabnede Munden for at sige noget; det blev to.

De unge Piger kunde virkelig ikke faa Tid til at sidde paa Hotel med Fyrsten og Greven. Der stod mindst tredive Ting paa Katjas Huskeseddel, og hun elskede at gaa i Butiker; desuden havde Jelisavéta en Smag —! Men der var ogsaa meget andet, som skulde udrettes. Hvad der end skete, saa *vilde* Katja en god, lang Tur alene eller med de andre, det kunde de selv om, op til sin «Drømmemand», hendes gamle Ven fra de tidlige Barndomsaar, Sankt Vladímir med det lysende Kors. Sammen maatte de ogsaa nu, da de følte sig voksne og flyvefærdige, en Pilgrimsgang til alle de Steder, hvor de under Skoletiden i Klostret saa ofte havde spadseret sammen Arm i Arm. Men det viste sig, at de tre andre hellere end gerne vilde med til St. Vladímir, da Vejret den sidste Dag, de var i Kijef, blev dejligt, med høj, let Luft og straalende Sol. Der var Lejlighed til paa Vejen at kigge ind hos Konditoren med de berømte kandiserede Kijef Frugter og hos Boghandleren med de spændende franske Romaner, som det var forbudt at læse.

«Kan Du huske, Katja,» sagde Jelisavéta paa Vejen op gennem det Anlæg ved Dnjepr, hvori Vladímir-Statuen staar. «Kan Du huske, naar Din Fader kom paa Inspektion? Jeg siger Dig, at aldrig har jeg været saa bange for noget Menneske som for Din Fader, og da jeg nu i Som-

mer kørte op for Prilúka, og jeg vidste, at om et Par Minutter skulde jeg træffe Fyrst Rilinski igen, saa forsikrer jeg Dig, at jeg følte mig som en lille Pige, og mit Hjærte bankede . . .»

«Men sødeste Jelisavéta, Du kunde jo altid alting. Og ogsaa denne Gang gik det jo —» tilføjede Katja og smilede underfundigt.

«Jeg ser ham for mig, Jeres Far,» fortalte Jeléna, «naar han kom ind i Samlingsalen i Kjole med forgyldte Knapper, en lille Kaarde ved Siden og en hel Masse Ordner. Jeg syntes, han var dejlig, en helt anden Slags Mand end baade de gejstlige og ham, Launay, den lille Franskmand, der altid blev saa hidsig, og som Du nu ogsaa drillede ganske rædsomt, Katja . . .»

«Og veed Du, jeg misundte Sonja og Dig,» vedblev Jelisavéta. «For det kan nu ikke nytte, at I vil nægte det, men naar Din Fader var der, saa sørgede baade Priorinden og alle de andre for, at I blev spurgt om det, I kunde, og aldrig om noget andet. Der var et Aar, hvor vi lærte en hel Masse Victor Hugo, og Katja deklamerede *Waterloo*, saa Monsieur Launay sad med Taarer i Øjnene, og vi troede allesammen, det var sandt, hvad Du sagde, at Du vilde være Skuespillerinde. Da saa Din Fader kom, og da han havde talt om den Interesse og Kærlighed, hvormed Kejserinden fulgte vore Studier, og som vi burde lønne med Flid og alt det dèr — saa hører jeg Priorinden sige: «Jekaterina Sergéjevna!», og jeg vidste, nu vilde hun forlange *Waterloo*. Og ved Gud, hun gjorde det!»

«*Waterloo, morne plaine comme une onde . . .*» deklamerede Katja, og de lo alle.

Det var en henrivende Tur. Minderne fra Barndoms-aarene slyngede deres Traade ind i Ungpige-Fortroligheden,

som Ukrajne-Sommeren paa Prilúka havde givet Dybde og Inderlighed. De følte sig netop her, i deres Skoleby, der gemte Erindringen om alle deres barnlige Sorger og Længsler, ombølgede af en forunderlig frejdig Stemning — som tænkte de alle det samme, at nu var det jo uigenkaldelig forbi med Tvang og kedelige Pligter, og nu kunde de, uden Angst for at blive vækkede af en ubarmhjærtig Skoleklokke, drømme om den Frihed og Fest, som Livet holdt rede til dem. De klyngede sig til hverandre, deres Hjærter slog i Takt, og deres Lystighed klang som et Fuglekors Kvidder mod Morgengryet.

Men da de naaede op paa Højden til Vladímir-Statuen, der hæver sit Kors over Dnjepr, blev Katja stille. Dette Sted var for hende ikke blot alle den gamle, hellige Bys Minder, samlet som i een Sum, men saa længe hun kunde huske tilbage, havde det for hende været et højtideligt, næsten mystisk Sindbillede paa alt det, hun tænkte sig ved Hjemmets, Slægtens, Ukrajnes, ja, hele Ruslands Historie . . . alt dette hemmelighedsfulde og fjærne, ingen Lærebøger kan give Besked om, men som anes i Digtning og Tonekunst, og som giver Fantasien Vinger, Virkeligheden Farve og Lys.

Højt over Kijef, «alle russiske Byers Moder», knejser Mindesmærket for den navnkundige Bojar, der tog en bysantinsk Kejserdatter til Ægte, gjorde hendes Tro til sin og ved sin Hjemkomst fra Bysans døbte Folket i Dnjeprs Strøm. Storfyrst-Helgenen vender Blikket mod Himlen; i sin venstre Haand holder han Kronen, i den højre et mægtigt Kors, der ved Aftentide lyser af Hundreder smaa Blus, saa det kan ses milevidt ud over Stad og Land. Dybt, dybt nede under den stejle Skrænt glider Floden i

sit Leje af hvidt Sand. Skibe og Baade, der befarer dens Arme, synes smaa som Legetøj. Husene øvre paa den anden Bred er blot som Tuer paa den endeløse Slette, der strækker sig helt derhen, hvor Himmelhvælvingen under Soldisens Slør berører Jorden. Paa begge Sider Skrænten, der er kronet med Vladímir-Statuens lysende Kors, og bagved, paa andre Højder, hæver Kirker og Klostre deres Taarne med Kupler i Guld, Safir og Smaragd. Her er Lilleruslands Hjærte, den skønne og rige By, for hvis Skyld Tusinder og atter Tusinder har blødt paa Ukrajnes Sletter. Som naar Dnjepr ved Vaarbrudstide skyller over sine Bredder, vælter frem og skruer Isen op mod Skrænterne, saaledes har fjendtlige Skarer hærget den hellige Stad. De lillerussiske Fyrster stredes om den; Tartarerne oversvømmede den; Polakkerne erobrede den; Kosakerne kæmpede for den; og Russerne tog den i Eje. Her er Hovedstaden i Ukrajne, Kosakernes Land, Mazepas Rige, hvor de vilde, tapre og glade Landsknægte har værget Grænsen, snart under polske Kongers, snart under moskovitiske Tsarers Fane, men altid følgende deres egen Standart. Her har de stridt mod Hedninge og Kristne, som det bedst kunde træffe sig, og som deres Hetman vilde det. Her har de sunget og danset ved Dnjeprs Bred. Her har de anraabt den hellige Vladímir, at han vilde tage dem i sin Varetægt.

Naar Mørket kommer listende over Kijef og Ukrajne, tændes Sankt Vladímirs Kors. Derovre, paa Sletten hinsides den lydløst rindende Flod, kan det ses i vid Afstand. Det lyser højt over Dnjepr, hvori den ædle Fyrste af Ruriks Stamme døbte sit Folk. Det lyser ud over Landet mellem de store Floder. Hvem der har været længe borte og stævner tilbage, han hilser taknemlig Sankt Vladímirs

Kors, som blinker Velkomst fra Hjemmet. Og hvem der drager bort, han vender sig endnu en Gang om, for at Helgenens lysende Tegn kan modtage hans sidste Hilsen og præge sig i hans Øjne, saa dets Genskin følger ham i det fjærne.

Ved Sommertide stævner Hærskarer af Insekter gennem Mørket mod Sankt Vladímirs Kors, og mangen Nattens Sværmer svirrer sig her til Døde. Ved Vaar og Høst lokker det Trækfuglene, og mangen vildfarende Flyver knækker her sin Vinge. Thi først ved Midnatstide slukkes Korset, og ene de fjærnt blinkende Stjærner lyser over Kijefs Helligdomme og over Dnjeprs Strøm, der lydløst paa sin Vej til Sortehavet rinder gennem Ukrajnes Sletter.

De unge Piger blev der længe. Og da de gik tilbage til den travle, larmende By, sagde Katja til sig selv, at skøndt der endnu var et Døgns Rejse og mere til Ruslands Grænse, saa havde hun nu, under Sankt Vladímirs Kors ved Dnjepr, sagt Farvel til sit Hjem og sit Fædreland.

De splittedes til alle Sider. Fyrst Rilinski rejste mod Syd til Odessa. Grev Dolgoruki førte Jeléna og Sonja med sig mod Nord til Petersborg. Jelisavéta og Katja drog, under Ledsagelse af Frøken Miljúkins Kammerjomfru, afsted mod Vest til Varsjava, hvor en af Kurererne mellem Petersborg og Ambassaden i Paris vilde støde til dem og tage sig af dem paa Resten af Rejsen, skøndt det var ganske overflødigt; Jelisavéta kunde den Tur udenad, hun havde gjort den mangfoldige Gange; men Forældre skal altid arrangere og træffe Bestemmelser, som om man aldrig kunde blive andet end smaa Piger, der kom fra Skole i Kijef.

En Regnvejrsdag lige i Begyndelsen af Oktober kørte Katja i den russiske Ambassadørs Ekvipage fra Gare du Nord ud i Kvarteret ved Champs Elysées, hvor Ambassaden laa. I syv Maaneder, til Boulevardernes Kastanjer stod i Blomst, blev hun i Paris. For første Gang i sit Liv fejrede hun Paaske udenfor Rusland og uden sine nærmeste.

Det var en helt ny Verden, der lukkede sig op.

Prilúka blev saa underlig smaat, naar Katja tænkte tilbage paa sit Ukrajne-Hjem. Her kunde man blive helt borte; i disse forgyldte, silkebetrukne Sale var der ikke en eneste Krog med noget gammelt og kendt, hvori man kunde hygge sig, men lutter Parade allevegne, lige til Fru Miljúkins lille Boudoir, hvis endeløse Masser af Puder og evige Parfumeduft gav Katja Kvælnings-Fornemmelser. Skøndt det vrimlede med russiske Ting — Tæpper, Broncer, Emaljer, Træsager, Onyks, Malakit, Lapis lazuli og kaukasiske Vaaben — saa var der ikke een af dem, som hørte hjemme i disse mægtige Stuer med deres Møbler og Dekoration i franske Stilarter: Louis XV, Louis XVI og Empire. Det var med Tingene omtrent som med de to Tsjerkessere, der stod bag Ambassadørens og hans Hustrus Stol til Frokost og Middag; disse Kæmpeskikkelser var saamænd ægte nok og deres Dragt korrekt til mindste Enkelthed; men Katja syntes, at de lignede franske Opvartere paa Maskerade. Undertiden havde hun ogsaa Følelsen af, at det mere var Tjenerskabet end Hr. og Fru Miljúkin, som bestemte over Huset. Navnlig var der en fransk maître d'hôtel ved Navn Duparc, som hun havde et godt Øje til; han lignede en Bedstefader, der ikke kan lide Børn, og han havde en Tilbøjelighed til at komme hende i Vejen, naar hun paa egen Haand, som hun var vant til

hjemmefra, vilde disponere over et eller andet, en Vogn, et Bud eller blot en Avis fra Bordet i Billardværelset. Det var som skrevet i Stjærnerne, at Duparc skulde vise sig og stoppe hende med sit evige: *Je regrette, princesse* — nemlig, at der ingen Vogn kunde faaes før om flere Timer, at han ikke havde noget Bud ved Haanden, men at han gjerne i Dagens Løb skulde lade besørge . . . og at Herrerne ikke ønskede at blive forstyrrede ved Billardet. Desuden havde Duparc en Vane med at vurdere hende, naar hun kom ind til Maaltiderne i et eller andet nyt Toilette eller blot med andre Farver i Haarets Baand og Blomster; hun kunde tydelig se, at det ikke en eneste Gang lykkedes hende at vinde hans Bifald.

«En skønne Dag drejer jeg Halsen om paa ham,» betroede hun Jelisavéta.

Der var altid Gæster, baade til Frokost og Middag, ofte endog naar Ambassadøren og Fruen ikke selv var hjemme, men overlod Jelisavéta og en af Herrerne fra Ambassaden at være Værter. Den ene store Festlighed afløste den anden, og de lignede hverandre paafaldende, selv om de gik under de forskelligste Betegnelser. Det regnede med Indbydelser, og Katja maatte lære af Jelisavéta at føre Bog over dem, der kunde modtages. Hvad hun brugte af Sko, Handsker og Toiletter var overvældende; Summerne gjorde Indtryk paa hende selv og paa hendes Moder, der skrev og bad om betydelig større Sparommelighed. Men med sin bedste Vilje kunde Katja ikke holde igen. Kravene var ubønhørlige, hvis hun da skulde se ud som Jelisavéta og de andre — og, ved Gud, det vilde hun!

Hendes Indtryk af Jelisavétas Fader var omtrent ligesaa utydeligt den sidste som den første Dag under hendes

Ophold i Paris. Vasili Pávlovitsj viste hende Opmærksomhed omtrent som en venlig, ældre Onkel, der paalægger sig selv at erindre, at han skal tale med sin tolvjarige Nièce om de Smaating, der maa formodes at interessere hende; han sagde i alle syv Maaneder ikke et Ord til hende paa Russisk, skøndt han var kendt som en af de ivrigste Panslavister og Nationalister i Aleksander den III.s Tjeneste. Overhovedet blev der ved Bordet sjældent talt Russisk, af Hensyn til Gæsterne; men der blev tit talt Fransk, Tysk og Engelsk i Løbet af samme Maaltid. Kleopátra Geórgjevna Miljúkin, født Prinsesse Trubetskoj, havde faaet sin Opdragelse paa en Tid, da Aristokratiet i Rusland forsømte sit Modersmaal, og skøndt hun nu gjerne talte det, følte hun selv, at det efter de mange Aars Omflakken i Udlandet ikke faldt hende helt naturligt, og i Reglen blev derfor ogsaa Samtalerne mellem de to unge Piger og hende ført paa Fransk. Hun var en smuk og statelig Dame, der endnu ikke havde givet helt tabt i Kampen mod Alderen, men hvis Tid og Tanker blev slugt af selskabelige og repræsentative Forpligtelser, der ubarmhærtigt hindrede hende i at leve sit eget Liv. Alt det udvendige og udadvendte forbitrede hende Tilværelsen, fordi det spærrede hende ind i et Fængsel, hvor der ikke var Plads for den Hustru og Moder, som hun engang havde drømt om at blive.

«Det eneste, jeg har at indvende mod Din Broder Aleksander, lille Katja,» sagde Fru Miljúkin en Dag til sin unge Veninde, «er, at han vil gaa den diplomatiske Vej. Jeg hører, at han er flink og arbejdsom. Gudskelov synes jo ogsaa Bekymringerne for hans Helbred at være overstaaede. Men hvorfor har han dog ikke, som i sin Tid Din Fader, valgt sig en anden Løbebane, der ikke gør

ham til Nomade, og som kan give ham Mulighed for at faa et virkeligt Hjem og at være noget for Hustru og Børn! Lille Katja, Du veed ikke, hvor træt jeg tit føler mig. Naar Du engang gifter Dig, og det bliver nok snart, saa sød Du er, og saadan Lykke Du gør, saa lov mig, at Du ikke tager en Diplomat. Ikke for hans Skyld alene, men for Din egen. Man gaar til Grunde som Kvinde, man bliver Slave af Politik og alt, hvad dermed staar i Forbindelse. Man er ikke et Menneske, Katja, men en Figur, der trækkes op af Staten, Selskabet og andre upersonlige Væsner. Vasili Pávlovitsj er den bedste og fineste Mand paa Jorden. Det har blot været hans og min Ulykke, at han er saa klog og dygtig. De paastaar alle, at de har Krav paa hans Klogskab og Dygtighed — og saa maa han og jeg klare os, som vi kan, med den Tid, der bliver tilovers. Det er Synd, Katja — mod os begge to.»

En anden Gang, da Fru Miljúkin havde besluttet at gaa i Teatret med de to unge Piger, og det ikke kunde blive til noget, klagede hun sig bittert til Katja:

«Nu havde jeg glædet mig til, at vi tre skulde have det rigtig morsomt sammen og bagefter være lidt for os selv. Og saa kommer her igen en Storfyrste. Jeg veed, jeg advarede Vasili Pávlovitsj, da han fik Tilbud om Paris. Jeg sagde ham, at det var det værste Sted, der kunde opdrives, en evig Gennemrejse til Badesteder og Rivieraen, og saa alle disse Halv-Incognito-Besøg, der er en Pest, fordi de varer i det uendelige. Maa jeg bede om det officielle, det veed man, hvad man er: tre—fire Dage, og saa er alle segnefærdige og ønsker blot at faa en Ende paa det. Men saa snart jeg hører *incognito* eller *ingen officiel Modtagelse*, Tak, saa kender jeg det, saa beholder vi dem i Uger. Rom skal være slem for de andre. Men

Paris er værst for os. Huset her er et Karavanserail, Katja. Ved Gud, jeg havde Lyst til at lægge mig syg, hvis det ikke var et Forræderi mod Vasili Pávlovitsj.»

I Begyndelsen syntes Katja, at Jelisavéta maatte have fundet Prilúka næsten fattigt ved Siden af det, hun var vant til. Men efterhaanden forstod hun, at naar man plejede at leve i disse halvtomme, museumsagtige Sales Forgyldning og Tvang, saa vilde Prilúka virke som et Paradis. Og en Gang skulde Jelisavéta jo ogsaa rykke ind i det gamle Hjem i Ukrajne. Det stak Katja i Hjærtet at tænke paa, at den Tid kunde komme, da Prilúka ikke længere var hendes, og da hun vilde blive en fremmed Gæst paa det Sted, der for hende var det skønneste og rigeste af alle. Mange Beslutninger havde Katja taget, da hun holdt sit Indtog i Ambassaden i Paris. Hun vilde være tapper, hun vilde ikke lade sig imponere eller sætte til Vægs og ikke længes — nu da hun gik i sit attende Aar. Men hun kom alligevel tilkort. Disse Storfyrster, der med Ugers Mellemlum passerede gennem Fru Miljúkins Saloner, og hvoraf de fleste blot syntes at lægge Mærke til hende med et henkastet: «Ah! une princesse Rilinski — Sergéjevna, oui, oui, je me rappelle» . . . disse fornemme gamle Herrer af alle Nationer, lige fra Persere, Tyrker og Kinesere til Spaniere, Italiener og Englændere . . . disse Damer, der bar Formuer i Toiletter og Juveler, og som med legende Sikkerhed førte Samtaler om de vigtigste Anliggender, der for Katja kun lige var en Overskrift i Aviserne . . . disse Fester rundt om i Paris, i Ambassader og Legationer, hos franske Ministre, Finansmænd eller Aristokrater, hvor et ældgamelt Samfund med Verdens højeste Kultur udfoldede sin Smag og Pragt . . . hvad skulde det vel nytte Katja at nægte for sig selv, at det altsammen, trods hele

hendes Tapperhed, havde imponeret hende og i hendes egne Øjne gjort hende saa underlig lille og pigeagtig! Og hun maatte ogsaa tilstaa, at den ækle gamle Duparc den ene Gang efter den anden paa den høfligste Maade af Verden satte hende til Vægs og lod hende føle, at hun jo blot var et Barn, der ikke saadan kunde faa sin Vilje. Det skulde Tatjana Fjódorovna, Mikhajlo eller nogen af de andre derhjemme have vovet at byde hende! Nej, her var forfærdelig stort og koldt og strængt, og hun længtes — hun længtes, saa hun mangan Nat græd Hovedpuden vaad og blot ønskede, at hendes Moder vilde komme og stryge hende paa Kinden og sige til hende: «Katja, min lille Pige, græd ikke, nu er jeg her jo for at tage Dig med hjem.»

Hele det store Hus gik som et Urværk. Det ene Hjul greb ind i det andet, netop paa det Sted og i det Øjeblik, det skulde. Hver Person havde sin Plads og kom aldrig en Haarsbred udenfor den. Alt var indstillet paa selskabelig Stil og mondæn Repræsentation. Det var ikke et Hjem, men et Slags Gæstgiveri for en nok talrig, men dog tydelig begrænset Kres, der tog det i Besiddelse fra Frokost Kl. 1 til langt ud paa Natten. I dette russiske Hus var alt anderledes end hjemme i Rusland. Katja var et Nummer mellem mange, en Gæst, der kunde leve sit eget Liv, omtrent som hun vilde, forudsat at hun blev paa sin Plads i Talrækken og ikke forstyrrede den een Gang opstillede Orden. Der var simpelthen ikke Tid til at beskæftige sig med hende paa anden Maade. Hun delte Kaar med Husets egen Datter og havde intet at beklage sig over.

Hendes Natur, Opdragelse og Instinkt — alt det, Jelisavéta halvt advarende, halvt beundrende kaldte *Kosaken* i hende — oprørtes mod den Miljúkin'ske Ambassades faste

Disciplin og regelbundne Arbejdsomhed. Thi det var jo ikke blot i Kancelliet, at der blev arbejdet som paa et Bankkontor eller et Posthus; Fru Miljúkins Departement havde Pligter, der krævede mindst lige saa stort Slid, mindst lige saa megen Orden og Regelmæssighed. De to Departementers Forretninger hørte sammen som de to Sider af en Mønt; de kunde ikke undvære hinanden og ikke skilles. Forretning var det baade det ene og det andet Sted. Katja opdagede nok Sammenhængen og forstod ogsaa, at under den glimrende Overflade gemtes noget stort, højtideligt noget, der var ramme Alvor og havde sin egen dybe Mening. Men hun fik ikke fat paa det. Hun manglede selv Interesse og Opmærksomhed; det faldt hende saa svært at høre efter, naar der taltes om Ting, som ikke vedrørte hende personlig, og hun havde en sand Rædsel for det abstrakte, fordi hun vidste, hun ikke magtede det. Der blev ikke gjort Forsøg paa at lette hende Vejen til Forstaaelse. Ambassadøren ikke saa meget som tænkte paa, at der kunde tales med hende om andet end den Slags, der efter hans Mening maatte være Ungpige-Interesser. Fru Miljúkin gav Katja sin Livserfaring i een Sum, da hun paa sin djærve Maade sagde: «Mor Dig, lille Katja, saa længe Du finder dette morsomt. Den Tid kommer tidsnok, hvor Du ser, at Galejsslaver ikke har det meget værre.»

Der kom i Huset en Mængde unge Herrer og Damer fra de andre Ambassader og Legationer, fra det franske Udenrigsministerium og fra Faubourg St. Germain — og saa naturligvis Russere fra Ambassaden og Konsulatet eller paa Gennemrejse og i Storfyrsternes Følge. Aa, det var ikke Kur, Katja kom til at savne. *La petite Rilinski* eller *cette charmante petite princesse* gjorde Lykke allevegne; ved en Middag i Ambassaden sagde en ung Storfyrste temmelig

højt til Fru Miljúkin: «Men hun er jo henrivende, den lille Rilinski!», og Katja hørte det meget godt. Men det var netop det oprørende og ydmygende, at hun var *la petite Rilinski* — et Barn, der blev leget med, saa længe de voksne og store havde Lyst, en smuk og munter ung Pige mellem hundrede andre, en lille kvik og yndefuld Skabning som en af disse eksotiske Smaafugle i Volière, der bliver indbudt til at nippe Sukker og Salatblade af Haanden. Hun havde et meget respektabelt Nummer i Rækken; men hun var ikke Nummer Et, ikke den, der styrede det hele, og som alle Mændene havde travlt med at vinde og lystre. De unge Herrer fra den russiske Ambassade tog hende som tiltalende Adspredelse; men selv om det allerede var sivet ud eller anet, at hendes Broder var Husets tilkommende Svigersøn, saa maatte det dog blive Ambassadørens Datter, Jelisavéta Vasiljevna, der havde Forrangen. De andre, Franskmandene og alle de øvrige Nationaliteter, hvis disciplinerede Horder drog gennem den russiske Ambassade, eller som hun mødte rundt om i den store Bys Selskabelighed, havde ikke Tid til at ofre hende alene deres Opmærksomhed, lige saa lidt som hun kunde naa at underlægge sig dem skarevis. Hun holdt selv af Jag og Tummel. Men ikke i den Slags Anliggender, ikke paa den Maade . . .

Katja gjorde Lykke paa Baller og Soirées. Hun blev nævnet i Bladene som *la charmante princesse Kathérine Rilinski*. Men naar hun skulde være oprigtig overfor sig selv, saa maatte hun tilstaa, at hun ikke havde sejret, som hun havde tænkt sig. Hun var ikke blevet Paris' Dronning. Hun herskede ingen Steder — ikke en Gang i sit eget Fædrelands Ambassade. Duparc og hans System var den lille *Kosak* for mægtig.

Kun een virkelig Erobring havde hun gjort — en eneste af den Slags, hun selv regnede for noget. En ung Attaché ved den britiske Ambassade, George Farringham, forfulgte hende med en sværmerisk Tilbedelse, der rummede den fuldstændige Underkastelse. Hvor hun var tilstede, saae han ikke andre end hende, og han var rede til, nej, han var taknemlig for at lystre hvert af hendes Vink. Der var noget ved ham, som paa een Gang mindede hende om Petja Orloff og Niki Karatájef. Han havde Petjas beundrende Ridderlighed og Karatájefs Inderlighed og Alvor. Men han var elegantere end nogen af de to — en fuldendt Verdensmand, trods sin Ungdom og sin frimodige Hjærlighed. Hun vidste iøvrigt blot om ham, at han var Søn af en Præst og hørte til en gammel Familjes yngre Linje. Der var ikke Tvivl om, at hun udmærkede ham frem for mange andre unge Mænd med langt større Navne og i langt højere Stillinger. Hun lovede at skaffe ham en Indbydelse fra Forældrene til Prilúka; bedre Bevis paa Tillid og Venskab kunde hun ikke give. Kort før hun rejste, skrev han og friede — i et henrivende Brev, som hun gemte. Men *det* var ikke Meningen; store Gud, hvor Mænd dog er taabelige! Som om der kunde være Tale om at binde sig *nu* og *her*, i disse Krese, i denne Slags Tilværelse, langt borte fra Ukrajne og til en Mand fra et fremmed Land . . . Aldrig, aldrig!

Petja Orloff fik et Par smaa, raske Breve fra Paris. Det ene begyndte med, at hun fortalte ham om sig selv, at hun ikke mere gik med Fletning, men havde Haaret sat op, og at Jelisavéta fandt, det klædte hende bedaarende; «nu skal vi se, hvad Du synes, Petja, min Dreng.» Og om ham skrev hun, at hun haabede, han vedblev at være flittig, for hvis han dumpede til sin Eksamen, vilde det

være saa flovt, især da Sasja og Karatájef nok skulde faa deres. «Ro, ro af alle Kræfter, Petja!» tilføjede hun og smilede selv ved det. Men dèr stoppede hun. — Det andet Brev var egentlig kun en Meddelelse om, at nu nærmede hendes Ophold i Paris sig sin Afslutning. «Jeg glæder mig til Prilúka, Hr. Løjtnant! Din gamle Veninde Katja Rilinski.»

Jelisavéta fik mange Breve fra Sasja og skrev lige saa hyppigt. Alt gik dèr, som det skulde. Om Karatájef ikke et Ord. Puh! Hvor laa alligevel Prilúka langt borte!

Nu vidste Katja altsaa, hvad Paris var, eller i hvert Fald hvad mange vel syntes maatte være det ypperste og højeste i denne Verdensby. Hun havde set Museer og Samlinger; hun havde været i Teatre, til Foredrag og endog til en Reception i Akademiet; hun havde været Gæst hos Præsident Grévy, hos franske Ministre, franske Hertuger og Børsbaroner og i Alverdens Ambassader og Legationer. Hun var bleven præsenteret for Storfyrster og Prinser af Blodet; mange Mænd, der bar store Navne, havde gjort Kur til hende og vel ligefrem udmærket hende. Men i alt dette havde hun alligevel følt sig fremmed; hun havde nok moret sig, og et og andet havde hun vel ogsaa lært. Men der var dog kun een, som havde mindet hende om Hjemmet — underligt nok ingen Russer, men den lille Farringham med de smukke Øjne og den stille, dybe Stemme.

Folk var onde i Paris. Katja vidste fra Rusland, hvorledes Sladdereren gik om Mænds, og især om Kvinders intimeste Forhold. Men hjemme tilgav man dog hverandre og havde et deltagende Ord, en hjælpsom Haandsrækning til dem, det gik ilde — og var det saa Tyve og Mordere paa Vej til Sibirien. Her i Paris, i disse Krese, der skulde være de højeste ved Dannelse, Rigdom og Fødsel, sladredes

der saa ivrigt som i noget russisk Provinshul, og Folks Øjne formelig lyste af Glæde, naar de kunde fortælle noget rigtig smudsigt og ondt om andre. Aa, det var saa fint og pynteligt og korrekt altsammen, og der manglede ikke en Knappenaal, hvor den skulde sidde. Men hvis disse Mennesker havde et Hjærte, saa forstod de sandelig at gemme det saa godt, at ingen kunde finde det. Aldrig vilde de kunne forstaa Prilúka og Ukrajne. Farringham maaske — ingen af de andre.

Da Boulevardernes Kastanjer stod i Blomst og Katjas Ophold i Paris var omme, jublede det i hende ved Tanken paa Gensynet med Hjemmet. En Kurér maatte gøre Omvejen til Petersborg over Kijef for at aflevere hende dèr. Selv skulde hun klare Resten, hvis ikke Prilúka sendte hende Bud i Møde.

Der var ingen — Gud være lovet. Hun havde en hel Aften for sig selv. Og alene skyndte *la petite Rilinski* sig op paa Højden, hvor ved Høst og Vaar den hellige Vladímirs lysende Kors lokker Trækfuglene paa deres Vej over Ukrajnes Sletter.

Nu vidste Katja, hun var hjemme.

General Karatájef broderede.

Det var sidste Aften inden Sønnens Besøg, og han *maatte* se at faa dette Arbejde færdigt — det hvide Slot i Rosenhaven, og Æventyrprinsen, der stiger i Land fra sin Baad og finder, at det er smykket til Velkomst for hans Sejre. Roserne svulmede og bugnede. Der laa Guldstænk over det blaa Hav. Den skønne Yngling traadte let paa Strandens Blomsterflor og strakte Armene ud mod Slottet, om hvis hvide Søjler der slyngede sig Kranse af Løv og Silkebaand.

Men Slottet selv var endnu ikke færdigt. Der manglede en Fløj med høje Vinduer og Vedbend op ad Muren. Travlt gled Naalen op og ned gennem det udspilede Stof; ivrigt ledte Generalen Farverne frem mellem de lange, glitrende Traade, som med deres fine Fnug klæbede til hans Fingre og hviskede sagte, naar han berørte dem.

Der manglede en Fløj med høje Gittervinduer. Mandelberg havde gjort, hvad han kunde. Men Rilinski holdt igen, og kun med Kniven paa Struben udleverede han Marker, Skove og Godsrettigheder til Sikkerhed for Kherson-Banken. Den Mand forstod ikke sin egen Fordel. Han vovede ikke at gøre Springet paa een Gang, skøndt han vidste, han før eller senere *maatte* til det. Nu fandtes

der ikke længere noget *tilbage*. For ham gjaldt det blot at undgaa et Fald.

General Karatájef vilde ikke Fyrst Rilinski noget ondt, end mindre Fyrstinden, der havde været god mod hans Søn, eller Børnene, som Niki holdt saa meget af. Men Magten vilde han eje. Det blev vanskeligere og vanskeligere for Generalen at holde sin Haand over Sergéj Arkádjevitsj, saa Katastrofen kunde blive undgaaet — og hvad Værd havde vel en ruineret Fyrst Rilinski for General Karatájef og hans Søn? Fyrsten bar sig vanvittigt ad, trods alle Mandelbergs gode Raad. Han tog de Laan, han maatte og skulde have, i saa smaa Portioner som muligt, lod Byggearbejdet slæbe sig frem og led Maaned efter Maaned voksende Rentetab. Ganske vist, Kherson-Banken havde nu indkreset Prilúka, og dens Krav strakte sig helt til Søn og Frugthaven. Men Ebben i Fyrst Rilinskis Indkomster gjorde sig ogsaa tydeligt gældende; det begyndte at knibe haardt med Betalingen af Renterne — og netop nu maatte han have Brug for mange Penge: Aleksanders Forlovelse med Jelisavéta Miljúkin stod for Døren; det unge Par vilde til sin Tid kunne vente Tilskud fra Ambassadøren, men naturligvis maatte Rilinski yde det største Bidrag til deres Husførelse; maaske det endda var et Spørgsmaal, om Vasili Miljúkin vilde have tilladt en saa hurtig Udvikling af denne Sag, hvis han havde vidst Besked om, hvorledes Sergéj Arkádjevitsj virkelig sad i det. Jekaterina Sergéjevnas Ophold i Paris maatte have kostet betydeligt — og for ingenting havde man nu heller ikke en Datter i Petersborg hos Grev Dolgoruki. Naar General Karatájef til alt dette lagde Rilinskis Forpligtelser overfor Kherson-Banken og regnede med de Indtægtstab, der var en Følge af hele den rørlige Formues Anvendelse i Byggeforetagenderne, saa stod det

ham klart, at Fyrsten var spændt saa haardt for, at Stillingen ikke ret længe kunde holdes. Manden selv var den eneste, der ikke vilde forstaa det. Allerede var Fristen for Betalingen af en betydelig Rentepost overskredet, og Kherson-Banken vilde have baade juridisk og moralsk Ret til at gøre Udlæg i den stillede Sikkerhed. Samtidig maatte nu i Sommertiden nye Laan skaffes tilveje, hvis ikke Byggeriet i Peressip skulde standse paa ubestemt Tid, og Krakket komme ad den Vej. General Karatájef havde ikke troet, at en Mand med Rilinskis Ævner, en Fader med hans Hjærte kunde være saa blind og saa stædig. Denne evige Modstand, denne Utilgængelighed for Raad, der var gode, selv om de var interesserede, kunde gøre Generalen vred. Her var et Punkt, hvor hans Beregninger ikke slog til. Han havde ikke forudset, at Fyrst Rilinski kunde være saa uforstandig.

Der manglede en Fløj i det Slot.

Aftenen skred frem. Larmen ude i Konnaja døde bort. Alt var stille i det store, forfaldne Hus, hvori General Karatájef sad ene og broderede Vedbendranker, som snoede sig op mod høje, tilgitrede Vinduer.

Blot Mandelberg havde nævnt Familjejuvelerne, var Rilinski bleven som rasende og vilde vise ham Døren. Hvad hjalp det imidlertid med disse Følelser, der vel var naturlige hos en Mand som Sergéj Arkádjevitsj, men som intet havde med Forretninger at gøre ... Ogsaa Familjejuvelerne vilde komme til at vandre til Kherson-Bankens Boks og hvile dèr, indtil Husene ved Sortehavets Strand befriede dem fra deres Fængsel — og gav mangefold, hvad de havde taget. Der var naturligvis Vanskeligheden med Sasjas Bryllup, hvis det skulde fejres hurtigt; ved den Lejlighed kunde de berømte tyrkiske Turkiser og Smaragder vel ikke

savnes; men Kherson-Banken vilde nok lempe sig og laane sine Skatte ud for en kort Tid. Unødvendigt at skrige op. Folk burde være fornuftige . . . Afstanden til Familiejuvelerne blev kortere og kortere. De allerede forfaldne Renter skulde indfries; de nye Sommer-Laan maatte dækkes af noget, der ikke i Forvejen var behæftet. Alt dette var kun Spørgsmaal om Uger eller Dage. Kherson-Banken burde vist snart tænke paa at finde en paalidelig Mand til at hente de Smykker . . .

Sting ved Sting var som Sten paa Sten til det hvide Slots vedbendkransede Fløj.

General Karatájef huskede tydeligt sit Møde med Fyrst Rilinski sidste Efteraar hos Mandelberg. Stakkels Mand! Han ældedes; alt dette var vokset ham over Hovedet. Han følte med sig selv, at han sank, og dog vægrede han sig, saa længe han kunde, ved at lade sig redde. Generalen var paa det rene med, at Rilinski hadede ham. Ikke at Fyrsten sagde det eller viste det i Handling. Aristokraten i ham var baade stejl og stærk. Men Hadet lyste ham ud af Øjnene — og mere end det: Foragt, næsten Væmmelse. Hvad vidste han?

«Jeg har et langt Liv i Hæderlighed bag mig,» havde Rilinski sagt i Mandelbergs Privatkontor. «Store Midler, ogsaa af Kejserindens Chatolkasse, har været betroet min Administration. Jeg gik fattigere ud af min Embedsstilling, end jeg traadte ind i den. Aldrig har nogen vovet at sætte en Plet paa det gamle Navn, jeg bærer. Og se, hvad jeg er bleven ført ud i!»

Vidste Fyrst Rilinski noget? Og om han anede, vilde han saa prøve at hævne sig, nu da Hadet og Angsten pinte ham?

Men Sergéj Arkádjevitsj kunde ikke vide mere end alle andre, og han var heller ikke den Mand, der lagde Planer for andres Ulykke. Det gjorde ondt — det var haardt at høre Ord som Rilinskis og at tænke, at man vilde give Aar af sit Liv for at have Ret til at gøre dem til sine. Men Fyrsten var født til Velstand og høje Embedsstillinger; alt havde ligget rede for ham, som det nu laa for hans Børn... Nej, Børnene vilde blive ruinerede med deres Fader. Generalen havde ogsaa deres Skæbne i sin Haand. Og hvis det blev Ruin for Fyrst Rilinski og hele hans Hus, vilde saa ikke ogsaa Nikolaj Karatájef blive ramt — hvem veed hvor dybt?

Generalen lod sit Arbejde synke. Det var sent; han følte sig træt.

Ikke mere nu i Aften. Senere, naar Sønnens Besøg var omme, vilde han fuldende Fløjen i det hvide Slot, smykket til Velkomst for Æventyrprinsens Sejre.

«Far,» sagde Nikolaj Karatájef næste Dag, efter at de havde spist Kapitolas fineste Kaalsuppe og var bleven alene. «Far, jeg har saa meget at tale med Dig om.»

«Det er godt, min Dreng. Jeg taler sjældent med nogen, jeg holder af, nu da vi ikke har Din Moder mere. Jeg kunde have undt hende at opleve denne Dag, Niki. Hun vilde have glædet sig over Dig. Den flinkeste paa Dit Hold —»

«Naa-aa, Sasja gjorde det saamænd ligesaa godt.»

«Og nu om ganske kort Tid Dørene aabne til Udenrigsministeriet —»

«Ja, det kan vi takke Sasja, hans Far og Svigerfar for.»

«Jeg oplever maaske endnu at se Dig som Ambassadør

Niki, hvis Du bliver ved med den Fart.» Generalen bukkede sig og plukkede noget op fra Gulvet. «Men hvis Din salig Moder havde levet, vilde Du nok ikke have faaet Lov til igen at flyve herfra saa hurtigt. Det kan nok være, Du har travlt med at komme til Prilúka. Dit Venskab med Aleksander Rilinski er sandelig varmt, Niki. I er jo næsten uadskillelige.» Han fandt igen noget i en af Parketgulvets Sprækker.

«Du veed jo bedst selv, Far, hvad jeg skylder Familjen Rilinski.»

«Skylder . . . skylder, naa ja, det er som man tager det.»

«Jeg kan slet ikke taale, at Du taler saadan, Far.» Den unge Mand rejste sig hæftigt. De løse Træfliser knirkede og knagede under ham.

«Naa, dèr har vi nok den gamle hidsige Niki igen.»

«Jeg er ikke hidsig, men jeg *kan* ikke høre paa . . . det gør mig saa ondt, Far, naar Du taler saadan om Rilinskis, der ikke veed alt det gode, de skal gøre mig og derved vel ogsaa Dig.»

«Gæstfrie, venlige Folk —». Det kom i to plukkende Bøjninger.

«Aa, meget, meget mere end det. Fyrstinden har været som en Mor for mig, og jeg kan ikke tænke mig, at en Bror vilde være mere trofast og hjælpsom end Sasja. Og de to unge Prinsesser . . .»

«Som Søstre, Niki, lad os sige som Søstre.»

«Du skulde ikke gøre Nar. Det piner mig, dette her.» Han stillede sig hen ved Vinduet med Ryggen til Faderen og stod og løsnede ved Karmlisternes afskallende Forgyldning.

«Niki, min Dreng, hvad har Du paa Hjærte? For jeg veed da, at dem begge to kan Du ikke være forelsket i.»

Nu vendte Nikolaj Karatájef sig om, og han sagde fast og bestemt:

«Far, jeg vil fri til Jekaterina Sergéjevna, og hvis hun siger nej, saa skyder jeg mig.»

«Niki, Du er ikke længere noget Barn. Sig ikke saadan noget Snak.»

«Det vidste jeg, Du vilde svare mig, Der er vel heller ikke andet at sige for en Fader.»

»Jeg kunde have sagt *Romantik*, Mødrenearv, hvis Du hellere vilde have haft det.»

«Jeg tror ikke, Du kender mig rigtig, Far. Vi har set for lidt til hinanden i de senere Aar. Og maaske er vi ogsaa for forskellige.»

«Hvad mener Du med det, Niki?» Generalen famlede ved sin Halsorden.

«Jeg mener, at Du er en usædvanlig dygtig Mand, efter alt hvad jeg veed om Dig, at Du har gjort ligefrem geniale Forretninger — det siger i hvert Fald Mandelberg — og at Du lever et Liv, som jeg ikke vilde kunne holde ud . . .»

«Det var altsaa *mig*. Men nu Du selv?»

«Aa, jeg er ikke interessant. Jeg er bare lidt af en Slider og saa en hel Mængde uklart noget, som jeg ikke selv kan finde ud af.»

«Og hidsig, Du glemmer Hidsigheden, Niki. Men trods al Uklarhed er Du altsaa nu paa det rene med, at enten faar Du Jekaterina Sergéjevna, eller Du skyder Dig?»

«Ja,» svarede den unge Mand kort.

«Din Beslutning tager ikke mange Hensyn til andre, Niki. Lad os tænke os, at den unge Dame siger nej; hun kan have bundet sig i Paris —.»

«Det veed jeg, hun ikke har.»

«Saa-aa? Naa fra Sasja vel . . . Godt, saa siger hun nej af en hvilken som helst anden Grund, og Du skyder Dig altsaa. At jeg bliver barnløs paa mine gamle Dage, vejer vel ikke til for Dig; en kold, rig Forretningsmand som jeg har sikkert ikke mere Følelse, end at han forholdsvis let kommer over Tabet af sin eneste Søn . . .»

«Far, det mente jeg ikke . . .»

Men Generalen dukkede sig blot efter et Fnug og blev ved:

«Thi han er naturligvis, ligesom i Din salig Mors Romaner, en Gnier, der bare tæller sine Penge, som han har skrabet sammen for at ruge over dem. Kort og godt, ham ser vi bort fra.»

«Du har ikke Lov at forvrænge mine Ord paa den Maade.»

«Men nu den unge Dame selv og hendes Familje, som Du er saa taknemlig? Tør jeg spørge, skal hun underrettes om Følgerne af et muligt Afslag?»

«Naturligvis ikke. Du vender og drejer mine Ord . . .»

«Jeg spurgte blot. Men altsaa: hun og hendes Familje overraskes i givet Fald af Dit Selvmord. Du lader det maaske foregaa paa Prilúka —»

«Ja.»

«Jeg tænkte mig det. Og saaledes viser Du Din Taknemlighed ved at knytte et i hvert Fald ubehageligt Minde til dette smukke Sted og ved at paaføre den unge Dame og alle hendes Sorg, Ulejlighed, maaske Skandale. Jeg indrømmer, vi maa være forskellige, Niki. Hvis jeg vilde skyde mig, forkyndte jeg det ikke i Forvejen. Og jeg sørgede for, at ingen, som jeg holdt af, kunde ane, at de middelbart eller umiddelbart havde nogen Andel i min Be-

slutning. Men hvad, jeg er jo ogsaa blot en gammel, følelsesløs Forretningsmand.»

«Men Du kunde altsaa tænke Dig det Tilfælde, at Du vilde skyde Dig?»

«Tænke! Det talte vi jo ikke om, Niki.»

«Lad os f. Eks. gaa ud fra, at nogen angreb Dig paa Din Ære som Officer, og at Du ved et eller andet Uheld ikke kunde . . .»

«Snak. Du kniber blot uden om.» Generalen blev et lille Stykke Tid nede ved Gulvsprækkerne.

»Nej, Far, det gør jeg ikke. Jeg vilde blot vise Dig, at der i en Mands Liv kan komme Tilfælde, hvor han ikke bryder sig om at leve. Jeg glemmer ikke, hvad Du i Aften har sagt mig. Og vær ikke vred, hvis jeg er kommen til at saare Dig; det har ikke været min Mening, Far. Men hvis Katja Rilinski ikke vil have mig, saa skyder jeg mig, saa sandt jeg staar her.»

«Moskva - Student! Ufordøjet, nymodens Dostojefski!» Generalen trak paa Skuldrene.

«Jeg beder Dig, gør ikke mere Nar, ellers gaar jeg hellere min Vej.» Der var en saa voldsom, med Møje tilbageholdt Hidsighed i hans Tone, at Faderen undgik at svare.

«Niki,» sagde han, da de en Stund havde tiet begge to. «Niki, min Dreng, hvor langt er Du med Jekaterina Sergéjevna?»

«Hvor langt? Der er aldrig vekslet et Ord mellem os om Kærlighed eller . . . Du veed, hvad jeg mener.»

«Og Sofja Sergéjevna? Du har altid omtalt hende saa sympatisk for mig, Niki, ogsaa i Dine Breve sidste Sommer fra Prilúka. Ja, jeg troede egentlig, at det snarest var hende . . .»

«Aa, hun er jo saa ung endnu og . . . uudviklet . . . og . . .» Nu følte Niki igen Trang til at staa ved Vinduet og pille i den afskallende Forgyldning.

«Altsaa, det skal være den ældste. Jeg indrømmer, hun ser godt ud. Mandelberg fortæller mig, at hun gør Indtryk af at være vel begavet; men han anser hende for lidt farlig — jeg tilstaar, jeg husker ikke Begrundelsen, hvis der var nogen.»

«Det har Mandelberg ingen Forestilling om.»

«Han er en forstandig Mand, Niki. Men ligemeget — har Du Haab, min Dreng?»

«Ja, Far, fordi jeg elsker hende saa højt.» Han sagde dette smukt og naturligt. Det ligesom klang ud af ham.

«Niki, min Dreng . . . tilgiv mig, hvis jeg før sagde noget, der gjorde Dig ondt.» Det varede lidt, inden General Karatájef tilføjede: «Og hvis Du nu selv kan vinde hende, Din lille Katja, hvordan tror Du saa hendes Far og Mor vil tage imod Dig som Svigerson?»

«Fyrstinde Rilinski har altid været saa god imod mig, at jeg haaber, hun holder lidt af mig. Og Fyrsten har heller aldrig vist mig andet end Venlighed. En Gang takkede han mig, fordi jeg, som han sagde, havde været Sasja en trofast Ven. De er jo egentlig stadig bekymrede for hans Helbred, veed Du, og der kommer ogsaa undertiden Hostenanfald, som jeg ikke synes om . . .»

«Veed Sasja noget om Dine Planer?»

«Nej. Jeg er paa det rene med, at enten maa jeg vinde hende alene, uden Hjælp, eller —»

«Saa, saa, lad os nu ikke komme op at skændes igen!» Generalen gik hen til sin Søn og listede en Arm ind under hans, og saa spadserede de sammen op og ned ad det knagende, lappede Gulv.

«Nu skal Du love Din gamle Særling af en Fader noget, Niki. Vær ikke bange; det er ikke slemt. Men hvis det nu gaar Dig, som Du ønsker . . . som *vi* ønsker, med den lille Jekaterina Sergéjevna, der altsaa i Mandelbergs Øjne er en farlig Person, og hvis der saa møder Dig Vanskeligheder af den ene eller den anden Slags, f. Eks. hos Fyrstinden, eller maaske, man kan jo aldrig vide, hos Fyrst Rilinski, send mig saa et Telegram om at komme . . . inden Du skyder Dig,» tilføjede han med et Smil. «Lover Du mig det, Niki?»

«Ja, Far, det lover jeg.» Han trykkede sin Fars Arm i sin.

«Tak, saa beder jeg heller ikke om mere. Og Lykke til, min egen Dreng, min store Ambassadør! Blot Din Moder havde levet og kunde glæde sig med Dig. Jeg veed en lille Kone, der vilde have holdt af at gemme, skal vi f. Eks. sige et Visitkort, hvorpaa der stod *Jekaterina Sergéjevna Karatájef, født Prinsesse Rilinski*. Din Mor har elsket Dig højt, Niki; hun har stridt mere for Dig, end Du tænker. Et Liv i Kærlighed viede hun Dig. Hun ofrede Dig alt, hvad hun ejede . . . Niki, hun gav Dig sin Samvittigheds Fred . . . Gud være lovet, Du fortjener det, min Dreng.»

«Far, hvad mener Du? . . .»

«Ingenting, ingenting, Niki, ikke andet end at Du har haft en god Mor, som bad til Gud for Din Lykke. Glem hende ikke, min Dreng. Hun glemte aldrig Dig, hvor vi end flakkede om i Rusland; hun nægtede sig selv alt for Din Skyld; hun vovede alt, naar blot Du kunde vinde ved det. Hun byggede Dig en Helligdom i sit Hjærte, og hver Aften, naar hun sad ene ved sit Sytøj, saa var det Dig, hendes Tanker kresede om. Nu faar hun ikke blot Dig at drømme om, Niki, men ogsaa Din lille Katja. Nu bliver

I to, der skal være lykkelige, og hvis Vej skal jævnes. Niki, en Gang imellem, naar Du bliver rigtig lykkelig, tænk saa paa Din Mor . . .»

Han førte sin Søn til Anna Dmítrijevnas Stue, hvor Støvet laa tæt over blegnede Minder, og han aabnede det gamle Mahogni-Chatol, der havde gjort Rejserne Rusland rundt, ladet med en Moderkærligheds Relikvier.

«Niki, glem hende ikke. Hendes Hænder blev grove af Arbejdet for Dig. Hendes Sjæl var ren.»

Katja laa tilbagelænet i en af «Klubben»s magelige Kurvestole, med Hænderne krydsede bag Nakken. Hun vidste godt, Sasja ikke kunde lide, at hun viste sig der, og Sonja kom der heller aldrig undtagen efter udtrykkelig Indbydelse. Men idag havde hun faaet Lyst, da hun gik forbi og hørte munter og støjende Samtale derindefra. Hendes eget Humør havde ikke været straalende i den sidste Tid.

«Du skulde ikke ryge saa meget, Sasja!» Jorden omkring «Klubben»s Bord og Stole var dækket af Cigaret-Mundstykker. «Du har ikke godt af det.»

«Formodenlig atter en af Dine Erfaringer fra Paris, Katja. Du er kommen hjem, belæst med Visdom »

«Det er saamænd mere, end man kan sige om Jer tre. Aldrig har I været saa drengede, som siden I fik den Smule Eksamen!»

«Gudbevares,» svarede Sasja smilende, «Niki og mig kan Du behandle, som Du vil; men glem ikke, at Petja er tilstede. Man retter sig, Katja, og siger *Deres Velbaarenhed*, naar man taler til en Officer i den kejserlige Marine.»

«Aa, naar man som Jekaterina Sergéjevna har danset med Storfyrster, saa bliver man ikke engang imponeret af Petja,» indskød Karatájef.

«Jeg har aldrig sagt, at jeg har danset med Storfyrster. Jeg troer forøvrigt slet ikke, de *kan* danse, det er de altfor stivbenede til. Men gøre Kur kan de, i hvert Fald nogle af dem.»

«Ser man det. Forklar os dette Problem, Katja, hvorledes en stivbenet Storfyrste vel kan gøre Kur, men ikke danse. Din Broder sukker efter at lære af Dig, nu da Du bærer os med Din Nærværelse paa dette ellers saa fredelige Sted.»

«Dine Spydigheder kan Du beholde for Dig selv, min Ven. Jeg veed ikke, om Petja og Nikolaj Nikolájevitsj har noget imod, at jeg sidder her et Øjeblik og hviler mig?»

«Er Du tosset, Katja, ikke Spor!» svarede Petja skyndsomt, og Karatájef tilføjede: «Tværtimod, fortæl os noget mere fra Paris, Jekaterina Sergéjevna.»

«Mon Dieu, der er ikke meget andet at sige, end jeg allerede har fortalt. Jelisavéta gjorde stormende Lykke, og der var flere nydelige unge Herrer, hun udmærkede paafaldende . . .»

«Naa, saa længe der blot er *flere!*» afbrød Sasja. «Du er alligevel ikke saa snedig, som jeg troede, Katja.»

«Ja, nu kan Du jo selv spørge hende, naar hun kommer om en fjorten Dages Tid. *Hvis* hun da kommer og ikke har betænkt sig i Mellemtiden, hvad jeg vilde i hendes Sted, dumme Dreng.»

«Men De selv, Jekaterina Sergéjevna?» spurgte Niki Karatájef.

«Aa, jeg blev blot dødelig forelsket i een eneste, en lille Englænder, der hedder George Farringham.»

«Det er noget, Du fortæller for at gøre Dig interessant,» sagde Løjtnant Orloff leende. «Vi kender Dig, Katja. Du tager sgu aldrig en Englænder, og det manglede ogsaa bare!»

«Er Deres Velbaarenhed saa sikker paa det?»

«Du skrev da ikke et Ord om ham!» Men i det samme, Petja havde sagt det, blev han højrød og slog Øjnene ned under det Blik, Karatájef sendte ham.

Katja hverken drejede Hovedet eller forandrede det mindste paa sin henslængte Stilling.

«Saadan noget skriver man hverken til sine Forældre eller sin Broder. Og jeg er vis paa, at Jelisavéta har heller ikke omtalt det i *sine* Breve til Sasja.»

«Ikke med en Stavelse,» bekræftede Sasja, der godt havde lagt Mærke til Petjas Fortalelse og frydede sig over sin Søsters hurtige Parade. Han huskede fra ifjor den hemmelige Brevveksling mellem de to.

«Men har Jekaterina Sergéjevna da overhovedet skrevet et eneste Brev fra Paris til Dig, Sasja?» spurgte Karatájef ubegribelig iltert. «Det har Du aldrig nævnt et Ord om til mig.»

«Masser af Breve!» erklærede Katja afgørende.

«Naa—aa, *Masser* er maaske ikke Ordet,» smilede Sasja.

«Jeg synes, det var mange, men Gud hvor det ligner Dig helt at glemme *mig* for Jelisavéta!»

«Ja, lad Jelisavéta faa Skylden ogsaa for dette,» lo Sasja. Karatájef følte sig imidlertid aldeles ikke beroliget og ønskede blot, at han turde spørge saa tydeligt, at de ikke vovede at lyve for ham. Men Petja var kommen til Kræfter igen og syntes selv, han bar sig snedigt ad, da han udbad sig nærmere Oplysninger om den mærkelige Englænder.

«Farringham! Han er et kønt ungt Menneske, Søn af en Landsbypræst . . .»

Næppe havde hun sagt det, før de alle lo, ogsaa Niki Karatájef.

«Gud hvor er I indskrænkede, trods alle Jeres Eksaminer,» vedblev Katja, vel tilfreds med sine Ords Virkning. «I kan naturligvis ikke tænke Jer, at en Landsbypræst kan være andet end en langhaaret, smudsig Mand, der drikker med Bønderne! I har aldrig set andet, stakkels Børn. Men I behøver jo blot at læse en engelsk Roman for at faa at vide . . .»

«At Landsbypræstens Søn i sidste Kapitel, netop som han trænger mest til det, arver et Gods, og at alle Mennesker pludselig siger *Deres Herlighed* til ham. Jo Tak, jeg kender det,» sagde Sasja. «Din Englænder er vel ogsaa, naar det kommer til Stykket, Hans Herlighed Lord Far-
ringham!»

«Højest sandsynligt. I hvert Fald tilhører han en af dette berømte Hus' yngre Linjer, og for Resten er han allerede Attaché ved sit Lands Ambassade i Paris, hvad der er mere, end I kan sige!»

«Og nu er det ham, Du er forelsket i?» spurgte Petja igen.

«*Dødelig*, Deres Velbaarenhed. Jeg venter ham her til Prilúka . . .»

«Det er da ikke sandt?» Karatájef formelig foer op af sin Stol.

«I Aar eller næste Aar, naar han kan gøre sig fri. Papa har selv skrevet til ham, I behøver blot at spørge. Papa er saa medgørlig i denne Tid, synes I ikke? For at belønne ham har jeg ogsaa lovet at tage med paa den Tur til Sjipágins. Det er Synd, han skal være alene.»

«Rejser De, Jekaterina Sergéjevna?» Karatájef skiftede atter Farve.

«Aa, det er jo bare tre Dage. Vi kører hele Turen i den lille Phaëton med de to sorte. Papa mener, at han

kan afgøre sine Forretninger hos Aleksander Aristídovitsj paa een Dag, og Hen- og Hjemturen tager heller ikke mere end en Dag hver. Jeg glæder mig ligefrem.»

«Følger Vladímir Sjipágin saa med tilbage?» spurgte Petja.

«Han er vist slet ikke hjemme. Mama har sendt ham den sædvanlige Indbydelse, men han har svaret — jeg troer, det var fra et Sted paa Krim — at i Aar kunde han først komme senere. I skal se, vi faar Fornøjelsen af ham samtidig med Jelisavéta og Jeléna, ganske som ifjor. Blot Jeléna kan taale at se ham igen!»

«Han skænker hende ikke en Tanke,» indskød Petja. «Jeg saae ham i Foraaret i Odessa, og da var han . . . naa ja, da var han i hvert Fald ikke alene.»

«Gud hvor interessant, Petja. Fortæl os det.»

«Jeg finder ham nu ikke videre interessant, Katja. Han bestiller sgu aldrig noget, men bruger bare sin gamles Penge til Klæder og Pigebørn.»

«Hans Velbaarenheds pikante Sømandshistorier er forbeholdt Klubbens Medlemmer, at Du veed det, Katja,» sagde Sasja lidt kort.

«Gudbevares, bliv I blot og snak videre om Jeres Uar-tigheder. Jeg skal nok huske at fortælle Jelisavéta . . .»

Hun sprang op og smuttede ud i Sommersolen.

Først Rilinski sad i Vognen med Katja ved sin Side. Han var paa Vej til Aleksander Aristídovitsj for at gøre Forsøg paa at rejse et Laan. Det kostede ham stor Overvindelse at vise sig paa Sjipágins Gods, Patkánovo, i en saadan Anledning, naar der vitterlig var forløbet lang Tid, hvori de to Ungdomsvenner ikke havde set hinanden eller vekslet et Brev. Men i hvert Fald havde Sønnen Vladímir

mødt Venlighed paa Prilúka. Anastasíja Grigórjevna var trofast i Venskab som i alt andet, og nu vilde maaske hendes gode Gærninger atter en Gang bære Løn . . . Thi Penge maatte Fyrst Rilinski have, straks, uden mindste Opsættelse. Mandelberg havde igen skrevet og tilbudt at skaffe hele Mellemværendet med Kherson-Banken ordnet paa gunstige Vilkaar, naar der blev stillet Sikkerhed i Lystskoven lige op ad Prilúka og en Del Marker og Engdrag ved Aaen; «men,» havde Mandelberg tilføjet i det Brev, Fyrst Sergéj bar hos sig paa Turen til Patkánovo, fordi han ikke ønskede, det skulde falde i andres Hænder; «men Banken vedstaar kun sit ogsaa efter min Mening favorable Tilbud, hvis den foruden Sikkerheden i de Godsrettigheder og Landjorder, som den allerede i lovlig høj Grad er bebyrdet med, tillige kan paaregne, at de Deres Højhed tilhørende Juveler, Perler, Smykker i Guld og andre ædle Metaller føjes til de alt nævnte Værdier, der allerede er betroet Banken. Jeg har tidligere gentagne Gange haft Lejlighed til at udtale, at det er mit indtrængende Raad, at Deres Højhed modtager dette Tilbud, idet derved ikke blot de udækkede Renterestancer, som hvert Øjeblik kan foraarsage en desværre fuldt berettiget Indskriden fra Bankens Side, vil blive betalt, men ogsaa alle Vanskeligheder med Hensyn til Byggearbejderne i Peressip vil blive fjærnede paa en for Deres Højheds Interesser overordenlig tilfredsstillende Maade.»

Nej, ikke for nogen Pris vilde Fyrst Rilinski gaa til sin Hustru og bede hende udlevere de Familjesmykker, han selv havde hængt om hendes Hals og Arme den Dag, han hjemførte hende som sin Brud. Slægtled efter Slægtled i hans gamle Æt havde baaret dem; de var som et kosteligt Symbol paa dens fordums Storhed og Magt; Smaragd-

Diademmet havde tilhørt en kroatisk Fyrstedatter, der i sit Ægteskab med en Rilinski blev Dronning i de slaviske Lande ved Adriaterhavet; Turkiserne havde en Rilinski erobret fra Tyrkerne under Tsar Stefan Dusjans Hærtog paa Balkan; der var Brillanter, som en moskovitisk Storfyrste havde skænket den Rilinski, der deltog i Kampene mod Polakkerne om Ukrajne; der var Perler, som Aleksander I havde givet sin betroede Ven og Raadgiver, Lasár Rilinski, Kutusofs Samtidige, den ypperste af de russiske Statsmænd paa Kongressen i Wien. Og disse Skatte skulde Sergéj Arkádjevitsj udlevere til General Karatájef og hans modbydelige Bank! Hellere Ruin end en saadan Ydmygelse! Dette var jo ikke *hans* Eje, men hele Slægtens, en hellig Arv fra Fortiden, som hans Efterkommere vilde kræve at modtage ubeskaaret af hans Haand. Allerede nærmede den Dag sig, da Sasja skulde have Lov at løfte et af de skønneste og kostbareste Smykker ud af Jærnskrinet for at bringe Jelisavéta Miljúkin det i Morgengave. Og om der ikke var, hvad der skulde være . . . barmhjærtige Gud, Fyrst Rilinski vilde staa for sin Søn som en Tyv!

Men Pengene, Pengene. Godt, at han havde husket Aleksander Siipágin, der kunde hjælpe, om han vilde. Thi det gjaldt jo ikke blot disse forfaldne Renter, hvormed Kherson-Banken stadig mere og mere aabenlyst truede, og heller ikke Byggearbejderne i Peressip, som vedblev at sluge ud over alle rimelige Grænser — men det var Sasjas og begge Pigebørnenes Fremtid, der stod paa Spil. Vasili Miljúkin havde skrevet flere Gange fra Paris og ganske forretningsmæssigt forespurgt om Sasjas Fremtidsudsigter; Kleopátra Geórgjevna havde i sine Breve til Fyrstinden udmalet, hvor kostbart det er at være russisk Diplomat, og havde ønsket Besked om, hvad Rilinskis vilde give det

unge Par, ligesom hun aabent havde meddelt, hvad Miljúkins mente at kunne yde som deres Part, i hvert Fald indtil videre. Hvor skulde alle disse Penge komme fra, nu da Fyrst Sergéj Dag for Dag maatte mærke, at hans Indkomster blev mindre og mindre! Og før eller senere vilde ogsaa Døtrenes Medgift stille Krav, som han heller ikke saae Udveje for . . . Den rørlige Formue, lige til Anastasíja Grigórjevns personlige Ejendom, var opbrugt eller pantsat. Hun vidste kun halv Besked, Stakkel; men hun anede den kommende Ulykke, og hun bad om at maatte hjælpe ham og lette Byrderne fra hans Skuldre . . . Ak, om hun kunde, den kære Sjæl, om hun blot kunde!

«Hvorfor sukker Du nu igen, Papa?» spurgte Katja ved hans Side og klappede ham paa Haanden.

«Jeg har mange Bekymringer, som saadan en ung Pige ikke kan forstaa, selv om hun er saa sød og køn som Du, lille Katja.»

«Er Du glad ved, jeg tog med Dig, Papa?»

«Ja, mit Barn, det var rart. Morsomt bliver der næppe paa Patkánovo.»

«Og Du kan slet ingenting fortælle mig om Dine Bekymringer, Papa?»

«Spørg ikke, min lille Ven, det er ikke saa slemt, det gaar nok altsammen . . .»

«Kør til, Mikhajlo! Men vælt os ikke!» raabte Katja op til Bukken.

Hun drillede, den lille Due. For et Par Dage siden havde Mikhajlo væltet Fyrstinden og Sonja, da han kørte dem hjem fra Kirke i Dubni. Det hændte jo en Gang imellem, naar Vejen havde faaet et nyt, hidtil ukendt Lune. Men hvor kunde det ogsaa være anderledes? Mikhajlo kørte altid og allevegne som et Iltoget, fordi intet andet

Tempo sømmede sig en 'lillerussisk Kusk af hans og hans Herskabs Rang. Naar det gik galt, saa var det ikke et lumpent Uheld i Skridtgang, men en ærlig og redelig Væltning med Fare, Ødelæggelser og store Omkostninger, som man kunde være bekendt for sig selv og andre. Rigtignok gemte Mikhajlo sig — en Gang endog i flere Døgn — naar en saadan Begivenhed var indtruffet, og hans Kone udsprede Rygter om Selvmord. Men han kom igen efter overstaaet Sjælekamp, og paa Spørgsmaalet om, hvor han turde vove at vise sig, svarede han, at Hestene længtes saa forfærdelig efter ham, og det var Synd mod de stakkels Dyr, at de skulde savne ham længere.

Mikhajlo bar sin fineste Puds, nu da han kørte for Fyrsten selv og Jekaterina Sergéjevna, der i hans Øjne var en Blanding af en kaad Kammerat og en stræng Herskerinde. Han sad og tog sig ud for hende i sin sorte, ærmeløse Fløjskaftan med Sølvbælte om Livet, højrøde Bluseærmer og Klædes-Baret med en vajende Krans af Paafuglefjer paa sit krøllede, haarrige Hoved. Naa, saa den lille Due vilde, han skulde køre til . . . Mikhajlo strakte Armene langt frem, greb fast om Tømmernes to Løkker, stampede med Fødderne, skreg og hidsede ved Tilraab de to sorte Halvblods, saa de fløj hen ad den brede, lunefulde Vej. Hvor der var Pløre, stod det som en Kaskade ud fra Vognen; op ad de faa og lave Bakker gik Farten som en Raket, ned som et Stjærneskud. Vognens Fuger knagede, Fjedrene jamrede sig, Skærmene baskede som en stækket Kæmpéfugls Vinger. Og Mikhajlo paa een Gang skreg ud til Hestene, at de skulde skynde sig mere, endnu mere, og holdt igen med svulmende Muskler under sine røde Ærmer, der glødede i Solen.

«Hurtigere, Mikhajlo, hurtigere!»

Katja elskede denne sin Hjemstavns vilde Kørsel. Det var hende en Vellyst at sidde magelig tilbagelænet i Vognen, trygt hvilende, let bedøvet af Farten og dog ægget af Bevidstheden om den Fare, der fulgte med som en flyvende Trusel. I Paris anede de lige saa lidt, hvad det var at køre som at danse og synge; Mikhajlo gjorde det altsammen bedre end nogen af deres Stjærner i Bois de Boulogne eller paa Operaen. Mon den lille Farringham vilde synes om Ukrajne, naar han en Gang kom? Petja var en Klodrian; Niki Karatájef havde opdaget, at der var vekslet Breve mellem hende og Petja. Men hvad gjorde det? Niki havde jo ingen Ret til hende, intet Krav at stille; han forsømte hende stadig, og samtidig var der kommet noget bydende over ham, som havde han ikke længere Hensyn at tage. Katja spurgte sig selv, om det skulde være muligt, at hun nu heller ikke paa Prilúka var andet end *la petite Rilinski*, som Mændene efter deres egen Lyst greb og slap, og som kunde sættes til Vægs af en Duparc! Nej, det var umuligt. Den Dag i «Klubben» havde Niki Karatájef tydelig nok vist, at han var skinsyg, rasende skinsyg paa Petja. Men hvorfor kom han saa ikke og sagde hende, at hun var hele hans Tanke, alt hans Haab — som Petja den Aften i Baaden! Hun længtes efter, at han skulde komme. Hun syntes, hun trængte til, at netop han skulde sige hende, at nu var hun hjemme igen, og Prilúka havde faaet sin Herskerinde tilbage . . .

«Nu sukker Du jo ogsaa, Katja. Er der noget i Vejen, min lille Pige?»

«Nej, Papa, ingenting. Jeg er glad ved at sidde hos Dig!»

Mikhajlo brugte ikke Pisk; den hang i en Løkke om hans Haanded og gjorde ingen Nytte. Men han havde en

Mangfoldighed af Lyde til sin Raadighed, naar han ønskede at drive Farten op; han talte til Hestene og gav dem Forklaringer; han hvislede, peb, fløjtede, skreg og sang; og der maatte findes en dybere Mening bag det altsammen; Hestene forstod ham i hvert Fald, og de suste gennem Pløre og Sand, over Græstørv og Sten.

Undertiden kunde det lykkes Fyrst Rilinski at overbevise sig selv om, at Stillingen slet ikke var saa haabløs, som han selv gjorde den til. Naar nu Aleksander Sjipágin forstrakte ham med Midler dels til at fjærne den øjeklikkelige Fare, dels til at holde Byggearbejdet nogenlunde i Gang Sommeren igennem, saa kunde man vel finde en Udvej for hele Resten, og der blev ikke mere Tale om Familiejuvelerne . . . Men netop som han lod sig rive med af dette Haab og følte sig lettet for en Del af den Byrde, der tyngede hans Sind, saae han som i et Glimt hele den Fare, der hang over ham: Sjipágin vil eller kan ikke hjælpe, Kherson-Banken sælger af Prilúkas Jord lige for hans Øjne, eller der stilles ham Valget mellem Ruin og Udlevering af Slægtsmykkerne . . . Han led forfærdeligt. Hver Gang hans Tanke blot strejfede General Karatájef, kunde han komme til at ryste af Angst og Had.

«Skal vi ikke lade Hestene faa et Hvil, Katja? Vi trænger ogsaa til at trække Vejret et Sted, hvor der er Skygge. Man kvæles her i Solheden.»

«Jo, Papa, som Du vil. Mikhajlo, stands, saa snart vi kommer til et pænt Hus, hvor der er en Have med gamle Træer!»

«Javel, Bárಿಸjna!»

Hvor er dog et Aar langt, tænkte Katja. Ifjor vilde hun blot tæmme Niki Karatájef og tvinge ham til at lystre paany, efter at han et Øjeblik havde søgt at gøre sig fri.

I Aar vilde hun meget, meget mere. Han skulde være god imod hende; han skulde gøre hende glad; han skulde vise hende, at han syntes, det var en Lykke, hun ikke var bleven i Paris og havde sagt Ja til George Farringham. Ligesom hun selv skulde heller ikke Niki Karatájef tænke paa andre . . . Aa, hun tænkte blot alt for meget paa ham. Men hvorfor var han ogsaa saa langsom! Hvorfor forstod han hende ikke, som Petja! Men Petja vedblev at være en stor, køn, ridderlig Dreng. Nu maatte han snart se at blive voksen. Niki Karatájef var en Mand — og stærk, utrolig stærk . . .

Mikhajlo standsede ved et lille, hvidt Hus mellem Sol-sikker og Stokroser, lige i Udkanten af en Skov. Fyrsten bad en ung Kone, der viste sig i Døren, om Tilladelse til at sætte Hestene ind i Gaarden, hvor Længerne gav Skygge. Hun hjalp Mikhajlo med at spænde fra og tilbød den fremmede Bárin og Bárina kold Kærnemælk at drikke. Hun vilde ikke tage imod Penge for sin Hjælpsomhed.

«I er nok Udlændinge, skøndt Jeres Kusk er lillerussisk nok,» sagde hun til sine Gæster. «Her i Ukrajne betaler vi ikke for lidt Venlighed paa Landevejen.»

Katja fik stukket en Rubel til det største af de Børn, der stod omkring dem, og medens Mikhajlo havde travlt med at gnide Hestene af og bade deres Hoveder i solvarmet Vand, spadserede hun med sin Fader ind i Skoven.

«Hvor har Du gjort af Din Munterhed, lille Katja? Jeg synes, Du i den sidste Tid, efter Sasjas og hans Venners Hjemkomst, er bleven saa underlig stille. Og Du, der var saa glad over at være sluppet fra Paris tilbage til Prilúka!»

«Papa, vil Du svare mig ærligt — er det noget med Prilúka, der volder Dig og Mama Bekymring?»

«Snak, Snak, Barn, hvad skulde det vel kunne være . . .»

«Heller ikke noget med Sasja og Jelisavéta?»

«Men hvad er det dog for Historier, Du gaar og laver sammen i Din lille Hjerne!»

«Papa, er Mandelberg Din Ven?»

«Naa-aa, Ven vil jeg ikke sige, men min Advokat, der altid har været hæderlig og dygtig. Men hvorfor i Alverden spørger Du om det?»

«Jeg kan ikke lide ham.»

«Du kender ham jo knap.»

«Tak, nok til at vide, at hver Gang han har været paa Prilúka eller Du hos ham i Odessa, saa er baade Mama og Du bedrøvede og bekymrede. Det vil Du vel ikke nægte?»

«Men hvis Du virkelig har Ret, saa beder jeg Dig være overbevist om, at Hr. Mandelberg i hvert Fald intet som helst har at bebrejde sig. Og skal vi saa ikke tale om noget andet.»

«Papa, Du skulde meget hellere betro Dig til mig. Jeg er vis paa, jeg kunde hjælpe Dig.»

Han smilede hen til hende. «Tapper og flink er Du, lille Katja, og den Mand, der en Gang tager Dig fra mig, bliver ikke at beklage. Men de Byrder, som i denne Tid trykker mig, er nok Dine unge Skuldre for tunge, og jeg maa bære dem alene. Alligevel er jeg glad ved at have Dig med, lille *Kosak* — som Kleopátra Geórgjevna skrev, de kaldte Dig i Paris.»

«Det er dumt af Dig, Papa, at *Du* ogsaa blot regner mig for et Barn. Det kan være, Du kommer til at fortryde det.»

«Lad os se, hvordan det gaar Mikhajlo med Hestene.»

Da Katja atter sad tavs i Vognen ved sin Faders Side, følte hun sig sørgmodig, næsten grædefærdig — hun kunde

ikke gøre sig selv Rede hvorfor. Der var noget, hun var bange for, og noget, hun længtes efter, og atter noget andet, som trykkede hende — hun kunde ganske bestemt vise Stedet, her, lige under Hjærtet . . . men hun vilde aldrig kunne forklare, hvad det altsammen var.

Det lillerussiske Landskab gled forbi hendes duggede Øjne — den vidtstrakte, grønne Slette, hvorover Bønderhusenes Straatage løftede sig som Champignons paa en mosklædt Skovbund; Marker med Valmuer og Solsikker, Hvedens tungt bølgende Oceaner, de overdaadigt blomstrende Grøftekanter, smaa Birkelunde med gyldne Solstrejf paa hvide Stammer, Klynger af Stokroser ved lave Husmure, hele Rækker af Vindmøller, hver enkelt næppe højere end en Høstak og alle i Forfald, en gammel Eg, der ludede ud over Vejen, og hist og her en sivgroet, aakande-dækket Sø, kranset af ranke Popler, eller et Vandløb, en af Dnjeprs Bifloder med Kæmpetidsler paa sin sandede Bred. Ikke et Vindpust. Ikke en Lyd undtagen nu og da Faareflokkenes Klokkeringning. Alt levende gemt bort eller usynliggjort paa den uendelige Slette og i den dybe Stilhed. Et Land bugnende af Frugtbarhed og dog tyst som en Ørken. Smil ved Smil i ødselt Blomsterflor, Solpletter paa hvidkalkede Vægge — og dog et Indtryk af Vælde og Højtid som i et Kirkerum. Lyset glødende hedt, Himlen straalende fjærn og skyløs som i Troperne; men Skyggen levende og med blide, blaanende Toners Farvespil som i det høje Nord. Drømmenes Rige mellem de store Floder, Vejen fra Vest til Øst, Verdensdelenes Grænse — Ukrajne, Ukrajne!

Henimod Aften holdt Mikhajlo foran Trappen til Patkánovo. Baade Aleksander Aristídovitsj og Marija Petrovna

tog imod deres Gæster; men næppe havde Husets Frue ført Katja til det for hende bestemte Værelse, før hun forsvandt — ligesom gled bort i et Mørke, hun gjorde sig til eet med. Først ved Aftensbordet viste hun sig igen, stumt bønfoldende, at ingen vilde lægge Mærke til, at hun havde den Ulykke at være der. Hendes Haar var graat, hendes Øjne var graa, og hendes Hud havde den Farve, der udvikler sig i Fattigdom eller i et Sygeværelse, hvorfra Lyset længe lukkes ude. Blot der henvendtes den flygtigste Bemærkning til hende, viste hun alle Tegn paa Angst, og Katja holdt tilsidst helt op at se paa hende, fordi der ellers kunde være Fare for, at hun vilde løbe sin Vej.

Aleksander Sjipágin derimod talte ivrigt og højt, med en dybt buldrende Stemme, der stod i mærkelig Modsætning til Ordenes blide eller ligefrem sødlige Fromhed. Han var en Kæmpe i Ruiner. Hans vældige Hænder rystede. Skæg og Haar var langt, men tyndt, tjavset og af en ubestemmelig gullighvid Farve. Hans store Legeme var slattent, Udtrykket i hans Øjne flakkende.

«Læser Du Dostojevski?» spurgte han Fyrst Rilinski. «Tolstoj er ingenting mod ham. Heller ikke Gogol. Jeg beder for Nikolaj Gogols Sjæl, der er i Guds himmelske Varetægt. Han var en Spotter, Sergéj Arkádjevitsj, og paa den yderste Dag, naar han stedes for Gud Faders Trone, skal han staa til Regnskab for den Plet, han har sat paa Ruslands Navn.»

«For mig staar nu i den nyere Literatur Turgénjef . . .» fik Rilinski anbragt.

«Saa kender Du ikke Dostojevski. Kan Du huske den Scene i «Forbrydelse og Straf», hvor Morderen og Skøgen sidder sammen, bøjede over Biblen? Jeg siger Dig, Sergéj Arkádjevitsj, min Sjæl har blødt over det Sted, og jeg har

lidt Kvaler som i Helvede, naar jeg prøvede i Ord at udtrykke de Stemninger, det fyldte mig med. Ak, Sergéj, hvor er vi Mennesker smaa og usle under Gud Faders Almagt! Nogle skænker han i sin uendelige Visdom Naadegavernes Fylde; andre lader han være som Orme, der vrider sig i Støvet for hans Trone.»

«Hvorledes gaar det Vladímir Aleksándrovitsj?» spurgte Katja, der ikke holdt dette ud, og som gerne vilde give sin Fader en Haandsrækning.

«Jeg veed det ikke, Jekaterina Sergéjevna; min Søn lever for denne Verden og søger ikke Samfund med Gud. Men hans Moder maa vel vide, hvor han er paa sin Vej til Fortabelsen.» Da han tilføjede dette og saae hen paa sin Hustru, lyste hans Øjne af Skadefryd — som vidste han, at han ikke kunde ramme hende værre end ved at drage hende ind i Samtalen.

Marija Petrovna skælvede og rystede. Hun ønskede, at Jorden vilde opsluge hende. Der blev en lang Pavse, som var Gæsterne pinlig, men som tydelig nok gav Aleksander Sjipágin rig Nydelse.

«Paa Krim,» kom det endelig i en næppe hørlig Hvisken.

Der svævede Katja paa Tungen et spørgende: «Alene?», men hun slugte det. Man kunde ikke andet end føle Medlidenhed med denne stakkels gamle, forskræmte Kone.

Opvartningen ved Bordet blev besørget af en ældre Pige, der saae ud, som kom hun lige fra Stalden. Maden var som Bøndernes ved Bryllupper og Begravelser. Der viste sig ikke et Stykke Porcelæn eller Fajance, uden at det var skaaret og bar Spor af sidste, flygtige Opvads. Aleksander Sjipágin skyllede det ene Glas Vodka efter det det andet i sig og afbrød sin himmelvendte Tale paa et

hvilket som helst Sted for at slukke sin vældige Tørst. En Gang var Katja lige ved at briste i Latter, da han adskilte et «Gud» og «Fader» med en Snaps, hvis Overmaal spildtes paa hans rystende Kæmpefingre.

Da Maaltidet endelig var forbi, bad Fyrst Rilinski sin Vært om en Samtale i Enrum. Marija Petrovna førte Katja ind i Dagligstuen, hvor Lamperne var tændt og en Del Bøger lagt frem. Derpaa forsvandt hun igen og viste sig ikke mere.

Katja tog en Bog og begyndte at læse; det var netop en Dostojefski, hans sidste store Roman «Brødrene Karamasof», som hun længe havde haft Lyst til at kende. Men hun lagde den snart bort; den var fuld af Madpletter, og den lugtede af Brændevin.

Nej, skulde man leve i dette Hus blot en Uge, maatte man blive vanvittig. Sandelig om hun ikke kunde forstaa, at Vladímir Sjipágin rejste sin Vej og morede sig andre Steder. - Hvad mon Papa kunde have for Forretninger netop her? Hvad var det altsammen for noget mystisk noget, der foregik omkring hende, og som hun dog stod helt udenfor?

Katja rejste sig og tog Stuen i Øjesyn. Lutter halvgamle Møbler i Forfald. Ikke en Ting, der ejede et Særpræg, intet, man kunde huske blot et Minut efter, man havde set det. Paa Væggen hang Billeder af de tre sidste Kejsere og deres Familjer — Oljetryk og Litografier, som de findes i Tusindtal hele Rusland over. I en skaaret Vase stod noget, der engang havde været tørrede Straa, men som nu nærmest lignede en Kost. Der manglede Gardiner ved et af Vinduesfagene; Stangen med dens rustne Jærnringe dinglede endnu deroppe paa skæve Kroge. I

Lampernes Lyskrese oppe paa Loftet samlede Fluerne sig tæt.

Gennem Glasdørene ud til Haven kunde hun skimte et tilgroet Vildnis, hvor Plæne og Gange syntes at gaa i eet. Gamle Birke og Popler lukkede for Udsigten i kort Afstand fra Huset. Der var næsten værre i Haven end inde i Stuerne. Ikke for Guld vilde Katja vove sig derud alene.

Til begge Sider førte aabne Døre fra den oplyste Stue ind til andre Værelser. Katja havde allerede ved Ankomsten lagt Mærke til, at Huset var lavt, men uhyre langt. Der kunde let ligge tyve Værelser eller mere paa Rad. Saae de alle ud som dette eller som Spisestuen, maatte der siges at være rigtig rart og hyggeligt paa Patkánovo!

Katja kiggede ind gennem et af de mørke Gab, der aabnede sig til de tilgrænsende Stuer, og saa Omrids af spredte Møbler og Billedrammer. Hun dristede sig lidt videre, listede sig frem, skøndt der jo endelig ingen som helst Grund var til at gaa paa Taaspidserne . . . Men det faldt ligesom af sig selv, passede til dette underlige, mørke Hus, hvori Marija Petrovna var forsvundet som et Genfærd.

Da Katja naaede ind i det tredje Værelse, blev hun opmærksom paa nogle smalle, flakkende Lysstriber, der tegnede sig paa en Væg et Stykke forude. De dannede en aldeles regelmæssig Firkant, som kunde man tænke sig et usynligt Billede i en traadtynd, selvlysende Ramme; undertiden slukkedes Rammen paa et Sted, undertiden paa et andet; men den var der hele Tiden, og de fire Linjer sad som fastgjorte til Væggen.

Katja kunde ikke dy sig — hun maatte hen og se, hvad dette var. Efterhaanden som hun listede gennem

endnu et Par Værelser — mørke og øde som alle de andre — hørte hun Lyden af Stemmer, og hun øgede uvilkaarlig sin Forsigtighed.

«Det er Papas Stemme . . . og nu svarer Aleksander Aristídovitsj ham,» sagde hun til sig selv. Men de var ikke til at se. Alt var mørkt forude, undtagen den lysende Firkant paa Væggen.

Katja vovede sig helt derhen; hendes Nysgærrighed var i dette Øjeblik stærkere end alt andet.

Hun opdagede hurtigt, at det ikke var noget Billede i selvlysende Ramme, men simpelthen en Lem i Væggen, der ikke sluttede tæt. Lyset kom fra Værelset bagved, hvor Fyrsten og Sjipágin talte sammen. Katja kunde høre hvert Ord, som sad hun inde hos dem.

«Nogle Tusind Rubler lader sig vel finde, Sergéj Arkádjevitsj,» sagde Sjipágin. «Men saa sandt jeg haaber paa Tilgivelse for mine Synder, er jeg ude af Stand til at laane Dig de Summer, Du dèr nævner.»

«Din Holdning forbavser mig, Aleksander Aristídovitsj. Jeg har forklaret Dig, hvor alvorlig Stillingen er. Jeg har sagt Dig, at disse Dage kan blive skæbnesvangre for mig og min Familje. Jeg har appelleret til vort Ungdomsvenskab. . Og Du byder mig en Almisse!»

«Glem ikke Din Sjæls Salighed, Sergéj. Husk hint trøstende Ord, at hvo sig selv fornædret skal ophøjes. Vil Du tro mig, naar jeg siger Dig, at her i denne Stue har jeg lidt Kvaler og Pinsler, mod hvilke Dine Bekymringer er for intet at regne! Og hvad søgte jeg? Tilbedte jeg Guldkalven, eller lod jeg mig som Du friste af denne Verdens Glans og Herlighed? Nej, Sergéj Rilinski, nej! Kunde jeg blot frembringe et eneste Vers, der bragte Bud fra de himmelske Egne, min Sjæl skuer, saa vilde jeg dø

lykkelig. Men jeg kan det ikke — min Gud, min Gud, Du veed bedst, hvor strængt Du har straffet mig.»

«Men dette er jo Vanvid, Aleksander. Se til, at det ikke fører Dig i Afgrunden.»

«Undertiden faar jeg Bud fra oven, at Kaldelsen vil komme. Saa lukker jeg mig inde, Sergéj, og jeg spæger mit Kød. Jeg lever som i en Klostercelle, og den Smule Mad, jeg behøver, rækkes mig gennem Lemmen her i Væggen. Kræfterne bruser i mig, jeg aner en Verden af Skønhed — Digterværker, hvis Lige intet jordisk Øre har lyttet til. Men naar jeg vil legemliggøre dem i Ord, saa flygter de for mig, og hæslige Skabninger myldrer i deres Sted frem fra alle Kroge. Det er forfærdeligt, Sergéj Arkádjevitsj. Og det er til *mig*, Du kommer med Dine verdslige Sorger!»

«Du har selv Hustru og Barn, Aleksander. Du maa kunne forstaa, at jeg ikke var gaaet denne tunge Gang, hvis ikke mine Kæres Skæbne tyngede stærkere paa mit Sind end min egen.»

«Har jeg Hustru og Søn? Er Du vis paa det, Sergéj? Tror Du ikke snarere, at de er mine Fjender, der blot lurar paa at dræbe det ædleste i mig, min Skabertrang, mit Samfund med Gud?»

«Aleksander, som Din gamle Ven siger jeg Dig, at Du maa standse Dit Drikkeri, mens Tid endnu er. Og jeg indser, at jeg har ulejliget Marija Petrovna og Dig til ingen Nytte med min Datters og mit Besøg.»

Katja vendte sig fra Lysrammen og vilde liste tilbage. Hun følte sig angst, som under et Mareridt i lysvaagen Tilstand.

Men netop i det samme hun var i Færd med at fjærne sig, fangede hendes Øjne, der var bleven mørke-

vante, Indtrykket af en urørlig menneskelig Skikkelse. Katja aabnede Munden til et Skrig og greb sig til Hjærtet. En varm, skælvende Haand lagde sig hastigt paa hendes:

«Tys, for Guds Skyld, røb mig ikke . . .»

Det var Marija Petrovna.

«Jeg plejer at sidde her . . . for hvis han skulde gøre en Ulykke paa sig selv . . . stille, gaa stille . . .»

De gled gennem de mørke Stuer.

«Og hvis Deres Far var kommen for at tale med ham om min Søn . . . Jeg vilde saa gerne vide, om det var noget om Vladímir, som I alle er saa gode imod . . . Tak, Gud gengælde Jer det . . . og intet, slet intet faar jeg at vide, hvis jeg ikke lytter . . .»

Den lille graa Kone tog Katjas Haand og kyssede den. Saa ilede hun bort til et nyt Skjul i det store, mørke Hus.

Næste Morgen bragte den snavsede Pige Katja en af Papas smaa franske Billetter, hvori han bad hende være rede til Hjemturen hurtigst muligt. Mikhajlo var allerede underrettet, og med lidt Skaansomhed kunde Hestene nok holde ud.

Fyrst Rilinski gjorde Afskeden med Aleksander Sjipágin kort. Men han viste Marija Petrovna et udsøgt Galanteri og udfoldede overfor hende hele det ridderlige Ceremoniel, hvori han var en Mester. Varmt og hjærteligt sagde han til hende, at de alle, og ikke mindst hans Hustru, glædede sig til at gense Vladímir Aleksándrovitsj paa Prilúka atter i Aar.

«De skulde selv følge med en Gang, Marija Petrovna. De vil i Sandhed være os velkommen. Anastasíja Grigórevna stræber at erstatte Dem hos Deres Søn; men man

erstatter ikke en Moder. Glæd hende og os alle med et Besøg, medens Vladímir er hos os.»

Katja tog Fru Sjípagin om Halsen og kyssede hende:

«Ja, kom, vi skal alle være saa gode mod Dem!»

Marija Petrovna stred med sig selv for ikke at løbe bort, og hun vidste ikke selv, om det var Skam og Rædsel eller Taknemlighed, der fyldte hendes graa Øjne med Taarer.

Mikhajlo satte Hestene i Trav. Hverken Fyrst Rilinski eller hans Datter vendte sig for at se tilbage paa Patkánovo.

Katja tog sin Faders Haand. Han sad og stirrede frem for sig, pint af tunge Tanker. Oppe paa Bukken fortalte Mikhajlo de to sorte Halvblods, at dette nok var haardt efter et saa kort Hvil, men saa skulde de ogsaa faa det godt i mange Dage:

«Stræk ud, mine smaa, stræk ud, det gaar hjem til Prilúka!»

Igaar Aftes havde Katja været bange. Men allerede da hun i Morges var vaagnet, syntes hun, det hele saae anderledes ud. Nu *vidste* hun jo, at en stor Fare truede Prilúka, alle hendes Kære og hende selv. Det var meget, meget bedre at *vide* og saa selv være med i Striden end at staa uvirksom udenfor det hele og blot ane, at de andre kæmpede mod noget fremmed og grimt, der sneg sig omkring Hjemmet. Hvorfor skulde ogsaa Papa og de alle sammen blive ved at behandle hende som en lille Pige! Kunde de da ikke se, hvor hun var vokset i det Aar, der var gaaet? Forstod de slet ikke, at hun længtes — aa, Gud hvor hun længtes! Der var noget, der bruste i hendes Blod, en Trang og Higen, som stemte mod Hjærtet og undertiden kunde gøre hende helt svimmel. Ligemeget

hvad det var — hun følte det bedst selv som en Uro, næsten som en Sygdom, og hun led af Længsel . . .

«Stræk ud, smaa Brødre, stræk ud, det gaar hjem til Prilúka!»

Aldrig vilde Papa have gjort den Tur til Sjipágins, hvis ikke Faren var forfærdelig. Stakkels Papa! Saa smukt han havde talt, og som han tog sig ud . . . Aa, han var en fin gammel Mand, ret en Aristokrat, som han skulde være det, og ikke en af disse ækle Parisere, der sagde ondskabsfulde Aandrigheder paa Næstens Bekostning. Igaar havde han ligefrem taget Mandelberg i Forsvar, og nu idag hans Optræden overfor Marija Petrovna, saa elegant som ved et gammeldags Hof og dog saa hjærtelig, at man kunde blive helt varm og glad! Skade blot, at han vedblev at farve Haaret og Skægget. Han vilde se meget smukkere ud netop nu, hvis han var helt hvid . . . «jeg siger det engang til ham, paa Ære jeg gør det, selv om han bliver vred; vi skal faa at se, om jeg er bleven voksen eller ej!»

«Stræk ud, smaa Duer, stræk ud, det gaar hjem til Prilúka!»

Hvis Papa blot meget før havde talt rent ud, vilde det maaske ikke være bleven saa svært for ham og dem alle. Naturligvis var det Mandelberg, et eller andet med Mandelberg og en hel Del Penge — men, pyt, Mandelberg kunde man vel tumle! Det skulde heller ikke have været svært at skaffe de Penge paa Patkánovo, naar bare Papa havde sagt ordenlig Besked i rette Tid. Marija Petrovna og hendes Søn trængte kun til lidt Hjælp for at gøre det af med den gale, svinske Mands Tyranni . . . men saa skulde den Sag med Jeléna Dolgoruki og Vladímir Sjipágin have været behandlet helt anderledes, og maaske burde

Vladimir selv aldrig have faaet Lov til at interessere sig netop for Jeléna . . .

Nej, alligevel . . . Store Ofre vilde Katja bringe, og kæmpe vilde hun; aldrig havde hun følt sig saa god og samtidig saa stridslysten som netop nu; men Vladimir Szipágin var baade dum og vigtig og tom — egentlig en rigtig daarlig Fyr, og fremtidig kunde hun aldrig tænke paa ham uden at sætte ham i Forbindelse med Patkánovo, dette modbydelige Sted, der slet ikke skulde have Lov til at ligge i Ukrajne.

Heller ikke Petja kunde bruges til noget, saa hjælpsom og kæk han end var. «En god Dreng med et stort Hjærte,» havde Mama en Gang sagt, og det var rigtigt; han blev maaske aldrig andet; han var ikke vokset i det forløbne Aar som Katja selv — langt fra!

Der skulde kæmpes. Det var ikke som i Paris, hvor baade Hr. og Fru Miljúkin maatte slide i det fra Morgen til Aften for noget underlig kedeligt og ubestemt noget, man ikke kunde finde ud af, og som i hvert Fald ikke var deres eget. «Jeg har sagt Dig, Aleksander Aristídovitsj, at disse Dage kan blive skæbnesvangre for mig og min Familie.» Katja hørte endnu sin Faders Stemme, og lønligt hviskede hun til sig selv, som svarede hun ham: «Vær ikke bange, lille Papa, vi skal hjælpe Dig, vi er unge og stærke!»

«Papa,» spurgte hun saa pludseligt, at Fyrst Rilinski foer sammen. «Papa, er General Karatájef en meget rig Mand?»

«Men Katja dog, som Du spørger!» Han saae angst, næsten forvildet paa hende. «Hvad mener Du . . . jeg forstaar ikke, hvorledes Du . . .»

«Der er da ikke noget underligt i *det*, Papa. Jeg vil blot vide, om General Karatájef er rig — rigere f. Eks. end Aleksander Sjipágin?»

«Hvad sidder Du og tænker paa, Katja? Hvad mener Du med disse besynderlige Spørgsmaal?»

«Herregud, Du kan da svare mig, naar jeg spørger Dig om noget, der er saa ligetil.»

«Ja, Katja, jeg troer, han selv er meget rig, og han raader ogsaa over store Midler.»

«Tak, Papa.»

Atter tav de begge. Fyrst Rilinski begreb ikke . . . Hvor kunde hun nu igen ane, gætte sig til og kombinere netop det rigtige, ganske som den Gang med Mandelberg og Familjejuvelerne? . . . Hvad vidste hun, hvad havde hun lyttet sig til, og hvad havde hun kigget i? Hvorfor havde han ogsaa taget hende med paa denne hæslige Tur og til dette modbydelige Sted? Bedre om han havde været ene med sin Sorg og sin Angst . . .

«Stræk ud, smaa Kid, stræk ud, det gaar hjem til Prilúka!»

Katja kunde gjerne fristes til at græde. Aldrig var der nogen, der forstod hende, aldrig nogen, der følte og tænkte med hende og ganske som hun. De gled allesammen fra hende, netop som hun selv var dem allernærmest og blot ønskede, de skulde vide, at hun stred med dem. Ingen, slet ingen forstod, at hendes Hjærte var bristefærdigt af Længsel efter at give og møde Kærlighed.

«Kør til, Mikhajlo, kør til, vi er snart paa Prilúka!»

Tatjana Fjódorovna var misfornøjet med, at Bordet lige i sidste Øjeblik skulde dækkes om. Og det kunde saamænd ogsaa godt have været sparet. Hverken Fyrst Sergéj eller Katja spiste noget, og Fyrstinden saae ud, som havde hun nu igen grædt. Det eneste, Tatjana Fjódorovna hørte, der blev fortalt om Besøget paa Patkánovo, var et Par Ord af Katja: «I kan slet ikke tænke Jer, hvor rædsomt der er!» Men saa havde Fyrstinden sagt noget paa Fransk, og dermed var det forbi med Oplysningerne om den Ting. Heldigvis havde Mikhailo nok mere at fortælle.

Efter Bordet satte Fyrsten sig ud paa Verandaen sammen med sin Hustru. De unge stod og drev nede ved Plænen. Katja havde ikke fundet paa noget til dem, og her paa Prilúka var de saa vant til hendes Iscenesættelse, at de følte sig underlig raadville, naar hun ingenting havde at bruge dem til.

Men Fyrstinden tænkte i Aften for Katja og dem alle: «Kan Sonja ikke spille lidt for os inde fra Havestuen? Og maaske Petja kunde synge — men ikke for støjende, min Dreng. Papa og jeg bliver siddende her og hører paa Jer.»

«Niki og jeg ogsaa, Mama,» sagde Sasja. «Kom Niki, lad os sætte os her paa Trappen og lytte til Ungdommens Røst.»

Katja havde Hovedpine; hun vilde gaa sig en Tur i Parken.

Nikolaj Karatájef hørte ikke paa Spillet og Sangen. Godt, at det ikke var Sonja, der sang. Han elskede Sonjas Stemme, men den gjorde ham trist, især i denne Sommer, fordi den mindede ham om en Tid, hvis Tvivl og gærende Uro havde bragt Skam over ham — i hvert Fald i hans egne Øjne. Maaske vakte Sonjas Sang ogsaa Genlyd i hans Samvittighed — og han vilde ikke tænke alle disse pinefulde Tanker om igen, ikke længere gruble og søge, men vise sig selv og andre, at han kunde maale sig med de frieste og dristigste.

Atter i Aften havde Fejgheden fristet ham. Katja og hendes Fader var kommen tilbage et helt Døgn, før Niki Karatájef og de alle ventede dem. Derved var ogsaa den Frist, han havde sat sig, pludselig udløbet, og om han var en Mand, saa maatte han handle *nu* — i disse flyvende Øjeblikke, der dog bragte ham Afgørelsen nærmere og nærmere. Ja, han havde virkelig prøvet at lytte til den Stemme i ham, der fejgt hviskede, at han kunde godt vente til imorgen, fordi Hjemkomsten var en Overraskelse, en Tilfældighed, hvormed han ikke behøvede at regne. Men han vilde ikke være bekendt at give efter for denne nye Fristelse; han vilde ikke længere skamme sig for sig selv og heller ikke for hende. Hun var kommen hjem fra Paris skønnere og mere attraaværdig end nogensinde — med et Drag af Alvor føjet til Lystigheden, Skælmeriet og denne aarvaagne Spændstighed i Sjæl og Legeme, der hidsede ham som Piskeslag. Hvis det var sandt, at hun havde skrevet

til Petja, medens han ikke havde faaet saa meget som en Hilsen gennem Sasja . . . *hvis* det var sandt! Hvad nyttede det saa, at han i Aften spurgte og bad! Han havde været for sen og for tung til at fange det flygtige Vildt.

Nikolaj Karatáfjef rejste sig brat.

«Gaar Du, Niki? Hvor skal Du hen?» spurgte Sasja.

«Aa, blot en Vending ned til Søen. Jeg er her straks igen.»

Han ledte efter Katja i Parken — han stormede afsted for ligesom at overdøve sit feberhede Blods Hamren i Aarerne.

Han fandt hende paa den Bænk, hvor han selv havde siddet en maanelys Aften og længtes efter hende og ønsket sig Mod til at gribe hende.

Hun rejste sig, da hun saae ham komme, og hun kaldte paa ham:

«Nikolaj Nikolájevitsj, sæt Dem lidt her hos mig; jeg føler mig saa ene i Aften.»

En Stund tav de — som anede de begge, at hvert Ord der nu skulde tales, vilde veje tungt i deres Skæbne. Deres Øjne mødtes ikke. Og dog læste de i hinandens Sjæl.

«Maa jeg spørge Dem om noget, uden at De bliver vred, Jekaterina Sergéjevna?»

«De maa gjerne gøre mig vred, men ikke bedrøvet — ikke i Aften.»

«Har De skrevet til Petja Orloff fra Paris?»

«Ja, to Breve.»

Han vilde rejse sig for at gaa; men hun lagde en Haand paa hans Arm.

«Hvorfor spørger De mig om det, Nikolaj Nikolájevitsj?»

«Fordi saa har jeg intet mere at haabe. Mig sendte De ikke en Gang en Hilsen gennem Sasja.»

«Jeg har slet ikke skrevet til Sasja. Det var ikke sandt, hvad jeg sagde forleden Dag.»

«Hvorfor sagde De det saa? De veed ikke, hvor det gjorde mig ondt. Men jeg har jo ingen Ret til at plage Dem med, hvad der piner mig. Nu skal jeg hente Petja til Dem, naar De føler Dem saa ene.»

«Jeg sagde til Dem i Forvejen, at De ikke maatte gøre mig bedrøvet.»

«Aa, jeg har nok lige saa lidt Magt til at bedrøve Dem som til at glæde Dem, Jekaterina Sergéjevna.»

«Har De nogensinde prøvet at glæde mig? Svar mig, Nikolaj Nikolájevitsj, lige saa ærligt, som jeg har svaret Dem: Har De altid været mig tro?»

Han blev blussende rød. Han vovede ikke at løfte sine Øjne fra Jorden. Og han hviskede: «Nej . . . men hvor kan De vide det?»

«Fordi jeg holder saa meget af Dem!»

«Mener De det virkelig, Katja, eller . . .»

«Jeg mener det, Niki.»

«Men hvorfor skrev De saa til Petja og ikke til mig?»

«Han bad mig om det. Det har De aldrig gjort.»

«Men er det da ikke ham, De elsker . . .»

«Nej, Niki; jeg troer, det maa være Dem.»

«Aa, Gud være lovet, Katja, tak — Katja, min lille Dronning . . .»

Han sagde det først næsten ydmygt; men det steg til Jubel. Og da han greb hende, var han næppe længere sig selv mægtig.

Hun rev sig løs. Begge aandede dybt. Saa lagde hun Hovedet paa hans Skulder og spurgte:

«Er Du saa vel bange mere, Niki . . . for Petja eller den lille Farringham, naar han kommer til Prilúka!»

«Jeg er ikke bange for nogen, Katja, nu da jeg har Dig med mig.»

«Men veed Du, Niki, naar Du skal sendes til Poster i Udlandet, saa vil vi aldrig til Paris eller London eller den Slags Byer, men vi vil til et Sted, der ligner Rusland, Ukrajne og Prilúka — ikke Niki?»

«Det har altid været min Drøm at komme til Balkan, og nu med Dig, Katja, min lille Prinsesse! Jeg veed jo, at om Dit Navn synges der i de slaviske Balkanfolks Sange, som naar Mikhajlo synger om Kosakerne.»

«Jeg troer, Du er stærk, Niki. Og det er godt, for jeg trænger til Dig. Jeg har længtes efter Dig, selv da jeg ikke rigtig vidste det eller forstod det. Hvor er et Aar dog langt!»

«Kom, Katja, lad os løbe op og tale med Din Far og Mor og Sasja . . .»

«Nej, stille, lad mig. Du veed ikke, hvor Papa har det strængt i denne Tid. Men vi skal hjælpe ham, vi to sammen, ikke Niki?»

«Aa, kunde jeg blot paa en eller anden Maade gengælde Jer alle . . .»

«Lover Du mig ikke at nævne et Ord om, hvad vi to har sagt til hinanden i Aften, hverken til Sasja, Sonja eller Petja, før jeg har sagt Dig, at nu maa Du?»

«Jeg veed ikke, det er da underligt, særlig overfor Sasja . . .»

Hun stampede lidt utaalmodigt med Foden.

«Niki, lover Du?»

«Naar Du endelig vil have det. Men skal det vare længe?»

«Tys. Vi faar se. Nu gaar jeg alene til Mama og Du alene til Papa. Husk, at han er gammel og træt, Niki, og han har mange Bekymringer. Vær god mod ham — for min Skyld. Vi mødes her bagefter, og den, der kommer først, venter. Giv mig et Kys, stærke Niki — og gaa saa!»

«Mama,» sagde Katja til sin Moder, da hun havde faaet hende manøvreret bort fra de andre og ind i Anastasija Grigórjevnas eget lille Kabinet. «Mama, nu siger jeg Dig det hele paa een Gang, og saa skal Du være sød, som Du plejer, og forstaa mig: Jeg elsker Nikolaj Karatájef, og nu i Aften har vi forlovet os!»

«Katja, hvad mener Du dog, Barn . . . Og jeg, som troede . . . Men, hvor kan Du ogsaa nænne at drive Løjer, naar Du ser, at Din Far og jeg . . .»

«Hvorfor skal altid alting, der vedrører mig, være Løjer, selv for min Mor . . .» Katja havde slet ikke ventet, at hendes Mor vilde tage det paa den Maade, og Graaden steg hende i Halsen.

«Du kan ikke mene, at det er Dit Alvor, Katja.»

«Aa Mor, hvor *kan* Du være saa ond mod mig.» Katja kastede sig med Ansigtet ned i Divanens Puder og gav efter for Taarerne. Dette sidste Døgns Spænding og Oplevelser havde overvældet hende. Hun trængte til at græde.

«Men Katja, svar mig, saa svar mig dog, er det sandt?»

«Ja, Mor, ja, og vi elsker hinanden, og jeg har gjort det for min egen Lykkes Skyld, men ogsaa fordi jeg vil hjælpe Jer alle . . .» Hun talte i hulkende Stød og med Ansigtet begravet.

«Katja, dette slaar Din Far ihjel. Og jeg, som altid har troet . . .»

«Men er der da slet ingen, der tænker paa mig!»

«Saa Barn, stille, Du er ophidset og overnervøs, jeg har længe mærket, at der var noget i Vejen med Dig, læg Dig kun lidt og hvil Dig, saa taler vi sammen som i gamle Dage, min lille Pige.» Hun strøg Katja det fugtige Haar fra Panden. «Vist tænker vi paa Dig og holder af Dig. Men dette kan ikke ske. Det er umuligt, Katja, umuligt, og Du maa ikke med et Ord nævne det for Papa.»

«Hvorfor er det umuligt? *Er* vi da allerede ruinerede? Men hvis Du troer, Niki bryder sig om det, saa kender Du ham daarligt. Det siger han ogsaa nok selv til Papa, hvis han har truffet ham . . .»

Fyrstinde Rilinski rejste sig fra Divanen ved sin Datters Side, og hun formelig rystede af Angst:

«Er Niki Karatájef gaaet til Din Fader og har fortalt ham dette? Svar mig, Katja, er han hos ham nu?»

«Ja, det troer jeg. Men Mor, hvorfor har I ogsaa tiet for mig, saa jeg skulde finde ud af det helt alene!»

«Aa Barn, Barn, Du veed ikke, hvad Du har gjort. Bliv liggende her, eller bedre, gaa i Din Seng og kom til Kræfter. Jeg maa til Din Far.»

«Mor, giver Du mig ikke Velsignelsen, som Du plejer, naar jeg siger Godnat!»

Fyrstinden gjorde Korsets Tegn over Katjas Hoved og kyssede hende paa Pande og Kinder.

«For os to, for Niki og mig,» sagde Katja stille.

«Saa Barn, gaa nu i Seng og faa Dine Nerver i Ro. Din stakkels, stakkels Far!»

«Aa Mor, Du veed slet ikke, hvor godt jeg skal ordne det for os alle.»

De skiltes. Fyrstinden ilede til sin Mand. Men Katja

sneg sig ad en Omvej ud i Parken. Hun stred for at fjærne Taarernes Spor. Det klædte hende ikke at græde.

Fyrst Rilinski sad ved sit Skrivebord, tilbagelænet i Stolen, og i Haanden holdt han en Opskærekniv, prydet med Slægtens Vaaben; nu og da lagde han Elfenbensbladet paa sin Pande, eller han slog det let mod Haandfladen. Han saae ud, som var han dødtræt; men hans Ro var fuldkommen, og Niki Karatájef, der gik nervøst frem og tilbage i det store Værelse, havde aldrig set Fyrst Rilinski saa afmaalt og knejsende i sin Værdighed.

«Dette gør mig ondt, ogsaa for Dig, Nikolaj. Du vil forstaa, at Dit Ophold paa Prilúka hermed maa være afsluttet. Jeg mener ikke, at Du skal rejse imorgen, eller i Overmorgen — det vilde blot være paafaldende. Men et Paaskud til at bryde op i Ugens Løb finder Du vel selv — jeg overlader den Sags Ordning ganske til Dig.»

«Men er jeg da en Forbryder, der skal jages bort, blot fordi jeg elsker Katja og hun mig!» Niki kæmpede for ikke at blive voldsom.

«Jeg har allerede sagt Dig, at baade Anastasíja Grigórzevna og jeg er Dig taknemlig for Dit Venskab med Sasja. Du har været min Søn en god Ven, Nikolaj, og vi har holdt af Dig. Derfor kan Du skilles fra mig og mit Hus uden Bitterhed, i hvert Fald fra vor Side. Skulde jeg ogsaa i Fremtiden kunne støtte Dig eller være Dig til Nytte, vil det glæde mig, om Du henvender Dig til mig og derved viser, at Du har glemt denne pinlige Episode.»

«Men alt, hvad De dér siger, Fyrste, gør det jo blot endnu mere uforstaaeligt for mig, at De jager mig bort fra Prilúka, som i disse Aar er blevet et Hjem for mig, og fra Katja, som jeg elsker højere end alt andet . . .»

»Det piner mig, Nikolaj, at forlænge denne Samtale, og jeg beder Dig forstaa, at ingen af os kan faa noget Udbytte deraf. Min Datter Jekaterina fylder først om et Par Maander atten Aar. Selv om hun paa mange Maader er mere udviklet end unge Piger sædvanlig i den Alder, saa kan hun ikke nu binde sig for Livet. En Overrumpling af hendes Følelser bør ikke . . .»

«Jeg har ikke overrumplet hende. Det taaler jeg ikke, De siger —»

«Nikolaj Karatájef, husk, hvor Du er, og til hvem Du taler.»

«Jeg veed godt, at jeg er saa meget yngre, og at min Fader hverken i Fornemhed eller . . . eller paa anden Maade kan maale sig med Dem, Fyrst Rilinski. Og jeg veed ogsaa godt, at jeg skylder Dem alle her paa Prilúka en Taknemlighed, jeg aldrig kan vise tilstrækkelig . . . saadan som jeg gjerne vilde . . . ogsaa fra dengang Mor døde . . .»

«Du har altid vist Dig taknemlig, Niki. Du har intet at bebrejde Dig.»

«Men jeg kan ikke taale at høre Dem sige, at jeg har misbrugt Deres Venlighed og overrumplet Katja. De kender Deres Datter daarlig, Fyrste, hvis De troer, hun lader sig overrumple.»

«Jeg sagde Dig, at vor Samtale ikke vilde vinde ved at blive forlænget.»

«Men Grunden, Grunden til denne Behandling!»

Det bankede paa Døren. Anastasíja Grigórjevna traadte ind.

«Katja har lige været hos mig og fortalt mig. Hun var forfærdelig oprevet, lille Stakkel. Jeg troede, jeg maaske

burde se herind, da jeg hørte, Niki var hos Dig, min Ven.»

«Tak, ma chère. Jeg antager, at Nikolaj og jeg er færdige. Han vil efter Aftale med mig forlade Prilúka i Ugens Løb. Der er ikke flere Ord at spilde paa den Sag.»

«Stakkels Børn, men hvor kunde I ogsaa . . .!» Fyrstinden saae kærligt paa Nikolaj Karatájef. Nu, da hun havde fundet sin Mand rolig og behersket, blev det de unge, hendes Tanker gjaldt.

«Men jeg kan ikke gaa herfra, jeg vil heller ikke forlade denne Stue, før jeg har faaet at vide, hvorfor jeg skal behandles paa denne Maade! Aa, Anastasíja Grigórjevna, De, som er saa god, og som altid har vist mig saa stor Kærlighed — sig mig, hvad har jeg gjort, hvilken Plet sidder paa mit Navn, siden Katja og jeg ikke maa faa hinanden, skøndt jeg elsker hende og hun mig . . . sagde hun Dem ikke, at hun elsker mig?»

«Jo, Niki, det gjorde hun. Men husk, hvor unge I er begge to, hvor lidt I kender til Livet, og hvor svært det vil blive baade for Jer og for os, hvis I har taget fejl!»

«Alt det kan jeg forstaa, og det har jeg ogsaa selv tænkt paa det sidste Aar. Men saa kan Katjas Forældre jo blot forlange af os, at vi skal vente med at gifte os — lige saa længe som Sasja og Jelisavéta Miljúkin — det er jeg ikke bange for; jeg skal nok vente paa Katja, og nu, da jeg har hendes Ord, veed jeg ogsaa, at Katja venter paa mig.»

«Nok, dette er nok!» Fyrst Rilinski slængte Elfenbenskniven fra sig paa Bordet. «Paa min Ære, jeg vil ikke til Forhør her i mit eget Hus!»

«Sergéj, min Ven, Sergéj . . .»

«Men forstaar De da ikke, Deres Højhed, at denne Handlemaade i mine egne og Katjas Øjne ligefrem kaster Mistanke paa mig! Og De giver mig ikke en Gang Mulighed for at rense mig og forsvare mig!»

«Vist ikke, Niki, vist ikke,» skyndte Fyrstinden sig at indskyde, da hun saae, hvor Hidsigheden var ved at tage Magten fra ham, samtidig med at hendes Mand dirrende rejste sig. «Vi mener nok ikke andet end godt om Sasjas trofaste Ven!»

«Men saa tal dog! Lad mig faa Sandheden at vide, selv om den er nok saa svær at høre! Jeg skal være taknemlig, blot I giver mig noget, jeg kan gribe om med begge Hænder!»

Der var kommet noget brutalt over ham. Med Møje holdt han sin Voldsomhed tilbage. Fyrstinden følte sig angst; baade Rilinski og den unge Mand kunde hvert Øjeblik lade sig forlede til det uoprettelige.

«Niki, vær forstandig,» sagde hun. «Du kan jo ikke kræve at vide, hvilke Planer Sergéj Arkádjevitsj har med sine Døtre.»

«Men veed I da ikke, at Katja og jeg —»

«Gaa!» sagde Fyrst Rilinski kort og pegede mod Døren.

«Ja, jeg skal gaa. Men Katja vil jeg eje, om jeg saa skal røve hende fra Prilúka.»

Døren smældede efter ham.

Fyrst Rilinski sad længe tavst stirrende, medens hans Hustru kærtegnede hans Haand.

«Ruin og Sorg, det er, hvad jeg har bragt over Dig og vore Børn, Anastasíja. Guds Vrede har ramt mig!»

«Tys, Sergéj, min Ven, vi bærer det sammen. Kom, Du trænger til Ro, ogsaa Du, min egen Ven. Imorgen tales vi ved, og Du skal se, naar vi hjælpes ad, saa gaar det bedre, og Du faar Fred i Sindet.»

Hun fulgte ham til hans Soveværelse. Det var blevet sent. Stilheden sænkede sig over det hvide Slot med Havens Rosenflor og Vedbendrankers Vækst om høje Gittervinduer.

Nikolaj Karatájef gik ud i Parken til det aftalte Sted, hvor Katja stod paa sin Post. Han greb hende med en Voldsomhed, der gjorde hende bange. Han var ikke blot bevæget, men rasende.

«Katja, Din Far har vist mig bort fra Prilúka. Han hader mig, og han vil ikke sige mig hvorfor.»

«Sid nu stille her ved Siden af mig, Niki — stærke Niki,» tilføjede hun med et Smil. «Det er godt, det er saa mørkt, at Du ikke rigtig kan se mig, for jeg har grædt. Du maa aldrig faa mig til at græde, Niki . . . Nej, nej, sid nu ganske stille og svar mig paa noget, jeg vil spørge Dig om.»

«Aa, Katja, at Du kan være saa rolig! Jeg siger Dig jo, at Din Fader har vist mig Døren . . .»

«Nu minder Du mig om Petja, Niki. Han sagde for Resten en Gang til mig, at det var mig, der skulde styre, for jeg var den klogeste . . .»

«Katja, Du skulde ikke gøre mig mere bedrøvet, end jeg er!»

«Men saa hør dog først, hvad jeg vil sige, dumme Niki! Veed Du, om Mandelberg og Din Far har meget med hinanden at gøre — saadan med Forretninger og den Slags?»

«Ja, det troer jeg. Mandelberg boer i Fars Hus i Konnaja, og det meste, jeg veed om hans Forretninger, har jeg hørt af Mandelberg.»

«Saa forstaar jeg det hele!» Katja rejste sig og klappede i Hænderne. «Og de troede, de skulde narre mig!»

«Ja, jeg er ikke klogere for det, Katja. Det er forfærdeligt, som Dine Tanker springer.» Han saa beundrende paa hende, og hendes Munterhed baade trøstede og hidsede.

«Men det er jo klart som Dagen, Niki. Du maa ikke være saa langsom, hvis Du skal have Glæde af mig. Hverken Papa eller Mama har noget mod *Dig*, Niki . . .»

«Nej, det sagde de omtrent rent ud.»

«Naturligvis, det er Din Far, Papa ikke kan lide.»

«Han nævnede ham ikke med et Ord.»

«Det vilde heller ikke ligne ham. Jeg skulde have faaet Papa til at tage Din Far i Forsvar, selv om han hader ham aldrig saa meget. Saadan er Papa; det er slet ikke svært at tumle ham.»

«Kosak, lille Kosak!» Niki *maatte* op og gribe hende igen.

«Ja, det kan Du til Nød faa Lov at kalde mig — en Gang imellem. Men Gud naade Dig, hvis Du nogensinde siger *petite Rilinski!*»

«Men *kunde* Du nu ikke forklare Dig lidt tydeligere, Katja?»

«Papas Forretninger med Mandelberg er gaaet daarligt, *meget* daarligt, det veed jeg, men hvorledes jeg har faaet det at vide, skal Du aldrig bryde Dig om. Paa en eller anden Maade er det særlig slemt netop nu — det veed jeg ogsaa. Da vi kørte hjem idag fra Patkánovo, tænkte jeg paa . . . naa, det har Du nu slet ikke godt af at høre. Men efter at jeg har talt med Mama og Du med Papa, *maatte* man være blind, om man ikke forstod, at Din Far, der jo er saa rig, har noget med Papas og Mandelbergs Historier at gøre. Er Du med, Niki?»

«Ja, jeg troer nok, at jeg begynder . . .»

«Men saa maa Du ogsaa straks rejse ned til Din Far og faa den Sag i Orden, Niki. Holder han meget af Dig? Troer Du, han bliver ked af, at Du har taget mig?»

«Katja, Du er storartet!» Hans glødende Beundring og hans unge Elskov rev ham med som i en Rus. Men lidt efter tog han sig til Hovedet og sagde stille: «Inderst inde troer jeg, jeg er lidt bange for Dig, Katja.»

«Nej, Niki, Du er stærk; jeg troede ikke, Mænd kunde være saa stærke — heller ikke, at jeg vilde blive saa glad ved at eje Dig.»

«Katja, nu tænker jeg paa min Mor. For nu er jeg saa lykkelig, som et Menneske kan blive. Engang skal jeg fortælle Dig om min Mor.»

«Og gør Du saa, som jeg beder Dig om?»

«Jeg har talt med Far om Dig, og han veed godt, at jeg elsker Dig. Jeg kan nok faa ham til at hjælpe mig og os begge to. Han sagde selv til mig, at hvis Din Mor eller Far ikke vilde give Deres Samtykke, naar Du havde givet Dit, saa skulde jeg telegrafere efter ham, inden jeg skød mig —»

Han vilde ikke have sagt saa meget. Men det ligesom faldt ham ud af Munden.

«Niki, vilde Du have skudt Dig, hvis jeg havde sagt nej?» Hun gik ganske tæt hen til ham.

«Ja,» svarede han.

«Aa Niki, jeg troer det, jeg troer det! Og jeg elsker Dig for det!» Hun tog ham om Halsen og gemte sig hos ham.

«Nej, Niki, Du skal ikke rejse,» tilføjede hun lidt efter. «Du skal blive paa Prilúka. Vi telegraferer efter Din Far, og saa taler jeg med ham!»

«Det kan vi gøre, som Du synes.»

«Niki, vil Du forfærdelig gerne have Lov at sige til Sasja . . .»

«Ja, Katja, forfærdelig gerne!»

«Saa maa Du hviske det til ham engang imorgen. Men ellers ikke til et Menneske.»

«Og troer Du ikke, at naar han hører om Din Far og Mors Stilling til mig . . .»

«Saa siger Du blot, at den Ting er i Orden. Men kom, Niki, vi har travlt, Du maa til Dubni endnu i Aften med det Telegram, og det er allerede sent.»

«Telegrafstationen er lukket, veed Du.»

«Det gør ikke noget, Du afleverer det blot paa Jærnbanen, saa gaar det straks i Morgen tidlig, og vi har ingen Tid at spille. Hvis Din Far ikke faar Telegrammet tidligt, kan han ikke naa at være her i Overmorgen. Og vi maa skynde os, vi veed slet ikke, hvor meget det altsammen kan haste!»

Hun førte ham gennem Parken til Staldene, og hun tyssede paa Hundene, der kom springende ud af Mørket, men snart tav og logrende fulgte Prilúkas Herskerinde. Ved det lille hvide, stråatækte Hus med Solsikker og Stokroser, hvor Mikhajlo og hans Familje boede, standsede hun og bankede paa Ruden:

«Mikhajlo, staa op, det er mig; jeg skal bruge Murad nu, straks!»

«Jeg kommer, min lille Due, jeg kommer!»

Han viste sig kort efter, halvpaaklædt og med det store Haar og Skæg i Urede.

«Og hvis Du understaar Dig i at fortælle til nogen, at vi har været her i Aften . . .»

«Stille, stille, lille Due, hverken jeg eller Kællingen eller Ungerne skal mæle et Ord. Vær ikke bange, lille Bárಿಸjna!»

«Læg Herresaddel paa Murad og bliv oppe, til Nikolaj Nikolájevitsj er kommen tilbage fra Dubni.»

Da Niki Karatájef var steget til Hest, rakte han Haanden ned til hende og vilde sige hende Farvel. Men hun tog Murad ved Bidslet og ledte den ad Genveje, hun kendte, ud paa den brede Landevej med dens Græs og Sand, hvor Sigøjnersken havde spaaet hende Lykke og Rigdom, naar hun kom hjem fra Rejsen over syv Floder og gennem fem Byer.

«Rid, Niki, rid, jeg venter Dig paa Prilúka!»

«Jeg forstaar ikke det Barn, Sergéj. Jeg forstaar ikke det hele. Jeg har længe troet, det var Sonja, Niki sværmede lidt for, og hvem veed, hvad *hun* tænker . . . Men Katja! Igaar Aftes forlader jeg hende oprevet, nervøs, badet i Taarer. Idag er hun glad og munter og har kørt paa Hølæs med Petja det meste af Formiddagen.»

«Og Nikolaj Karatájef, ma chère, har Du set noget til ham?»

«Ikke meget. Han og Sasja har været en lang Tur, men jeg veed, de er kommen tilbage.»

«Saa har han vel fortalt Sasja det hele. I Guds Navn, før eller senere skal jeg jo dog staa min Søn til Regnskab. Jeg frygter ikke saa meget for Jelisavéta; hun synes mig at eje baade Hjærte og Forstand. Men jeg ængstes for, hvorledes Vasili Pávlovitsj vil tage den Sag — lad os sige det rent ud: den Katastrofe, der nu er bleven uundgaaelig.»

«Sergéj, overdriv nu ikke. Selv om Aleksander Sjipágin har sagt nej, saa staar vi jo dog ikke uden Venner.»

«Du veed ikke, Anastasíja, hvor lidt man kan regne paa Venner. Du er selv saa god, at Du troer, andre ogsaa maa være det.»

«Men der er Adelsbanken eller Regeringen, som Du

har tjent længe og med Ære, og Kejserinden, der altid har vist Dig saa stor Venlighed . . .»

«Nej, nej! Hvis jeg trængte til en Understøttelse, en øjeblikkelig Haandsrækning eller sligt, saa kunde jeg maaske gaa til Ministeriet eller Hendes Majestæt. Men ikke, naar Talen er om Spekulationer, der er slaaet fejl. Det maa Du kunne begribe. Adelsbanken er en Forretning som alle andre — ingen godgørende Institution. Maaske kan den hjælpe mig til at redde nogle Stumper, men heller ikke andet. Vi staar foran Katastrofen. Det nytter ikke at lukke Øjnene.»

«Har Du fortalt Katja noget paa Turen til Patkánovo, min Ven? Hun kom igaar med Udtalelser . . .»

«Intet, naar lige undtages, at jeg paa Spørgsmaal fra hende svarede, at jeg havde alvorlige Bekymringer og Vanskeligheder. Men ogsaa til mig sagde hun Ting, der lød besynderligt, som vidste hun en Mængde, eller i hvert Fald havde gættet sig til det meste.»

«Kan hun have lyttet paa Patkánovo?»

«Det forekommer mig usandsynligt. Du veed, hvor stort det Hus er, og der var fire eller fem, maaske flere Stuer mellem den, hvori hun sad og læste, og Aleksander Sjipágins, hvori vi opholdt os for lukkede Døre.»

«Jeg forstaar ikke det Barn. Paa een Gang frejdig og aaben og fuld af hemmeligt Intrigevæsen. Det er ogsaa unaturligt, at hun idag har sit kaadeste Væsen efter den Hjertesorg, vi beredte hende . . . ja, ja, min Ven, som vi *maatte* berede hende igaar Aftes. Jeg tilstaar, det gør mig urolig. Hun har været nervøs og pirrelig i ugevis. Og nu denne forcerede Lystighed!»

Dmitri bragte Fyrsten et Telegram.

«Det er kommet med ridende Bud fra Dubni, Deres Højhed. Han spørger, om der er Svar tilbage?»

Fyrst Rilinski læste det og rakte det derefter til sin Hustru.

«Der er intet Svar, Dmitri. Lad Tatjana Fjódorovna sørge for en Forfriskning til Budet.»

Tillader mig aflægge Deres Højhed kort Besøg Prilúka imorgen Torsdag.

N. F. Karatájef.

«Sergéj, hvad betyder dette?»

«Katastrofen, min Ven.»

De sad begge en Tid lang tavse. Saa spurgte Anastasija Grigórjevna sagte: «Og Du mener ikke, det kan være i Anledning af Katja og Nikolaj?»

«Hvor skulde han idag til Formiddag kunne vide i Odessa, hvad der er foregaaet paa Prilúka sent igaar Aftes?»

«Og Du tager imod ham, Sergéj?»

«Ja, min Ven, endnu har ingen kunnet beskylde mig for Fejghed.»

«Sergéj, sig mig oprigtigt: hvad ondt kan General Karatájef gøre Dig?»

«Ruinere mig og os alle.»

«Jeg troede . . . Du har altid sagt mig, at det var Kherson-Banken . . .»

«Formelt ja. I Virkeligheden General Karatájef, i hvert Fald for store Summers Vedkommende.»

Fyrst Rilinski gik op og ned ad Gulvet. Han beherskede sin Sindsbevægelse. Det var, søm rankede og spændte han sig til den Kamp, der forestod. Hans Hustru saae, hvor Katja kunde ligne ham.

«Skulde Du ikke anmode Advokat Mandelberg om at være tilstede, Sergéj? Han er jo dog Jurist, og Du har altid omtalt ham saa anerkendende . . .»

«Mandelbergs Raad kender jeg paa Forhaand, og jeg kan ikke følge dem.»

«Men Sasja, kunde Du ikke anmode Sasja om at være med? For mig vil Du vel ikke have herinde . . .»

Fyrst Rilinski kyssede sin Hustru paa Haaret. «Tak, min lille Ven, Tak. Gud lønne Dig for Din Trofasthed. Jeg beder Dig maaske komme.»

Hele Dagen søgte Nikolaj Karatájef forgæves at blive ene med Katja. Ved Maaltiderne talte hun snarere mindre med ham end sædvanlig. Derimod slap hun ikke Sasja af Syne og fik hindret, at der blev holdt noget som helst Møde i «Klubben». Hun havde ikke længe haft saa mange Historier at fortælle fra Paris, og Jelisavéta Miljúkin spillede en stor Rolle i dem alle. Naar hun tog sig et Hvil, satte hun Sonja igang med Familjen Dolgoruki, eller Petja maatte berette udførligt om Kadetskib og Officersskole. De morede sig alle, undtagen Niki Karatájef, der følte sig trykket, særlig i Fyrstens og -Fyrstindens Nærværelse, skøndt de ikke med et Ord eller blot et Tonefald lod mærke, at Forholdet mellem dem og ham var blevet et andet.

Om Aftenen ved sidste The kom Mikhajlo ind for at høre, om der var Ordre til næste Dag, da Tatjana Fjódrovna havde sagt ham, at der ventedes Gæster.

«Faar vi Gæster, Mama?» spurgte Katja over sin The.

«Du kører imorgen til sædvanlig Tid til Stationen, Mikhajlo,» udtalte Fyrst Rilinski, inden hans Hustru havde

svaret. «Kalesjen og de to sorte, antager jeg, hvis de nu er godt udhvilede efter den forcerede Tur igaar.»

«Javel, Deres Højhed! Hvem skal jeg melde mig til paa Stationen?»

«General Karatájef.»

«Nej, hvor morsomt, kommer Deres Far, Nikolaj Nikolájevitsj!» sagde Katja og tilføjede: «Et Glas The til, Mikhajlo?»

«Jeg siger ikke Nej, Jekaterina Sergéjevna. The er dog en dejlig lille Guds Gave. Men saa skal jeg vel komme her forbi og hente Nikolaj Nikolájevitsj, kan jeg tænke?»

«Naturligvis,» vedblev Katja. «Papa, vil det ikke være høfligt, at en af os tager ned og henter General Karatájef? Jeg følger med Dem imorgen, Nikolaj Nikolájevitsj.»

Det hele var sagt saa naturligt og samtidig saa afgørende, at det blev næsten umuligt at rejse Indvendinger uden at røbe noget af alt det, der netop skulde skjules. Fyrsten og Fyrstinden saae usikkert paa hinanden. Sasja kvalte et Smil. Nikolaj Karatájef blev blussende rød. Sonja og Petja mærkede ingenting, fordi de ikke ventede noget Svar paa Katjas Ord. Kun Mikhajlo fandt Anledning til at rømme sig og blinke polisk til Katja; efter den Nattehistorie igaar med Murad og Nikolaj Nikolájevitsj havde han nu dannet sig *sin* Mening.

«Saa veed Du altsaa Besked, Mikhajlo,» sagde Fyrsten. «Var der andet?»

«Nej, jeg siger saa mange Tak, Deres Højhed.»

«Vi spiser altsaa Frokost imorgen, straks efter Togets Ankomst, at I husker det, Børn; og Du ogsaa, lille Tanja,» indprentede Fyrstinden, da alle rejste sig.

Katja sagde hurtigt Godnat. Hun var borte med det samme. Næste Morgen søgte Dmitri hende forgæves med

en Besked om, at Fyrstinden ønskede at tale med hende. Der blev ledt efter hende. Petja støvede Parken igennem, og Sasja var urolig, lige til Tanja meddelte, at en af Pigerne havde set Jekaterina Sergéjevna paa Vejen til Dubni; hun vilde vente Mikhajlo omtrent midtvejs, ved det store Egetræ.

Da General Karatájef traadte ud af Kupeen, blev han hilst med Ærbødighed. Han var som sædvanlig i Uniform; men denne var maaske nok hans bedste. Kappens røde Rabatter og Foer, et af Kendetegnene paa Generalsrangen, skinnede prægtigt i Solen og drog paa den lille Landstation alles Øjne til sig.

Han kyssede den unge Prinsesse Rilinski paa Haanden, og efter sit Hjemlands Skik besvarede hun denne Hilsen med et Kys paa hans Pande. Fader og Søn omfavnede hinanden. Hele denne Scene blev ivrigt iagttaget fra Togets Kupévinduer og af Stationens Personale. Navnene «Fyrst Rilinski» og «Prilúka» hørtes fra Mund til Mund. «Og hvem er Generalen?» spurgtes der fra Toget, højt og uhæmmet af alle Hensyn. «Veed Du det ikke, lille Bror?» «Se at skaffe Dig det at vide, min Due!»

«Denne Vej, Deres Ekscellence!» Stationsforstanderen gik i Forvejen som en Marskal.

«Sagen er den, at min Tjener maaske . . .» Generalen ledte med Øjnene efter Osip. Det var ikke let at finde ham, thi han stod inde i en tæt Klynge og berettede udførligt om afskediget General af Intendanturen Nikolaj Fjódorovitsj Karatájef, bosat i Odessa, samt om en vis Landsby i Omegnen af Tomsk, hvor Kapitolas Slægtninge sad og ventede, hvis de da ikke var døde. Paa hele Turen havde Osip haft Lejlighed til at fortælle. Sta-

tionen Dubni slugte hans Skildringer; Smaabane-Toget vilde gerne forlænge sit Ophold for at høre dem færdige. Skade derfor, at et bydende: «Osip!» skulde afbryde dem. Men heldigvis viste Mikhajlo sig i al sin Pragt og Herlighed paa Prilúka-Vognens Buk. Osip kom ikke til at savne Publikum.

«Det er ikke værd, Du kører for hurtigt idag,» sagde Katja til Mikhajlo. «Vi har kun ti Verst,» vedblev hun, henvendt til Generalen, «og Niki og jeg har saa meget at tale med Dem om, Nikolaj Fjódorovitsj.»

«Fortæl, Børn, jeg veed jo intet andet, end hvad der stod i Nikis korte Telegram.»

«Tak, fordi De kom, Nikolaj Fjódorovitsj.» Hun trykkede let hans Haand. «Og fortæl saa Du, Niki.»

Niki gjorde sin Fader Rede for det altsammen og satte ham ind i, hvorledes Katja mente at have fundet ud af Aarsagen til Fyrst Rilinskis skarpe og afvisende Holdning, der ellers ikke var til at forklare.

«Ja, jeg troer jo nok, jeg forstaar,» sagde General Karatájef alvorligt og famlede ved sit Halskors.

«Og kan Du hjælpe os, Far?»

«Ja, min Dreng, det haaber jeg.»

«Bliver det svært for Dem, Nikolaj Fjódorovitsj, at faa Papa til at holde af Dem?» spurgte Katja frejdigt.

«Hvorledes, jeg forstaar Dem vist ikke, Jekaterina Sergejevna?»

«Mikhajlo, kør langsommere! . . . Jeg mener, om det vil blive vanskeligt for Dem at hjælpe Niki og mig?»

«Det er mit Haab, at Fyrst Rilinskis Modstand mod Eders Lykke lader sig overvinde, Børn.»

«Og saadan, at Papa ogsaa bliver glad ved Niki — ikke?»

«Det er ikke let for mig at svare for Fyrstens Følelser.»

«Aa, Niki, Du lovede mig, at Du ikke vilde gøre mig bedrøvet.» Katja hang med Hovedet.

«Ja, men hvad skal *jeg* dog kunne udrette, Katja! Jeg veed ikke, hvad det er, Du forlanger af mig!»

«Veed De det heller ikke, Nikolaj Fjódorovitsj?»

«Jeg tilstaar, at jeg ikke er helt paa det rene . . .»

«Er det da ikke Deres Mening at hjælpe Niki til at blive lykkelig?»

«Jo, Jekaterina Sergéjevna, det har hans Moder og jeg stræbt efter gennem et helt Liv.»

«Niki talte saa kønt til mig om sin Mor.»

«Tak, min Dreng, saa veed jeg ogsaa, at Du var lykkelig.»

«Men sig mig, Niki, kunde Du nogensinde blive det igen, hvis Du vidste, at jeg altid gik og længtes efter Pri-lúka, og at vi ikke kunde komme der mere, Du og jeg, fordi Papa og Mama og Sasja og de allesammen maatte hade os!»

«Katja, hvor kan Du tale saadan!»

Generalen saae skarpt paa hende. Men hun vedblev at holde Niki fast med Øjnene og sagde stille:

«Niki, jeg troer, at saa blev det mig, der skød mig.»

Han slap hendes Blik og strakte begge Hænderne ud mod sin Fader:

«Far, hjælp mig!»

Det kom som et Nødraab. Baade Mikhajlo og Osip oppe paa Bukken vendte sig uvilkaarlig om. Generalen tyssede paa sin Søn. Men Katja sagde:

«Tak, Niki.»

Og tilføjede saa højt:

«Mikhajlo, kør til!»

General Karatájef gik op og ned ad Gulvet i Fyrst Rilinskis Arbejdsværelse. Fyrsten sad i Stolen ved Skrivebordet og slog Elfenbenskniven mod sin Haandflade.

«Jeg er kommen, Sergéj Arkádjevitsj, for paa min Søns Vegne at anmode om Deres Datter Jekaterinas Haand.»

«Da De igaar Formiddags afsendte Deres Telegram, Nikolaj Fjódorovitsj, kunde De umulig vide, hvad der var foregaaet her Aftenen forud. Jeg antager, at Deres Søn og min Datter, som — det beder jeg Dem tro — *meget* mod sin Moders og mit Ønske afhentede Dem idag, har sat Dem ind i den hele Sag, og at De derefter har fundet Dem foranlediget til at ændre Formaålet med Deres Besøg paa Prilúka.»

«Jeg er her for min Søns Skyld og ikke af nogen anden Grund. Tidlig igaar Morges modtog jeg et Telegram fra ham om at komme uopholdelig, fordi hans Ønske om at vinde Jekaterina Sergéjevna var stødt paa en ligesaa uventet som uforklarlig Modstand, ikke hos den unge Dame selv, men hos hendes Forældre. Hvad kunde jeg vel gøre andet end at rejse — hvad andet vilde De have gjort i mit Sted, Sergéj Arkádjevitsj? Niki er mit eneste Barn.»

«Men staar jeg da her overfor et Komplot? Er Deres Søn i Ledtog med Dem, Nikolaj Fjódorovitsj, og har han haft den Opgave at fratage mig min ældste Datter — sammen med det øvrige?»

«Deres Udtalelser er lige krænkende for mig og min Søn, Sergéj Arkádjevitsj, og tjener heller ikke Dem selv til Ære.»

«Jeg er vant til selv at værne om min Ære og ønsker paa dette Punkt ingen Undervisning. Den Anmodning, De agter at fremsætte paa Deres Søns Vegne, afslaar min Hustru og jeg. Deres Søn kender allerede vor Stilling, og

jeg formoder, han imorgen vil forlade Prilúka sammen med Dem. Vi kan maaske herefter gaa over til Deres andre Forretninger.»

«Nej, Sergéj Arkádjevitsj, det kan vi ikke. Thi her er overhovedet ikke Tale om Forretninger, men om to unge Menneskers Lykke. De er paa Vildspor, Fyrst Rilinski; De troer, De forhandler med Kherson-Banken og d'Hrr. Mandelberg & Krusjofski. Det er imidlertid Nikolajs Fader, De i dette Øjeblik har overfor Dem. Og lad mig sige Dem det straks, fordi jeg ellers, efter den Tone, De har anslaaet i denne Samtale, frygter for, at De skal komme til at foraarsage uoprettelige Ulykker — lad mig sige Dem straks, Sergéj Arkádjevitsj, at Nikolaj Karatájefs Fader elsker sin Søn lige saa højt som Jekaterina Rilinskis Forældre deres Datter, og at han er rede til lige saa ubønhørligt at værne om sit Barns Lykke.»

«*Ubønhørligt!* Truer De mig, General Karatájef? Vover De her i mit eget Hus —»

«For Guds Skyld, Sergéj Arkádjevitsj, lad os ikke af Hensyn til os to ødelægge vore Børns Liv!»

«De er unge nok til at komme paa andre Tanker. Og i hvert Fald er det vel min og ikke Deres Sag at varetage min Datter Jekaterinas Interesser.»

«Heri har De atter Uret, Sergéj Arkádjevitsj. De glemmer, at min Søn elsker hende. Maaske holder De heller ikke af at erindre, at hun elsker min Søn.»

«Barnestreger, Ferie-Sværmerier, der gaar over, naar det daglige Samliv nu er omme.»

«Jeg veed, at De ikke kender Niki, naar De kan sige noget saadant. Han er i Reglen stille og fredsommelig; men hans Natur er hæftig; allerede som Barn kunde han ængste Anna Dmítrijevna og mig ved sin Hidsighed. Skøndt

Deres Søn Aleksander utvivlsomt har haft god Indflydelse paa ham og hele dette smukke, gæstfrie Hjem overhovedet har fremmet hans Udvikling betydeligt — og jeg takker Anastasíja Grigórjevna og Dem hjærteligt derfor, Fyrst Rilinski — saa er hans Karakter dog vedblivende den samme. Et eller andet Sted har jeg læst et Ord af Joseph de Maistre, som jeg bed Mærke i: «Hvis man begraver et af Slavernes Ønsker under en Fæstning, saa sprænger det den i Luften». Netop saadan har det sig med Niki. Hans Studenteraar i Moskva har paavirket ham i samme Retning. Han er fuldblods Slaver, han er i eet og alt Russer, Sergéj Arkádjevitsj. Lidt sen, lidt tung og langsom, men ubændig i sin Voldsomhed, naar den først slipper løs. Selv om han ikke ligefrem havde sagt mig det, vilde jeg ikke være i Tvivl om, at hans Liv staar paa Spil i hele dette Anliggende — og derfor er jeg idag paa Pri-lúka.»

«Alt dette vedkommer imidlertid ikke min Hustrus og min Beslutning, der er urokkelig.»

«Tal ikke saa letfærdigt, Sergéj Arkádjevitsj . . . ja, jeg beder Dem undskylde,» tilføjede han, da Fyrsten hæftigt rejste sig. «Jeg burde ikke have brugt det Udtryk. Lad det være usagt. Men jeg beder Dem ogsaa, Sergéj Arkádjevitsj, glem ikke saa let og saa ofte, at jeg er Nikis Fader. Jeg glemmer ikke, at Katja er Deres Datter.»

«Hun har idag handlet, som om hun ikke var det, og hendes Moder og jeg . . .»

«Fordi hun hentede mig paa Stationen? Dette har hun altsaa selv udpønset og sat i Værk stik imod sine Forældres Vilje?» Der kunde maaske høres en Antydning af Tvivl i Generalens Stemme.

«Igaar Aftes, da jeg gav Kusken hans Ordre i Anled-

ning af Deres bebudede Ankomst, fandt hun Lejlighed til at sige, at hun vilde køre med, og det paa en saadan Maade, at hverken min Hustru eller jeg kunde skride ind i Deres Søns og de andre unges Nærværelse uden at være uhøflige eller ligefrem gøre Skandale. Jeg bad Anastasíja Grigórjevna sørge for, at denne under de foreliggende Forhold ganske upassende Plan blev hindret. Men da min Hustru imorges sendte Bud efter sin Datter, var hun allerede paa Vej til Stationen. Hun har krænket os begge dybt.»

«Jeg sætter stor Pris paa, at De har sagt mig dette, Sergéj Arkádjevitsj. Jeg takker Dem derfor.»

«De er nøjsom, Nikolaj Fjódorovitsj.»

Der blev et Øjeblik Pavse. Paa sin Vandring op og ned ad Gulvet spejdede Generalen efter Trevler.

«Tillader De, Sergéj Arkádjevitsj,» sagde han lidt usikkert, «tillader De, at jeg retter et Spørgsmaal til Dem?»

«Om Forretninger hverken vil eller kan jeg nægte at tale med Dem.»

«Maaske . . . hm, maaske kan dette kaldes Forretninger . . . jeg er ikke rigtig vis paa det . . . men . . . tør jeg spørge, hvad veed Deres Datter Jekatarina om Deres Forretninger med Kherson-Banken?»

«Har hun dristet sig til at tale med Dem om disse Ting, saa skål . . .» Fyrsten rejste sig igen hæftigt.

«Hun veed altsaa Besked?» Generalens Øjne søgte længe i Gulvsprækkerne.

«Store Gud, hvilken Skam har dette Barn bragt over mig!» Fyrst Sergéj aandede tungt. «Hvad har hun sagt, og hvilken lumpen Mistanke har hun vakt hos Dem, Nikolaj Fjódorovitsj?»

«Vi kan vist stryge *lumpen*. Vi staar os ikke ved idag at fortale os — ingen af os.»

«Tilgiv mig, De har Ret. Men pin mig ikke længere —»

«Af min korte Samtale i Vognen med Jekaterina Sergéjevna kunde jeg faa det Indtryk, at hun maatte være bleven sat ind i Deres Mellemværende med Kherson-Banken og . . . hm . . . og . . . den nuværende Status.»

«Men jeg sværger Dem paa min Ære, at jeg ikke alene intet har fortalt hende eller mine andre Børn, men at jeg har holdt hele denne Sag skjult som en dyb Hemmelighed.»

«Niki forklarede mig, ganske vist lidt usammenhængende — men vi havde jo ogsaa kun kort Tid, og han var temmelig oprevet — at Deres Datter mente selv at have fundet ud af . . .»

«Min Hustru og jeg drøftede det samme Spørgsmaal igaar. Det er os uforklarligt, hvorledes hun er kommen under Vejr med Ting, som min Søn ikke aner, og som jeg kun har omtalt for min Hustru i de store Træk.»

«Intet Papir har ligget fremme, ingen Samtale, f. Eks. med Mandelberg, har kunnet høres?»

«Umuligt. Jeg beder Dem tro mig paa mit Ord, Nikolaj Fjódorovitsj.»

Der blev atter en Pavse. Fyrsten afbrød den ved at gentage frem for sig:

«Ufatteligt . . . ufatteligt . . .»

«Jeg er Dem ligeledes taknemlig for dette aabne Svar paa mit Spørgsmaal, Sergéj Arkádjevitsj. Mandelberg sagde engang til mig, at han ansaa Deres Datter Katja for at være en lidt farlig ung Dame — i al Elskværdighed. Jeg begynder at tro, at han har Ret. Men samtidig for-

staar jeg Dem og Anastasíja Grigórjevna mindre og mindre . . .»

«Hvorledes? Hvad mener De?»

«De udtalte før, at Deres Datter og Niki kun led af en barnlig Ferieforelskelse. Jeg har allerede sagt Dem, at for Nikis Vedkommende tager De grundig fejl. Ganske det samme er Tilfældet for Katjas Vedkommende.»

«Det skal vi faa at se! Jeg beder Dem overlade den Sag til min Hustru og mig.»

«Men De er jo blind, Sergéj Arkádjevitsj! Deres Stolt-hed og — nu vil jeg tale rent ud — Deres Had til mig har gjort Dem blind, Fyrst Rilinski! De skal ikke afbryde mig,» vedblev Generalen fast og klart, da Rilinski gjorde en utaalmodig Bevægelse; «jeg nægter ikke, at jeg kan have Grund til at misunde Dem meget i Livet . . . mere end De maaske troer . . . men, Gud være lovet, som Fader er jeg baade større og bedre end De. — Og Anna Dmítrijeva vilde i dette Øjeblik have forstaaet mig.»

Han gjorde Korsets Tegn.

«Jeg sidder ikke her, Nikolaj Fjódorovitsj, for at høre paa Deklamationer, heller ikke for at gøre Dem Regnskab for, hvilke Følelser jeg nærer for Dem. Mellem Dem og mig er der et Regnskab af en anden Art — jeg venter paa, at De skal forelægge mig det.»

Generalen, der havde standset sin Gang, genoptog den mere uroligt end før. Han samlede Uniformsfrakken om sig og skuttede sig. Hans Øjne ledte og ledte paa Gulvet efter noget at plukke og nippe.

«Sergéj Arkádjevitsj,» sagde han endelig, og hans Stemme dirrede — «De foragter mig . . . Jeg vilde ønske, Anastasíja Grigórjevna var tilstede.»

«Min Hustru har intet med vore Forretningsanliggender at gøre, i hvert Fald ikke paa nærværende Tidspunkt.»

«Nej, De har Ret. Vi maa først tale om *dem*.» Det var en hed Julidag, men General Karatájef frøs. Fyrst Rilinski rankede sig og knejste i sin Stol.

«Jeg sagde Dem før, Sergéj Arkádjevitsj, at mit eneste Ærende her paa Prilúka var at anmode om Deres Datter Jekaterinas Haand til min Søn Nikolaj. Dette var sandt.» Generalen ligesom overvandt sig til at tale. «Men jeg kom ikke alene for at bede — jeg vilde ogsaa tvinge, hvis det skulde blive nødvendigt. Saa højt elsker jeg min Søn og hans Lykke.»

Fyrst Rilinski lo — tørt, foragteligt.

«Nej, Sergéj Arkádjevitsj, De skulde ikke le. De har ingen Sejre vundet. De er mindre, end jeg troede.»

«Jeg og mine er kommet i Ulykke, Nikolaj Fjódorovitsj. Men De har ikke skræmmet mig.»

«Jeg har end ikke prøvet derpaa. Vi har ikke været saa vidt, Sergéj Arkádjevitsj. Og med hvad Ret taler De til *mig* om Deres og Deres Familjes Ulykke? Har jeg anmodet Dem om at laane Penge hos mig? Har jeg givet Dem blot et eneste Raad, som var til Deres Skade? Er det mig, der har ledet Dem ind i Spekulationer, som kun De alene vidste, De ikke vilde kunne magte? Nej, Fyrst Rilinski, naar alt kommer til alt, har De dog ikke Mod til at tilstaa for Dem selv, at De har været Deres egen Ulykkes Smed.»

«Jeg har ikke anklaget Dem, General Karatájef, og De behøver ikke at forsvare Dem.»

«Men dog hader De mig, og netop mig. De viser min Søn bort fra Deres Hus og betænker Dem ikke paa at ødelægge baade hans og Deres Datters Lykke, blot for at

tilfredsstille dette Had. Ja, De har besluttet at ofre hele Deres Familie for at straffe den Mand, De end ikke kan rejse en Anklage imod! Nej, Fyrst Rilinski, De har ingen Sejre vundet, heller ikke over Dem selv.»

«Men De da, General Karatájef, hvor er Deres Sejre, naar vi fraregner Huset Rilinskis Ruin?» Fyrstens Tone var bleven lavere. Han følte sig træt.

«Det skal jeg straks sige Dem. Men først ønsker jeg, at De skal vide, at Kherson-Banken vel opretholder sin nuværende Forbindelse med Dem, men at den, saa snart jeg er vendt tilbage til Odessa — altsaa senest i Overmorgen — paa Deres Datter Jekaterinas Vegne vil tilskyde den Kapital, der endnu er nødvendig til Fuldendelsen af Byggeforetagenderne i Peressip, uden at stille Krav om yderligere Sikkerhed. Administrationen vil ligeledes som hidtil blive ledet af Banken og d'Hrr. Mandelberg & Krujsjofski, der altsaa tillige bliver Deres Datters Repræsentanter.»

«De misbruger min Gæstfrihed, Nikolaj Fjódorovitsj.» Fyrsten stampede med Foden i Gulvet. «Jeg behersker mig, saa længe jeg kan. Men jeg lader mig ikke byde, at De her i min egen Stue stiller Forslag om, at Fyrst Rilinski skal sælge sin Datter.»

«Har jeg sagt, jeg vilde købe hende? Har jeg med et Ord nævnt, at Kherson-Banken paa sin Side krævede et Vederlag?»

«Deres Mening var tydelig nok —»

«Og dog har De ikke forstaaet den, Sergéj Arkádjevitsj. Da Deres Datter ikke er myndig, kan De naturligvis paa hendes Vegne nedlægge Indsigelse mod, at hun indskyder eller lader indskyde Kapital i Deres Foretagender. Derved er det ganske vist givet, at De og Deres Familie bliver

ruineret. Men samtidig overtager Kherson-Banken samtlige Grunde og Bygninger og fuldender den sunde og gode Plan efter det oprindelige Program. Naar Foretagendet da er i Havn, vil det for en væsenlig Del tilfalde Deres Datter, hvis hun ønsker at modtage det — ganske uanset Deres Tilladelse eller ej. Til den Tid vil hun være myndig, og det eneste, *De* har opnaaet, er Ruinen.»

«Hvad ligger der bag dette? Har Katja været med til at aftale denne infame Streg?»

«Nu er det Dem, der misbruger Deres Stilling som Vært, Sergéj Arkádjevitsj. Iøvrigt aner Deres Datter lige saa lidt om denne min Beslutning, som jeg selv for blot en Time siden vidste, at jeg vilde fatte den.»

«De regner galt, Nikolaj Fjódorovitsj. Aldrig faar De min Datter med til sligt, naar vi, hendes Forældre, sætter os derimod.»

«Meget muligt. Maaske endog sandsynligt. Men saa er det jo ikke værre, end at Kherson-Banken alene gør en god Forretning, der blot kræver Kapital for i en overskuelig Fremtid at blive god, særdeles god, troer jeg. Og De vist ogsaa, Fyrst Rilinski, siden De har sat hele Deres Formue i den.»

«Jeg vidste det. Nu er vi naaet derhen, hvor De har ønsket at komme. Men De vil finde mig forberedt, General Karatájef.»

«Jeg er ude af Stand til at forstaa Dem, Sergéj Arkádjevitsj.»

«De er atter begyndt at true. Hvorledes vil De bære Dem ad med at tvinge?»

«Men dette er jo Vanvid! Ser De da ikke, Mand, at jeg har tilintetgjort ethvert Magtmiddel, jeg *har* ejet? Forstaar De da ikke —»

«Men hvorfor? I hvilken Hensigt? Hvad vil De opnå?»

«At vise Dem mine tomme Hænder! . . . Nej,» afbrød Generalen sig selv, «nej, ikke Dem, Fyrst Rilinski, men Deres Datter Katja. Jeg vil, at hun skal se, at jeg har været Nikis Tillid værdig, og at hvis hendes og hans Lykke skal ødelægges, saa ligger Skylden ikke hos Nikis Fader.»

Fyrst Sergéj tav og stirrede frem for sig. Generalen saae hen paa ham og tilføjede:

«De spurgte mig før, Sergéj Arkádjevitsj, hvilken Sejr jeg havde vundet? Jeg skal svare Dem. Jeg har gjort, hvad jeg kunde, for at redde mit Barns Lykke. Jeg siger ikke, at det har været mig let; men for Nikis Skyld har Anna Dmítrijevna og jeg bragt større, langt større Ofre end dette. Der har været Øjeblikke, hvor jeg tænkte mig, at denne Samtale mellem Dem og mig vilde forløbe helt anderledes. Ja, endnu i Toget i Formiddags forberedte jeg mig paa en ganske anden Fremgangsmaade. Men Deres Datter aabnede mine Øjne, og to Gange har De bekræftet mit Indtryk; jeg har allerede takket Dem derfor; jeg gør det paany. Maaske er hun slet ikke den Hustru, Niki skulde have; der er dybere Grund i hende, end baade han og De selv, Sergéj Arkádjevitsj, ret veed, og Livet ved hendes Side bliver ikke let. Men de to unges Kærlighed er ren og stærk; de fortjener hinanden. Jeg har bragt mit Offer. Bring nu De Deres, Fyrst Rilinski, om De vil være Deres Datter værdig.»

«Hvad mener De, General Karatájef?» Fyrstens Holdning var bleven slap. Gang paa Gang lagde han Elfenbensknivens Blad paa sin Pande.

«Jeg mener, at Katja elsker Dem og sit Hjem, og at

hun ikke kan tænke sig, at hendes Kærlighed til Niki skal skille hende fra det. Hun brugte ikke mange Ord i Vognen idag. Men hun fik sagt, hvad hun vilde, og det var omtrent dette, at hendes Lykke skulde betyde hele hendes Hjems Lykke. Saaledes har jeg i hvert Fald forstaaet hende. Ikke for hendes, men for Nikis Skyld, fordi det kom til at staa mig klart, at han ikke kunde blive lykkelig paa anden Maade, har jeg handlet, som De nu veed, Fyrst Rilinski. Det er mig ikke muligt at hindre Dem i at styrte Dem selv og alle Deres i Ulykke. Men da bærer ogsaa De alene Ansvaeret for Gud og Mennesker.»

«Jeg vilde sætte Pris paa, om min Hustru kom tilstede.»

«Derved vil kun mit Ønske blive opfyldt.»

Fyrsten ringede og gav Dmitri Ordre til at sige Fyrstinden Besked.

«Jeg har anmodet Dig om at komme, min Ven,» sagde Fyrsten til sin Hustru, «fordi jeg ønsker at sige Dig, at jeg har taget fejl i mine Formodninger om Hensigten med General Karatájefs Besøg paa Prilúka.»

«Det glæder mig, Sergéj, for Dig og os alle.»

«Generalen er rejst hertil for at anmode os om Katjas Haand til hans Søn Nikolaj. Vi skal senere undersøge, hvorledes der i Løbet af Natten forleden uden vort Vidende har kunnet afsendes Telegrammer og alt sligt. Overhovedet har Katja i disse sidste Dage udfoldet en Virksomhed, som paa flere Punkter trænger til at opklares.»

«Ja, min Ven, vi skal tale med hende i Ro.»

«Der kan imidlertid, efter de Oplysninger, Nikolaj Fjódorovitsj har givet mig, ikke være Tvivl om, at hun har handlet i den bedste Hensigt . . .»

«Du veed, Sergéj, at jeg fortalte Dig, hun lod falde

Ytringer i den Retning, men paa sin sædvanlige, forblommede Maade og dog med Krav om, at man straks skal forstaa hende.»

«Der vil blive Lejlighed til at komme nærmere ind paa alt dette. Imidlertid har Nikolaj Fjódorovitsj meddelt mig . . . jeg formoder paa Kherson-Bankens Vegne? . . .»

«Fuldstændig rigtigt. Paa Kherson-Bankens Vegne.»

«At medens den Del af vor Formue og Ejendom, som allerede er anbragt i mine Odessa-Foretagender, vil blive staaende i disse, saa kræves der ikke yderligere Tilskud til den planmæssige Gennemførelse . . . ja, jeg beder Dem afbryde mig, Nikolaj Fjódorovitsj, hvis jeg ikke har forstaaet Dem rigtigt . . .»

«Fuldstændig rigtigt.»

«Men Banken vil, uden Krav om Sikkerhed i min Ejendom, altsaa heller ikke i min Slægts Juveler og Smykker? . . .»

«Heller ikke i dem, fuldstændig rigtigt.»

«Fuldende Byggeforetagenderne i Peressip for egen Regning, saaledes altsaa, at naar Udbytte kan gives, tilfalder det dels mig, hvis jeg lever, ellers Dig og vore Børn, dels Banken, i Forhold til den af Parterne indskudte Kapital.»

«Alt fuldstændig rigtigt, undtagen et enkelt Punkt. Banken vil ikke fortsætte paa egen Regning, men paa Jekaterina Sergéjevnas, hvis hendes Forældre giver deres Samtykke dertil, inden hun selv alene kan tage Bestemmelsen.»

«Sergéj, jeg ønsker ikke, vi skal give dette Samtykke. Vi vil selv sørge for vore Børn, saa godt vi kan.»

«Tak, min Ven.» Fyrsten kyssede sin Hustru paa Haaret.

«Der ligger ingen Vægt paa dette Punkt, Anastasíja

Grigórjevna. Jeg har allerede udtalt mig derom til Fyrst Rilinski.»

«Det erkender jeg, og jeg sprang det derfor ogsaa over i min Fremstilling. Man vil ikke kunne nægte, at hele denne Handlemaade fra Kherson-Bankens Side er storstilet, især da den ikke kræver noget Vederlag under nogen Form . . .»

«Ikke har krævet og ingensinde vil kræve,» indskød Generalen.

«Men saa har Du jo taget fuldstændig fejl af — af . . . Banken, min Ven. Tak, Nikolaj Fjódorovitsj, fordi De kom med saa gode Efterretninger.»

«Det glæder mig dybt, Anastasíja Grigórjevna, hvis min kære Nikis trofaste, moderlige Veninde . . .»

«Ak, det er nok ikke meget, jeg har kunnet gøre for ham i disse svære Dage!»

«Du ser, min Ven,» vedblev Fyrst Rilinski, «at jeg har taget fejl. Jeg erkender det selv, og jeg gør . . . jeg gør Banken min Undskyldning for de . . . de urigtige Forestillinger, jeg har næret om . . . hm. . . om dens Grundsætninger . . .»

«Jeg troer heller ikke, der ligger nogen Vægt paa dette Punkt, Fyrst Rilinski.» Generalen plukkede et Fnug fra Gulvet.

«Men det Spørgsmaal, jeg da kunde ønske at stille min Hustru, er dette: Skal jeg tage imod Bankens Tilbud? Det er i enhver Henseende usædvanligt; mange vilde finde det uforstaaeligt. Uden at forpligte skaber det dog moralsk set et Afhængighedsforhold — kort sagt, det bærer Præg af Følelse, men ikke af Forretning.»

«Det forekommer mig, Du før sagde, Sergéj, at intet Vederlag af nogen Slags blev krævet hverken før eller efter.»

«Intet, ma chère.»

«Saa skal Du tage imod det, Sergéj.»

Nu var det Generalen, der gik hen til Fyrstinden, greb hendes Haand og kyssede den.

«Jeg modtager Tilbudet, Nikolaj Fjódorovitsj. Og jeg . . . jeg siger Dem Tak.»

De to Mænd bukkede for hinanden. Der blev stille i det store Rum.

«Vil Du have noget imod, at jeg hjælper Dig, min Ven?» spurgte Fyrstinden. «Maaske det er lettere for mig at sige det . . . men vi holder jo virkelig begge saa meget af Niki, og hvis det ikke var, at Katja endnu er saa ung, saa ser jeg ikke, hvorfor . . . Det er saa svært at skulle berede sine Børn en Hjertesorg . . . Jeg haaber i hvert Fald, at ingen af mine skal komme til at lide . . . Ja, jeg veed ikke, hvad Du mener, min Ven?»

«Jeg er bleven gammel, Anastasíja. Jeg er bleven bange for Ansvaret. De unge er os for stærke. Du har Ret, lad os ikke berede dem Sorger. Vi vil bære vore egne saa længe og saa tappert, vi kan.»

«Og vi vil værne om de unges Lykke,» føjede General Karatájef til. «Jeg veed, at Nikis Mor beder med os.»

Det blev inde i Fyrstinde Rilinskis lille Salon med de mange gamle Helgenbilleder, at Katja og Nikolaj Karatájef den Eftermiddag fik at vide, hvad deres Forældre havde besluttet for dem. Fyrst Sergéj var dybt bevæget, da han tog Katja i sine Arme; men hun hviskede muntert og frejdigt til ham, at han blot skulde have talt med hende meget, meget før . . . Fyrstinden gav højtideligt de to unge sin moderlige Velsignelse, og Niki følte Trang til at modtage den knælende.

«Lad os glemme, Niki, og lad os haabe,» sagde Fyrst Rilinski til sin Svigersøn. «Engang vil Du bedre forstaa mig. Du er en brav og god ung Mand, Niki, og jeg tør betro Dig min Datter.»

General Karatájef lod, som om han ikke hørte den Tak, baade Katja og Niki bragte ham, da de omfavnede ham. Men han beholdt Katjas Haand lidt i sin, saae hende dybt i Øjnene og sagde til hende:

«Gør min Søn lykkelig, Jekaterina Sergéjevna. Han fortjener det. Jeg vil vaage over Eder begge. Husk, mit Barn, at hans Sorger vil blive mine, som idag hans Lykke er min.»

Da Tatjana Fjódorovna mødte dem alle fem paa Vejen til Verandaen, styrtede Katja hen til hende og fortalte hende den store Nyhed. Tanja græd af Bevægelse, velsignede og stammede sine Lykønskninger frem til dem begge, men skyndte sig saa afsted, trippende af travl Utaalmodighed efter at bringe Nyheden videre til det hele Hus. Som en Løbeild spredtes den over Prilúka Slot og Gods. Dmitri ringede sammen til Eftermiddagsthe, som gjaldt det med en Stormklokke at varsle Krig eller Brand. Oppe paa Verandaen stod Niki og Katja Arm i Arm og saae trygt og lykkeligt ud over Plænen med Rosenbedene og de hundredaarige Træers Vagt paa den hældende Skraaning ned mod Søens Spejl. General Karatájefs Øjne hvilede paa de to unge, og han drømte om nye, fjærne Maal for deres og hans Livsvandring. Ved sin Hustrus Side sad Fyrst Rilinski træt og sammenfalden; Aarenes Vægt blev ham tungere og tungere.

Fra Parken kom Sasja, Sonja og Petja løbende.

«Niki, er det sandt? Katja, er det allerede sket?» raabte Sasja, saa snart han fik Øje paa dem. «Alek fortalte os det. Han og alle de andre er paa Vej herop!»

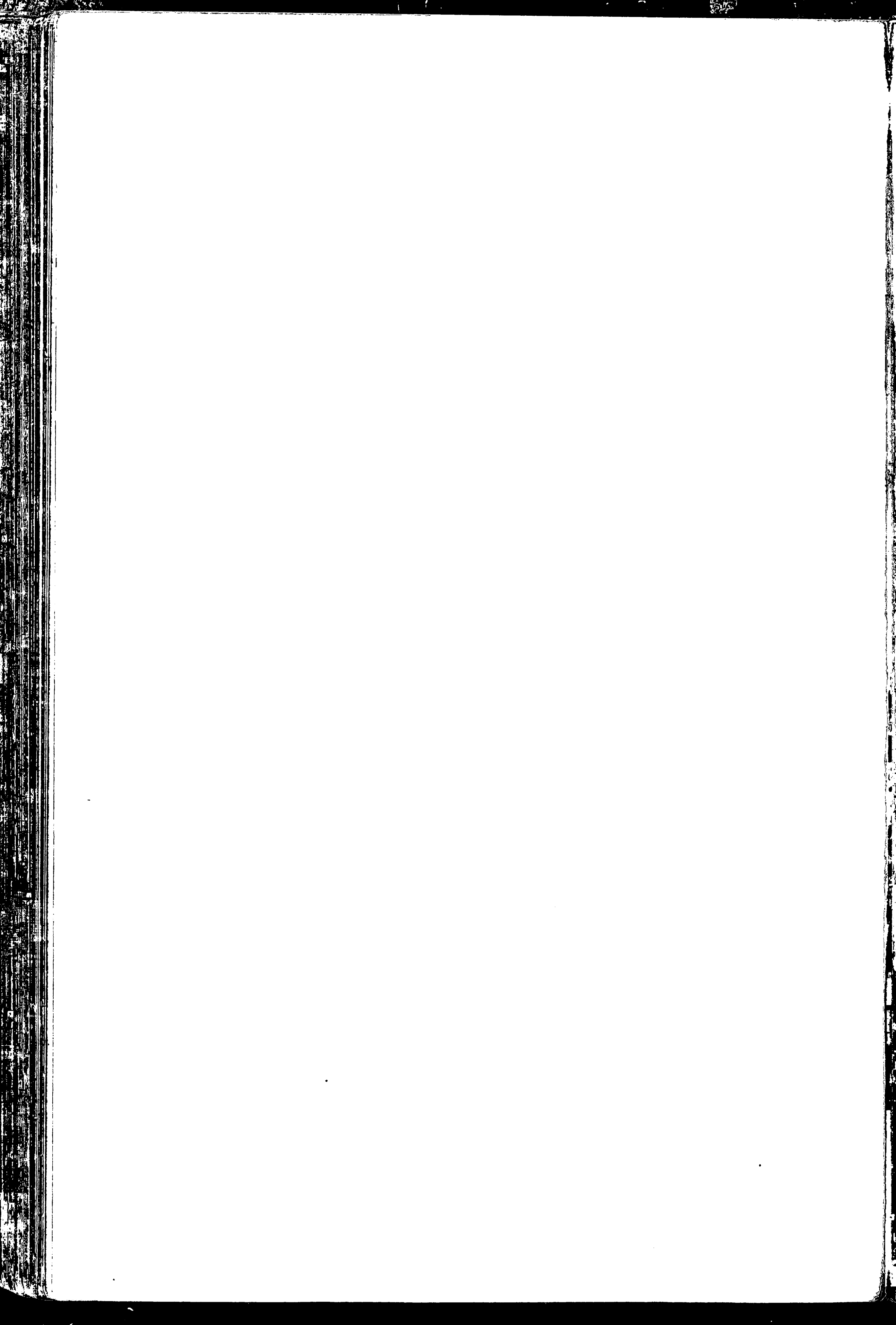
Men ingen behøvede at spørge. Som Katja og Nikolaj Karatájef stod deroppe paa Havetrappens øverste Trin, rammet ind af Forældrenes tavse Gruppe, fortalte de om deres Lykke til hver den, der kunde se.

Der hørtes et Skrig. Saa blev alt underlig stille.

I Kamp med Graaden, snublende, som øjnede hun ikke sin Vej, ilede Sonja Rilinski bort til den Fløj, hvor hendes Værelse laa.

Og Løjtnant Ōrloff vendte sig brat for at søge tilbage til Parkens Skygge og Skjul.

ANDEN DEL

Saa længe Skikkelserne inde paa «Karantænehavnens» Kaj endnu blot kunde skimtes, blev Passagererne paa «Det russiske Dampskib- og Handels-Selskabs» nye, smukke Levantbaad *Tsar Nikolaj II* staaende ved Rælingen og viftede mod Land. Men da Grupperne derinde gled i eet, og da der ikke længere var andet at øjne end nogle smaa, myldrende Prikker paa Molens bølgeslikkede Stenvold, opstod der pludselig stor Travlhed ombord. Folk begyndte alle paa een Gang at lede efter deres Haandbagage, eller de forlangte at faa Køjerummene anvist og søgte hos Officerer og Matroser Oplysning om Udsigterne for Vejret.

«Nu kan Du blive her et Øjeblik med Annie,» sagde Fru Karatájef til sin Mand, der stod ved Rælingen og holdt Barnet i Kjolen, for at det ikke under den ivrige Vinken og Viften skulde faa Overbalance. «Saa ser jeg efter, hvad der er blevet af Miss Warden med Sergéj og samler hele vor Karavane.»

«Far, hvad er det store, hvide, man ser derhenne midt imellem alle Husene?» spurgte Barnet og pegede ind mod Kysten.

«Det er Trappen fra Nikolájefski ned til Havet, hvor Du igaar spadserede med Bedstefar; det kan Du da nok huske.»

«Ja, tydelig. Far, er det den største Trappe i hele Verden?»

«Det veed jeg ikke saa nøje, min lille Ven. Men høj er den i hvert Fald; Bedstefar fortalte Dig vist, at den har 200 Trin og er 17 Arsjiner bred . . .»

«Bedstefar sagde kun 193 Trin.»

«Saa er det ogsaa nok rigtigt, Annalil.»

«Og alt det andet derhenne, alle de mange, mange Huse, er det saa Mamas?» Barnet pegede mod Odessas nordvestlige Forlængelse langs Sortehavets Strand.

«Nej, ikke altsammen. Kun lidt af det, Du kan se, Annalil. Og endda veed Du jo godt, at baade Grandmama paa Prilúka og Moster Sonja og Bedstefar i Odessa og Din lille Ven Sasja ejer mange af Husene; det har Bedstefar tit nok fortalt Dig, ikke?»

«Jamen jeg troede, de fleste var Mamas.»

«Nej, slet ikke. Kun de dér længst ude, som Du knap kan se.»

«Er det saa den Gade lige nede ved Vandet, der hedder Nývaja Jekaterínskaja og er opkaldt efter Mama?»

«Jeg veed ikke, om man kan sige, Gaden er opkaldt efter Din Mor. Men saadan hedder den i hvert Fald.»

«Hvor kan det være, at der ingen Gader er opkaldt efter Moster Sonja eller lille Sasja?»

«Det veed jeg ikke, Annalil. Jeg siger Dig jo ogsaa, at det slet ikke er sikkert, at det er Din Mors Navn, der er hentydet til ude i Peressip. Den store, fine Gade inde i Odessa, hvor Bedstefar køber alle de mange Dukker til Dig, hedder Jekaterínskaja efter Kejserinden, hvis Monument staar ovenover Trappen, husker Du nok. Saa det er jo ikke underligt, at en Gade ved Stranden i et nyt Kvarter kommer til at hedde Nývaja Jekaterínskaja.»

«Bedstefar siger, at Mamas Huse er lige saa gamle som jeg.»

«Det kan nok passe; omkring ved de elleve Aar.»

«Far, jeg har saadan Lyst til at hente den nye Dukke og sidde heroppe hos Dig med den.»

«Bed saa med det samme Din Mor give Dig noget varmere Overtøj, Annalil. Det bliver koldere, jo længere vi kommer ud. Du kan sige til Jussuf om at bringe mig min Pels — og nogle flere Cigaretter.»

Konsul Karatájef blev staaende og stirrede ind mod Odessa, hvis Husmasser og broget farvede Kirkekupler blev mindre og mindre og tilsidst, inden de helt forsvandt, blot tegnede sig som en takket Murkrone oppe paa Højsletten med det bratte Fald mod Havet. Syv—otte Gange, maaske flere havde han alene eller med sin Familie gjort denne Tur over Sortehavet; hver Gang syntes han, at det blev ham sværere at sige sin gamle Fader Farvel. I de sidste Aar var de kommen til at staa hinanden nærmere, end de havde gjort gennem hele Nikis Barndom og Ungdom. De saaes ogsaa mere. Rejserne fra Konstantinopel, Trebisond og Saloniki til Petersborg i Tjeneste-Anliggender eller til Prilúka paa Orlov førte altid over Odessa, og den første, der bød Niki og hans Familie velkommen paa russisk Jord, den sidste, der vinkede Farvel, det var Aar efter Aar General Karatájef. Alderen kunde ikke faa Magt over ham; han havde overskredet de 70, men saae ud, som han i sin Søns Øjne altid havde set ud. Maaske han var bleven lidt mindre og magrere; maaske hans gamle Ængstelse for Kulde og Træk var taget til; men ellers uforandret den samme. Da de unge Karatájefs i deres Ægteskabs tredje Aar aflagde ham et Besøg paa Vej fra Petersborg over Prilúka til Nikis første Post i Udlandet, ved

Legationen i Belgrad, havde de maattet bo paa Hotel med deres lille Pige, Anna, som dengang kun var halvandet Aar; det gamle Hus i Konnaja kunde ikke tage imod dem og det talrige Tjenerskab, de efter Katjas Ønske slæbte med sig allevegne. Generalen sagde intet; men da Niki den følgende Sommer alene gjorde en Afstikker fra Prilúka til Odessa for at aflægge sin Far et Besøg, fandt han Huset i Konnaja forvandlet. Alle Værelserne var gjort istand, paa nær eet: hans Mors Dagligstue, der vedblivende stod aflaset og urørt. Der var indrettet en hel Lejlighed til Niki og hans Familie, og den var udstyret saa smagfuldt og hyggeligt, at intet Hotel i Odessa kunde tænke paa at byde noget lignende.

«Troer Du saa ikke, Niki, at jeg faar Lov at have Dig og Annalil hos mig, næste Gang I kommer?» spurgte Generalen sin Søn, da han viste ham alle disse Herligheder.

Han havde kastet en rørende Kærlighed paa sin lille Sønnedatter, og det var utroligt, hvad han i de første Aar af hendes Liv, da hun endnu var for lille til Legetøj, sendte af Broderier til hendes Huer, Kjoler, Barnevogns-Tæpper og Omhæng til Vugge eller Seng. Katja, der selv aldrig tog en Naal i sin Haand, men som udmærket forstod at vurdere Haandarbejde, erklærede, at disse Gaver var «simpelthen overdaadige», og hun skrev og bad sin Svigerfar om Adressen paa det Magasin, der havde leveret dem. Hun fik ogsaa Navnet paa en stor Forretning i Odessa, men den Bestilling, hun gjorde paa nogle Broderier til sig selv, blev aldrig udført.

Anna var opkaldt efter sin Farmoder. Da Katja et Aar senere fødte en Søn, blev han kaldt Sergéj efter sin Morfader; Barnet døde imidlertid kun en Maaned gammelt. Under Indtrykket af denne Begivenhed, der tog haardt paa

Niki, søgte han at fremskynde Tidspunktet for sin Ud-nævnelse til en Post i Udlandet. Skøndt Stillingen som Attaché ved Legationen i Belgrad var ringere, end han havde ventet, tog han dog imod den, blot for at komme bort fra Petersborg. I Belgrad fødte Katja ham atter en Søn, der ligeledes fik Navnet Sergéj — en sund og stærk lille Fyr, der nu gik i sit ottende Aar.

Men General Karatájef foretrak vedblivende saa aabenlyst sin Sønnedatter, at Sergéj nok kunde have haft Grund til at blive skinsyg, hvis det havde ligget for ham. Bedstefaderens Kærlighed til den lille Pige blev gengældt; der var en Slags Frimureri mellem disse to; de syntes at forstaa hinanden uden Ord; selv om der gik det meste af et Aar mellem hver Gang, de saaes, var deres indbyrdes Fortrolighed og Tankefællesskab uforandret. Barnet talte aldrig om at længes efter Prilúka eller sine smaa Venner og Slægtninge i det øvrige Rusland; men Niki kunde være vis paa, at naar som helst han var alene med sin lille Datter, saa spurgte hun om sin Bedstefar i Odessa. Hun skrev ogsaa temmelig hyppigt Breve til ham paa Russisk, hvorved hun ganske kunde undgaa den engelske Lærerinde, Miss Wardens Tilsyn og Kontrol; Niki havde læst et Par af disse Breve, der var meget korte og udmærkede sig ved en overordenlig mangelfuld Retskrivning; Anna skrev Russisk daarligere end baade Fransk og Engelsk. Der stod imidlertid intet andet i Brevene, end hvad et Barn i Annas Alder naturligt kunde finde paa at skrive om. Mærkelig var blot denne Lyst til at brevveksle med Bedstefaderen, naar hun ellers næppe kunde drives til at sætte et Par Linjer sammen til Grandmama paa Prilúka eller nogen anden. Ja, den gamle General havde vundet dette Barns Hjærte, og Niki takkede sin Fader for

hans utrættelige Godhed mod hende og dem alle. Det var haardt at skilles fra ham. Selv om han bar sin Alder tappert, saa var han dog nu naaet saa højt op i Aarene, at hvert nyt vejede tungt til — og hvem kunde vide, hvad der vilde være sket næste Gang, Niki og den lille Anna tog Vejen over Sortehavet . . .

Konsul Karatájefs albanske Kavass Jussuf bragte Pelsen og Cigaretterne:

«Anna Nikolájevna meddelte mig, at Deres Højvelbaarenhed —»

«Tak Jussuf. Er Du glad ved, at det nu gaar tilbage til Dit kære Balkan?»

«Jeg holder meget af Rusland, Deres Højvelbaarenhed. I de første Aar troer jeg nok, Folkene paa Prilúka var lidt bange for mig. Men nu kommer jeg godt ud af det med dem allesammen, undtagen naturligvis med Tatjana Fjódorovna.» Jussuf viste smilende sine hvide Tænder under det lange, hængende Overskæg.

«Du har nu været hos os i fem Aar, Jussuf . . .»

«Seks, Deres Højvelbaarenhed. Sergéj Nikolájevitsj fyldte lige to Aar den Dag, jeg tiltraadte Tjenesten; det var en Maaned efter Deres Højvelbaarenheds første Ankomst til Konstantinopel.»

«Rigtigt. Men nu faar vi Brug for flere Kavasser paa min nye Post i Strádovo. Mindst to til, antager jeg. Jeg skal spørge Ambassadøren i Konstantinopel paa Gennemrejsen. Har Du tænkt paa, om Du kunde skaffe mig to gode Folk, Albanere som Du og vel helst af Din egen Klan?»

«Jeg kender Strádovo ud og ind, Deres Højvelbaarenhed. Jeg kan skaffe saa mange Kavasser, det skal være.

Vi behøver ikke at tage nogen med os, hverken fra Konstantinopel eller Saloniki.»

«Saa vidt jeg kunde skønne efter det korte Besøg, jeg aflagde i Strádovo i Foraaret, er det ikke nogen helt lille By; vi regner paa Generalkonsulatet i Saloniki med godt og vel en Snes Tusind Mennesker. Men Du maa huske, at der aldrig før har været russisk Konsulat, og at hele Egnen har Ord for at være farlig.»

«Naar Østerrigerne kan være der, kan vi vel ogsaa.»

«Selvfølgelig. Der kommer saamænd ogsaa nok snart flere. Jeg hører, at baade Frankrig og Italien omgaaes med Planer . . .»

«Det glæder mig for den naadige Frue og for Børnene. Der kunde nok ellers blive lidt ensomt for *dem*.»

«Men Du ser altsaa, Jussuf, at vi kan risikere formelig Efterspørgsel efter gode, paalidelige Folk.»

«Overlad det til mig, Deres Højvelbaarenhed. Jeg skaffer, hvad vi skal bruge. Men maa jeg have Lov . . .»

«Tal, Jussuf. Jeg er glad ved gode Raad.»

«Hvis Ambassadøren vil give Deres Højvelbaarenhed Kosaker med, som han har gjort det andre Steder i makedonske Byer nær ved den albanske Grænse, saa sig Nej. De gør bare Ulykker. Synet af dem ligefrem op-hidser baade Tyrker og Albanere. Vi andre skal nok sørge for Deres Højvelbaarenheds og hele Familjens Sikkerhed.»

«Det er slet ikke umuligt, at Du har Ret, Jussuf. Nu faar vi se, hvad Ambassadøren har bestemt. Men hvordan har *Du* klaret Dig paa Prilúka, naar Albanere bliver op-hidsede blot ved Synet af Kosaker?» tilføjede Konsul Karatájef med et Smil.

«Det gaar udmærket. Det er blot Tatjana Fjódorovna, der ikke kan se mig uden at mumle «Hedning» og slaa

Kors for sig . . . Saadan har hun baaret sig ad alle de Somre, vi har været paa Prilúka.»

Anna var kommen tilbage og havde stille listet en Haand ind i sin Faders. Nu blandede ogsaa hun sig i Samtalen:

«Det skal Du slet ikke bryde Dig om, Jussuf. Tanja kan heller ikke lide mig. Det er bare Mama og Sergéj, hun holder af.»

«Snak, Annalil . . . Tak, Jussuf, der var ikke mere »

«Hvorfor har Du ikke taget den nye Dukke med herop, Annalil?»

«Mama sagde, jeg maatte ikke.» Barnet var tydelig nok bedrøvet; men hun græd ikke; hun saae blot endnu mere alvorlig og eftertænsksom ud end sædvanlig.

«Hvorfor maatte Du ikke?»

«Fordi Mama ikke vilde forstyrres. Bedstefars nye Dukke ligger i Mamas grønne Taske.»

«Men kunde da ikke Miss Warden eller Jeannette have pakket den ud til Dig?»

«Det veed jeg ikke, Far. Mama sagde blot, at hun vilde ikke forstyrres.»

«Skal jeg prøve at faa fat paa den til Dig, Annalil?»

«Nej Tak, Far, saa bliver Mama bare vred paa mig. Jeg kan godt gaa lidt her med Dig og tænke paa Bedstefar uden at forstyrre Dig.»

«Men varmt Tøj har Du da faaet paa, kan jeg se.»

«Ja, det sagde Mama, at Jeannette skulde give mig, inden hun blev søsyg.» Jeannette var Fru Karatájefs franske Kammerjomfru, der samtidig gjorde Fyldest som en Slags Bonne for Børnene.

«Saa spadserer vi to os en god lang Tur her paa

Dækket, Annalil. Her er meget bedre end nede i de kvalme Kahytter.»

Med Vinden Agter gik Skibet støt gennem Søen; det rystede, men gyngede kun svagt. De blaagrønne Bølger, der ilede frem i samme Retning som den store, prægtige Levantbaad, syntes at ville kappes med dens Fart, men opgav det og bristede i sydende Skumbrus.

«Far, maa jeg tale til Dig?»

«Gærne, Annalil.»

«Hvorfor hedder det *Tsjernoje More*, Sorte Hav?»

«Navnet har ikke noget med Farven at gøre, mit Barn. *Sort* betyder «mørk», «truende», «alvorligt», fordi dette Hav er farligt og stormfuldt. Forstaar Du, hvad jeg mener?»

«Ja, Far.» Lidt efter tilføjede hun: «Stakkels Bedstefar, som altid skal bo ved dette sorte Hav.»

«Men det kan jo ogsaa være smukt, Annalil, ligesaa blaat og smilende som Bosporus og Marmarahavet, hvor Du saa tit har roet og moret Dig, da vi var i Konstantinopel.»

«Her sejler Du ogsaa mange, mange Gange, ikke, Far?»

«Det gør vi jo allesammen, Annalil, frem og tilbage mellem Balkan og Rusland.»

«Jeg er ked af, at Du sejler her, Far.»

«Hvorfor dog netop jeg?»

«Det veed jeg ikke. Men jeg er bange for Dig. Det er Bedstefar ogsaa, kan Du tro.»

«Hvad er nu det for Snak, mit Barn. Saadan noget har Bedstefar vist aldrig sagt til Dig.»

«Nej, men jeg veed det alligevel.»

De gik atter i Tavshed nogle Vendinger paa det blanke, let duggede Dæk. Saa spurgte Anna igen:

«Bor der forfærdelig mange Mennesker i Mamas Huse ved det sorte Hav?»

«Ja, der bor mange Familjer.»

«Jeg turde aldrig bo der, Far. Og Du maa heller aldrig bo der.»

«Men hvorfor dog ikke, Annalil?» Han smilede ned til hende. Men hun rystede blot paa Hovedet og tav.

Vinden tog til, og Skibet begyndte at rulle. Der blev temmelig tomt paa Promenadedækket. Karatájef og hans lille Datter maatte efterhaanden opgive Rundturen om den store Dæksalon og holde sig til Læsiden alene.

«Hvordan gaar det Jer heroppe?» spurgte Fru Karatájef, kæmpende med Salonens Dør, der vilde rive sig løs fra hendes Greb. «Nede hos os er det lutter Elendighed. Miss Warden og Jeannette har allerede overgivet sig paa Naade og Unaade. Sergéj hænger med Næbet, og jeg har maattet betro ham til Jussuf, der forøvrigt heller ikke længere er helt kry paa det.»

«Vi er ved godt Mod, ikke, Annalil? Og Du selv, Katja?»

«Mig gør Sortehavet aldrig noget. Men træt er jeg af al denne Rejsen og alle disse Opbrud.»

«Jeg forstod paa Anna, at Du var gaaet til Ro.»

«Slet ikke. Jeg klædte mig blot lidt varmere paa.»

«Kunde Du saa ikke have givet Anna den Dukke?» Der hørtes maaske en Smule Bitterhed i hans Stemme.

«Herregud, plag mig ikke, Niki. Barnet kan jo heller ikke sidde heroppe i denne Blæst med det kostbare Legetøj.»

«Jeg skal nok passe godt paa alt, hvad Bedstefar har givet mig,» sagde Anna stille.

«Laan mig Dine Nøgler, Katja, saa skal jeg gaa ned og

hente Dukken,» tilføjede Karatájef i en Tone, der viste, at han denne Gang ikke ønskede Modsigelse.

«Alt det Besvær, Du forvolder os, Annie!» sagde Katja og gav sin Mand Nøgleknippet. «I den grønne Taske finder Du det hele.»

Barnet fulgte sin Fader, og de vendte snart tilbage med Dukken og alt dens Tilbehør. Karatájef anbragte Anna inde i Salonen i et Hjørne mellem to af de brede Glasruder, saa han kunde holde Øje med hende under sin Vandring paa Dækket udenfor.

«Du og Din Far ødelægger det Barn,» sagde Katja til sin Mand, da han var kommen tilbage. «Kejserens Datter har ikke Dukker som Annie. Og det er endda ikke Dukkerne alene, for de er blot store og dyre, men det er alle de Klæder, der følger med, Silkebroderier, siger jeg Dig, som man ikke gaar hen og køber Magen til, og som maa være bestilt Maaneder i Forvejen! Det er ikke naturligt, og Du burde frabede Dig det, Niki.»

«Jeg veed virkelig ikke . . . Far og Anna er lige lykkelige over disse Gaver. Lad dem dog beholde den Glæde. — Troer Du ikke, vi skulde skaffe os at vide, hvorledes det gaar lille Sergéj?» tilføjede han og saae forskende paa sin Hustru.

«Jeg siger Dig, at jeg satte Jussuf til at passe paa ham.»

«Men hvis Jussuf selv bliver daarlig, som han plejer . . .»

«Der er jo tre—fire Kahytsjomfruer dernede, Niki. Kan Du virkelig aldrig mere holde ud at være alene med mig et Øjeblik?»

«Katja, hvormange Gange i alle disse Aar har jeg ikke spurgt Dig om det samme?»

«Fy, Niki, hvor Du er ond mod mig. Og Du veed

dog, hvor det tager paa mig, hver Gang vi siger Farvel til Prilúka, Ukrajne og Rusland. Naar skal vi nu igen se Sankt Vladímirs Kors i Kijef — det kan vare Aar og atter Aar!»

«For mig, ja. Men forhaabentlig ikke for Dig og Børnene. Om Gud vil, Katja, saa gør I denne Tur igen næste Sommer. Maaske er det saa ogsaa rettest, at vi lader i hvert Fald Anna blive hjemme i en eller anden Klosterpension. Du var selv kun 12 Aar, da Du kom til Kijef. Og husk, hvor forsømt hele hendes russiske Opdragelse er.»

«Jeg havde Sonja med mig, og det er ingen Vej at tale om fra Kijef til Prilúka. Papa kom ogsaa mindst een Gang, ofte flere Gange om Aaret. Men fra Kijef til Strádovo — Niki, det er jo som til Verdens Ende!»

«Er Du bleven ked af, at vi har taget imod Udnævnelsen til Strádovo, Katja?»

«Fy Niki, nu er Du ond igen.»

«Det vilde jeg nødig være, Katja. Men jeg har atter spurgt mig selv, om det ikke var for stort et Offer, jeg forlangte af Dig og Børnene . . . en lille, afsides By i Makedonien, ingen eller saa godt som ingen Omgang, Fare paa alle Kanter, Uvilje mod os hos baade Tyrker og Albanere . . . Katja, det bliver Dig maaske sværere end Du troer, efter hvad Du har været vant til!»

Hun tog hans Arm og trykkede den ind til sig.

«Niki, sig mig, har jeg nogensinde holdt Dig tilbage fra Fare eller Æventyr?»

«Aldrig, Katja. Du har været modig med de modigste. Jeg glemmer Dig aldrig den Dag under Armenier-Forfølgelserne i Trebisonde. Jeg ser Dig endnu komme ridende gennem Gaderne med Kavassen efter Dig, og Armenierne, der takkede og hyldede Dig som en Helgeninde, medens

Muhamedanerne stod og truede ad Dig. Ambassadøren var vred . . . kan Du huske det Brev, jeg fik? Men næst efter de to første Aar i Petersborg, saa troer jeg aldrig, jeg har været saa glad for Dig som de Maaneder i Trebisond -- *Kosak*, min lille tapre *Kosak!*»

«Og nu erobrer vi Strádovo, Du og jeg sammen, Niki. De skal faa Ære af os allesammen, ogsaa Din gamle Ambassadør i Konstantinopel. Veed Du, han har aldrig tilgivet mig, at jeg den Dag i Trebisond red ind paa Tyrkerne og lod Jussuf sige til dem, at alle de stakkels Armeniere, der var bundne, stod under *min* Beskyttelse. Men Gud, hvad var vi der ellers for? Gamle Korénof holdt et alenlangt Foredrag for mig, da vi var kommen tilbage til Konstantinopel, og forklarede mig, at jeg kunde være bleven Aarsag til hele Ruslands Ydmygelse. Det rare, gamle Skind, han kan kun tænke sig en Diplomat paa et Kontor eller ved et Middagsbord. Undertiden minder han mig om Miljúkin dengang i Paris.»

«Men Du veed, Katja, at Strádovo er en meget mindre By end Trebisond. Det er heller ikke nogle Maaneder, Du skal være der, men sandsynligvis Aar. Og Faren er en helt anden; det er ikke alene den tyrkiske Øvrighed, vi faar imod os, men det er hele den muhamedanske Befolkning og særlig Albanerne. Vi kommer til at bo som i en Fæstning under stadig Belejring. Selve min Ankomst kan foraarsage en Slags Oprør, fordi Albanerne er rasende over, at Porten har givet Tilladelse til Oprettelsen af et russisk Konsulat i Strádovo. De holder ikke af, at man passer paa dem, de Herrer. De vil helst være alene med den kristne Befolkning. Nu da Østerrigeren har været der allerede i et Par Maaneder, uden at der mig bekendt er sket ham noget ondt, skulde det slet ikke undre mig, om

han var i Ledtog med et Par albanske Klanhøvdinge, og at de sammen havde udpønset et eller andet for at vise, hvor forhadet Rusland er paa det muhamedanske Balkan. Det bliver en vanskelig Post, Katja, og farlig — jeg veed, jeg har advaret Dig i Tide.»

«Og jeg blot glæder mig, Niki. Ingen dum og vigtig Ministerfrue over os, som i Belgrad, ingen gammel, forsigtig Ambassadør til at passe paa os, som i Konstantinopel, og ikke dette smaatskaarne Provinsliv som nu sidst i Saloniki, hvor jeg hele Tiden havde Følelsen af, at baade Generalkonsulen og Baronesse Hochstadt blot gjorde sig Umage for at vise Dig og mig, at vi ingenting var. Du kan gærne sige, at Strádovo ikke ligner Trebisond. Men vi bliver da i hvert Fald os selv og Nummer Et paa Pladsen. Den Smule Østerrigere skal vi nok tumle!»

«Du veed, at det er Eichwald. Kan Du ikke huske ham fra det første Aar i Konstantinopel? Han har senere været baade i Skoplje og Bitolja.»

«Ham med den polske Kone, der altid pyntede sig saa urimeligt?»

«Ja, det er ham, en Pokkers dygtig lille Fyr. Senere faar vi nok flere, hører jeg . . .»

«Ligemeget, Niki. Vi klarer os alene, vi to. Og hvis jeg ikke var saa træt, saa vilde jeg danse Strádovo i Møde. Men nu gaar jeg ned og hviler mig, og møder jeg ikke af mig selv til Middagen, skal Du ikke vække mig. Farvel saa længe, høje Herre til Strádovo med alt Tilliggende!»

«Glem ikke at se til lille Sergéj, Katja.»

Blæsten voksede i Styrke. Skibet rullede og gav sig i alle Fuger. Men hver Gang Konsul Karatájef saae ind til sin Datter, syslede hun roligt og stille med Dukken og alle dens mange Silkekjoler, der laa bredt ud paa Sofaen om-

kring den. Det var, som om Barnet ikke blot legede med disse kostbare Broderier, men som sad hun fordybet i Læsningen af en Lønskrift, hvis Træk prentede sig i hendes store, alvorlige Øjne og fyldte dem med Drømme.

Tætte, jagende Skyer skjulte Solnedgangen. Efteraarsmørket væltede frem under den lave Himmel og lagde sig tungt paa det skummende Hav. I Salonen tændtes pludselig alle elektriske Blus, og inde fra Lyset og Varmen kunde Barnet følge den pelsklædte Skikkelse, der vandrede forbi Ruderne.

«Jeg vilde danse Strádovo i Møde!» Den Slags kunde kun Katja sige. Faren fristede hende; hun søgte den, hellere end hun veg for den. Hun elskede ogsaa Forandringer; hun var hurtig bleven træt af hvert eneste Sted, de havde været; Trebisond var kun en Episode, en kort Sendelse, som de begge i Forvejen vidste var begrænset til den enkelte Opgave. Belgrad havde kedet hende forfærdelig, og det laa slet ikke for hende at lade sig moderligt beskytte af en velmenende, ikke synderlig intelligent Gesandtfrue. Konstantinopel interesserede hende til at begynde med stærkt, men Ambassadøren gjorde hende ked af den; han havde siden hendes Tilstedeværelse i Trebisond under de armeniske Uroligheder lært paa een Gang at beundre og at frygte hende. «Min kære Nikolaj Nikolájevitsj,» sagde Ekscellencen Korénof til Niki, «det er rigtigt, at Deres charmante Frue er saa modig som nogen Kosak fra hendes skønne Hjemstavn; men desværre forbyder Forholdene os at overlade til hende at erklære Krig og slutte Fred paa Ruslands Vegne. Jeg har søgt at gøre hende det indlysende, men jeg maa tilstaa, at jeg ikke selv tør haabe, at det skulde være lykkedes mig.» Den gamle, kloge Mand fandt det en Tid lang nødvendigt at ofre Katja næsten lige

saa megen Opmærksomhed som Storvesiren; han passede paa dem begge som en Slags sympatiske Fjender, af hvem han kunde vente sig ubehagelige Overtaskelser. Men da Katja aldrig gav sig af med at lægge Planer, naar det da ikke var hendes personlige Interesser, der optog hende, saa fik Ambassadøren intet nævneværdigt Udbytte af sine Efterforskninger; hendes pludselige Indskydelser og deres Udslag kunde han lige saa lidt som Niki forudse eller forebygge. Storvesiren var et taknemligere Objekt, og han fandt sig desuden med Taalmod i, at der blev passet paa ham; det hørte til hans høje og byrdefulde Embede. Katja derimod gjorde aabent Oprør, og Niki saae med Ængstelse, hvorledes hun flere Uger i Træk behandlede Ekscellencen Korénof, hans Chef, som en tidligere Yndling, der var styrtet i Unaade. Netop paa dette Tidspunkt blev der paa Grund af Dødsfald en Stilling ledig ved Generalkonsulatet i Saloniki; Ambassadøren foreslog Karatájef at søge den, da den vilde betyde et Avancement og desuden aabne Vejen til Studium af et Speciale, hvis Betydning voksede Aar for Aar: Spørgsmaalet Makedonien og alle dets Forgreninger. Da Katja gærne vilde en Forandring, fulgte Niki sin Chefs Raad og fik hurtigt Udnævnelsen. Men han forstod nok, *hvem* det var, Ekscellencen Korénof sigtede til, da han samme Dag inde i Kancelliet ligesom tilfældig gav sig til at tale om alle de mere eller mindre apokryfe Aandrigheder, som tillægges Bismarck:

«En af de vittigste Ytringer, Bismarck har brugt, og som vel at mærke er autentisk, knytter sig til Rusland. Da Prins Wilhelm som Regent i 1859 hverken turde optage Bismarck i Regeringen eller beholde ham ved Forbundsdagen i Frankfurt, fordi han var alt for aabenlyst fjendtlig mod Østerrig, blev han udnævnt til prøjssisk Ambassadør

i Petersborg. Bismarck sagde senere herom de berømte Ord: *Ich wurde kalt gestellt, wie Champagner, zum späteren Gebrauch.*»

Katja kunde imidlertid heller ikke holde Saloniki ud. Efter Konstantinopel virkede Byen som en halvstor Provins, hverken Fugl eller Fisk. Ekscellencen Korénof havde i Katjas Øjne haft i det mindste een stor Fordel: han var ikke ledsaget af nogen Fru Korénof; hun levede i Rusland, naar hendes Mand var i Tyrkiet, og i Frankrig, naar hendes Mand var i Rusland. Derimod havde Generalkonsul, Baron Hochstadt i høj Grad en Baronesse — ligesom sin Mand Ætling af en gammel, fin Familie fra de baltiske Provinser — og hun betragtede det som sin særlige Opgave at sørge for, at Katja tilegnede sig den Overbevisning, at en Fru Karatájef hverken burde eller kunde interessere, end sige glimre ud over det Maal, der var afpasset efter en Vicekonsuls Rang og Competence paa et Sted, hvor der fandtes en Generalkonsul med en Hustru af høj Byrd og Værd. Baronesse Hochstadt kendte ingen Katja, ikke en Gang en *petite Rilinski*, men kun «denne søde lille Fru Karatájef, De veed, gift med min Mands nye Vicekonsul.» Det *maatte* komme til Krig. Maaske havde Katja slet ikke Uretten paa sin Side. Men hun kendte heller ikke til Hensyn, hverken overfor den ene eller den anden... Strádovo dukkede op som et helt nyt Kort, Østerrig pludselig spillede ud til Overraskelse for sin store Medbejler paa Balkan. Karatájef brændte af Lyst efter denne vanskelige og farlige Post. Hochstadt, der satte stor personlig Pris paa sin unge Medarbejder, anbefalede ham varmt til Korénof, og Baronessen viste sig mindst lige saa ivrig for at skaffe Katjas Mand dette nye Avancement. Korénof havde adskillige Betænkeligheder, men han overvandt dem,

da han fik overbevist sig selv om, at den charmante lille Fru Karatájef ikke vilde kunne holde ud at leve i et Hul som Strádovo mere end een, højst to Maaneder om Aaret. Niki blev udnævnt. Nogle, de yngste og ærgærrigste, misundte ham; de fleste fandt det uforstaaeligt, at en ung Diplomat med hans Familie- og Formuesforhold vilde begrave sig i denne Røverrede, med mindre . . .

Anna bankede paa Ruden og vinkede til sin Far, at han skulde komme ind til hende. Hun havde paa sin tyste, gammelkloge Maade ordnet alt det fine Dukketøj i sirlige Bunker og bad ham nu om at følge hende ned i Køjerummet.

«Jeg er slet ikke syg, Far. Men jeg er saa træt af at lege og tænke paa stakkels Bedstefar.»

«Hvorfor siger Du nu igen *stakkels* om Din Bedstefar, Annalil?»

«Han er saa ked af, at jeg og Du er rejst, og at vi skal til Strádovo.»

«Men Anna dog, hvor kan Du sidde og finde paa den Slags! Bedstefar har jo ikke sagt et Ord til Dig om Strádovo . . .»

«Nej, Far, men det veed jeg alligevel godt.» Hun samlede alle de kostelige Silkebroderier og tog dem i Favnen.

«Nu gaar vi ned og faar Dig til Ro, Annalil. Hold mig fast i Haanden, at Du ikke skal falde, naar Skibet ruller.»

Inde i det Køjerum, der var lejet til Børnene, laa lille Sergéj i tryk Søvn, men bleg og medtaget af overstaaede Kvaler. Konsul Karatájef anmodede en af Kahytsjomfruerne om at hjælpe Anna til Sengs og sørge for hende med The, eller hvad hun ellers kunde faa Lyst til. Der var megen

Søsyge ombord. Miss Warden og Jeannette vaandede sig paa Engelsk og Fransk. Jussuf gemte sig, for at ingen skulde se hans Elendighed. Fru Karatájef havde ikke ladet høre fra sig, siden hun trak sig tilbage.

Niki var ved Middagen omtrent ene med Kaptajnen, der uafbrudt underholdt sig med ham om Strádovo. For et halvt Aars Tid siden vidste russisk Offenlighed intet om denne lille Bys Tilværelse; nu blev der skrevet lange Artikler om den i Aviserne, og den havde faaet Rang og Værdighed som et af de mest fængslende, storpolitiske Problemer i hele Makedonien og den russisk-østerrigske Kappelstrid paa Balkan. Kaptajnen paa *Tsar Nikolaj II*, der kendte Familjen Karatájef fra mange tidligere Rejser over Sortehavet, spurgte ivrigt ud om Nikis nye Post.

«De er allerede i Deres unge Alder, fire-fem og tredive skulde jeg sige, bleven en berømt Mand, Nikolaj Nikolájevitsj. Det kan jeg lide, at De og Deres Frue siger Farvel til Baller og Fester i Konstantinopel eller Saloniki for at hævde gamle Ruslands Navn overfor disse østerrigske Slyngler og deres Intriger med Tyrker og Albanere. Det er godt, at vi har unge Diplomater af Deres Slags. Blot der var flere af dem!»

«Jeg troer, der bliver gjort alt for meget Væsen ud af det Konsulat i Strádovo, og det skulde ikke undre mig, om Ekscellencen Korénof snart bad Petersborg stoppe Aviserne i deres overvældende Interesse for denne Sag.»

«I 28 Aar har jeg ført Skib paa Sortehavet, og jeg kender jo efterhaanden lidt til baade Tingene og Menneskene. Mange russiske Ambassadører har sejlet med mig mellem Konstantinopel og Odessa. Finere gammel Ræv end Korénof har vi aldrig haft dernede, og naar han har valgt Dem til Posten i Strádovo, Nikolaj Nikolájevitsj, saa

maa det være, fordi han mener, De er Manden, og saa er De det ogsaa, det kan De trygt sværge paa.»

«Herregud, saa vanskeligt og farligt er det vel heller ikke . . .»

«Men jeg tager ogsaa min Hat af for Jekaterina Sergéjevna. Ikke at det undrer mig, at hun følger Dem; efter den Historie i Trebisond ventede jeg mig, at hun vilde være med, hvor det gik hedest til. Men at en Dame som hun med alle hendes Kammerjomfruer og Væsner saadan uden videre og i straalende Humør gaar ind paa at lade sig begrave i et Hul Pokker i Vold ved den albanske Grænse — det er Pinedød storstilet, Nikolaj Nikolájevitsj, og hun gør baade Dem og Rusland Ære, det kan De godt fortælle, at Kaptajn Golóvin har sagt!»

Stormen peb og hvinede i Takkelagen og slyngede Røgen fra Skorstenene bort som sorte, forrevne Flager, der slugtes af Natten. Bølgerne knustes drønende mod Skibssiden og fraadede om Spejl og Stævn. Nu og da piskede Hagelbyger mod Glasruder og Metal, og det lød som Gevær-salver ude fra Mørket.

Konsul Karatájef sad alene i et Hjørne i den oplyste Rygesalon og prøvede at læse. Men hans egne Tanker var ham for stærke . . . Ja, alle sagde det samme: Katja bragte et Offer ved at følge med til Strádovo. Kun hans egen Far havde intet nævnt om det — ellers alle. Paa sin stille, blide Maade havde Fyrstinde Rilinski takket sin Datter, fordi hun saa trofast stod ved sin Mands Side, og der var lidt af en Anklage i Anastasíja Grigórjevnas Blik, da hun bad Niki værne godt om Katja i den fjærne, afsides og farlige Egn. Vladímír Sjipágin havde ligefrem sagt, at han ikke forstod, at Niki turde tage det Ansvar paa sig. Og nu alle Kollegerne i Konstantinopel

og Saloniki, baade de russiske og de fremmede, hvad tænkte de ikke, og hvad sagde de ikke til hverandre i Klubber og ved Middage?

Ingen vilde tro Katja, naar hun selv fortalte, at hun havde været den ivrigste efter at opnaa Udnævnelser til Strádovo. De ældre spurgte, om hun da slet ikke bekymrede sig om sine Børn og deres Opdragelse? De yngre smilede og lod hende forstaa, at hvilke Overraskelser Strádovo end vilde komme til at byde, saa stod det i hvert Fald fast, at et Hof kunde hun ikke faa dér — ingen Kres af Beundrere og Tilbedere, ingen Trubadurer under Balkonen, ingen sukkende og sværmende Pager, rede ved hendes mindste Vink. En gammel græsk Biskop, nogle Præster og serbiske Skolelærere, et Par tyrkiske Embedsmænd og Officerer — det var foreløbig det Materiale, hun vilde faa at arbejde med, naar man fraregnede den østerrikske Konsul, der næppe vilde melde sig som galant Ridder netop i det russiske Konsulat. Hvad kunde Grunden være til, at hun vilde bilde Folk ind, at hun pludselig var begyndt at sværme for Ensomheden og at foragte al den selskabelige Tummel og Glans, der hidtil syntes at have været hende en Livsbetingelse?

Niki vidste i Forvejen Sladderens Svar paa disse Spørgsmaal. Overalt, hvor Katja og han var kendt, vilde det blive sagt, at han havde tvunget hende — at han i sin rasende Skinsyge havde krævet, at hun skulde følge ham, for at han kunde spærre hende inde i Strádovo som i et Kloster. Naar de russiske Aviser fejrede Konsul Karatájef som en Helt, der uden at blinke tog imod Udnævnelser til en Uriaspost, og naar Ambassadøren i Konstantinopel og hans øvrige Foresatte talte om hans prisværdige Tjenestiver — hvad andet laa der saa bag end et Anfald af Skin-

syge, eller i hvert Fald en pint Ægtemands Trang til at fjærne Fristelserne fra den unge, glimrelystne Hustrus Vej! Naar Nikolaj Karatájef i forholdsvis hurtigt Tempo rykkede frem fra Belgrad til Konstantinopel og videre fra Saloniki til den selvstændige og betroede Post i Strádovo, var det saa ikke langt mindre hans egne Ævner og Fortjenester, der vejede til, end Ministerinders og Generalkonsulinders Ønske om at blive af med Katja, eller gamle Korénofs Ængstelse for, at Champagnen skulde futte af, før der virkelig var Brug for den?

Saaledes vilde de tale i Klubberne og ved Middagene. Hver eneste Mand vilde tage Katjas Parti, og de vilde alle smile ondskabsfuldt overbærende ad den brave, solide Karatájef — alle, paa nær maaske George Farringham. Niki var ikke i Tvivl om, at Katja havde mere tilovers for denne unge Mand end for nogen af de mange andre, der sværmede om hende. Hun var bleven oprigtig glad, baade da han kom til Belgrad, medens de var dør, og da det senere traf sig, at han fulgte med til Konstantinopel nogle Maaneder efter, at de selv havde skiftet Post. Men George Farringham var ingen Kurmager, ingen fræk og letfærdig Frister, der drog hende bort fra Hjem og Børn . . . Han behandlede hende med ridderlig Ærbødighed; han viste en usvigelig Takt, der ofte — det maatte Niki tilstaa for sig selv — kunde være Katjas egen og hendes Mands overlegen; han var opmærksom og venlig mod Børnene, og selv om Anna ikke syntes at bryde sig om ham, saa havde han i hvert Fald vundet den lille Sergéjs Hjærte helt og holdent; han søgte Nikis Venskab, og det var vanskeligt at nægte en prægtig, rettænkende Kollega som Farringham en Vens Følelser og Tillid. Nej, lille Sergéjs elskede «Onkel George» vilde ikke smile ad Niki eller bagtale ham. Langt

snarere kunde det tænkes, at Farringham vilde tage baade Katja og hendes Mand i Forsvar, naar Sladderen gik om dem. Paa ham i det mindste kunde man stole.

Undertiden følte Niki sig næsten fristet til at tale fortroligt med Farringham — lukke sig op for ham, saa der dog var eet Menneske i Verden, der vidste, hvad han led. Niki gættede Sladderen om sig og kunde, om det skulde være, tale med dens egen Stemme, bruge dens egne Ord. Den gav Genlyd fra det dybeste i hans Sjæl; den røbede de Tanker, han stræbte at skjule for alle — mangen Gang ogsaa for sig selv. Det vilde være en Lindring — som en kølig Haand paa den hede Pande — om George Farringham med sin ridderlige Sandfærdighed, sin aabne, mandige Ærlighed kunde overbevise ham om, at han saa fejl, og at de Bekymringer, der pinte hans Hjærte, var uden Aarsag i Virkeligheden omkring ham.

Hvis blot Børnene kunde være noget mere for hende og hun for dem . . . eller hvis endda hans Arbejde kunde fængsle hende en Smule . . . eller hvis han selv betød lidt mere i hendes Liv med dets Jag og Uro . . . eller hvis der var et eller andet, som kunde optage hende varigt, slaa Rod i hende og sænke Fred over hende . . . ligegyldigt hvad det var, han skulde hæge og pleje om det, og han skulde tage imod det med Taknemlighed. Men denne evige Angst for at miste hende snart til den ene, snart til den anden, der vandt hendes Interesse og Yndest ved at kaste sig for hendes Fødder, eller som hun selv lagde an paa at tvinge til Underkastelse og Beundring . . . nej, det var ikke til at holde ud! De to første Aar i Petersborg, hvor Anna kom til Verden, gav ham saa fuldkommen en Lykke, som han nogensinde havde vovet at drømme om. Men allerede da den lille Dreng var død, begyndte hun at

fjærne sig fra sin Mand og sit Hjem for ligesom at søge nye Erobringere, nye Sejre, ny Kultus. Maaske bragte Sergéjs Fødsel i Belgrad dem atter nærmere til hinanden; Niki troede det, og han drømte paany om Lykke ved hendes Side. Det varede kun kort. Snart fløj hun igen ud i Solen, ivrig for selv at se og for at blive set i sin fagre, sejrrige Ungdomspragt. Konstantinopel med dens langt større Scene og Tilskuerplads gjorde hende paa een Gang dristigere og mere fordringsfuld; det var, som taalte hun ingen andre Kvinder paa Jævnhøjde med sig selv i Mændenes Hyldest. Og frem for alt vilde hun vide, at hun blev beundret. Hendes Tid og Tanker gik med denne Leg, disse hurtige eller langvarige Belejringer, som maatte ende med Overgivelse, hvis hun ikke skulde føle sig krænket og ydmyget. Hun foer gennem Saloniki som en Stormvind, der paa sin Vej puster Gløder i Flamme. Men hun saae ikke, at Arnen i hendes eget Hjem blev mørk og kold.

Ofte nok trøstede Niki sig med, at hendes Overdrivelse vilde gøre hende træt, og at der i Mængden af hendes egne Foretagender og andres Angreb laa et stærkt Værn for ham. Ulykken var blot, at hver enkelt ny Sejr, hvert enkelt nyt Erobringsforsøg optog hende som en alt beherskende Oplevelse. Og hver Gang pintes han af Angst for, at den Ild, hun saa sorgløst legede med, skulde fænge i hende selv. Han havde glemt, hvad det var at være tryk og finde Hvile. Men tungest følte han dog Længslen efter at vinde hende tilbage. Der var flygtige Øjeblikke, hvor han troede, at hun forstod ham. Maaske længtes ogsaa hun efter at finde sig selv under en Pilgrimsvandring til sin Ungdoms Kærlighed. Maaske var det ikke Faren og Æventyret alene, der havde fristet hende, da hun stred med ham for at naa frem til Strádovo . . .

Men hun tøvede. Hun lod ham vente. Hun stod ude i Lyset med Ryggen til ham og saae ikke, at han strakte Armene frem mod hende med Bøn om Hjælp. Hun flagrede fra Blomst til Blomst og lyttede ikke til de lønlige Røster, som kaldte paa hende fra Hjem og Børn, fra Minder og Længsler . . . Hun lod ham være ene. Trods Larmen og Uroen i deres Liv, trods hans eget Sinds hamrende Tvivl og Angst var der slaaet en Kres af Stilhed omkring ham. Hans Sanser skærpedes. Han hørte sit Hjærte slaa. Han fangede Lyden af Stemmer, der kom langvejs fra, hviskende, klagende, advarende — og saa, hin sollyse Julidag paa Prilúka, det skingre Skrig fra bristet Haab og svegen Tro. —

Nikolaj Karatájef rejste sig, tog sin Pels og knappede den tæt om sig. Bedre at prøve, om det var muligt at finde Fred derude i Mørket og Uvejret.

Stormen rev Døren fra ham. Han slyngedes over mod Rælingen og maatte slaa Armen om en Stang for ikke at blive væltet overende. Under ham fraadede Havet, snart vigende, som en favnende Afgrund, snart højt løftet som en sort Mur, der hælder sig frem for i næste Nu bragende at styrte sammen.

Larmen var øredøvende. Skumsprøjt og Piskregn slog ham i Ansigtet og isnede hans Hænder.

Hørte han Stemmer, som raabte hans Navn?

Stærke Arme greb ham og sled ham løs. Han kæmpede imod, som gjaldt det i dette Øjeblik at væрге sig mod den yderste Fare.

«For Guds Skyld, kom ind, dette er Livet om at gøre,» hørte han tæt mod sit Øre.

En Skibsofficer og en Matros slæbte ham tilbage til den oplyste Salon.

«Vi har ledt efter Deres Højvelbaarenhed overalt, og det er kun ved et Tilfælde, at vi fik Øje paa Dem derude. Man skulde tro, De vilde gøre en Ulykke paa Dem selv.»

«Men hvad er der da i Vejen, hvad søger De mig for?»

«Deres Højvelbaarenheds lille Datter ligger og græder og kalder paa Dem. En Steward søgte Dem forgæves i den store Salon, i Rygesalonen og i Deres Kahyt. Saa gav Kap-tajnen os Ordre til at lede efter Dem paa Dækket . . .»

«Tak, jeg beder undskylde, hvis jeg . . .»

«Man skulde tro, Deres Højvelbaarenhed mente, vi vilde have myrdet Dem eller kastet Dem overbord. Men man gaar heller ikke udenfor i saadan et Vejr, naar man ikke er nødt til det.»

Konsul Karatájef fandt vaklende sin Vej frem til Børnenes Kabine. Sergéj sov urørlig, bleg, som var han bedøvet. Den lille Pige laa med Ansigtet mod Pudén, og hendes Legeme rystedes af Hulken.

«Annalil, hvad er der, hvorfor græder Du, mit Barn?»

Hun vendte sig om, da hun hørte hans Stemme, og søgte at holde igen paa Graaden.

«Far, bliv lidt hos mig og lad mig holde Dig i Haanden. Bedstefar og jeg er saa bange for Din Skyld.»

Da General Karatájef Dagen efter hans Søns Forlovelse med Jekaterina Rilinski forlod Prilúka, fulgte Løjtnant Orloff med. Baade Fyrsten og Fyrstinden bad ham blive, saa længe hans Ferie tillod det; men han holdt fast ved sin Beslutning og tog Plads i Vognen ved Siden af Generalen, vinkede Farvel og tænkte, at han aldrig mere skulde gense dette Sted, som han hidtil havde elsket lige saa højt som sit Barndomshjem.

Baade under Rejsen og under Opholdet i Kijef søgte General Karatájef Lejlighed til at vise den unge Søofficer Venlighed og Sympati. Løjtnant Orloff var imidlertid utilgængelig og holdt sig saa vidt muligt for sig selv. Da de i Odessa tog Afsked med hinanden, indbød Generalen ham til et Besøg og sagde rent ud, at hvis Orloff nogensinde skulde faa Brug for en ældre Vens Støtte eller Hjælp, saa vilde han med oprigtig Glæde være til Tjeneste. Petja takkede kort og gjorde aldrig Brug hverken af Indbydelsen eller Tilbudet.

Der kom smukke Breve fra Fyrst og Fyrstinde Rilinski. Ogsaa Sasja skrev i den venlige, kammeratlige Tone, som Petja værdsatte saa højt. Hans Syar var imidlertid knappe og fattige. Da Fyrst Sergéj afleverede Formynder- og Kurator-Regnskaberne, anviste han samtidig et klækkeligt

Beløb i Kherson-Banken og anmodede Petja om at tage imod det «som en ringe Afbetaling paa den Gæld, hvori jeg staar til Din Faders Minde, og som et Udtryk for den Kærlighed, Du selv, min kære Dreng, har vundet hos os alle her paa Prilúka.» Fyrstinden tilføjede i Brevet, at «hvad der end er sket, og hvad der end vil ske, saa skal Du vide, kære Petja, at Sergéj Arkádjevitsj og jeg betragter Dig som en af vore egne, og at Du altid vil finde Dit Hjem her rede til at modtage Dig.» Løjtnant Orloff tænkte først paa at sende Anvisningen tilbage, men vovede alligevel ikke at støde to gode Menneskers Venskab fra sig. Han satte Pengene i Banken, og her stod de urørt i mange Aar, skøndt han var smaat stillet og ofte havde Brug for dem. Trofast som altid skrev Fyrstinde Rilinski til hans Navnedag og til Paaske og fortalte ham, hvad der foregik i Familien; han glemte ikke heller, hvor Tjenesten end førte ham hen, at mindes Paasken eller Aarets andre Fester paa Prilúka. Kun til Katja skrev han aldrig. Der blev ikke sendt ham nogen Indbydelse til hendes Bryllup; han læste i et Odessa-Blad, at det havde fundet Sted. Saaledes var det ogsaa rigtigst. Han ønskede ikke at gense Prilúka, mindst af alt ved den Lejlighed. Mellem ham og det hvide Slot var Forholdet blevet dybt ændret. Brevene derfra kunde ligge hele Dage uaabnede paa hans Bord; blot Synet af dem fyldte ham med Angst, uden at han selv kunde forklare sig Grunden. Der kom Ugers Vemod og Bitterhed efter dem. Hans Sind var ikke oprevet; men han følte, at noget indeni ham var gaaet i Stykker, og at han slentrede gennem Ungdomsaarene uden virkeligt Livsmod, uden tydeligt Maal for sin ensomme Strid, optaget af et ufrugtbart Sværmeri.

Der var ingen Vrede i ham mod Katja. Tværtimod

idealiserede han mere og mere hendes Billede. Efterhaanden svandt ogsaa det Fjendskab, han oprindelig nærede mod Nikolaj Karatájef. Niki havde faaet Hjælp til at sejre og bære Prisen hjem; det var endelig en Mands Ret. Det blev Nikis egen Sag at klare med sin Samvittighed den Sorg og Skuffelse, han havde beredt Sonja. Lige til den sidste Dag, ja endnu i de Minutter, der forløb mellem gamle Aleks Meddelelse og de tre unges Ankomst til Have-trappen, havde Petja troet, at det skulde blive Niki og Sonja. Stakkels Barn; *hun* vilde forstaa, hvorfor Petja straks rejste. En tungere Dag end den, paa hvilken General Karatájef gæstede Fyrst Rilinski, havde Prilúka maaske ingensinde oplevet. Det var en dyr Sejr, Niki og hans Far vandt paa det hvide Slot i Ukrajne.

Af sit Savn og sin Sorg byggede Petja Orloff Katja en Trone. Langt borte, højt oppe fra herskede hun over ham. Der var intet at bebrejde hende, undtagen dette ene, at hun havde givet ham Lov at haabe. Men naar han skulde være helt ærlig mod sig selv, saa maatte han nok indrømme, at han ikke vilde have undværet dette Haab, og at inderst inde gemte han endnu paa det — trods alt hvad Fornuften vidste at anføre derimod. Selv i de mest modløse og slappe Timer hørte han Herskerinden, der fra sin Trone bød ham at ro af alle Kræfter, saa skulde hun nok styre. Hver Gang han paa sine Togter over de store Have oplevede en lykkelig Dag, eller naar et Naturindtryk, et Møde med en Ven, et muntert Lag gjorde ham glad, saa listede Mindet om Katja, som hun havde været den Aften i Baaden — helt stille og sørgmodig — sig ind i hans Stemning og hviskede fortroligt til ham, at han endnu havde Lov at haabe. Hun antog en Mangfoldighed af Skikkelser for hans Tanke. Men ingen var ham kærere, ingen stod hans Hjærte

nærmere end den Katja, som trods sin Dronninge-Værdighed trængte til, at han var god imod hende og beskyttede hende — som en Fugl, naar Høgen har efterstræbt den, og den med trætte Vinger og bedende Øjne søger Læ eller Værn.

Endnu Dagen før General Karatájefs Ankomst til Prilúka havde Katja tydelig vist, at hun foretrak Løjtnant Orloffs Selskab for de andres. Det var de faa Timer, hvori Generalen havde været ene med Fyrsten, som bragte Afgørelsen. Straks var det Stød, den gav Petja, saa voldsomt og pinefuldt, at han ikke tænkte paa andet end sin Sorg og sin Skuffelse. Men da han gik ene om i Odessa og drev Resten af sin Orlov bort, blev det ham efterhaanden klart, at General Karatájef maatte have haft en væsenlig Andel i Katjas og hendes Forældres Beslutning. Den Tanke faldt ham ind, at Katja maaske ikke havde taget Nikolaj Karatájef helt frivilligt, og da den gjorde hende større, samtidig med at den trøstede og ligesom gav ham Oprejsning, saa blev han mere og mere overbevist om, at netop saaledes forholdt det sig. Katja var bleven tvungen eller havde bragt et Offer. Hvis han havde ventet, vilde hun selv have sagt ham det. Nu, efter hans Optræden paa Forlovelsesdagen og hans bratte Afsked med Prilúka, var det umuligt, at han kunde faa noget at vide derfra. Maaske havde han mod sin Vilje gjort hende Offeret tungere, end det var i Forvejen, og hun vilde nu være alt for stolt til at søge ham for at give ham Forklaringer.

Denne Opfattelse slog dyb Rod i Løjtnant Orloff. Katja var Martyr. Han var ikke svigefuldt forsmaaet. Nikis Sejr var ringere eller i hvert Fald mindre udæskende, end det straks saae ud til. Og der blev en Fjende at hade.

Fjenden var General Karatájef.

Petja anvendte al sin Tid til at skaffe sig Oplysninger om denne sære Mand, der frastødte og næsten ængstede, selv naar han gjorde sig Umage for at være venlig. Admiral Orloffs Søn manglede ikke Forbindelser i Odessa; det Navn, han bar, havde god Klang overalt ved Sortehavets Kyst. Snart kom han paa Sporet. General Karatájefs og Fyrst Rilinskis Byggeforetagender i Peressip var saa omfattende og berørte middelbart og umiddelbart saa mange Mennesker, at det faldt Petja langt lettere, end han oprindelig havde troet, at skaffe sig Underretning. Han naaede endog saa vidt, at han fik Rede paa, at Byggeriet atter i den sidste Tid var stødt paa alvorlige Vanskeligheder. Det manglede ikke paa gode Raad til ham undervejs:

«Hvis De har Formue, Pjotr Konstantínovitsj, saa skal De ikke anbringe den i disse Spekulationer; det kan ikke vare længe, inden Rilinskis Part ramler sammen. For en fjorten Dages Tid siden var jeg en Tur ude i Peressip. Det hele syntes at være gaaet i Staa. Der var knap en Mand med en Trillebør. Rilinski kan ikke klare sig. Med gamle Karatájef er det en anden Sag; han hytter sig nok. Det plejer han. Jeg siger ikke mere.»

Eller Petja fik sine Oplysninger i en forsigtigere Form:

«Nej, nu har jeg aldrig hørt Mage! Er Konstantin Orloffs Søn paa Vej til at blive Forretningsmand! Jeg troede ikke, Din salig Far havde efterladt Din Søster og Dig Salt til et Æg. Petja, tænk Dig om to Gange, inden Du indlader Dig paa den Slags. Forhør Dig grundig i Kherson-Banken; den er glubsk, det kan Sergéj Arkádjevitsj tale med om, men den er hæderlig, og den lokker ikke Dine Smaaskillinger fra Dig med falske Opgivelser. Der er ogsaa Mandelberg & Krusjofski. Du maa jo kende de Folk fra Prilúka. Jeg har aldrig haft noget at bebrejde dem. Spørg

Dig for hos dem, men foretag Dig intet, før Du atter har været hos mig. Kan jeg række Konstantin Orloffs Søn en Haand, skulde det glæde mig.»

Hver eneste Udtalelse og Oplysning passede til Punkt og Prikke i Petjas Teori. Man kunde næsten sige, at det var som et Regnestykke, der gik op. Endnu manglede kun Prøven paa, om det var rigtigt. Løjtnant Orloff besluttede at anstille den.

Gennem en Aarrække havde Fyrst Rilinski som Petjas Formynder ladet alle Udbetalinger til den unge Mand foregaa gennem Advokatfirmaet Mandelberg & Krusjofski. Der var derfor intet paafaldende i, at Orloff henvendte sig paa Kontoret i Konnaja og bad om en Samtale med Advokat Mandelberg.

«En Ven af mig har anmodet mig om paa hans Vegne at henvende mig til Dem, Hr. Mandelberg, da jeg har den Ære at kende Dem, og da De altid har vist mig stor Velvilje . . .»

«Bevares, Hr. Løjtnant, jeg har kun gjort min Pligt overfor Fyrst Rilinskis Myndling og Arvingen til et af vor Marines største Navne. De smaa Forskud, De en Gang imellem har hævet, er aldrig værd at tale om. Jeg har selv været ung, Løjtnant Orloff, og jeg forstaar saa godt, at for unge Mænd paa Deres Løbebane er det ikke altid let at undgaa lidt Uregelmæssigheder i Udgifterne.»

«Men det drejer sig ikke om Forskud — ikke denne Gang, Hr. Mandelberg. Min Ven er tværtimod . . . hm, hvorledes skal jeg sige det . . . temmelig velhavende. Det er nu kommet ham for Øre, at min Formynders store Byggeforetagender ude i Peressip er stedt i alvorlige Vanskeligheder, og da han veed, hvor nær jeg er knyttet til Huset Rilinski, og at jeg altsaa kender Dem . . .»

«Undskyld, at jeg afbryder Dem, Hr. Løjtnant. Deres Henvendelse til mig tjener Dem til stor Ære. Jeg ser, at De er Admiral Orloff en værdig Søn. Men her foreligger aabenbart en Misforstaaelse. Fyrst Rilinskis Byggeforetagender befinder sig *ikke* i Vanskeligheder af nogen Slags.»

«Er De ganske sikker paa det, Hr. Mandelberg?»

«Ganske sikker. Og tillad mig at sige Dem, Hr. Løjtnant,» tilføjede han smilende, «at selv om Deres Ven efter sin Mening er, som De udtrykker Dem, *temmelig velhavende*, saa troer jeg ikke, hans Midler vilde forslaa til at hjælpe Fyrst Rilinskis Foretagender, *hvis* de havde været stedt i Vanskeligheder.»

«Men har der da ikke netop nu i den sidste Tid været . . . hvad skal jeg kalde det? . . . en Krise eller den Slags? Min Ven har i hvert Fald hørt . . .»

«Folk snakker. Men det er ikke min Opgave at fortælle om mine Klienters Anliggender. Til Dem, Løjtnant Orloff, kan jeg imidlertid trygt sige, at der ganske rigtig har været en Krise. Men De lover mig nok ikke at lade det gaa videre til . . . til Deres ærede Ven, ikke?»

«Og Krisen er altsaa overstaaet netop i disse Dage?»

«Fuldstændig overstaaet. Deres Ven behøver ikke at nære Bekymringer for Fyrst Rilinski eller hans Hus.»

«Ja Tak, Hr. Mandelberg, saa bringer jeg ham den Besked.»

Prøven var gjort. Petja Orloffs store Regnestykke stemte.

Han gik ud i Peressip. Der var allerede hele Gader med nye Huse nærmest ved den «praktiske Havn». Forstaden skød sig længere og længere frem mod Nordvest langs Kystlinjen, som de nye, endnu kun antydede Gadeanlæg vilde komme til at følge parallelt. Herude var

Terrænet en eneste stor Arbejdsplads. Hundreder af Arbejdere gravede, rejste Stilladser, murede, støbte eller blandede Kalk, og fra lange Rækker Vogne blev der aflæst Sten eller Cement. For fjorten Dage siden Stilhed og Øde. Nu Travlhed allevegne — et Kæmpeværk under Rejsning ved Sortehavets Strand.

Og midt i det travle Mylr fik Petja Orloff Øje paa en lille, uniformsklædt Mand, der nu og da bukkede sig, som plukkede han noget mellem Jordklumper og Stenbunker — General Karatájef paa Vej over den Valplads, hvor Kampen havde staaet om Katjas Lykke. Han vandrede her som Sejrrherre. Hvad gjorde det ham saa, at Mennesker vaandede sig af Sorg og Smærte — hvad brød han sig vel om, at Haab og Tro blødte under hans Magt! Han tænkte ikke paa andet end Prisen, han havde maattet udrede, det dyre Guld, han havde betalt for at erobre Katja til sin Søn. Han saae ikke andet end disse Tusinder af Sten, der slæbtes sammen til Mindesmærket over hans Sejr, de vældige Murmasser ved Sortehavets Kyst, hvorunder en Ungdoms Lykke skulde begraves.

Aar kædede sig til Aar. Petja Orloff kom viden om og lærte Verden at kende. Husrækkerne i Odessas nye Havnekwarter var længst bygget færdige; en hel Gade fik Navn efter Jekaterina Rilinski; det store Foretagende blomstrede, og Guldstrømmen flød rigt tilbage til Slægten fra Prilúka og især til Nikolaj Karatájef og hans Hustru. De hundrede Gange eller mere sejlede Løjtnant Orloff paa Krigsskib eller under Koffardiflag forbi de graa Huse, der vendte Vinduerne mod det truende, stormfulde Hav. De laa paa hans Vej, hvor han end kom fra, og hvorhen han end skulde rejse. De højnede sig som et Gravmæle over hans Ungdoms Drømme og Haab. Mod deres Mure havde

hans Kærlighed knækket sin Vinge. Her var Stedet, hvor Høgen jog den værgeløse Fugl, greb den i sine Kløer og hakkede Hjærtet ud af dens Bryst. Derfor hadede Løjtnant Orloff de graa Bygninger og den Mand, for hvis Judaspenge de var bleven rejst. Derfor kunde Petja aldrig, saa mange end Aarene blev, skille sin Længsel efter Katja Rilinski fra Trangen til Hævn over General Karatájef og hans Værk ved Sortehavets Strand.

En Dag i Juli, fem Aar efter at Løjtnant Orloff havde forladt Prilúka i Sorg og Vrede, laa han ombord paa en af Stillehavs-Eskadrens Torpedojagere ved Vladivostok. I hans Post var der to Breve, begge med Dubnis Poststempel. Det ene var tydelig nok fra Fyrstinde Rilinski; Haandskriften paa den anden Kuvert lignede Katjas og var dog ikke hendes; han førte de to smaa Billetter, hun havde skrevet til ham fra Paris, med sig overalt, og han kendte hendes Skrift som sin egen. Han lagde Fyrstindens Brev til Side og brød det andet.

Det var fra Sonja Rilinski.

Hun skrev for at fortælle Petja, at Prilúka forberedte sig til at fejre hendes Bryllup med Jelénas ældre Broder, Grev Gavriil Ivánovitsj Dolgoruki. Intet vilde glæde hende mere, skrev hun, end om Petja kunde gøre sig fri og komme til Prilúka ved denne Lejlighed. Sonja vovede dog ikke at haabe paa hans Tilstedeværelse, da Papa ved Forespørgsel i Marineministeriet havde faaet at vide, at Petja først vilde vende tilbage fra Østasien næste Aar. Han kunde imidlertid stole paa, at hun skulde tænke venligt paa ham, naar hun nu fuldbyrdede det afgørende Skridt i sit Liv. Aldrig vilde hun glemme sit Barndoms- og Ungdomsvenskab

med Petja og alt, hvad der i Glæde og Sorg knyttede dem sammen.

«Gavriil Ivánovitsj,» skrev Sonja, «har allerede for mange Aar siden — i hvert Fald synes jeg, det er forfærdelig længe siden, jeg første Gang sammen med Jeléna tog fra Prilúka til Dolgorukis i Petersborg — villet knytte mig til sig, og baade hans og mine Forældre har ønsket denne Forbindelse. Han har ventet trofast paa mig; han er brav og dygtig, og jeg veed, jeg kan stole paa ham. Han tager mig, som jeg er; jeg har intet skjult for ham, hverken den Gang vi først lærte hinanden at kende, eller nu. Jeg troer, Du vil synes godt om Gavriil Ivánovitsj, kære Petja, netop fordi han er saa ridderlig og trofast. Vi kommer til at bo det meste af Aaret i Petersborg, da min tilkommende Mand gør Tjeneste i Indenrigsministeriet og har ønsket at vedblive dermed, skøndt mine Svigerforældre har tilbudt os, at vi straks kunde overtage deres Gods ved Moskva. Hvis det er rigtigt, hvad Papa mener, at Du næste Aar skal ombord i Østersø-Flaaden, saa er det vel ikke umuligt, at Du kommer til Kronstadt, og derfra er der jo ingen Vej til Petersborg, saa Du let kan besøge os og derved glæde baade Gavriil Ivánovitsj og mig . . .»

Løjtnant Orloff forstod Sonja Rilinski. Hun behøvede ikke at forklare eller undskylde — ikke overfor ham. Han havde kunnet forlade Prilúka; hun maatte blive der. Han havde sin Gærning, der førte ham langt omkring og skaffede ham mange Glæder; hun var spærret inde i den samme snævre Kres, og hun kunde ikke skjule sig for Nikolaj Karatájef som han for Katja. Fyrst Rilinskis Datter, den smukke, fine og yndefulde Sofja Sergéjevna, havde sikkert haft Tilbud nok, og hun kunde uden Vanskelighed være naaet højere end til Vera Nadesjdas Søn; men valgte

hun ham, saa maatte det ogsaa være, fordi han var den værdigste, og fordi hun havde Tillid til, at hun ved hans Side kunde grunde et Hjem, hvori der vilde blive Fred til at glemme og bygge nyt Haab.

Petja Orloff savnede Mod til at gense Prilúka. Men Sonja vilde han besøge, saa snart han vendte tilbage til Rusland. Hun og han forstod hinanden.

Fyrstinde Rilinski skrev og fortalte om Slægt og Venner, som nu atter langvejs fra samledes paa Prilúka: Niki og Katja, der var kommet fra Belgrad med deres Datter og den lille Dreng, opkaldt efter sin Morfader, Sasja og Jelisavéta, der havde gjort Rejsen fra Madrid med deres Søn, den vordende Fyrst Aleksander Rilinski til Prilúka, Vladímir Sjipágin og hele Familien Dolgoruki; senere ventedes ogsaa Vasili Miljúkin og Kleopátra Geórgjevna under deres Orlov fra Paris. «Vi glæder os alle,» skrev Fyrstinde Rilinski, «over den Beslutning, Sonja endelig har taget, selv om her vil blive ensomt for os to gamle paa Prilúka, naar nu ogsaa hun, den sidste af de tre, flyver fra Reden. Jeg antager ikke, at Sergéj Arkádjevitsj ønsker at blive her om Vinteren, men at vi atter flytter ind i vort Hus i Odessa, i hvert Fald i de koldeste Maaneder. Maaske faar vi da ogsaa Lejlighed til at se Dig igen, kære Petja; det ender vel nok med, at Du, med det Navn, Du bærer, kommer tilbage til Sortehavet. Sergéj Arkádjevitsj er desværre ikke saa rask, som jeg kunde ønske. Sasjas vaklende Helbreds-tilstand og Frygten for, at hans gamle Sygdom skal bryde frem, har taget stærkt paa min Mand. Jeg vilde ønske, Du var her, kære Petja; baade Sonja, Sasja og Sergéj Arkádjevitsj taler ofte om, hvor de savner Dig, og deri kan vi nok alle samstemme. Som Du veed, har Sasja og Jelisavéta hidtil været ved Ambassaden i Madrid. Miljúkin

mener imidlertid, at det vil være rigtigst at faa Sasja til Ægypten til Vinter, og heri er jeg ganske enig med ham . . . »

Sonja havde Ret. Ogsaa Løjtnant Orloff syntes, at den Tid laa langt tilbage, da de andres og hans egen Skæbne blev bestemt. Tusinder og atter Tusinder af Verst skilte ham fra Prilúka; dets Billede viste sig kun for hans Blik sløret af Taage. Men tydeligt saae han for sig de graa Husrækker ved Sortehavets Kyst — Stedet, hvor Høgen var slaet ned paa sit skræmte Bytte.

To Gange i de følgende Aar kom Løjtnant Orloff til det hvide Slot i Ukrajne.

Fyrst Sergéj Arkádjevitsj Rilinski døde paa Prilúka ved Juletid, kort før sin 73aarige Fødselsdag. Alle hans Børn og Svigerbørn samledes ved hans Kiste. De fulgte den til Fods sammen med Husets Tjenestefolk og Godsets Hundreder af Bønder, da den ved Fakkelskin blev kørt paa Slæde ad den brede, snedækkede Vej til Kirken i Dubni. Hele Egnen bevarede Mindet om Bisættelsen i Ætens Familjegravsted. Kejserinden lod sig repræsentere af en af sine Kammerherrer, Undervisningsministeren af sin Statssekretær. Guvernøren fra Tsjerníogof og Militærdistriktets øverstkommanderende General var personlig tilstede, ledsaget af deres Stabe. Adelsmarskallen mødte i Spidsen for Guvernementets Godsejere. Fra Odessa kom en Deputation for Byens Øvrighed og Kommunalraad. Ærkebispem fra Sankt Vladímír Katedralen i Kijef, assisteret af sit Kor, læste Dødsmissen og uddelte Velsignelsen, først i Dubnis lille Kirke, derefter fra en Sten paa Kirkegaarden, hvor Tusinder af Mennesker var samlet.

Gemt i Trængslen saae Løjtnant Orloff General Karatájef. For anden Gang mødtes de paa Prilúka.

Da Fyrst Aleksander Sergéjevitsj med sin Moder under Armen og sin lille Søn ved Haanden gik gennem Mængden, hilstes han ærbødigt, og mange af Egnens og Husets gamle Folk blev dybt bevægede ved Synet af denne Gruppe. Sasja var forgræmmet og træt; hans Ansigtsfarve var gennemsigtig, hans Kinder indfaldne, hans Holdning slap. Mange tænkte i dette Øjeblik det samme som Petja: Døden havde mærket Aleksander Rilinski, og næste Gang, Familiegravstedet i Dubni skulde aabnes, vilde det blive for ham.

Og saaledes skete det. Da Løjtnant Orloff næste Efteraar paany rejste fra Kronstadt til Prilúka, var det for at følge sin Barndomsven til Graven. Han døde i Cannes, endnu ikke fyldt de tredive, efter en haabløs Kamp mod det nye Udbrud af den Sygdom, han havde baaret paa fra Barneaarene. Uden Pomp og Pragt blev Sasja stedt til Hvile ved sin Faders Side. Nu var der kun een Fyrst Rilinski tilbage, Aleksander Aleksándrovitsj, lille Sasja, den Gang en Dreng paa fire Aar.

Ved Fyrst Sergéjs Bisættelse vekslede Petja kun nogle flygtige Ord med Katja. Men da de havde sagt Sasja det sidste Farvel og var vendt tilbage fra Dubni til Prilúka, kom Katja af sig selv hen til Løjtnant Orloff, rakte ham Haanden og sagde til ham:

«Tak, Petja, fordi Du kom. Baade Niki og jeg ventede det af Dig. Vi kunde ikke tænke os andet, end at Du maatte komme. Dette er forfærdelig tungt. Niki er saa oprevet, som jeg aldrig før har set ham. Han siger, at det er, som om han idag havde fulgt sin egen Ungdom til Graven.»

«Katja, min er bleven begravet for længe siden.»

«Sig dog ikke saadan noget. Det ligner Dig jo slet

ikke, Du kære Petja fra alle de mange, mange lykkelige Aar!»

«Men det kan ogsaa være, at jeg er bleven en anden, Katja. Husk, hvor længe det er siden, vi kendte hinanden rigtigt.»

Hun saae paa ham med taarefyldte Øjne. Hun var som den skræmte Fugl, der med bankende Hjærte søger Ly eller Værn.

«Petja, Du veed ikke . . . Du forstaar ikke . . . aa, Gud, det er saa svært, alt, alt sammen!»

Han greb hendes Haand og trykkede den til sine Læber, og hun kyssede ham paa Panden.

Petja skyndte sig gennem Stuerne ud i Parken og ned til Søen. Over dens sølvgraa Spejl foer Iling efter Iling. Den kolde Efteraarsblæst raslede i Sivene. Ovre paa den modsatte Bred svajede de høje Popler tungt, højtideligt. Visne Blade hvirvlede gennem Luften. Højt oppe skreg Trækfuglene paa deres Vej bort fra Ukrajne.

«Ro, Petja, ro af alle Kræfter, saa styrer jeg.»

Løjtnant Orloff ængstedes for sine Trins Genlyd i Broen og Gangenes Grus. Han sneg sig bort mellem Parkens Stammer — frysende og sørgmodig ved Tanken paa den Verden, der var røvet fra ham.

Inde under to gamle Egetræer sad Nikolaj Karatájef paa en halvskjult Bænk; han hvilede Hovedet i begge Hænder og stirrede mod Jorden, der plettedes af faldende Blade. Et Øjeblik standsede Petja og overvejede, om han . . . for Sasjas Skyld . . . netop idag . . .

Nej, han kunde ikke. Hist nede, ved Sortehavets Kyst, knejste Gravmælet over Løjtnant Orloffs Ungdom, dens Haab og Tro.

Da Nikolaj og Jekaterina Karatájef opholdt sig i Trebisond under de armeniske Uroligheder, gjorde Petja Tjeneste paa en af de Orlogsmænd, som krydsede i Farvandet. Der blev ingen Lejlighed til at gaa i Land; gamle Korénof saae helst, at Flaaden holdt sig paa god Afstand, da enhver Ophidselse af den muhamedanske Befolkning burde undgaas. Hverken Katja eller Petja vidste, hvor nær de havde været hinanden.

Ved denne Tid lagdes paa Værfterne i Sevastopol Kølen til den Panserkrydser, der tre Aar senere i Nærværelse af Storfyrst Mikhail Aleksándrovitsj og Marineministeren løb af Stablen under Navnet «Admiral Orloff». Petja deltog i Konstruktionen af Skibets Artilleri; det var bestemt, at han skulde gøre Tjeneste ombord, saa snart Skibet var sejlklart.

Det hændte en Aften, medens Løjtnant Orloff boede i Sevastopol, at han med nogle Kammerater tilbragte Aftenen i en af de smaa Variétéer, som klumper sig sammen i Nærheden af Teatralnaja. Der var bleven drukket tæt. Flere af de unge Officerer støjede op, andre flød hen i Rørelse. Baade Artisterne og Publikum fandt sig med sædvanlig russisk Taalmod i det larmende Selskabs Afbrydelser. Petja, der en Tid havde været kaad og overgiven, gav sig pludselig til at hænge med Hovedet og sad og stirrede tungt frem for sig.

Uhret gik til Midnat, og «det russiske Kor», der paa alle Variétéer i Rusland afslutter Forestillingen, troppede op paa Scenen. Det bestod af en Snes unge Piger, klædt i deres Dagligdragter, mange med Overtøj, rede til at tage hjem, saa snart de havde faaet afleveret deres Sange. Publikum begyndte allerede at bryde op. «Det russiske Kor» udøver i Reglen kun ringe Tiltrækning.

En af Søofficererne fik den Indskydelse at entre op paa Scenen og drive alskens dristige Løjer med de unge Piger. Fem—seks af hans Kammerater fulgte Eksemplet. En Del Folk nede i Salen blev staaende for at se, hvad dette kunde udvikle sig til; ingen var forarget, skøndt Officererne bar Uniform og raabte op med mange grove Ord.

Et Par Arbejdere paa den lave Balkon lænede sig frem for at nyde Spasen. «Det var Ret, Deres Velbaarenheder,» sagde den ene af dem, «mor Jer kun lidt, naar I er saa dejlig fulde!» Og den anden sukgede dybt medfølende, maaske en Kende misundelig.

Variétéens Direktør, en snusket Armenier med Diamant-ringe paa Fingrene, viste sig paa Scenen og nærmede sig ydmygt bukkende:

«Uhyre morsomt, Deres Velbaarenheder, bevares, det gør ikke det mindste . . . jeg har intet, jeg skal have sagt, men hvis Politiet . . .»

De unge Officerer fejede ham bort. En af dem stillede sig ravende ved en Dør i Scenens Baggrund, hvorfra Artisterne kom og gik. De andre begyndte at jage efter de unge Piger, der foer omkring som en skræmt Hønseflok. En af dem, et smukt Barn paa 17—18 Aar med dejlige, store Øjne og en tyk, mørkebrun Fletning, begyndte at græde og løb forvildet fra den ene Side af Scenen til den anden. Hendes Graad og Skrig i Forening med hendes Ungdom og Skønhed gjorde hende hurtigt til det Vildt, der blev mest efterstræbt af de usikre, famlende Jægere.

Netop som hun i sin Angst forberedte sig til at gøre Springet over Rampen ned paa Tilskuerpladsen, mødte hendes Øjne Løjtnant Orloffs. Men i det samme blev hun grebet bagfra, krammet og holdt fast.

Petja rejste sig, slog med Sabelhæftet i Rampen og raabte op til Kammeraterne:

«Lad hende være!»

Der blev pludselig stille. Kun de Officerer, som havde lagt Haand paa Pigebarnet, vedblev at tumle med hende. Et halvkvalt Skrig om Hjælp trængte sig frem over hendes Læber.

I et Nu havde Petja Orloff entret Scenen og sled Kammeraterne løs fra den unge Pige. Han formelig slængte dem hen ad Gulvet og lod dem ligge.

«Hvad hedder Du?» spurgte Petja Barnet, der stod foran ham, skælvende af Angst og Graad.

«De kalder mig Pasjka . . .»

«Men hvad er Dit rigtige Navn?»

«Pakhómja Pávlovna.» Hun saa bedende og sky hen til Løjtnant Orloff, uvis om, hvad han vilde gøre med hende. Der var kommet noget stift, ligesom kunstig behersket over ham. Han drog Vejret dybt.

«Se at faa en Ende paa dette her!» sagde han bydende til Kammeraterne, der efterhaanden samlede sig selv op fra Scenegulvet. «Vil I mig noget, saa veed I, hvor I kan finde mig imorgen.»

Han vendte sig om mod den unge Pige og bød hende sin Arm.

«Kom, Pasjka, saa følger jeg Dig hjem.»

Med sin frie Arm skød han den Officer, der stod ved Døren, til Side og førte Pakhómja Pávlovna bort fra Variétéens Scene, som var hun en Prinsesse, han ledsagede ud af Festsalen.

«Hvem er det?» spurgte den ene af Arbejderne fra Balkonen ned i Salen.

«Løjtnant Orloff, Pjótr Konstantínovitsj,» blev der svaret dernede fra.

«Saa er Sønnen altsaa ogsaa en Kraftkarl,» var der En, der bemærkede.

«Ja, og han har Hjærtet paa rette Sted, ligesom den gamle,» tilføjede en anden.

Hver Aften i den nærmeste Tid fulgte Løjtnant Orloff Pakhómja Pávlovna Petroff, Datter af en Snedker ved Værftet, til og fra den lille Variété. Efter kort Tids Forløb lod han Kherson-Banken i Odessa sende sig de Penge, Fyrst Sergéj Rilinski havde givet ham, og med dem erstattede han rundeligt Pasjkas Forældre det Tab i Indtægter, de led ved, at Datteren blev taget bort fra Variétéen og Hjemmet.

Hun klyngede sig til ham. Hun var paa een Gang hans Elskerinde, hans Barn og hans Tyende. Hun gav ham alt, hvad hendes lille Sjæl ejede af Hengivenhed; men aldrig i de mange Aar, de blev sammen — snart i Sevastopol, snart i Odessa — løftede hun sig op over det Udviklingstrin, hun stod paa, da de lærte hinanden at kende. Hun læste med Besvær; hun var næppe i Stand til at skrive sit Navn. Det varede længe, inden hun gjorde sig fortrolig med den Tanke, at hun kunde og burde tiltale Petja med *Du*, som han ønskede det. I hendes Øjne vedblev han at være den fornemme unge Mand, som for hendes Skyld havde væltet tre—fire Marineofficerer omkuld og taget sig af hende i hendes Hjærteangst. Han var et højere Væsen og dog saa let at stille tilfreds. Hun behøvede blot at se paa ham med store, sørgmodige Øjne og gemme sig ind hos ham, for at han skulde blive stille, hvis han var i ondt Lune, eller mild og venlig, hvis han var tavs og træt. Saa kærtegnede han hendes Haar og

Kind og sagde til hende, at hun ikke skulde være bange, for han vilde altid være god imod hende:

«Pasjka, min lille Fugl, Pasjka, sig, at nu er der ingen mere, som kan skræmme Dig!»

Løjtnant Orloffs eneste Indtægt var hans Officersgage. Han overlod til Pasjka at faa ud af den, hvad hun kunde, og han syntes, hun udrettede Vidundere. Dette lille Barn af Folket var tro mod alt, hvad der tilhørte ham, og i sit Forhold til hende kendte han kun Hvile og Fred.

Som Artillerist var Petja vel anset hos sine Foresatte. Hans undergivne elskede ham. I Aarenes Løb fjærnede Kammeraterne sig noget fra ham, fordi han blev indesluttet og kunde være lunefuld. Fattig og ensom gik Admiral Orloffs Søn gennem Livet. Hans Ungdom gled fra ham og visnede i Skyggen fra de graa Murmasser ved Sorte-havets Strand.

Men selv naar hans Sind var tungest, kunde Tanken paa det forskræmte Barn, der havde søgt Læ og Værn hos ham, brede et lyst Skær over hans Ansigt. Han hastede til den beskedne Bolig, der var bleven hans Hjem, tog hende ind til sig, kærtegnede hende paa Haar og Kind og hviskede til hende:

«Pasjka, min lille Fugl, Pasjka, sig, at Du er tryg og glad.»

Det er, som om de slaviske Stednavne paa Balkan for alle Tider har skullet fæstne Mindet om disse Landes og Folkeslags lange, lidelsesfulde Historie. I Nærheden af Bitolja ligger en lille Landsby, der hedder *Mogila*, «Graven». Og hvor Floden Badiska paa Tsardaghs østlige Hæld baner sig Vej ned til Vardárs Leje ligger *Strádovo*, «Lidelsernes Stad».

Byen hører til det tyrkiske Vilajet (Departement) Kosovo, som ofte kaldes «Gammelserbien». Her ligger i et udtørret Søbækken Slagmarken «Kossovo polje», hvor Serbernes Oldinge-Hersker Lasár og hans sydslaviske Forbundsfæller i Slutningen af det fjortende Aarhundrede tabte Herredømmet paa Balkan til Tyrkerne og derved søndrede det mægtige serbiske Rige, som Tsar Stefan Dusjan og Njemaniderne havde samlet.

Strádovo er Gammelserbiens yderste Forpost i Sydvest. Bag sig har Byen det albanske Højlands Udløbere. Fra Syd sender Hellenerne deres Blænkere frem. Fra Øst kommer Bulgarerne i tætte, fast ledede Skarer. Spredt ind mellem Egnens øvrige Nationaliteter boer Rumænere, og i Byen selv findes talrige Jøder.

Men sit Præg faar Strádovo alene af de tyrkiske Herskere og deres Tro. De kristne Kirker har ingen Kupler

eller Taarne; de er gemt paa afsides Steder, som skjulte de sig i Fjendeland. Moskeerne breder sig overalt i Byen, og deres Minareter peger mod Himlen. Ingen Klokker ringer til Andagt under Korsets Tegn. Højt oppe paa sin Kure kalder Muezzinen i Allahs Navn Profetens Børn til Bøn. Ved Altrene samles en Menighed i Pjalter og Laser, de enfoldige i Aanden, de mishandlede og svage. Paa Bedetæpperne knæler, med Ansigterne vendt mod Mekka, denne Verdens Store — de, der kræver Skat, hverver Soldater og befaler i Krig og Fred.

Set paa Afstand lokker Strádovo ved sin Skønhed. Den hænger over Fjældkløften, hvori Badiska rinder, som en Vandfugls Rede mellem Siveñe. Bjærgene, der omgiver den, er grønne og bølger i blødt rundede Kupler op mod Tinder, hvis Løvskov, Pinjer og Gran standser Skyernes drivende Flugt.

Nærved er Strádovo derimod idel Fattigdom og Forfald. Gaderne har ingen Brolægning. Regn og Sne omdanner dem til Moradser, Sol til hvide Veje, hvor Støvet fyger som Mel. Hele Byen synes at være Ruin. Alle Farver er falmede; alt er søndret, forsømt, ødelagt. Menneskene gør et usselt Indtryk i deres snavsede, brogede Laser. Vogne og Kærrer, som de brugtes i det øvrige Evropa for tre—fire Hundrede Aar siden, trækkes af Heste eller Okser, der er udsultede og forpinte. Skabede Hunde roder i det Skarn, som kastes ud paa Fortovene.

De smaa, serbiske Landsbyer ude i Bjærgene lever i evig Angst for tyrkiske Skatteopkrævere og albanske Røvere. Albanerne dikterer den tyrkiske Øvrighed deres Vilje. Enhver Indrømmelse til den kristne, slaviske Befolkning, som Stormagternes Ambassadører aftvinger Sultan og Storvesir, hævner Albanerne ved at plyndre og myrde

i Profetens og Padisja'ens Navn. Undertiden handler de af egen Drift — ofte er de blot Redskaber i Østerrigs Haand, naar det Habsburg'ske Monarki har Brug for rørt Vande til sit Fiskedræt paa Balkan. Den tyrkiske Øvrighed faar kun Lov at styre, naar Albanernes Vilje lydes. Ingen fremmed Magt er saa forhadet og saa frygtet i Albanien som Rusland — de slaviske Balkanfolks Talsmand og Beskytter, hvis Sværd har fravristet Halvmaanen hele Riger, og hvis Diplomati danner det aarvaagne Værn for hver ortodoks Menighed mellem Adriaterhavet og Lilleasiens Kyst.

Ingen Næringsvej kan trives i Strádovo. Det har ikke hjulpet, at en Stikbane knyttede Byen til den Hovedlinje, som i Gammelserbien og Makedonien følger Vardárs Leje ned til Saloniki. Baade Handel og Landbrug visner under tyrkisk Styre og albansk Overherredømme. Ude paa Landet er Tiden standset i sin Gang. Der bruges de samme Redskaber til Jordens Behandling som paa Tsar Stefan Dusjans Tid. De lerklinede Hytter dukker sig ved Jorden og efterligner dens Farve i Haab om at kunne skjule sig for det albanske Højlands Rovfugle.

Men Naturen har ødslet med Skønhed i Egnen omkring Strádovo. Jorden er frugtbar; Korn og Græs trives vel; gamle Skove dækker Fjældene. Kun 12—14 Kilometer Vest for Byen ligger det underfulde, blaa og dybe Øje, hvori Himmel og Bjerge spejler sig, og hvis Navn som i een Sum samler hele Egnens og Folkets Historie: *Múkovo jésero*, Pinslernes Sø.

De slaviske Folkesagn omspinder den med deres Trylleri. Dens Vand er blaat som Adriaterhavet og klart som Krystal; alligevel formaar intet menneskeligt Øje at trænge ned i dens uudgrundelige Dyb. Hvem veed — maaske er

det sandt, hvad de gamle Sange beretter, at der paa Fjæld-
søens Bund ligger Ruiner af en fjærn Tids Byer og Borge,
og at kostbare Vaaben, som engang har været brugt i
Kampen for Landets Frihed, ruster i dens Favn, indtil
Helten, der skal komme, løfter dem paany og svinger dem
til Sejr over Slavernes Fjender.

Selv i den haardeste Vinter bliver Múkovo ikke helt
dækket af Is; altid er der i dens skønne, regelmæssige
Oval en blaa Plet, hvori Himlen kan spejle sig. Sommer-
dagens Sol straalere over dens blanke Flade, hvorpaa dyk-
kende Pelikaner og vilde Svaners Vingeslag trækker Bølge-
linjer. Men naar mod Aften kolde Vindstød farer hen
over Søen, bliver den truende og dyster. Som Fjældene
klæder ogsaa den sig i Solnedgangens Purpur, og som de
sejlende Skyer bræmmer den sig med Guld. Skummende
sender den sine Bølger ind mod Klipperne, hvor de knu-
ses og falder tilbage som Ildregn. Fiskeørnens Skrig og
Hejrens Hvin blander sig i Larmen fra dens vilde Leg.
Og alt som Solnedgangen tænder den vestlige Himmel i
dybere og dybere Glød, synes Søens Bølger at højne sig
til onde, hærgende Flammetunger.

Naar saa i det korte Tusmørkes Dis alle Farver sluk-
kes, stilner ogsaa Múkovos Bølgeslag. Maanen staar op,
og Stjærnerne tændes over den sagte duvende Sø, hvis
spæde Brænding dør hen i et Suk. I Natten kommer
Fjældlandets Sturvildt ned til dens Bredder for at drikke.
Der er Bjørnen, som lunter ad de Stier, Hyrderne og de-
res Hjorde har traadt. Der er Ulven, som lusker gennem
Egepurrr og Buksbomkrat. Der er Gemen, som standser
og lytter efter hvert Spring, den har taget. Der er Vild-
svinet og dets snøftende Barneflokk, som stavrer afsted over
rullende Sten og side Sumpe. Og der er Kronhjorten, som

skrider fremad med løftet Hoved, vejrende Natten og dens Farer, rede til Kamp.

Mørket er fyldt af sælsomme, klagende Lyde. En Fugl piber nede ved Stranden — et overlistet Dyr jamrer under Røverens Klo — en Ugle skriger — Ulvene hyler som Hunde for Lig. Og Søens Duven mod Klippekosten er en uafbrudt, stille Hulken.

I Dagens Sol ligger den blanke, blaa Vandflade øde, og fra Fjældene omkring den synes Livet at være flygtet. Aftenen er Storm og Ild. Natten er Vemod og Angst. Hør — hør, hvor Pinslernes Sø hulker. Det er, som om de Bække, der strømmer ned til den, dannes af Taarer.

Mange Gange, naar Ekscellencen Korénof talte fortroligt med den østerrigske Ambassadør i Konstantinopel, blinkede han polisk til sin Kollega og sagde til ham: «Ja, ja, kære Greve, De pudsede mig den Gang med Strádovo, og saa pudsede jeg Dem bagefter.» Gamle Korénof nøjedes ikke med at lade det russiske Flag hejse over et Konsulat i Strádovo, men han gik i Ilden for, at ogsaa Kongeriget Serbien kunde blive repræsenteret paa Pladsen — fordi intet vilde være Østerrigerne mere ubehageligt. Det varede heller ikke længe, inden Bulgarien ønskede at være med, og efter vidtløftige Forhandlinger satte Rusland ogsaa paa dette Punkt sin Vilje igennem. Det faldt da ganske naturligt, at Rumænien og Grækenland ligeledes mødte op med deres Krav, og den høje Port kunde vanskelig sige Nej til dem, naar den lige havde maattet sige Ja til Serbien og Bulgarien.

Stormagterne sørgede for sig selv. Først Italien, der ikke holder af at lade Østerrig ubevogtet noget Sted, hvor Albanerne er med i Spillet. Saa Frankrig, der ansaa det

som sin Pligt at stille sig ved Ruslands Side. Til sidst — et Aar efter de andre — kom England. Den ene store Flyttevogn efter den anden gjorde Rejsen til Strádovo, og Haandværkere fra Saloniki og Konstantinopel tilbragte Maaneder oppe i den lille By for at indrette Boliger til de mange fremmede Diplomater.

Men ogsaa Strádovos tyrkiske Øvrighed var vokset. Samtidig med at Nikolaj Karatájef lod Ruslands Flag hejse paa den nye Konsulatsbygning — en hel lille Fæstning paa Badiskas højre Bred — stormede en Skare Albanere, der havde holdt sig skjult i Omegnen, ind mod Byen og krævede af den stedlige Mutesarif eller Præfekt, Sajd Bej, at han skulde sørge for, at Flaget blev taget ned, ellers vilde de selv fjærne det med Magt. Den lille Garnison maatte gøre Brug af sin Mitrailleuse for at faa Albanerne jaget bort. Da der imidlertid var Fare for, at de kunde vende tilbage med Forstærkninger, telegraferede Sajd Bej efter Tropper i saa stort Antal, at de kunde holde Albanerne i Ave. Efterhaanden ankom en hel Brigade under Befaling af General Halim Pasja, der slog sig ned i Strádovo og blev der, ogsaa efter at den Fare, som havde kaldet ham til Byen, var drevet over. Sajd Bej gled mere og mere i Baggrunden, og de fremmede Konsuler forhandlede udelukkende med Halim Pasja som den tyrkiske Statsmagts øverste Repræsentant paa Stedet.

Ritter v. Eichwalds Nærværelse i Strádovo havde intet nævneværdigt Indtryk gjort paa Byen og Omegnen. Nikolaj Karatájefs Ankomst blev Signalet til albanske Plyndringer og Mord hele det paagældende Efteraar, og først Vinteren standsede dem, skøndt Halim Pasja hverken sparede sig selv eller sine Soldater. Den russiske Presse be-

skyldte aabenlyst Østerrig for at have ophidset Albanerne mod den nye russiske Konsul i Strádovo.

Det samme mente hele Byens og Egnens slaviske Befolkning. Den bar uden at kny de nye Lidelser, Karatájefs Ankomst bragte med sig, og den satte sit Haab til, at han i Fremtiden skulde vide at skærme den. Han repræsenterede Rusland, alle Slaveres Moder, den vældige Magt, for hvem Tyrkerne var Arvefjenden, og under hvis Ørnevinger der maatte findes Værn mod enhver Fare. Til ham kunde de komme, alle de enfoldige i Aanden, de mishandlede og svage, og han vilde tage sig af deres Sag. Han var den Herre, den Gospodår, for hvem selv Halim Pasja og Sajd Bej skælvede. Han var Indbegrebet af Storhed og Rigdom, men ogsaa Sindbilledet paa de slaviske Folks Brodersind. Velsignet være da hans Komme til Strádovo, Lidelsernes Stad.

Snart rygtedes det blandt alle Serbere i By og paa Land, at Konsul Karatájefs Hustru var en Prinsesse Rilinski. Det Navn klinger i serbiske Øren som Bayard for Franskmændene. Det viser tilbage til de sydslaviske Rigers store Tid. I de slaviske Lande Øst for Adriaterhavet straalere det med kongelig Glans. Naar ved den mest serbiske af alle Aarets Højtider, *Slava*, Mindedagen for alle Serberes Overgang fra Hedenskab til Kristendom, eller naar ved de kristne Balkanfolks Vaarfest, St. Georgs Dag, unge og gamle efter Kirketid samles til Sang og Dans, saa lyder de hundredaarige Beretninger om de store Bojarer og Fyrster Rilinski, der kæmpede under Njemaniderne og selv styrede serbiske Riger ved Adriaterhavets Kyst.

Derfor blev den russiske Konsuls Hustru aldrig i Strádovo og Omegn kaldt andet end Fyrstinde Rilinski eller simpelthen *Fyrstinden*. Navnlig den første Vinter, da Katja

endnu ikke var begyndt at færdes til Hest i Egnen, hændte det paa Torvedage, at Bønderne stillede sig udenfor Konsulatets Port og ventede i Timevis paa at faa hende at se. Karatájefs lille Søn omtaltes Mand og Mand imellem som Sergéj Rilinski eller «den unge Fyrste»; Datteren derimod var Anna Nikolájevna Karatájef. Der dannede sig hos Serberne Myter og Legender om Katja. Hun og hendes kom fra det store Rusland som Sendebud om Befrielse. Maaske var det hende, der engang, om ikke lang Tid, skulde hæve de rustne Vaaben op af Múkovo og slibe dem til ny Kamp mod Slavernes Fjender.

Oprettelsen af det serbiske Konsulat i Strádovo var gamle Korénofs Hævn og en russisk Sejr over Østerrig. I Byen selv og dens Omegn fik Konsul Karatájef og *Fyrstinden* hele Æren, og den serbiske Konsul betragtedes almindelig som en dem undergiven Embedsmand. Da Bulgareren kom til, var ingen i Tvivl om, at de havde haft en Finger med i Spillet ogsaa for hans Vedkommende. De øvrige Konsuler, der efterhaanden viste sig i Strádovo, interesserede kun Befolkningens forskellige Mindretal — og saa naturligvis Halim Pasja og al anden tyrkisk Øvrighed. Byens og hele Egnens virkelige Midtpunkt var i Slavernes Øjne den Fæstning ved Badiskas Bred, hvorover Ruslands Fane vajede.

Naar Fruerne Karatájef og v. Eichwald mødtes, gik det med *chère madame* og *charmée* og *heureuse* i en Uendelighed. Men de kunde ikke taale hinanden, og end ikke i den Tid, hvor de var de eneste *Damer* i hele Byen, saaes de i deres Hjem, lige saa lidt som deres Børn fik Lov at lege sammen. Katja lagde ikke Skjul paa, at Ritter v. Eichwald efter hendes Mening stod i Ledtog med Al-

banerne, og at mange uskyldige Kristnes Blod kom over hans Hoved. Fru v. Eichwald, der var en lige saa ubetydelig Dame, som hendes Mand var klog og energisk, kunde med sin bedste Vilje ikke i Katja se andet end en lille koket, fordringsfuld og herskesyg Person. Det maatte derfor i høj Grad undre Fru v. Eichwald, at da Serberen, Bulgareren, Grækeren, Rumæneren, Franskmanden og Italieneren efterhaanden havde installeret sig i Strádovo, saa kappedes de om at belejre det russiske Konsulat og *Fyrstinden*. Der var ikke andet for Fru v. Eichwald at haabe paa, end at Englænderen maatte vise sig at være et fornuftigere Menneske, naar han nu snart kom.

Konsul Karatájef arbejdede med utrættelig Flid og Iver. Han benyttede Vinteren til at knytte Forbindelser i alle Befolkningslag og lære deres Kaar og Krav at kende. Han blev ypperlig underrettet om Stemninger og Strømninger i det lille Samfund, som han var sat til at udforske. Ofte forbavsede han Halim Pasja ved sine Meddelelser om Albanernes eller Tyrkernes kun halvt antydede Overgreb eller Misbrug overfor den kristne Befolkning. Han vidste mangen Gang mere end den tyrkiske Øvrighed selv. Det lykkedes ham at organisere en Stab af Tillidsmænd over hele Distriktet, og han lagde Grunden til den Nationalitets-Statistik, der faa Aar senere gjorde hans Navn bekendt ud over Balkans og Ruslands Grænser. Ekscellencen Korénof læste hans Indberetninger med stigende Interesse.

«Dette er lovende, meget lovende,» sagde han ud i Kancelliet. «Jeg er lige ved at mene, at Nikolaj Nikolájevitsj gør os Strádovo til et nyt Konstantiopol. Men, mine Herrer, kan *De* forklare mig, hvad det er, der holder denne charmante lille Jekaterina Sergéjevna deroppe? *Jeg* melder Pas.»

Vinteren gik hurtigt. Foråaret kom, og ligesom i Ukrajne gled det paa et Par korte Uger brat over i Somren. Nikolaj Karatájef følte sig lykkelig som de første Aar i Petersborg. Katja gjorde Hjemmet lyst og festligt for ham og dem alle. Hun lod en stor Del af deres kostbare Indbo — deriblandt ogsaa nogle af de gamle Ting hjemme fra Prilúka — komme til Strádovo, og skøndt de sædvanlige kvindelige Sysler kedede hende ubeskriveligt, saa havde hun et medfødt Talent for at arrangere, stille op, drapere og udsmykke, og under hendes Hænder blev da det russiske Konsulat næsten til et nyt Prilúka paa Gammelserbiens og Makedoniens Grænse. Huset skjultes udefra af en tyk Mur; bag den bredte sig et stort Haveanlæg, i hvis Midte Boligen laa. Hjørnerne optoges af mindre Huse til Kavasserne og det øvrige Tjenerskab, til Stalde og Oplagsrum. Paa Haveanlægget ofrede Katja i Begyndelsen en Mængde Tid og Penge; men saa blev det ogsaa pragtfuldt og i Aarenes Løb, efterhaanden som Træer og Buske voksede til, lidt af en Seværdighed. I Staldene stod to Halvblods Køreheste, Nikolaj Karatájefs hannoveranske Ridehest, Katjas staalgraa Fuldblod, *Mazeppa*, og to Ponyer til Anna og Sergéj. Som allevegne, hvor Katja raadede, var ogsaa i Strádovo Husstanden overordenlig omfattende. Foruden den engelske Lærerinde, Miss Warden, havde Børnene faaet en russisk Lærer. Kammerjomfruen Jeannette styrede over to græske, fransktalende Stuepiger fra Konstantinopel. Der var tre Kavasser og et Mylr af Tyende i Køkken, Stalde og Have. Den franske Konsul i Strádovo, en ung, ugift Mand, der havde udgivet et Bind Vers, og som mere beskæftigede sig med Literatur end med det makedonske Spørgsmaal — Henri de Beaufort sagde mere end een Gang til sin Kollega Karatájef:

«Kære Ven, dette er jo intet Konsulat i et tyrkisk Hul, men en Ambassade i en Storstad.»

Der var ofte Gæster i det russiske Konsulat. De Røster, der havde bebudet, at et Hof kunde Katja ikke samle i Strádovo, blev gjort til Skamme. Fornemme Tyrker som Halim Pasja og Sajd Bej indlader sig ganske vist ikke paa at gøre Page-Tjeneste hos europæiske Damer, og den gamle græske Biskop kunde kun til Nød kaldes præsentabel. Men der var Karatájefs serbiske, bulgarske, græske og rumænske Kolleger, der var Hr. de Beaufort og Italieneren Grev Fantoni. Alle blev de vundne; alle anerkendte de Ruslands og Katjas Førsteplads i det konsulære Korps i Strádovo. De havde intet at indvende mod Familien v. Eichwald -- men, oprigtig talt, der *var* jo ingen Sammenligning mulig . . .

Katja samlede et Hof. Men denne By og Egn ydede hende mere end det -- noget, hun aldrig havde ejet før, ikke en Gang hjemme paa Prilúka. Strádovo gav Katja et Folk.

Fyrstinden var kendt af hvert Barn i Byen. Ledsaget af Jussuf spadserede hun Ture i alle Kvarterer, undtagen det rent muhamedanske, hvor utilslørede Kvinder vakte Forargelse. Hun var græske og jødiske Købmænds største Kunde. Hun opsporede gamle serbiske og makedonske Vævninger og Træskærer-Arbejder, der efterhaanden vandrede til det russiske Konsulat i saa stort Tal, at hun kunde kalde en af Stuerne «mit serbiske Folkemuseum». Koner og unge Piger, der var forfarne i den orientalske Brodere-Kunst, tjente gode Penge ved hendes Bestillinger. Hun skænkede den serbiske og den bulgarske Skole Billeder, Bøger og Atlas. Hun dryssede Velgærninger ud over hele Byen -- lidt skødesløst og uregelmæssigt, men hyp-

pigt og hver Gang i et Omfang, der maatte give Stedets nøjsomme Befolkning Indtryk af, at *Fyrstinden* raadede over kongelige Rigdomme. Hun gav uden at tælle, maaske ogsaa uden at tænke. Det morede og adspredte hende, og hun holdt af at spejle sig i alle disse taknemligt beundrende og ærbødige Øjne. De smaa Børn og de gamle Mænd og Kvinder kyssede hendes Hænder, naar hun gik gennem Gaderne; Ungdommen hilste hende som en Dronning.

Da Halim Pasjas Damer var ankomne til Strádovo, ønskede Katja at aflægge dem et Besøg. Hendes Ønske blev opfyldt, og da hun medbragte en Grammofon som Gave, gjorde hun uhyre Lykke ogsaa i Generalens Harem. Men de smaa, barnligt uudviklede Damer og hun forstod ikke hinanden og havde intet at sige hinanden. Det blev ved det ene aarlige Besøg. Halim Pasja sendte et kostbart Armbaad, rimeligvis forskrevet fra Østerrig, som Tak for Grammofonen. Katja ledsagede dets Fremvisning for de Herrer Beaufort og Fantoni med et foragteligt: «C'est une horreur» — og gemte det bort. Derimod satte hun Pris paa, at Sultan Abdul Hamid tildelte hende den tyrkiske Dameorden, *Sjefakat* («Dyden»), rigt prydet med Brillanter og Rubiner. Den tog sig ud ved de store repræsentative Festligheder i det russiske Konsulat, ved Paaske og paa Tsarens Fødselsdag.

Naar Katja i Strádovo selv mere var beundret og tilbedt end elsket, saa havde det maaske sin Aarsag i, at hendes eget Hjærte kun var halvt med i de Velgærninger, hun rundhaandet og i Flæng lod uddele til Slavere og Grækere, Jøder og Kristne. Ude paa Landet var Forholdet helt anderledes. Her herskede hun over et Folk, der ikke blot havde underkastet sig *Fyrstinden*, men som elskede

Katja. Sammen med sin Mand eller alene, eskorteret af den tro Jussuf, foretog hun lange Ridt paa Kryds og Tværs gennem Strádovos serbiske Omegn. Hun lærte hurtigt Sproget, og det faldt hende forunderlig let at blive fortrolig med disse fattige Bønder, der under en brydsom, tung og faretruet Tilværelse havde bevaret den urokkelige Tro paa Guds Naade og deres Folks nationale Ret. Uvidende var de, smudsige og forkomne; Hundredaarenes tyrkiske Herredømme laa knugende over dem og hele deres Race. Ligesom imidlertid Múkovo jéséro ikke, selv i den haardeste Vinter, fryser helt til, men altid lader en blaa Plet aaben, hvori Himlen kan spejle sig, saaledes har ingen Tvang, ingen Underkuelse eller Vanrøgt kunnet lukke dette Folks Sjæl for Troen og Haabet. Dets Higen mod Idealet næres af Kilder, som springer paa høje Tinder og vælder frem fra Historiens og Overleveringens fjærne Dybder. De taaredannede Bække, som strømmer i Pinslernes Sø, risler paa deres Vej: Hold ud, hold ud, der er en Gud, som vaager i Himlen, der er et Haab for det Folk, som ikke vil dø.

Ude i Dalstrøgene mellem Fjældene om Múkovo kendte Katja hver eneste Landsby og den hende. Unge og gamle spejdede fra Vaar til Vinter efter Ryttersken, der kom farende paa sin staaalgraa Hest som en Aabenbaring fra Landets og Folkets Stortid. Hun red vildt, jog Mazeppa i Skum, hidsede den til Spring over Grøfter og Hegn, jubede, naar dens Fart gjorde hende hed og ør. Jussuf, der skulde følge paa den ene af de to Halvblods, blev langt tilbage, og i Reglen naaede Katja ene den Landsby, hvor hun vilde standse.

Dejlig saae hun ud, naar hun holdt paa den skummende, sitrende Hest under de gamle Akasier, omgivet af

sit Folk i Pjalter. Hendes Kinder blussede; det svære, mørkebrune Haars Krusninger var duggede; der laa et lykkeligt Smil om hendes Mund, og de store, dybe Øjne straaledede under Bryns og Vippers Skygge. Den hvide Ride-drugt sluttede stramt om hendes Legeme, hvis Slankhed og Spændstighed holdt sig uforandret gennem Aarene. Selv nu, da hun havde overskredet de tredive, var hendes Skikkelse en ung Piges. Men over hendes Holdning og Væsen laa den Myndighed, som kun findes hos Kvinder, der er vant til at sejre og herske.

Herude i Strádovos Omegn hjalp Katja de fattigste mellem de fattige. Hun skænkede hellige Billeder til Kirkerummenes Udsmykning. Hun besøgte Syge og Krøblinge i Hjemmene. Naar Jussuf langt om længe indhentede hende, havde han Sadlen pakket med gode Ting til Børn og Gamle. Frem for alt styrkede hun Modet og Udholdenheden, lærte disse forkuede Mennesker at ranke Ryggen, talte med dem om den Fortid, hun legemliggjorde for deres sky Øjne, og ildnede Haabet til Fremtiden. Hun var det herlige Sendebud fra Verdens Storhed og Magt. Hvis de sydslaviske Stammer under tyrkisk Styre havde troet, at de var glemt i deres Ulykke og Fornedrelse, saa kom nu hun og trøstede dem, at som Gud i Himlen saaledes vaager ogsaa Ruslands Tsar paa sin Trone over deres Ve og Vel. Hun sagde dem, at deres Folk var hendes Folk, og hun viste dem i Ord og Gærning, at nu havde de serbiske Lande Øst for Adriaterhavet faaet en Rilinski tilbage.

De lyttede i Andagt til hende. Hendes Tale faldt som Manna over deres forkomne Sjæle. Gamle Mænd og Kvinder kyssede hendes Dragt og strakte de arbejdskrogede Hænder velsignende over hende. Naar hun atter steg

til Hest i Akasiernes Skygge, lød op til hende, lavmælt og skælvende, den gamle Hyldest til Fyrsterne af hendes Æt:

«Slava, knèginja, slava! Hil Dig, Fyrstinde, hil Dig!»

Det var hen paa Eftersommeren. Katja havde udskudt og opsat Rejsen hjem til Prilúka, og nu var det blevet for sent. Nikolaj Karatájef tænkte bestandig paa de to første Aar i Petersborg — de lykkeligste i hans Liv. Hun var her i Strádovo bleven hans Drømmes Hustru. Han brød sig slet ikke om, at hans Kolleger stadig søgte til det russiske Konsulat for at fejre og hylde hende; han følte godt, at de ikke spillede nogen virkelig Rolle i hendes Liv, men at det blot vilde blive hende et Savn, hvis Pagerne og Trubadurerne helt manglede. Hvad gjorde de ham — han vidste jo dog, at hun igen var blevet hans. Maaske vilde han ønske, at hun kunde være noget mere for sine Børn, og at hun ikke saa fuldstændigt overlod dem til Miss Wardens og den unge russiske Lærers Omsorg. Men ingen Klage skulde komme over hans Læber. I Strádovo havde han atter fanget det flygtige Vildt. Herhen havde han styret paa sit æventyrlige Togt, og her skulde han vinde Ære og Berømmelse for at hente Sejrens Pris af Katjas Haand. Her var det Sted, hvor han som den dristigste og stærkeste holdt Katja i sine Arme.

«Katja!», sagde han til hende, da de gik sammen ude mellem Havens sentblomstrende Rosenpragt, «Katja, mon Du veed, hvor højt jeg elsker Dig!»

«Ja, Niki, det veed jeg, og siden Prilúka har jeg aldrig som her i denne By med det hæslige Navn følt, hvor meget jeg holder af Dig!»

«Her bliver vi, Katja, ikke?»

«Jo, Niki, lad os blive her, til vi er gamle og graa . . . vi to sammen. Jeg tør godt blive gammel med Dig, Niki. Men ellers ikke med nogen . . . ingen jeg kender!»

Jussuf rømmede sig hørligt paa god Afstand, og de viklede sig ud af hinandens Favn.

Kavassen bragte Dagens Post, foruden de officielle Breve et til Niki og et til Katja. Hver læste sit.

«Store Nyheder fra Mama, Niki. Nej, paa Ære, aldrig, aldrig vilde jeg have troet det, hvis det ikke var Mama, der skrev det!»

«Hvad er det?» spurgte Konsul Karatájef, pludselig adspredt og med sin mørke Stemme.

«Du kan ikke gætte det, om jeg saa byder Dig hele Prilúka for det . . .»

«Men saa sig det dog —»

«Jelisavéta er i Færd med at gifte sig igen.»

«Sasjas Jelisavéta? . . . lille Sasjas Mor?» Han kom til Besindelse igen og saae forbavset paa Katja.

«Jeg veed ikke, hvad Du føler!»

«Og med hvem?»

«Ja, Du maa nok spørge. Med en Østerriger, min Ven, her kan Du selv læse: Friherre v. Hohenstein, kejserlig og kongelig Gesandt ved Hoffet i Belgrad. Naar man er Fyrstinde Rilinski, og naar Fyrst Rilinski til Prilúka er Ens Søn . . . nej, Niki, dette havde jeg aldrig troet om Jelisavéta!»

«Er der slet ingen Forklaring i Din Mors Brev?»

«Nej, Jelisavéta skriver senere selv . . . Ja, det vil sige, Mama troer jo, at der maa være Politik i det. Hun mener, at Vasili Miljúkin er udset til Udenrigsminister, trods sin høje Alder og sin Svagelighed . . .»

«Lad os se efter i Aviserne!»

Begge gennemløb de hastigt de russiske Blade, men uden at finde noget. Først da de saae efter i Telegrammerne i det franske Blad, der udkommer i Konstantinopel, *Gazette Ottomane*, fandt de ikke blot Efterretningen om, at virkelig Gehejmeraad og Hofmester ved det kejserlige Hof, den mangeaarige Ambassadør i Paris, V. P. Miljúkin, var bleven udnævnt til Ruslands Udenrigsminister, men ogsaa en Gengivelse af det officielle russiske Communiqué, hvormed Udnævnelserne var bleven ledsaget. Niki læste det højt. Det meddelte, at en af Rigets mest erfarne Statsmænd, der i mere end 16 Aar til to Tsarers udelte Tilfredshed havde repræsenteret Rusland hos dets store Allierede, var bleven kaldet til Posten som Udenrigsminister paa et Tidspunkt, hvor hans høje Indsigt vilde kunne gøre Fædrelandet uvurderlige Tjenester. «Ruslands Politik er overalt i Verden en Fredspolitik; dette gælder ogsaa i det fjærne Østen, hvor Rusland hverken truer Kinas eller Koreas Uafhængighed, men kun tilstræber, i nøje Overensstemmelse med de venskabelig sindede, europæiske Kabinetter, at sikre sig den økonomiske, territoriale og maritime Stilling, der svarer til dets Interesser som asiatisk Magt og de Ofre, Riget ved Jærnbaneanlægene gennem Sibirien og Mandsjuriet har bragt for at give de paagældende Landsdele og Folkeslag Andel i Civilisationens Velsignelser.»

«Puh!» afbrød Katja. «Det vil vel sige saa meget som, at vi skal endnu dybere ind i det østasiatiske Æventyr . . .»

«Hør videre, det bliver meget bedre.»

«Den Statsmand, der nu ved Tsarens Vilje er kaldet til at lede Ruslands Udenrigspolitik, agter maalbevidst at fortsætte sin Forgængers Virksomhed i det fjærne Østen. Lige-

ledes vil han, under Opretholdelse af det Forbund med Frankrig, der staar alle ægte russiske Hjærter saa nær, med fast Haand værne om Overleveringerne for Ruslands Politik i den nære Orient . . .»

«Bravo!» indskød Katja og klappede i Hænderne.

«. . . og i dette Øjemed søge at bane Vejen for en ven-skabelig Forstaaelse med de Magter, der sammen med Rusland er de nærmest interesserede paa Balkan . . .»

«Du mener ikke, at der staar det Sludder, Niki?»

«Hør færdig. Det bliver stadig bedre.»

«. . . idet derved baade Fredens og Folkenes Tarv bedst tjenes. De i de sidste Dage førte Underhandlinger har givet grundet Haab om, at den kejserlig-kongelige Regering i Wien deler denne Opfattelse, og at et frugtbart Samarbejde mellem de to Stormagter i en nær Fremtid vil blive indledet . . .»

«Staar der *det*, Niki?»

«Ord til andet, Katja, paa det nydeligste Konstantinopel-Fransk, som Du hører!»

«Det vil altsaa sige, at vi allierer os med Østerrig!»

«Nej, det vil det ikke sige, min Ven. Men det betyder kort og godt, at vi vil have Fred og Ro paa Balkan for at kunne kaste os med hele vor Styrke over Mandsjuriet og Korea.»

«Men det er jo et Forræderi! Miljúkin forraader alle disse stakkels Slavere til Østerrig . . .»

«Du overdriver. Men det varer næppe længe, inden jeg faar Instruktioner om at sætte mig i Forbindelse med min ærede østerrigske Kollega her paa Pladsen.»

«Det manglede blot! Jeg siger Dig paa Forhaand, at jeg vil intet have med de Mennesker at gøre.»

«Den Tid, den Sorg. Men Du ser altsaa, at Jelisavéta

er en stor Fædrelandsven og et lydigt Barn. Den russiske Udenrigsministers Datter, som nu bærer det gamle, berømte, sydslaviske Navn Rilinski gifter sig af Hensyn til Ruslands Politik i Østasien med Østerrigs Gesandt i Serbien. Miljúkin er en Mand, der har Disciplin i sit Hus.»

«Det er skammeligt . . . det er lumpent . . .» Katja var grædefærdig. Nikolaj Karatájef læste atter det Brev, *han* havde modtaget, og tav længe.

Katja plukkede Kronblade af visnende Roser og strøede dem over Plæne og Gange.

«Hvem var Dit Brev fra, Niki?» spurgte hun.

Han saae skarpt forskende paa hende. Saaledes havde hans Fader en Gang set paa Katja i Vognen fra Dubni til Prilúka. Det varede et Øjeblik, inden han svarede:

«Fra George Farringham.»

«Men Gud, Niki, hvad skriver han? Jeg havde saamænd helt glemt ham her i Strádovo.»

«Han meddeler mig, at han er udnævnt til britisk Konsul her i Byen.»

«Hurra! Nej, hvor det glæder mig!»

«Og Du finder det ikke mærkeligt, Katja?»

«Mærkeligt? Hvad mener Du? Du siger det saa underligt, Niki.»

«Det *kunde* forklares, at han kom til Belgrad, da vi var dèr, skøndt han hidtil kun havde været i Vestevropa. Det *kunde* ogsaa forklares, at han kom til Konstantinopel, da vi var dèr; han avancerede i hvert Fald, ligesom vi selv. Men fra Konstantinopel til Strádovo — det er for en engelsk Diplomat med Farringhams Anciennitet ikke noget Avancement, men Tilbagegang. Og derfor er det først i det Øjeblik, jeg modtager hans Brev, blevet mig

paafaldende, at den Mand forfølger os — eller Dig, skulde jeg vel sige.»

«Jeg troer, jeg forstaar . . . Og nu var vi netop saa glade . . .»

Hun stod lidt med sænket Hoved og lod Rosenbladene flagre for Vinden. Saa gik hun hen til ham, lagde Armene om hans Hals og sagde:

«Niki, min egen store, stærke Niki, Du skal ikke være bange!»

Det gamle Hus i Konnaja var ikke til at kende igen. General Karatájef havde ladet alle Værelserne, undtagen Anna Dmítrijevnas Stue med Mahogni-Chatollet, gøre i Stand, og en hel Lejlighed stod Aaret rundt rede til at modtage Niki og hans Familje. Saa vidt muligt var ogsaa alle Spor, der viste tilbage til den fallerede Godsejer og hans Slægt, bleven fjærnedede. De faa Steder, hvor der overhovedet fandtes Vaaben-Afbildninger, saaes nu kun Familien Karatájefs to krydsede Klinger paa blaa Grund ved Siden af Huset Rilinskis Skjold med Fyrstekronen og de mange Felter, hvori Sølv-Ørne, Guld-Liljer, røde Løver og Englehoveder blandede sig forvirrende mellem hverandre paa Baggrund af en Hermelins-Kaabe.

Der var heller ikke gjort Forsøg paa at opfriske eller efterligne Udstyrelsens oprindelige Pragt, skøndt Værelsernes Omfang nok kunde have fristet dertil. General Karatájef søgte tværtimod at dæmpe Indtrykket af Rummenes Højde og Dybde ved Anvendelse af enkle, rolige Farver baade i Tapeterne og i den Mængde Tæpper og Stoffer, han selv kræsent valgte i Odessas russiske og orientalske Magasiner. Kun en enkelt Stue, en af de mindste, lod han holde helt i Hvidt og Guld. Det var den, hans lille Sønnedatter, Anna Nikolájevna, skulde kunne kalde sin. Vægfelterne

mellem de hvidt lakerede Piller og gyldne Lister dækkedes i Begyndelsen af vandblaat Silkebrokade. Efterhaanden som Aarene gik, blev imidlertid Silken fjærnet fra det ene Felt efter det andet og erstattet med gobelin-lignende Broderier, hvoraf hvert enkelt var et Kapitel i Fortællingen om en lille Piges Liv med dets Sorger og Glæder. Disse Kunstværker, der aarlig blev øget med mindst eet, vakte stadig Katjas uskrømte Beundring. «Jeg forstaar ikke, Nikolaj Fjódorovitsj,» sagde hun til sin Svigerfar, «hvorfors den tossede Forretning, De engang gav mig Adressen paa, aldrig har villet udføre mine Bestillinger. Men maaske er det kun godt. Nikis og mine Penge vilde vist ikke forslaa til at betale Arbejder af den Slags. Der maa jo snart stikke en Formue i dette Værelse!»

Osip og Kapitolina lagde imidlertid for deres Vedkommende ikke Skjul paa, at de befandt sig ilde i det gamle Hus i Konnaja, efter at det var blevet gjort i Stand. De betragtede denne Omvæltning som et Brud paa Overenskomsten mellem General Karatájef og dem. De havde i sin Tid forladt deres Hjemstavn for at tjene den Herre og Frue, de kendte, ligegyldig hvor Teltet saa blev opslaaet under den lange Vandring Rusland rundt; men de kunde ikke finde sig i, at alt omkring dem blev forandret, og at de skulde leve mellem lutter fine, nye Ting, som man knap nok turde se paa, end sige røre ved. Første Gang den unge Familie Karatájef, paa Gennemrejse fra Prilúka til Konstantinopel, boede hos Generalen, var det nær kommen til Haandgribeligheder mellem Osip og Kapitolina paa den ene og Katjas Tjenestefolk paa den anden Side. Da Generalen desuden kategorisk frabad sig Kaalsuppe, saa længe han havde sin Søns Familie til Gæst, gik det op for Osip og Kapitolina, at Verdensordenen maatte være kommen i Ulave, og at det nu

var høje Tid at vende tilbage til Landsbyen i Nærheden af Tomsk, inden Omvæltningerne ogsaa naaede den og de længselsfuldt ventende Slægtninge.

General Karatájef tilbød at betale Tilbagereisen og at give Osip og Kapitolina en Tæreskilling med til deres gamle Dage. Men da de saaledes pludselig blev stillede overfor Afgørelsen og ikke længere blot skulde tale om den, saa meldte Betænelighederne sig i forvirrende Mængde, og Overvejelserne krævede rigeligt to Aar. Der var ikke en Handlende eller Haandværker, med hvem Huset i Konnaja stod i Forbindelse, uden at han blev taget med paa Raad og indviet i Ægteparrets Drøftelser frem og tilbage. Endelig, da de unge Karatájefs omfattende Følge var blevet øget med den vaabenbærende, guldbroderede Kavass Jussuf, brast baade Osips og Kapitolinas Taalmod. Jussuf var vitterlig Muhamedaner, altsaa Hedning af den allerværste Slags, og han havde en Maade at kommandere paa, som kunde gøre Osip fortvivlet. Afgørelsen blev truffet. Rejsen skulde foregaa straks paa Stedet. Naar den alligevel blev yderligere opsat flere Maaneder, saa skyldtes det den Omstændighed, at den transsibiriske Bane i Mellemtiden var kommet i regelmæssig Drift. Osip og Kapitolina havde forladt Sibirien i Slæde, og i Slæde vilde de vende tilbage. Men Generalen nægtede bestemt at gaa ind paa denne Tanke, og nye Overvejelser blev derfor nødvendige. Da de to gamle Folk langt om længe satte sig i Toget for at slutte deres Udlændighed og naa deres Længsels Maal, græd de og fortrød bitterlig deres Beslutning. Det sidste, Osip sagde til sin Bárin, var, at han aldrig skulde glemme, saa god Jussuf havde været mod den lille Anna Nikolájevna.

General Karatájefs nye Tjener og Husholderske førte de første Aar en magelig Tilværelse, undtagen netop i det Par

Dage, hvori det unge Herskab var Husets Gæster. Generalens Vaner vedblev at være beskedne og regelmæssige. Hver Aften trak han sig tilbage til sit Arbejdsværelse, og naar Samovaren var sat ind til ham, lukkede han Dørene i Laas og krævede ingen yderligere Tjeneste. Alle Forsøg paa at udspionere ham i hans Ensomhed mislykkedes; de nye Folk slog sig efterhaanden til Ro med den Formodning, der i Aarenes Løb blev til urokkelig Overbevisning, at han hver Aften var beskæftiget med at tælle sine Penge. Om hans Rigdom gik der Frasagn i hele Kvarteret.

Og ikke uden Grund. De store Byggeforetagender i Peressip, som han for tyve Aar siden havde undfanget Ideen til, og som han havde gennemført sammen med Kherson-Banken og Fyrst Sergéj Rilinski, var bleven en glimrende Forretning. Alle Beregninger viste sig at holde Stik. Skibsfarten paa Odessas «praktiske Havn» voksede Aar efter Aar, omkap med Byens egen og hele Sydruslands Industri. Tusinder af Arbejderfamiljer søgte til Odessa, og det nye Kvarter i Peressip laa rede til at tage imod sin Del af Tilstrømningen. Det store Kompleks, som tilhørte Banken, General Karatájef og Familien Rilinski, forslog i Længden slet ikke til Efterspørgslen, og der blev derfor i Aarenes Løb — af andre — bygget videre, baade i Fortsættelse af «Nóvaja Jekaterínskaja» langs Kystlinjen og bagved denne Gade, der i sin Tid ved Generalens Indflydelse i Kherson-Banken var bleven opkaldt efter Nikis unge Hustru.

Som Forretningsmand havde General Karatájef vundet store Sejre for sig selv og alle de andre, hvis Skæbne han en Gang havde holdt i sin Haand. Fyrst Sergéj Rilinski var død i Rigdom, eller i hvert Fald i blomstrende Velstand. Den lille Fyrst Aleksander Aleksándrovitsj vilde, naar han efter sin Farmoders Død kom i Besiddelse af

Prilúka foruden sin Mødrenearv og den ham tilkommende Part i Peressip, blive en af Ukrajnes rigeste Aristokrater. Sonja var rigt gift og havde bragt sin Mand en Tredjedel af Rilinskis Odessa-Ejendomme i Medgift. Advokat Mandelberg, hele Foretagendets Administrator, havde tjent en Formue. Katja endelig ejede Tredjedelen af Fyrst Sergéjs Huse og desuden som Nikis Hustru hele den Part, der var kommen til efter Generalens og Fyrstens Samtale paa Prilúka en Juli-Dag for nu henved femten Aar siden. Fraregnet Banker og andre lignende Institutioner var General Karatájef, hans Søn og Svigerdatter i Forening utvivlsomt blandt de største private Grundejere i Odessa, og den Kapital, Generalen paa egne og Katjas Vegne havde anbragt ude i Peressip, gav rigelige Renter.

Derfor kunde General Karatájef mangen Aften, naar han med store Briller for Øjnene sad bøjet over sin Brodere-Ramme, føle sig fristet til mere at tænke paa Fortiden end paa Nutid og Fremtid. Hans Tjeneste - Aar laa nu saa langt tilbage, at Erindringen om de Midler, han havde brugt for at skaffe Niki en Fremtid i Rigdom og Ære, efterhaanden maatte være svundet bort hos alle andre end ham selv. Om det saa var Rygterne, saa tav de. Foretagenderne i Peressip gav tilstrækkelig Oplysning om Kilderne til hans Velstand, og ingen tænkte mere paa, at der maatte have været noget, som laa forud for Peressip. Al Fare var fjærnet fra hans Vej. Anna Dmítrijevnas Bønner var bleven hørte. Og naar han i Aarene efter Nikis Ægteskab, men især dog siden Udnævnelserne til Konsulatet i Strádovo, havde sendt Tusinder og atter Tusinder af Rubler til sin Søn, saa glædede han sig over denne Pengenes fejende Dans, fordi han sagde sig selv, at ikke blot kom de Niki og den lille Anna Nikolájevna, men ogsaa Staten tilgode.

I Statens Tjeneste, til dens større Glans og Ære, øste hans Søn nu ud, hvad han selv i sin Tid Styver for Styver havde narret fra den. Aldrig holdt General Karatájef igen overfor de Krav om Penge, der bestandig indløb til Mandelberg. Strádovo havde paa godt og vel halvandet Aar kostet nær op ved halvthundrede Tusind foruden Gagen; om det havde været det dobbelte, skulde General Karatájef ikke have klaget. Gennem de rette Hænder flød Guldstrømmen tilbage til sit Udspring.

Og alligevel kunde det synes, som hvilede der en Forbandelse over disse Penge. Mangen Gang under sin lange, trælse Vandring havde General Karatájef set Lykkestjærnen tindre over sin Søns Fremtid. Brat var dens Glans blevet slukket. Det skete hin Juli-Dag paa Prilúka, da den gamle Mand et Øjeblik havde troet, at Maalet var naaet, og at nu kunde han trygt lægge sit trætte Hoved til Hvile ved Siden af Anna Dmítrijevna. Endnu skar i hans Øre Sonjas Skrig. Endnu saae han for sig den unge Officer, der flygtede bort til Parkens Skygge og Skjul, og som forlod Prilúka med bøjet Hoved og knækket Livsmod. Den Dag bley ingen Glædesfest fejret paa det hvide Slot i Ukrajne. General Karatájef følte sig angst som efter hemmelighedsfuldt truende Varsler.

Men han vovede intet at sige til Niki, der selv næppe turde se Sonja i Øjnene, naar de siden mødtes. Her laa Sønnens Ungdoms-Brøde, hans Livs skæbnesvangre Fejlgreb. General Karatájef kendte baade fra Mandelberg og fra Fyrstinde Rilinski de nærmere Omstændigheder ved Sonjas Giftermaal med den unge Grev Dolgoruki. Hver eneste Efterretning, han senere modtog, gik ud paa, at dette Ægteskab udviklede sig i stille Harmoni. Kort efter Nikis Udnævnelse til Posten i Strádovo, var Gavriil Ivánovitsj og hans unge

Hustru med deres to smaa Børn, Sønnen Boris og Datteren Anastasíja, flyttet fra Petersborg til Odessa, hvor Grev Dolgoruki nu beklædte den betroede Stilling som Chef for Civil-Kabinettet hos Guvernementet Khersons Generalguvernør, Fyrst Olénin. General Karatájef aflagde det unge Par et Besøg, og de besvarede det. Efterhaanden saaes de ret hyppigt, og Huset i Konnaja blev ikke længere slet saa magelig en Plads, som de nye Tjenestefolk oprindeligt havde troet. Generalen gav Middage for Grev og Grevinde Dolgoruki og deres Familie, naar den gæstede dem. Jeléna Ivánovna kom ofte; hun var stadig ugift; Aarene havde ikke fremmet hendes Udvikling, men heller ikke ændret hendes taknemlige Barnesind. Det var under en lille Festlighed hos Generalen, at den statelige og værdige Grevinde Vera Mikhájlovna, i hvem ingen længere kunde genkende «Vera Nadesjda», anmodede ham om at raade over et betydeligt Beløb som hendes Bidrag til Opførelse af en Kirke i Peressip; endnu samme Aften havde Selskabet dels selv tegnet, dels paataget sig hos Venner og Bekendte at skaffe saa stor en Sum, at Generalen straks kunde lade Forarbejderne sætte i Gang. Kirken skulde indvies til den hellige Sofija, naar den i Løbet af et Par Aar blev færdig. Katja havde i Peressip sin Gade langs Sortehavets Strand. Sonja fik sin blaa-kuplede Kirke.

General Karatájef lærte den unge Grevinde Dolgoruki at kende i hendes Hjem, saae hende sammen med Mand og Børn, og han tænkte ofte ved sig selv, at hun var sin Moders udtrykte Billede. Den Vemod, der havde ligget over hendes Ansigtstræk i Tiden efter Nikis dyrekøbte Sejr paa Prilúka, svandt bort, og tilbage blev kun en egen tryk Ro — man kunde fristes til at sige: Skæret af ophøjet Fred. Sonja levede for sin Mand, der bar hende paa Hænder, og

for deres Børn, som elskede hende. Dette Ægteskab var ikke kommet i Stand ved nogen dramatisk Begivenhed, og der skete intet i det, som tildrog sig andres Interesse. Det blev Lysstriben i Livsløbet for det Slægtled, som havde tilbragt Ungdomsaarene paa Prilúka, da Fyrst Sergéj Arkádjevitsj Rilinski var Ætens Overhoved.

Og netop Sonja havde Niki svigtet. Lykken ventede paa ham, og han viste den bort. Han var bleven slaaet med Blindhed, og baade han og hans Fader havde først faaet Øjnene aabnede, da det var for silde. General Karatájef rejste fra Prilúka hin Julidag lige saa modfalden og fremtids-angst som Løjtnant Orloff, og hans Sympati for den unge Officer voksede op af den fælles Stemning. Ikke at Generalen fortrød det Offer, han havde bragt; det vejede kun let til i Sammenligning med de andre, Livet havde krævet af ham. Men det skulde have været bragt for Sonja. Forfærdet saae General Karatájef den legende Lige-gyldighed, hvormed Katja søgte at udviske Indtrykket af Søsterens og Petja Orloffs Hjærtesorg, og han glemte aldrig, at Niki paa sin Erobringsdag var gaaet om som et Billede paa Skam og Anger.

Lykkestjærnenes Glans slukkedes. Den Magt, General Karatájef havde stridt for at eje, brast i den afgørende Stund af hans Haand. Han havde kunnet skaffe Niki en Datter af Huset Rilinski til Hustru; men han havde ikke kunnet sikre sin Søn Lykken.

Da Ægteskabets første Aar i Petersborg syntes at skulle bringe Opfyldelsen af alle Forhaabninger, blandede General Karatájef atter lyse, festlige Farver i sit Broderi. Han begyndte at tro, at han havde taget fejl af Katja. Han vidste, at hun var en af disse Kvinder, der er i Stand til at handle stort, naar deres Sinds hastige Svingninger et Øjeblik standser

i en stor Stemnings Højde. Han satte nu sin Lid til, at Niki skulde ævne at tæmme den straalende, flagrelystne Fugl fra Ukrajnes Sletter og holde den fast i Hjemmets gyldne Bur. Katja havde Ret: Niki var stærk, utrolig stærk . . .

Derfor knælede paa Væggen inde i Anna Nikolájevnas Værelse gode, kærlige Feer ved Vuggen i første Kapitel af Fortællingen om en lille Piges Glæder og Sorger.

Men det varede kun kort, inden de lyse Feer svævede bort og lod den lille Pige ene mellem fremmede. Nikis Breve og endnu mere Indtrykket af ham selv og af Katja, naar de gæstede Generalen eller han dem, fortalte om skjulte Bekymringer, Uro, Angst og Tvivl. Hvileløst foer de to unge fra Sted til Sted. Deres Liv var bestandige Opbrud, og der blev næppe Tid til at grunde et Hjem, selv om Katja havde haft Tanker for det. Den lille Anna Nikolájevna og hendes Broder voksede op paa Rejser og Opholdsstationer, betroet til et engelsk og fransk Tjenerskabs Omsorg, medens deres Moder flagrede i Sollyset, søgende og vindende Mændenes Hyldest.

General Karatájef havde ikke længere Tilgivelse rede til Katja. Hun voldte Niki Pinsler og Plage. Hun lod sine Børn forkomme ved en kold, mørk Arne. Lidt efter lidt følte den gamle General, at han kom til at hade hende. Hun havde knækket hans Magt; det var hende, der i et Lune havde væltet alle hans sindrige Beregninger overende, røvet ham Lønnen for den lange, trælsomme Vandring i Smudset og mellem Tornene.

Han ændrede sit Testamente, saa hun aldrig kunde faa mere af, hvad der var hans og Nikis, end det uundgaaelig nødvendige. Han lod Mandelberg sætte Forsikringerne for Katjas Del af Husene ved Sortehavets Strand ned til et

Mindstemaal. Han betænkte Sonja og Petja Orloff med anselige Summer. Frem for alt tog han saa meget, som tages kunde, fra Katja og gav det til den lille Anna Nikolájevna. Det var en tydelig fremhævet Bestemmelse i hans Testamente, at hun ogsaa i Nikis levende Live vilde være at betragte som sin Bedstefars Hovedarving. Hvis Niki døde før sin Hustru, skulde Sonjas Mand, Grev Gavriil Dolgoruki, eller den, han udpegede, bestyre Anna Nikolájevnas Formue, som Katja under ingen Omstændigheder kunde faa Raadighed over. Mandelberg behøvede ikke at spørge; han kunde af Generalens Testamente og øvrige Dispositioner læse sig til, hvilket Udfald Forbindelsen mellem Husene Karatájef og Rilinski havde faaet, og han mindedes, at han en Gang for mange Aar siden, efter et Besøg paa Pri-lúka, havde sagt til Generalen, at Jekaterina Sergéjevna i hans Øjne var en lidt farlig ung Dame. Den Gang blev han hverken troet eller forstaaet.

Det første Aar, Niki og Katja tilbragte i Strádovo, gjorde atter General Karatájef usikker. Maaske havde han dog kunnet tage fejl . . . maaske var Katjas Udvikling nu naaet frem til det Punkt, hvor hun vilde folde sig ud som Nikis Hustru for senere ogsaa at blive sine Børns Moder. I Vægfelterne inde i den hvide og gyldne Stue spændtes et nyt Kapitel af Fortællingen om en lille Piges Glæder og Sorger — Arne-Ilden, der atter blusser op og varmer det forkomne Barn, som har vandret ene mellem fremmede.

Men allerede valgte General Karatájef paany blandt Silkens Farver kun dem, der klagede og sukke. I Nikis Breve kunde han nu som før spore den hvileløse Angst og pinte Uro. Tydelig talte ogsaa Anna Nikolájevna, naar hun skrev til sin Bedstefar og fortalte, at lille Sergéjs

elskede «Onkel George» var kommen til Strádovo, og at han red meget med Mama, men at Far næsten altid var hjemme, og at der var saa koldt og uhyggeligt i Byen med det hæslige Navn . . .

Anna Nikolájevna var hverken smuk eller yndefuld; intet hos hende, undtagen maaske de store, mørke, udtryksfulde Øjne, mindede om Katja; Ansigtets brede Træk og Legemets firskaarne Styrke var en Arv fra Niki. Hun traadte tyst, gled om mellem de voksne, som ønskede hun ikke at forstyrre dem, og hendes Leg var altid stille. Der kom tidligt noget gammelklogt og indadvendt over hende. Mellem andre Børn og hende blev der ingen Fortrolighed; blandt de smaa Fætre og Kusiner, hun traf sammen med paa Prilúka, var det kun Sasjas Søn, «lille Sasja», der vandt hendes Venskab og gengældte det. Hun færdedes mest ene, men holdt af, at den albanske Kavass Jussuf opholdt sig i hendes Nærhed. De eneste Mennesker, for hvem hun lukkede sig op, var Faderen og Bedstefaderen.

Under de unge Karatájefs andet Ophold i Konstantinopel, kort efter deres Tilbagekomst fra Trebisonde, aflagde Generalen dem et Besøg — det eneste, han havde besværet dem med siden Annas Daab i Petersborg. Til hans Ære, skøndt han ikke satte den ringeste Pris derpaa, havde Katja indbudt et stort Selskab, næsten udelukkende unge Diplomater af alle Nationer og deres Damer. Ogsaa Ekscellencen Korénof var tilstede. Katja bar et pragtfuldt og kostbart Toilette, der maaske var lovlig udfordrende, men som klædte hende bedaarende. Hun forsømte ganske sine kvindelige Gæster. Korénof var i dyb Unaade hos hende, og han og Generalen stod saa temmelig overladt til sig selv. En Kres af unge Mænd belejrede Katja; hun ligesom

drog dem til sig, og hun taalte ikke, at nogen forlod hende, før hun havde givet Tilladelsen.

Medens Ambassadøren holdt et af sine vittige Foredrag om Forskellen mellem Ruslands nuværende og tidligere Politik paa Balkan, vandrede General Karatájefs smaa, skarpe Øjne fra Katja og hendes Page-Gruppe Salen rundt.

Generalen saae først sin Søn. Det klædte ikke Niki at være i Selskabsdragt; han førte sig tungt og tvungent; forgæves stred han for at faa Damerne til at glemme, at hans Hustru forsømte dem. Han kunde ikke skjule, at han selv følte sig tilovers i dette Hus, der skulde være hans, og hvor han ene burde eje den Gunst, Katja strøede ud for alle Vinde til Gæsterne for en Aften.

Generalen blev George Farringham vaer. Han stod udenfor den galante Gruppe, der slog Kres om Katja. Hun syntes ingen Brug at have for ham — en gammel Erobring, som var bleven tryk Besiddelse og derfor just nu kunde lades ude af Betragtning. Men Farringham saae i de menneskefyldte Rum slet ingen andre end Katja. Hans Øjne hang ved hende i sværmerisk Tilbedelse. General Karatájef hørte fjærnt, som i Drømme, Ekscellencen Korénofs snurrende Stemme, og han overvandt sig et Øjeblik til at lytte og svare, for at han ikke skulde give efter for sin Trang til at raabe ud over Salen: «Niki, min Dreng, vogt Dig!»

Generalen fik Øje paa sin lille Sønnedatter, Anna Nikolájevna. Hun sad alene i en halvmørk Krog mellem Blomster og Draperier. Maaske havde hun gemt sig, maaske var hun bleven glemt; for længe siden burde hun have været i Seng. Hun lagde ikke Mærke til, at hendes Bedstefar saae paa hende. Ogsaa hendes Øjne — store, alvorlige Barneøjne — hvilede paa Katja; hun iagttog sin Moder,

der stod ude i Lyset i den funklende, dristigt blottende Dragt og spejlede sin sejrige Ungdomspragt i Mændenes Hyldest. Den lille Pige stirrede paa Katja. General Karatájef kom til at fryse. I de store Barneøjne læste han hverken Beundring eller Æmhed, men kun Angst og Mistænksomhed.

Generalen fandt et Paaskud til at forlade Ekscellencen Korénof og gik hen til sin lille Sønnedatter. Hun foer sammen, da han lagde Haanden paa hendes Skulder.

«Kom, Annalil, saa følger jeg Dig op og siger Godnat til Dig. Jeannette har nok helt glemt Dig i Aften.»

«Bedstefar,» hviskede hun til ham og klyngede sig til hans Haand, «lad os liste os ud, saa Mama ikke skal blive vred paa os, fordi vi forstyrrer hende.»

Den Aften sluttede de to en lønlig Pagt. Den gamle Mand og den lille Pige vidste, uden at Ord var nødvendige mellem dem, at de forstod hinanden. De havde samme Kærlighed. Niki forenede deres Hænder og deres Tanker. Den samme Angst og Mistro fik deres Hjærter til at skælve. Barnet og Oldingen læste i hinandes Sjæl, at de havde samme Fjende.

General Karatájef sendte sin Sønnedatter mange Gaver. Med Pen og Blæk skrev han sjældent til hende — med Naal og Traad lange Breve, som bragte hende Bud fra hans ensomme Syssel, hans Udholdenhed i Omsorgen, hans Ængstelse og Bekymring for dem, han havde kær. Barnet lærte sig lidt efter lidt at tyde denne Lønskrift — gættede eller anede sig frem, vejledet af den sikre Bevidsthed om, at hvad end Figurerne og Mønstrenes Slyngninger syntes at forestille, saa fandtes Nøglen til deres Forstaaelse i Bedstefaderens Kærlighed til hende selv og hendes Far

Gennem Katjas, Miss Wardens og Jeannettes Udbrud og Ytringer, hver Gang der kom en Sending Broderier til hende fra Odessa, blev hun hurtigt klar over disse kunstfærdige Arbejders Sjældenhed og høje Værdi; det gik op for hende, at hun var den eneste, der modtog saadanne Gaver og altid fra den samme Haand. Langsomt sluttede hun sig til, at Bedstefaderen ikke købte dem eller lod andre udføre dem, men at de skyldtes ham selv. Et Instinkt sagde hende, at Fortryllelsen vilde blive hævet den Dag, hun indviede andre i hans og hendes Hemmelighed, og hun tav med den — som med saa meget andet. Kun antydningssvis vovede hun at røbe for General Karatájef selv, at hun vidste Besked. «Tak, Bedstefar, for *Dine* dejlige Broderier,» kunde hun sige med et lille Tryk, og saa saae de paa hinanden og var lykkelige.

De Breve, hun skrev til ham, kunde enhver læse uden at finde noget mærkeligt i dem. Og dog fortalte de ham ofte mere end hans Søns. Naar Anna skrev, at hun var saa glad ved Strádovo og Far ogsaa, saa vidste han alt, hvad det betød. Og naar hun meddelte, at lille Sergéj havde faaet Besøg af «Onkel George», saa forstod han til Fuldkommenhed, at det var forbi med Freden. Hans lille Spion slumrede aldrig ind paa sin Vagtpost. For hvert Aar, hun voksede, blev hun mere og mere aarvaagen. Fra halvmørke Kroge stirrede Anna Nikolájevns store, dybe Øjne paa Katja, og havde Moderen vogtet dette Barns Blik, vilde hun have set, at det var fjendtligt.

General Karatájef ledte frem mellem Silkens Farver de sukkende og klagende. Hans Søn og den lille Pige, i hvis Liv der var saa faa Glæder, frøs ved den kolde

Arne i Lidelsernes Stād. Hans Magt var søndret. Maalet for hans lange Vandring rykkede længere og længere bort, og hans Kræfter vilde ikke holde ud, til det engang kunde blive naaet.

Folk troede, at den gamle General ved Aftentide lukkede sig inde for at tælle sine Gulddynger. De vidste ikke, at han med store Briller for Øjnene sad bøjet over sin Angst og sine Sorger.

I Forening havde Rusland og Østerrig-Ungarn tvunget Sultan Abdul Hamid til at vedtage en omfattende Plan for Reformen i Forvaltningen af Makedonien og Gammelserbien. Reformerne omfattede ikke blot det politiske Styre, men ogsaa Beskatningen, Samfærdsels-Væsenet og Næringslivet. Med de to ledende Stormagters Billigelse var det samlede Reform-Programs Udførelse betroet til den tidligere Guvernør i Arabien, Hassan Fehmi Pasja, en af det ottomanske Riges ypperste Statsmænd, der nu, med Residens snart i den ene, snart i den anden makedonske By, førte Titlen Generalinspektør over det europæiske Tyrkiske Vilajeter.

Bevidstheden om, at Rusland under Vasili Miljúkins udenrigspolitiske Ledelse havde Blikket rettet mere mod den fjærne end mod den nære Orient, gjorde imidlertid Bulgarenne dristigere end nogensinde før. Med alle Midler stræbte de at tvinge Rusland og det øvrige Europa til at fremme Virkeliggørelsen af Drømmene om et Storbulgarien, hvis Grænser skulde omfatte det meste af Makedonien. Paa begge Sider Vardárs Bredder satte væbnede bulgarske Bander Landet i Oprør. Russiske Konsuler, der modarbejdede denne blodige Rejsning, blev truet paa Livet. Ved Brandskatning og Vold søgte Bulgarenne at tvinge ogsaa Serberne til at lade sig indrullere under den storbulgarske

Fane. Omegnen af Strádovo havde lige siden St. Georgs Dag været hærget af Kampene mellem tyrkiske Tropper og bulgarske Bander.

Hjemme i Rusland voksede Modstanden mod «det østasiatiske Æventyr» og dets ydmygende Konsekvens: Samarbejdet *med Østerrig mod* de slaviske Balkanfolk; dristige Agitatorer udnyttede denne Misstemning til at øge den revolutionære Gæring blandt Bønder og Arbejdere. Paa tyrkisk Side vakte det dyb Uvilje, at Rusland og Østerrig i et hidtil ukendt Omfang blandede sig i Rigets indre Anliggender. Ungtyrkerne rejste Hovedet paany. I Hæren følte det som en Krænkelse, at «Reformerne» indeholdt en Bestemmelse om, at fremmede Officerer skulde befale over Gensdarmeriet i Makedonien og Gammelserbien. Men intet Sted sporedes dog Virkningerne af Vasili Miljúkins Politik stærkere end i Albanien. Her blev «Reformerne» betragtet som et Nederlag for Muhamedanerne, en Sejr for de kristne. Naar Sultanen havde maattet gaa ind paa denne blodige Ydmygelse, saa kunde det kun være, fordi han var blevet tvunget. Rusland havde atter en Gang tilføjet Profetens Tilhængere og deres Overhoved paa Osmanernes Trone en skammelig Krænkelse. Ligegyldigt for tyrkiske Embedsmænds Bønner og Formaninger rustede det vilde, uafhængige Folk mellem Adriaterhavet og Makedonien sig til at tage Hævn over Islams og Kalifens Fjender.

Hele Landet paa begge Sider Vardár stod allerede i Oprørslue, da Rygtet fløj fra Hytte til Hytte, at Albanerne rykkede frem fra deres Bjærg.

Ude i en af de smaa Landsbyer ved Múkovo jésero standsede Katja den skummende, skælvende Mazeppa.

Gamle Mænd og Kvinder flokkedes om hende. Børn løb ud i Markerne for at hente deres Forældre hjem til *Fyrstindens* Stævne under de blomstrende Akasier.

Landsbyens Ældste, Muktåren, spurgte hende, om det var sandt, at Albanerne nu, som for tre Aar siden, var i Fremrykning mod Strádovo for at rive det russiske Flag ned og myrde den store Gospodår, Ruslands Konsul?

«Ja,» svarede hun. «Jeg troer, det er sandt. Men I skal ikke være bange, mine Børn. Halim Pasja har faaet mange nye Tropper, og der er ogsaa kommet Kanoner fra Saloniki og Tsargrad. Frygt ikke. Ruslands Konsul bliver godt værget.»

«Men vi, Fyrstinde, vi!» Muktåren rystede sit graa Hoved. Mænd og Kvinder sukede. Det lød, som naar Søen dernede ved Aftentide duver mod Fjældene.

«Flygt ind til Strádovo, saa mange af Jer, der kan. Gem Jer bag Halim Pasjas Soldater og Kanoner.»

«Og vore Syge, Fyrstinde! Vor Ejendom, Høsten paa vore Marker, Heste og Kvæg i vore Stalde!»

«Aa Gud i Himlen, kunde jeg blot hjælpe Jer!»

«Kan ikke Du hjælpe os, Fyrstinde, hvem kan saa?»

Der hørtes Hovslag paa Vejen. To Ryttere kom i skarpt Trav hen mod Gruppen under Akasierne.

Det var George Farringham og hans Kavass. Et lyst Smil gled over Katjas Ansigt, og hun vinkede med Ridepiskan Velkommen til ham.

«Er De nu igen her, helt alene! Hvor er Jussuf?», spurgte han bekymret.

«Jussuf kommer nok. Han kan virkelig ikke følge Ma-zeppa. Og han har desuden Bunker af Ting med til disse stakkels Mennesker.»

«Jeg beder Dem, Frue, lad mig ledsage Dem tilbage til

Strádovo. Det er i disse Tider ikke *modigt* at ride ene her — det er *uforsvarligt!*» Hans smukke, trofaste Øjne hvilede paa hende, og baade hans Ord og den ængstelige Omsorg, de udtrykte, gjorde hende lykkelig.

«Ja, George, my boy, saa følges vi ad.»

Katja strøg Haarets Krusninger tilbage fra Panden, og det var, som fjærkede hun med den samme Haandbevægelse de Bekymringer, der nys havde tynget hendes Sind.

«Vær ved godt Mod, mine Børn,» sagde hun atter paa Serbisk til den tavse Gruppe om hende. «Maaske er det slet ikke sandt, at Albanerne kommer netop her. Nu bringer Jussuf Jer straks nogle Smaating fra mig. Fordel dem selv mellem Jer, og sig til ham, at den fremmede Konsul og jeg er redet tilbage til Strádovo ad Múkovo-Vejen.»

Hun samlede Tøjlerne. Bønderne veg til Side for hende. Der lød intet Hyldestraab til Fyrstinden af den gamle serbiske Hersker-Æt.

Katja vendte sig i Sadlen. «Paa Gensyn, mine Børn! Jeg kommer igen, saa længe det er muligt!»

Muktåren rystede sørgmodigt sit graa Hoved. Hans og de andres Blik var fjendtligt, da det rettedes mod den fremmede Rytter, som i deres højeste Nød havde taget Fyrstinden fra dem.

«George,» sagde Katja, da de i Skridt red ned ad den stejle Vej til Múkovo, «George, jeg troer, De vilde finde mig, hvor jeg end var i Verden!»

«Ja, Frue, det troer jeg Gud være lovet ogsaa.»

«Men til Prilúka kom De dog aldrig.»

«De gav mig jo ikke Tid. De handler altid saa hastigt, Fru Karatájef. Vi andre er langsommere. Men maaske holder vi ogsaa længere ud.»

«Tag med til Prilúka næste Sommer, naar Niki faar sin Orlov. Han kan ærlig fortjene den — Stakkell, som nu i tre Aar ikke har været udenfor dette Hul.»

«Nej, jeg tager ikke med til Prilúka.»

«Hvorfor dog ikke? Og som De siger det, George, med en Gravrøst . . .»

«Fordi jeg ikke vil miste Retten til at se Dem, Fru Karatájef.»

«Og den vilde De miste, fordi De besøgte mig i mit Hjem i Ukrajne?»

«Ja. Karatájef vilde aldrig tilgive mig det. Hans og mit Forhold har forandret sig her i Strádovo, skøndt jeg ikke veed af, at jeg har noget at bebrejde mig. Maaske burde jeg søge bort. Var det ikke, fordi det i dette Øjeblik kunde se ud som Fejghed, saa bad jeg Ambassadøren hjælpe mig herfra.»

«Men *mine* Ønsker, George, vejer de da slet ikke til?»

«De veed jo godt, Fru Karatájef, at De har raadet over mit Liv fra den Dag for sytten Aar siden, da jeg første Gang saae Dem.»

«Englændere er trofaste.» Hun rakte ham sin Haand, og han trykkede den varmt. Saa tilføjede hun et Øjeblik efter: «Nu er der ingen mere, der kalder mig *la petite Rilinski*.»

«Er De saa sikker paa det? Deres Ven Ritter v. Eichwald inde i Strádovo kunde maaske nok engang imellem, naar han taler med Halim Pasja om Deres *Agitation* mellem de serbiske Bønder, føle sig fristet . . .»

«George, har De nogensinde hørt ham sige *petite Rilinski* om mig?»

«Aldrig. Men jeg veed, han har klaget over disse Ride-ture baade til Halim Pasja og til sin Ambassadør i Konstantinopel.»

«Tak, det veed jeg selv. Han har ogsaa været hos Niki, og gamle Korénof er nu igen vred paa mig. Men jeg gør, som jeg vil. — George, lad os trave!»

Snart havde Mazeppa taget Ledelsen og lod de andre et godt Stykke bag sig. Katja vendte sig i Sadlen, svingede med Pisken og raabte smilende til Farringham:

«George, my boy, come along!»

Han satte sin Hest i Karrière. Men da Katja hørte Hovslagene nærme sig, samlede hun Tøjlerne, lod Pisken røre let ved Mazeppas Hals og gav den et Tryk med Lakhælens Spore.

Mazeppa fløj som en staaalgraa Pil hen over Vejen ved den blaa Sø, paa hvis blanke Flade dykkende Pelikaner og vilde Svaners Vingeslag trak Bølgelinjer. Fremad gik det over Fjældgrund og rullende Sten, der sang under rappe Hove. Den stille Junidags lune Luft blev til en Brise, som viftede Kølighed til Rytterskens Haar og Kinder. Hun lænede sig tilbage i Sadlen, gav Mazeppa Tøjlen og lod Piskens Vaand suse forbi dens hidsede Øjne.

Oppe i Fjældmarkerne over Múkovos blaa Spejl standse serbiske Bønder deres Arbejde, skyggede med Haanden over Øjnene og saae efter Ryttersken, der sprængte afsted i sejrrig Leg med den Mand, som stræbte at følge hende. Hendes Jubel gav Genlyd mellem Bjærgene ved Pinslernes Sø. Højt over sit Hoved holdt hun i begge Hænder den guldknappede Pisk, som Kosaken sin Bøsse, naar han rider for sin Hjærtenskær.

George Farringham jog efter hende, saa hastigt hans Hest kunde bære ham. Men Afstanden mellem dem blev større og større. Han raabte til hende, at hun skulde standse og vente. Hun hørte ham ikke. Det var, som flygtede hun

og fjærnede sig saa langt fra ham, at han ikke mere kunde naa hende.

Men da Strádovos Minareter viste sig mod Himlens skyløse Hvælv, greb Katja atter Tøjlen, holdt Mazeppa an og klappede dens blanke, aarede Hals. Saa vendte hun sig om og saae med et sejrrigt Smil mod den fremmede Rytter, der stræbte at følge hende, hvor hun end var i Verden.

«George, my boy, kom til Ukrajne, saa skal De lære, hvorledes man rider!»

Da han var naaet frem paa Højde med hende, og de fulgtes ad i Skridt, hvilede hans Øjne uafbrudt paa hende.

«Jeg gad vide,» sagde han, «hvor mange Mænds Skæbne De har bestemt over, Fru Karatájef.»

Hun lo lykkeligt og svarede i sin kaadeste Tone: «Lad os sige: talløse som Havets Sand og Himlens Stjærner!»

«Spøg ikke med det, Frue. Jeg veed i hvert Fald, at jeg ikke er oplagt til at tage den Ting letfærdigt.»

«Holder nu ogsaa De Moralprækener for mig! Niki har ikke gjort andet hele det sidste Aar. Jeg vilde ønske, vi var langt borte fra Strádovo. Her er efterhaanden bleven afskyligt.»

«Siden jeg er kommen?»

«Nej, George, det mente jeg ikke. Vi er jo alle saa glade for Dem.»

Han smilede bittert. «De ser ikke andet, end hvad De vil se, Fru Karatájef. Deres Mand formelig søger efter en Lejlighed til at fornærme mig for at blive mig kvit. Og Deres Datter Anna hader mig af et oprigtigt Barnehjærte.»

«Gør Annie? Jeg troer virkelig, De bliver hysterisk, George Farringham.»

«Jeg har paa alle Maader stræbt at vinde det Barn.

Men hun støder mig bevidst fra sig. Hun rækker mig knap nok Haanden, naar jeg er i Besøg hos Dem. Skøndt jeg hører hende tale fortrinligt Engelsk med Miss Warden, svarer hun altid mig med et Par franske Enstavelses-Ord. De Smaating, jeg giver hende, lægger hun straks bort, naar hun med halvlukkede Læber har sagt sit: *Merci, monsieur*. Næste Dag kan jeg se dem i Hænderne paa de Børn, der leger nede ved *Badiska*.»

«Men det er jo uopdragent, George. Jeg skal sætte en Stopper for disse Unoder.»

«Lov mig, at De ikke vil gøre noget som helst ved den Ting. Lad Anna i Fred. Jeg vil helst selv . . . saa længe der endnu er Tid . . .»

«Men *Sergéj* veed jeg da . . .»

«Med ham er det en helt anden Sag. Han er af Deres Blod. Det folkelige Instinkt greb rigtigt, da det døbte ham *den unge Fyrst Rilinski*.»

«Naar man hører Dem tale saadan, George, skulde man tro, der spillede et Drama i mit Hus, og at det var delt i fjendtlige Lejre. De maa ikke blive vred, men De er skrækkelig sentimental, og De gaar og bilder Dem en hel Masse ind, som intet har med Virkeligheden at gøre.»

«Jeg veed, hvad jeg veed, Fru *Karatájef*. Men De tager fejl, hvis De troer, at det er for mig selv, jeg er bange.»

«Er det maaske for mig?»

«Ja, det er for Dem.»

«Puh!» Hun smaalo foragteligt. Men samtidig rynkede hun Brynene og saae adspredt frem for sig.

«Kunde jeg blot slippe herfra paa en hæderlig Maade,» vedblev *Farringham*. «Men det er ikke let. Min Onkel sidder ikke længere i Regeringen, og han var allerede til-

strækkelig misfornøjet, da jeg søgte fra Konstantinopel her-til. Desuden kunde det se ud som Fejghed, hvis jeg netop nu forlod Strádovo. Man deserterer ikke i det Øjeblik, Faren bliver overhængende.»

«Nej, bliv, George, my boy . . .» Hun rakte ham atter sin Haand.

«Jeg blev helst hos Dem altid, Fru Karatájef. Jeg troer næsten, jeg kunde nøjes med at være Deres Kavass, naar blot jeg altid var i Deres Nærhed.»

Hun saae taknemligt paa ham. «Ja, jeg veed, at paa Dem kan man stole, min engelske Riddersmand.»

«Det kan De, hvad der end sker i Deres og mit Liv.»

Jussuf havde indhentet dem og red bag dem sammen med Farringhams Kavass. De fire Hestes Hove rejste en tæt, mel-hvid Støvsky i Strádovos Gader.

Det var Hverdag. Men overalt, hvor de kom frem, saae de kun lukkede Døre og stængede Boder. Intet levende Menneske var at øjne. Strádovo syntes uddød.

Først efter en Tids Forløb dukkede en Troppe-Patrolje frem fra en Sidegade. Den nærmede sig hurtigt de fire Ryttere.

«Hvad foregaar her?» spurgte Katja lavt og beklemmt. «Jussuf», vedblev hun, henvendt til Kavassen, «spørg den tyrkiske Officer, hvad der er sket?»

De standsede. Soldaterne omringede dem. Jussuf talte med Officeren og kunde ikke skjule sin Bevægelse, da han gengav de modtagne Oplysninger:

«For en Time siden er Byen erklæret i Belejringsstand . . .»

Katja oversatte til Fransk, stakaandet og med bølgende Bryst. Farringham søgte at gætte sig til Kavassens russiske Fortælling, inden Katja havde naaet at gengive den.

«To serbiske Bønder og en bulgarsk Købmand er bleven myrdede i Basaren efter et Skændsmaal med nogle bevæbnede Muhamedanere. Der holdes Møder i Moskeerne. Albanerne har vekslet Skud med de tyrkiske Forposter. Officeren anmoder Deres Naade om uopholdelig at vende tilbage til Konsulatet. Der er Ordre fra Halim Pasja om, at ingen maa forlade deres Boliger før efter Solopgang imorgen tidlig . . .»

«Men Muhamedanerne, der er til Møde i Moskeerne?»
Jussuf lod Spørgsmaalet gaa videre til Officeren.

«Muhamedanerne vil blive eskorteret til deres Hjem af Tropper. Halim Pasja svarer for den offentlige Sikkerhed.»

«Og hvad siger Ruslands Konsul?» spurgte Katja videre. «Lader ogsaa han sig spærre inde paa Halim Pasjas Ordre?»

Farringham forstod ikke, hvad hun sagde, men indskød en Bemærkning om, at der ingen Grund var til at forlænge Drøftelsen med en ganske underordnet Officer, som kun fulgte sine Ordre.

«Jeg spørger ham, om Halim Pasja har vovet at give Ordre for Konsulerne? Det maa dog ogsaa interessere Dem, George.»

«Vist saa, men ikke her paa aaben Gade . . .»

Jussuf gengav atter Officerens Svar: «Der er ingen Undtagelser gjort, Deres Naade. Officerens Ordre lyder paa, at ingen maa komme ind i Byen og ingen forlade den uden Halim Pasjas Samtykke. Enhver, der træffes paa Gaden, skal ledsages til sin Bopæl af Tropperne. Officeren anmoder Deres Naade om at begive Dem til Konsulatet ad den korteste Vej, og han vil tillade sig at eskortere Dem først og derefter den britiske Konsul . . .»

«Svar ham, at jeg rider den Vej, der passer mig, og at jeg frabeder mig hans Eskorte.»

«Fru Karatájef, tro mig, det er bedst at gøre en Ende paa dette Optrin.»

«Officeren beder mig sige Deres Naade, at hans Ordre ikke tillader ham at handle anderledes, end han før meddelte.»

Allerede greb en Soldat Mazeppa ved Bidslet.

«Jeg veed ikke, om De finder Dem i dette, George Farringham, men *jeg* gør det ikke!» Hun løftede Pisken og vilde have ramt Soldaten, hvis ikke Farringham lynsnart med sin egen Pisk havde afværget Slaget. Der lød en dump Mumlen blandt Tropperne. Officeren gjorde et Skridt frem og lagde Haanden paa Sabelhæftet.

Nu kaldte Farringham paa *sin* Kavass.

«Sig Officeren, at han øjeblikkelig skal fjærne Soldaterne. Vi har intet imod, at de ledsager os paa Afstand, men jeg begiver mig herfra uopholdelig til Halim Pasja for at føre Klage, hvis nogen lægger Haand paa Fru Karatájefs eller min Hest.»

«Officeren spørger, om Deres Højvelbaarenhed vil indestaa for, at Fruen begiver sig til det russiske Konsulat?»

«Svar ham, at han kan følge os, men at vi selv bestemmer, hvorhen vi vil ride.»

Dermed satte Rytterne sig atter i Bevægelse. Tropperne fulgte i to Rækker paa hver sit Fortov. Byen var tyst som en Grav. Støvmasserne dæmpede Hestenes Hovslag. Officerens Sabel klirrede nu og da mod en Sten. Soldaterne vendte af og til Hovederne mod Katja og saae vredt paa hende.

«Farringham, dette er ydmygende,» sagde hun med

rynket Pande. «Aldrig havde Niki fundet sig i, hvad De har ladet disse Banditter byde mig og Dem selv.»

«De tager fejl, Fru Karatájef. Jeg haaber at have forebygget en Ulykke for baade Dem og Deres Mand.»

«Mærkeligt, som hans Vé og Vel ligger Dem paa Sinde!» Hun talte igen i sin foragtelige Tone.

«For een Gangs Skyld troer jeg, Karatájef vil være mig taknemlig,» svarede Farringham stilfærdigt.

«Og jeg siger *nej!* De kender ikke Ruslands Konsul i Strádovo.»

Atter red de i Tavshed ved hinandens Side. De nærmede sig den Gade, hvor de skulde bøje af for at naa ned til det russiske Konsulat ved Flodkajen. Farringham tænkte med Ængstelse paa, hvad hun vilde gøre, naar de kom saa vidt.

Pludselig trængte Lyden af høje Raab frem til dem. Uvilkaarlig standsede baade Rytterne og deres Eskorte. Soldaterne løftede Geværet fra Skuldren og tog det i Armen.

«Luk op! I kan trygt aabne Eders Boder og skøtte Eders Gærning! Luk op! Det er mig, Ruslands Konsul, der tilsiger Eder Sikkerhed!»

«Niki! Hurra, det er Niki!» Katja sporede sin Hest og sprængte ind i den Sidegade, hvorfra Raabene kom. Farringham og Kavasserne fulgte hende. Tropperne saae raadvilde paa hverandre og paa Officeren, der befalede: «Løb!» og satte efter de galopperende Ryttere. Det hele var sket i faa Sekunder.

Konsul Karatájef vandrede til Fods gennem den stængede, gravtyste By. Foran og bag ham gik en Kavass; han var i Uniform, men ubevæbnet; i Haanden holdt han sin russiske Ridepisk, Nagajka'en med det korte Skaft og

den lange, tykke Snært. Kavassen foran ham vedblev at raabe af sine Lungers fulde Kraft:

«Luk op! Jeg, Ruslands Konsul, tilsiger Eder Sikkerhed! Luk op og lad hver især trygt skøtte sin Gærning!»

Katja sprang af Hesten og kastede Tøjlerne til Jussuf. Saa slog hun Ridedragtens Slæb over den ene Arm, løb hen til sin Mand og raabte til ham allerede paa Afstand:

«Bravo, Niki, bravo! Kom og lad mig gaa ved Din Side!»

Der gled et lyst Smil over hans Ansigt. Men det slukedes, og han lod Hovedet synke, da han saae, at George Farringham var i Katjas Følge.

Den tyrkiske Officer nærmede sig forpustet Konsul Karatájef, hilste ham og spurgte, hvorledes denne Handlemaade var forenelig med Halim Pasjas Ordre?

«Det er ikke min Sag at give Dem Forklaringer, Hr. Løjtnant. Henvend Dem til Deres Overordnede, hvis De ønsker Besked,» svarede Nikolaj Karatájef kort og barskt.

«Mine Ordre er klare og bestemte, Hr. Konsul. Hvis De ikke godvillig vender tilbage til Konsulatet, tvinges jeg, meget mod mit Ønske, til at anvende Magt.»

«Er De rasende, Hr. Løjtnant! Ser De ikke, hvem jeg er?»

Karatájef hævede Nagajka'en, men lod den straks igen falde. Hans Kavasser stillede sig ved Siden af ham og lagde Haanden paa Bæltets Revolver. Katja tog hans Arm.

Tropperne sluttede tæt sammen om Officeren. Enkelte andre Patruljer dukkede efterhaanden frem og nærmede sig Gruppen, der skjulte den russiske Konsul og Katja, medens George Farringham og hans Kavass paa deres urolige Heste var synlige i god Afstand.

Den tyrkiske Løjtnant vendte sig for at se, om der

ikke i Nærheden skulde være en højere Officer, som kunde tage Ansvarret fra ham. Alle de ny tilkomne Patruljer befaledes imidlertid af Underofficerer. Hist og her langs den Gade, ad hvilken Karatájef var kommen, aabnedes nogle Boder, og Skodderne blev taget fra Vinduerne.

Endelig bestemte Løjtnanten sig til at svare.

«Jeg ser vel, at De er den russiske Konsul, men De er ikke min Overordnede, og jeg har ingen Befalinger at modtage af *Dem.*»

«Mener De maaske, at det er mig, der skal lade mig kommandere af Dem, Hr. Løjtnant?»

«Jeg handler efter min Generals Ordre.»

«Saa hent Dem en anden Besked, medens Tid endnu er.»

Katja trykkede sin Mands Arm. «Kom, Niki, lad os gaa videre, og saa skal vi se, om de Banditter vover at røre Dig og mig!»

Da Georges Farringham opfattede, hvad der var hendes Forsæt, sprang han af Hesten og kaldte paa sin Kavass.

«Jeg beder Dem undskylde, Karatájef, at jeg blander mig i en Sag, der ikke vedkommer mig . . .»

«Unægtelig ikke!» indskød Niki bittert. «De kan saa godt rømme Gaden og lade Dem ledsage hjem af Soldaterne, hvis De er bange for Deres Skind, Farringham.»

«Man kan vise Mod paa mere end een Maade, Karatájef. De udsætter i dette Øjeblik ogsaa andres Liv end Deres eget for Fare. Derfor vil jeg lade, som om jeg ikke har hørt, hvad De nu sagde til mig, men bede Dem give mig Lov til at skaffe dette pinlige Optrin ud af Verden.»

«Jeg trænger ikke til Deres Hjælp, George Farringham, hverken her eller andre Steder.»

«Niki, Du glemmer, at jeg er her.» Katja drog sin

Arm ud af hans. Hun rankede sig, og det var, som stillede hun sig pludselig imod ham, sammen med de andre.

«Maaske Konsul Farringham vil følge Dig hjem. Du plejer jo at sætte Pris paa hans Selskab.» Nagajka'en dirrede i Nikolaj Karatájefs Haand.

Trods og Harme skød op i Katja. Hun vendte sig knejsende mod Farringham og sagde:

«George, Deres Arm! Ledsag mig til mit Hjem.»

Han bukkede for hende. «Med Glæde, Frue. Men først har jeg et Ord at sige den tyrkiske Officer. — Lad Løjtnanten vide,» henvendte han sig til sin Kavass, «at jeg, Storbritanniens Konsul, i et og alt tager Ansvar for, at han undlader at efterkomme Generalens Ordre. Saa snart jeg har ledsaget Fruen til det russiske Konsulat, begiver jeg mig til Halim Pasja og venter at træffe ham dér. Lad Soldaterne gøre Plads for Ruslands Konsul og for mig.»

Farringham bød Katja sin Arm og hilste stift paa Karatájef. Der lød en Kommando. Soldaterne veg ind paa Fortovet. Niki saae efter sin Hustru, der fjærnede sig ved Farringhams Side uden at vende sig om. Nikolaj Karatájef følte Blodets hede Strøm gennem sit Hjærte, og et Øjeblik troede han, at han ikke skulde kunne holde igen paa det Skrig, der vilde trænge sig over hans Læber: «Katja! Katja!» Men med et voldsomt Ryk rev han sig tilbage til Virkeligheden. Han løftede Nagajka'en, lod den suse til højre og venstre og befalede: «Fremad!»

Med bøjet Hoved og saaret Sind vandrede Niki ene gennem Strádovos øde, tyste Gader, medens Kavassen foran ham raabte:

«Luk op! Jeg, Ruslands Konsul, tilsiger Eder Sikkerhed! Luk op og lad hver især trygt skøtte sin Gærning!»

I modsat Retning gik Katja og George Farringham

tavse ved hinandens Side. Først da de naaede det russiske Konsulats Fæstningsport, saae Katja paa sin Ledsager og spurgte tonløst:

«Mon det alligevel var os, der havde Uret, George?»

«Jeg maaske. Men De ikke.»

«Og hvorfor De?»

«Fordi jeg viste, at jeg vilde værne Dem baade mod ham, Dem selv og Tyrkerne. Det tilgiver en Mand som Karatájef mig aldrig.»

«Saa er det altsaa nu forbi mellem Dem og os alle her.»

«Ja. Jeg kan for Deres Skyld glemme, at han har fornærmet mig. Men jeg kan ikke oftere besøge Dem og heller ikke kende Deres Mand — med mindre han kræver mig til Regnskab. I saa Fald er jeg rede til at mødes med ham paany.»

«Nej, nej! Det tillader jeg ikke. Aa, hvor er I Mænd dog taabelige!» Da han trak let paa Skuldrene, tilføjede hun med en utaalmodig Bevægelse: «Og langsomme, George, utrolig langsomme! Der er ikke een af Jer alle, som rigtig forstaar mig.»

«Det kan godt være, De har Ret, Fru Karatájef. Men det er ikke sikkert, at det er Mændenes Skyld.»

«Jo, det er det. Altid skal I have alting forklaret med en Omstændelighed som i tykke Bøger . . . Aldrig finder I selv ud af, hvad der foregaar i mig . . . i hvert Fald ikke før længe bag efter . . . Nu har baade Niki og De gjort mig bedrøvet . . . Og om det saa var Bønderne ude ved Múkovo, saa sagde de ikke Farvel til mig, som de plejer . . . Her er væmmeligt i Strádovo, og jeg vil ikke blive her længere. Jeg rejser hjem til Prilúka, saa snart jeg blot kan komme afsted.»

George Farringham stirrede paa hende. «Fru Karatájef», sagde han med sin vemodige Stemme, «glem ikke, at jeg har sagt Dem, at De kan stole paa mig, hvad der end sker i Deres og mit Liv. Jeg elsker Dem. Men inderst inde er jeg bange for Dem.»

«Skal jeg nu ogsaa høre det af Dem, George! Men hvad er der da i mig, som gør Jer bange?»

«Spørg Deres Mand — eller Dem selv, naar De er ene. Jeg vover ikke at svare Dem. Ikke endnu. Maaske engang senere i Livet, naar vi mødes. Farvel, Fru Karatájef. Jeg maa skynde mig bort. Halim Pasja venter mig. Farvel — Katja. Glem mig ikke helt!»

Han kyssede hende paa Haanden og gik hastigt bort. Hun blev staaende et Øjeblik og saae efter ham.

Saa strøg hun sig over Panden og sukke. Bag hende faldt det russiske Konsulats Fæstningsport drønende i Laas.

Familjen Karatájef samledes ved Middagsbordet. Anna lagde straks Mærke til, at begge hendes Forældre var adspredte og paa Post overfor hinanden. Miss Warden mente, at Efterretningerne om Albanernes Fremrykning mod Strádovo maatte være Aarsag til den trykkede Stemning, der hvilede over hele Huset. Lille Sergéj kedede sig. Hans russiske Lærer var den Dag tilfældig fraværende, og nu syntes han, at hans Far gerne kunde høre paa ham og være lige saa venlig som ellers.

«Du kan ikke tænke Dig, Papa, hvor de Drager, Onkel George har givet mig, er storartede. Jeg kan faa tre af dem til at flyve paa een Gang, og de gaar meget højere end Huset.»

«Spis, Sergéj, og snak ikke saa meget,» sagde Katja.

Men det varede kun lidt, saa tog Drengen fat paany.

«Papa, Onkel George siger, at Mazeppa er den fineste Hest, han nogensinde har set, og at Mama rider bedre end . . .»

«Men saa ti dog stille, Sergéj. Her er jo ikke til at holde ud for Din Snakken.»

«Far,» spurgte Anna, «hvor langt er Albanerne herfra?»

«Ti—tolv Verst, antager jeg, mit Barn.»

«Er de forfærdelig mange?»

«Jeg kender ikke Tallet. Men Du skal ikke være ængstelig, Annalil. Der er i hvert Fald Tropper nok til at hindre dem i at komme ind i Byen.»

Miss Warden spurgte, om det forholdt sig rigtigt, at Strádovo var erklæret i Belejringsstilstand?

«Ja,» svarede Konsul Karatájef. «Jeg fik i Eftermiddag Meddelelse derom fra Halim Pasja. Det er i og for sig en meget rimelig Foranstaltning, naar et albansk Angreb paa Byen kan ventes. Halim har desuden handlet efter udtrykkelig Ordre fra Hassan Fehmi Pasja, der for Tiden er i Skoplje, kun fem—seks Timers Jærnbanerejse herfra. Men utaaleligt er det, at Halim giver Muhamedanerne Lov til at holde Møder i Moskeerne, samtidig med at alle kristne Smaahandlende og Haandværkere jages hjem bag lukkede Boder, som om det var dem, der var Morderne fra i Formiddags.»

«Var det derfor, Du gik Byen rundt idag, Niki?»

«Ja,» svarede han kort uden at se paa sin Hustru.

«Men vidste Halim Pasja da ikke, at Du gjorde det?»

«Jeg lod ham det vide med Bud, samtidig med at jeg begyndte min Rundgang.»

«Har Du hørt fra ham siden?»

«Ikke et Ord.»

«Og Du blev ikke standset, efter at vi . . . efter at jeg mødte Dig?»

«Jo. Flere Gange.»

«Men saa fortæl dog, Niki . . .»

«Der er ikke noget at fortælle. Jeg gennemførte min Tur.»

«Men de tyrkiske Officerer og Soldater? . . .»

«Nogle gik med det gode deres Vej, da de hørte, jeg

havde givet Halim Pasja Underretning. Andre begyndte at true. Men jeg havde jo min Nagajka.»

«Niki, slog Du dem?» Der var Angst i Katjas Stemme.

«Kun een, en Soldat. Fyren lagde Haand paa mig først. Jeg lod mig hans Navn og Patruljens Nummer opgive. No. 9, Abbas.»

Anna gav sig pludselig til at græde, stille og tungt.

«Hvad er nu det for noget, Annalil! Du ser jo, jeg sidder her uskadt og vel tilpas, mit Barn.»

«Men saa fortæl dog ordenligt, Niki. Det er jo ikke til at holde ud for os allesammen . . .»

«Det er dumt af mig, at jeg overhovedet har omtalt det for Jer. Sagen har ingen Betydning. Abbas greb mig haardt i venstre Arm, fordi han troede, jeg vilde træde den Underofficer, der befalede Patruljen, lovlig nær, hvad jeg aldeles ikke havde til Hensigt. Saa snart jeg mærkede hans Tag i mig, drev jeg ham et Slag ned over Ryggen med Nagajka'en . . .»

«Jeg forstaar Dig, Niki, jeg vilde have gjort det samme . . .»

«Fyren gav ikke en Lyd fra sig, men stod og stirrede paa mig og saae egenlig nærmest lidt komisk ud i sin Forbavselse. Underofficeren blev forskrækket og fjærnede Folkene. Men først maatte han altsaa opgive Navn og Nummer.»

«Og hvad har Du i Sinde at gøre?»

«Ingenting. Hr. Abbas dyer sig nok en anden Gang.»

Der blev en Tid helt stille. Pludselig spurgte lille Sergéj:

«Papa, har Onkel George ogsaa Lov at slaa de tyrkiske Soldater?»

Nikolaj Karatájef lod Haanden falde tungt i Bordet.

«Miss Warden,» sagde han vredt, «kan vi ikke blive fri for den Drengs dumme Spørgsmaal?»

Nu brast Sergéj i Graad, larmende og utrøsteligt. Katja tabte Taalmodigheden:

«Miss Warden, før begge Børnene til deres Værelser. Jeg ser, de er ikke store nok til at spise ved Bord med deres Forældre.»

«Anna kan blive, hvis hun har Lyst,» sagde Karatájef kort.

«Nej Tak, Far.» Hun rejste sig, gik hen til sin Far og hviskede ham i Øret: «Kom op og sig Godnat til mig.» Han nikkede et Ja, og hun skyndte sig bort.

Da Katja og Niki var bleven ene, tav de og saae ikke paa hinanden. Først da de rejste sig, sagde han: «Katja, jeg kunde ønske at ulejlige Dig med en Samtale.»

«Gærne, Niki.» Men hun hørte selv, at hendes Stemme rystede lidt. «Maaske i mit serbiske Folkemuseum, hvis det passer Dig, Niki.»

«Som Du vil.»

«Saa siger jeg Besked om at tænde derinde.»

Værelset vendte ud mod Kajen ved Badiska. Det var helt behængt med Tæpper i den haarde, stive Vævning, som Bønderne i Kossovo har fremstillet gennem Aarhundreder. Over Stole og Borde laa Stoffer af den Slags, der bruges til Egnens Folkedragter. Højt farvede, langhaarede Faareskind dækkede Gulvet. Lamperne med de store, broderede Skærme slugtes af Væggene og Loftets tunge Draperier. I et Hjørne hang mellem gamle albanske Vaaben et helt Knippe af Katjas Ridepiske med Greb af Guld, Sølv, Agat eller Lapis lazuli — Minder fra mange Egne og om mange Mænds Hyldest.

Katja satte sig paa en Divan, fyldt med guldvirkede

Puder, støttede Hovedet i begge Hænder og spurgte: «Hvad vil Du saa sige mig, Niki?»

Han gik op og ned ad Gulvet med Cigaretten mellem Læberne.

«Det, jeg vil sige, Katja, burde jeg have sagt Dig for længe siden. Men jeg har været fejj. Maaske har jeg ogsaa været taabelig nok til at tro, at Du vilde gøre det overflødigt, at jeg talte med Dig. Men nu maa det have en Ende. Jeg forbyder Dig fremtidig at vise Dig alene i George Farringhams Selskab. Imorgen opsøger jeg ham selv i det engelske Konsulat og frabeder mig hans Besøg her i Huset saa vel som hans Stævnemøder med Dig ude ved Múkovo.»

«Forbyder Du, Niki? Jeg vil lade George svare for sig selv. Men til mig maa Du tale i en anden Tone, hvis Du ønsker, jeg skal blive i denne Stue, medens Du er her.»

«Du bliver, og Du hører mig færdig. Jeg skal ikke klage over de Sorger, Du bereder mig. Men det er paa Tide, Du faar at vide, at Du forsømmer vore Børn, og at Du kompromitterer Dit og mit Navn.»

«Niki, vogt Dig —»

«Ambassadøren har nu igen modtaget Klager over Dig. Endnu idag har jeg haft Brev fra ham, hvori han indtrængende anmoder mig om at hindre, at Du i Selskab med min engelske Kollega ophidser Egnens Befolkning . . .»

«Gamle Kællingers Sladder. Og det bryder Du Dig om, Niki?»

«Jeg veed godt, at bag dette staar Eichwald og Halim Pasja. Men hvad hjælper det mig, naar jeg dog hverken som Embedsmand eller som Ægtefælle kan svare, at Anklagen er falsk? Hele Konstantinopel kender dette Uvæsen . . .»

«Uvæsen! Nu kan det snart være nok, Niki.»

«Ja, jeg siger Uvæsen. Naturligvis veed ogsaa Petersborg Besked, og før eller senere naaer Historien Miljúkin. For at more Dig, for at tilfredsstille et af Dine mange Luner, lader Du Dine Børn gaa for Lud og koldt Vand, ødelægger mit Liv og min Løbebane — forøvrigt Farringhams ogsaa. Undertiden kan blot Tanken paa, hvad der gemmer sig i Dig, gøre mig angst og bange, Katja.»

«Man skulde tro, Du hadede mig, Niki.» Hendes Stemme klang rusten. De store, dybe Øjne fulgte Skikkelsen, som i Halvmørket gik op og ned ad Gulvet.

«Troer Du, jeg vilde lide, som jeg lider, hvis jeg hadede Dig, Katja! Men har Du blot en eneste Gang skænket det en Tanke, at mit Sind var tynget af Sorger? Du sagde til mig nu for godt og vel tre Aar siden, da vi havde taget Afsked med min gamle Far i Odessa, at Du dansede Strádovo i Møde. Og danset har Du. Du har ikke gjort andet, tidlig og silde, ubekymret for os andre, der levede Livet ved Din Side i Lidelsernes Stad.»

Ude fra Kajen lød mange Fødders taktfaste Trin og en svag Klirren af Vaaben.

Niki drog Gardinet til Side og saae ud.

«En ny Bataljon paa Vej mod Albanerne. Det er kun et Par Dage siden, jeg atter modtog Truselsbrev fra den bulgarske Oprørskomité . . .»

«Det har Du ikke fortalt mig, Niki . . .»

«Du havde ikke Tid, Katja. Du var ude at ride med Farringham. Du foreviste ham Dine serbiske Bønder og deres Hyldest til *Fyrstinden*, ligesom idag da Albanerne rykkede frem for at kræve Hævn over mig. Nu har jeg desuden faaet Halim Pasjas Officerer og Soldater imod mig. Ambassadøren i Konstantinopel iagttager mig med Mistillid. Snart kommer Miljúkins Unaade. Og under alt

dette vælger Du, Katja, at tage Farringhams Arm og lade mig og vore Børn ene.»

«Niki, Du har en Gang lovet mig, at Du aldrig vilde gøre mig bedrøvet og aldrig faa mig til at græde.»

Han løsnede en Ridepisk ud af Knippet paa Væggen og lod den svaje i Luften.

«Katja, der har været Øjeblikke i den sidste Tid, hvor jeg har frygtet mig selv mest af alle Mennesker. Jeg trængte til at se Dig græde — af Smerte og Anger.»

Hun rejste sig, bleg og rank som et Lys.

«Niki,» hviskede hun mellem Tænderne, «Niki, slaar Du mig, saa myrder jeg Dig.»

Han lo kort, tørt. «Det behøver Du ikke, Katja, der er nok, som vil gøre det for Dig her i Strádovo.»

De maalte hinanden i Tavshed. De hørte hinandens Aandedræt.

«Niki,» hviskede hun igen, «rører Du mig nu, saa kommer jeg til at hade Dig Resten af mit Liv.»

«Du lyver for Dig selv og mig, Katja. Du er hverken i Stand til at hade eller elske gennem et helt Liv.» Han slængte Pisken fra sig. «Du har født Børn. Men Du er gold, Katja. Jeg troer, Du hænger ved Prilúka og dets Minder om Din Barndom og Ungdom. Ellers er der ikke en dyb og varig Følelse i Dig. Hoved har Du, bedre end de fleste, og stort kan Du handle, fordi Du veed, det klæder Dig. Men i Virkeligheden er Dit Hjærte bitte lille, stakkels Katja.»

Hun havde atter sat sig. Hun sænkede Hovedet for hans Ord, og nu og da foer en Kuldegysning gennem hende.

«Du har endnu fem—seks Aar foran Dig,» vedblev Nikolaj Karatájef paa sin Vandring i den tyste, halvmørke

Stue. «Du har endnu Tid til at gøre Mænd ulykkelige — som Petja Orloff den Gang paa Prilúka . . .»

«Aa, Niki, at Du kan være saa grusom!»

«Men lever jeg ikke, naar Din Ungdom uigenkaldelig er forbi, saa veed jeg heller ikke, hvem Du skal faa til at bygge et Hjem for Dig, hvis ogsaa Din Mor falder fra og Prilúka gaar over til Sasjas Søn. Selv ævner Du det ikke, Katja. Du er ikke som Sonja.»

Hun rejste sig med et Skrig, løb han til ham, kastede sig, uden Taarer, men rystende som i Feber for hans Fødder og klamrede sig til hans Knæ.

«Niki,» tryglede hun, «Niki, slaa mig, om Du vil, men ti, for Guds Skyld, ti!»

Han løftede hende op til sig, strøg Haaret fra hendes hede Pande og lukkede hvert af de store Øjne med et Kys.

«Stakkels Katja, stakkels lille Katja.»

Hun drog ham med sig hen paa Divanen og gemte sig frysende ind hos ham.

«Niki, bliv hos mig. Jeg er bange for mig selv.»

Men han rystede vemodigt paa Hovedet og svarede blot: «For silde!»

«Niki, gaa ikke til George Farringham imorgen. Det er ikke nødvendigt. Han kommer her aldrig mere.» Lidt efter føjede hun til: «Rejs med mig, Niki. Tag mig bort fra Strádovo, hjem til Ukrajne.»

«For silde, Katja. Jeg flygter hverken for George Farringham eller Albanerne.»

«Aa Niki, bliv hos mig, det er Dig, jeg er bange for!»

Taarekilderne aabnede sig. Hun skjulte Ansigtet i Pu-derne, og hendes Legeme skælvede af Graad og Hulken, af Smerte og Anger.

Han kærtegnede hendes Haar. «For silde. Stakkels lille Katja. For silde altsammen.»

Ude fra Kajen lød Kommandoraab, Hestehoves Klapren og tung Rumlen, der bragte Ruderne til at klirre.

«Hvad er det, Niki? Store Gud, hvad er der paa Færde?» Hun løb hen til Vinduet og klyngede sig til ham.

«Halim Pasja lader Feltartilleri køre ud i Stillingen ved Múkovo. Han maa i Aftenens Løb have modtaget Efterretninger om Albanernes Styrke og Angrebsplaner.»

«Og troer Du ham, Niki? Er det Alvor med dette Forsvar?»

«Ramme Alvor, Katja. Halim Pasja hader mig, især efter idag. Men mit Liv er ham dyrebart, fordi gamle Korénof vil kræve hans, hvis Albanerne faar mit. Iøvrigt har jeg ikke i Sinde at nøjes med, hvad jeg kan se her fra Vinduerne. Straks imorgen tidlig rider jeg til Múkovo og overbeviser mig om, at intet er forsømt.»

«Niki, jeg følger med Dig!»

«Nej, Katja, det er umuligt. Din Plads er ikke mellem muhamedanske Soldater i Felten, men herhjemme hos Dine Børn.»

Hun bøjede Hovedet for hans Blik. «Ja, Du har Ret, Niki. Men kom hurtigt tilbage. Husk, at jeg vil længes efter Dig.»

«Stakkels lille Katja.»

«Sig ikke det mere, Niki, og heller ikke, at det altsammen er for silde . . . Sig,» hviskede hun tæt ind mod hans Kind, «sig, at Du tilgiver mig!»

«Katja, saa langt jeg kan huske tilbage i min Ungdom, har jeg elsket Dig.»

«Tak . . . stærke Niki! Prøv, om Du endnu en Gang kan tro mig.»

Ovre i sit Arbejdsværelse lod Konsul Karatájef Jussuf kalde.

«Vi har Solopgang ved Halvfem-Tiden, Jussuf. Saa vidt jeg kan skønne af Halim Pasjas Forberedelser, venter han et alvorligt Angreb allerede imorgen tidlig. Jeg ønsker at inspicere de tyrkiske Stillinger, saa vidt muligt inden Albanerne har aabnet Ilden. Det vil derfor være nødvendigt, at vi rider herfra i saa god Tid, at vi kan naa Múkovo omtrent ved Solopgang.»

«Javel, Deres Højvelbaarenhed. Hvormange Kavasser ønsker Deres Højvelbaarenhed at tage med?»

«Jeg tænker mig, at Du selv er nok, Jussuf.»

«Jeg skulde tilraade to, Deres Højvelbaarenhed. Hvis et Bud skal sendes, eller den Slags . . .»

«Godt, saa tager vi Ibrahim med os. Jeg siger Besked i Køkkenet om at forberede lidt Frokost, som en af Jer kan have med. Du sørger for at vække mig i god Tid. Og Hestene maa være sadlede præcis Kl. 4.»

«Javel, Deres Højvelbaarenhed.»

«Intet nyt ude fra Byen, Jussuf? Alt roligt paa den Kant?»

«Alt roligt, Deres Højvelbaarenhed.»

«Tak, saa ses vi imorgen tidlig.»

Konsul Karatájef ordnede Papirerne paa sit Skrivebord. Ambassadørens sidste Brev, holdt i privat Form, faldt ham i Hænderne, og uvilkaarlig løb han det atter igennem, men laasede det saa ned i en Skuffe og drog et dybt Suk. Derefter begyndte han et Udkast til sin Rapport om Dagens Begivenheder; paa et løst Stykke Papir skrev han som Huskeseddel: Patrulje No. 9, Soldaten Abbas. Atter gled Pennen hen over det store Folio-Ark. «Bevæbnede Muhamedanere trængte ind i Basaren, yppede Kiv med to

forsvarsløse serbiske Bønder fra en Landsby ved Múkovo og en tilfældig tilstedeværende bulgarsk Mælkehandler . . .» Ja, de stakkels kristne Slavere havde ikke Lov at bære saa meget som en Kniv, men Halim Pasja lod Muhamedanerne gøre Indkøb i Basaren, bevæbnede til Tænderne . . . «Rygtet om det tredobbelte Mord spredtes som en Løbeild over hele Byen» . . . Mon Halim Pasja skulde have haft Mod nok til at fængsle Morderne? Den Sag maatte nøje undersøges, endnu imorgen . . . Paa Huskesedlen tilføjede Nikolaj Karatájef det ene Ord: Morderne. «Kort efter at jeg selv modtog Efterretningen om, at smaa Horder Albanere havde vekslet Skud mod de tyrkiske Forposter, meddelte en af Halim Pasjas Adjutanter mig saa vel som de øvrige Konsuler, at Strádovo var erklæret i Belejrings-tilstand, hvilket jeg intet kunde have at erindre imod. Men netop samtidig modtog jeg ad fortrolig Vej Underretning om, at Muhamedanerne samledes til Møder i Moskeerne, medens Byens øvrige Befolkning havde Tilhold om at blive inden Døre. Strádovo var saaledes udleveret til Muhamedanerne, og jeg besluttede . . .»

Konsul Karatájefs faste, klare Skrift fyldte Ark efter Ark. I den dybe Stilhed hørte han Lampens Kogen og Pennens Skratten paa Papiret. Han var ene. Han tvang sine Tanker til at blive ved Arbejdet. Men Stemmer, der kom langvejs fra, syntes at kalde paa ham, hviskende, klagende, advarende . . .

«Paa dette Tidspunkt mødte jeg Katja og George Farringham . . .»

Nikolaj Karatájef smilede. Saadan havde han virkelig skrevet i Udkastet til sin officielle Rapport, som Korénof og Miljúkin skulde læse. «Stakkels Niki,» sagde han til sig selv, «Du duer nok ikke til ret meget mere.» Han

støttede Hovedet paa venstre Arm og Haand og gav sig til at strege ud, langsomt og omhyggeligt. Pennen slap ikke Papiret. Udstregningerne blev til Snirkler og Slyngninger. Hans Øjne var aabne og saae dog kun gennem Taage. Stregerne bredte sig i gaadefuldt tilfældige Former. Lampen kogte som en Konkylje, der presses mod Øret. Frem af Slyngningerne voksede et Navn. *Katja* skrev Pennen hinsides Taagesløret; men den ilede tilbage og slettede ud, til den atter naaede frem, hvor Papiret var blankt. *Katja* skrev den igen. *Katja* føjede den til. *Katja* prentede den tredje Gang. Men ivrigt foer den saa paany henover Ordenes Række og gjorde dem ukendelige under et Virvar af Linjer, der strakte sig fremefter, bestandig videre og videre, indtil Arket maatte vendes. *Sonja* skrev Pennen bag Øjnenes Taage. Fjærnt fra den anden Side Rum og Tid lød en Stemme, der klagede: Det skulde være *Sonja*. Men den slukkedes som en Gnist i Asken, og fra Navnet paa det hvide Ark løftede sig et skingert Skrig, der dirrede i Stilheden.

Da kastede Konsul Karatájef Pennen og lod Hovedet falde paa sin Arm.

Han vidste ikke, hvor længe hans vaagne Drømmetilstand havde varet. Forvildet saae han paa sit Uhr. Det gik til Midnat.

«Og jeg, som lovede lille Anna . . .»

Han listede gennem Huset til Barnets Værelse og aabnede forsigtigt Døren for ikke at vække hende, hvis hun sov.

«Er det Dig, Far?»

«Ja, Annalil, sover Du ikke?»

«Jeg har ventet paa Dig.»

Han satte sig ved Sengen, og hun tog hans Haand.

«Far, jeg vilde saa gjerne, at Bedstefar og Du ikke længere skulde være bedrøvede.»

«Saa, saa mit Barn, bliv nu ikke bange igen. Sov nu og tænk ikke mere paa de Historier, som jeg var saa let-sindig at fortælle ved Bordet.»

«Troer Du vel, Far, at Albanerne kan komme ind i Strádovo og gøre Dig noget ondt?»

«Nej, slet ikke, Annalil, det er helt umuligt. Imorgen tidlig, længe inden Du er staaet op, rider jeg selv ud for at se efter, at Soldaterne passer rigtig godt paa os alle.»

«Det skriver jeg saa til Bedstefar imorgen.»

«Ja, mit Barn, gør Du kun det. Og saa lover Du mig ikke at være bange mere — heller ikke imorgen, hvis jeg ikke er naaet at komme hjem, til Du staar op.»

«Far, vil Du sige min Aftenbøn med mig?»

«Gærne, Annalil.»

Hun knælede i Sengen, og hendes foldede Hænder om-sluttede Faderens. Saa bad de sammen, sagte og inderligt, den jævne Bøn, der Aften efter Aften under mange Himmelstrøg og paa mange Tungemaal stiger mod Himlen med Bud fra Barnehjærter i Haab og Tro, i Tvivl og Angst.

«Og, kære Gud, hold Din Haand over min Far, som jeg og Bedstefar elsker saa højt.»

Da Anna ene føjede disse Ord til, følte Nikolaj Karatájef Barnets varme Taarer falde paa sine Hænder. Han sluttede hende tavst i sine Arme og knugede det lille, skælvende Legeme ind til sig, inden han atter lagde hende i Sengen og dækkede hende til.

I Mørket gjorde Niki Korsets Tegn over sit Barn.

Det dæmrede i Øst, da Konsul Karatájef, fulgt af sine to Kavasser, red frem mod den Dalsænkning ved Mú-kovo jésero, hvori Badiska baner sig Vej ned til Strádovo. Den tidlige Morgen var kølig og stille. Endnu slumrede Naturen i Sommernattens Fred.

«Der kommer Ryttere bag os, Deres Højvelbaarenhed. Jeg hører Hovslagene nærme sig.»

«Lad dem komme, Jussuf.»

Langsomt veg Mørket. I Krat og Buske begyndte Fuglene at pippe. Oppe paa Fjældtoppene hang Skyerne som bølgende Slør. Hvor Vejen nærmede sig Flodsengen, lød Strømmens klukkende Rislen. Medens Lyset steg og tændte gyldentungede Flammer paa den østlige Himmel, randt et fjærnt, fjærnt Minde Nikolaj Karatájef i Hu, og sagte nynede han frem for sig: Sig, hører Du hvor Dnjepr hulker . . .

«Det er tyrkiske Officerer, Deres Højvelbaarenhed.»

«Godt, Jussuf, lad dem komme.»

Som Pile fra en Hær af Bueskytter skød Solstraalerne frem over det blaanende Hvælv, borede sig ind gennem Fjældskraaningernes graa Taager og ramte de skovklædte Tinder, der syntes at svæve i Himmelglans højt over Jordens klamme Skygge. Hvordan var det nu, den lød, den

anden af Mikhajlos Sange hin Aften paa Prilúka . . . den om Solsikkerne, der drejer sig efter Kosakens Hjærtenskær, naar hun med en Pilevidje i sin Haand driver Gæssene hjem . . . «Min Hest er sadlet, min Bøsse ladt, men jeg blev nok helst hos Dig!»

«Det er Halim Pasja med sin Stab, Deres Højvelbaarehed.»

«Godt, Jussuf, lad ham komme.»

Hovslagene raslede bag Nikolaj Karatájef. Han vendte sig i Sadlen.

«Godmorgen, Ekscellence. Lidt køligt for denne Tid af Aaret, mener De ikke?»

«Godmorgen, Konsul Karatájef. Saa tidligt ude?»

De to Ryttere saae skarpt paa hinanden.

«Naar man er Ræven, der jages, frister det at kigge lidt paa Jægerne, hvis man kan se sit Snit. Vilde De ikke gøre det samme, hvis De var Ræv, Ekscellence?»

«Der er ingen, som bestrider Deres Mod, Konsul Karatájef. De behøver ikke at udæske Faren, for at man skal tro paa det.»

«Jeg takker Dem, Ekscellence. En Soldat som De veed at værdsætte baade Mod og Pligtfølelse.»

«Jeg troer ikke, Pligten har noget at gøre med Deres Morgenridt, Hr. Konsul.»

«Deri tager De fejl.»

«Jeg har i hvert Fald ingen af de andre Herrer Konsuler mødt.»

«De glemmer, Ekscellence, at det kun er mig, der er Ræven.»

«Jeg vilde have sat Pris paa, om De igaar havde meddelt mig, at vi skulde træffes her idag.»

«Deres Tid var stærkt beslaglagt igaar, Ekscellence. Min

iøvrigt ogsaa. Jeg naaede saaledes ikke at faa undersøgt, om det var lykkedes Deres Embedsmænd at lægge Haand paa Morderne fra Basaren.»

«Det er et stort Spørgsmaal, om man kan tale om *Mord* i Forbindelse med denne sørgelige Begivenhed. *Drab* vil være mere paa sin Plads — *Drab* i Skændsmaal.»

«Vi vil ikke uddybe dette Æmne her, Ekscellence. Men har De Morderne under Laas og Slaa?»

«Ikke endnu, men vi fanger dem nok.»

«Det troer jeg ikke.»

«Og hvorfor?»

«De faar ikke Lov, Ekscellence. Man holder ikke Møder i Moskeerne for ingenting.»

Halim Pasja tav. Da der var gaaet nogle Minutter, sagde han:

«Efter Dagen igaar og Deres Kollega Farringhams Besøg hos mig har vi to egenlig ikke saa lidt at tale om, Konsul Karatájef.»

«Fuldstændig rigtigt, Ekscellence. Jeg er til Tjeneste.»

«Desværre forbyder mine militære Pligter mig i dette Øjeblik at indlade mig paa politiske og administrative Drøftelser. Men maaske vi i Løbet af Dagen mødes i Strádovo.»

«Gærne. Deres Tid vil være min Tid. Jeg haaber, at jeg ikke længe skal ulejlige Dem med min Nærværelse herude.»

«Hvad vil De her overhovedet, Konsul Karatájef?»

«Danne mig et Indtryk af, hvor godt De passer paa mig, Ekscellence!»

«Jeg har intet imod, at De aflægger Besøg i Stillingen . . .»

«Tak, det var elskværdigt,» smilede Ruslands Konsul.

«Jeg skal lade Dem ledsage rundt i den. Siden igaar

Aftes er den bleven meget stærk. Men jeg anmoder Dem indtrængende om at forlade den, inden Fjendtlighederne begynder.»

«Derpaa kan De stole, Ekscellence. Jeg er ikke krigsførende Magt og blander mig ikke i Operationerne.»

De nærmede sig den tyrkiske Hovedstilling. Halim Pasja vinkede en af sine Adjutanter til sig og gav ham en Ordre, som han sprængte afsted med. Derefter forklarede Generalen den russiske Konsul Forsvarsplanen. Albanernes Antal oversteg næppe tre Tusind, og de var ganske blottede for Artilleri. I Tilfælde af Angreb vilde den tyrkiske Fortrop vige og lokke Fjenden med sig langs begge Badiskas Bredder ind i en Dalkedel med snævre Adgange. Højderne i denne Omkres var besat med tyrkisk Infanteri under god Dækning, og der fandtes rigelig Artilleri, som fuldstændig beherskede de to eneste virkelig farbare Adgangsveje ind og ud af Dalkedlen. Naar den albanske Styrke først var naaet herind, havde Halim Pasja den som i en Rottefælde, og Tidspunktet til Forhandlinger vilde være kommet.

«De forstaar, Konsul Karatájef, at unyttig Blodsudgydelse bør undgaaes. Albanerne er Hans kejserlige Majestæts Undersaatter og rettroende Muselmænd. En vildledt Flok. Men Kød af vort Kød, Blod af vort Blod.»

«De ulykkelige serbiske Landsbyer, som denne Horde træffer paa sin Vej!»

«Oprør er Oprør, Konsul Karatájef. Ogsaa i Rusland kræver Borgerkrig mangt et uskyldigt Offer.»

Nu var det Nikolaj Karatájef, der tav. Lidt efter tilføjede Halim Pasja:

«Jeg har givet Ordre til, at vi skal modtages i dyb Stilhed. Jeg beklager, at jeg ikke ved denne Lejlighed kan lade Dem tildele de Æresbevisninger, Deres Uniform

og det Land, De repræsenterer, har Krav paa. De vil forstaa, hvorfor. Samtidig anmoder jeg Dem om selv at iagttage den størst mulige Tilbageholdenhed og frem for alt undgaa, at Albanernes Forposter kan faa Øje paa Dem.»

«Jeg er heri ganske enig med Deres Ekscellence.»

«Fra vor Side,» vedblev Halim Pasja fast og myndigt, «vil der ikke blive løsnet et Skud, før vi angribes. Og selv da svarer vi uden at tage Sigte. De veed nu alt, Konsul Karatájef. Jeg har ikke mere at sige Dem. En af mine Adjutanter vil føre Dem rundt i Stillingen. Jeg byder Dem Godmorgen og paa Gensyn i Strádovo.»

Generalen hilste og red bort med sit Følge.

En ung Officer meldte sig hos Konsul Karatájef, der steg af Hesten.

«Hvis De ønsker det, Hr. Konsul, skal jeg lade en Soldat holde Hestene, saa begge Deres Kavasser kan følge Dem.»

«Tak, Ibrahim kan blive her med Hestene og Jussuf gaa med mig. Jeg er jo godt beskyttet mellem alle disse mine Forsvarere,» tilføjede Karatájef med et Smil.

De begyndte Rundgangen oppe paa Højderne ved Badiskas højre Bred. Den unge Officer forklarede og gav Tal paa Batterierne og Infanteriet. Nede i Kedlens Bund kunde Niki nu og da se Halim Pasja og hans Stab, der standsede og talte med Tropperne. Efterhaanden som Karatájef nærmede sig Badiskas vestlige Indgang til Dalsænkningen, anmodede hans Ledsager ham om at vise Forsigtighed.

«Ad denne Port skal Albanerne komme, hvis de overhovedet kommer. Vi har vor Fortrop dernede, kun et hundrede Meter fra os i Luftlinjen. Det gælder om, at vi

ikke bliver set. Maaske jeg turde bede Dem sige ogsaa til Deres Kavass, at han maa holde sig paa den indvendige Side af Højden. Hans Fez og Guldbroderier er i dette stærke Solskin meget iøjnefaldende.»

Karatájef gav Jussuf Besked. «Maaske kan vi saa gaa ned her og vade over Badiska for at komme til Højderne paa venstre Bred. Saa vidt jeg forstaar, maa det være dem, der er nærmest ved de albanske Forposter.»

«Ganske rigtig. Jeg er til Tjeneste, Hr. Konsul.»

De klatrede ned, hilst i Tavshed af Officerer og Soldater, der laa lejrede med fuld Oppakning paa Skraaningerne. Hist og her forraadte nys opgravet Jord, at en Kanon var bragt i Stilling. Det gik let at komme over Floden, hvis Leje var fyldt med store Sten.

«Og De vil ikke puste lidt hernede, Hr. Konsul?» spurgte den unge Officer. «Højden er temmelig stejl. Vi havde i Nat et utroligt Slid med at faa Kanonerne til at staa fast. Men det gik. Iøvrigt er der ikke andet at se deroppe, end hvad De saae paa den anden Side.»

«Tak, jeg holder sagtens ud til den lille Tur.»

Og Nikolaj Karatájef begyndte Opstigningen, hilst af tyrkiske Soldater, der rettede sig og skuldrede Geværet for Ruslands Konsul.

Jo højere han kom op, desto færre blev Tropperne. Øverst laa de i en spredt Kæde med Ansigterne vendt mod Vest, spejdende efter hver Bevægelse i Jordsmonnet foran dem. Alt var stille som i en Kirke.

«Jeg kunde have Lyst til at se mig lidt om, ligesom Folkene deroppe.»

«Jeg fraraader det, Hr. Konsul. Det vil være nødvendigt, at De kryber frem paa alle fire, og det har De næppe Lyst til . . .»

«Hvorfor ikke? Den Ulykke er ikke stor.»

Nikolaj Karatájef rakte Jussuf sin Nagajka, dukkede sig og kravlede de faa Skridt op til Højdens øverste Runding i Retning af den nærmeste Soldat, der gemte sig i Græsset.

Da han var naaet derop, vendte Soldaten Hovedet om imod ham, og deres Øjne mødtes.

«Patrulje Nr. 9, Soldat Abbas,» hviskede Karatájef til sig selv, som gentog han noget, det gjaldt at huske.

De talte ikke til hinanden. Konsul Karatájef stirrede ud over Terrænet, hvor Albanernes Fortrop gemte sig. Intet levende var at opdage med blotte Øjne. Forsigtigt gled han tilbage og stod snart atter hos Officeren og Jussuf.

«Vi kan maaske nu følge denne Side, indtil vi naaer tilbage til Stedet, hvor Ibrahim venter os med Hestene.»

«Jeg er til Tjeneste, Hr. Konsul.»

De gik nogle Skridt fremad, Nikolaj Karatájef øverst og forrest, Officeren lidt lavere nede paa Skraaningen, bagerst Jussuf, der svippede i Græsset med sin Herres Nagajka.

Et Skud drønedede. Genlyden tordnede mellem Højderne.

Nikolaj Karatájef styrtede til Jorden. Hans Legeme rullede et Stykke ned ad Skraaningen, til en Tjørnebusk standsede det. En tynd Blodstribede betegnede dets Vej i Græsset.

Jussuf udstødte et skærende Skrig. Lynsnart vendte han sig om, rev Revolveren ud af Bæltet og fyrede alle dens seks Skud mod en Soldat, der jog afsted i Retning af Albanernes Forposter.

Soldaten snublede, og Jussuf satte efter ham i Tiger-spring.

Paa Dalkedlens Højder blev alt levende. I Tusindvis

rejste vaabenklædte Skikkelser sig af Græsset, og Skraaningerne var som oversaaede med røde Fez'er.

Fra Vest knitrede Geværsalver, og høje Raab klang gennem Sommermorgenens lette Luft: «Leve Padisja'en! Død over Kalifens Fjender!»

En kort Kommando svirrede Højderne rundt. Alt blev atter stille inde i Dalkedlen om den rislende Flod. Jorden syntes at sluge de Tusinder, der nys var steget op af den. Geværsalvernes raslende Byger rykkede nærmere og nærmere.

Aandeløs naaede Halim Pasja Stedet, hvor den unge Officer knælede med Nikolaj Karatájefs blodige Hoved i sine Hænder.

«Død?»

«Død.»

Jussuf kom slæbende med Soldaten Abbas, over hvis Ansigt og Hænder Blodet flød. Men da Kavassen saae sin Herre, slap han sit Bytte, kastede sig over det livløse Legeme, jamrede som et saaret Dyr og dækkede de hvide Hænder med Kys.

«Hent Vand!» befalede Halim Pasja. «Hvorfor er Ambulancen her ikke allerede?»

Han gik nogle Skridt hen mod Abbas, der laa i sit Blod, omringet af tavse Soldater.

«Hvem er Du?» spurgte Generalen.

«Et Vidne for Allah, Effendim. Abbas, Hussejns Søn, er mit Navn.»

«Hvorfor skød Du den fremmede Konsul?»

«Han slog mig igaar med sin Pisk, Effendim.»

«Veed Du, at Du bliver hængt, hvis ikke Dine Saar har bragt Dig Døden forinden.»

«Jeg veed det, Effendim. Jeg er rede for Allahs Dom.»

Soldater bragte Vand. Læger og Ambulance-Tropper var kommen ilende.

«Ramt bagfra i Hjærnen. Døden er indtraadt øjeblikkelig,» meldte den Læge, der undersøgte Nikolaj Karatájefs Lig.

«Og Abbas?»

«Tre lette Saar og eet alvorligt — i Ryggen, lidt over Lænden.»

«Lad alt, hvad Kunst og Omhu kan udrette, blive giort, saa han holdes i Live. Hans Vidnesbyrd vil blive af Betydning for os alle — maaske for hele dette Rige.»

Generalen dikterede sine Adjutanter en Række Ordre, og de spredtes til mange Sider.

«Taalder Abbas at blive udspurgt allerede nu?»

«Jeg vil tilraade, at det venter,» svarede Lægen.

«Kan han transporteres til Strádovo?»

«I Løbet af et Par Timer, ja.»

«Godt, lad det saa ske. Jeg indskærper Dem, mine Herrer, at denne Mands Liv er kostbart. — Konsul Karatájefs Lig lægges paa Baare og bæres til det russiske Konsulat i Strádovo under Eskorte af hundrede Mand. Jeg rider selv i Forvejen.»

Halim Pasja hilste og gik ned ad Skraaningen. Forsvarsstillingens Øverstkommanderende meldte sig hos ham, da han steg til Hest.

«Jeg rider nu til det russiske Konsulat i Strádovo og kommer næppe tilbage,» sagde Halim Pasja. «Send Parlamentær til Albanerne og lad dem vide, hvad der er sket. Hvis de alligevel fortsætter deres Angreb, bliver alle Aftaler uforandrede, og vi spærrer dem inde her. Men bring de Folk til Fornuft. Een Mand har fuldbragt, hvad deres Tusinder aldrig kunde have udrettet.»

«Alle Ordre skal blive nøjagtig fulgt, Effendim.»

«Jeg venter at blive holdt underrettet fra Time til Time. To store Rigers Øjne vil idag hvile paa Strádovo.»

Da Halim Pasja red bort, lød fra Vest Geværsalvernes Raslen og høje Raab:

«Leve Padisja'en! Død over Kalifens Fjender!»

Ad alle Veje, der fra Egnen omkring Múkovo fører ind til Strádovo, vandrede Flygtninge fra de serbiske Landsbyer, hvor nu Albanerne holdt til Huse. Mænd og Kvinder bar Bylter med de fattige Ejendele, de kunde føre med sig, og som de helst vilde redde. Mange slæbte paa Smaabørn eller Syge. Andre drev Faare- og Gedeflokke foran sig. Fra det Øjeblik, Flygtningene hørte Skydningen begynde, fremskyndede de deres Gang. Enkelte Steder blev der Trængsel paa de smalle Fjældveje.

En tyrkisk Ordonnans-Officer jog sin Hest gennem de Skarer, der fulgte Stien langs Badiska. En og anden Flygtning vovede at raabe til ham, om Albanerne var paa Vej frem? Han svarede ikke, men piskede blot endnu stærkere paa den skummende Hest. Da han naaede ind i Strádovo og galopperede forbi det russiske Konsulat, saae han, at Flaget allerede var hejst. Faa Øjeblikke senere holdt han foran den tyrkiske Administrations Kontorbygning og blev straks ført til Sajd Bej, hvem han overbragte Halim Pasjas Ordre: En Æresvagt med Fane tager Opstilling paa Kajen udenfor det russiske Konsulat — der sættes Vagtposter ved samtlige andre Konsulater i Strádovo — enhver Sammenstimlen af Borgere, ligegyldig om Muselmænd eller Kristne, hindres — foreløbige Telegrammer om Konsul Karatájefs ulykkelige Død sendes Regeringen i Konstantinopel og Generalinspektøren over det europæiske Tyrkis Villajeter, Hassan Fehmi Pasja.

Katja var endnu ikke staaet op, da Jeannette bankede paa og sagde, at hun endelig straks maatte tale med Fruen.

«Men hvad er der dog paa Færde?»

«Kavassen siger, at han ikke veed, hvad han skal gøre med en hel Masse Bønder, der staa udenfor Porten og forlanger at blive lukket ind. De fortæller, at Fruen selv har sagt, at de maatte komme.»

«Er Konsulen endnu ikke vendt tilbage, Jeannette? Klokken gaar til otte.»

«Nej, Frue, endnu ikke.»

«Godt. Saa staa jeg op nu. Hjælp mig med min Paaklædning.»

«Men hvad skal jeg svare Kavassen?»

«Jeg veed virkelig ikke . . . Er der mange Bønder, siger Du?»

«Flere Hundrede.»

«Og hvad vil de?»

«Det aner jeg ikke. Jeg forstaar ikke et Ord af, hvad de siger.»

«Lad dem vente et Øjeblik. Og skynd Dig at hjælpe mig, saa jeg selv kan komme ned og tale med dem.»

Da Jeannette vendte tilbage, bragte hun en ny Efterretning: Tyrkiske Tropper var i Færd med at tage Opstilling udenfor Konsulatet og vilde jage Bønderne bort.

Katja slog en Morgendragt af hvid Uld om sig og lod hastigt sit Haar sætte. Saa skyndte hun sig gennem Haven hen til den svære, jærnbelaede Port og gav Kavassen Besked om at aabne den.

«Hvad foregaar her?»

I det samme hun viste sig, lød en Kommando. Tropperne præsenterede Gevær. Fra de serbiske Fygtninge steg op mod hende den gamle Hilsen til Fyrsterne af hendes Æt:

«Slava, knèginja, slava!»

En gammel Mand, Muktáren fra den Landsby, hun Dagen før havde besøgt med George Farringham, trængte sig frem, bøjede sig dybt for hende og sagde:

«Fyrstinde, her er vi, Dine Børn, der er jaget fra Hus og Hjem.»

Katja lagde Haanden over Øjnene, som vilde hun skjule for sig selv det Folk i Pjalter, der tillidsfuldt søgte Læ og Værn under hendes Magt. Nu var den kommen, den Regnskabet's Time, hvor dristige Løfter skulde indfries, stolte Ord prøves paa deres Værd. Og som hun havde været ene under de blomstrende Akasier ved Pinslernes Sø, saaledes stod hun ogsaa ene her under Flaget med Ruslands Farver — ene om Afgørelse og Ansvar. «Niki,» kaldte det i hende, «Niki, kom tilbage og hjælp mig!»

Den tyrkiske Officer spurgte ærbødigt, om han skulde lade Gaden rydde. Hundreder af bedende, sørgmodige Øjne stirrede paa *Fyrstinden*. Smaa Børn græd af Træthed og Angst.

«Nej,» svarede Katja og rankede sig. «Jeg veed ikke, hvad Ruslands Konsul vil bestemme, naar han kommer. Men indtil da skal saa mange af disse Folk, som der er Plads til, have Lov at lejre sig med deres Ejendele i Konsulatets Gaard og Have. Resten maa søge de andre Konsulater. Jeg overdrager til Dem, Hr. Kaptajn, at sørge for Flygtningenes Sikkerhed paa Vejen gennem Byen.»

Da Bønderne havde forstaaet, hvilken Afgørelse hun havde truffet, trængte de paa, og i Løbet af nogle Minutter var godt og vel halvtredje hundrede Mænd, Kvinder og Børn sluppet ind. Kavassen lukkede Porten med et Brag.

Flygtningene lejrede sig paa begge Sider af Huset, i Gaarden, paa Havens Plæner og i dens Gange, men især langs

Murene, hvor de begyndte at pakke deres Bylter op. Katja lod sende Bud efter Mælk og Brød. Tjenestefolkene fik Besked om at stille Glas og Kopper til Raadighed, og fra Køkkenet skulde udleveres The og kogende Vand, naar som helst det blev forlangt.

Katja kaldte paa sine Børn, den russiske Lærer og Miss Warden.

«Vi lægger foreløbig Undervisningen paa Hylden. Vi maa alle hjælpe. Jeg vil ingen ledige Hænder se om mig idag.»

Der hørtes Hovslag ude paa Kajen og straks efter Slag med Porthammeren.

«Niki! Hurra, dèr har vi Papa tilbage.»

Kavassen aabnede Porten. Halim Pasja og en Adjutant red hilsende ind i Gaarden. Der blev pludselig ganske stille. De serbiske Flygtninge saae skræmt fra Officererne til Katja.

«Frue,» sagde Generalen, idet han bøjede sig og med Haanden berørte Bryst, Læber og Pande. «Frue, en tung Pligt tvinger mig til at anmode Dem om at modtage mig paa denne usædvanlige Tid.»

«Jeg er ikke Ruslands Konsul, Deres Ekscellence. Naar min Mand kommer tilbage fra en Ridetur, vil han modtage Dem og give Dem enhver Oplysning, De har Krav paa.» Hun saae sig om i Gaarden. Bøndernes Øjne hang ved hende.

«Den Samtale, jeg udbeder mig, har en saa alvorlig Foranledning, at den ikke bør føres her. Tillad mig, Frue . . .»

«Jeg har vanskeligt ved at tro, Ekscellence, at De kan have noget at sige mig, som ikke min Mand ogsaa kan høre.»

«Frue, den Meddelelse, det er min tunge Pligt at bringe Dem . . .»

«Er det noget om min Mand?» Det kom som et Skrig. Den lille Anna Nikolájevna brast pludselig i Graad.

«Ja, Frue, det er om Konsul Karatájef.»

«Følg mig,» sagde Katja kort.

Men Barnet greb Halim Pasja i Uniformsfrakken og raabte:

«Er min Far død, svar mig, er min Far død?»

«Stakkels Barn!» Halim Pasja klappede hende paa Haaret, og hans Stemme skælvede af Bevægelse.

Hvid i Ansigtet og med brændende Øjne sagde Katja lavt: «Det er altsaa sandt?»

«Ja,» svarede Generalen og sænkede Hovedet.

Sergéj var ved sin Søsters Raab kommen løbende hen til sin Mor. Nu klamrede han sig til hendes Kjole og sled i den, medens Skrig og Krampegraad rystede hans Legeme.

Katja tog sine Børn ved Haanden. Hun rankede og spændte sig, da hun gentog sin Opfordring til Halim Pasja om at følge hende.

Bønderne veg til Side. Angst og Sorg stirrede ud af alle Øjne.

Inde i den serbiske Stue fortalte Halim Pasja, hvad der var sket. Sergéjs Graad vilde ikke standse. Anna sad paa en Stol med Hovedet i Hænderne og hørte tavst paa Beretningen. Katja stod stiv og rank foran Generalen, og hendes store, hede Øjne veg ikke fra ham.

«Og Morderen?» spurgte hun, da Halim Pasja standsede.

«Hans Navn er Abbas. Han levede endnu, da jeg forlod Stillingen ved Badiska.»

«Hvilken Bevæggrund opgiver han?»

«Det synes, som om Konsul Karatájef igaar har haft et Sammenstød med ham og i et Øjeblikks Hidsighed har slaet ham.»

«De er daarlig underrettet, Ekscellence. Det var Abbas, der lagde Haand paa Ruslands Konsul. Min Mand fortalte sine Børn og mig Sagens Sammenhæng igaar Aftes.»

«Jeg tør ikke bestride, at det forholder sig, som De siger, Frue. Abbas var for svag efter sine Saar til at kunne forhøres grundigt. Hans Straf er ham sikker. Enhver Op-
rejsning, der skyldes for denne Ugærning, vil blive ydet. Jeg har allerede ladet saa vel den kejserlige Regering som Hassan Fehmi Pasja underrette, og jeg venter mine Instruk-
tioner. Tillad mig blot personlig at sige Dem, Frue, hvor nær denne Ulykke gaar mig til Hjærte. Rusland har tabt en ædel Søn, disse Børn en kærlig Fader, De selv, Frue, en trofast og elsket Husbond . . .»

«Jeg takker Dem, Ekscellence. Hvad her er sket, jævnes ikke med Ord. Mine Børn og jeg ønsker at trække os tilbage.»

Generalen hilste atter med en dyb Bøjning og forlod Værelset.

Katja gik hen til Vinduet og lænede Panden mod Ruden. Her havde Niki staaet igaar Aftes og set sine Mordere, da de drog forbi. Her havde han vandret frem og tilbage, da han talte om Farerne, der truede ham. «Og under alt dette vælger Du, Katja, at tage Farringhams Arm og lader mig og vore Børn ene i Lidelsernes Stad.» *Ene . . .* Et hæs-
ligt Ord, værre end alt andet, han havde sagt. Nu var ogsaa hun forladt af den eneste, der elskede hende, og som kunde bygge et Hjem for hende. Der fandtes ikke mere det Menneske paa Jorden, med hvem hun turde

blive gammel og graa. «For silde, for silde altsammen, stakkels Katja . . .»

Hun rev sig løs.

«Sergej og Annie, gaa ud i Haven og pluk hver eneste Blomst, der findes. Saa strøer vi dem sammen paa Vejen herind til denne Stue, hvor Eders Far skal hvile, til vi fører ham hjem til Rusland.»

«Mama,» sagde Anna stille, «jeg vilde saa gjerne skrive til Bedstefar.»

«Senere, Annie, ikke nu. Vi skal telegrafere til mange andre end Din Bedstefar. Gør, som jeg har sagt.»

Da Katja var bleven alene, ryddede hun en aaben Plads i Stuens Midte og ordnede Møblerne langs Væggene. Idet hun flyttede en af Stolene, saae hun en Ridepisk, der laa slængt paa Tæppet. Det gav et Sæt i hende. Blodet hamrede i Tindingerne, og Stuen drejede for hendes Øjne. «Du har født Børn, men Du er gold. Dit Hjærte er bitte lille, stakkels Katja.» Hun lænede sig mod Væggen; det var, som kunde hun ikke bære sit Hoveds Tyngde. Men atter rankede hun sig, knyttede Hænderne, saa Knoerne blev hvide, og genoptog sit Arbejde.

Kavassen bankede paa. Ogsaa han havde grædt. Alle kunde de græde — kun hun ikke.

«Deres Naade, Eskorten nærmer sig med Hans Højvelbaarenheds Lig.»

Hun traadte ud i Solen. Alle de pjaltede Flygtninge saae, at hendes Ansigt var ligesaa hvidt som hendes Dragt, og at hendes Øjne brændte i Feber. Selv syntes hun, at Tiden var standset i sin Gang, og at alt omkring hende var fjærnt, uvirkeligt.

Børnene kom med Blomster, og de strøede dem fra Trappen hen til de aabne Portfløje.

Æresvagten skuldrede. Den røde Fane med Halvmaanen sænkedes.

Med Baaren løftet skred Soldaterne langsomt ind gennem Porten. Bag dem fulgte Jussuf og Ibrahim.

Katja tog sine Børn ved Haanden og bød Soldaterne sætte Baaren paa Jorden. Kavasserne greb den paany og bar den gennem Bøndernes Skarer ad den blomsterstrøede Vej ind i Stuen, hvor Katja Aftenen før havde bønfuldt sin Mand om Tilgivelse.

Da Kavasserne vilde fjærne sig, gik Katja hen til Jussuf. Han bøjede sig hulkende over hendes Haand, men hun drog ham op og kyssede ham paa Panden. Den lille Anna Nikolájevna slyngede Armene om hans Hals og hviskede til ham: «Gud vil lønne Dig, kære, kære Jussuf!»

Sammen med sine Børn knælede Katja ved Baaren og løftede skælvende det Lin, der dækkede Nikolaj Karatájefs Ansigt.

Sergéj gav et Skrig af Rædsel og gemte sig jamrende i en Krog.

Anna segnede om paa Gulvet og blev liggende som livløs.

Men Katja lod sin Haand hvile paa den kolde, hvide Pande, strøg Haaret i Lave, saa vidt Forbindingen, der skjulte Baghovedets Saar, vilde gøre det muligt, og trykkede et Kys paa hvert af de lukkede Øjne — som han igaar havde gjort det ved hende. Hun lagde sit Hoved paa hans Bryst, og skjult ved det standsede Hjærte hviskede hun: «Niki, Du har elsket mig, lad mig tro, at Du har tilgivet mig».

Hun rejste sig og gjorde Korsets Tegn over ham og sig selv. Saa dækkede hun atter det hvide Ansigt og foldede hans Hænder.

Anna vaagnede, og knælende ved Baaren bad hun om

Lov til at se sin Far endnu en Gang. Katja opfyldte hendes Ønske. Barnet kyssede Faderens Læber, men gøs straks tilbage for Kulden, der mødte hende. Hun rystede af Feber og gjorde ingen Modstand, da Katja førte hende og Sergéj bort.

Solen skinnede ind ad Vinduet i det Værelse, smykket med slaviske Bønders Arbejde, hvor Ruslands Konsul i Lidelsernes Stad laa Lig. Udenfor paa Kajen, ved Floden, der kommer fra Múkovos Fjælde, gik tyrkiske Soldater Vagt om den Mand, en af deres egne havde myrdet. I Gaard og Have græd et flygtende Folk over den fældede Ørn, hvis Vinger havde givet Ly og Værn.

Budskabet fløj fra Hus til Hus overalt i Strádovo. Muhamedanernes Ældste ilede til Halim Pasja og spurgte ængstelig om den Syndebod, der skulde udredes. Bulgarerne gemte sig, og i deres Skjul skammede de sig over, at ogsaa de havde efterstræbt Nikolaj Karatájefs Liv. Jødiske og græske Købmænd sukke over det Tab, de vilde komme til at lide, naar nu *Fyrstinden* forlod dem. Serberne strømmede til deres Kirker og bad for den Sjæl, Gud havde kaldt til sig.

Den gamle græske Biskop vandrede, ledsaget af fire Præster, til Konsulatet ved Badiskas Kaj og salvede Nikolaj Karatájefs Lig, der blev lagt i Kiste, klædt i Galla-Uniform.

Ude i Dalkedlen ved Múkovo var Skydningen ophørt. Albanerne trak sig langsomt tilbage til deres Bjerge, da de erfarede, at Ruslands Konsul var faldet for en Muselmands Skud.

De smaa Damer i Halim Pasjas Harem skælvede for deres Herres Skæbne og ventede angst paa den Afgørelse, der under Ruslands Tryk skulde træffes i Kalifens Raad.

Alle Konsulater hejste Flaget paa halv Stang. Henri de Beaufort overtog som Repræsentant for det allierede Frankrig Ledelsen af det russiske Konsulat, indtil der kunde komme en Afløser fra Saloniki eller Konstantinopel. Ritter v. Eichwald nægtede sig ikke at hviske fortroligt til sin Hustru, at han slet ikke var overrasket, og at egenlig gjorde det ham mest ondt for Halim Pasja. Men sammen med Grev Fantoni, Serberen, Grækeren og Rumæneren af lagde han gallaklædt Kondolence-Besøg i det russiske Konsulat og lagde Blomster paa Nikolaj Karatájefs Lig.

George Farringham bad sig undskyldt hos sine Kolleger. Hans Kavass meddelte, at han var syg. Senere blev der fra det engelske Konsulat bragt Fru Karatájef et Brev.

Budskabet naaede længere og længere frem. En af Sultanens Generaladjutanter og Storvisiren ankom samtidig til den russiske Ambassade i Konstantinopel, hvor Ekscellencen Korénof modtog dem med Vrede og Sorg. Kort efter, at disse Besøg havde fundet Sted i Grande rue de Péra, opstod der i Basaren i Stambul — uvist fra hvilken Kilde — Rygter om, at den russiske Sortehavsflaade havde faaet Ordre til at stikke i Søen, og at tre, nogle sagde endog fem eller seks, russiske Armékorps blev mobiliserede.

Vasili Miljúkin begav sig i Formiddagens Løb til Tsaren, som opholdt sig paa Peterhof, og blev senere kaldet til Kejserinde Marija Fjódorovna i Gátsjina. Den tyrkiske Ambassadør ventede i Udenrigsministeriet i næsten to Timer.

Efterretningen om, at en tyrkisk Soldat havde myrdet Ruslands Konsul i Strádovo, da han i Uniform og ledsaget af en Officer opholdt sig i den tyrkiske Forsvarsstilling, blev af det officielle Telegrambureau i Petersborg tilstillet den russiske og udenlandske Presse i en usædvan-

lig skarp Form, der tydelig lod forstaa, at Rusland vilde gribe til alvorlige Forholdsregler, hvis dets Krav om Oprensning ikke øjeblikkelig blev efterkomne.

Budskabet naaede Fyrstinde Rilinski og hele Prilûka Slot og Gods. Det trængte frem til Sonja Dolgoruki og General Karatájef i Odessa. Det traf Petja Orloff i Sevastopol og Vladímir Sjipágin paa Patkánovo. Det fløj over alle slaviske Lande og overskred Verdensdelenes Grænser.

Konsulatkontorets Personale anmodede Katja om at være tilstede, medens Papirerne foreløbig blev ordnede og gemt hen. Saa snart hun havde klædt sig om, imødekom hun dette Ønske. Den sorte Dragt fremhævede hendes Ansigts og Hænders kridhvide Farve. Hun vandrede som i Drømme, men aldrig havde nogen set hende mere rank og myndig end paa denne Dag. Henri de Beaufort, den eneste af Nikis Kolleger, hun personlig modtog, bøjede sig for hende med beundrende Ærbødighed.

«Karatájefs Sekretær viser mig her noget, som han paa staar er Udkast til en officiel russisk Rapport,» sagde den franske Konsul til Katja. «Jeg er foreløbig ganske ude af Stand til at værdsætte dette Aktstykkets Betydning for den nuværende Situation. Men hvis Deres Sjæls- og Legemsstyrke rækker til, Frue, saa vil jeg bede Dem løbe det igennem. Da jeg før paa Deres Vegne modtog mine Kolleger, kunde jeg af Eichwalds Udtalelser skønne, at Historien om Sammenstødet igaar med Abbas allerede er ude i en stærkt tyrkisk-farvet Fremstilling. Maaske denne Rapport paa en eller anden Maade kan være til Nytte for Deres Ambassadør i Konstantinopel, og i saa Fald skulde jeg tilraade, at den uopholdelig blev afsendt telegrafisk.

Ja, jeg beder Dem undskylde, Frue, hvis De synes, jeg er alt for forretningsmæssig.»

«Tak, kære Ven, De har ganske Ret. Intet maa for-sømmes for at værne Nikis Minde.»

Katja satte sig ved Skrivebordet og begyndte at læse, hvad Nikolaj Karatájef Aftenen før paa samme Plads havde skrevet.

«Dette er meget vigtigt,» sagde hun hurtigt. «Udkastet giver en nøjagtig Fremstilling af alle Begivenhederne igaar. Jeg skal oversætte for Dem, Beaufort. Vi bør vist lade det hele afsende i Chiffer.»

«Ubetinget,» svarede den franske Konsul, da han havde hørt Indledningen.

Katjas Stemme lød gennem det tyste Rum:

«... Men netop samtidig modtog jeg ad fortrolig Vej Underretning om, at Muhamedanerne samledes til Møder i Moskeerne, medens Byens øvrige Befolkning havde Tilhold om at blive inden Døre. Strádovo var saaledes udleveret til Muhamedanerne, og jeg besluttede...»

Af de store Folio-Ark med Nikolaj Karatájefs faste, klare Skrift læste Katja endnu en Side og een til:

«... Paa dette Tidspunkt mødte jeg...»

Katja stirrede paa Papiret. «Her synes Niki at være standset. Der er en Masse Udstregninger netop her.»

«Lad os begynde med at chiffrere de første Ark. Prøv, om De ikke kan finde ud af, hvilken Tankegang Karatájef har været inde paa.» Beaufort gik ind i det andet Kontor og satte Personalet i Arbejde. «Skynd Dem alt hvad De kan, mine Herrer,» sagde han. «Der er ikke Tvivl om, at dette Aktstykke vil faa stor Betydning under de Forhandlinger, den russiske Ambassadør i dette Øjeblik fører

i Konstantinopel. Jeg underretter ham foreløbig ved Il-Telegram om, at det kan ventes.»

Katja stirrede og stirrede. Endelig, da hun holdt Papiret op for Lyset, anede hun, at Snirklerne og Slyngningerne dækkede over Navne. Hun pressede Papiret mod Vinduesruden. Og gennem Taage læste hun:

Katja og George Farringham

Et Øjeblik lukkede hun Øjnene. Men en hemmelighedsfuld Magt drev hende, som med Svøbeslag, til at rede disse Gaader og tømme Kalken til Bunden . . . Intet mere . . . Kun Snirkler og Slyngninger i lunefuldt tilfældige Former . . . Og dog — her, længere fremme, atter et Ord dækket under Linjernes Virvar. *Katja* læste hun, og hendes Hjærte bankede højt. *Katja* læste hun paany, og Skyggen af et Smil gled over det hvide Ansigt med de store, brændende Øjne. *Katja* læste hun tredje Gang, og det var, som faldt der Dugg paa det pinte Sind.

Atter blot lange, slyngede Linjers Virvar helt ned til Arkets yderste Rand.

Hun vendte det, tørstende efter Haab og Tro.

Sonja læste hun. Klart og fast stod Navnet paa det hvide Papir, uden Skjul eller Dække.

Da løftede hun et skingert Skrig, der dirrede i Stilheden.

Henri de Beaufort ilede til. «Hvad er der sket? De byder Dem selv for meget, kære Frue.»

Halvt forvildet stirrede hun paa ham og svarede: «Intet. Der staar ikke mere i den Rapport.»

Hun rev Papiret i mange smaa Stykker — langsomt, metodisk, med skælvende Hænder.

«Er der andet, De ønsker, jeg skal se igennem?» spurgte hun.

«Jeg veed ikke, hvad det skulde være. Alle Papirer, Karatájef selv har laaset ned, kan vi vist trygt lade ligge, til Deres Ambassade sender en Embedsmand herop.»

Katja søgte paa Skrivebordet, hvor alt laa, som Nikolaj Karatájef Aftenen før havde forladt det. Hendes Øjne faldt paa et lille Stykke Papir, i hvis Hjørne der var prentet et stort *Notabene*. Længe stod hun tavs med det i Haanden.

«Niki er ikke bleven færdig med sin Rapport,» sagde hun til Beaufort. «Men her er Vidnesbyrdet om, at han har villet omtale Sammenstødet med Abbas for Ambassadøren. Og mere end det: Han har anet sin Skæbne.» Hun viste den franske Konsul Huskesedlen, «Hvad her staar paa Russisk, er disse faa Ord: *Patrulje Nr. 9, Soldaten Abbas. Morderne*. Hvilken Nat maa Niki ikke have tilbragt! Og alle, alle har vi ladet ham være ene.»

«Jeg vil bede Dem opbevare dette Dokument med Omhu. Under Processen kan det faa overordenlig Betydning. Jeg meddeler straks Ambassadøren Deres vigtige Fund.»

»Tak, kære Ven, vil De mig mere, saa send Bud efter mig.»

«Frue, De er beundringsværdig. Jeg forstaar idag bedre end nogensinde, at Folket her kalder Dem *Fyrstinden*.»

Dagen skred. Hvileløs vandrede Katja frem og tilbage i Dagligstuen med alle Prilúka-Minderne. Inde ved Siden af, bag de lukkede Fløjdøre, laa Nikolaj Karatájefs Lig, omgivet af tændte Kandelabre, mellem et Væld af Blomster, vogtet af Jussuf og Ibrahim, der stod ved Hovedgærdet med dragne Damascener-Klinger. En Strøm af Mennesker gled forbi den aabne Kiste, der var halvt dækket af Ruslands Flag. Mange af Flygtningene sank paa Knæ derinde

og bad højt for den henfarne Sjæl. Kvinder klagede og jamrede. Børn skreg af Angst.

Hvert Øjeblik bragte Tjenestefolkene Katja Telegrammer. Selv naar de var fra hendes nærmeste, læste hun dem kun flygtigt. Farringhams Brev laa uaabnet paa Bordet. Paa Telegrammerne i Tsarens og Kejserinde Marija Fjódrovna's Navn dikterede hun korte Svar. Et fra Sultan Abdul Hamid krøllede hun sammen og kastede hen ad Gulvet sammen med det, der kom fra Vasili Miljúkin. Gamle Korénofs hjærtelige Ord lod hende kold. Alle fortjente de det samme Svar: «For silde, for silde!» Det var sandt, hvad Fru Miljúkin havde sagt den Gang i Paris, at Politik ødelægger et Hjem. Hvor havde Niki og hun ikke haft det godt sammen her i Lidelsernes Stad, inden Vasili Miljúkin kom til Roret og solgte sin Datter til Slavernes Fjender . . . Bag den Haand, som idag affyrede det dræbende Skud, stod mange, mange andre — en hel Skare, der bar Ansvaret for, at Niki var bleven taget fra hende, inden hun endnu havde faaet Tid at vise, at hun fortjente hans Kærlighed og Tilgivelse.

Katja brød Farringhams Brev:

Frue! Hvad der end sker i Deres og mit Liv — paa mig kan De stole.

George Farringham.

Ikke en Linje mere. Men der var heller ikke Brug for flere Ord. «Englændere er trofaste.» Maaske stod hun dog ikke helt forladt og ene. Maaske turde hun endnu vove at løfte Blikket frem og haabe paa dulmende Hvile efter dette Døgn's ubarmhjærtige Pinsler. Maaske var det ikke for silde altsammen, stakkels, stakkels Katja . . .

Kavassen bragte atter et Telegram og meddelte, at Halim Pasja befandt sig paa Kontoret hos Hr. de Beaufort.

Panserkrydseren «Admiral Orloff» er afgaaet fra Sevastopol til Saloniki, hvorfra Konsul Karatájefs Lig vil blive ført til Odessa.

Korénof.

«Admiral Orloff», Papas gamle, trofaste Ven, Petjas Far! Maaske var Petja selv ombord . . . aa Gud, alle de lyse, lykkelige Aar hjemme i Ukrajne! Og aldrig skulde de vende tilbage, aldrig skulde hun igen med Niki vandre Pilgrimsgangen til deres Ungdoms Kærlighed, aldrig ved hans Side gense de minderige Steder, aldrig høre ham sige, at han elskede og tilgav . . .

Det bankede. «Jeg beder undskylde, Frue, at jeg igen ulejliger Dem,» sagde Henri de Beaufort. «Men Sagen er, at Halim er hos mig for at meddele mig, at Hassan Fehmi Pasja med Ekstratog er afrejst fra Skoplje for som Sultanens overordenlige Sendebud at begære Foretræde hos Dem. Halim Pasja beder mig spørge, om De vil modtage Hassan Fehmi endnu i Aften, eller om De foretrækker at vente til imorgen?»

«Svar mig ærligt, Beaufort, behøver jeg overhovedet at modtage Hassan Fehmi? Hvad har jeg mere med disse Folk at gøre? Jeg taaler ikke Tyrker længere.»

«Det vil, synes jeg, være vanskeligt at sige Nej til en saa højtstaaende Repræsentant for dette Lands Suveræn. Jeg antager heller ikke, at Deres egen Regering og Ambassadør vil synes om et Afslag, da Hassan Fehmi Pasja vel, saa vidt jeg forstaar, kommer med Sultanens og Portens Undskyldninger og øvrige Syndebod.»

«Jeg trænger ikke til at høre flere Undskyldninger eller Udtryk for tyrkisk Deltagelse.»

«Husk, Frue, at Karatájef ikke blot var Deres Mand, men ogsaa en Stormagts officielle Repræsentant. Ruslands og Karatájefs Minde vil kræve dette Offer af Dem.»

«De har Ret, Beaufort.» Hun stod knejsende foran ham. «Jeg har ikke Lov at være svag idag. Jeg modtager Hassan Fehmi Pasja ved hans Ankomst i Aften, og jeg beder Dem være tilstede.»

Da kort efter Solnedgang Ekstratoget med Kalifens overordenlige Sendebud, Hassan Fehmi Pasja, løb ind paa Strádovos lille Jærnbane-station, stod der fakkelbærende Tropper langs alle Gader, som fører til det russiske Konsulat ved Badiskas Kaj. Hassan Fehmi bar en guldbroderet Uniform og mange juvelfunklende Ordner. Hans Vogn eskorteredes af Ryttere med opplantede Lanser.

Ved Konsulatets Port blev han modtaget af Frankrigs Konsul, der ledsagede ham til Døgnstuen, hvis Fløjdøre ind til det serbiske Værelse stod aabne.

Hassan Fehmi Pasja gik ind til Kisten, hvori Nikolaj Karatájefs Lig hvilede. Tre Gange bøjede han sig for det afsjælede Legeme, idet han med højre Haand berørte sin Fod, sit Bryst, Læber og Pande. Da han et Øjeblik tavs stod ved Kisten, saae Beaufort, at Taarerne randt ned i den gamle Mands Skæg.

Han vendte tilbage til Dagligstuen. Allerede paa Tærsklen bøjede han sig paany tre Gange, da Katja traadte ind i sin sorte Dragt, med Sjefakat-Ordenen paa Brystet. Hun sænkede Hovedet til en stum Hilsen.

«Frue,» sagde Hassan Fehmi Pasja, og hans smukke, bløde Stemme rystede, «Hans Majestæt, min kejserlige Herre, har sendt mig for at udtrykke den dybe Sorg, der har grebet ham og alle hans Undersaatter ved Efterretningen

om den skændige Ugærning, som har berøvet Dem, Frue, en ædel Husbond, Rusland en fremragende Tjener. Idet jeg udfører min kejserlige Herres Befaling, beder jeg Dem tillade ogsaa mig at følge mit Hjertes Trang, idet jeg med Ærefrygt udtrykker *min* inderlige Medfølelse for Dem og Deres.»

Han gjorde et Skridt frem for at gribe hendes Haand og kysse den. Men hun veg tilbage og lagde Armene paa Ryggen.

«Jeg takker Dem, Excellence,» svarede hun kort. Hassan Fehmi saae bedrøvet paa hende, og et Suk trængte over hans Læber.

«Frue,» vedblev han, «min kejserlige Herre har allerede overfor Hans Majestæt Tsaren aflagt Vidnesbyrd om den Sorg og Afsky, hvormed Ugærningen har fyldt ham. Han har nu befalet mig uopholdelig at meddele Dem, Frue, at alt, hvad der ved menneskelig Indgriben kan udrettes for at sone denne Forbrydelse og raade Bod paa dens Følger, vil blive gjort uden Tøven. Den øverstbefalende over de kejserlige Tropper i Distriktet Strádovo, General Halim Pasja, afskediges og forvises til Syrien . . .»

Katja gjorde en utaalmodig Bevægelse. Henri de Beaufort rørte let ved hendes Arm.

«Mutesarifen Sajd Bej fjærnes fra sin nuværende Post. Samtlige Officerer ved den Afdeling, Ugærningsmanden tilhører, bliver degraderede. Ved Rettergangen, der paabegyndes, saa snart en ny russisk Konsul er kommen tilstede her i Strádovo, har den kejserlige Statsadvokat Ordre til af Domstolen at kræve Ugærningsmanden straffet med Døden ved Hængning . . .»

«Kald ham ved hans rette Navn: Morderen, Deres

Ekscellence, Sultanens uniformerede Morder!» udbød Katja og kastede med Nakken. Henri de Beaufort hviskede et bedende: «Frue!»

Hassan Fehmi Pasja saae mildt paa hende. «Af mit ganske Hjærte forstaar jeg Deres Bevægelse i dette frygtelige Øjeblik, Frue, og jeg beder Dem tro, at jeg føler, hvor tung den Sendelse er, som min kejserlige Herre har lagt paa mine Skuldre.»

«Lad ingen Tvivl være mulig mellem os, Ekscellence,» sagde Katja med knejsende Myndighed. «Jeg lægger ringe Vægt paa, hvilken Straf der rammer Morderen Abbas og hans Officerer. Men jeg taaler ikke, at der kastes den svageste Skygge paa min Mands Handlemaade. Mine Børn og jeg vil vidne for Gud og Mennesker, at vi af hans egen Mund veed alt, hvad der er sket. Han har handlet som Mand af Ære, Rusland værdigt.»

«Gud være hans Sjæl naadig og hjælpe Dem, Frue, og Deres Børn i denne Time! Min kejserlige Herre har befalet mig, næst at udføre de Beslutninger, jeg nys i hans ophøjede Navn har overbragt Dem Meddelelse om, tillige at tilkendegive Dem, Frue, at Hans Majestæt ønsker, saa vidt det staar i hans Magt, at fjærne de Bekymringer, der ikke har deres Aarsag alene i en Fortvivlelse, som intet kan trøste . . .»

«Deres Ekscellence mener —?» Katja strøg Haaret fra sin hvide Pande og støttede sig til en Stol.

«Skøndt den russiske Regering vil vide at sørge for Enken og Børnene efter sin ædle Søn, har min kejserlige Herre, i Overensstemmelse med den russiske Ambassadør i Konstantinopel, befalet mig at overrække Dem, Frue, til Sikring af Deres Børns Fremtid denne Anvisning paa 200.000 Francs, idet Hans Majestæt ledsager dette Beløb med sine

inderligste Ønsker om en lysere Fremtid for de faderløse smaa . . .»

Katja tog Anvisningen, som Hassan Fehmi Pasja havde lagt fra sig paa Bordet. Hun læste gennem Taage: *Banque ottomane . . . Fru J. S. Karatájef . . . skriver: To Hundrede Tusind Francs Guld . . .* Pludselig tog hun et Skridt hen mod Sultanens Sendebud og sagde mellem Tænderne, rystende over hele Kroppen:

«Blodpenge . . . dette er Morderens Blodpenge . . .»

Hassan Fehmi gjorde en afværgende Bevægelse. Henri de Beaufort nærmede sig hende og lagde Haanden paa hendes Arm.

«Han, der hviler derinde, var *min . . . min*, hører De . . . Han elskede mig, og De tog ham fra mig . . .»

Katjas store Øjne fyldtes med Taarer — for første Gang paa denne Sorgens Dag.

«Se her,» sagde hun med skælvende Stemme. «Se her, hvad jeg svarer paa denne blodige Haan mod ham og mig!»

Hun rev Anvisningen i Stumper og Stykker.

«Og bring ogsaa dette med tilbage til Deres kejserlige Herre —»

Hun løsnede sin tyrkiske Orden fra Brystet, og i bølgende Sindsoprør slyngede hun den for Hassan Fehmi Pasjas Fødder.

«Sig ham, at Nikolaj Karatájefs Hustru hverken tager imod Blodpenge eller bærer en Morders Ordenstegn.»

Hun vendte Sultanens Sendebud Ryggen og gik ind i Dødsværelset.

De to Mænd saae raadvilde paa hverandre. Beaufort gav sig til mekanisk at samle Papirstumperne op fra Gulvet.

«Stakkels, stakkels Frue!» sagde Hassan Fehmi Pasja og rystede sit hvide Hoved.

Den franske Konsul ledsagede ham tilbage til Porten. Straks efter kørte han bort gennem de endeløse Rækker af fakkelbærende Tropper. Henri de Beaufort lod sig ledsage hjem af sine Kavasser. Katja var ikke ude af hans Tanker.

Det russiske Konsulats Port stængtes for Natten. I Huset selv, i Staldene og Oplagsrummene var der skaffet Plads til de serbiske Flygtninges Kvinder og Børn; Mændene laa, hyllede i Tæpper og Skind, langs Murene og paa Havens Plæner. Paa Kajen vandrede tyrkiske Vagtposter med tunge Trin frem og tilbage foran det store, lukkede Hus.

Inde i Dødsværelset havde Katja kastet sig over den aabne Kiste og gemt sit Ansigt ved det standsede Hjærte. Tavse og urørlige som Statuer stod Kavasserne ved Hovedgærdet. Luften var tung af Røgelse, visnende Blomsters Duft og mange Lys. Hun sansede intet andet end sin Sjæls Kval. Blodet hamrede i Tindingerne og kogte for Ørene. Aandedrættet steg og faldt i gyngende Uro. Det fine, slanke Legeme skjælv som under Piskeslag. Kistens haarde Kant borede sig ind i hendes Arm. Uniformsknappers og Ordners Metal skar i hendes Pande. Hun mærkede det ikke. Hun følte blot, at nu kunde hun græde — nu, endelig, strømmede Taarerne og littede det pinte Sind.

«Niki,» hviskede det i hende, «tro mig, for Guds Barmhæertigheds Skyld tro mig! Det er sandt, at jeg har elsket Dig, længe før jeg selv vidste det, og altid siden! Jeg har ikke været for Dig, hvad jeg skulde, og tit har jeg ladet Dig ene, men dog har jeg aldrig tilhørt andre end Dig. Jeg veed, at Du har været et bedre Menneske end jeg, Du kære, trofaste, stærke Niki, men tro ikke, at jeg nogensinde

for Alvor har sveget Dig. Tak, Niki, af hele min Sjæl siger jeg Dig Tak for alt, hvad Du har været for mig — Din lille Kosak, Din Prinsesse, Din Katja, Din stakkels, stakkels Katja . . . Bed for mig, Niki, og hjælp mig, nu da det er mig, der er ene og forladt. Vaag over mig og skærm mig, ligesom jeg skal værne om Dit Minde, Du min Ungdoms Kærlighed, som de har røvet fra mig . . . Niki, min elskede, . . . Niki . . .»

Lysene brændte mat i den kvalme, hede Luft. Urørlige som Statuer, men med duggede Øjne, stirrede Kavasserne paa den sørgeklædte Kvinde, der laa bøjet over sin Mands Lig og gemte sit Hoved ved det kolde Hjærte.

Hendes Graad standsede. Det slanke Legeme slappedes og skjalv kun nu og da som for en Kuldegysning. Brystet steg og faldt med tunge, regelmæssige Aandedrag. Der blev stille ved Nikolaj Karatájefs Kiste.

Et Væguhrs Dikken hørtes højt i det tyste Rum.

Kavasserne saae paa hinanden. Uhret dikkede sig nogle Minutter frem.

Kavasserne vekslede atter et Blik. Saa befriede Jussuf sig for sin dragne Damascener-Klinge, nærmede sig lydløst og lagde Haanden let paa Katjas Skulder. Hun rørte sig ikke. Med et Hovedkast vinkede han Ibrahim hen til sig. Varsomt løftede de hende bort fra den aabne Kiste og bar hende ind paa Dagligstuens Divan.

Hun vaagnede ikke. Forsigtigt bredte Jussuf et Tæppe over hende, det nærmeste, der var ved Haanden — en af Vævningerne fra Prilúka med den hellige Vladímir og hans Kors.

Panserkrydseren «Admiral Orloff» skar gennem Sortehavet med Stævnen mod Odessa. Under Gaflen vajede Orlogsflaget paa halv.

Sommermorgenen var frisk og stille. Havet duvede for en mild sydlig Brise.

Paa Agterdækket spadserede Katja med Skibets Næstkommanderende, Kaptajn Pjotr Konstantínovitsj Orloff. De havde talt sammen om gamle Dage.

«Og nu er det ikke blot Prilúka, der beundrer Dig, Katja. Nu er det hele Rusland, ja, hele den slaviske Verden. Vi fik igaar Morges en Mængde Post ombord. «Novoje Vrjemja» har en Artikel om Dig med Overskriften paa Serbisk: *Slava, knèginja, slava!* Alle Odessa-Bladene har optaget denne Idé. Ogsaa de andre Aviser er fulde af Din Lov.»

«Du kan laane mig dem siden, Petja.»

«Der er navnlig to Ting, de alle er enige om at fremhæve: Din Modtagelse af de serbiske Flygtninge paa selve den ulykkelige Dag i Strádovo, og de 200,000 Francs, som Du rev i Stykker lige for Øjnene af den fine Pasja.»

«Ja, jeg kan tænke det, Petja. Lige siden vi forlod Strádovo, har jeg ikke hørt om andet. Jeg veed ikke, hvad mærkeligt der er i dette. Jeg veed blot, at anderledes kunde jeg ikke handle.»

«Naa—aa, saa lige til er det nu ikke. Men jeg tænkte nok, at Du altid vilde vedblive at være den Katja, vi elskede og beundrede paa Prilúka for mange Aar siden!»

«Du skal ikke tro, Petja, at *alle* beundrer mig. Da gamle Korénof var ombord igaar Morges, havde han ondt ved at skjule sin Misfornøjelse. Og forleden i Saloniki var Baron Hochstadt nærmest ubehagelig.»

«Det er det samme. Dine Børn kan være stolte af deres Mor. Folkene her ombord ser op til Dig og taler om Dig hele Tiden. Hvad venter der Dig ikke for en Hyldest i Odessa . . .»

«Aa, ti dog stille, Petja. Husk, hvilken Last «Admiral Orloff» har ombord.»

De gik nogle Vendinger sammen i Tavshed. Saa spurgte hun ham: «Synes Du ikke, jeg er bleven forfærdelig gammel, Petja?»

«For mig kan Du jo ikke skjule Din Alder, Katja. Jeg har let ved at regne den ud paa min egen. Du fylder til Efteraaret 36. Men vil Du høre min Mening, saa er det den, at Du ser ud, som var Du 25.»

«Hvor kan Du dog sige saadan noget, Petja! Det er ikke en Time siden, at jeg saae i Spejlet, hvor Strádovo har taget paa mig. Og sandelig, det vilde ogsaa være underligt andet!»

«For mig er Du den, Du altid har været, Katja. Jeg kan ingen Forskel se fra den Gang . . . den Gang . . .» Han tav og stirrede ned i Dækket.

«Jamen da kan Du tro, *jeg* kan! Du veed ikke, hvad det vil sige, Petja, at føle sit Liv som en Byrde . . . næsten som en Skam . . . og saa at være helt alene med alle sine Sorger!» Hendes Øjne fyldtes med Taarer.

«Veed *jeg* ikke? Der er maaske intet, jeg veed bedre,

Katja . . . Men græd ikke, græd ikke mere,» sagde han og lagde lempeligt hendes Arm i sin. «Du behøver jo ikke at være helt alene, Katja. Der er nok, der holder af Dig. Du har Din Mor, som venter Dig paa Prilúka, Du har Dine Børn . . . og, Katja, Du har ogsaa mig. Jeg er ikke ret meget værd, men i alle de mange Aar har jeg ikke haft noget højere Ønske, end at Du en Gang igen kunde faa Brug for mig, og at jeg maatte faa Lov at ro af alle Kræfter, medens Du styrede.»

«Kære, kære Petja, hvor er Du dog trofast!» Hun gav hans Arm et Tryk. «Ogsaa Russere er trofaste,» tilføjede hun med et lyst Smil.

«Hvordan mener Du, Katja —?»

«Aa, ingenting. — Holder Du da virkelig saa meget af mig, Petja, skøndt Du knap har set mig i alle disse Aar?»

«Ja, Katja,» svarede han alvorligt, «jeg elsker Dig, som jeg har gjort det, siden Du var en lille Pige. Føler Du Dig nogensinde ensom og forladt, som Du før sagde, og er der ingen, der vil . . . hjælpe . . . og . . . beskytte Dig . . . Du veed nok, hvad jeg mener . . . saa send Bud efter mig, Katja. Det bliver den lykkeligste Dag i mit Liv.»

«Petja, kommer Du ikke snart til Prilúka?»

«Jeg kommer, naar Du kalder, og min Tjeneste tillader det . . .» Pludselig slap han hendes Arm og saae sig søgende om. «Hvem græder her? — Hørte Du ikke, Katja, at der var nogen, der græd?»

«Nej, jeg hørte intet, Petja. Her er jo ingen andre end vi to . . . Jo, nu hører jeg — det var da underligt —»

«Jeg forstaar ikke . . .» Han ledte med Øjnene over det store Dæk, hvis Midte var optaget af en langhalset Kanon, men som iøvrigt var blankt og frit. «Dette er dog besynderligt . . .»

Under sin Søgen opdagede han en Dyngge Presenninger ved Rælingen og gik derhen.

«Men Barn dog,» sagde han venligt, «sidder Du her og gemmer Dig! Hvorfor græder Du, lille Anna Nikolájevna?»

Katja kom straks til. «Annie, Du her? Hvorlænge har Du siddet her?»

«Siden jeg spiste Frokost i Morges med Sergéj og Jeannette.»

«Det var da et underligt Sted at vælge —»

«Nej, Mama, for det var det eneste Sted, hvor jeg kunde være alene. Her er saa mange Officerer og Matroser allevegne . . . Og jeg spurgte en Officer, om jeg maatte . . .»

«Men hvorfor græder Du, Annie?»

«Jeg tænkte paa min Far,» svarede Barnet stille.

«Følg med mig, min lille Ven,» sagde Kaptajn Orloff til hende, «Du kan sidde i mit Lukaf, hvis Du helst vil være alene. Du kommer maaske endda til at synes, at der er helt hjemligt for Dig. Der er et Billede af Din Mor og en hel Masse Aviser med Artikler om hende.»

«Nej Tak. Nu gaar jeg igen ned til Jeannette og Sergéj. Jeg veed godt Vejen.»

«Dine Øjne, Katja,» sagde Kaptajn Orloff, da Anna var gaaet.

«Aa, jeg veed ikke . . . Niki op ad Dage . . . Har vi langt igen, Petja?»

«Om en Time kan vi begynde at se Odessa.»

«Jeg gruer for Gensynet. Naar jeg tænker paa alt, hvad der er sket, siden Niki og jeg en Efteraarsdag for tre Aar siden sammen forlod Rusland . . . Han har ikke været hjemme i disse Aar og jeg kun een Gang . . . Er Sonjas Kirke bleven færdig, Petja?»

«Ja, allerede i Foraaret. Den har tre smaa, løgformede Kupler i blaafarve. Du vil tydelig kunne se den herude fra.»

«Jeg forstaar ikke, at hun og hendes Mand har villet bygge i det ækle Kvartér. Jeg har altid fundet Peressip noget af det hæsligste i hele Odessa . . .»

«Siger Du ogsaa det, Katja?» spurgte Kaptajn Orloff alvorligt.

«Naar jeg tænker paa, hvad stakkels Papa har gaaet igennem for Peressips Skyld . . . Og et rent Proletar-Kvartér er det blevet. Jeg haaber da ikke, at nogen troer, «Nóvaja Jekaterínskaja» er opkaldt efter mig!»

«Det er der vist mange, der troer, Katja.»

«Jamen det vil jeg ikke vide af!» Hun stampede med Foden. «Navnet Rilinski burde aldrig have været forbundet med disse Huse . . . det er jo den rene Pøbel, Gud veed hvorfra, som boer i dem . . .»

Han stod et Øjeblik og saae paa hende. Saa sagde han med festlig Klang i Stemmen: «Nej, Katja, Du har ikke forandret Dig. Du er den, jeg altid har elsket.»

Da «Admiral Orloff» havde lagt til i «Karantænehavnen», kom Guvernementet Khersons Guvernør, General, Fyrst Olénin ombord for i Regeringens Navn at modtage Kisten med Konsul Karatájefs Lig og udtrykke Tsarens og hele hans Folks Deltagelse i Enkens og Børnenes Sorg. Da han havde holdt sin Tale og kysset Katja paa Haanden, tilføjede han: «De er i dette Øjeblik beundret af høj og lav, Jekaterína Sergéjevna. De har handlet som en ægte slavisk Kvinde.»

Støttet paa en Stok og hjulpet af Grevinde Sonja Dolgoruki kom General Karatájef ombord. Næppe havde den

lille Anna Nikolájevna faaet Øje paa ham, før hun løb hen til ham og hulkende kastede sig i hans Arme:

«Bedstefar! Bedstefar!»

«Mit Barn, mit kære Barn!»

I Nærværelse af General-Guvernøren, Familien og Skibets Officerer blev der holdt en kort Gudstjeneste ombord. Derpaa bar Matroser fra «Admiral Orloff» den flagdækkede Kiste i Land.

Molen var afspærret af Tropper. Præster gik foran Kisten; umiddelbart bag dem kom Fyrst Olénin med Katja under Armen; hun holdt sin lille Søn i Haanden. Derefter fulgte General Karatájef med sin Sønnedatter og Grev Gavriil Dolgoruki med Sonja og deres Børn. Den gamle General gik foroverbøjet og vaklende; hans Stok slog haardt i Stenbroen. Paa et Tegn af sin Hustru tilbød Grev Dolgoruki ham sin Arm; men da General Karatájef saae, at han maatte slippe Anna Nikolájevns Haand, hvis han tog imod Tilbudet, afslog han det med et træt Smil.

Kort efter at Kisten og dens Følge var naaet ind paa Havnekajen, sprængte de ventende Folkemasser den utilstrækkelige Afspærring. Der opstod vild Forvirring. Matroserne maatte sætte Kisten fra sig. I et Nu var Følget blevet skilt fra den. Man hørte Fyrst Olénin give vrede Befalinger; men der syntes ikke at være nogen til at udføre dem. Mænd og Kvinder, gamle og unge, trængte paa fra alle Sider for at komme i Nærheden af Katja. Et Par Studenter raabte højt: «Slava, knjagínja, slava!» — den russiske Form for de serbiske Bønders Hyldestraab — og fra Mængden lød det tusindtunget tilbage: *Slava, knjagínja, slava!*

Modstandsløs blev General Karatájef skubbet frem og tilbage i Trængslen. Anna Nikolájevna klamrede sig til

ham og græd af Angst. Ingen kendte disse to, og ingen tænkte paa dem eller den flagdækkede Kiste, som Matroserne slog Kres om. Det var Katja, Mængden vilde se og hylde. Unge Piger kyssede hendes Kjole. Unge Mænd sloges for at naa hen til hende og faa Lov at røre ved hende. Forgæves søgte Fyrst Olénin og Grev Dolgoruki at væрге hende. De blev skubbet bort, og der hørtes mange haanlige Udbrud om «Østerrigerne» og «Slavernes Forrædere». Først var Katja bleven forfærdet over den Trængsel, der som en Orkan brød ind over hende. Men da hun forstod, at Mængden var hende-venligsindet, slog hun det lange, sorte Slør til Side og takkede med et lykkeligt Smil for den Hyldest, der bruste om hende. *Slava, knjaginja, slava!*

Ridende Gensdarmere og Politi fik endelig Kajen ryddet. Der blev sendt Ryttere i Forvejen med Ordre til at forstærke Afspærringerne, og i Spidsen for et Detachment Matroser kom Kaptajn Orloff ilende for at danne Eskorte om Kisten og det nærmeste Følge.

Da Toget atter kunde sætte sig i Bevægelse, var der forløbet det meste af en Time.

Sløret dækkede paany Katjas Ansigt, men paa hele Vejen ud til Kirkegaarden blev der kastet Blomster til hende, og hun hilstes i dyb Ærbødighed. Bag hende gik General Karatájef og Anna Nikolájevna upaaagtede af de Tusinder, der trængtes om den flagdækkede Kiste eller ledsagede den i Galla-Uniformer og Sørgeskrud. Maaske var der blandt dem alle kun een eneste, som tænkte Tanker i Slægt med Oldingens og Barnets. Sonja fulgte sin Ungdoms Kærlighed til Graven.

Under stor Højtidelighed blev Nikolaj Nikolájevitsj Karatájef stedet til Jorden. Da Kisten langsomt firedes ned

og skjultes i det kolde, mørke Dyb, hvori Anna Dmítrijeva havde hvilet de mange Aar, sank General Karatájef paa Knæ og dækkede Ansigtet med sine Hænder.

I Fyrst Olénins Vogn kørte Katja og hendes lille Søn bort fra Kirkegaarden, hilst og hyldet af en begejstret Mængde.

Katja og de to Børn boede i det gamle Hus i Konnaja. Til Middagen havde General Karatájef indbudt Grev og Grevinde Dolgoruki samt Advokat Mandelberg. Efter Bordet samlede de voksne i Generalens Arbejdsværelse, og han udbad sig Tilladelse til at tale om Forretninger i dette Familjeraad.

«Det kan vel ikke være andet, Nikolaj Fjódorovistj,» sagde Katja. «Men jeg tilstaar, at jeg er forfærdelig træt. Og desuden har min Mening ikke meget at sige. Jeg veed paa Forhaand, at jeg trygt kan gaa ind paa alt, hvad Nikis Far har bestemt.»

«Ikke desto mindre vilde jeg sætte Pris paa, om vi i al Korthed gennemgik Stillingen, Jekaterína Sergéjevna. Det vil ogsaa have Betydning for Dem, naar De skal indrette Deres fremtidige Livsførelse.»

«Aa, min Fremtid! Har jeg overhovedet nogen Fremtid? Det eneste, der staar mig klart, er, at jeg imorgen rejser til Mama paa Prilúka. Om Resten veed jeg intet — slet intet!»

«Men Du har da to Børn, Katja,» sagde Sonja. «Dem maa vi tænke paa først.»

«Du har været saa sød at love mig, at Sergéj maa blive hos Dig indtil videre, og det er jeg Gavriil Ivánovitsj og Dig uhyre taknemlig for, kæreste Sonja. Jeg vilde gerne have taget Annie med mig til Prilúka; hun er saa

stille, at jeg ikke kan tænke mig, hun vil volde Mama noget Bryderi . . .»

«Det troer jeg heller ikke, Jekaterina Sergéjevna,» indskød Generalen. «Men jeg beder Dem, lad mig beholde Annalil, i det mindste i nogen Tid. Hun trænger ikke blot til Ro, hvad Prilúka kan give hende bedre end noget andet Sted, men ogsaa til et alvorligt og regelmæssigt Arbejde, hvad hun vanskeligt kan faa paa Prilúka, i hvert Fald ikke uden meget store Bekostninger . . .»

«Jeg er ganske af Generalens Mening, Katja,» sagde Sonja. «Desuden er Mamas Helbred saa ringe, at jeg ikke synes, Du bør komme til hende med Lærere og Lærereinder, der er hende fremmede. Anna vil faa det bedre her end noget andet Sted, og jeg har forstaaet paa Nikolaj Fjódorovitsj, da vi forleden talte om disse Planer, at det er hans Hensigt at tilbyde at tage Miss Warden i Huset, saa snart hun kommer tilbage fra Strádovo med Dine Ting.»

«Miss Warden og Jussuf,» tilføjede Generalen.

«Det er overordenlig smukt af Dem, Nikolaj Fjódorovitsj. Niki havde Ret. Der er ingen bedre Far end De!»

«Jeg skal sørge for, at Annalil faar saa god en Undervisning, som den kan skaffes. Naar hun bliver her hos mig, har hun ogsaa sin Broder, sin Onkel og Moster i samme By — og De vil ikke svigte os to, kender jeg Dem ret, Sofja Sergéjevna.»

«Der er vist intet, Annie hellere vil, end blive hos sin Bedstefar, saa længe De blot ikke bliver træt af hende, Nikolaj Fjódorovitsj. Tak, fordi I alle er saa gode mod mig og mine.»

«Jeg vil saa anmode Advokat Mandelberg om godhedsfuldt at klarlægge den økonomiske Stilling for os,» sagde

Generalen. «Vær saa venlig at gøre det saa kort som muligt, Jákov Isákovitsj. Vi er alle trætte.»

«Som De veed, Jekaterina Sergéjevna,» begyndte Advokaten, «efterlader Nikolaj Nikolájevitsj sig praktisk talt intet, idet Generalen ikke i levende Live har overdraget sin Søn nogen Del af sin Formue. Saa vidt mig bekendt findes heller intet Testamente efter ham . . .»

«Intet,» afbrød Katja. «Vi ledte og ledte, men fandt intet som helst. Niki plejede at sige, at hans Far nok sørgede for alt vedrørende Børnene og mig.»

«Deri har han haft ganske Ret. Jeg kommer imidlertid tilbage til mit Udgangspunkt: Efter Deres afdøde Ægtefælle arver De intet, Jekaterina Sergéjevna. Derimod er De i uindskrænket Besiddelse af Deres Særformue og de deraf flydende Indtægter. Disse bestaar af Renterne af Deres fædrene Arv, der er anbragt i Peressip, foruden Lejeafgiften af de Dem personlig tilhørende Huse i Nývaja Jekaterín-skaja, som i sin Tid af General Karatájef med Deres Samtykke blev tilskødet Dem paa Deres Bryllupsdag. Hertil vil komme Pensionen fra Statskassen.»

«Veed man noget om den?» spurgte Katja.

«Meget lidt,» svarede Advokaten. «Efter Generalens Ønske har jeg personlig været i Petersborg og forhandlet med vedkommende Embedsmænd i Udenrigsministeriet. Jeg maa sige, at jeg havde ventet en ganske anden Modtagelse. Den lovlige Pension er saa latterlig ringe, at der under samtlige foreliggende Omstændigheder ikke kunde være Tale om at nøjes med *den*. En Henvendelse til det kejserlige Naades-Sekretariat kan kun De selv foretage, Jekaterina Sergéjevna. Den vil kræve Udenrigsministeriets Anbefaling, og jeg har desværre ikke Indtryk af, at der blæser Dem nogen gunstig Vind paa de Kanter . . .»

«Jeg heller ikke,» afbrød Katja. «Allerede af Korénofs Udtalelser kunde jeg skønne, at den officielle Verden er misfornøjet med, at jeg rev de 200,000 Francs i Stykker. Men det faar være. Jeg kunde ikke handle anderledes.»

«Maaske er man ogsaa misfornøjet med andet,» sagde Generalen stille.

«Mener De med mit Forhold til de stakkels Serbere, Nikolaj Fjódorovitsj? Jeg veed nok, at Korénof har jamret sig over det ogsaa. Men er det ikke underligt, at netop paa de to Punkter, hvor jeg har alle Miljúkins højere og lavere Redskaber imod mig, dér har jeg hele dette Folk med mig?»

Ingen svarede. Der blev en Pavse, som Mandelberg fandt det nødvendigt at forkorte.

«Hvad enten nu Statspensionen bliver nogle Tusind Rubler større eller mindre, Jekaterina Sergéjevna, saa vil De i hvert Fald raade over Indtægter, der giver Dem et sorgfrit Udkomme. Paa den anden Side er det min Pligt at meddele Dem, at De ikke længere vil være i Stand til at anlægge den økonomiske Maalestok, De har været vant til. De og Deres Børn vil kunne leve standsmæssigt, men betydelige Indskrænkninger vil blive nødvendige. Jeg skal tillade mig til Prilúka at sende Dem en nøjagtig Fortegnelse over de Indtægter, De med Sikkerhed kan gøre Regning paa. De vil da bedst selv vide, hvorledes De i Fremtiden bør indrette Dem.»

«Tak,» svarede Katja kort. «Var der andet?»

«Maaske De vil tillade mig at stille et Forslag, Jekaterina Sergéjevna,» udtalte Generalen. «Saa vidt jeg forstaar, vil Miss Warden føre Nikis og Deres Indbo og øvrige Ejendele her til Odessa, og da jeg ved Deres venlige Mellekomst har taget den brave, trofaste Jussuf i min

Tjeneste, vil han altsaa følge med. Deres Ejendele skal imidlertid anbringes et eller andet Sted, inden De endeligt bestemmer, hvor De vil slaa Dem ned . . .»

«Det bliver vel her i Odessa, hvor saa mange af Jer er, og hvor jeg har Nikis Grav.»

«Saaledes har jeg ogsaa tænkt mig. Men kunde De da ikke ønske at raade over dette Hus? Her er Plads i Overflod, som De veed. Hestene kan jeg ganske vist ikke have . . .»

«Alle Nikis og mine Heste bliver solgte enten i Strádovo eller i Saloniki. Ogsaa Mazeppa, min dejlige Mazeppa,» tilføjede hun med et Suk. «Nikis Efterfølger tager Vare paa alt dette for mig.»

«Ja, saa ser jeg ikke, at der vil være noget til Hinder . . .»

«Nej, intet, Nikolaj Fjódorovitsj, jeg takker Dem og modtager det venlige Tilbud.»

«Og imorgen rejser De altsaa, Jekaterina Sergéjevna?» spurgte Grev Dolgoruki.

«Ja, Mama venter mig. Jeg længes efter hende og Prilúka.»

«Jeg er glad ved, at Mama faar Dig hjem, Katja. Hun trænger til at have en af os om sig, nu hun er saa ene. Jeg troer ikke, lille Sasja kommer i Aar; han er hos sin Mor i Belgrad. Jeg har mange Gange foreslaaet Mama at flytte til os, men hun vil ikke fra Prilúka. Hun siger, at det efterhaanden er blevet det eneste Sted i Verden, hvor der er Plads til hendes Rullestol. Stakkels Mama, der altid har været saa god og kærlig mod os andre!»

Advokat Mandelberg trak sig tilbage, og snart efter ogsaa Sonja og hendes Mand. Tjeneren fulgte Katja til hendes Værelse.

General Karatájef blev ene tilbage.

Længe sad han sammenfalden i sin Stol, med Hænderne i Skødet.

Ude hos sin Mor hvilede nu Anna Dmítrijevnas og hans Søn, den eneste. Men den gamle Mand maatte slæbe Livets Byrde videre paa en lang, trælsom Vandring uden Maal, uden Stjærner til Vejledning i Mørket. Paa sit Dødsleje havde Anna Dmítrijevna sagt, at Gud havde tilgivet dem for deres store Kærligheds Skyld. Men hun vidste ikke, hvad hun sagde. Herren Din Gud er en Hævnens Gud. Der findes ikke Tilgivelse, selv for Kærlighedens Synder.

Guldet havde General Karatájef kunnet samle, en Fyrstedatter skaffede han sin Søn til Ægte, en Tilværelse i Glans og Rigdom aabnede han ham. Men Forbandelsen veg ikke fra dette Værk. En Morders Kugle rev Niki bort fra et Liv i Lidelse. Og da han endelig idag blev ført hjem til sit Fædrelands Jord, saa var der kun tom Pomp for ham, men Hyldest til hende, der havde forladt ham i Farens og Sorgens Timer. De Penge, Ruslands Regering havde krævet til Nikis Børn, rev hun i Stykker under et Paradenummer, som fik Hoben til at juble. Paa sin Mands Begravelsesdag lod hun sig fejre som folkelig Heltinde.

Intet, ikke en Hvid skulde hun faa af General Karatájefs Eje. Hun havde ikke forstaaet Mandelberg, næppe nok hørt efter. Men Tiden vilde lære hende, at nu var det forbi med Tilskud fra det gamle Hus i Konnaja. Om der blot fandtes Mulighed for at tage igen, hvad der i en ulykkelig Stund var bleven hendes! Nej, nej — hellere lade hende beholde det, saa hun kunde flagre omkring fra Sted til Sted, og under Jagten efter Beundring og Hyldest glemme at kræve sine Børn tilbage . . .

Smukt og fint havde Sonja støttet General Karatájef, da han med Angst i Sjælen kæmpede for at beholde Annalil. Og nu vilde ogsaa Nikis Søn faa en Moder — den rette, hende det skulde have været. Katja havde ikke Tanker for andet end selv at komme til Prilúka. Det vilde sikkert vare længe, inden hun slog sig ned i Odessa. Men et Hjem skulde Annalil dog faa, og saa vidt muligt sit eget. Naar Miss Warden kom fra Strádovo med alle Tingene, saa skulde de stilles op i det gamle Hus i Konnaja, og Mahogni-Chatollet derinde i den laasede, støvede Stue vilde ikke blive ene om at gemme paa dyrebare Minder.

Heller ikke Graven skulde blive forsømt, selv om Katja rejste. Annalil og hendes Bedstefar vilde passe den og hæge om den, til den endelig engang kunde blive aabnet ogsaa for ham. Han længtes mod dens Fred og Hvile. Tung og trælsom var den lange Vandring i Smudset og mellem Tornene. Herre, kald Din Tjener til Dig. Vis Barmhjærtighed mod ham, der syndede i Kærlighed . . .

General Karatájef tog Stokken, der stod ved hans Stol, og rejste sig med Besvær. Han listede saa forsigtigt, han kunde, ind i det gyldne og hvide Værelse, i hvis Væg-rammer gobelinlignende Broderier fortalte om en lille Piges Glæder og Sorger.

«Er det Dig, Bedstefar? Jeg kunde høre Din Stok.»

«Har jeg vækket Dig, Annalil? Det vilde jeg ikke, men blot kysse Dig Godnat.»

«Jeg er glad ved, Du kom, Bedstefar. Sid lidt hos mig, vil Du?»

«Nej, Annalil, sov nu. Du maa være træt efter alle disse stygge Dage.»

«Bedstefar, troer Du paa Gud?»

«Vist saa, Annalil, vist troer jeg paa Gud, men spørg ikke saadan nu, mit Barn . . .»

«Blot *jeg* ogsaa kunde, Bedstefar!»

«Det kan Du nok, Annalil, vi skal tale sammen, Du og jeg, nu Du bliver hos mig.»

«Jeg bad saa pænt fra Dig og mig, at Gud vilde holde sin Haand over Far, men næste Morgen slog Abbas Far ihjel. Bedstefar, hvorfor vilde Gud ikke høre paa Dig og mig?»

«Jeg veed det ikke, mit Barn, jeg kan ikke svare Dig. Husk, at jeg er gammel, Annalil.» Han kærtegnede hendes Haar og Kind. «Jeg er gammel og træt. Gud har glemt mig. Maaske han mener, at jeg ikke er straffet nok her paa Jorden for mit lange Livs Synder. Mit Barn, hjælp mig at bede Gud om Tilgivelse.»

Parken omkring Prilúka stod bladløs. En Morgen, da Katja gik Tur, saae hun, at der laa en tynd Ishinde mellem Søbreddens Siv. Snart kom Sneen i tætte, tyst dalende Flager. Mikhajlo satte Vognene i Skur og gjorde Slæderne rede. Tatjana Fjódorovna gled om i de øde Stuer og indrettede dem for Vinteren.

Fyrstinde Rilinski forlod ikke sin Rullestol undtagen for at blive lagt i Seng. Dmitri kørte hende frem og tilbage mellem Soveværelset, Kabinettet med de gamle Helgenbilleder, Spisestuen og Katjas Ungpige-Lejlighed. Andre Steder i det store Hus kom Anastasíja Grigórjevna ikke mere. Endnu kunde hun en Gang imellem skrive et Brev til sine Børn og Børnebørn eller til en af de gamle Venner, der var trofast som hun selv. Men hendes smalle, gennemsigtig hvide Hænder trættedes hurtig, og Brevene, som saa ofte havde glædet dem, der var langt borte, blev kortere og kortere.

«Du veed ikke,» sagde Fyrstinde Rilinski en Vinteraften til sin Datter, «hvor lykkelig jeg er ved at have Dig hos mig, lille Katja. Om Gud vil, bliver det snart Dig, der lukker mine Øjne her paa vort elskede Prilúka. Ingen har dog holdt saa meget af dette Sted som Du og jeg. Derfor har jeg ogsaa bestemt, at naar jeg er død, saa skal det

være Dit lige til den Dag, lille Sasja bliver 18 Aar. Jeg foruretter ingen; Sonja har Godser nok. Og lille Sasja vil altid være glad ved at have Dig, naar han engang skal tage sine Fædres Arv i Eje. Han er en god Dreng, ret min egen Sasjas Søn. Synes Du ikke ogsaa, at det er utroligt, som han ligner sin Grandpapa?»

«Jeg kender ham saa lidt, Mama.»

«Tag mig Rammen med alle Billederne af ham, vil Du? — Tak, lille Katja. Det er haardt, naar man ingenting kan selv. Og jeg bliver saa træt af at have Dmitri eller Tanja inde hos mig hele Tiden. — Se,» sagde Anastasija Grigorjevna og pegede paa det sidste Portræt af sin Sønnesøn, «se, dette blev taget til mig i Wien nu i Foraaret, lige inden han fyldte fjorten Aar. Kan Du da ikke se, at den Dreng er en Rilinski?»

«Jo, Mama, men jeg kender ham alligevel ikke. Og mellem hans Mor og mig er der saa meget, der er forandret.»

«Alt er forandret, lille Katja. Det kan vi to nok bedst tale med om. — Men veed Du,» tilføjede Fyrstinden og søgte at smile muntert, «veed Du, jeg er bleven rigtig en hæslig gammel Egoist. Her sidder jeg Dagen lang og holder paa Dig, som om Du ikke havde andet at gøre i Verden end at være min Sygeplejerske. Rejs ned til Sonja, mit Barn, eller bo med Dine egne Børn hos Din gamle Svigerfar, som jeg er kommen til at holde mere og mere af gennem Aarene . . .»

«Aa nej, Mama, lad mig blive her hos Dig.»

«Men Du ser jo ingen andre end Lægen fra Dubni og mig. Nu da Vladímir Sjipágin er rejst til Riviera'en, er det ogsaa forbi med hans Besøg. Jeg veed godt, Du ikke bryder Dig om ham; men trofast har han nu alligevel

været, Katja. Og det rørte mig, at Marija Petrovna kom med. Hun har rettet sig, efter at Aleksander Aristídvitsj er død.»

«Men Patkánovo er og bliver Patkánovo. Jeg glemmer aldrig den Tur med Papa . . . og saa det, der skete samme Aften, vi var kommen hjem.»

«Jeg heller ikke, lille Katja. Jeg ser Dig endnu ligge grædende derhenne paa min Divan . . . Men lad os nu ikke tale om alle disse sørgelige Ting. Patkánovo skal være bleven som nyt, hvad der ikke undrer mig, naar man veed, hvor sirlig og pillen Vladímir altid har været. Mikhajlo paastaar, at dér er rent ud pragtfuldt . . .»

«Vladímir Aleksándrovitsj har altid været en Parvenu, og han bliver aldrig andet. Niki kunde tilsidst ligefrem ikke taale ham med hans Mode-Passiar og evige Citater fra Adelskalenderen.»

«Jaja, foreløbig kommer han jo heller ikke igen. Men hvem skal vi saa dog finde paa at faa herop til Dig? Petja kan ikke for sin Tjeneste. Og om Vinteren har Prilúka aldrig lokket ret mange. Vilde det endda snart blive Føre til, at Du kunde ride, nu Du har faaet Din kære Mazeppa igen.»

Katja tav og saae drømmende frem for sig. «Englændere er trofaste.» Da Miss Warden og Jussuf i August kom til Odessa med hele Indboet fra Konsulatet i Strádovo, bragte Jussuf Mazeppa til Prilúka, men lod, som han ikke vidste, hvem der sendte den. Der fulgte et Brev med fra George Farringham — fint og smukt som det, han skrev den Gang i Paris for mange, mange Aar siden.

«Nej, Du har Ret, Mama. Der kommer ingen til Prilúka om Vinteren. Fraregnet Petja, saa kender jeg kun

een, der vilde finde mig her — eller hvor jeg iøvrigt var i Verden.»

«Og hvem da, lille Katja?»

«George Farringham.»

«Hvem er det nu, det er? . . . Jeg synes, han hed noget helt andet, den Konsul, der hjalp Dig saa godt, og som fik en høj Orden . . . han var jo Franskmand . . . Beaulieu . . . Beaufort . . .»

«For mange Aar siden skrev Papa engang til George Farringham og indbød ham til Prilúka. Jeg traf ham det Aar hos Miljúkins i Paris.»

«Jeg husker det ikke, Katja. Papa var saa gæstfri, og naar en af Jer bad ham om noget, saa sagde han altid Ja.»

«George Farringham har været sammen med os baade i Belgrad, Konstantinopel og Strádovo. Han er engelsk Konsul i Strádovo.»

«Og Du troer, at han kunde have Lyst at komme her midt om Vinteren? Kan han saadan uden videre forlade sin Post? Det kunde Niki ikke.»

«Hvis vi skrev og indbød ham . . . nej, ikke jeg, men Du, Mama, saa troer jeg, han kom.»

«Er den Mand gift, Katja?»

«Nej.»

«Og har heller aldrig været det?»

«Nej.»

«Og han traf Dig det Aar, Du fyldte sytten i Paris?»

«Ja Mama.»

Fyrstinde Rilinski kærtegnede Katjas Haand og søgte hendes Øjne. Lidt efter sagde hun:

«Du kan jo lægge en Seddel med hans Navn paa mit Chatol. Han forstaar vel Fransk?»

«Ja Mama. Hvor er Du dog sød og kær!»

I den første Maanedstid efter Begivenhederne i Strádovo strømmede det ind med Breve til Katja. Armeniere i Trebisond sendte ad hemmelige Veje et herligt Tæppe, i hvis Kanter der var hæftet smaa Papirstykker med Navne i en Skrift, Katja ikke kunde læse. En historisk Professor ved Universitetet i Kijef offentliggjorde en Afhandling om Slægten Rilinskis Forhold til det slaviske Balkan og Ukrajne. En ung Digter med et allerede berømt Navn skrev under Titlen «Slava, knèginja, slava!» et Digt om Katja; dets forskellige Afsnit efterlignede med stor Kunst Stilen i den serbiske Folkepoesi om Fyrsterne Rilinski. Ungslavere i Serbien sendte en Adresse. Fra Panslavismens Tilhængere i Moskva kom en formindsket Kopi af den iberiske Jomfrus undergørende Billede, indfattet i Guld med en Krans af ægte Perler. Flere ældre, afskedigede russiske Diplomater og fremmede Kolleger, Niki og Katja havde truffet paa de forskellige Poster, sendte Hilsner og Hyldest. Men de fleste Breve hidrørte fra unge Mænd og navnlig unge Piger, der skrev i overstrømmende Begejstring og ofte kun undertegnede sig med Fornavne, et Par Bogstaver eller Signaturer som: «En slavisk Søster», «Datteren af en Officer, der faldt ved Plevna», «Unge Piger i Tsjernígof».

Katja havde altid holdt af at skrive Breve og skrev ypperligt for sig baade paa Russisk og Fransk. Henri de Beaufort, der var Kender, sagde engang i Strádovo, at skulde det nogensinde komme til at knibe økonomisk for *Fyrstinden*, saa kunde hun blot give sig til at oversætte russisk Literatur til Fransk. «De ikke blot *kan* Sproget, Fru Karatájef, men i Modsætning til de fleste Damer har De ogsaa en Stil.» Nu øvede Katja sit Talent. I Timevis sad hun ved Skrivebordet og fyldte mange Ark, der bar Fyrstevaabnet i Hjørnet. Denne Beskæftigelse var hende

en Erstatning for andre Kvinders Syssel med Haandarbejde og Huslighed. Brevene, der kom, tilfredsstillede hendes uslukkkelige Tørst efter Hyldest, hendes Trang til at vide, at hun var Genstand for andres Følelser og Tanker. Brevene, der gik, tilfredsstillede hendes Tilbøjelighed for Selvlagttagelse; de talte kun om hende selv; de gav et idealiseret Billede af den Katja, hun mente, hun burde være, og som hun ogsaa, medens hun skrev, oprigtigt troede, hun virkelig var. Hendes Sorg blev grænseløs, hendes Fortvivlelse utrøstelig. Paa Niki ødslede hun Sprogenes højeste Lovprisninger. Sine egne Handlinger som Nikis Hustru og Enke ønskede hun bedømt udelukkende efter politiske Synspunkter — Led i en bevidst og nøje gennemtænkt Udviklings-Række. Nikis ulykkelige Død blev desuden i hendes Fremstilling Aarsag til et sjæleligt og legemligt Sammenbrud, hvorfra ingen Genrejsning mere vilde være mulig. Hendes Liv var afsluttet. «De veed ikke, kære Ven,» skrev hun til Henri de Beaufort, «hvor jeg er bleven gammel og grim. Der er ikke Plads til mig noget Sted, undtagen paa Kirkegaarden, ved Nikis Side.» Eller det hed i Takkebrevet til Forfatteren af *Slava-Digtet*: «... Omkvædet paa tredje Strofe, Bøndernes gentagende: *Hun var en Rilinski. Hun følte med Slavernes Folk!* har grebet mig dybt. Jeg har intet højere Ønske, end at jeg snart kan finde Hvile og Fred under en Sten, hvori disse skønne Ord staar mejslede.» Hun skrev alt dette i den samme lille Stue i Prilúkas højre Fløj, hvor hun engang havde sværtet Petrusjka med sin Fars Haarfarve og grædt over, saa grusomt hun blev behandlet. Ogsaa nu faldt mangan Taare i Brevene, der var saa uendelig sørgelige. Det gjorde ikke noget, at Taarer i et Brev røbede, at hun havde grædt. Og der var heller ingen at skjule sig for

her paa Prilúka. Ingen klatrede op ad Pillerne til hendes Balkon. Ingen bankede paa hendes Dør, angst for hendes Skæbne. Sandt, sandt alt, hvad hun skrev! Hun var ene og forladt.

Efterhaanden som Sommeren skred, blev Brevene til Katja færre og færre. Med Vinterens Komme stilnede Uroen paa Balkan. Nikolaj Karatájefs Død og de dertil knyttede Begivenheder gled ud af den offentlige Interesse. Al Opmærksomhed samledes om Østasien, hvor Udviklingen i rivende Fart førte mod et Brud med Japan. Katja blev glemt. Brevene standsede helt. Kun een holdt trofast ud — George Farringham i Strádovo. Paa ham sporedes ingen Virkninger af Vasili Miljúkins Politik.

Hen imod Jul svarede Farringham paa Fyrstinde Rilinskis Indbydelse, som det vilde være ham en Glæde at modtage, saa snart Forholdene tillod det. Samtidig skrev han et langt Brev til Katja.

«De har ladet mig kalde, kære Frue, og jeg kommer. Helst rejste jeg straks; den russiske Vinter skræmmer mig ikke, naar jeg skal dele den med Dem i Deres Hjem, som jeg altid har ønsket at lære at kende. De veed, hvor nær De staar mit Hjærte, og at alt, hvad der er Deres, fængsler og drager mig. Endnu fra vort Samvær i Paris erindrer jeg den næsten sværmeriske Begejstring, hvormed De omtalte Prilúka og Ukrajne for mig, og jeg forstod straks, at da De lovede at skaffe mig en Indbydelse fra Deres Forældre, saa gav De mig et værdifuldt Bevis paa, at jeg ikke havde været Dem helt ligegyldig. Maaske kan De slet ikke forstaa, at dette Minde har haft Betydning for mig i al den Tid, der fulgte efter. Men dog er det saaledes. Vi Englændere elsker selv Hjem og Fædreland saa højt, og længes saa stærkt efter det i vore Udlændigheds-

Aar, at naar vi træffer tilsvarende Følelser hos en Kvinde af fremmed Nationalitet, og naar hun er for en af os, hvad De, kære Frue, har været for mig, saa ser vi deri et Sjælens Kendetegn, som højner og forener. Jeg synes, jeg kender Dem godt. Alligevel har jeg undertiden haft det Indtryk, at jeg aldrig vilde komme til at kende Dem rigtigt — til Bunden — før jeg havde set Dem i Deres Barndomshjem i Ukrajne. I den Tid i Belgrad og Konstantinopel, da Karatájef og jeg stod hinanden nær, hørte jeg ham ofte kalde Dem sin «lille Kosak»; det sagde mig ingenting, før jeg havde faaet læst saa meget Gogol, som jeg kunde lægge Haand paa i Oversættelse; men da Deres herlige lillerussiske Digter og navnlig hans Skildringer af Ukrajnes Nætter havde aabenbaret mig Deres Hjemstavnsskønhed og Poesi, saa forstod jeg bedre, hvad Karatájef mente, og jeg længtes efter at se Dem hos Dem selv, i Kosakernes eget Land.

Kan De huske, hvad jeg sagde til Dem den sidste Dag, vi talte sammen her i Strádovo inden Katastrofen? Maaske kan De huske det, for De blev lidt vred paa mig i den Anledning. Jeg skal heller aldrig sige det mere. Naar vi mødes paa Prilúka, *Deres Prilúka*, saa vil jeg ikke længere inderst inde være bange for Dem, men blot nyde den Lykke, jeg gennem hele min Ungdom har stræbt at naa, og som Deres ærværdige Moder nu har aabnet mig Adgang til.

Tro mig: helst rejste jeg straks. Men det gaar ikke mig bedre end Dem selv: min Ambassade og overhovedet den officielle Verden derhjemme er meget misfornøjet med mig. Da De var rejst, havde jeg et skarpt Sammenstød med Hassan Fehmi Pasja i Nærværelse af Halims Efterfølger. Jeg behøver ikke at sige Dem, at ogsaa Eichwald

gør alt, hvad han kan for at sætte ondt for mig. Jeg skrev straks efter Modtagelsen af Fyrstinde Rilinskis Brev saa vel til Ambassadøren som til min Onkel, Lord Farringham, for at gøre dem begge bekendt med mine Ønsker om en helst lidt rigelig Orlov. Jeg har ventet med at svære Deres Moder, til jeg selv havde faaet Svar paa disse to Breve. Opmuntrende blev det ikke. Ambassadøren skrev meget køligt, at der ikke kunde være Tale om Orlov før tidligst *næste Efteraar*, og min Onkel erklærede rent ud, at han ingen som helst Indflydelse havde paa den nuværende Udenrigsminister, og selv om han havde nogen, saa vilde han ikke benytte den, da han i et og alt misbilligede min Handlemaade. «Det er efter Dit eget Ønske, Du sidder i Strádovo,» skriver min Onkel. «Nu maa Du tage Stillingen, som den er, og blive i den, til Du paa regelmæssig Maade kan komme bort fra den. Din Løbebane er bleven tilstrækkelig hæmmet af de mange Forflyttelser, jeg har været taabelig nok til at skaffe Dig, naar Du af mig ganske uforstaaelige Grunde ønskede dem. Nu hverken kan eller vil jeg mere.»

Jeg skriver dette til Dem, kære Frue, for at forklare Dem, hvorfor jeg ikke uopholdelig følger Fyrstinde Rilinskis Indbydelse. Jeg har gjort det eneste, der var at gøre under de foreliggende Omstændigheder: søgt om min Afsked fra den diplomatiske Tjeneste. Pensionen redder jeg vel nok, og med det, mine Forældre har efterladt mig, klarer jeg mig nogenlunde. Skulde min Onkel faa Sæde i en ny Tory-Regering, saa bliver der vel ogsaa andre Udveje. Han kan nok skænde og brumme, men det varer aldrig længe; i hans eneste Søn, som er min Barndomsven, har jeg en mægtig Fortaler hos den gamle Mand. Mon De og jeg engang sammen skal aflægge Besøg paa Far-

ringham-Castle i Warwickshire? Har De nogen som helst Forestilling om, hvor det er? Miss Warden talte altid om det Sted som «den ideale Ramme om en af Thackerays Herregaards-Romaner.»

Imidlertid vil det nok, som jeg allerede har meddelt Deres Fru Moder, tage en Maanedes Tid, inden jeg kan slippe herfra. Bliv ikke vred, fordi det varer saa længe, inden jeg denne Gang finder Dem, hvor De end er i Verden. Jeg tøver ikke en Dag længere end nødvendigt.

Er det urigtigt af mig, at jeg har fortalt Dem alle disse tørre Enkeltheder? Nu, da jeg læser igennem, hvad jeg har skrevet, bliver jeg ængstelig for, at De skal mene, jeg er smaalig og pedantisk. Den Slags Hensyn, som binder mig til Strádovo for endnu en lang Maaned, vilde De aldrig skænke en Tanke, hvis en Indbydelse gjorde Dem lige saa lykkelig, som Kaldelsen til Prilúka har gjort mig. Men jeg afsender dog, hvad jeg har skrevet. Det vilde ikke være rigtigt af mig, om jeg fremstillede mig for Fyrstinde Rilinski og paany mødtes med Dem under andre end de virkelig bestaaende Forudsætninger. Mine ydre Forhold ændres. I Virkeligheden sker der intet. Min Kærlighed til Dem, kære Frue, er den samme, som da jeg for snart atten Aar siden lærte Dem at kende i Paris. Jeg længes af hele min Sjæl efter det hvide Slot i Ukrajne, efter den *lille Kosak* — efter Katja og hendes Prilúka.» —

Farringhams Brev lyste op i Vintermørket. Mazeppa — hans Mazeppa — forkortede atter Katja Tiden, og naar Prilúkas Slæde om Formiddagen kørte til Dubni, bragte den kun faa Breve med sig fra Ungpige-Værelset i højre Fløj. George havde Ret — paa ham kunde man stole. Alt kastede han overbord for hendes Skyld. Men hun vilde ogsaa lønne ham rigeligt — hun gjorde det allerede

ved at tilstaa ham sin Længsel og røbe ham sin Utaalmodighed efter Gensynet. Naar hun i den bidende Kulde, indhyllet i Pelsværk, fløj paa sin staalgraa Hest over sne-dækkede, haardtfrosne Veje og Marker, saa var der en Stemme i hende, der kvidrede, at hun ikke mere stod ene og forladt — at alt det onde og stygge veg fra hende, og at ingen mere skulde sige, at det var for silde altsammen. Hun kom hjem fra sine lange, ensomme Rideture med straalende Øjne, røde Kinder og Rim over Haarets Krusninger.

«Du er jo helt hvid, lille Katja,» sagde Fyrstinde Rilinski og smilede lykkeligt til sin Datter.

«Pyt, Mama, det skal Du ikke bryde Dig om. Det er en Farve, der er lige saa uægte som Petrusjkas den Gang, kan Du huske!»

Men der gik en Maaned, og der gik to, uden at George Farringham kom. Han skrev og fortalte om de Vanskeligheder, Ambassadøren og hans gamle Onkel beredte ham. De gjorde sig utrolige Anstrængelser for at hindre ham i at udføre en Beslutning, der i deres Øjne var vanvittig. Den britiske Konsul i Strádovo stod imidlertid fast; enten et halvt Aars Orlov med paafølgende Forflyttelse til en anden Post — eller Afsked. «Var det ikke af Hensyn til den tossede Pension, som jeg daarlig kan undvære, saa kastede jeg dem det hele i Hovedet,» skrev han, og hvert Ord, der forraadte hans Længsel, gav Genlyd i Katjas Sind. «Det er barbarisk at holde mig i dette afskyelige Hul, hvor alt er øde og tomt efter *Fyrstinden*. Jeg har skaffet baade en serbisk, en tyrkisk og en græsk Læge-Attest for, at mit Helbred er nedbrudt, og at jeg ikke taa-ler Vinteren her i Strádovo. Men troer De, at det rører

nogen af de høje Herrer! Der er ikke andet for, end at jeg bliver saa syg, at Folk ligefrem kan se det paa mig.»

Da disse Breve naaede Prilúka, havde ogsaa den mægtigste blandt alle Virkningerne af Vasili Miljúkins Politik vist sig: Krigen med Japan brød ud, og snart indtraf fra det fjærne Østen Budskab efter Budskab om Tab og Nederlag. Petja Orloff skrev til Fyrstinden og meddelte, at han frygtede, at det ikke vilde blive ham muligt at komme til Prilúka i en overskuelig Fremtid, skøndt han nu mere end nogensinde længtes efter sit lyse Barndomshjem. Sammen med talrige andre af Sortehavsflaadens Officerer var han bleven kommanderet til Tjeneste ved Udrustningen af den Flaade, der efter al Sandsynlighed vilde blive sendt fra Østersøen til det fjærne Østen. Endnu stod det hen, om han skulde med paa selve Togtet, naar det kom i Stand. «Usandsynligt er det ikke, siden jeg er bleven taget bort fra *Admiral Orloff*; men jeg haaber, at jeg skal kunne slippe, da det ellers atter vil vare Aar, inden jeg genser Prilúka.»

«Stakkels Petja, den kære Dreng!» sukkede Fyrstinde Rilinski. Og Katja tilføjede: «Ja, det gør mig virkelig ondt, Mama, ogsaa for Dig, der holder saa meget af Petja.» Hendes Tanker var andre Steder.

Fra Advokat Mandelberg kom flere Breve, hvori han indtrængende tilraadete Katja at rejse til Petersborg for personlig at bringe det stadig uafgjorte Pensions-Spørgsmaal i Orden. Hun svarede ikke — alle disse Forretninger kedede hende. General Karatájef skrev saa til Fyrstinden og indskærpede, at det ikke blot drejede sig om Katjas, men ogsaa om Børnenes Fremtid.

«Jeg kan ikke andet end give Din Svigerfar Ret, lille Katja. Rejs Du kun. Har jeg før kunnet være alene med

Tanja og Dmitri, saa kan jeg det ogsaa nu. Du skal ikke være ængstelig for mig, mit Barn. Jeg har det jo meget bedre!»

Katja vendte sig om, for at hendes Mor ikke skulde se, at hun rødmede af Skam. Gud var hendes Vidne, at hun elskede sin Mor højt og inderligt; men naar hun ikke kunde beslutte sig til at forlade Prilúka i dette Øjeblik, saa var det jo kun, fordi hun ventede en anden — fordi hun længtes efter ham, der skulde komme! Hver Dag blev kostbar. Allerede sang Vinteren paa sit sidste, og fra den første Sne faldt, havde hun været rede til at modtage den fjærne Ven, den tro Page, som fulgte hende, hvor hun end var i Verden.

«Ja, Mama, jeg skal rejse til Petersborg, og jeg skal søge Miljúkin selv, hvis Du ønsker det. Længe behøver det hele vel ikke at vare —»

«Tak, lille Katja, jeg vidste, Du vilde høre paa mig. Jeg skriver til Kleopátra Geórgjevna og beder hende forberede Miljúkin . . .»

«Jamen *bo* hos dem vil jeg ikke, Mama. Jeg har faaet nok af det Hus!»

«Gør som Du vil, mit Barn.»

«Mama, lover Du mig, at hvis der kommer Breve eller Telegrammer til mig, medens jeg er borte, saa sender Du mig dem straks?»

«Ja, lille Katja. Men iøvrigt kan vi jo blot lade Sonja og Miss Warden Din Adresse i Petersborg vide, saa Du kan faa Brevene fra Dine Børn og Rapporterne om dem direkte.»

«Vist saa . . . men der kan ogsaa komme Breve og Telegrammer fra andre . . .»

«Alt skal blive Dig sendt, mit Barn.»

Katja rejste og boede paa Hotel i Petersborg. Det første af de mange Besøg, hun aflagde, var hos Fru Miljúkin. Da Tjeneren havde meldt hende, spurgte hun hastigt, inden hun gik ind, om Duparc var fulgt med fra Paris; men der kendtes ingen maître d'hôtel af det Navn i Udenrigsministerens Hus — Gud være lovet.

Kleopátra Geórgjevna modtog Katja med en gammel, moderlig Venindes hjærtelige Venlighed:

«Nej, hvor det glæder mig engang at se Dig igen, lille Katja. Siden vi mødtes paa Prilúka ved Sonjas Bryllup, har jeg kun hørt om Dig og tænkt paa Dig. Alt det forfærdelige, Du har oplevet, stakkels Barn! Heldigvis ser Du jo saa ung og blomstrende ud som nogensinde.»

«Aa, sig dog ikke det! Jeg er bleven ældgammel, og mit Liv er sluttet . . .»

«Herregud ja, saadan maa Du vel føle, lille Katja. Men Tiden er en stærk Trøster. Jeg har set det med Jelisavéta. Hun elskede Din Bror, og da han gik bort, var hun som Du nu. Alligevel er hendes andet Ægteskab blevet mindst lige saa lykkeligt som det første. Og jeg maa sige, at Hohenstein er en mageløs Ægtemand. Du vil synes om ham, Katja. Ikke alene gør han ingen Forskel paa lille Sasja og sine egne Børn, men jeg troer næsten, han foretrækker Sasja. I hvert Fald gør han sig da Umage for det. Jeg sætter stor Pris paa Hohenstein, og jeg har kun det ene at indvende imod ham, at han er Diplomat. I kan ikke nægte, at jeg i Tide har advaret Jer alle! Du skulde have hørt paa mig, mit stakkels Barn!»

«Mama har ofte Brev fra lille Sasja. Jeg troer nok, at af alle hendes Børnebørn er det ham, hun holder mest af.»

«Jeg ogsaa. Han er en prægtig Dreng. Han ligner

Din Slægt, lille Katja. Prilúka faar atter sin Fyrst Rilinski.»

Katja følte det Stik i Hjærtet, der ramte hende, hver Gang hun blev mindet om denne fremmede Dreng, som bar hendes Æts Navn, og som Aar efter Aar rykkede Prilúka nærmere, indtil den Dag skulde komme, da han tog det i Besiddelse og fjærnede Sporene af hendes Herredømme. Han kendte intet til det hvide Slots lykkelige Tid. Han havde aldrig hørt om Katjas Kampe og Sejre. Han boede i et andet Land, langt borte fra Ukrajnes og Prilúkas Minder. «Skynd Dig, George, my boy,» hviskede det i hende, «skynd Dig at komme, inden det bliver for silde altsammen.»

«Og nu vil Du gerne tale med Vasili Pávlovitsj om Din Pension,» vedblev Fru Miljukin. «Efter Din Mors Brev har jeg berørt Sagen for ham, min lille Ven. Det er vist bedst, Du selv siger ham, hvad Du har paa Hjærte. Men jeg troer nok, jeg kan love Dig, at der vil blive gjort det mest mulige for Dig, skøndt denne sørgelige Krig jo sluger og sluger fra os allesammen.»

«Jeg vil saa nødig søge Vasili Pávlovitsj i Ministeriet . . .»

«Det kan jeg godt forstaa, lille Katja, og det kan saamænd heller ikke nytte det ringeste. Du kan komme til at sidde og vente i Dage, og dog er Du lige vidt. Men jeg skal med et Par Ord underrette Dig om, naar det bedst passer Vasili Pávlovitsj, at Du træffer ham herhjemme. Paa Grund af Din Sorg beder jeg Dig ikke til noget af alt det, vi har for her i Huset. Katja, jeg siger Dig, at naar undtages paa Rejser, saa har jeg ikke spist alene med Vasili Pávlovitsj en eneste Dag i de sidste tredive Aar!»

Fru Miljúkin holdt sit Løfte. Katja blev indbudt til en Frokost, hvor Gæsternes Tal kun var godt og vel en halv Snes. Kort efter Bordet trak Miljúkin sig tilbage, og en Tjener meddelte Katja, at Ministeren ventede hende.

«Vær saa venlig at tage Plads, Jekaterina Sergéjevna. Gennem Fyrstinde Rilinskis Brev og min Hustrus Meddelelser er jeg allerede underrettet om Aarsagen til Deres Besøg i Petersborg. Jeg har ladet Sagen undersøge, og jeg kan derefter sige Dem, at Ministeriet er villigt til at anbefale en Ansøgning fra Dem til det kejserlige Naades-Sekretariat om en samlet Forhøjelse af Deres Pension til 9000 Rubler. En Tredjedel af Forhøjelsen — hvis den bevilges — vil være at betragte som en Ydelse til Dem personlig, og den bortfalder kun i det Tilfælde, De indgaar nyt Ægteskab. Resten er Deres Børns og udbetales Dem, indtil Deres Søn fylder 21 Aar, paa hvilket Tidspunkt den ham tilfaldende Tredjedel bortfalder, og indtil Deres Datter enten gifter sig eller naar 21-Aars-Alderen, paa hvilket Tidspunkt ogsaa hendes Tredjedel bortfalder. Dette er, hvad jeg har at sige Dem, Jekaterina Sergéjevna. Ansøgningen maa altsaa affattes i Overensstemmelse med disse mine Udtalelser. Den fremsendes gennem Udenrigsministeriet. Jeg skal lade den skrive for Dem, saa De blot behøver at sætte Deres Navn under.»

«Jeg takker Dem, Vasili Pávlovitsj. Er dette alt, hvad De har at sige mig?»

Ministeren saae lidt forbavset paa hende og strøg sit lange, hvide Skæg. «Ja, Jekaterina Sergéjevna, det er alt. Jeg har sat stor Pris paa, at jeg har kunnet gøre noget for den kære Sasjas Søster.»

«Men ikke et Ord har De til mig om Niki, der faldt som en Helt . . .»

«Saa vidt mig bekendt har Staten intet forsømt efter den sørgelige Ulykke, der ramte Nikolaj Nikolájevitsj. Personlig sendte jeg Dem allerede samme Dag Udtryk for min hjærtelige Deltagelse.»

«Ulykke! Og det kalder De —»

«Tro mig, Jekaterina Sergéjevna, jeg har intet villet sige, som kunde saare eller bedrøve Dem. Det modsatte er Tilfældet, hvad min Meddelelse om Ordningen af Deres Pensionsforhold sikkert har gjort Dem indlysende.»

«Vil De svare mig oprigtigt, Vasili Pávlovitsj? Hvad havde De at bebrejde Niki?»

«Nej, kære Jekaterina Sergéjevna, det vil jeg ikke svare Dem paa. For det første husker jeg ikke alle Sagens Enkeltheder; den ligger nu snart et Aar tilbage, og mange andre alvorlige Ting har optaget mig siden. For det andet vilde jeg ikke under nogen Omstændighed kunne tænke mig, at jeg, Deres Slægts gamle Ven, skulde staa overfor Dem som Deres afdøde Mands Anklager. Tilgiv mig derfor, at jeg ikke svarer Dem.» Han rejste sig. «Kan jeg være Dem og Deres til nogen Nytte, saa raad over mig, Jekaterina Sergéjevna. Jeg har ikke glemt den Glæde, *la charmante petite Rilinski* beredte os alle, da hun var vor Gæst i Paris.»

Hun saae vredt paa ham og trak foragteligt paa Skuldren, da han sagde *petite Rilinski*. Hendes Afsked var knejsende kølig. Vasili Miljúkin undrede sig en Smule — huskede dunkelt, at Korénof havde været uhyre misfornøjet med baade hende og Manden — og skyndte sig saa ned til den ventende Vogn, der i susende Fart førte ham til vigtigere Anliggender end Jekaterina Sergéjevnas.

Allevegne i Petersborg gik det Katja paa samme Maade som hos Miljúkin. Folk viste Venlighed og Deltagelse;

men deres Interesse var optaget af Krigen og ikke af en aargammel Begivenhed et eller andet ukendt Sted paa Balkan. Sonjas Svigerforældre gjorde alt for at vise Katja Opmærksomhed; Grevinde Dolgoruki talte en hel Aften med hende om hendes utrøstelige Sorg og denne Verdens Letfærdighed. Det endte med, at *Vera Nadesjda* tog Katja i sine Arme og hviskede til hende Navnet paa et Kloster, der vilde aabne sine Porte for hende og skænke hende Trøst, Fred og Hvile. «Ja, De har Ret, Vera Mikhájlovna,» svarede Katja stille. «Jeg burde have banket paa de Porte allerede for et halvt Aar siden.» Og da hun sagde det, troede hun selv, at hun mente det.

Men hjemme paa Hotellet laa der Post fra Prilúka med Brev fra George Farringham. Endelig havde han faaet sin Afsked bevilget, og hans Efterfølger var ankommet til Strádovo. Over Belgrad og Budapest rejste han til Kijef og straks videre. Om en Uges Tid vilde han kunne være paa Prilúka.

Endelig! Katja gjorde i fejende Hast Listen over sine Afskedsbesøg færdig, skrev til sin Mor, sin Svigerfar og Mandelberg, at det var lykkedes at bringe alt i Orden og rejste saa hjem til det gryende Foraar, den festlige Velkomst.

I Kijef vandrede hun Pilgrimsgangen til den hellige Vladímir, mod hvis lysende Kors ved Vaar og Høst mangen Trækfugl paa Vej over Ukrajnes Sletter knækker sin Vinge.

Sørgeaaret var omme. Der viste sig atter Farver i Katjas Dragt. Prilúka havde faaet sin Herskerinde tilbage. Tatjana Fjódorovna mindedes ikke, at nogen Sommer i den salig Fyrstes Tid havde været saa travl som denne. Stefán maatte have Hjælpen i Køkkenet tredoblet. Det hændte en og anden Gang, at Fyrstinden ikke var fuldt tilfreds med hans Ydelser. Men han undrede sig ikke: Petrusjka levede stadig, unaturlig grøn og gammel, kyndig i Menneskers Tale. Mikhajlo sled fra Morgen til Aften; graa var Skægget og Haarets Manke, men ved Solnedgangstide gav hans jublende Sang Genlyd over Søen og i Parken.

Sonja og Grev Gavriil Dolgoruki kom med deres to Børn. Miss Warden bragte Sergéj og Anna fra Odessa. Lille Sasja holdt sit Indtog med russisk Guvernør og østerri-gsk Kammertjener. Vladímir Sjipágin tog sit gamle Værelse i Besiddelse og holdt Møder i «Klubben» med Gavriil Ivánovitsj og George Farringham. Jeléna Dolgoruki løsrev sig fra den moderlige Fromhed og sukkede paany i Prilúkas Alleer over, at Sjipágin stadig mødte hende med det haabløse: «Lidt træt, Jeléna Ivánovna.»

Den eneste, der manglede, var Petja Orloff. Han gjorde Tjeneste snart i den ene og snart i den anden Østersø-

Havn; Muligheden for, at han skulde følge med Flaaden til Østasien, stod vedblivende aaben.

Næsten hver Formiddag kørte George Farringham Fyrstinde Rilinskis Rullestol gennem Parken. I Foraarsdagene, da Katja og han var ene med Fyrstinden, havde Anastasija Grigórjevna set mindre til ham. Katja viste ham Prilúka paa Spadsere- og Rideture, der strakte sig over halve Dage. Men efter at Huset var blevet fyldt med Gæster, havde hun ikke længere Tid eller Ro til at ofre sig for Farringham alene. Han var velkommen sammen med de andre til at deltage i de Udflugter, den Leg og de Spil, hun satte i Scene med Børn og Voksne, og helst skulde han være tilstede ved enhver Lejlighed, hvor hun fortalte Kresen, der var samlet om hende, sit Livs Tildragelser. Han var hendes Kronvidne, og ofte afbrød hun sine Skildringer med Henvendelser til ham i Stilen: «Kan De huske, George?» — «Farringham vil bekræfte, hvad jeg siger.» — «Fortæl De, George, hvad der saa skete.» Det blev ogsaa hans Opgave at dreje Samtalerne ved Bordet hen paa de Æmner, der interesserede hende, og frem for alt paa den store Sorgens Dag i Strádovo. Hun sparede ham ikke. Skøndt han mangen Gang i den herlige Vaartid havde sagt hende, at hun for deres egen fremtidige Lykkes Skyld ikke bestandig maatte mane Nikis Skygge frem mellem dem, saa ævnede hun ikke at beherske sig i de Omgivelser, der nu atter kaldte alle Minderne fra Ungdomsaarene til Live. Her var hendes Mor, Sonja, Jeléna og Vladímir Sjipágin, her var Sasjas Søn og hendes egne Børn — hvad Under da, at hun talte og talte om Niki, den sejrrige, Helten, der havde været hendes, og som en grusom Skæbne havde røvet fra hende. Der kom atter Øjeblikke, hvor hendes Sorg var utrøstelig. Paa et Portræt af Niki, som hun gav

Sjipágin, skrev hun: «Glem aldrig ham. Det er alt, hvad jeg beder om for mig.» Hendes Stemningsliv bølgede hastigere og uroligere end nogensinde. Umiddelbart efter at hun havde kæmpet for at holde Taarerne tilbage, anførte hun en lystig Bande Børn og Voksne, der stormede ned ad Skraaningens Plæner for at naa Baaden og drage paa Champignons-Jagt i Skovene hinsides Søen.

Fyrstinde Rilinski vilde være bleven ene i den muntre Flok, hvis ikke Sonja og George Farringham efter stiltiende Overenskomst havde afløst hinanden ved hendes Side. Formiddagen var Farringhams. Dmitris Pligter blev i Sommertiden saa omfattende, at han ikke kunde naa at køre Fyrstinden, og desuden viste hun tydelig, at hun satte stor Pris paa den engelske Gæsts Selskab.

«De har hjulpet Katja og mig over en vanskelig Tid, Hr. Farringham. Jeg er Dem oprigtig taknemlig, og jeg haaber blot, at De ikke har maattet bringe alt for stort et Offer. Skade, at Sergéj Arkádjevitsj ikke lærte Dem at kende. Han vilde være kommen til at holde lige saa meget af Dem som alle vi andre.»

Fyrstinden fortalte Farringham om Katjas Barndom og første Ungdom, og der kunde ikke tænkes nogen opmærksomme Tilhører. Hun satte ham ind i Familjens og Vennernes Forhold; snart syntes han, han personlig kendte Petja Orloff, General Karatájef, Familjerne Dolgoruki, Miljúkin og alle de andre. Hun vilde ogsaa gjerne høre Farringham fortælle om sine afdøde Forældre og om Onklen, der havde været ham som i Faders Sted.

«Vi Russere veed saa lidt om England,» sagde Anastasíja Grigórjevna. «Min Mand og jeg har rejst i Frankrig, i Svejts og Italien. Det faldt os aldrig ind, at vi ogsaa burde se London. Jeg vil saa nødig sige noget, der kan

være Dem ubehageligt, Hr. Farringham. Men *er* det dog ikke forfærdeligt, at Deres Land har sluttet Alliance med disse afskyelige japanske Hedninge? Selv om det slet ikke var kommet til Krig mellem dem og os, saa vilde vi her i Rusland dog aldrig kunne forstaa et saa unaturligt Forbund. Katja dømmes altid raskt, og naar hun bliver hæftig mod Miljúkin, saa siger hun urimelige Ting. Men jeg kan ikke andet end give hende Ret, naar hun hævder, at i denne Krig burde Evropa være med os og ikke mod os.»

Farringham talte aabent med Fyrstinde Rilinski om sine Fremtidsplaner og søgte hendes Støtte til deres Gennemførelse. I Foraarstiden havde Katja givet ham sit Ja, men paa den Betingelse, at Bryllupet skulde opsættes til efter Sørgeaarets Udløb og hans Tilbagekomst fra et Besøg i England, hvor der stadig ventede ham et Opgør med Onklen. Det var nu Farringhams Ønske, at Katjas Slægt og Venner, som var samlede paa Prilúka, skulde sættes ind i Sagen, saa hans Stilling udadtil kunde blive klar. Det pinte ham, at Kresen af Slægt og Venner vedblivende skulde betragte ham som en fremmed i sin Midte, naar alle dog utvivlsomt havde gættet sig til den virkelige Sammenhæng. Men frem for alt længtes han efter at tage Katja i Besiddelse. Hans trofaste Kærlighed, der havde blet saa længe, blev under det daglige Samliv til utaalmodig Elskov. Baade sjæleligt og legemligt led han under en Ventetid, som ikke længere var nødvendig.

Katja skød imidlertid Afgørelsen fra sig og krævede den ene Opsættelse efter den anden. Da Farringham og hun var ene paa Prilúka, havde hun uden Betænkning givet sit Ja og følt sig lykkelig derved. Nu var Ensomheden forbi. Prilúkas straalende Sommer bragte hende paany et Pagekorps, hun kunde agere med, og som dannede

Hof om hendes Magt. Hun tog igen sin Ungdom i Besiddelse. Frihedsfølelsen bruste i hende. Livsmodets Kilder, der havde været dækkede af Vinterens visne Løv, sprang atter og banede sig sejrrikt Vej i det vante Leje. Mangen Aften, naar hun sov ind i sit Ungpige-Værelse, fyldte Tanken paa den genvundne Uafhængighed hende med Velvære. Mænd er langsomme, utrolig langsomme . . . George forstod ikke, at hun følte anderledes nu end for nogle Maaneder siden. Han var god og kær; ham og ingen anden vilde hun kaare til sin. Hun skulde nok holde sit Løfte og gifte sig med George. Men ikke nu — senere, naar hun fik Tid.

Farringham tilbød at rejse til England og ved Onklens Hjælp ordne sine Forhold, saa han kunde byde Katja en Tilværelse efter hendes Vaner og Smag. Men hun vilde ikke give Afkald paa ham netop nu. Det hastede jo ikke. Den gamle Herre paa Farringham-Castle havde sikkert godt af at sunde sig lidt endnu, saa hans Vrede kunde kølnes. Desuden laa der kun ringe Vægt paa disse kedelige, praktiske Ting, Pengene og alt det dèr . . . Katja havde, om det skulde være, nok til dem begge, selv om hun helt mistede den stadig ubevilgede Pension og maatte skifte med sine Børn. Hun vilde ikke høre paa Farringhams Indsigelser — Herregud, hvor var det dog ligegyldigt alt sammen, hvis blot man holdt rigtig meget af hinanden . . .

Men naar Farringham saa tryglede hende om at fejre Bryllupet hurtigt, medens det endnu var Sommer, saa voksede pludselig Betydningen af de Indvendinger, hun nys havde vist tilbage. George maatte først ordne sine Forhold og genvinde Onklens Støtte; det gik ikke an at stille den gamle Mand overfor en fuldbyrdet Kendsgærning; hans Samtykke burde indhentes, og bedst vilde det være, om

Katja selv fremstillede sig for ham. Der var ogsaa Spørgsmaalet om Religions- og Nationalitets-Forskellen, Skiftet med Børnene — som foreløbig intet vidste — hele Opgøret med General Karatájef — der sandelig ikke fristede Katja — kort sagt, en Masse kedsommelige Ting, som man ikke kom uden om, men som George ikke maatte plage hende med netop nu. Var han da ikke glad ved at kunne leve ved hendes Side paa det dejlige Prilúka? Havde hun og hendes Hjem skuffet ham? Syntes han ikke længere, at hun svarede til hans Drømme, og at hans *lille Kosak* skulde ses og elskes i Kosakernes eget Land?

«Til Efteraaret, George, my boy . . . eller til Vinter, naar Du har været en lille Tid hjemme paa Farringham-Castle, saa kommer jeg og gør det endelig af med den strænge gamle Lord, og hen ad Foraaret kan vi saa gifte os ganske stilfærdigt i den lille Kirke i Dubni. Maaske Din Onkel eller Fætter kommer med — troer Du ikke? Paa min Side vil jeg kun have Sonja og hendes Mand, foruden Mama naturligvis. Og saa bliver vi her paa Prilúka, Du og jeg, saa længe vi kan — saa længe det endnu er mit!»

Det hjalp ikke, at han tryglede og bad. Saaledes havde hun bestemt, og hun kunde blive en Kende utaalmodig, naar han udholdende søgte at paavirke hende til en anden Opfattelse. Det samme var Tilfældet, naar han gentog sin Opfordring til hende om ikke bestandig at stille Nikis Minde mellem hende og ham. Intet pinte ham mere, fordi intet fjærnede hende længere fra ham. Paa dette Punkt var Uoverensstemmelsen mellem dem dybtgaaende. Bag hans Anmodning skimtede hun et Krav om, at naar hun blev hans, saa skulde hun slette de 16 Aars Ægteskab med Niki af sin Bevidsthed — og det var, som forlangte han

en Helligbrøde af hende. Netop her paa Prilúka, hvor hun en Sommer havde erobret sit Hjertes udkaarne Ven og samtidig reddet alle, der var hende kær, fra Ruin og Sorg — netop her maatte Farringham, den fremmede, ikke med sin mandlige Skinsyge prøve grovhændet at udviske de Erindringer, som var hendes reneste og mest dyrebare Sjæleeje. Men ogsaa langt senere Indtryk, især vel fra Aftenen før Nikis Død og selve den forfærdelige Dag i Strádovo, havde bundfældet sig dybt i hendes Sind, og deres Spor var endnu alt for friske til, at en helt anden, og dog saa gammelkendt fortrolig Følelse som den, der knyttede Farringham og hende til hinanden, kunde dække dem med ny, frodig Vækst. Farringham var ikke længere blot den stille, ridderligt trofaste Tilbeder, men en utaalmodig Elsker. Katja derimod var i sit Forhold til ham den samme som altid, og hun kunde ikke taale, at hendes Løfte om at give ham sin Fremtid skulde indskrænke hendes Rettigheder over hendes egen Fortid. Desuden saae hun stedse sig selv som den ene af Hovedpersonerne i det Drama, der bar Nikis Navn. Hvorledes skulde hun pludselig kunne give Afkald paa at spille sin Rolle efter dens naturlige Forudsætninger og Krav? Hvor er Mænd dog dumme. Altid skal de have alting forklaret som i tykke Bøger, og som Papa havde talt . . .

George Farringham forstod imidlertid Katja bedre, end hun troede. Han vidste, at det maatte være hende et Offer at lægge Rollen som Nikolaj Karatájefs Enke fra sig — netop her paa Prilúka. Men han krævede dette Offer som et Vidnesbyrd om Dybden og Alvoren i hendes Kærlighed. Hun bragte det ikke. Sommeren skred, uden at Farringham kom hende nærmere, end han havde været i Strádovo. Undertiden kunde han fristes til at rejse fra

alle disse Skuffelser og Kvaler. Med et Smil, et Haandtryk, et Kys i Enrum og Skjul holdt hun ham tilbage. Og han tjente hende paany i blind Underkastelse — med brændende Hu, men i Vemod og Angst.

Paa Formiddags-Turene gennem Parken søgte Fyrstinde Rilinski at trøste ham og holde hans Mod oppe.

«De fortalte mig forleden, kære Farringham, at Deres Faders Fornavn var Rawdon. Blot det havde været noget andet, for jeg veed ikke, hvorledes vi skal faa det russificeret, og De kan ikke tænke Dem, hvor det er unaturligt for os at bruge Efternavnet til et Menneske, vi sætter saa stor Pris paa, som jeg gør det paa Dem. Det er mig ligefrem ubehageligt, at De bestandig siger: *Princesse* til mig. Troer De ikke, De kunde vænne Dem til at sige Anastasija Grigórjevna som alle andre?»

«Det kunde jeg let, især hvis De vilde sige kort og godt *George* til mig . . . Anastasija Grigórjevna.»

«Gærne, kære George, gærne, naar vi er alene, eller kun Katja er sammen med os. Vi tre har vor Hemmelighed, George. Jeg forstaar Jer begge. Trofast har De ventet og ventet, og nu synes De, at De havde fortjent Lønnen. Men vær ikke stræng mod Katja. Tænk paa, hvad hun har gaaet igennem, lille Stakkel. Hvis De vil være retfærdig, George, saa maa De indrømme, at det er naturligt, at hun ligesom gør op med sig selv, inden hun begynder Livet fra nyt. Tro mig, hun veed bedst selv, naar hun er rede, og det er bedst ogsaa for Dem, at hun ikke handler, før Tiden er kommen. Vi Kvinder tænker vist anderledes end I Mænd, og maaske er vi ikke slet saa utaalmodige. Men De skal ikke være bange, George. Hun vil blive Deres. Jeg vilde jo have ønsket, De var Russer og rettroende. Men De er et sjældent fint og godt Menneske, George, og De vil blive

Katja en trofast Ægtefælle. *Min Velsignelse faar I.* Og veed De, hvad jeg har tænkt paa, George? Naar De nu til Efteraaret rejser hjem og ordner Deres Forhold — Stakkel, som har givet Afkald paa saa meget for Katjas Skyld — saa skriver jeg til Lord Farringham og beder ham som Katjas Moder støtte og hjælpe Dem. Troer De ikke, det vilde være rigtigt, George?»

«Jeg veed slet ikke, hvorledes jeg skal takke Dem, Anastasíja Grigórjevna. Gud holde sin Haand over Dem.»

«George, min Søn, lad mig kysse Dem paa Panden, som vi gør det her i Rusland. Vær ikke bedrøvet. Jeg giver Dem til rette Tid min Datter, mit kæreste Barn.»

En Aften hen imod Midten af September brød et voldsomt Uvejr løs. Himmel og Jord stod i eet. Fra Slottets Vinduer kunde man gennem den piskende Regn og de flygende Blades Flokke se Søen, naar Lynene flammede over dens Bølgers Skum. Mellem Tordenens Brag lød Uglernes Skrig. Granerne svajede som Siv. Høje Ege ramtes af Lynet og splintredes.

Alle Prilúkas Gæster, Børn og Voksne, var samlede i Dagligstuen. Det var den sidste Aften inden det store Opbrud. Fyrstinde Rilinski sad bleg og sammenfalden i sin Rullestol; hun saae sig om i Kresen, og hendes Øjne hvilede længe paa hver enkelt, som vilde hun en sidste Gang indprente sig alle sine Kæres Træk. Hun vinkede sin Sønesøn Sasja hen til sig og kærtegnede hans Haand uden at tale til ham. Sonja sad ved hendes anden Side og iagttog tavs sin Moder, hvis Tanker hun anede. I en af Vinduesfordybningerne stod Gavriil Dolgoruki, Vladímir Sjipágin og George Farringham i Samtale om de Efterretninger, Dagens Post havde bragt fra Krigsskuepladsen i

Mandsjuriet: den 'stærkt befæstede Stilling ved Liaojang forladt og General Kuropatkin paa ilsomt Tilbagetog til Mukden. — Ved den tændte Lampe havde Jeléna Ivánovna samlet Miss Warden og Børnene, som hun viste Portræter i gamle Albums og Fotografi-Æsker. Katja gik op og ned ad Gulvet i sine egne Tanker.

«Sonja,» sagde Fyrstinde Rilinski til sin yngste Datter, «jeg kan ikke i saadan et Vejr lade være at tænke paa vor egen, kære Petja. Gid vi havde ham hos os nu iaften. Jeg vilde saa gjerne have sagt Farvel til ham ogsaa.»

«Søde Mama, om Gud vil, saa faar Du jo ham og os alle at se til næste Foraar. Sig ikke saadan noget, det gør mig saa bedrøvet, Du kære, kære Mama.»

Men Anastasíja Grigórjevna rystede paa Hovedet. «Havde han blot været her! Baade Papa og jeg elskede Petja som en af vore egne, og det gik Papa nær til Hjærte, da han forlod os den Gang . . . Tilgiv mig, lille Sonja, jeg vilde ikke . . . Aa Gud, som mine Tanker vandrer . . . Sasja, min egen Dreng, lov mig, at Du altid vil tage venligt mod Petja, naar Prilúka er bleven Dit. Han var en af Din Fars bedste Venner, han og Onkel Niki . . . Lov mig det, Sasja.»

«Ja, Grandmama. Det kan Du trygt stole paa. Mama taler ogsaa altid saa smukt om Kaptajn Orloff.»

«Jeg er glad ved, at han alligevel ikke skal med Flaaden til Østasien,» vedblev Anastasíja Grigórjevna. «Det vilde ogsaa have været en Skam, om en Søofficer med det Navn blev taget fra Sortehavet. Men stræng maa Tjenesten være i denne ulykkelige Krigens Tid, naar han ikke engang kan faa Lov at komme her et Par Dage paa Vejen fra Libau til Sevastopol. Han kunde have godt af at se, at vi er

trofaste mod ham. Sonja, mit Barn, vis ham lidt Venlighed, naar han er i Odessa.»

«Ja, Mama, der er intet, Gavriil Ivánovitsj og jeg hellere vil. Vi holder begge saa meget af Petja, og Børnene ogsaa.»

Katja afbrød sin Vandring og gik hen til sin Moder. «Sonja og lille Sasja,» sagde hun, «bliv ikke vrede, men der var noget, jeg gjerne vilde hviske til Mama.» Hun bøjede sig ned mod Moderens Øre. — Fyrstinden rystede paa Hovedet: «Nej, nej, Katja, ikke iaften . . . ikke nu.» Men Katja blev ved og gjorde sig indsmigrende. «Jeg holder ikke af det, mit Barn,» sagde Anastasíja Grigórevna. «Lad dem blive, hvor de er, til jeg har lukket mine Øjne.» Der hjalp imidlertid ingen Modstand, og med et Suk sagde Fyrstinden: «Jaja da, her er saa Nøglen til Chatollet. Du finder de andre Nøgler i det hemmelige Rum til venstre.» Katja kyssede sin Moder, hviskede endnu en Gang: «Sig intet, lad det være en Overraskelse» — og forsvandt saa.

Uvejret rasede med usvækket Voldsomhed. Tordenen fik Ruderne til at klirre. Stormen rev og sled i Verandaens Slyngplanter. De tre Mænd i Vinduesfordybningen sænkede Stemmerne, for at Damerne og Børnene ikke skulde høre deres Tale.

«En ren Skandale!» sagde Sjipágin. «Vi er kompromitterede i hele Europas Øjne. Det *uindtagelige* Liaojang, hvor Kuropatkin vilde levere Japanerne det afgørende Slag for endelig at komme Port Arthur til Undsætning! Landsforrædere er disse Generaler med Scharfenstein og de andre Tyskere i Spidsen. Tro mig, Deres Landsmænd glæder sig, Hr. Farringham.»

«Jeg haaber, De tager fejl, Hr. Sjipágin. Dette er alvorlige Tider for os alle . . .»

«Men intet mod, hvad de vil blive,» indskød Grev Gavriil Dolgoruki. «Jeg er mindre bekymret for Krigen og dens endelige Udfald end for disse bestandige Nederlags Eftervirkninger her i selve Rusland. Som De maaske veed, Hr. Farringham, er jeg Chef for General-Guvernørens Civilkabinet i Odessa, og det politiske Politi i Guvernementet Kherson sorterer under min Administration. Nu er en halv-orientalsk Havneby som Odessa vel nok særlig udsat for uheldig Paavirkning, og vor Havnebefolkning har fra tidligere Tid et daarligt Ry paa sig. Men selv om jeg tager alt i Betragtning, saa maa jeg dog sige, at jeg er forfærdet over den Dristighed, hvormed de revolutionære Elementer, særlig hvad vi her kalder *Intelligenti*, ophidser Masserne — og det Held, de har med sig. Da jeg afbrød min Orlov sidste Maaned, havde vi daglig tre—fire politiske Arrestationer. Nu, efter Katastrofen ved Liaojang, bliver det sikkert endnu værre. Stod det til mig, saa lod jeg min Hustru og Børnene blive her paa Prilúka. Man veed aldrig, hvad der kan ske i en By som Odessa. Men Sonja vil ikke, med mindre hendes Moder beder om det, og det gør Anastasíja Grigórjevna næppe, naar hun har Katja. Mellem os, mine Herrer» — han sænkede Stemmen endnu lavere — «jeg vilde ønske, Familien Rilinski havde solgt sine Ejendomme i Peressip for længe siden. Det er et hæsligt Kvarter. Jeg skal ikke beklage mig over det Udbytte, Peressip giver Sonja; min afdøde Svigerfar og General Karatájef har været forudseende og storstilede Forretningsmænd. Men Kvarteret er blevet et Tilholdssted for den rene Pøbel, og de fleste Arrestationer har vi netop i Nóvaja Jekaterínskaja . . .»

«Hvad mærkeligt er der ved den Gade, og hvad er overhovedet Peressip?» spurgte Farringham.

«Opkaldt efter *vor* Katja,» svarede Grev Dolgoruki og satte Farringham ind i Familjerne Rilinski og Karatájefs Forhold til Arbejderkvarteret Vest for Odessas «praktiske Havn». Han var endnu optaget af dette, da Dmitri pludselig med skælmsk Højtidelighed slog Fløjdørene fra Korridoren op og forkyndte:

«Hendes Majestæt Dronningen af Saba!»

Katja traadte ind, ledsaget af Tanja og Dmitri, der paa hver Side af hende bar Sølv-Kandelabre med tændte Lys.

Fra Børnene lød et langt: *Aa!* Lille Sergéj klappede i Hænderne og raabte: «Du er dejlig, Mama! Onkel George, se — se, hvor dejlig Mama er!»

Katja var iført et herligt, stærkt nedringet Selskabs-Toilette af hvid Silke. Paa Hovedet bar hun Slægten Rilinskis Smaragd-Diadem, der dannede en grøn, funklende Krone om hendes svære, mørkebrune Haars Krusninger. Om den hvide Hals slyngede sig et bredt Perlebaand. Langs Udskæringen og paa Skuldrene sad Turkis ved Turkis — som Kæmpebiller med blaa Vinger mellem Duggdraaber. Om Midjen og i en Stribe skraat ned ad Nederdelen funkede Brillanter. Hvor Armene over Haandlettet rundede sig fyldigt, blev Kandelabrenes Lys kastet tilbage fra Smaragdernes og Rubiners Facetter.

Der laa et lykkeligt Smil om Katjas Mund. I alles Øjne læste hun Beundring, Tilbedelse, næsten Ærefrygt. George Farringham saae ud, som vilde han helst af alt falde paa Knæ foran hende. Sjipágin udbrød den ene Gang efter den anden: «Vidunderligt, simpelthen vidunderligt!» Grev Dolgoruki stirrede greben og betaget paa hende. Miss Warden og Jeléna Ivánovna havde foldet Hænderne. Sonja spurgte undrende: «Men hvor har Du dog kunnet finde paa dette, netop iaften?» Fyrstinde Rilinski smilede

moderlig stolt til sin skønne Datter. Tatjana Fjódorovna havde Taarer i Øjnene af Henrykkelse. «Du er en Kejserinde, min lille Due, et Helgenbillede . . . en Kejserinde, et Helgenbillede,» mumlede hun og stjal sig nu og da til at røre ved Katjas Kjole og Fyrsterne Rilinskis Slægtsmykker.

Alle trængtes om hende. Hun maatte vende og dreje sig for at blive beundret fra alle Sider. Hendes Moder forklarede Farringham Juvelernes Historie. Sjipágin forsøgte en skønsmæssig Vurdering.

«Men der er meget mere i Skrinet,» sagde Katja. «Jeg kunde blot ikke bære mere paa een Gang. Navnlig er der mange flere Turkiser. Egenlig vilde det have været kønnest med dem alene. De er henrivende.»

Ingen tænkte mere paa Uvejret. Mændene glemte deres alvorlige Samtale. Katja og Familjejuvelerne optog Børns og Voksnes Sind.

Lille Sergéj, der ikke kunde komme sig af det betagende Indtryk, hans Moder gjorde paa ham, spurgte højt: «Er alt det saa Dit, Mama?»

«Nej,» svarede Katja en Kende forstemt. «Alle disse fine Ting tilhører Grandmama.»

«Men bliver de saa Dine, naar Grandmama er død?»

«Sergéj!» Katja sendte ham et vredt Blik. Der opstod en trykkende Pavse.

«Jeg finder det ganske rimeligt, at Drengen spørger saadan,» sagde Fyrstinde Rilinski med sit blide Smil. «Kom hen til mig, lille Sergèj, Du er en rigtig sød Dreng, og jeg kan godt forstaa, at Du finder Din Moder dejlig; det gør vi nok alle.»

Anna Nikolájevna havde hele Tiden vogtet Katja og George Farringham med Øjnene. Nu sagde hun fast og stille til sin Broder: «Mama har blot laant Smykkerne af

Grandmama til at pynte sig med. Du kan da forstaa, Sergéj, at Sasja skal have dem, naar han bliver stor — sammen med hele Prilúka.»

Det gav et Sæt i Katja. Følte hun en Brodd i Barnets Ord?

«Jeg kommer til at fryse i denne nedringede Dragt,» sagde hun. «Nu er det bedst, jeg gaaer ned og igen befrier mig for al denne Pragt. Her var saa trist og trykket, at jeg troede, det kunde oplive Jer lidt —»

«Nej, Mama, gaa ikke,» raabte Sergéj. «Du er saa smuk, som jeg aldrig har set Dig — synes Du ikke ogsaa, Onkel George?»

«Jo, min Dreng, men naar Din Mor fryser . . .»

«Jeg synes, Mama er smukkere, naar hun rider paa Mazeppa med Hr. Farringham,» sagde Anna Nikolájevna i sin stilfærdige Tone. Der opstod atter en af disse Pavser, som understreger og uddyber. Farringham ledte nervøst efter noget, hvormed han kunde afbryde den. Men Jeléna Ivánovna kom ham i Forkøbet:

«Sødeste Katja, hvor er det dog yndigt at høre, som Dine Børn taler om Dig og Hr. Farringham!»

De voksne saae forvirrede paa hinanden. Fyrstinde Rilinski skyndte sig til Undsætning: «Lad Tanja følge med og hjælpe Jeannette, lille Katja. Og tag et Sjal om Dig, naar Du gaar gennem Fløj-Korridoren. Dette Uvejr har bragt en Kulde med sig . . .»

Katja rejste sig i sin funklende Pragt og gik tavs bort.

Da Døren havde lukket sig efter hende, udtalte Fyrstinde Rilinski, henvendt til alle: «Det er jo rigtigt, hvad Annie før sagde. Juvelerne i Jærnskrinet tilhører den Fyrst Rilinski, der ejer Prilúka. Da Jelisavéta giftede sig paany, gav hun mig ogsaa de gamle Smykker tilbage, som hun

havde faaet af min Mand og Sasja. Men det vil jeg dog sige Jer, Børn, at ingen her paa Prilúka har mere Ret til at bære Slægten Rilinskis Juveler end min Datter Jekaterina. Der har været det Øjeblik i dette Hus' Historie, hvor hun reddede dem fra en stor Fare.»

«Fortæl, Grandmama, fortæl,» bad lille Sergéj.

«Nej, min Dreng, det vil jeg ikke. Men engang naar Du bliver stor, saa kan Du jo spørge Din Bedstefar i Odessa; han veed Besked.»

George Farringham var gaaet hen til Anna Nikolájevna og havde lagt sin Arm om hendes Skulder.

«Kom, Annalil, jeg vil gjerne tale lidt med Dig.»

Uvilligt fulgte hun ham hen i en Vinduesfordybning.

«Sig mig, Annalil, hvorfor kan Du ikke lide mig? Hvad har jeg gjort Dig, siden Du altid er saa fjendtlig imod mig?»

Hun stod lidt og saae ned i Gulvet. Da hun løftede sine Øjne mod ham, var de fyldte med Taarer.

«De har gjort min Far og min Bedstefar ulykkelige, Hr. Farringham,» svarede hun og snoede sig ud af hans Arm.

Han sænkede Hovedet. Ogsaa han kom til at fryse.

Nede i Ungpige-Værelset afførte Jeannette Katja den laante Pragt, og Tanja lagde Smykkerne tilbage i deres Æsker og Etuier. Munden gik ustandselig paa Tatjana Fjódorovna. «En Kejserinde, et Helgenbillede . . . Gift Dig igen, min lille Due; mange Mænd vilde være lykkelige, om Du blot saae paa dem; Du behøver ikke at nøjes med en Englænder og Hedning; der er Russere nok, som vil have Dig, min Skat; vis Dig blot, saa løber de efter Dig; Mænd er ikke klogere, som jeg ogsaa tit sagde til salig Antón Andréjevitsj . . . en Kejserinde, et Helgenbillede . . .»

Katja hørte ikke efter. Hun iagttog sig selv i Spejlet, medens Kammerjomfruen løste Diademmet ud af hendes Haar. Nu og da foer hun sammen, naar Tordenen bragede over Huset. Hun frøs, saa Tænderne klaprede i Munden paa hende.

«Du river mig, Jeannette, Herregud, saa se Dig dog for!»

«Jeg kan ikke, naar Fruen sidder saa urolig.»

Viste Spejlet fine Rynker i Tindingerne og om Øjnene? Forraadte Mundens Linjer, at Aarene efterhaanden var bleven mange? Hvorfor kunde et Par Ord af hendes eget Barn styrte hendes Magt og gøre hende selv usikker? Hvorfor havde hun i dette Øjeblik blot et eneste Ønske: at de alle vilde rejse, saa hun kunde kaste sig paa sin Mors Divan og græde — græde, som da hun selv var Barn!

Tanja stod med Forklædet fuldt af de straalende Skatte. «Og nu skal det altsammen være lille Sasjas . . . Næste Foraar fylder han 16, min egen Sasjas Dreng . . . hvor har han været lykkelig ved at se Dig saadan iaften, Katja . . . en Kejserinde, et Helgenbillede . . .»

Men ingen hørte paa Tanja. For Katjas Øren lød en vemodig Stemme, hvis lønlige Hvisken overdøvede Uvejret, og som ubarmhjærtigt gentog de isnende Ord fra hin Aften i Lidelsernes Stad:

For silde, for silde altsammen, stakkels Katja!

Den Vinter blev Fyrstinde Rilinski meget syg. Mikhajlo maatte ofte to Gange om Dagen spænde for Prilúkas lukkede, skindforede Slæde og køre til Dubni efter Læge.

Katja passede sin Moder med kærlig Omhu. Hun flyttede fra den lille Ungpige-Lejlighed til Anastasíja Grigórjevnas Paaklædnings-Værelse, hvis Dør Dag og Nat stod aaben ind til Sovekamret. Det var længe siden, Mazeppa havde haft sin Herskerinde i Sadlen; Mikhajlo rørte den i Line i Staldgaarden; Katja tillod ikke, at den gik for Slæde og holdt heller ikke af, at andre red den. Sjældent kom hun udenfor Parken. Men hvor kort hun end havde været borte, saa saa hun, naar hun vendte tilbage, at hendes Mor havde længtes efter hende.

De talte ofte sammen om Farringham, fra hvem der kom gode Efterretninger. Onklen havde lovet sin Bistand til at skaffe George en Stilling, der kunde sætte ham i Stand til at gifte sig, og foreløbig ydede den gamle Lord et Tilskud til sin Nevøs beskedne Indtægter. Fyrstinde Rilinskis Brev havde gjort sin Virkning. Men der kunde ikke blive Tale om, at Katja i den nærmeste Tid vilde rejse til England. Skøndt Anastasíja Grigórjevna mange Gange opfordrede sin Datter til at forberede Bryllupet, saa foretog Katja sig intet i den Retning. Hverken Bør-

nene eller General Karatájef blev underrettede om hendes Planer. Katjas Ansøgning om Pensionsforhøjelse var af Udenrigsministeriet bleven videresendt til det kejserlige Naades-Sekretariat, men om dens endelige Skæbne vidste hverken hun selv eller Advokat Mandelberg det ringeste; man skulde tro, at Krigen i Mandsjuriet havde standset ogsaa dette Departements regelmæssige Forretningsgang. Naar Fyrstinden spurgte sin Datter, om det dog ikke vilde være det rigtigste at lade Ansøgningen ændre til kun at gælde Børnene, saa svarede Katja lidt utaalmodigt, at man næsten skulde tro, hendes Mor ønskede at blive af med hende.

«Herregud, Mama, haster det da virkelig saa meget at faa mig fra Prilúka? Miljúkin sagde udtrykkelig til mig, at de stakkels 3000 Rubler, der skulde være mine egne, bortfaldt ved nyt Ægteskab. Naa ja, saa falder de bort. Men lad mig dog først blive gift, inden vi taler mere om den Bagatel.»

«Du veed nok bedst, lille Katja, hvor lykkelig jeg er over at have Dig hos mig. Gud vil lønne Dig for Din trofaste Kærlighed mod mig. Men Du sætter George paa for haard en Prøve, mit Barn. Husk, hvor længe han har ventet paa Dig — ogsaa efter at Du har givet ham Dit Ja. En Mand kan blive træt, selv om han er saa trofast som vor George. Og utaalmodige er de alle.»

Men Katja slog det hen. Hun havde Samvittighedsnag overfor Farringham; hun vidste godt, at hun bar sig urigtigt ad. Alligevel var det hende ikke muligt at bestemme sig. Hun granskede i sig selv, og hun fandt, at hendes Løfte til George trykkede og snærede hende som et frihedshæmmende Baand. Hvorfor var han ogsaa en fremmed — hvorfor skulde et Ægteskab med ham betyde Skils-

misse fra Fædreland og Vennekres, ny Kamp mellem lutter nye Mennesker i en ukendt Verden? Farringham havde lovet, at han og hun skulde komme til at bo den meste Del af Aaret paa Prilúka, saa længe det hvide Slot i Ukrajne endnu var hendes. Men det var blot to Aar — to korte Aar . . . hvor er et Aar dog kort! Maaske vilde ogsaa Hensynet til Onklen og den nye Stilling gøre det vanskeligt for George at holde sit Løfte. Afhængighed paa alle Leder og Kanter. Og ikke længere det brusende Livsmød som før i Tiden, heller ikke det samme Arsenal af Vaaben til Livets Strid om Herredømmet. Om Morgenen forraadte det store Spejl inde i Anastasija Grigórjevns Paaklædnings-Værelse de ilende Aars Magt — tydeligere og ubarmhjærtigere end hin Uvejsaften, da Slægten Rilinskis Juvelsmykker eet for eet blev taget fra hende, fordi de ikke var hendes og aldrig kunde blive det . . .

«Du har født Børn, men Du er gold, stakkels Katja.» Var Nikis Ord mere sande, end hun dengang vilde tro? Havde han ransaget hendes Sjæls lønlige Dybder og fundet dem øde? Hvad vilde det sige at være *gold*? Hun vidste dog, at hun kunde elske. Et Væld af Følelser strømmede gennem hendes Hjærte. Ogsaa Farringham holdt hun af . . . og Petja, den trofaste Petja, som hverken skrev eller plagede, men blot stod fast i uforanderlig Hengivenhed. Havde Niki tænkt paa det erotiske, som gør Mænd saa hæslige? Men hun havde jo været hans; hun havde givet ham og ingen anden alt, hvad han krævede. Nu vilde Farringham møde op med sine Fordringer; hun forstod, hvad hendes Mor mente med Mænds Utaalmodighed. Katja kunde komme til at fryse ved Tanken paa det, der ventede hende. Hun længtes ikke efter en ny Mands Favntag. Hun ønskede ikke at blive hans Børns Moder. Hvis *det*

var at være gold — godt, saa var hun gold, og de fik hende aldrig anderledes. «Livet er ondt og smudsigt! Kunde man blot altid blive her paa Prilúka og gemme sig bort fra alle andre Mennesker end Mama, den kære, gode Mama, som ikke maa dø fra mig og lade mig være helt ene i Verden!» —

Ved denne samme Tid boede George Farringham i London og drev ørkesløs om i sine Klubber. Tiden sneglede sig afsted. Katjas Breve blev efterhaanden faa og korte; han hungrede efter Tegn fra hende, som kunde jage hans Angst og Tvivl paa Flugt; han tørstede efter at vinde sin Tryghed tilbage. Der kunde være Dage, hvor hans vemodige Længsel blev til fortvivlet Sorg. Skøndt han prøvede at lukke Øjnene, saae han dog, at hans Kærlighed og dens Haab langsomt visnede af Mangel paa Næring. Hver Gang Katja i sine Breve søgte at finde den fortrolige Tone fra de lykkelige Foraarsdage paa Prilúka, hørte han, at det klikkede for hende. Hun glemte ogsaa mellem hvert Brev, hvad hun sidst havde skrevet; den Stilens Ynde og Flugt, han altid havde beundret, og som havde præget hvert eneste af Brevene til Strádovo, blev i denne Vinter til anstrængte Gentagelser og ensformige Udtryk, der havde mistet deres Klang — som Strænge, der slappes og forstemmes. Hun vedblev at love, at enten vilde hun komme til England eller bede ham rejse til Prilúka, saa snart hendes Mors Helbredstilstand tillod enten det ene eller det andet. Maaned efter Maaned meldte imidlertid Brevene det samme om Fyrstinde Rilinski: ingen Smærter, men heller ingen Kræfter til Modstand mod den bestandig truende Fare. Lægen i Dubni havde tilraadet, at en fremragende Specialist i Kijef skulde kaldes, og det var sket; den fremmede Professor godkendte alt,

hvad Dubni-Lægen havde foreskrevet, og sagde i Enrum til Katja, at Fyrstinden vilde kunne leve et halvt Aar eller maaske mere, hvis det lykkedes at dæmme op for Kræfternes Svind. Men hun kunde ogsaa dø uden Varsel. «Frem for alt ingen Sindsbevægelser; omhyggelig Pleje, dyb Ro og styrkende Diæt — vor Kunst kender i et Tilfælde som dette ingen andre Midler.»

Farringham skrev og spurgte, om han under disse Forhold ikke kunde komme til Prilúka? De første Breve, han modtog efter denne Anmodning, bragte intet Svar. Han gentog den og lovede, at han ikke skulde gøre ringeste Forsøg paa at tage Katja fra Fyrstindens Sygeleje; han vilde være en stilfærdig og nøjsom Gæst. Svaret blev omsider, at Lægen havde forbudt enhver Forstyrrelse, selv den ringeste; foreløbig vilde det ikke engang være tilraadeligt at sende Bud efter Sonja eller lille Sasja. «Men stol paa, min kære George, at saa snart der indtræder en Vending til det bedre, eller — hvad vi jo desværre alle maa være forberedte paa — til det modsatte (jeg vover næppe at tænke paa, hvad der ligger i dette Ord), saa bliver Du, min egen Ven, den første, jeg underretter.»

Den lange Lediggang, den oprivende Ventetid søgte Farringham at udfylde med Studiet af Russisk, og han sled i det mange Timer daglig, saa hans Fremskridt blev hurtige. Han abonnerede paa et af de store Dagblade i Kijef; samtidig slugte han den engelske Presses Efterretninger fra Krigsskuepladsen i Mandsjuriet og om den stigende revolutionære Gæring i Rusland selv. Der var ingen anden Maade, hvorpaa han kunde tilfredsstille sin Trang til at leve for og med Katja. Ofte, naar han skrev til hende, tænkte han med Angst paa sine Breves Skæbne. Trættede de hende? Havde han mistet Ævnen til at faa

hende til at lytte med Hjærtet? Gled hun længere og længere bort, og skulde han aldrig kunne naa hende — som den Dag hun jog fra ham ved Múkovo jéséro paa sin jublende Fart mod Lidelsernes Stad?

Den gamle Lord Farringham opholdt sig i London, hvor han som Oppositionens hæderkronede Ordfører deltog i Overhusets Møder. «Af en forholdsvis ung Elsker at være,» sagde han mere end een Gang til sin Nevø, «ser Du ikke videre lystig ud, min Dreng. Der er vel ingen Kurrer paa Traaden? Hvordan gaar det Fyrstinde Rilinski? En sjælden fin og elskelig gammel Dame maa hun være efter det Brev at dømme, hun skrev til mig. Jeg vilde gerne have lært hende at kende. Og veed Du, George, jeg synes, det taler til Ære for hendes Datter, at hun plejer sin Mor saa omhyggeligt. Der kan ikke være morsomt for saadan en ung, smuk Dame midt om Vinteren og ganske alene paa et stort Slot midt i Lillerusland. Jeg tænker mig, at Temperaturen er dygtig lav paa denne Aarstid — hvad mener Du?»

Mangen ensom Aften prøvede George Farringham sin Opfattelse af Katja og sine Følelser for hende. Han saae hende i mange forskellige Skikkelser, der ligesom stred mod hverandre og ikke kunde bringes i indbyrdes Overensstemmelse. Bedst passede Billedet fra Paris af den straalende smukke, purunge Pige, som midt i Festernes Sejrsrus led af Hjemvé, til Billedet af den Katja, han havde lært at kende sidste Foraar paa Prilúka. Maaske var der ogsaa Lighed mellem Karatájefs unge Hustru, som uanset alle andre Kvinder krævede Hyldest og Herredømme i Balkans Hovedstæder, og den Katja, der satte Prilúkas Sommerliv i Scene, gav sig hen i Leg og sprængte alle hæmmende Baand for alene at leve i Øjeblikket. Men

Farringham kunde ikke rime hendes Forgudelse af Nikis Minde sammen med hendes Ægteskabs virkelige Forhold, som han kendte bedre end nogen anden. Han forstod ikke, hvorledes Karatájef efter sin Død kunde komme til at beskæftige og optage hende mere, end han tilsyneladende havde gjort det i levende Live. Den eneste Forklaring, han kunde finde, tilfredsstillede ham ikke, og han stræbte efter at slette den af sin Bevidsthed. Ingen, mindst af alle George Farringham, maatte sige om den Katja, han elskede, at hun optraadte i en Heltinde-Rolle, der ikke kunde skaffe hende Bifald nok, selv om det kun var hendes nærmeste, der dannede Tilskuer-Kredsen. Dette Billede svarede heller slet ikke til den Virkelighed, han havde iagttaget og indprentet sig: hendes trofaste Æmhed mod Moderen, hendes sværmeriske Hengivenhed for det gamle, skønne Ukrajne-Hjem. Men atter kom der Vaklen og Usikkerhed i Trækkene. Indtrykket af Katja som Datter vilde, hvor dyrebart det end var ham, ikke stemme med hans Opfattelse af Katja som Moder. Hendes Børn indtog for lille en Plads i hendes Tilværelse, og hun kendte dem ikke ret. Det gøs i Farringham, naar han mindedes Anna Karatájefs Ord den Aften paa Prilúka, da hendes Mor havde pyntet sig med de laante Familjejuveler. Dette Barn — nu snart en ung Pige — var Katjas Fjende og hadede Farringham. Hvorledes skulde han nogensinde kunne blive i Faders Sted for Anna Nikolájevna? Hun var som en Isblok, i hvis Nærhed hans Fremtidslykke ikke kunde trives. Hun var den Skygge, Katjas første Ægteskab kastede ind over det andet, og hvori Haab, Tillid og Tryghed maatte visne.

Aarene havde sat deres Spor paa Katja. Alligevel vedblev hun at være attraaværdig — skøn og dragende i sin

Eftersommer, som hun havde været det i sin tidlige Vaar. Man havde ikke en Tilbeders Øjne nødvendig for at se, at naar hun selv vilde, saa kunde hun endnu herske over Mændene. Da hun, med et af disse Indfald, der grænsede til det udfordrende, og som der skulde hele hendes Sikkerhed til at føre igennem — da hun Uvejrs-Aftenen viste sig mellem de tændte Kandelabre, udklædt i halvbarbarisk Pragt, havde ikke Farringham alene følt sig betaget. Og dog endte Aftenen i Mislyd. Det gik dengang som nu med Katjas Breve til ham — der var noget, som klikkede, et anstrengt Greb, som ikke lykkedes, et voldsomt, men haabløst Forsøg paa at standse Tidens Hjul.

George Farringham havde faaet sit Ønske opfyldt og lært Katja at kende paa Prilúka. Men kendte han hende da nu til Bunden? Han svarede med en vemodig Hovedrysten. Han vidste, at han ufrivilligt havde narret sig selv og hende, da han engang havde sagt, at han næsten troede, han kunde nøjes med at være hendes Kavass. Han vilde eje hende helt og holdent — han vilde skinsygt vaage over hende som hans alene, og ingen Dag af hendes Eftersommer maatte gaa til Spilde for ham, der trofast havde biet de mange, mange Aar. Han kunde ikke tjene hende længere og næppe engang holde ud at vente i Uvisshed endnu en Maaned eller to. Hun maatte blive hans nu eller aldrig. Han vilde døve sin Angst for de lønlige Kræfter, der boede i hende; han vilde bringe Stemmen i sit Indre, der advarede og skræmte, til at tie. Men Afgørelsen vilde han tvinge frem — fordi det var hans Sjæls Sundhed og Fred om at gøre.

Denne Beslutning fik imidlertid samme Skæbne som saa mange tidligere. Den smuldrede hen, og Farringham ynkede sig selv. Vinteren blev til Foraar; Sæsonen i

London stod paa sit højeste, og George begyndte at gøre sig fortrolig med den politiske Sekretær-Virksomhed, Overhusets Tory-Fører, Lord Farringham, fandt paa at give sin Nevø for at beskæftige ham og adsprede hans Tung-sind. I Løbet af Maj blev Brevene fra Katja til smaa, knappe Bulletiner om Moderens Sygdom. Aviserne bragte Bud om Oprør og Mytterier overalt i det russiske Rige. Paa Krigsskuepladsen i Mandsjuriet var der efter Russernes Tilbagetog fra Mukden blevet stille, men en mægtig Flaade nærmede sig paa sin Vej fra Østersøen til Kinakysten de Farvande, hvor Japanerne vilde møde den til afgørende Kamp.

Endelig, en af de første Dage af Juni, modtog George Farringham et Telegram, afsendt fra Dubni og stærkt forsinket paa Grund af Uregelmæssigheder i den russiske Telegraftjeneste:

Kom straks. Mama ønsker det. Livet ebber langsomt ud.
Din fortvivlede
Katja.

Samme Aften forlod George Farringham London.

Hvid og stille laa Fyrstinde Rilinski i sin Sygeseng. Begge hendes Døtre var hos hende. Ved Fodenden sad Tanja og græd lydløst; nu og da listede den gamle Kone sig ud af Værelset for at bringe Efterretninger til alle dem, der ventede i Sorg og Angst. Hele det store Hus var tyst. I Kijef, i Tsjerníhof, i Kursk og Odessa flød Blodet og flammede Mordbrandene. Mange Steder i Ukrajne rejste Bønderne sig og hærgede Godserne med Ild og Sværd. Prilúka forberedte sig paa Dødens Komme og bad for den Sjæl, der skulde fare til den evige Hvile.

«Jeg kender Jer godt, mine Børn,» lød Anastasíja Gri-górjevns svage, milde Stemme fra det hvide Leje. «Jeg veed godt, at I er hos mig. Nu kommer ogsaa Sasja snart, min egen Dreng, som jeg ikke har set saa længe, og som var saa syg, uden at vi ret vidste det. Niki har været god imod ham; Papa og jeg holder meget af Niki . . . Nej, nej, Sonja, mit Barn, saadan maa Du ikke skrige . . . for Guds Skyld, lille Sonja, trøst Dig, kom og græd hos mig . . . det gaar over, min egen lille Pige . . . vi skal hjælpe Dig, vi vil bære det sammen . . . Hvor er Petja? Jeg bad Jer jo dog om, at jeg maatte faa Lov at sige Farvel til Petja . . .»

Fyrstindens Hænder famlede uroligt paa Lagenet, og hun søgte at dreje Hovedet om mod Katja.

«Du har da ikke glemt Petja? Jeg vil saa nødig dø, før jeg har sagt Farvel til ham.»

Katja vekslede et Blik med sin Søster og svarede saa: «Petja er kommen i Formiddags, Mama. Han venter i Dagligstuen. Nu gaar Tanja ned og henter ham.»

«Tak, lille Katja, ræk mig Din Pande, at jeg igen kan kysse den. Du har gjort mit Livs sidste Dage lette og skønne. Jeg kan ikke give Dig Velsignelsen, saadan som jeg plejede, og som Du saa gjerne vilde have det, naar Du var bedrøvet og laa grædende paa min Divan, men jeg giver Dig den i mine Tanker og i mit Hjærte, og snart beder jeg Gud selv om at strække sine Hænder over Dig, Du min egen lille viltre Fugl med det stridige Sind og den store Kærlighed til Prilúka og os alle . . .»

I Døren til Paaklædnings-Værelset stod Petja Orloff og spurgte med Øjnene Sonja, om han maatte komme ind; men hun rystede paa Hovedet. Katja sad med Ryggen til

ham og stræbte at beherske sin Graad. Fyrstinden laa med lukkede Øjne og syntes at være faldet hen.

En lille Tid var alt stille. Saa begyndte de gennemsigtig hvide Hænder atter at famle uroligt paa Lagenet. Anastasíja Grigórjevna slog Øjnene op og stirrede forvildet ud i Halvmørket.

«Sig til Papa, at nu kommer jeg . . . løb ned, lille Tanja, og bed Dmitri lade Mikhajlo spænde for . . . Sergéj Arkádjevitsj holder ikke af at vente, veed Du nok . . . Og Sasja, hvorfor er Sasja her ikke? Hvor er Din Bror, Katja? Aa Gud, lader I ham dø helt alene, nu da han ikke engang har Niki mere . . .»

Der randt Taarer ned ad de blege Kinder, og Hænderne krammede Lagenets Folder.

«Mama,» hviskede Sonja tæt ind mod sin Mors Øre, «Petja er her, hvis Du vil se ham.»

Det var, som lyste et Smil paa Fyrstinde Rilinskis Ansigt. Kaptajn Orloff kyssede de hvide Hænder og knælede ved Sengens Side.

«Sonja, mit Barn, flyt min Haand hen paa Petjas Hoved. Tak, det gør godt at føle Dig igen, min kære Dreng. Du skal ikke mere rejse fra Prilúka. Onkel Sergéj og jeg skal nok sørge for Dig. Bliv Du kun her i Dit Hjem, Petja. Du er jo en af vore egne, og Du skal aldrig oftere være saa længe borte. Husk, lille Katja, hvad Du og Sonja har lovet mig. Farvel Petja, min kære Dreng med det store Hjærte, som har stridt og ventet . . .»

Ordene blev utydelige og svandt tilsidst helt bort. Lempeligt flyttede Sonja Haanden bort fra Petja Orloffs Hoved. Katjas Øjne veg ikke fra Moderens Ansigt.

Lægen kom paa sit Eftermiddags-Besøg. Da han havde

hørt Aandedrættet og følt Pulsen, hviskede han til Sonja: «Præsten! Han er med mig fra Dubni og venter i Dagligstuen.»

Lavmælt og nænsomt indviede den gamle Præst Fyrstinde Rilinski til den sidste, lange Rejse. En svag Røgelse-duft bølgede gennem Værelset. Sagte lød Bønnen om Naade og Syndernes Tilgivelse. Sonja og Petja Orloff knælede og gjorde Korsets Tegn. Ved Sengens Fodende græd Tanja sin lydløse Graad. Lægen vogtede den Syges Aandedræt. Katja havde lagt en Haand over Moderens og stirrede ufravendt paa de lukkede Øjne.

Anastasíja Grigórjevna mærkede ikke Præstens og Lægens Nærværelse. Nu og da slog hun Øjnene op, og hendes Blik mødte Katjas. En næppe hørlig Hvisken banede sig Vej over de farveløse Læber:

«George . . . Katja . . . husk . . .»

Lidt efter opfangede Katja Ordene: «Papa . . . Sasja . . . vent mig . . .»

Lægen rørte ved Sonja og Petja Orloff og gav dem Tegn til, at de skulde nærme sig den Syges Ansigt. Sammen med Katja bøjede de sig varsomt ind over Sengen.

En sidste Gang hvilede Fyrstinde Rilinskis Blik paa dem, hun havde kær. De saae hendes Læber bevæge sig, men hørte kun det ene Ord: Tak.

I Sommeraftenen, da Fuglene søgte deres Reder og Solen sank bag Parkens Løvkroner, drog Fyrstinde Rilinski sit sidste Suk.

Først to Dage senere naaede George Farringham Pri-lúka, efter en Rejse, der var bleven afbrudt dels af polske Jernbane-Arbejderes Strejke, dels af et Attentat paa Skinnevejen mellem Kijef og Koronevo.

Ætens Overhoved, den eneste, som nu bar det gamle, berømte Navn, Fyrst Aleksander Aleksándrovitsj Rilinski, kom fra Belgrad et Døgn efter Farringham. Han og hans Ledsagere havde maattet gøre en Del af Rejsen fra Kijef i lejet Vogn. Grev Dolgoruki telegraferede fra Odessa, at det var ham umuligt at forlade Byen, og at han bestemt maatte fraraade, at Sonjas og Katjas Børn rejste under de nuværende Forhold. Heller ikke General Karatájef kunde i sin høje Alder vove Forsøget, hvor inderligt han end ønskede at vise sin Søns trofaste Veninde den sidste Ære.

Det blev ikke noget stort Følge, der ledsagede Fyrstinde Rilinski til Slægtgraven i Dubni. Foruden hendes to Døtre og hendes Sønesøn var der kun Petja Orloff, George Farringham og Vladímir Sjipágin, som kom fra Patkánovo og vendte tilbage samme Dag. Alle Prilúkas gamle Tjenere vandrede efter Kisten, men ingen af Godsets Bønder, fordi Gensdarmchefen havde anmodet om, at ethvert Paaskud til Sammenstimlen maatte blive undgaaet. Alligevel havde Jøderne i Dubni af Frygt for Uroligheder stængt deres Butiker og lukket sig inde i deres Huse, da Ligtoget drog forbi med en Eskorte af beredne Gensdarmer.

Det var, som om Fyrstinde Rilinski efter et Liv i Fred og Kærlighed blev baaret til en Grav i Fjendeland.

Baade George Farringham og Petja Orloff lagde Mærke til, at Vinteren havde gjort Katja bleg. Naar hun ikke vogtede paa sig selv, kunde hendes Holdning slappes. Den ranke Spændstighed syntes nu og da at svigte eller i hvert Fald at savne sin tidligere Naturlighed. Det hændte ogsaa, at Katja klagede over Træthed. Om de store, dejlige Øjne laa en mørk Skygge, og ofte sad hun i halve Timer og stirrede tavs frem for sig.

Farringham vovede ikke straks efter Fyrstindens Død og Begravelse at møde frem for Katja med sit Krav om en Afgørelse. Hun havde takket ham smukt og varmt, da han kom; hun græd i hans Arme og fortalte, at nogle af de sidste Ord, hendes Mor havde sagt, var «George og Katja.» Men hun bad ham ogsaa forstaa, at netop nu kunde hun ikke tænke paa andet end sin Sorg og sit Tab. «Du skal ikke være bange, George,» tilføjede hun, og der var noget af sidste Foraars Forjættelse i hendes Tone, «Du skal ikke være bange, min egen Ven; jeg er Din, som jeg har lovet det, og som Mama ønskede det. Prilúka bliver vort Hjem i næsten to Aar — og saa længe ad Gangen, som det er muligt af Hensyn til Dig. Senere finder vi nok et Sted, hvor der er godt at være, vi to sammen.

Men giv mig en lille Tids Fred, George. Mit Hoved er tungt og mit Hjærte sygt.»

Den eneste, der ret kunde adsprede Katja og kalde Smilet tilbage hos hende, var Petja Orloff. I de sidste Maaneder havde han paany ligget paa Odessas Rhed som Næstkommanderende ombord i «Admiral Orloff», der sammen med to mindre Panserkrydsere, «Dnjepr» og «Pobjéda» («Sejr»), nærmest syntes at skulle gøre en Slags Polititjeneste. Egenlig burde Kaptajn Orloff have forladt Prilúka straks efter Begravelsen, men paa Katjas Opfordring telegraferede han og bad om en Tids Forlængelse. Svaret lod vente paa sig, og han blev noget urolig. «I aner ikke,» sagde han ved Bordet, «hvilken Heksekedel Odessa har været lige siden Foraaret. Man skulde tro, at det var dér, Krigen rasede, og ikke i det fjærne Østen.» Da Svaret endelig kom — forsinket af Uregelmæssigheder i Telegraf-Tjenesten — gav det ham en Uges Frihed. Katja blev lige saa glad som han selv over dette Udfald.

Men hvem var George Farringham, og hvorfor havde Fyrstinde Rilinski ønsket, at denne fremmede Mand skulde kaldes til hendes Dødsleje? Dunkelt og fjærnt erindrede Petja Orloff en Samtale i Prilúkas «Klub» for mange Aar siden — umiddelbart før den Dag, der var bleven skæbnesvanger for hele hans Ungdom: General Karatájefs Sejrsdag paa Prilúka, da Katja havde maattet sælge sig for de graa Huse ved Sortehavets Strand. Kaptajn Orloff havde glemt Navnet paa den Englænder, hun fortalte om i «Klubben». Men det var sikkert Farringham, Landsbypræstens Søn, der engang, ligesom i de engelske Romaner, vilde blive «Lord Farringham», og som hun havde truffet i Paris det Aar, hun skrev to Breve til Petja — hans fattige Skatte, de eneste, hun havde givet ham . . . Rigtig, rigtig — nu

huskede han . . . Han var kommen til at fortale sig om de to Breve og netop i Anledning af denne Englænder . . . Farringham hed han, ingen Tvivl om den Ting . . .

Kaptajn Orloff iagttog George Farringham med Mistænksomhed. Han frittede sine gamle Venner, Tanja, Dmitri og Mikhajlo, der alle havde modtaget ham med aabne Arme, Tanja med det fortrolige «Du», der viste, at han, som Anastasija Grigórjevna havde sagt paa sit Dødsleje, var «en af vore egne» fra de tidligste Barndomsaar — han frittede og fik snart at vide, at Farringham havde været paa Prilúka ifjor fra Foraaret til sent i September. «Han er en rar Mand, Petja,» sagde gamle Tanja. «Sidste Aar begreb han ingenting af, hvad man talte til ham, Stakkel. Men i Aar kan han dog gøre sig forstaaelig næsten som et Menneske. Skade blot, at han er Hedning og har saadan et rædsomt Navn — synes Du ikke ogsaa, Petja?» Mikhajlo paastod, at ifjor havde den mærkelige Fugl Petrusjka talt betydelig bedre Russisk end Hr. Farringham — Manden uden Fornavn og Fader-Navn. «Men,» tilføjede Mikhajlo med sit underfundige Smil, «jeg for mit Vedkommende har nu gjort den Erfaring, Pjotr Konstantínovitsj, at der *er* Lejligheder, hvor det kan være ligemeget med Sproget. Som nu jeg selv. De vil ikke tro om mig, at jeg kan Engelsk eller Fransk, vel? Og det har ogsaa sin Rigtighed. Alligevel skulde jeg kunne sige Dem saa temmelig nøjagtig — Gudbevares, man kan fejle med et Ord eller to — men dog saadan i Hovedsagen, hvad Englænderen har sagt til Jekaterina Sergéjevna sidste Foraar, naar de red sammen.» Men da Petja foreslog Mikhajlo, at Prøven paa hans Kundskaber straks skulde gøres, saa rystede Mikhajlo sin graa Haarfylde og erklærede, at hellere lod han højre Haand

hugge af, end han forraadte sin Viden. «Ser De, Pjótr Konstantínovitsj,» sagde han dybsindigt, «jeg veed nok, hvad der dengang blev sagt paa Engelsk og Fransk — man kan jo tage fejl med et Ord eller to — men jeg veed ikke, om det ogsaa nu bliver sagt paa Russisk, og derfor holder jeg min Mund. Det er ikke alting, man har sagt paa Engelsk og Fransk, som man ogsaa har Lyst til et Aar efter at sige paa Russisk. Her har vi nu eksempelvis Mazeppa. Den er kommen fra Strádovo, hvor Hedningene slog vor stakkels Nikolaj Nikolájevitsj ihjel. Ifjor havde den ikke en rolig Dag, og mager blev den, saa det var en Gru at se paa, skøndt der blev hældt Havre i den som Brændevin i en Præst. I Aar er der ingen, der ser til den, og den staar og bliver tyk som en Embedsmand i Tsjernígof.»

Kaptajn Orloff søgte en fortrolig Samtale med Sonja og spurgte hende rent ud, i hvilket Forhold George Farringham stod til Prilúka og Huset Rilinski? Men Sonja svarede undvigende: En Ven af Katja og Niki — en tidligere engelsk Diplomat, der var Konsul i Strádovo paa det Tidspunkt, Niki blev myrdet — en overordenlig tiltalende Mand, som Mama havde sat den største Pris paa . . .

«Og Du troer ikke, der er noget mellem Katja og ham?» spurgte Kaptajn Orloff. «Herregud, til mig kan Du da sige det, Sonja!»

Hun slog Øjnene ned for hans Blik. «Det er saa svært at svare Dig, Petja. Jeg tror maaske nok, at der *har* været noget; men jeg veed intet, paa Æresord, intet som helst om, hvad der *er*. Du maa meget hellere spørge Katja selv, naar Du kan finde en Lejlighed dertil.»

Petja Orloff skjulte sin Uro. Mellem ham og George Farringham syntes der at herske det venligste Forhold, og i Morgentimerne spadserede de ofte sammen i Parken. Den

unge Fyrst Rilinski sluttede sig gerne til dem. Sasjas 16-aarige Søn var kommen til at nære et hæftigt Drengesværmeri for Orloff, der behandlede ham som en kær Kammerat og altid talte saa smukt om hans Far.

«Jeg synes, jeg har kendt Dem længe, Kaptajn Orloff,» sagde Farringham paa en af disse Ture. «Fyrstinde Rilinski har fortalt mig om Dem netop her i denne Park, og jeg oplyser Dem næppe om noget nyt, naar jeg siger Dem, at De i den elskelige gamle Dame havde en trofast Veninde.»

«Grandmama har ogsaa talt med *mig* om Dem, Pjótr Konstantínovitsj. Og Mama! Veed De, min Stedfar siger saa tit, at hvis han skulde blive skinsyg paa nogen, saa vilde det blive paa Dem, saadan som Mama altid taler om Dem.»

«Husk at bringe Deres Mor mine bedste Hilsner, Aleksander Aleksándrovitsj. Hun var en meget smuk og fin ung Dame den Gang, vi kendte hinanden.»

«De kunde gerne sige *Du* og *Sasja* til mig, Pjótr Konstantínovitsj . . .»

«Hvor vil Du hen, min Dreng, nu er Du jo den eneste Fyrst Rilinski i hele Ruslands Rige, og Prilúka er Dit!» Orloff lagde sin Arm om Sasjas Skuldre.

«Nej, Prilúka bliver først mit til Foraaret om et Aar.»

«Naa ja, paa en vis Maade har Du jo Ret, Sasja. Men Forskellen bliver ikke stor. Og lad mig se, at Du, naar Du rigtig for Alvor skal styre paa Prilúka, forandrer saa lidt som muligt. Her kan aldrig blive bedre, end her er.»

«Jamen en ny Baad maa vi have, Pjótr Konstantínovitsj, det har jeg ogsaa sagt til min Tante Katja. Den, vi har,

er saa skrøbelig, at vi næsten er bange for at ro i den. Dmitri paastaar, at den maa være mindst 20 Aar gammel.»

Der var vemodig Klang i Petja Orloffs Stemme, da han svarede: «Sasja, min Dreng, lad den Baad holde ud, saa længe den blot kan — i hvert Fald lidt endnu, et lille Stykke Tid . . . naar jeg beder Dig derom . . .»

Farringham og Sasja saae undrende paa Kaptajn Orloff. Han følte selv, at han lod en Stemning tage Magten, og han skyndte sig at tilføje: «Du maa meget hellere anskaffe Dig en Motor-Baad ved Siden af den gamle. Prøv at spørge Din Tante Katja.»

Atter en Gang fløj Dagene afsted paa Prilúka. Katja bad og tiggede Petja om at søge en ny Uges Frihed; men han erklærede, at det var umuligt. Hun næsten klyngede sig til ham, og bestandig førte hun Talen hen paa den lykkelige Ungdoms-Tid og alle de fælles, lyse Minder. Det var som et Omkvæd hos hende: «Petja, kan Du huske?» — kan Du huske, da Du vilde flygte med mig til Tyrkiet — kan Du huske, da jeg havde farvet Petrusjka og Du klatrede op og hentede den i et Kræmmerhus — kan Du huske, da vi red Murad til, og Papa blev saa vred — «Petja, kan Du huske!»

George Farringham følte sig fremmed og overflødig. *Han* havde ingen Del i disse Minder, og altid blev de fremdragne, naar han var tilstede. Overhovedet var Katja ikke til at faa fat paa ene — hverken for ham eller Kaptajn Orloff. De prøvede begge; undertiden mødtes de under deres Søgen, og Petja havde da ondt ved at skjule sin forlegne Usikkerhed. Katja var paany flyttet ned i sin Ungpige-Lejlighed og viste sig først et Stykke op ad Formiddagen; naar hun ikke var sammen med Sonja og Sasja, saa sørgede hun for at være ledsaget af gamle Tanja, af

Forvalteren, Skovløberen eller Mikhajlo, der hver paa sit Omraade satte hende ind i de Anliggender, det nu indtil videre paahvilede hende at styre. Mandelberg havde meldt sit Besøg, saa snart det blev ham muligt at rejse uden alt for stor Risiko; han vilde bringe Testamentet og være nærværende ved Registreringen og de mange andre Forretninger, som ventede paa at blive udførte. Katja syntes at have travlt. Hvis Farringham og Petja havde Lyst til at gaa med hende, naar hun gjorde sin Runde som Prilúkas midlertidige Herskerinde, saa var de velkomne. Hun kunde ofre dem Timer, naar de alle var samlede om hende, og hun sendte flere Gange Bud efter Petja, hvis han ikke af sig selv meldte sig til Turene gennem Hus og Haver, Stalde og Lader. Ham vilde hun ikke savne i den korte Tid, hun havde ham. Men alene var hun ikke og syntes heller ikke at kunne blive det. Ved Bordet og om Aftenen paa Verandaen eller ved sidste The, naar en af de gamle Tjenere meldte sig for at hente Besked, lød uafbrudt for Farringhams Øren: «Petja, kan Du huske!», og George saae, hvor hun foryngedes og levede op ved Samlivet med den smukke, ridderlige og hjærtevarme Officer — Landsmanden, den hjemvendte Barndoms- og Ungdoms-Ven, Fyrstinde Rilinskis og hele Prilúkas Yndling.

Det var den sidste Aften før Kaptajn Orloffs Afrejse. Efter Middagen forsvandt Katja og han i et Øjeblik, hvor Sonja og Farringham havde forladt Verandaen for inde i Dagligstuen at gennemse nogle Billeder. Sasja bad sin Faster Sonja om at spille nogle af de gamle Kosakviser, og hun føjede ham som sædvanlig. Farringham gik atter ud paa Verandaen og fandt den tom.

En underlig Uro sneg sig over ham. Med Petja Orloff vilde Katja altsaa nok være alene paa denne Tid, som hun ellers Dag efter Dag havde ofret det fælles Samvær . . . Hvad var det for halvskjulte Ting, der foregik omkring Farringham, og som han paa een Gang blev holdt udenfor og skulde være Vidne til? Den gamle Beslutning om *Afgørelsen*, nu eller aldrig, vaagnede paany i ham, og han listede bort for i Parken at finde hende, der havde givet ham sin Tro.

Han listede bort, og selv da han var kommen paa saa lang Afstand, at han ikke mere kunde høre Sonjas Spil og Sang, vedblev han at gemme sig og at lytte sig frem, som skulde han opdage en Forbrydelse. Der var nok Røster i ham, som hviskede, at denne mistænksomme Udspionering, dette Forsøg paa at overraske to Mennesker, som endelig havde Lov til at være ene, kun stemmede lidet med hans daglige Begreber om Pligt og Ære. Og dog skammede han sig ikke. Der fandtes ikke den Magt, som kunde standse ham i hans Forehavende. Saa stærk var hans Mistro, saa sikker hans Overbevisning om, at der foregik noget, som skulde skjules for ham, at han følte, han vilde blive skuffet, hvis det viste sig, han tog fejl. Han gik mellem Stammerne. Ved Korsveje spejdede han til alle Sider. Han sneg sig hen imod de Bænke, Katja satte mest Pris paa, og holdt sit Aandedrag tilbage for at lure hver Lyd, som kunde forraade et Spor.

Solen nærmede sig Horisonten. Snart vilde Tasmørket komme ilende og skjule baade ham og dem, han søgte. Hvert Minut blev kostbart. Som en Søvngænger skred han frem — sikker paa Vejen, med Tankerne langt borte fra den Jord, hans Fødder traadte.

Da han naaede ned til Baadebroen, saae han, at Baaden

var borte. Et Øjeblik stod han som fortvivlet. Ingen Mulighed for at overraske dem ude paa Søen eller blot at komme i deres Nærhed. Han vovede ikke at vise sig paa selve Broen, fordi de dør straks vilde faa Øje paa ham. Han løb langs Bredden, bag Sivene, til et Sted, hvorfra der var Udsigt over Vandfladen. Store Gud, som det hastede . . . Nu sank Solen allerede bag Popleerne paa den anden Bred. Om tyve Minutter — om et Kvarter vilde Ukrajne-Nattens Mørke sænke sig over Sø og Park . . .

Pludselig standsede han og dukkede sig bag Søbreddens Siv. Der lød Stemmer derude fra.

«Nej, Petja, jeg siger Dig, at jeg vil ikke dette. Ro mig tilbage, straks, hører Du. Alle Mennesker kan se os, og hvad maa Farringham og de alle tænke . . .»

Svaret overdøvedes af Aareslagene. Det raslede i Sivene, og et Sted ud for Farringhams Skjul svajede de voldsomt.

«Saa, Katja, nu veed jeg da, at Du er godt gemt for Hr. Farringham. Herinde faar hverken han eller andre Øje paa os.»

«Jamen dette er mig imod, Petja. Havde jeg anet, at Du vilde misbruge mit Løfte til Dig paa den Maade, saa var jeg aldrig gaaet med Dig!»

«Herregud, er det Dig virkelig saa stor en Plage at være et Øjeblik ene med mig her i Baaden? Du er ikke ødsel med Din Venlighed, Katja. Og jeg, der har længtes og ventet . . ., som ogsaa Din Mor sagde . . .»

«Aa, Petja, Petja dog, skal Du nu ogsaa gøre mig bedrøvet, netop som jeg var saa glad ved at have Dig hos mig!»

«Katja, siden vi en Aften for mange, mange Aar siden sad ene sammen i denne Baad — og det var dengang lige saa svært for mig at faa fat i Dig som nu i Aften — siden

da har Du været min eneste Kærlighed. Jeg siger ikke, at jeg ikke har brudt mig om andre Kvinder, for jeg vil hverken lyve for Dig eller gøre mig bedre, end jeg er. Men Du kan godt tro mig, naar jeg fortæller Dig, at Du er det eneste Menneske i Verden, jeg rigtig holder af. For det er sandt, Katja, det er saa sørgelig sandt . . .»

«Petja, min egen Ven, fortæl mig mere.»

«Jeg veed godt, hvad der foregik her paa Prilúka den Dag, Du blev forlovet med Niki. Det var ikke svært at regne ud og faa opklaret —»

«Hvad mener Du dog, Petja? Hvad er det, Du tænker paa?»

«Nej, Katja, lad os ikke tale om det. Det var slet ikke min Hensigt at komme ind paa noget af den Slags. Og Du maa heller ikke tro, at jeg i alle de mange Aar har baaret Nag til Dig, fordi Du ikke holdt det Løfte, Du gav mig her i Baaden . . .»

«Jeg har intet lovet Dig, intet andet end at jeg vilde skrive til Dig — og det holdt jeg, lige til Du forlod Prilúka i Vrede dengang . . .»

«Nej, det er ogsaa sandt; jeg gør Dig Uret, Katja. Jeg veed ikke, hvorfor jeg aldrig skal kunne lære at sige det, jeg virkelig mener. Jeg tænkte blot paa, at baade Dine Ord den Aften og . . . ogsaa noget andet, noget mere, som gjorde mig saa uendelig lykkelig . . . at det altsammen ligesom gav mig et Løfte og i hvert Fald havde en Betydning for mig, som jeg slet ikke kan forklare Dig og knap nok mig selv . . .»

«Kære Petja, hvor er Du dog trofast!»

«Du skulde blot ane, Katja, hvad jeg led ifjor, da Din Mor sendte mig Indbydelse efter Indbydelse, og det ikke var mig muligt at komme. Jeg hader denne forbandede

Krig og de samvittighedsløse Slyngler, der har styrtet os ud i den. Jeg forstaar, at Folket tilsidst rejser sig og kræver et andet Styre. Jeg er vis paa, at havde Far levet, saa havde han tænkt som jeg, og *han* havde haft Myndighed og Anseelse til at sige sin Mening. Ifjor kunde jeg ikke faa en Uges Frihed af Hensyn til Udrustningen af Stillehavs-Flaaden, som Japanerne nu har smadret, eller som ligger paa Havets Bund — og i Aar, hvad er det for en Slags Tjeneste, man bruges til? Politibetjent i Søofficers-Uniform — det er en køn Bestilling for Admiral Orloffs Søn!»

«Petja, bliv nu ikke uforsigtig. Men Gud skal vide, at jeg forstaar Dig. Miljúkin har været en Ulykke for dette Land og for os alle.»

«Du kan slet ikke tænke Dig, Katja, hvad jeg led ifjor. Endelig var Du bleven fri —»

«Petja!»

«Naa ja, set fra mit Synspunkt altsaa. Jeg havde nylig tilbragt de uforglemmelige Dage sammen med Dig ombord paa *Admiral Orloff*. Du var den, jeg ventede at møde. Du var min elskede Katja fra de lykkelige Aar. Og jeg skal ikke glemme, hvad Du sagde om de Helvedes Huse i Nývaja Jekaterínskaja . . .»

«Nej, dér har Du Ret, Petja. De er mig modbydelige, og de bliver det mere og mere, efter alt hvad jeg hører om dem.»

«Men ligemeget. Du var bleven fri. Du græd, og Din lille Pige græd. Du sagde selv til mig, at det var saa forfærdelig svært at være helt alene med alle sine Sorger og at føle sit Liv som en Byrde, næsten som en Skam . . .»

«Jeg husker det, Petja. Og hvor var det sandt — hvor er det sandt den Dag idag!»

«Saa tænkte jeg, at nu var maaske det Øjeblik kommet, hvor Du kunde have Brug for mig. Jeg veed jo godt, at jeg har ikke andet at byde Dig end min trofaste Kærlighed og et Par stærke Arme, der kan ro af alle Kræfter, naar Du blot vil styre . . . Ja, Du kan godt smile, Katja, men saadan er jeg nu engang, og Du aner ikke, hvor lykkelig jeg vilde være, hvis Du gav mig Lov at beskytte Dig og Dine Børn . . . Nej, afbryd mig ikke nu . . . Lad mig faa Lov til at sige Dig det hele, medens jeg endnu har Dig alene . . . Ombord paa *Admiral Orloff* bad jeg Dig om, at Du vilde sende Bud efter mig, naar Du trængte til mig. Der kom ingen Bud fra Dig, og selv om det var kommet, vilde jeg have haft svært ved at følge det, med mindre jeg skulde have taget min Afsked. Saa sandt jeg sidder her — jeg havde gjort det, Katja, hvis Du havde kaldt. Og tro ikke, at det vilde have været noget stort Offer — jeg er syg af den Skam, Krigen og alt det andet har bragt over os. Men det var kun Din Mor, der skrev, og jeg tænkte, at Du maaske helst vilde være en Tid i Fred og Stilhed her paa Prilúka, efter de Sorger Du havde haft. Jeg sagde til mig selv, at Du vidste nok bedst selv, naar Du var rede, og naar Du havde Brug for mig.»

«Petja, jeg elsker Dig for det, Du dèr siger. Papa og Mama havde Ret. Du er et fint og godt Menneske, Petja. Ingen anden er som Du.»

«Du skal ikke rose mig, for jeg fortjener det ikke. Jeg har skrevet mange Breve til Dig, som Du aldrig har faaet, og de sagde noget helt andet end det, Du nu syntes saa godt om. Jeg rev dem i Stykker. Jeg duer ikke til at skrive Breve. De bliver altid saa fattige for mig — eller ogsaa siger de noget overspændt Sludder, som jeg ikke vil være bekendt. Der er i det hele taget ikke ret meget, jeg

duer til. Jeg troer, Du kunde have faaet noget ud af mig, Katja. Og maaske kan Du det endnu, naar Du engang vil give mig Lov at ro af alle Kræfter for *Dig*.»

«Aa Petja, Du veed ikke . . . Du forstaar ikke . . .»

«Græd nu ikke igen, Katja. Jeg skal ikke plage Dig. Jeg veed, hvor meget Du har holdt af Din Mor, der var det bedste Menneske paa Jorden . . . og Du kan heller ikke sige, at jeg har plaget Dig i disse fjorten Dage — vel?»

«Nej, Petja, vist ikke . . . vist ikke . . .»

«Men nu rejser jeg imorgen, og saa maa Du give mig et Haab med paa Vejen. Hvis Du vidste, hvor jeg trænger til det, Katja — hvis Du forstod, hvor haardt jeg behøver et Haab at tære paa — hvis Du anede, hvor sygt mit Sind er blevet af disse lange Aars Ventetid . . . som ogsaa Din Mor sagde det . . . aa, Katja, hvis Du vidste, hvor jeg elsker Dig, saa vilde Du ikke være bange for at vise mig Barmhjærtighed.»

Der blev ganske stille. Fjærne, blege Stjærner spejlede sig i Søen. Sommernattens lune, fløjlsbløde Mørke svøbte sig om Slot og Park.

«Ikke straks, Katja . . . jeg forstaar godt, at Du ikke kan nu, lige efter Din Mors Død . . . og har jeg ventet saa længe, kan jeg ogsaa vente et halvt Aar mere . . . For mig vedbliver Du dog at være den, Du altid har været, Katja, min elskede . . . min Dronning . . .»

«Du skulde blot vide, hvor gærne jeg vilde; men jeg kan ikke — Petja, jeg *kan* ikke!»

«Hvorfor?»

«Spørg mig ikke, Petja, jeg beder Dig —»

«Jo, Katja, nu maa Du svare mig, nu eller aldrig. Jeg holder det ikke længere ud. For Guds Skyld, for min Fars

og for Din Mors Skyld — for min trofaste Kærligheds Skyld, Katja, jeg bønfalder Dig: giv mig et Haab — eller sig mig Sandheden.»

«Jeg er ikke fri, Petja . . . jeg kan ikke . . .»

Der hørtes en Hulken, og straks efter en haard, hæs Stemmes Spørgsmaal: «Katja, er det Farringham?»

«Ja, Petja . . . jeg har lovet ham . . .»

«Og naar — svar mig, Katja, naar har Du lovet ham?»

«Det er allerede længe siden, Petja, ifjor Foraar . . .»

«Og intet har Du skrevet til mig, intet har Du fortalt mig! Aa Katja, at Du kunde, at Du kunde!»

«Men Du veed jo ikke, hvor svært det er for mig selv, Petja . . . Du forstaar ikke, hvor gjerne jeg vilde give Dig det Haab, Du beder mig om . . .»

«Saa giv mig det, og lad Englænder være Englænder!»

«Nej, Petja, jeg kan ikke . . . jeg tør ikke . . . aa, vidste jeg blot, hvad jeg skulde gøre . . .»

«Katja, hvis Du ikke vil, at jeg skal miste min Forstand, saa svar mig, om Du er saaledes bundet til Farringham, at Du ikke kan og heller ikke vil bryde med ham?»

«Ja, Petja, det er jeg, og mit Hjærte bløder ved at sige Dig det, Du min bedste Ven, Du min elskede . . .»

«*Elskede!*» Stemmen lød hvast og koldt. «Jeg antager, efter hvad Du selv i sin Tid har fortalt mig, og efter hvad jeg hører her paa Prilúka, at Hr. Farringham har ventet paa Dig omtrent lige saa længe som jeg . . .»

«Ro mig tilbage, Petja. Naar Du taler til mig i den Tone, har jeg ikke mere at sige Dig.» Nu lød ogsaa hendes Stemme fast og skarpt.

«Ja, jeg skal straks ro af alle Kræfter, og saa kan Du styre. Se, hvordan Du har styret, Katja! Du binder Dig

til den, der kommer først, og som er paa Stedet. Og ham, der ikke trænger sig paa, Din gamle Barndomsven, ham, Du lovede . . . *mig* lader Du forkomme i Ensomhed og haabløs Venten. Man kunde blive bange for Dig — eller man kunde have Medlidenhed med Dig, stakkels Katja. Du veed ikke, hvad Kærlighed er, og hvad det vil sige trofast at vente i Længsel.»

«Petja, det er sent. Vi maa hjem. Jeg fryser.»

Hørte Farringham fra sit Skjul en Mands klagende og bitre Graad?

Sivene raslede, og deres Silkefaner sænkede sig i Mørket. Kort efter lød Aarernes Plasken i Søen.

George Farringham løb op mod det hvide Slot, skyndte sig til sit Værelse, pakkede i Hast en lille Haandkuffert og sneg sig derefter gennem Parken ud til den brede Landevej, der laa øde i Sommernatten.

Først da han var naaet til den gamle Eg, Halvvejen til Dubni, undte han sig Hvile og satte sig paa en Grøftekant. Han rystede endnu over hele Legemet, og han drog Vejret tungt og forpustet — som den, der er flyet fra en stor Fare. Hans Hjærte bankede saa hæftigt, at det gjorde ondt. Hans Sind var i Oprør.

Da han havde hvilet sig i nogen Tid — han vidste ikke selv hvorlænge — saae han Lys nærme sig i den Retning, han var kommet fra, og han skjulte sig. Prilúkas lille Enspænder, der kørte den daglige Post-Tur til Dubni, kom forbi. Paa Bukken sad Mikhajlo med Kaptajn Orloff ved sin Side. Vognen forsvandt ad Dubni til.

Men det var jo først imorgen Formiddag, Orloff skulde rejse . . . Desuden gik der slet ingen Tog fra Dubni paa denne Tid af Døgnet. Farringham selv havde overhovedet ikke fæstnet sig ved noget, der kunde kaldes en Plan, men

et eller andet Sted i hans Bevidsthed laa en Beslutning om at leje Vogn i Dubni og se at naa Koronevo eller en hvilken som helst anden Station paa Hovedlinjen til Kijef i Løbet af Natten eller Morgenen. Kunde Orloff have faaet den samme Tanke? Var ogsaa han paa Flugt fra Prilúka, og havde han som Husets gamle Ven faaet Mikhajlo overtalt til i Hemmelighed at hjælpe?

Farringham rejste sig og vilde løbe efter Vognen. For-gæves. Den var allerede langt borte. Heller ikke nyttede det at raabe.

Han stod raadløs. Der var et Øjeblik, hvor han syntes, at det vigtigste i Verden var at naa Kaptajn Orloff og sige ham, at Katja var fri, og at ingen George Farringham læn-gere spærrede Vejen for Orloffs Haab og Lykke. Til den Grad følte Farringham sig overbevist om, at netop saaledes maatte han handle, at han satte i Løb mod Dubni og først standsede, da han ikke orkede mere. Tvivl og Usikkerhed meldte sig hurtigt. Orloff kunde ikke vide, at Farringham havde lyttet. Med hvad Ret griber den ene Mand ind i den andens Skæbne? Hvis Orloff var paa Flugt, som Far-tingham selv, saa havde han vel handlet af de samme Aar-sager: Angst for en Fremtid ved Katjas Side, Sorg over et Livs spildte Kærlighed — og hvorfor da hindre ham i at udføre den Beslutning, man selv anser for den ene rigtige og den ene mulige?

Vende tilbage til Prilúka og tilstaa alt — baade Kær-lighedens uhjælpelige Forlis og det lurende Spioneri ved Søbredden? Nej, Farringham følte, at han savnede Mod. Og desuden — hvad vilde et Opgør nytte? Katja var ikke en Kvinde, som lod sig paavirke af Scener. Hun handlede efter sin Natur. Hun blev aldrig anderledes, hvilken Mand det saa end var, der i Øjeblikket optog hendes Tanker.

Hvis Orloff nu flygtede fra hende, saa var det, fordi han havde staaet Ansigt til Ansigt med Faren. En Forbrydelse vilde det være, om nogen holdt ham tilbage og atter ledte ham til Afgrundens Rand, for at han kunde styrte sig i den. Der findes ogsaa et Mændenes Broderskab. Aldrig vilde Farringham kunne bære Ansvaret for at give Orloff ny Næring til et Haab, der dog før eller senere vilde briste som en Boble, og hvoraf ingen Lykke kunde spire.

Og dog —! Hvis Petja Orloff kunde nøjes med de Smuler, der blev tilbage . . . hvis han med sin barnligt beskedne Natur, sin tjenende Beundring, sin taalmodige Underkastelse kunde lade sig stille tilfreds med den flygtige Kærlighedens Almisse, som Katja maaske vilde skænke ham, naar hun følte sig fri — vilde det saa ikke være ubarmhærtigt at spærre ham Adgangen til den? Maaske en Mand af Kaptajn Orloffs Støbning kunde tage til Takke, hvor George Farringham kun saae Krænkelser, Skuffelse og Sorg. Ingen Mand har Lov at lede sin Næste til Afgrundens Rand, for at han skal styrte sig i den. Men med hvilken Ret holde ham tilbage, naar han selv *vil*, og naar han troer, at Lykken venter ham i Dybet?

En ny Beslutning modnedes hos Farringham. Han vilde i Dubni søge Kaptajn Orloff og fortælle ham alt — fra Mand til Mand. Orloff skulde vide, baade at Katja var fri, som hun ønskede at være det, og hvorfor Farringham var flygtet fra Faren, der i en afgørende Time havde aabenbaret sig for ham. Intet skulde skjules, heller ingen Advarsel holdes tilbage. Saa maatte Orloff selv træffe sin Afgørelse, medens Tid endnu var.

Denne Beslutning gav George Farringham Fred i Sind. Han mente at handle efter Hjærtets og Ærens Love. Atter

fremskyndede han sine Skridt. Dubni var ikke større, end at Kaptajn Orloff maatte kunne findes, inden det blev for silde.

Da Farringham nærmede sig den lille Bys første Huse, kom Prilúkas Vogn tilbage.

«Mikhajlo, stands et Øjeblik, det er mig, Farringham!»

«Men Du alstyrende Gud, er *De* nu ogsaa her, Hr. Farringham?»

«Mikhajlo, hvor i Dubni er Kaptajn Orloff taget ind?»

«Han er ikke taget ind nogen Steder. Jeg kørte ham til Jøden, der har Postholderi. Pjotr Konstantínovitsj havde forfærdelig travlt, og han lejede Jødens Kibitka med de to bedste Heste for hurtigst muligt at køre til Koronevo . . .»

«Sagde han noget om, hvorfor han maatte rejse saa pludseligt?»

«Ikke meget, Hr. Farringham, ikke meget . . . Der var jo nok lidt om Tjenesten i Odessa . . . men, mellem os, kunde den nu ikke have ventet de Timer længere? Jeg holdt heller ikke af den Maade, hvorpaa han sagde Farvel til mig . . . han er et dejligt Menneske, Hr. Farringham, og vi har jo kendt ham, fra han var Dreng, men at han ligefrem skulde kysse mig og græde ved Afskeden . . . hm, ja, man tænker jo sit . . .»

«Mikhajlo, kør mig saa hurtigt, Du kan, til Postholderen; jeg veed ikke, hvor han boer. Du skal nok faa noget for Din Ulejlighed.»

«Har *De* nu ogsaa Tjeneste i Odessa, Hr. Farringham?»

Faa Øjeblikke efter holdt Mikhajlo for anden Gang hos Postholderen i Dubni.

Kaptajn Orloff var allerede kørt. Farringham gav Ordre til at spænde for en anden Vogn — ligegyldig hvilken

Slags, blot det var den letteste og hurtigste. Da Mikhajlo saae de Heste, der skulde spændes for, gjorde han Indsigelse og holdt et langt Foredrag om det upassende i at byde en Udlænding saadan et Par Krikker. Jøden jamrede sig og erklærede, at de var bedre end alle andre Postholders Heste i hele Ukrajne. Om Prisen, som forlangtes, opstod et nyt Skændsmaal mellem Jøden og Mikhajlo, der forsikrede Farringham, at han blev snydt og bedraget for mindst fem Rubler. Men Farringham skar kort over og spurgte om, hvor langt Forspring Orloff havde?

»Kun en halv Time,» erklærede Jøden.

«Løgn i Din forbandede Hals,» raabte Mikhajlo vredt. «Mindst en Time, snarere to. Og med de Ralliker, Du dør har givet den fremmede Bárin, naaer han ikke Kornevo før imorgen Middag, saa sandt jeg er en ærlig Mand og Du en Snydertamp af en Jøde.»

Men der var ingen andre Heste. Farringham var besluttet paa at lade dem løbe, til de styrtede. Undervejs blev der vel Mulighed for at leje eller købe andre.

Endelig var alt rede. Farringham trykkede Mikhajlo varmt i Haanden og bad ham fortælle paa Prilúka om deres Møde.

«Sig, at jeg skriver, saa snart jeg kan. Farvel, Mikhajlo. Lev vel, min Ven. Du og alle Prilúkas gamle Tjenere har været gode mod mig fremmede Mand. Jeg holder af Jer, og jeg skal aldrig glemme den Taknemlighed, jeg skylder Jer. I hører snart fra mig.»

Mikhajlo lagde godt Mærke til, hvor bevæget Farringham var. Hvad foregik der i denne underlige Sommernat?

«Tak selv, Hr. Farringham. Men vi ser Dem vel snart igen . . . nu da De har lært Russisk?»

Farringham sad allerede i Vognen. Han vendte sig om mod Mikhajlo og raabte til ham:

«Hils Mazeppa, Mikhajlo! Bliv ved med at være god imod Mazeppa!»

Vognen svingede ud af Porten, rumlede hen ad den toppede Stenbro og naaede den brede Vej med dens Græsmarker og Moradser, dens Sandflader og forræderiske Huller.

Mange Gange rejste Farringham sig i Vognen for at se frem efter den Flygtning, han stræbte at indhente. Mørket skjulte alt forude. Han længtes efter Morgenen og raadspurgte hvert Øjeblik sit Uhr. Landsbyerne, de kørte igennem, slumrede trygt i Natten, og mødte de hist og her en enlig Vandrer, saa vidste han intet at fortælle om en anden Vogn, der nylig skulde være kommet forbi paa dette Sted . . .

«Kør til, min Dreng, det haster!» gentog Farringham. Bondeknøsen paa Bukken lod Piskeslagene hagle ned over de smaa magre Heste, der asede sig frem gennem Pløre og Sand. Men Farringham syntes, at Vognen sneglede sig afsted. Han tænkte næppe mere paa Prilúka. Mørket bag ham var som et tæt Tæppe, der skilte ham fra et Livs-Afsnit, som var uigenkaldelig sluttet, en Fortid, der aldrig mere kunde genopstaa til Dagens Lys. Mørket forude var som et Flor, der skulde løfte sig for en Fremtid — hans egen, saa tom og fattig den end vilde blive, og en andens, der maaske endnu kunde finde et Haab at tære paa.

«Kør til, min Dreng, det haster!» Langsomt veg Natten. Fuglene vaagnede. Sollyset brød frem over Ukrajnes

Sletter. George Farringham stod op i Vognen og spejdede frem ad den brede Vej for at se efter ham, der flygtede i Sorg og Vrede, med blødende Hjærte og sygt Sind.

«Kør til, min Dreng, det haster!»

Fandtes der dog blot en Mulighed for at give Petja Orloff Underretning om, at et vigtigt Budskab jog efter ham! Begge de Mænd, der i disse Timer tænkte de samme Tanker, havde ventet gennem et Liv og spildt en Ungdom. De forenedes af en fælles Skæbne, voldt af samme Kvinde. Men endnu var der maaske Tid til at redde den ene af dem, hvis han selv vilde, og hvis han blot kunde indhentes paa sin Flugt...

Bondeknøsen erklærede, at et Hvil var nødvendigt for Hestene, hvis de ikke skulde knække helt sammen. Farringham gik op og ned ad Vejen, uden Tanker for andet end det Møde med Orloff, som han maatte og skulde naa til for at genvinde sin Samvittigheds Fred. Utaalmodigt trængte han paa Kusken for at komme videre — hurtigt — det haster!

Solen stod allerede højt paa Himlen, da han af en Bonde, der arbejdede i sin Mark lige ved Vejen, modtog de første Efterretninger om Flygtningen forude. Javel, en Officer i Uniform var kørt forbi straks efter Solopgang — en Kibitka Mage til Herrens egen, men med bedre Heste... Fra Time til Time voksede Efterretningernes Tal. Farringham var paa Sporet. Snart hed det sig, at Officeren var bleven set for lang Tid siden, snart, at han lige var kørt forbi, snart atter, at hans Vogn var slaet ind paa Genveje, som blev udførligt beskrevet... Forgæves spejdede Farringham fremefter. Gang paa Gang blev hans Haab skuffet. Hestene sneglede sig afsted, hvor ubarmhærtigt Piskeslagene end haglede over dem. Forsøg paa

at leje eller købe nye Heste førte blot til endeløse, mistænksomme Forhandlinger. Dagen skred, og Afstanden mellem Prilúkas to Flygtninge blev større og større.

Uhret gik til Middag, da Farringhams Vogn endelig holdt foran Koronevos Stationsbygning, der syntes uddød. Efter lang Søgen lykkedes det at faa fat paa en Tjenestemand, som oplyste, at en Marineofficer ganske rigtig havde løst Billet via Kijef til Odessa med Toget 10¹⁷. Han var kommen i sidste Øjeblik; men han havde naaet det. «Der er vel ikke Tvivl om,» tilføjede Jærnbane-Funktionæren, «at Toget gaar igennem til Kijef. Hvad der derefter sker, veed intet Menneske. Jeg gjorde udtrykkelig den paagældende Officer opmærksom paa, at Driften paa Linjen Kijef-Odessa er højst uregelmæssig, blandt andet af den Grund, at der er lagt stærkt Beslag paa den til Troppe-Transporter. Men maaske Deres Ven som Officer kan komme fra Kijef med et af Militær-Togene, især da hvis han rejser i Tjeneste-Anliggender.»

«Og naar gaar næste Tog herfra til Kijef?»

«Kl. 3⁴⁹, efter Ankomsten af Smaabane-Toget fra Tsjerníhof.»

Alt havde været forgæves. Farringham kunde ikke med ringeste Udsigt til Held fortsætte sin Forfølgelse gennem et fremmed Land i Oprør. Ethvert Haab om at naa Kaptajn Orloff var bristet. Skæbnen havde truffet sit Valg mellem *nu* og *aldrig*. Afgørelsen var falden.

George Farringham skrev et langt Brev til Petja Orloff og meddelte ham alt, hvad der var sket. Intet blev skjult. Mand talte til Mand.

Brevet adresserede Farringham til *Admiral Orloff*, Odessas Rhed. Det gik afsted med samme Tog, som førte ham selv til Kijef.

Efter en vanskelig og farefuld Rejse naaede han nogle Dage senere ind over den tyske Grænse. Fra «Farringham Castle» skrev han til Katja og tog Afsked med hende. Hun sendte ham flere Breve efter Modtagelsen af hans. Han lod dem ubesvarede. Ad mange Veje søgte hun at skaffe sig Underretning om ham. Det lykkedes hende kun at faa oplyst, at han var traadt ind i Koloni-Tjenesten og levede paa den anden Side Jordkloden.

George Farringham havde slettet Katja af sit Liv.

Fortumlet og forpint naaede Kaptajn Orloff til Odessa Andendagen efter sin Flugt fra Prilúka. Et Militærtog tog ham med fra Kijef. I to Nætter havde han ikke faaet Søvn. Det var ham en Overvindelse at spise. Han hørte næppe paa Beretningerne fra Oprøret i Sydrusland. Naar Landofficererne spurgte ham, om det var sandt, at de første Tegn til Mytteri havde vist sig blandt Matroserne i Sevastopol og Odessa, svarede han, at han intet vidste, fordi han havde været langt borte paa et Sted, hvor han i Løbet af faa Dage to Gange havde set Døden i Øjnene. Lyden af hans egen Stemme forekom ham fremmed. Efter de første Timers Ophidselse fulgte den aandelige Tomhed, der er som ufuldstændig Bedøvelse af Sjælen. Den ævner hverken at drømme eller klage. Men den føler sin Lidelse, som Legemet føler Kirurgens Snit i de syge Organer.

Det eneste, der havde holdt ham tilbage fra Selvmordet, var Tanken paa Pasjka, den lille sky og værgeløse Fugl, som ventede ham i deres beskedne Lejlighed i Odessa. Han vilde sørge for hende, saa godt han kunde, inden han sagde hende det sidste Farvel. Den Del af hans Indbo, som stammede fra Forældrenes Hjem, skulde sikres hans Søster Olga; hele Resten, Rub og Stub, skulde til-

høre Pasjka, Mandelberg maatte forstaa sig paa at skrive den Slags, saa der ikke senere kunde rokkes ved det. Alt i alt blev der nok et Tusind Rubler til Pasjka; maaske vilde de i hendes Hænder forslaa som en Hjælp til at komme over den første, vanskeligste Tid.

En sidste Gang vilde han tage sin lille trofaste Veninde i Armene og sige hende Tak. Saa skulde det være forbi. Livet havde ingen Mening. I Døden var der Fred og Hvile. Mod den længtes Petja Orloff.

Da Toget hen paa Eftermiddagen løb ind paa Odessas Banegaard, var Stationen og dens Omgivelser besat af Militær. Kaptajn Orloff maatte melde sig hos den øverstbefalende Officer, forevise sine Papirer og opgive sit Ærende i Odessa.

«Kaptajn Orloff, ser jeg,» sagde Gensdarm-Obersten efter at have kastet et Blik i Papirerne. «Ja Tak, saa behøver jeg ikke mere. De skal ombord i *Admiral Orloff*, og jeg har en Anelse om, at der er god Brug for Dem, Pjotr Konstantínovitsj. Foreløbig har Dagen idag været rolig, saa vidt jeg da veed herude. Men igaar havde vi en haard Tørn, og der blev rekvireret Bistand fra alle tre Panserkrydsere. Disse Havnekvarterer her i Odessa er rene Røverreder. Navnlig har Peressip udviklet sig til at blive Samlingssted for alt, hvad der findes af Revolutionære i Sydrusland. Herren maa vide, hvorfra de Folk faaer deres Vaaben; men sikkert er det, at de knalder paa Soldater og Politi, som var de et regulært Regiment Skarpskytter. Der bliver aldrig Ro her i Byen, før vi har faaet ryddet den Bule fra Grunden» — En Ordonnans meldte sig hos Obersten. «Undskylder De mig et Øjeblik, Pjotr

Konstantínovitsj? Jeg skal straks være hos Dem igen og give Dem Deres Passér-Seddel.»

«Tænkte jeg det ikke nok!», sagde Obersten, da han kom tilbage. «Nu gaar det løs igen. Jøde-Myrderier det ene Sted og Skraal paa fri Forfatning hele Havnen rundt. Jeg har Ordre til at faa de ny-ankomne Tropper afsted hurtigst muligt. Vil De have et Par Mand med som Eskorte, Pjótr Konstantínovitsj?»

«Nej Tak; jeg klarer mig sagtens med min Uniform og min Passér-Seddel.»

«Ja, paa Gensyn da. Det varer nok ikke længe, inden ogsaa De kommer i Ilden i dette Helvede.»

Orloff begav sig paa Vej til Fods. Alle Drosker var som blæst bort. Sporvogns-Trafiken syntes fuldstændig standset. De fleste Butiker havde Skodder for Vinduerne. I de øde Gader patruljerede ridende Politi og Gensdarmer. Nu og da mødte Orloff smaa Afdelinger Kosaker.

Pasjkas og hans lille Lejlighed laa i et Hus i Kher-sonskaja. For at naa hjem uden at gøre alt for stor en Omvej maatte han ind gennem den gamle Bydels tættest befolkede Kvarterer omkring Torvehallerne og Bankerne. Selve Gadenavnene angiver, at her har fra gammel Tid Jøder og Grækere holdt til, og her boer de den Dag idag tæt sammenklumpede. Da Orloff krydsede sig frem gennem Gensdarm-Patruljer i Nærheden af Jevrejskaja («Jødegaden»), hørte han Skud og Skrig derinde fra; lidt længere fremme lød Sang og Hurraraab, der atter pludselig overdøvedes af skærende Hysten — som fra en Flok saarede Hunde eller Ulve. Af og til knaldede Revolvere og Glas splintredes. Men det var kun Lyd-Indtryk, der naaede Kaptajn Orloff; Politi, Gensdarmer og Tropper skjulte som

bag et Tæppe, hvad der foregik et eller andet Sted paa den anden Side deres Rækker.

Jo nærmere han kom Deribásos-Parken, hvor Khersonskaja udmunder, desto fjærnere lød Larmen fra den indre Bys Jøde- og Græker-Gader. Men andre Lyde fra en anden Retning begyndte samtidig at naa frem til Orloffs Øren. Han standsede et Øjeblik ved Parkens Gitter og lyttede. Ingen Tvivl mulig: fra Nordvest hørtes Gevær-salver. Der blev kæmpet i Peressip. Hvor Konnaja skærer Khersonskaja, saae Orloff Fodfolk i Løb ud mod Havneforstaden. Der randt en Strøm af Tropper forbi det gamle Hus, hvori General Karatáfef boede.

Kaptajn Orloff fandt sin egen Gadedør i Khersonskaja stænget indvendig fra. Han ringede flere Gange uden Resultat. En Politi-Patrulje, som kom forbi, saae ham dunke og hamre paa Døren. Mellem Betjentene veksledes nogle Ord om, at den Marine-Officer dér aabenbart havde travlt med at komme under Tag. «Forhaabentlig er han modigere ombord,» var der En, der sagde, og hans Sidemænd lo. I Genbo-Husene fulgte mange Øjne Orloffs ubeherskede Færd foran den lukkede Dør.

Langt om længe hørtes en Stemme gennem Nøglehullet: «Hvem banker?» Orloff opgav sit Navn og forlangte at komme ind straks . . . eller han skulde . . . ! Forsigtigt spurgte Husets Dvornik — Portneren og Gaardpasseren — om Kaptajnen var alene, og om Gaden var rolig? Først da han havde faaet tilfredsstillende Svar, aabnede han Døren og lod Orloff smutte ind.

«Ja, undskyld mange Gange, Deres Velbaarenhed, men man kan jo ikke være varsom nok i disse Tider . . . Og vi ventede Dem jo ikke . . . Ellers havde Pakhómja Pávlovna ogsaa nok været her for at tage imod Dem . . .»

«Er Pasjka ikke hjemme?»

Den gamle Dvornik, Andréj, saae undrende paa Orloff, der i de fjorten Dage, han havde været borte, var bleven bleg og gusten og havde faaet mørke Rande om Øjnene.

«Nej, Deres Velbaarenhed, Pakhómja Pávlovna har ikke været hjemme i de sidste otte—ti Dage . . . ja, det vil sige, hun har jo nok været her omtrent hver Dag . . .»

«Tal, saa man kan forstaa Dig, Andréj, eller jeg gør en Ulykke paa Dig . . .»

«Undskyld mange Gange, men Deres Velbaarenhed er da ikke syg? De ser virkelig ikke ud, som De var rask . . . Ja . . . javel, Deres Velbaarenhed, nu skal jeg straks . . . Altsaa, da Deres Velbaarenhed ikke kom hjem den Dag, De havde sagt, og da vi altsaa ventede Dem . . . Herregud, den lille Pakhómja Pávlovna havde saamænd pyntet saa fint oppe hos Dem med Blomster; der var nok Blomster for to Rubler, som ogsaa min Kone Arina sagde . . . javel, Deres Velbaarenhed, nu er jeg der . . . nu skal jeg straks være der . . . og da De altsaa ikke kom, saa blev den smaa Pakhómja Pávlovna jo lidt ked af det, og mellem os, jeg troer ogsaa nok lidt bange for at være helt alene i disse Tider, hvor et ærligt Menneske kan risikere at blive slaet ihjel, bare man gaar over Gaden for at købe en Gulerod . . . javel, Deres Velbaarenhed, nu kommer det . . . og saa sagde hun til min Kone, Pakhómja Pávlovna altsaa, at hun vilde hellere flytte ud til sin Veninde, De veed nok, *mange* af den Slags har hun aldrig haft, men der er jo hende, den lille Varja, Varvára Antónovna, som ogsaa er fra Sevastopol, og som boer hos sine Forældre . . .»

«Naar flyttede Pasjka ud til Varja?»

«Hun ventede saamænd baade een og to Dage, men

saa turde hun ikke mere være alene, saadan modig har hun jo aldrig været, og man *kan* ogsaa nok forstaa det, som min Kone Arina sagde . . .»

«Men Du fortalte før, at Pasjka havde været her hver Dag?»

«Hvad hun altsaa ogsaa har. Hver Dag, lidt før denne Tid, har hun været her, enten alene eller med Varja, for at høre, om Deres Velbaarenhed var kommen, eller om der laa Brev, som hun saa nok skulde faa læst for sig . . . Varja læser ikke daarligt . . . Men der *var* jo ingenting, som Deres Velbaarenhed bedst selv veed.»

«Har hun været her idag?»

«Ih Du Fredsens, nej! Hvor kan Deres Velbaarenhed tro! De andre Dage, naar hun sad et Øjeblik hos min Kone, var hun saa bevæget af Turen, at hun ligefrem rystede, især da Varjas Forældre forleden havde fortalt hende, at der er Matroser fra Krigsskibene, som har taget Parti for disse Banditter og Mordere. Men veed Deres Velbaarenhed, hvad min Kone ogsaa sagde, at det saamænd slet ikke er sig selv, den lille Pakhómja Pávlovna er bange for, men Dem . . .»

«Kender Du Varjas Adresse?»

«Javel, Deres Velbaarenhed, Pakhómja Pávlovna har givet mig den, for at jeg kunde sende Drengen hen til hende med Besked, hvis Deres Velbaarenhed alligevel skulde komme igen. Men jeg beder Deres Velbaarenhed mange Gange undskylde, idag *kan* jeg ikke sende Knægten ud i det Kvarter, saa gjerne jeg vilde . . .»

«Men hvor boer da Varjas Forældre?»

«Nóvaja Jekaterínskaja Nr. 21, fjerde Sal tilhøjre.»

Kaptajn Orloff greb den gamle Dvornik i Brystet og skreg ind imod ham:

«Du lyver, Slyngel, Du lyver for mig —!»

Andréj gjorde sig fri af Orloffs Tag og veg nogle Skridt tilbage. Medlidende og venligt, som man taler til et sygt Barn, sagde han saa: «Herregud, Deres Velbaarenhed, hvad er der dog sket med Dem, saadan som De ser ud?»

Petja Orloff satte sig paa et Trappetrin i Korridoren og dækkede Ansigtet med sine Hænder.

«Men hvorfor hindrede Du og Din Kone ikke Pasjka i at flytte ud i de Helvedes Huse?» spurgte Orloff med skælvende Stemme.

«Hvor kunde vi, Deres Velbaarenhed! Hun bad os jo ikke om Forlov. Og naar nu Varjas Forældre boer der, og det er pæne Folk, Manden har været Snedker paa Værftet i Sévastopol, ligesom Pakhómja Pávlovnas egen Far . . .»

«Men I vidste jo dog, at der boer en Mængde Revolutionære og *Intelligenti!*»

«Ganske vist, ganske vist, og det sagde min Kone ogsaa baade til Varja og Pakhómja Pávlovna; men Varjas Forældre er ikke af den Slags, Deres Velbaarenhed. Det er pæne Haandværks-Folk, som ikke mænger sig med Mordere og Banditter, hvad Deres Velbaarenhed nok selv kan tænke, siden De kender Varja, som er en skikkelig Pige, det ved Gud hun er . . . Og desuden var der jo dengang ikke sket noget særligt ude i Peressip, ikke andet end det, vi har hørt hele Sommeren. Det var meget værre i Jevrejskaja og Slobódka . . . Men hvis blot Deres Velbaarenhed var kommen hjem paa den Dag, der var aftalt, saa havde Pakhómja Pávlovna aldrig forladt Huset her, og saa havde hun været fri for at sidde og være bange hos Varjas Forældre, hvad hun nu er, lille Skind, og hvad der ogsaa kan være meget rimeligt . . . Det er Deres Vel-

baarenheds egen Skyld, og det kan ikke nytte at slaa en stakkels fattig Dvornik af den Grund . . . »

Kaptajn Orloff rejste sig og rakte Andréj Haanden. «Tilgiv mig, min Ven. Jeg troer ikke, jeg er helt rask.»

«Deres Velbaarenhed skal ikke bede mig om Undskyldning . . . Nej Tak, jeg skal ingen Penge have; det er aldrig værd at tale mere om den Smule Hidsighed . . . Deres Velbaarenhed plejer ellers ikke at være af de *store*, og derfor tog jeg mig det lidt nær . . . »

«Nr. 21, fjerde Sal tilhøjre, sagde Du — ikke?»

«Javel, Deres Velbaarenhed; men De vil da ikke nu . . . ?»

«Jo. Jeg gaar ud og henter Pasjka og tager hende med mig hjem — eller, hvis det ikke kan lade sig gøre, saa bliver jeg hos hende, til Faren er overstaaet.»

Den gamle Dvornik rystede paa Hovedet. Men Orloff vilde ikke høre mere og lod ham aabne Døren.

Gennem Konnaja gik Kaptajn Orloff ud til Peræssip. Det Hus, hvori General Karatájef boede, og hvor Mandelberg & Krusjofski havde deres Kontorer paa første Sal, laa stænget og med Skodder for alle Vinduerne. I denne Del af Gaden, ikke langt fra det ærkebiskoppelige Palæ, hørtes tydeligt Skuddene fra Peræssip. General Karatájef kunde være stolt af sit Værk! Derinde bag Slaa og Skodder sad han nu i tryk Besiddelse af sit Guld, ligegyldig for andres Sorg og Smærte. Hvad brød General Karatájef sig vel om, at de graa Husrækker, Mindesmærket over hans Sejr paa Prilúka, plettedes med Blod! Kan hænde, at han skælvede for sine Ejendommers Sikkerhed. Men han ofrede det ikke en Tanke, at Menneskers Livslykke laa begravet under de vældige Murmasser ved Sortehavets Kyst. General Karatájef gjorde Ret i at gemme sig. Den Sum af Lidelse, hans sejrrige Magt havde voldt, vok-

sede omkap med hans Gulddynger og raabte mod Himlen om Hævn. Forbandelsen veg ikke fra hans Kæmpeværk ved det stormende, farefulde Hav — Gravmælet over en Ungdoms Drømme og Haab.

Da Kaptajn Orloff naede til det Sted, hvor Højsletten, som bærer det gamle Odessa, brat falder ned mod de flade Strandmarker, hvorpaa Peressip er bygget — da Petja Orloff var kommet til dette Sted, saae han, at Adgangene til den højtliggende Del af Byen var spærrede af Tropper. Hist og her stod Mitrailløser rede til at modtage et Angreb. Skydningen nede i Peressips Gader var i Aftagende. Ambulancer befandt sig paa Vej op og ned ad Skraaningen.

En yngre Officer traadte hen til Orloff, hilste og spurgte efter hans Passér-Seddel.

«De undskylder, Hr. Kaptajn, men vi har de strængeste Ordre.»

«Hvad foregaar der dernede?»

«Vi havde troet, at vi idag skulde have gjort Ende paa hele Historien og forfulgt disse Slyngler ind i deres Smuthuller. Men naturligvis kom der Kontra-Ordre. Fyrst Olénin veed ikke, hvad han selv vil. En Times Alvor og en Times Sløjhed, det synes at være hans Politik. D'Herrens *Intelligenti* og deres Forbundsfæller er mere konsekvente, det maa man lade dem.»

«Er det forbi dernede?»

«Omtrent. Vi har rensset Gaderne.»

«Er der faldet mange?»

«Se selv,» svarede Officeren og pegede paa den lange Række Baarer, som var paa Vej op ad Skraaningen. «Der har ingen Marinesoldater været med idag — i hvert Fald ikke paa vor Side,» tilføjede han med et Smil. «Og det kan De være glad ved, Hr. Kaptajn. Det er et grimt

Haandværk, dette her. Det gaar ud over lovlig mange uskyldige, naar d'Herrer *Intelligenti* vil indføre fri Forfatning og Republik i en Haandevending. Vi har de kommunale Sygehuse et Par Skridt herfra, og dèr sender vi alle Kvinderne og Børnene hen; men nu begynder det allerede at knibe med Pladsen . . .»

«Er der Kvinder mellem de saarede?»

«Mange.»

«Jeg takker Dem. Paa Gensyn, Hr. Løjtnant.»

Petja Orloff skyndte sig ned ad Skraaningen. Fra Baarerne, han mødte, lød Jamren og vild Tale. Mellem de saarede, som selv kunde gaa, var der baade Soldater, Arbejdere og Kvinder. Mange Arrestanter førtes forbi med bundne Hænder og under Eskorte af Gensdarmer.

Endelig naaede Kaptajn Orloff Indgangen til Nývaja Jekaterínskaja. Det var blevet sent paa Dagen, men endnu skinnede Solen paa den hellige Sofijas Safir-Kupler, der yndefuldt hævede sig op over de graa Proletar-Huses Mylr.

Nogle Soldater var i Færd med at slæbe en falden Hest til Side, saa den ikke skulde spærre Gaden for de Kosak-Patroljer, der red gennem den. Poli- og Gensdarm-Poster stod opstillede med faa Skridts Mellemlum. Ambulance-Tropper var beskæftigede med de saarede; Ligene af faldne Soldater og Oprørere blev lagt i Rækker paa Fortovet. Stenbroen var plettet af Blod, snart i Striber, snart i Flager, som dækkedes af Fluesværme. Brandmænd fjærnede Resterne af en Barrikade, der var stablet sammen af Trækvogne, Sten og en Del Stole og Borde. Flere Steder paa Gaden lå bortkastede Munderings-Stykker, Skaar fra splintrede Ruder, Huer og Kasketter, afrevne Tøjstumper, blodige Klude og tomme Patronhylstre.

Kosakhestenes Hove klaprede i Stenbroen. Nogle vildfarne Hunde satte i Hyl eller gøede foran lukkede Døre. Fra Sidegader lød nu og da et enkelt Skud. Naar en Saaret løftedes paa Baare, skar Skrig gennem Luften — overdøvende alle andre Lyde.

Militæret var Herre paa Pladsen. Oprørerne havde gemt sig eller var flygtet og havde efterladt deres Døde og Saarede.

Kaptajn Orloff krydsede fra Fortov til Fortov, hver Gang han saae, at der i de velordnede Lig-Rækker fandtes Kvinder. Han gled i halvstørknet Blod, hvorfra en Sky af Fluer hævede sig. Nu og da standsede han for at tale med Læger eller Ambulance-Soldater. En Kosak-Officer, der en Tid havde iagttaget ham, red hen til ham og bad om at se hans Passér-Seddel, hilste derpaa høfligt og red videre, men vedblev dog at holde Øje med ham.

Til Tider kunde Petja Orloff høre Sortehavets Brænding bag Nývaja Jekaterínskajas østre Husrække.

Nr. 15. — Nr. 17. — Nr. 19, et Hjørnested. Ovre paa det modsatte Fortov en Række Lig.

Kaptajn Orloff skridtede derover.

Højere end alle Valpladsens Lyde skar et fortvivlet Raab gennem Luften:

«Hjælp! Hjælp!»

Petja Orloff kastede sig over Pasjkas Lig, og hans Skrig om Hjælp overdøvede Saaredes Jamren, Hestehoves Klappren i Stenbroen og Bruset fra Sortehavets Brænding.

Pasjka laa paa Proletar-Gadens Flise, og hendes brystne Øjne syntes at stirre mod Himlen. Hun var hvid som Marmor. Det svære, mørkebrune Haar havde løst sig op og vældede frem over Skuldrene. Intet Saar skæmmede

det fine, barnlige Ansigt. Men dets Træk var stivnede i Dødens Rædsel.

Ved Pasjkas Side laa Varja, hendes eneste Veninde, med Hovedet kløvet af et Sabelhug, ukendelig under størket Blod.

«Hjælp! Hjælp!»

Politi og Gensdarmer var ilet til. Kosak-Officeren stod af Hesten og nærmede sig Orloff, der krystede Pasjka i sin Favn.

«Kender De den unge Pige og kan identificere hende?», spurgte Kosak-Officeren. «Hørte hun til herude i denne Røverbule?»

«Hjælp! Hjælp!»

«Hvad skal vi hjælpe Dem med, Hr. Kaptajn? Kom til Dem selv. Jeg lagde nok Mærke til før, at der var noget i Vejen med Dem. Søgte De efter dette Pigebarn?»

Men Petja Orloff hørte intet. Hans Taarer vædede det marmorhvide Ansigt, hans Haand strøg over Haarets Fylde, og hulkende bønfuldt han hende vende tilbage til Livet.

«Pasjka, min lille Fugl, nu er jeg jo kommen tilbage . . . Pasjka, min lille Fugl, vær tryk, nu skal jeg aldrig mere forlade Dig!»

Officeren og Soldaterne vekslede Blikke. En Gensdarm tørrede sine Øjne og sagde højt: «Det er ligemeget, men jeg vilde hellere være fri for denne Haandtering.» Officeren befalede kort: «Stille!» Saa lagde han sin Haand paa Orloffs Skulder og bad ham komme til sig selv.

«Jeg kan jo forstaa, at De har en Del tilovers for denne unge Pige. Men det nytter ikke at klage mere, Hr. Kaptajn. Ulykken har villet, at hun skulde falde som Offer for disse revolutionære Banditter, der raaber paa Fri-

hed og Broderskab, og som slaar uskyldige Kvinder og Børn ihjel . . .»

«Løgn!» svarede Orloff og vendte sig pludselig om. I det samme mærkede han, at hans Uniform klæbede til Pasjkas Dragt. Hun var saaret i Brystet af Sabel eller Kugle, og Blodet havde dannet en Skjold paa Kjolen. — «Løgn! Det er Jer, der har myrdet hende!» Han stod hvid og dirrende foran Officeren, med Haanden paa Sabelhæftet.

«Jeg veed ikke, hvor nær De har staaet denne unge Pige, Kaptajn Orloff — var det ikke Orloff, jeg læste paa Deres Passèr-Seddel? Men jeg antager, at De maa have staaet hende *meget* nær, og derfor vil jeg tilskrive Deres ubeherskede Udtryk den Bevægelse, der naturlig har grebet Dem.»

«Jeg er Kaptajn Pjotr Konstantinovitsj Orloff, Næstkommanderende paa *Admiral Orloff* . . .»

Uvilkaarlig rettede Soldaterne sig og hilste.

«. . . hvis De har tænkt Dem at kræve mig til Regnskab, veed De altsaa, hvor De kan finde mig.»

Han vendte sig om mod Soldaterne. «Jeg ønsker, at denne unge Piges Lig skal føres til min Bopæl, Khersonskaja 51, endnu i Aften.»

«Det gør mig ondt, Hr. Kaptajn, men jeg er ikke i Stand til at lade dette Ønske opfylde,» sagde Kosak-Officeren myndigt. «General-Guvernørens Ordre lyder paa, at alle Lig skal samles og — saa vidt de ikke er militære — bringes til det kommunale Sygehus, hvor der i Løbet af Dagen imorgen vil blive Lejlighed til at identificere dem, eventuelt at faa dem udleveret.»

«Og der kan ingen Undtagelse gøres?»

«Jeg handler efter General-Guvernørens Ordre, og jeg

taler i dette Øjeblik til en Officer. Mere behøver jeg vel ikke at sige.»

Orloff bøjede sig atter over Pasjkas Lig, trykkede Øjnene til, kyssede den hvide Pande og gjorde Korsets Tegn.

Derpaa vendte han sig, hilste Kosak-Officeren og gik over Gaden til Nr. 21. Ingen svarede paa hans Banken og Kimen. Man skulde tro, at alt Liv var udslukt i dette som i alle Nývaja Jekaterínskajas andre Huse.

Kosak-Officeren nærmede sig igen. «Ja, jeg beder Dem undskylde, Hr. Kaptajn, det kunde se ud, som forfulgte jeg Dem; men jeg kan jo kun handle efter mine Ordre. Enhver Forbindelse mellem Militæret og Beboerne i dette Kvarter er paa det strængeste forbudt. Ingen maa komme ind i Husene — oprindeligt var Planen vist nok en ganske anden — og ingen maa forlade dem, før det ved Trommeslag er forkyndt, at . . .»

«Men dette er jo Barbari! De Mennesker, der boer her, har vel ogsaa Følelser i Livet.»

Kosak-Officeren trak paa Skuldrene. «Jeg indrømmer, at det er haardt for dem, der har Saarede og Døde herude. Men de uskyldige maa lide med de skyldige; saadan gaar det vel allevegne. Desværre er det lykkedes de revolutionære Mordere at lokke baade Soldater og Orlogsmatroses over paa deres Side. Men ikke engang dem maa vi hente frem af deres Smuthuller. Vi skal staa og vente paa dem — jeg antager, vi kommer til at vente temmelig længe.»

«Det vilde være mig meget om at gøre at kunne opsøge en respektabel Haandværker-Familje, som boer her i Nr. 21.»

«Umuligt, Hr. Kaptajn. De maa tro, at jeg føler det som en i høj Grad ubehagelig Pligt at skulle hindre Dem

i baade det ene og det andet . . . en Officer med Deres Navn . . . men med mindre General, Fyrst Olénin giver Dem Tilladelsen, kan ingen give Dem den.»

Atter tog de to Officerer Afsked. Orloff vendte tilbage til Højslettens Odessa. Byen var som uddød. Det korte Tasmørke afløstes af Natten. Men ingen Lygter tændtes, og intet Lys viste sig i de Vinduer, der vendte til Gaderne. Kavalleri-Afdelinger gennemred Odessa og dens Forstæder paa Kryds og tværs.

En blodig Dag ebbede ud i Sommernatten.

Fyrst Olénin, Grev Gavriil Dolgoruki, Politimesteren i Odessa, flere Generaler og de tre Skibschefer var samlede i General-Guvernørens Arbejdsværelse.

Fra alle Sider havde Øvrigheden modtaget Efterretning om, at der herskede voldsom Ophidselse i Byen i Anledning af den foregaaende Dags Blodbad. Der var indløbet Klager fra adskillige fremmede Konsuler, fordi fredelige Udlændinges Personer og Ejendom havde lidt Overlast under Gadekampene i Jødekvarteret. Byens Borgere tilkendegav aabenlyst deres Harmes over den hensigtsløse Kamp i Peressip, der havde kostet et Par Hundrede Uskyldiges Liv eller Helsen, men som iøvrigt intet havde udrettet til fremtidig Sikring af Ro og Orden. Ikke en eneste revolutionær Leder var arresteret eller falden. Politi, Gensdarmer og Kosaker havde kun kunnet lægge Haand paa ganske underordnede Personer, der var revne med af Oprøret, men som i Virkeligheden blot var tilfældige Menige. Troppernes Angreb havde fundet Sted uden det af Loven krævede Varsel og paa et Tidspunkt, hvor intet anende Kvinder og Børn befandt sig mellem Kosakerne og de Revolutionære. Saa snart Militæret var blevet Herre i Peressips Gader, kom Ordren til at standse enhver Forfølgelse af den dyrekøbte Sejr, og det var denne Ordre, der mere end noget

andet havde vakt Forbitrelse mellem Borgerne og blandt Soldaterne. Øvrigheden lod en Mulighed for at gøre det af med de virkelige Urostiftere slippe sig af Hænderne, og uskyldigt Blod var udgydt forgæves.

Militæret havde mistet henved hundrede Mand — skudt fra Baghold, af usynlige Fjender. Det viste sig, at næsten alle Arrestanterne, Faldne og Saarede var vaabenløse, og altsaa maatte der være bleven fyret fra Vinduer og Tage. Alligevel veg General-Guvernøren i sidste Øjeblik tilbage for en Husundersøgelse i Nývaja Jekaterínskaja og de tilgrænsende Gader. Smaa Flyveblade, hvis Trykkersted det trods al Umage ikke var muligt at faa opsporet, haanede Fyrst Olénin og opfordrede i Tsarens og Fædrelandets Navn Tropperne til næste Gang at handle paa egen Haand. Andre Opraab, som stammede fra de «intelligente», gav aabenlyst Soldater og Matroser Anvisning paa Mytteri. De hos General-Guvernøren forsamlede Officerer af Hær og Flaade meddelte overensstemmende, at Tallet paa Desertører voksede med rivende Fart. Politimesteren havde lignende Erfaringer, navnlig fra Gensdarmeriet.

Drøftelsen hos Fyrst Olénin trak længe ud. Især gjorde de Meddelelser, Chefen for *Admiral Orloff* bragte, et stærkt Indtryk paa Forsamlingen. Chefen udtalte, at han ikke vilde være i Stand til at anføre et eneste haandgribeligt Bevis paa, at Mytteri blev forberedt; men der foregik utvivlsomt mistænkelige Ting — desværre med Støtte fra Underofficererne, saaledes at det blev saa godt som umuligt at faa opklaret, hvad der var i Gære.

«Paa Deres Højheds udtrykkelige Forespørgsel skal jeg» — sagde *Admiral Orloffs* Chef — «give det eneste Svar, der er muligt i dette Øjeblik: Jeg har ikke mine Folk i Haanden, saaledes som jeg burde have det, og jeg kan

ikke tilraade, at de i større Omfang anvendes til Ordenens Opretholdelse i Havnekvartererne eller overhovedet i Land. Hvis min Næstkommanderende, Kaptajn Orloff, havde været her, vilde Sagen maaske se noget anderledes ud. Han har altid staaet i et særligt Forhold til Folkene, og med det Navn, han bærer, og ved sin hele Væremåde baade i og udenfor Tjenesten har han vundet usædvanlig Yndest paa Sortehavsflaaden. Men han er her ikke, og der kan ikke gøres noget ved den Ting.»

«Hvorfor er Orloff her ikke?» spurgte Fyrst Olénin.

Panserkrydserens Chef og Grev Gavriil Dolgoruki gav General-Guvernøren de fornødne Oplysninger.

«Orloff skulde have været tilbage igaar,» vedblev Chefen. «Jeg har imidlertid intet set til ham hverken igaar eller idag. Maaske Uregelmæssighederne i Jærnbane-Tjenesten har standset ham et eller andet Sted undervejs.»

«Højest sandsynligt,» indskød Grev Dolgoruki. «Det er nu flere Dage siden, jeg har hørt fra min Hustru, der opholdt sig paa Prilúka sammen med Pjótr Konstantínovitsj. Og hun plejer ellers at sende mig et Par Ord hver Dag.»

Admiral Orloffs Chef foreslog, at der skulde gives ham Tilladelse til at stikke til Søs en Ugestid. Det vilde maaske hjælpe paa Folkenes Disciplin og i hvert Fald holde dem borte fra usund Paavirkning. Men Forslaget blev bestemt afvist. Ingen Del af den væbnede Magt kunde undværes, og det vilde kunne faa uberegnelige Virkninger til alle Sider, hvis Odessa i dette Øjeblik saae *Admiral Orloff* forlade Rheden.

«Jeg er underlagt Deres Højheds Befaling,» svarede Chefen, «og den skal blive udført. Men jeg tillader mig i Ærbødighed at minde om, at jeg i Tide har advaret.»

Raadet hos General-Guvernøren traf langt om længe

sine Beslutninger, der tydelig bar Præg af at være Udbyttet af en Drøftelse under Fyrst Olénins Forsæde.

Som en Indrømmelse til Odessas offentlige Mening vilde der blive truffet Foranstaltninger til at begrave Ligene af de Faldne — baade dem fra Jøde- og Græker-Kvarteret og dem fra Peressip — paa Byens Bekostning, og der skulde gives Tilladelse til, at enhver Paarørende kunde slutte sig til Følget; medens paa den anden Side ingen Demonstrationer vilde blive taalt. For alle Tilfældes Skyld skulde Tropperne holdes under Vaaben, rede til Afmarsj ved første Signal. Af Hensyn til, at Odessas to aarlige, uhyggelige Sommergæster: Koleraen og den sorte Pest, allerede havde vist sig, maatte Masse-Begravelsen finde Sted den følgende Dag om Formiddagen.

Men samtidig vedtog General-Guvernørens Raad at gaa frem med den yderste Strængthed overfor enhver revolutionær Bevægelse, hvilken Oprindelse den end havde, og hvilket Maal den end vedkendte sig. Ingen Gentagelse af Jøde- og Fremmed-Forfølgelserne skulde taales, selv om Tsarens og Fædrelandets Navn blev paakaldt. Ved mindste Tegn paa Oprør i Peressip eller andre Kvarterer, hvor de «intelligente» og Havnearbejdernes urolige Elementer holdt til, skulde de paagældende Bydele omringes og besættes med Tropper, saaledes at ingen kunde undslippe. Enhver, der blev truffen med Vaaben i Haand, skulde arresteres og føres for den militære Standret, i Tilfælde af Modstand skydes ned paa Stedet. Huse, hvori Oprørerne søgte Tilflugt, vilde være at gennemsoge, til Flygtningene var fundne. Folk, der gav Oprørerne Husly, maatte dele Skæbne med Forbryderne mod Lov og Orden. Brandvæsnet vilde blive stillet under Militærets Befaling og havde at yde det enhver Bistand, der blev forlangt, ogsaa ved Forbryderes Paagrib-

else. Der anvistes Politimesteren et betydeligt Beløb til Uddeling blandt Politiets og Gensdarmeriets Mandskab i Anledning af den øgede Tjeneste. Ligeledes blev der stillet anseelige Midler til Raadighed for Politiets hemmelige Efterretningsvæsen.

Kun højtstaaende militære og civile Embedsmænd var tilstede i General-Guvernørens Raad. Faa Timer efter at det var blevet sluttet, indløb imidlertid de første Meldinger om Fyrst Olénins Beslutninger til en lille Kres af Mænd, der sad i et nødtørftigt møbleret Værelse ude i Nóvaja Jekaterínskaja. Inden Aften kendte disse Mænd hver eneste vigtig Enkelthed i den civile og militære Øvrigheds Planer.

Den gamle Dvornik Andréj i Khersonskaja 51 talte med sin Kone Arina.

«Det er over Middag, Arina, og endnu har vi ikke set noget til Kaptajnen, siden han igaar Aftes kom hjem og mere lignede en Død end en Levende. Jeg holder ikke af det, Arina. Det er ikke naturligt. Jeg siger ingenting til, at Du gaar og græder for Pasjka og Varja, stakkels Smaa. Men vi maa tænke paa de levende først, Arina.»

«Han sover, vores Kaptajn. Herregud, Andréj, lad ham sove, saa længe han kan. Han vaagner tidsnok til sine Sorger og sin Ensomhed.»

En Times Tid senere kom Andréj igen ind til sin Kone og gentog: «Jeg holder ikke af det, Arina. Det er ikke naturligt.» De drøftede frem og tilbage, hvad de skulde gøre. Udfaldet blev, at hvis Kaptajn Orloff ikke havde ladet høre fra sig til Kl. 2, saa vilde Arina se derop og bringe The og Brød med sig. «Stakkels Mand! Nu har han jo ingen til at sørge for sig.»

Men da Klokken blev to, og Orloff stadig ikke havde givet Livstegn, lod Andréjs Samvittighed ham ikke Fred; han *maatte* følges med Arina.

De lukkede sig ind i den lille Lejlighed med deres egen Nøgle og listede frem til Soveværelset. Paa Sengen laa Kaptajn Orloff fuldt paaklædt og i dyb Søvn. Det var tydeligt, at han den foregaaende Aften havde kastet sig paa Sengen, som han gik og stod.

Andréj og Arina vekslede Blikke og vidste ikke, hvad de skulde gøre. Efter en Tids Betænkning kom den gamle Dvornik imidlertid tilbage til sin oprindelige Anskuelse: «Jeg holder ikke af det. Det er ikke naturligt, Arina!» Og han gik hen til Sengen og rørte ved Orloffs Arm.

«Deres Velbaarenhed, Klokken er over to . . .»

Petja slog Øjnene op og saa sig forvildet om. «Katja . . .» stammede han — og straks efter: «Pasjka, min lille Fugl . . .» Saa lukkede han atter Øjnene og syntes at falde i Søvn paany.

«Jeg sagde Dig jo, Du skulde lade ham sove,» hviskede Portnerkonen. Men saa sagte hun end talte, saa trængte Lyden af hendes Stemme dog frem til Petja Orloffs Bevidsthed, og han spurgte med lukkede Øjne: «Er her nogen?» I det samme rejste han sig pludselig overende og tog sig til Hovedet.

«Er Deres Velbaarenhed syg? De ser saa ringe ud,» sagde Arina venligt. «Her kommer jeg med lidt The; den vil gøre Deres Velbaarenhed godt.»

Petja Orloff saa op og ned ad sig selv. «Har jeg sovet i dette Tøj hele Natten? . . . Ja, nu husker jeg . . . Aa Gud, nu husker jeg!» Taarerne strømmede ned ad hans blege, indfaldne Kinder. — «Se, hvor jeg ser ud . . . og saa hæsligt her lugter . . . luk Vinduerne op . . .» Pludselig gav

han et Skrig og pegede paa sin Uniformsfrakke: «Det er Blod . . . barmhjærtige Gud, jeg holder ikke dette ud!»

Han sprang op og sled Tøjet af sig. «Bær det bort og brænd det. Jeg vil ikke se det mere. Og bring Vand — Andréj, min Ven, Tak, fordi I hjælper mig . . . bring Vand i Spandervis!»

Den lange, dybe Hvile havde dæmpet Orloffs Feber, men endnu brændte den i hans Aarer, og han følte Vandet isnende koldt. Portnerfolkene gik ham troligt tilhaande, og Arina, som ikke havde set ham den foregaaende Dag, græd paany over Pasjkas Død og Kaptajnens Sorg, der havde sat saa dybe Spor i hans Ansigt.

Da Petja havde klædt sig om og styrket sig en Kende paa Arinas The, gav han sig paa Vej til det kommunale Sygehus. Det voldte ham Besvær at gaa lige; nogle Drengene fniste efter ham; Damer veg langt til Side for ham. Undertiden maatte han støtte sig til Husmurene, fordi han mærkede, at han var ved at blive svimmel. I en Gartner-Butik købte han alle de hvide Roser, han kunde faa; de tyngede hans Arm, som var de af Bly.

Han drejede atter idag ind gennem Konnaja, og Synet af General Karatájefs Hus satte paany hans Sind i hæftigt Oprør. Men Tankerne ligesom snublede over hverandre; Petja Orloff vidste godt selv, at han var uklar. For anden Gang i hans Liv havde de graa Murmasser ved Sortehavets Strand dræbt hans Kærlighed. Her var Stedet, hvor Høgen jog den værgeløse Fugl og hakkede Hjærtet ud af dens Bryst. Forbandet — tifold forbandet være Gravmælet over hans Ungdoms Lykke! Hvor kunde ogsaa Pasjka vove sig derud; hun vidste jo dog, at Katja hadede de Huse . . . Stakkels, stakkels lille Katja, forladt og ene, ramt i Hjærtet, netop som hun var paa Vej til sin bedste Ven . . .

Kaptajn Orloff maatte et Øjeblik sætte sig paa en Trappe. Han sagde til sig selv, at han fantaserede, og at han burde se hurtigst muligt at komme hjem igen. Men han vilde saa gerne sige Pasjka et sidste Farvel og sørge for hendes Begravelse. Der var ogsaa Forældrene i Sevastopol, som skulde underrettes, og Katja og General Karatáfef . . . Aa Gud, nu meldte denne Susen for Ørene sig igen, og det var ikke til at vide, hvem der tænkte klart, og hvem uklart . . . Hvor var han, den anden, den fremmede, hvis Stemme Petja Orloff hele Tiden kunde høre, og som bestandig talte med . . .?

En Politibetjent nærmede sig og hilste høfligt. «Undskyld, Hr. Kaptajn, De er vist syg. Skal jeg ikke skaffe en Vogn til Deres Velbaarenhed?»

«Jo Tak, min Ven, det er nok det bedste. Jeg vilde blot bringe Pasjka disse Blomster. Men de har myrdet hende for mig derude i de Helvedes Huse . . .»

Han tog sig til Hovedet og tav. Betjenten kom hurtigt tilbage med en Droske.

«Tør jeg spørge om Deres Velbaarenheds Adresse?»

«Nóvaja Jekaterínskaja 21, fjerde Sal tilhøjre.»

Betjenten saae tvivlende paa Kaptajn Orloff. «Undskyld, Deres Velbaarenhed, men . . . husker De ikke fejl?»

«Hvad sagde jeg, min Ven? Tilgiv, men jeg troer, jeg har lidt Feber. Det er saa koldt idag, og Lyset skærer i Øjnene.»

«Maaske vi skal køre Deres Velbaarenhed til Marinehospitalet?»

«Nej, nej — jeg vil hjem og hvile mig et Øjeblik, inden jeg bringer Pasjka disse Blomster. Jeg boer lige herved, Khersonskaja 51, den gamle Dvornik Andréj veed Besked.»

Betjenten fulgte med. Han og Andréj støttede Orloff op ad Trapperne. Arina havde gjort Soveværelset i Stand.

Petja stak lidt Penge til Betjenten. «Sig mig, min Ven, de lukker vel ikke paa de kommunale Sygehuse før ved Solnedgang? Man kan vel komme ind og se Ligene fra Peressip hele Eftermiddagen?»

Men Betjenten mente nej. Saa vidt han vidste, var Ligene allerede lagt i Kister. Det varme Vejr, Koleraen og Pesten, forstaaer sig . . . Begravelsen var allerede imorgen. Og han fortalte om General-Guvernørens Beslutning. «Det nærmere kommer iøvrigt i det officielle Blad iaften, og dèr kan Deres Velbaarenhed selv læse det.»

Kaptajn Orloff tog det Løfte af Andréj, at han vilde hente Bladet, saa snart det var udkommet. Betjenten tilbød at skaffe en Læge. Men Petja vilde ikke vide af det. Saa uklare hans Tanker end var, og saa ringe Herredømme han end havde over dem, saa huskede han dog tydelig, at han allerede den foregaaende Dags Aften havde fattet den Beslutning at frigøre sig selv fuldstændig i den korte Tid, han endnu gav sig selv at leve i. Der var intet ligegyldigere end Tjenesten og al den Slags. Men det maatte hindres, at nogen Myndighed, om det saa blot var en Læge, kunde komme og bringe Forstyrrelse i hans enkle Planer: Testamentets Oprettelse — nu, efter Mordet paa Pasjka, til Fordel for hendes Forældre — Afskedsbrevene til Katja og hans Søster Olga — og saa endelig den befriende Kugle, Dødens Hvile og Fred.

«Herregud,» sagde han og søgte at smile lystigt, «jeg har lidt Feber. Ombord plejer vi i det Tilfælde at spise nogle Kininpiller til et Par Glas Vodka, og det hjælper altid. Andréj kan købe mig Kininen. Vodka'en har han nok selv.»

Betjenten og Portnerfolkene forlod Kaptajn Orloff, og han klædte sig af for at gaa i Seng. Blot en Time eller to, det vilde gøre godt at hvile Hovedet og dække sig varmt til i denne unaturlige Kulde — og saa senere paa Dagen en Tur til det kommunale Sygehus . . .

Petja døsede hen. Undertiden frøs han, saa Tænderne klaprede i Munden paa ham; undertiden syntes han, at han var ved at kvæles af Hede, og Tæppet tyngede ham som en ulidelig Byrde. Han tørstede, men det vilde være ham umuligt at løfte Armen efter et Glas Vand. Uafbrudt beherskedes han af den Forestilling, at hans Personlighed havde spaltet sig i to, en klar og en uklar, der stred mod hinanden. Hvem af dem var det, der pintes af en Angst, hvis isnende Greb knugede Hjærtet? Underligt, saaledes at iagttage sig selv og at stirre ind i sin egen Sjæl, som var det en andens. Stakkels Katja, ramt i Brystet . . . den værgeløse Fugl, der svirrede sig til Døde mod Murene ved Sortehavets Strand . . . Hjælp! Hjælp! . . . Du lyver, Slyngel, Du har myrdet hende for mig, og i hele Verden havde jeg kun hende . . . Aa Katja, at Du kunde! Mig lod Du forkomme, og Du gav Dig til den fremmede, blot fordi han var Dig nær. Se, hvorledes Du har styret! . . .

Andréj bragte Kinin. Arina kom igen med The. Lidt efter lidt befriede Petja Orloffs stærke, sunde Legeme sig for Feberens Herredømme. Da Andréj hen mod Aften, sit Løfte tro, lagde det officielle Blad paa Orloffs Seng, saae han, at Kaptajnen paany var falden i Søvn, og at hans Ansigt og Hænder dækkedes af Svedperler. Den gamle Dvornik og hans Kone afløste hinanden som Vagt ved Sygelejet. De vidste, at de ikke kunde yde Orloff nogen Trøst i hans Sorger, og de syntes selv, at deres Hjælp ikke var meget værd; men, Herregud, lidt Venlighed kan man da

vise, og en Haandsrækning kan man da give en stakkels syg og ensom Bárin, selv om man kun er Smaafolk. Gud se i Naade til dem, der sørger og lider ilde!

Det var længst bleven Nat, da Petja vaagnede, tung og mat, men dog lettet ved Bevidstheden om, at han atter var ved at vinde Magten over sine Tanker. Han famlede i Mørket efter Tændstikker for at se paa sit Uhr.

«Er Deres Velbaarenhed vaagnet? Hvordan gaar det?»

«Sidder Du her, Andréj! Tak! min Ven. I er brave Mennesker, Arina og Du.»

Orloffs Haand kom til at røre ved Bladet, som laa paa Sengetæppet, og det var, som strømmede al Virkelighedens Sorg og Ulykke paany ind over ham.

Andréj bragte Vand og Kininpiller; hans Øjne fyldtes med Taarer, da han saae, at Orloff kæmpede for at holde Graaden tilbage.

«Hvad var det nu, vi skulde se i det Blad, Andréj? Jeg synes, det er saa længe siden, vi talte sammen om det, Du og jeg.»

Andréj skubbede Lyset tilrette, og Kaptajn Orloff læste . . . Der var en lang Formaning til Ro og Orden . . . Der var et Forsøg paa at fremstille Kampene i Jødekvartererne og i Peressip som forholdsvist ubetydelige Demonstrationer, der ved Øvrighedens energiske og maalbevidste Indskriden hurtig havde faaet en Ende . . . Der var en Opfordring til Odessas Borgere om at yde virksom Bistand, hvis Freden paany skulde blive krænket af Forbrydere mod Tsar og Fædreland . . . Der var en Proklamation om den militære Standrets Indførelse og den hurtige Retsforfølgnings Anvendelse overfor enhver, som blev overbevist om middelbar eller umiddelbar Forbindelse med de revolutionære . . . Og

der var endelig udførlig Meddelelse om Masse-Begravelsen næste Dag paa de forskellige Troes-Samfunds Kirkegaarde:

«Enhver Paarørende vil have Adgang til at slutte sig til Følget.» Længere fremme hed det: «Ingen andre end Gejstligheden kan tale ved Graven.» Og Meddelelsen sluttede med alvorlige Trusler mod enhver, der vilde gøre Forsøg paa at benytte denne Lejlighed til Demonstrationer.

Kaptajn Orloff lod Bladet falde og lukkede Øjnene. Han skulde altsaa ikke mere gense Pasjka . . . For sidste Gang havde han ude paa Proletar-Gadens blodige Fortov taget hende i sin Favn og sagt hende Tak for barnlig Trofasthed og Æmhed i de lange Ensomhedens Aar . . . «Pasjka, Du sky lille Fugl — mit milde og kærlige Barn, min tro Veninde, som Morderne har røvet fra mig! Fred være med Din rene Sjæl. Snart mødes vi igen for ikke mere at skilles.»

«Andréj,» sagde Petja højt til den gamle Dvornik, «jeg er Pasjkas Paarørende, og jeg ønsker imorgen at vise hende den sidste Ære. Sørg for, at Arina vækker mig senest Kl. 8, hvis jeg skulde sove til den Tid . . . jeg er tung og træt . . . Og lad hende tage min Galla-Uniform frem. Jeg følger Kisterne fra Sygehuset til Kirkegaarden.»

«Gud velsigne Deres Velbaarenhed! Saadan en Ære havde Pasjka og Varja nok aldrig drømt om . . .»

«Snak, Andréj. Du veed ikke, hvad Du siger.»

«Admiral Orloffs Søn og i Galla-Uniform! Jo, jeg veed nok, hvad jeg selv siger, Deres Velbaarenhed, og hvad hele Odessa vil sige . . . Men jeg kan da skønne, at Hjærtet har ikke taget Skade under Deres Velbaarenheds Sygdom.»

«Andréj, giv mig lidt mere Kinin og gaa saa til Ro, min Ven. Jeg glemmer ikke Arinas og Din Godhed mod mig. Gud lønne Jer.»

I alle Vaser og Kander, Arina havde kunnet finde, stod de hvide Roser til Pasjkas Baare. Deres hældende Kroners Duft bølgede gennem det mørke Værelse, hvori Petja Orloff græd sig til Hvile i Sommernatten. Ingen i hele Verden trængte til hans Værn og Beskyttelse; ingen havde Brug for hans Kærlighed; ingen vilde give ham et Haab at tære paa, og ingen Solstraale skulde mere bane sig Vej til hans Ensomhed. Døden havde røvet ham hans Barndoms og Ungdoms moderlige Veninde, Fyrstinde Rilinski. Raa og samvittighedsløse Bødler havde myrdet den lille sky Fugl, som søgte Læ og Værn i hans Arme. En fremmed havde vristet Katja fra ham, da han troede, han var hende nærmest, og at nu endelig vilde hun lønne hans Trofasthed og Taalmod. Aa Katja, Katja, at Du kunde bringe det over Dit Hjærte!

Et Liv var spildt. Men ukuet af Sorg, Lidelse og Død knejste ved Sortehavets Strand Mindesmærket over General Karatájefs Sejre.

Et uhyre Følge ledsagede de Faldne fra Kampene i Odessas Forstad Peressip til den ortodokse Kirkegaard. Femten, maaske tyve Tusind Mennesker sluttede sig efterhaanden til de Skarer, der allerede fra den tidlige Morgen havde taget Opstilling ved de kommunale Sygehuse. Alle Fabriker var bleven forladt af deres Arbejdere. I Havnene herskede den samme Stilhed som paa de store Helligdage. Butiker og Banker lukkede. Der hvilede en højtidelig, uvejrsvanger Stemning over den store Havnestad ved Sortehavet.

Politi og Gensdarmer, som rettidig havde givet Møde ved Sygehusene for at varetage Ordenstjenesten, druknede i Mængden, og de enkelte Poster isoleredes fuldstændig. Men der syntes heller ingen Brug at være for dem. Den Kærne paa henved tusind Mand, som fulgte nærmest ved Ligvognen, opretholdt en mønsterværdig Orden. Der kunde opstaa Trængsel og Forvirring i Udkanterne, navnlig naar ved Gadekrydsninger nye Folkemasser væltede frem for at slutte sig til Toget. Men der var et Sted, hvor Uroen standsede. Den Vagt, som havde dannet sig foran, paa Siderne og umiddelbart bag Ligvognen, modstod ethvert Tryk. Tavs og sammenholdt af en jærnhaard Disciplin skred den frem mod sit Maal, idet den samtidig lempeligt

skilte sig af med de Politibetjente og Gensdarmer, der oprindeligt havde været klemte inde i dens Rækker. Det var som en vandrende Kæmpemaskine, der lidt efter lidt slængte Slaggerne fra sig.

Mængden syntes at lystre en Parole, som lød paa, at der ikke maatte gives noget Paaskud til Militærets Indgriben. Ingen udtalte disse Ord. Alle rettede sig efter dem. Der hørtes ingen anden Lyd end de mange Tusind Fodtrin paa Stenbroen. Det var næppe nok, at Folk talte sammen indbyrdes, og skete det, saa sænkedes Stemmerne uvilkaarlig til Hvisken. En stor Stemning havde grebet disse mægtige Skarer. Mange anede, at den dybe Stilhed og sammenbidte Ro varslede Uvejre.

Der indløb uafbrudt Meldinger til Fyrst Olénin; fra Kvarttime til Kvarttime lød de ens: Toget vokser bestandig; Arbejderne slutter sig til det i Kolonner, som synes at handle efter en hemmelig Ordre; Ordenen er mønsterværdig.

Umiddelbart efter at Ligvognene og deres Vagt — der ogsaa omsluttede den ortodokse Gejstlighed — var svinget ind paa Kirkegaarden, telefonerede Politimesteren personlig med Fyrst Olénin:

«Jeg føler mig mere og mere overbevist om, at der er noget i Gære, men jeg er ude af Stand til at sige, hvad det er. Politiet og Gensdarmeriet vil være magtesløst. Vi har ikke engang Mulighed for at opretholde Forbindelsen mellem de enkelte Poster. Skal vi blive Herrer over Situationen, maa Kavalleriet hugge ind og splitte de fast sammenholdte Rækker. Men dertil mangler ethvert Paaskud.»

«Hvor kommer alle disse Mennesker fra? Kun Paarørende havde Tilladelse til at slutte sig til Følget . . .»

«Lige siden i Morges har de alle erklæret, at de var Paarørende.»

«Vi holder Mitrailleuserne rede. Kosaker og Dragoner er klare til Udrykning ved første Vink. Jeg venter næste Melding snarest.»

Folk, som fra Vinduer og Tage saae paa Toget, lagde Mærke til, at blandt dem, der fulgte nærmest efter Kisten, var ogsaa en Marineofficer i Galla-Uniform; han gik mellem et ældre Par, der kunde se ud til at være en Haandværker og hans Kone. En og anden Jagttager mente at have genkendt Kaptajn Orloff, Admiral Konstantin Orloffs Søn; men for langt de fleste var det ufatteligt, hvem denne Officer kunde være, og hvad han havde at gøre i et Følge, som alle Stands- og Rangspersoner omhyggeligt holdt sig borte fra.

Der skete paa Kirkegaarden det utrolige, at ikke en eneste Gensdarm eller Politibetjent kunde trænge frem til Masse-Graven. Den Styrke, som havde taget Opstilling derude, blev først opløst i Enkeltpersoner og derpaa skudt tilbage i Folkehavet, som helt opslugte den. Øvrigheden havde forberedt sig paa at tage imod nogle Hundreder; der kom en Snes Tusind. De i Hast tilkaldte Reserver kunde ikke uden Anvendelse af Vold naa længere end til Yderkanterne. Politimesteren, ledsaget af et Par Mand, havde boret sig et godt Stykke frem, da han pludselig blev standset af Vagtens Mur. Han bad først høfligt om Plads til at komme videre. Ingen svarede ham. Da han hævede Stemmen, tyssede Folk paa ham. Gudstjenesten var begyndt. Han gav et Fløjtesignal, og der opstod stærk Uro flere Steder i de tæt sammenstuede Masser, som havde oversvømmet Gange, Alléer og Grave. Straks efter blev atter alt saa stille, at Korsangen hørtes som i en

Kirke. Der lød ikke flere Fløjtesignaler. Politimesteren og tre Betjente laa kvalte paa Jorden, dækket af Arbejder-Vagtens tætte, ubrydelige Rækker.

Korets klagende, bønfaldende Toner skælvede i den solfyldte Sommerluft. Tusinder af Hænder gjorde Korsets Tegn.

I den fast sluttede Skare nærmest Graven mistede isolerede Betjente og Gensdarmere deres Revolvere og Sidevaaben. Ved første Tegn paa Modstand tyngedes de til Jorden og kvaltes i Tavshed.

Den gejstlige Procession vandrede Graven rundt, svingede Røgelse-Kar og stænkede med Vievand. De gamle Haandværker-Folk, Varjas Forældre, græd bittert ved Petja Orloffs Side. Han gav selv efter for Sorgen og skjulte Ansigtet i Hænderne.

Fra Menneskemassens Yderkanter, hvor Politiet efterhaanden var blevet mandstærkt, afgik atter Dagens Melding: Alt roligt. Ordenen mønsterværdig.

De simple, ensartede Kister blev firede ned en for en. Gejstligheden fulgte og kastede Jord paa hver enkelt.

«Aa Gud, aa Gud!», jamrede den gamle Kone ved Petjas Side, «jeg veed ikke mere, hvilken af Kisterne der er Varjas! Jeg kender ikke mit eget Barns Kiste igen!»

Rundt om lød Hulken og ubehersket Graad, der overdøvede Præsternes syngende Bønner og de tre Skuffer Jords Slag paa Kistelaagene.

Kaptajn Orloff holdt sit Aandedræt tilbage, som kunde han derved tvinge sit Sind til Ro. Han knyttede Hænderne saa voldsomt, at hans Handsker brast. En Vrimmel af Tanker jog hverandre i hans Hjerne. Endnu brændte Feberen i hans Blod, paa een Gang sløvende og hidsende. Han forstod ikke selv, hvorledes Trangen til i Handling at

udløse den Sorg og Harme, som fyldte ham, kunde finde Plads ved Siden af hans dybe Længsel efter Dødens Hvile. Her, ved denne Grav, stod han sammen med alle dem, hvis Samfund han virkelig tilhørte: de jagede og forurettede, de ensomme og hjælpeløse. Hans Hjærte blødte af Medlidenhed med disse Livets Stedbørn, og han ønskede med hele sin Sjæl, at han kunde sige dem det, saa de forstod ham. Over Hævnen for den Uret, der var begaaet mod ham selv og dem alle, gik Vejen til den evige Glemsel, den ukrænkelige Fred i Dødens Favn.

Mange Øjne hvilede paa Petja Orloff. Straks da han i en tidlig Morgentime stillede sig op i Rækkerne bag de ventende Ligvogne og søgte Varjas Forældre for at vise dem en sønlig ærbødig Deltagelse, var der vokset Sympati op om ham. Civilklædte Matroser, der havde sluttet sig til de revolutionære, genkendte ham, og hans Navn gik fra Mund til Mund i den Tusindmands-Vagt, der dannede Kærnen i Oprørsarméen. Hvad vilde han? Hvad havde han i Sinde? Han blev behandlet med den dybeste Respekt, og hvor han ønskede at komme frem, aabnede Rækkerne sig for ham. Men ingen andre end Varjas Forældre talte til ham. Han skulde have Lov at følge sin egen Plan, hvis han havde nogen. Var han Modstander, vilde det være let at faa Bugt ogsaa med ham. Var han Ven, kunde han blive mere værdifuld end mange Tusind menige Tilhængere.

Jordpaakastelsen var endt. Korsangernes herlige Røster istemmede et Requiem. Ordene gik tabt for Mængden. Tonerne bragte atter Hjærterne til at skælve.

Petja Orloff saae for sig Billedet af Pasjka, den lille sky Fugl med de blide Øjne, der laa slængt hen paa Proletar-Gadens Fliser — blodig, ramt i Brystet — falden

paa Vej til sin eneste Ven. Morderne, der dræber Mennesker og Menneskers Lykke, vinder Rigdom og Ære. Ingen straffer dem, og ingen værner de værgeløse Smaa . . .

Sangen tav. Præsterne og deres Kor forlod den bræddeklædte Jordvold ved Massegraven. Vagtens Rækker aabnede sig for Gejstligheden, men lukkede sig straks igen. Der blev et Øjeblik forventningsfuld Stilhed. Den fast disciplinerede Skare syntes at imødese et Signal, inden den satte sig i Bevægelse.

Med et Spring stod Petja Orloff pludselig paa Jordvolden. Ligesom Gejstligheden før kunde nu ogsaa han ses langt bort. Solen skinnede i Uniformens og Ordnernes Metalfarver. Han var bleg, og hans Hænder skælvede over Sabelhæftet.

«Brødre! Venner! Jeg er som I selv en Mand, der lider . . .»

Stemmen klikkede. Mange saae, at han talte; kun de nærmeste hørte ham. Ude fra Mængden lød forvirrede Tilraab: «Hvem er det?» — «Hvad vil den Officer her mellem os?» — «Er det sandt, at det er Admiral Orloffs Søn?» — «Stille! Stille! Han er en god Mand!» — «Lad os i det mindste høre, hvad han vil!»

Trængslen udefra var bleven voldsom. En dæmpet Ordre løb Tusindmands-Vagten rundt, og den rykkede en Kende tilbage, idet den fjedrende tog imod Trykket.

Kaptajn Orloff saae som gennem Taage alle disse Ansigter, der var vendt op imod ham. Men de ængstede ham ikke. Medens Uroen afbrød ham, tænkte han blot, at han i denne Stund vilde sætte alt, hvad han ejede af Ævne og Vilje, ind paa at faa disse ulykkelige Mennesker i Tale, saa de forstod, at han var med dem som en af deres egne.

Han løftede Stemmen saa højt, han turde, hvis han ikke skulde miste Herredømmet over den: -

«Jeg hører, at I veed, at min Fader var Admiral Orloff. Havde han levet, saa havde det nu været ham, der stod ved denne aabne Grav for at lyse Forbandelse over dem, der myrder uskyldige Mennesker i Guds og i Tsarens Navn.»

En Storm af Bifald og Tilslutning brød løs. Men Petja slog med Sablen i Brædderne og vedblev utaalmodigt:

«Nej, jeg vil intet Bifald høre paa dette fredhellige Sted, hvor vore Brødre og Søstre nu endelig har fundet Hvile. Hele deres Liv er de bleven jagede og pinte. Uretten har svunget sin Svøbe over dem. Men hverken Svøber eller Skorpioner var Forfølgerne nok, og derfor sendte de Bud efter Kosakernes Sabler og Revolvere . . .»

Mængden brummede og hvæste som et tirret Rovdyr. Kaptajn Orloff slog ud med Haanden og fortsatte som i Ekstase:

«Skændsel har de bragt over vort Fædreland. Nu kan I tro mig, om I vil, men sandt er det, at jeg har skammet mig over den Uniform, jeg bærer. Idag tog jeg den paa for at hædre et lille Folkets Barn, der har staaet mit Hjærte nær, og som nu hviler dernede — navnløs mellem de navnløse. Men ringe vilde Hæderen være, hvis denne Dragt ikke blev baaret af en Mand, som var rede til at sætte sin Vilje ind paa at værne Ret og Ære, at skærme de Svage og at hjælpe de Smaa . . .»

Som en Orkan brød Hyldest-Raabene op mod Orloff. Men han stampede med Foden i de gyngende Brædder og næsten skreg ud over Mængden:

«Stille! Ti, hvis I ikke vil, at jeg skal vende mig ogsaa fra Jer! Brødre, jeg er en Mand, der lider som I.

Saa sandt Gud i denne Time hører mig, saa er mine Hænder rene. Intet uretmæssig erhvervet Guld har tilsmudset dem. Intet uskyldigt Blod har plettet dem. Som alle I er jeg jaget og forfulgt. Rigdommens Magt har knækket mit Livshaab og ødelagt min Ungdom. Mordere, der vover at tage Tsarens hellige Navn forfængeligt, har røvet mig det Barn, der var min Ensomheds Solstraale . . . Men jeg staar ikke her for at tale om *mig*. Jeg staar her for at tale om *os*. De Store og Mægtige har villet forbyde os at sige et frit Ord idag, da vore Hjærter bløder og vor Harmen gløder. Men den Magt findes ikke i Ruslands Rige, som skal kunne hindre os i at raabe saa højt, at Tronen kan høre vort Krav om Hævn!»

Atter bruste Tilslutningen i uvejrsagtig Vælde. Den udslettede Petja Orloffs Bevidsthed om Tid og Rum — den bar ham højere og højere, som strygende Medbør under spændte Vinger:

«Vi kræver Hævn! Vi kræver Retfærdighed! Vi kræver Frihed! Det Land, vi elsker, skal ikke udleveres til samvittighedsløse Lederes Spil; det Folk, vi tilhører, skal ikke kues af Vold og Uret. Vi beder til Gud for Tsarens Liv. Vi bønfalder Tsaren om at høre os, hans Børn, der uden hans Vidende og Vilje maa lide ilde. Fra denne aabne Grav lyder idag vor bitre Klage, men ogsaa vort Tilsagn om at yde Tsaren et trofast Folks Hjælp til Fædrelandets Befrielse for dets værste Fjender . . .»

Hist og her lød fjendtlige Tilraab. Stemningen begyndte at blive usikker. Ude i Mængdens Yderkanter voksede Uroen. Kaptajn Orloff hørte kun sin egen Stemme:

«Venner! Vi veed om os selv, at hvor ringe vi end er, saa ejer vi et Hjærte, der kan elske. Vi har vist de Store og Mægtige, at vi mandigt har kunnet bære den

Lidelsernes Byrde, de har læsset paa vore Skuldre. Nu skal de lære, at vore Arme er stærke i Kampen . . .»

Han stirrede frem for sig og syntes at lede efter de Ord, hvormed han vilde fortsætte. Der var bleven helt stille nærmest omkring ham. Men i den fjærnere Omkres bølgede Larmen med øget Voldsomhed. Kaptajn Orloff følte selv, at han slappedes, og han stred forgæves for at bringe Rede i det Mylr af Tanker, der tændtes og slukkedes som Glimt i hans trætte Hoved.

«Brødre . . . Venner . . . raad over mig . . . Jeg er en af Eders egne . . . Jeg kræver ikke at være den, der styrer; jeg duer ikke til ret meget. Men lad mig ro med Jer; jeg har gode Kræfter . . . og jeg lider som I . . . aa, Gud i Himlen, I veed ikke, hvor jeg har ventet, og hvor jeg har lidt . . .»

Han dækkede Ansigtet med sine Hænder, og han vaklede bort fra den aabne Grav — i Kamp med Graaden, snublende, som øjnede han ikke sin Vej.

Nærmere og nærmere lød forvirrede Raab og Skrig: «Kosakerne kommer! Hjælp! Skynd Jer! Pas paa, Kosakerne kommer!»

Tusindmands-Vagten stod fast som en Mur. Ikke en Haand og ikke en Fod rørte sig.

«Kaptajn Orloff,» hviskede en Stemme i Petjas Øre. «Vi er overbevist om, at De har ment hvert Ord, De har sagt ved denne Grav. Ene kan De imidlertid intet udrette. Følg mig til de Vogne, vi har rede ved en af Kirkegaardens Laager. Jeg bringer Dem i Sikkerhed, og inden en Time skal der være anvist Dem en Opgave, som er Deres Navn og . . . Deres Lidelser værdig. Men De har ingen Tid til Betænkning. De maa svare Ja eller Nej i dette Øjeblik.»

«Med hvem taler jeg?», spurgte Orloff.

«Mit Navn er ligegyldigt. Men De kan kalde mig Leonid Petrovitsj Právdin. Jeg venter paa Deres Svar.»

«Det er godt. Jeg følger Dem.»

De tætte Rækker aabnede sig en Smule, saa Orloff og hans Ledsager kunde smutte ud, men lukkede sig atter bag dem.

Den Mand, der kaldte sig Právdin, gik forrest og borede sig frem gennem Mængden. Han tog Vejen bag om Massegraven. Orloff havde staaet med Ryggen til denne Side, og ingen kunde vide, at han var den samme Officer, som havde talt. De enkelte Politibetjente og Gensdarmer, der stod i Menneskemassens Yderkant, havde slet intet kunnet se eller høre; de gjorde alle stram Honnør for Orloff.

Ved en lille Laage i den Gade, der skiller den ortodokse Kirkegaard fra Pest-Ligenes Begravelsesplads, holdt en Række Drosker. Právdin vinkede ad Kaptajn Orloff, at han skulde skynde sig. Da Vognen kørte bort med de to Mænd og svingede ind i de øde Smaagader i Kvarteret Moldavanka, var der næppe forløbet mere end en Snes Minutter, siden Petja Orloff standsede sin Tale ved Graven.

Den aabne Droske holdt ved en af Kvarterets Fattigkaserne, og Právdin, der hele Tiden havde været tavs, bad Orloff følge sig. Faa Sekunder senere stod de i et Værelse, hvis eneste Udstyr var et Par smaa Haandpresser og nogle Skriftekasser. Právdin laasede omhyggeligt Døren efter sig.

«Kaptajn Orloff», sagde han og bød sin Gæst til Sæde paa en Bunke Trykpapier, «hvert Minut er kostbart, og De undskylder derfor, at jeg fatter mig i Korthed. Hvis De er den Mand, jeg efter Deres Tale idag antager Dem for, og som jeg har hørt skildre af Folk, der har tjent under

Dem, saa vil De og jeg hurtigt kunne komme til en Forstaaelse.»

«Hvem er De, Leonid Petrovitsj?»

«En Mand, der har viet sit Liv til Folkets og Frihedens Sag.»

«Hvorned kan jeg blive Dem og Deres til Nytte?»

«I dette Øjeblik kæmpes der paa Kirkegaarden. Kosakerne hugger ind paa Mængden nærmest ved Hovedindgangen. For dette Angreb bærer *De* Ansvaret, Kaptajn Orloff».

«Jeg?»

«De og ingen anden. Jeg antager ikke, at Olénin eller Dolgoruki endnu kan vide, at det var Dem, der holdt en oprørsk Tale ved Graven. Thi *oprørsk* maa den vel kaldes — ikke? De sagde i hvert Fald, at De var *en af vore*. . . . Men eet er givet: Øvrigheden har faaet at vide, at en Officer trods det udtrykkelige Forbud talte paa Kirkegaarden, og dermed kom d'Hrr. Olénin og Dolgoruki endelig i Besiddelse af det Paaskud til at lade Kosakerne hugge ind, som vi ellers omhyggelig havde sørget for ikke at skaffe dem.»

«Aa Gud . . . hvad har jeg gjort! Alt, hvad jeg foretager mig, vender sig til Ulykke for dem, jeg har kær, og som jeg vilde beskytte!» Petja Orloff gik hæftigt op og ned ad Gulvet i det lille, snavsede Rum.

Právdin iagttog ham en Tid i Tavshed.

«De spørger, hvad De har gjort, Kaptajn Orloff. Jeg skal svare Dem. Deres Handling idag vil blive mindet af dette Folk i mange Slægtled. Der var Ord i Deres Tale, som ingen stor Folkefører kunde præge skønnere eller mere begejstrende. Men De er ikke nogen Fører, Kaptajn Orloff; De er et bravt og godt Menneske med et rigt

Følelsesliv, og jeg forstaar, at De maa have gennemgaaet haarde Sjælelidelser. Deres Tale endte som en personlig Bekendelse og i Graad. Den Virkning, jeg og mine nærmeste Venner straks havde ventet, udeblev helt. Deres Tilhørere var ved Slutningen snarere fjendtlige imod Dem end det modsatte. Men alt dette vil blive glemt. Fremtiden vil ene erindre den Daad, De udførte, da De i Deres Galla-Uniform traadte frem ved Proletar-Graven for at slutte Dem til det forfulgte Folks Sag.»

«Men Ansvar . . . Ansvar for disse ulykkelige, der nu myrdes af Kosakerne, ligesom ude i de Helvedes Huse . . .»

«Dette Ansvar kommer over Deres Hoved, Kaptajn Orloff. Men jeg byder Dem en Hjælp til at bære det, saa Deres Navn skal straale i Ruslands Historie med en Glans, Tiden aldrig vil kunne slukke.»

«Jeg søger ingen Glans . . . blot Fred for mig og dem, der lider.»

«Da De imorges sluttede Dem til Toget, der ledsagede Kisterne af de Faldne fra Peressip, var alt forberedt til at gøre denne Dag til den største, Odessa nogensinde har oplevet. De marsjerede ikke i et Ligtog, Kaptajn Orloff, men i en Hær. Saa godt som hver eneste Mand, der var i Deres Nærhed, bar Vaaben skjult paa sig. Jeg betænker mig ikke paa at meddele Dem alt dette, Pjotr Konstantinovitsj. Hvis vore Planer for idag mislykkes, saa veed jeg, hvad mit Hoved er værd — nemlig det samme som Deres, naar De har forladt dette Skjul.»

«De mener, at . . .»

«Jeg mener, at alt, hvad der kan undværes af Politi, leder efter *Dem*. Men herom taler vi senere. Jeg sagde Dem, at hver Mand i Deres Nærhed bar Vaaben. Det er

vor Hensigt — og den vil blive udført, hvad De end bestemmer Dem til efter denne Samtale — idag at tage Magten i Odessa og proklamere Republikken . . .»

«Republiken! Aldrig gaar jeg med til den Slags Nonsens . . .»

«Lad os ikke strides om Ord. Dertil har hverken De eller jeg Tid. Hvad vi vil, er en fri Forfatning, der giver Folket dets Ret . . .»

«Det er noget helt andet . . .»

«Men netop *det* vil vi. Den Vagt, der omgav Kisterne og Gejstligheden, vil sørge for, at de Faldnes nærmeste Slægtninge kan slippe bort ad samme Vej, som vi to forlod Kirkegaarden, uden at blive indblandede i den Kamp, De, Kaptajn Orloff, har givet Signalet til, inden vi ønskede det.»

«Men saa tal dog! Hvorfor bliver De ved at pine mig . . .»

«Jeg siger Dem Sandheden, Pjotr Konstantinovitsj, for at De kan tage Følgerne af Deres egen Handling. — Jeg veed ikke, hvad mine Kammerater vil beslutte under den delvis nye Situation, som er bleven fremkaldt ved Deres Tale og det deraf følgende Kosakangreb. Men jeg veed, at under en eller anden Form vil vor Plan blive gennemført i sine Hovedtræk — eller strande. Allerede er Telegraflinjerne afskaarne en halv Snes Verst Nord for Odessa, og Banelegemet er brudt op, saa ingen Militærtog kan naa hertil, før det er for sent. Vi er sikre paa saa godt som to Infanteri-Regimenter, der slutter sig til os, saa snart de faar Signalet. Omtrent en Tredjedel af Gensdarmeri-Styrken er deserteret eller vil være det i Løbet af Dagen idag. Politiet er imod os; men Politimesteren er ryddet af Vejen nu i Formiddags.»

Kaptajn Orloff tog et Skridt tilbage og strakte Hænderne afværgende frem.

«Ja, uden Blodsudgydelse gaar det ikke, Kaptajn Orloff — hvad De selv vilde kunne tale med om, hvis De i dette Øjeblik befandt Dem paa Kirkegaarden. Men jeg fortsætter, og hvad jeg nu har at meddele Dem, vil vist interessere Dem. Langt den overvejende Del af Mandskabet og Underofficererne fra *Admiral Orloff* er vundet for Folkets Sag. Nu da de første Skud her fra Byen er bleven hørt ude paa det Skib, der bærer Deres Faders Navn, befinder ogsaa Chefen og Officererne sig i Mandskabets Værge, og Panserkrydseren er i *vor* Besiddelse.»

Petja Orloff greb for sig. Han syntes, Stuen drejede omkring ham. «Sidder De her og holder mig for Nar, Leonid Petrovitsj!», stammede han.

«Vi har været en Del bekymrede for netop Dem, Kaptajn Orloff. Vi hørte, at De ikke havde vist Dem ombord i et Par Uger, og da vi vidste, at Deres Indflydelse paa Mandskabet er betydelig, saa var det os ubehageligt at tænke paa, at De pludselig kunde dukke op og stille Dem i Vejen for os. Naa, jeg troer nu nok, at vi havde faaet Bugt med Dem ogsaa», tilføjede Právdivin smilende. «Alle vore Bekymringer svandt, da vi saae Dem i Formiddags. Vi havde Dem i *vor* Magt. Deres Tale overbeviste os om, at vi ovenikøbet — hvad vi ikke anede — har Dem paa *vor* Side. De skal være velkommen i vore Rækker, Pjótir Konstantinovitsj, og paa Folkets Vegne tilbyder jeg Dem herved at overtage Kommandoen paa *Admiral Orloff*.»

Petja maalte Stuen med sine Skridt. Det varede en Tid, inden han spurgte: «Og hvad forlanger De af mig?»

«Intet andet, end at De skal holde Deres egne Ord: skærme de Svage og hjælpe de Smaa.»

«Men dette er Oprør . . . Mytteri . . .»

«Mon de *Svage* og *Smaa*, som Kosakerne nu hugger ned paa Kirkegaarden, *skærmes* og *hjælpes* af nogle kønne Ord og et Par Taarer ved en aaben Grav?»

«Husk paa mit Navn . . . min Stilling som Officer . . .»

«Undskyld, Pjótr Konstantínovitsj, at jeg har ulejliget Dem. De kan frit forlade dette Værelse, naar som helst De ønsker det. Nøglen sidder i Laasen, og De behøver blot at dreje den om.»

Orloff lænede sig mod Væggen og stirrede i Gulvet.

«Hvorledes kommer jeg ombord?» spurgte han endelig. «De sagde selv før, at Politiet ledte efter mig allevegne . . .»

«Intet er lettere. Men hvad nytter det os at faa Dem ombord, Pjótr Konstantínovitsj, naar De bryder Deres Løfter. Raad over mig — jeg kræver ikke at være den, der styrer; men lad mig ro med Jer! De glemmer hurtigt — Hr. Kaptajn!»

Rødmen steg Petja Orloff i Kinderne. «Jeg har igaar været syg», sagde han. «Endnu føler jeg mig langt fra rask. Og alt dette bryder ind paa mig med en Voldsomhed . . .»

«Min Tid er knap. Ærlig talt har jeg ingen Lyst til at spille mere af den. Jeg har taget fejl af Dem, Kaptajn Orloff — og det har vi alle.»

«Sig ikke det, Leonid Petrovitsj. Jeg har ment hvert Ord, jeg talte ved Graven. Og De skal finde mig rede til at holde mine Løfter. Skaf mig ombord paa *Admiral Orloff* hurtigst muligt.»

«Har De nu vaklet for sidste Gang, Pjótr Konstantínovitsj? De veed, at Nøglen sidder i Døren, saa De selv kan lukke Dem ud.»

«Er De min Chef, Leonid Petrovitsj, saa sig mig, hvad jeg har at gøre!»

Právdin gik hen til Orloff og lagde sin Haand paa hans Skulder. «Vort Maal er at erobre Regeringskontorerne og det kejserlige Slot. Naar dette er lykkedes — og det skal lykkes — saa proklamerer vi . . . saa proklamerer vi altsaa den frie Forfatning og indsætter en midlertidig Regering. I flere andre Byer forberedes idag et lignende Kup. Telegraf og Jærnbane er i vore Hænder over det meste af Rusland. Vi har Chancer, som vi aldrig har haft dem før. *Admiral Orloffs* Opgave vil blive at støtte os i Kampen mod Tropperne. De kender Skibets Artilleri . . .»

«Bedre end nogen anden Officer —»

«. . . Og De veed altsaa, hvilken uvurderlig Støtte det vil kunne yde os, især naar det betjenes af kyndige Hænder som Deres. Jeg sagde Dem før, at der ventede Dem en stor og ærefuld Opgave. De vil gaa over i Historien som *Admiral Orloff* — den røde *Admiral*, der vandt Folket Frihed og Fred!»

«Leonid Petrovitsj, jeg er rede!»

De to Mænd vekslede Haandslag. Lidt efter spurgte Petja i en Tone, der forraadte hans Iver og Utaalmodighed: «Hvorledes bliver jeg holdt underrettet om Tropperne Bevægelser . . . baade vore egne og . . . og . . . de andres?»

«Vi har et Par Matroser af Deres Folk, som paastaar, at de er øvede i Signaltjeneste. Alt Materiale, som de skal bruge, er skaffet tilveje. Vor Signalstation findes i et af de Huse i *Nóvaja Jekaterínskaja*, som vender ud til Havet . . .»

«Det er godt. Lad os komme ombord!»

«De vil let kunne opnaa Forbindelse med disse Folk, saa snart der er givet Meddelelse om, at De har overtaget Kommandoen paa *Admiral Orloff* — Hr. Admiral Orloff», smilede Právdin. «Iøvrigt er Orlogsskibene *mit Omraade*, og jeg vil sørge for, at De bliver holdt underrettet og faaer Deres Ordre.»

«Men de to andre Krydsere, *Dnjepr* og *Pobjéda*, hvorledes gaar det med dem?»

«Der har været en Del Desertører. Men ikke nær nok, og vi kan *ikke* regne med dem.»

Petja skridtede atter urolig op og ned i Værelset. Hans Ord faldt imidlertid anderledes end Právdin havde ventet: «Naar de to Skibe ikke er med os, Leonid Petrovitsj, saa maa vi være forberedte paa, at de er imod os. Og det kan blive farligt nok. Maaske tvinges jeg til først og fremmest at hindre *Dnjepr* og *Pobjéda* i at støtte vore Modstandere . . . eller, hvad der er omtrent det samme: at ødelægge os *Admiral Orloff*».

«Det har vi tænkt paa. Folkene ombord hos Dem veed god Besked. Naar vi ønsker Deres Kommando, saa er det netop, fordi Situationen *kan* blive saa indviklet, at Folkene ikke magter den — og jeg savner desværre Forudsætninger for at haandtere et Instrument som *Admiral Orloff*. Nu har vi imidlertid en Admiral — lad da ham handle, som han anser det for rigtigt.»

«Jeg gad vide», sagde Petja eftertænksomt, «hvad Virkning det vilde have paa *Dnjepr* og *Pobjéda*, om jeg meddelte dem, at jeg overtog Befalingen over alle tre Krydsere . . .»

«Umuligt. De kan ikke vove Dem ombord i de to Skibe . . .»

«Behøves heller ikke. Jeg kan signalisere fra *Admiral Orloff*».

«Bravo, Hr. Admiral! Lad os forsøge! Og lad os nu ikke spille flere Ord. Hvert Minut er kostbart.»

Právdin slog med Hælen nogle Slag i Gulvet. Kort efter bankede det paa Døren, og en ung Kvinde blev lukket ind. Právdin gav Besked om at bringe en civil Overfrakke, en Hat, og hvad der iøvrigt var nødvendigt til en let Forklædning, som Orloff kunde bruge paa sin Vej ned til Havnen. Sablen stillede han fra sig. Právdin forsynede ham for alle Tilfældes Skyld med en Revolver. Der blev sendt Bud efter en Vogn; men den unge Kvinde meddelte kort efter, at ingen Vogne var at opdrive. Under disse Omstændigheder besluttede Právdin at gaa i Forvejen alene, medens Orloff i sin Forklædning skulde følges med den unge Kvinde, som var hun hans Hustru eller Søster, der ilsomt blev ledsaget hjem af Hensyn til Gadernes Usikkerhed.

Právdin viste Vejen, som først gik i en Bue mod Vest, hvor alt var roligt, og derpaa brat svingede mod Øst gennem *Konnaja* ned til den «praktiske Havn». I *Konnaja* indhentedes Parret og Vejviseren af Kavalleri-Patruljer paa Vej ud til *Peressip*: men ingen standsede dem. Kampene stod aabenbart saa langt mod Syd — ved Kirkegaarden og Jærnbanestationen — at der intet var at høre i den Del af Byen, hvor de befandt sig. Da *Petja Orloff* gik forbi General *Karatájefs* lukkede og stængede Hus, bruste Harmen op i ham paany, og han fremskyndede sine og sin tavse Ledsagerindes Skridt.

Uden at vække Mistanke eller møde Vanskeligheder naaede de tre S sammensvorne den «praktiske Havn». Her

laa en Baad rede, og Orloff saae med Undren, at den ene af Roerne var en af hans egne Matroser i civilt Tøj. Den unge Kvinde forsvandt ind mod Byen.

Právdin og Petja Orloff blev med kraftige Aaretag roet ud til *Admiral Orloff*.

Undervejs befriede Petja sig for sin Forklædning.

I Galla-Uniform styrede den røde Admiral til sit Skib.

Mandskabet og Underofficererne samledes paa *Admiral Orloffs* Agterdæk. I faa Ord gjorde Právdin Rede for, hvad der var sket. Kaptajn Orloff meddelte, at han overtog Befalingen som Skibets Chef og lod de ledige Officers-Pladser besætte med Underofficerer, der atter paa deres Poster blev afløst af de ældste og paalideligste Matroser. Právdin lagde Mærke til, at Orloff optraadte med en knap og kortfattet Myndighed, som gjorde et stærkt Indtryk paa Folkene. Af Panserkrydserens henved 500 Mand var omtrent 400 tilstede. Nogle faa var fraværende som Vagt over de arresterede Officerer, der holdtes indelukkede i Officers-Messen midtskibs. I Maskinen — Krydseren havde Fyr under Kedlerne — opholdt sig et Par Stykker. Resten, der manglede, var enten Desertører eller Folk paa Orlov og Hospitaler. Kun een eneste Mand med Officersrang havde sluttet sig til Mytteriet — en af de yngre Maskinmestre. Lægen, Skibspræsten og Intendanterne opholdt sig i Arresten sammen med alle Officererne, lige ned til yngste Løjtnant.

Der var ikke bleven udgydt Blod paa *Admiral Orloff*. De fleste Officerer blev overmandede i deres Køjerum eller enkeltvis paa det Sted, hvor de tilfældig opholdt sig. To unge Løjtnanter, der i Formiddagens Løb kom fra Land, blev tagne, saa snart de havde sat Foden paa Dækket. Men

da Skibet endelig var blevet klaret for alle overordnede Befalingsmænd, opstod der en trykket og usikker Stemning ombord. Právdin lod vente paa sig. Der viste sig ingen Signaler i Nývaja Jekaterínskaja. Hvert Øjeblik kunde Officerer fra de to andre Krydsere eller Embedsmænd fra General-Guvernemet komme ombord. Ingen af Underofficererne havde Autoritet nok til i Právdins Fraværelse at hævde den ubetingede Ledelse. Uvirksomheden og Ventetiden gjorde Folkene ængstelige og pirrelige. I al Hemmelighed søgte fem-seks Mand at sætte Baad i Vandet for at undslippe; de andre hindrede det med Revolver i Haand. Der blev drukket en Del af Officersmessens frigjorte Beholdninger.

Denne Stemning ændredes imidlertid med eet Slag, da Orloff kom ombord med Právdin. *Admiral Orloff* havde atter faaet en Chef. Folkene følte sig vel til Mode ved paany at kunne lystre en myndig Vilje.

Saa snart Petja Orloff havde holdt Mønstring og fordelt Rollerne, befalede han: «Ret!», stillede sig med blottet Hoved midt for Fronten og udtalte højt og myndigt:

«Russiske Underofficerer og Matroser! Jeg byder Eder Goddag, mine Børn!»

«Vi takker Deres Højvelbaarenhed og ønsker Dem Sundhed og en lykkelig Dag!» lød det taktfaste, vel indøvede Svar.

«Kammerater! Dette Skib, der bærer min Faders Navn, befales herefter af mig. Jeg er dets eneste Chef, og kun min Vilje kan lydes. Har I forstaaet mig?»

«Javel, Deres Højvelbaarenhed.»

«Vi vil idag, og naar som helst det ellers kræves af os, kæmpe for vor elskede Fader Tsarens, for Folkets og for Frihedens retfærdige Sag. Men hvis nogen af Jer ikke

vil deltage i denne Kamp under min Befaling, da sige han frit til. Endnu kan enhver, som ængstes for Ansvar og for Følgerne, trække sig tilbage. Der vil blive sat Baad i Vandet til alle, som ønsker at forlade *Admiral Orloff*. Jeg giver Jer fem Minuters Betænkningstid. — Rør!»

«Er dette nu ogsaa nødvendigt?» spurgte Právdin utaalmodigt, da han og Orloff spadserede op og ned ad Dækket, medens Folkene talte sammen indbyrdes.

«Undskyld, Leonid Petrovitsj, det er mig, der er dette Skibs Chef.»

»Men jeg gentager for Dem, Pjótr Konstantínovitsj, at hvert Minut kan blive kostbart.»

«Hvor kostbare de end er, saa maa De give min Samvittighed fem af dem. Derefter skal jeg ikke forlange flere.»

Da Tiden var udløbet, kommanderede Orloff atter: «Ret!»

«Lad dem, der ønsker at forlade os, træde frem!»

Ingen meldte sig.

«Endnu en Gang: lad dem, som ønsker at forlade os, træde frem!»

Maaske sporedes der hist og her i Rækkerne lidt Uro — en Fod, som flyttedes og blev trukket tilbage, en Albu, der puffede, en Haand paa Vej til at løfte sig, et Hoved, der drejedes . . . Men ingen traadte frem.

«Kammerater! Saa har vi da alle valgt, og Valget kan ikke længere gøres om. — Huerne af!»

Alle blottede Hovederne.

«I den treenige Guds Navn sværger vi, at vi som gode russiske Mænd vil kæmpe for Tsaren, for Fædrelandet, for Folket og for Friheden. Dette sværger vi!»

«Dette sværger vi!» gentog fire hundrede dybe Mandsrøster.

«Rør! — Lad enhver gaa til sin Tjeneste.»

En stærk, alvorfuld Stemning havde grebet alle. Da Folkene saae, at Právdin og Orloff omfavnede hinanden, vekslede ogsaa de indbyrdes Haandslag og Broderkys. Kort efter tømtes Agterdækket.

Právdin blev roet i Land i den samme Baad, der havde bragt ham ombord. Orloff gik op paa Kommandobroen og undersøgte med Kikkerten Nývaja Jekaterínskajas Huse for at finde Signalstationen. Da der foreløbig intet Signal var at øjne, satte han en Underofficer til at passe paa. Ligeledes lod han *Dnjepr* og *Pobjéda* overvaage. Alle tre Krydsere laa indenfor Bølgebryderen, men i betydelig Afstand fra hverandre — *Dnjepr* ud for «Karantænehavnen», *Admiral Orloff* ud for den «praktiske Havn», *Pobjéda*, længst mod Nord, ud for Peressip.

Paa *Admiral Orloff* hørtes tydelig Genlyden af Gevær-salver fra Sydvest. Der kæmpedes aabenbart i Kvarteret omkring Kirkegaarden og Jærnbanestationen. Men den Del af Byen, som kunde iagttages fra *Admiral Orloff* var foreløbig rolig, og der viste sig ikke mindste Tegn til, at Regeringskontorerne og det kejserlige Slot paa Nikolájefski blev truede af Oprørerne.

Det var en solrig, klar og hed Sommerdag. Havet skvulpede dovent mod Kysten. Den vestlige Brise var saa svag, at den næppe formaaede at løfte Vimpler og Flag.

Undertiden forekom det Petja, at alt omkring ham og alt, hvad der skete, var uvirkeligt som Drømmebilleder. Han følte sig saa træt, at han maatte stride imod for ikke at give efter for Trangen til Søvn. Feberen havde ikke

sluppet sit Tag i ham. Han syntes, at de fire Dage, der var forløbet, siden han anden Gang i sit Liv flygtede fra Prilúka, vejede tungere end alle de Aar, der laa imellem General Karatájefs Sejr og Gensynet med Katja ombord paa dette samme Skib . . . Hvorfor kom der ingen Efterretninger fra Právdin og hans Signalstation? Uvirksomhed var idag den værste af alle Lidelser. Petja befandt sig ilde ombord paa *Admiral Orloff* og navnlig var det ham imod at gaa ned paa de lavere Dæk. Det kostede ham Overvindelse at følge Underofficerernes Opfordring til at efterse de to Kanoner og Ammunitions-Beholdningen i Chefens Kahyt; medens han opholdt sig dernede, følte han sig som Indbrudstyv. Dørene ind til Officerernes smaa Kamre stod aabne, og Spor af det Slagsmaal, der havde fundet Sted ved Arrestationen, kunde tydelig iagttages. Kun Døren til Petjas egen Kahyt, lige ved Officersmessen, var lukket. Han vilde ikke for nogen Pris gaa derind.

Hver Gang hans Tanker faldt paa Fangerne i Messen, blev han urolig. De Begivenheder, hvortil han nu selv uigenkaldelig var lænket, maatte først udvikle sig, inden han turde risikere at løslade Officererne og sende dem i Land. Men det var heller ikke uden Fare at beholde dem ombord. Af Hensyn til Varmen i det overfyldte Rum havde Orloff givet Ordre til at aabne Skylight'et i Dækket, som oprindeligt af Folkene var bleven lukket med sit Panser-Dække. Nu lød der bestandig Formaninger, Advarsler og Trusler dernede fra. Petja kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, at Folkene lige saa lidt som han selv holdt af at komme i Nærheden af Skylight'et over Officersmessen. Heldigvis var alle Fangerne ubevæbnede; men da den nye Chef havde ladet et Par Oppassere bringe Mad til dem, kom de paagældende Matroser styrtende ud af Messen i

mishandlet Tilstand og nægtede bestemt at gaa derind mere. Underofficererne var stemte for at stille Fangerne Valget mellem Tavshed eller Døden. Orloff afviste imidlertid skarpt denne Indblanding. Han skulde nok rettidig træffe sin Bestemmelse . . . I Virkeligheden vidste han ikke sine levende Raad. Han gyste for Gensynet med dem, der havde været hans Kammerater, og som han ikke længere turde se i Øjnene.

Bedst var det overhovedet ikke at tænke, men lade staa til. Právdins Revolver laa endnu i Petja Orloffs Lomme, og nede i sin Kahyt havde han en anden, der i hvert Fald var sikker. Med Testamentet og med Brevene til Olga og Pasjkas Forældre fik det nu gaa, som det vilde. Retten til Dødens Hvile kunde i hvert Fald ingen tage fra ham . . . Men Løftet til Právdin — Ansvar for alle disse Mænd her ombord, der stolede paa ham — Eden, som var bleven svoret! . . . Havde han nu ogsaa fraskrevet sig Retten til at dø? Var alt, ogsaa dette sidste Haab, taget fra ham, og blev der intet andet tilbage end Vanære og Lidelse?

Vagten meddelte, at en Dampbarkasse nærmede sig. Petja gav Ordre til at lukke Skylight'et over Officersmessen, og selv gik han til Faldrebet.

En ung Infanteri-Officer, en af General Guvernørens Adjutanter, kom op paa Dækket og hilste.

«Jeg anmoder om at blive ført til Chefen for *Admiral Orloff* i General-Guvernørens Ærende.»

«Jeg er Chefen,» svarede Petja kort. «Hvad vil De mig?»

«Er den tidligere Chef her ikke mere?»

«Nej. Deres Ærende, Hr. Løjtnant?»

«Jeg overbringer Fyrst Olénins Ordre skriftligt. Mundtligt skal jeg blot tilføje, at vi siden i Formiddags ikke har

kunnet komme i telefonisk Forbindelse med nogen af de tre Krydsere. Det synes, at Telefonen er ødelagt ligesom Telegrafan.

«Undskylder De et Øjeblik, medens jeg læser min Ordre.»

Send uopholdelig saa stor en Styrke i Land, som kan undværes. Den begiver sig i Ilmarsj fra den «praktiske Havn» til Pladsen ved Sofija-Kirken i Peressip, hvor nærmere Ordre afventes.

Karásin,
Stabschef.

En Underofficer kom ilende: «Man signaliserer, Deres Højvelbaarenhed!»

«Godt. Tag imod.» Orloff kvitterede paa Ordrens Følgeseddel: *Chefen for «Admiral Orloff»*, og vendte sig derpaa til General-Guvernørens Adjutant:

«Hvad foregaar der inde i Odessa?»

«Jeg veed meget lidt. Jeg kommer lige fra Kontoret. De første Meldinger gik ud paa, at alt var roligt. For en halvanden Times Tid siden opstod der pludselig Rygter om, at to Infanteri-Regimenter havde gjort Mytteri og sluttet sig til Oprørerne. Det fortælles ogsaa, at en Marineofficer har stillet sig i Spidsen for nogle Arbejdere, der har udført forskellige Voldshandlinger paa Kirkegaarden. Men man kan ikke tro paa alle de Historier, man i denne Tid hører, Sikkert er blot dette, at der staar et regulært Slag omkring de to kommunale Sygehuse, og at vi søger at koncentrere en stor Styrke i Peressip. Idag er det Alvor. Bulen skal ryddes!»

«Omkring Sygehusene? Jeg troede, det var paa Kirkegaarden og ved Jærnbanestationen?»

«Oprindelig ja. Men det er allerede en Times Tid siden, at vi drev Banditterne tilbage. De stak af som de Kujoner, de er. Nogle af dem prøvede at naa Nikolájefski og tog

Vejen mod Slottet. Men det blev der nok ikke noget af. I Virkeligheden er jeg ganske ude af Stand til at give ordenlig Besked, da jeg kun kender de Meldinger, jeg selv har taget imod, eller som har passeret mine Hænder. Jeg kan blot sige, at saa vidt jeg veed, har de militære og civile Oprørere samlet sig ved de kommunale Sygehuse og forsvarer Adgangen til Peressip, som var det deres Fæstning.»

«Men General-Guvernørens Ordre lyder paa, at mine Folk skal marsjere til Sofija-Kirken. Hvorledes skal jeg forstaa dette? Er Vejen til Peressip allerede bleven fri?»

«Ikke saa vidt mig bekendt. Men Banditterne er omgaaede. Der er sendt Tropper bag dem fra Sydvest, og nu bliver det altsaa Marinens Opgave at omgaa dem fra Sø-siden. Jeg tager herfra til *Dnjepr* og *Pobjéda* med en Ordre, der formodenlig er identisk med Deres, Hr. Kaptajn.»

Petja Orloff drog Vejret dybt. Adjutanten hilste og vilde trække sig tilbage.

«Et Øjeblik, Hr. Løjtnant!» sagde *Admiral Orloffs* Chef kort og bydende. «Giv mig de Ordre, saa skal jeg signalisere dem videre.»

Adjutanten smilede. «Det er overordenlig elskværdigt af Dem, Hr. Kaptajn. Men De kan ikke for Alvor mene, at jeg skulde kunne tage imod Deres venlige Tilbud. En Ordre plejer jo at være en Ordre, og Stabschefen paalagde mig udtrykkelig at give Brevene til Skibscheferne personlig.»

«Hvor mange Mand har De i Barkassen?» spurgte Orloff og gentog sit Spørgsmaal, da Adjutanten i sin Forbavselse ikke syntes at forstaa det.

«Jeg maa tilstaa, jeg veed det ikke . . . to antager jeg . . . en til Maskinen og en til Roret . . .»

Petja Orloff hviskede et Ord til en Mand af Vagten, der forsvandt i Løb og straks efter kom tilbage med seks riffelbevæbnede Matroser. Imidlertid havde Orloff fortsat sin Samtale med Adjutanten.

«De vil spare Tid ved at lade mig signalisere. Desværre har vi ikke traadløs Telegraf — et Fremskridt, der endnu i dette Herrens Aar 1905 ikke har naaet Sortehavet. Men vore Signaler er paalidelige.»

«Umuligt, Hr. Kaptajn. Jeg forstaar slet ikke . . .»

«Godt.» Petja hævede Stemmen til Kommando: «Matroser! Slaa Kres om denne Officer.» Det skete i et Nu. «Jeg befåler Dem, Hr. Løjtnant, at udlevere mig de to Ordre.»

«Hvad foregaar her? — Aldrig. — Et Overfald . . .» Adjutanten lagde Haanden paa Sabelhæftet.

«Arrester mig den Officer!»

Der opstod en kort Kamp. Adjutanten laa paa Dækket med et Par af Folkene over sig.

«Fratag ham hans Vaaben. Bring mig de Papirer, han har paa sig. Og sørg for, at han ikke prøver paa at springe overbord.»

Ordreerne til *Dnjepr* og *Pobjéda* var omtrent enslydende med den til *Admiral Orloff*. — Petja stak den til sig.

«Luk Løjtnanten ind til de andre Arrestanter. Dampbarkassens Folk bringes her ombord og holdes under Opsyn.»

Petja ilede op paa Kommandobroen, hvor et Par Underofficerer var i travl Virksomhed med at tage imod Signalerne fra *Nóvaja Jekaterínskaja*.

Det var et møjsommeligt Arbejde at dechiffere disse Signaler, fordi Matrosen, der afsendte dem, gjorde Fejl paa Fejl, rettede sig selv, begyndte forfra og undertiden blev

saa forvirret, at han ikke længere vidste, hvad det var, han oprindelig havde villet udtrykke. Petja tænkte et Øjeblik paa at sende et Par bedre Mænd i Land, for at de kunde overtage Signaltjenesten. Men han opgav det igen. Naar Peressip allerede var omgaaet fra Bysiden, vilde det være at udlevere *Admiral Orloffs* Matroser til Soldaterne.

Langt om længe blev der forstaaet saa meget af Signalerne, at Petja ved Hjælp af dem og Adjutantens Oplysninger kunde danne sig en Mening om Stillingen. Angrebet paa Regeringskontorerne og Slottet syntes at være enten mislykket eller opgivet. Kampene stod foreløbig ved de kommunale Sygehuse, hvor Højslettens Odessa falder brat ned mod Peressips flade Strandmarker. Valpladsen var usynlig fra Havet. Der manglede ombord ethvert Kortmateriale, som kunde vejlede ved Kanonernes Indstilling til et Bombardement af denne Del af Byen — og desuden vilde Orloff hellere straks skyde sig en Kugle for Panden end bombardere Sygehuse. En Indgriben i Øjeblikkets Kamp var under alle Synspunkter umulig.

Signalerne paalagde ham imidlertid ogsaa blot at hindre, at Tropper kunde bryde ind i Peressip fra Sydøst: Søsiden med de lavtliggende Færdselsveje omkring den «praktiske Havn». Dette vilde være *Admiral Orloff* muligt. Den laa fortrinligt for en Beskydning af netop disse Steder, og det var let at overvaage dem i Kikkerten — senere, efter Mørkets Frembrud, at rette Lyskasterne paa dem.

Petja drøftede med Underofficererne det Spørgsmaal, hvorfor Peressip kunde have saa stor Betydning for de revolutionære — «vore Folk.» Underofficererne vidste mere end han. I Peressip havde Oprørerne deres Vaabendepoter, samlede gennem Maaneder. Her boede et stort Antal af deres Tilhængere. Her fandtes deres Hovedkvarterer med

Papirer og Planer: Navne og Adresser i Hundredvis paa Revolutionære i Odessa og rundt om i hele Rusland, alle Organisationens vigtigste og dybeste Hemmeligheder. Faldt noget af alt dette i Øvrighedens Hænder, vilde Tusinder blive styrtede i Ulykke og Aars Arbejde blive ødelagt. Peressip gemte ogsaa anselige Summer i rede Penge, Materiale til Fabrikation af Bomber, hemmelige Trykkerier og alt andet Værktøj, Revolutionen havde Brug for. Peressip var Oprørernes Borg. Naar Forsøget paa at erobre Regeringskontorerne og Slottet ikke var lykkedes, saa maatte det blive Opgaven at hævde Besiddelsen af Peressip og derfra atter organisere Kampen for Friheden.

Et nyt Signal — denne Gang klarere end de tidligere: Tropper med Mitrælløser er undervejs til den «praktiske Havn.»

Handlingens Time var endelig kommen.

«Klar ved Kanonerne!»

Petja Orloff lukkede sig ind i det pansrede Kommando-Taarn — og herinde glemte han en Stund alt andet end Opgaven, der skulde løses. Han udsøgte sig de Punkter paa Kysten, som Tropperne efter hans Mening nødvendigvis maatte passere paa deres Vej ud til Peressip. Han beregnede Afstande og Vinkler. Han lod de fintmærkende Instrumenter fritte Jord, Himmel og Hav for hvert et Svar, han skulde bruge. Og da hans Vilje var fæstnet, forplantede den sig tavst fra Kommando-Taarnets hemmelighedsfulde Klaviatur til hver eneste af Skibets Kanoner. Uden at et Ord var talt, drejedes de mægtige, blankt skinnende Staalrør paa lydløse Mekanismer i Stilling, og Matroserne vogtede aarvaagent det elektriske Signal, der i et Nu — hurtigere end Tanken — vilde tænde den Gnist, som skulde faa Projektilerne til at suse mod deres Maal.

Ene stod Petja Orloff i Panser-Taarnet, hvortil ingen Lyd naaede. Periskopet viste ham Kystlinjen ved den «praktiske Havn» saa tydeligt, som iagttog han den i Kikkert fra Agterdækket. Udkigsmænd og Vagter gav ham deres Meldinger gennem Skibstelefonen. *Admiral Orloff* var rede til at holde den svorne Ed.

«Tropperne kommer! De svinger ud af Primórskaja!» lød Meldingen. Periskopet bekræftede den.

Da gjorde Petja Orloff Korsets Tegn.

Et Sekund efter læste Matroserne ved den store, 30-Centimeters Kanon Signalet: Giv Agt!

Petjas Haand slap ikke Kontakterne, hans Øje ikke Periskopets Spejlbillede, hans Øre ikke Mikrofonen.

Tropperne myldrede frem derinde. — Skarpskytter og Infanteri. — Mitrælløser og Haandvogne med Ammunition.

Nu rykkede de forreste Rækker frem til Kanonernes Maalpunkt. — Nu var allerede en fire-fem Hundrede Mand kommen fri af Husrækkerne og viste sig paa den aabne Gade ved Kysten.

En Kontakt faldt til. — Ved Agterkanonen dirrede Signalet: Fyr!

Der tændtes et Glimt over *Admiral Orloffs* Dæk. Et Drøn rullede mellem Kysterne. Paa Stranden mellem den «praktiske Havn» og Peressip sprang en Granat og spredte Død og Rædsel.

Men Genlyden fra det første Skud havde endnu ikke lagt sig, da samtlige Styrbords-Sidens mindre Kanoner, agter, midtskibs og forude, een for een eller samlede begyndte deres brummende og knaldende Koncert. Hvert Øjeblik faldt ogsaa 30-Centimeteren ind med sin dybe Bas. Petja Orloff stod ensom i Panser-Taarnet, og med Periskopets Spejlbillede som Nodeblad spillede hans Haand

paa det hemmelighedsfulde Klaviatur en dyster Melodi, der fyldte Luften med Brag og hvinende Sus fra tunge Projektilers Flugt.

Strandgaden derinde var rensset. Ikke en Mand vovede sig til Peressip ad Vejen ved den aabne Kyst.

Admiral Orloff tav.

Da Petja traadte ud af Taarnet, var han bleg, og hans Øjne brændte i Feberglød. Folkene, som selv var betagne af Handlingens Vælde, kendte næppe deres Officer igen. Hans Tone var barsk, hans Myndighed kold og hvas.

En dobbelt Række Matroser med skarpladte Rifler og opplantede Bajonetter tog Stilling fra Officersmessens Dør til Faldrebets nederste Trin. General-Guvernørens Dampbarkasse fik en af *Admiral Orloffs* Baade paa Slæbetov og gjordes rede til at afgaa straks.

Den ældste Underofficer, Skibets nuværende Næstkommanderende, aabnede Messe-Døren og befalede de fangne Officerer at forlade *Admiral Orloff* i Tavshed. Ved første Tegn paa Modstand, eller hvis et Ord blev ytret, vilde der blive givet Ordre til at bruge Bajonetterne.

Men Fangernes Øjne talte, da den tavse Procession, med Chefen i Spidsen, skred frem gennem de truende Rækker. Øjnene udtrykte Had og Foragt.

Petja Orloff stod paa Kommandobroen i sin Galla-Uniform og overvaagede Ordrens Udførelse. Chefen blev ham vaer, og ubekymret om alle Følger standsede han, knyttede Hænderne op mod Orloff og skreg: «Slyngel!»

De nærmeste Matroser fældede Bajonetterne. Men fra Broen lød en Kommando: «Slut Rækkerne bagtil og skub paa, saa dette kan faa en Ende.»

Fangerne tumlede frem under Presset bagfra. Snart

var Barkassen og Baaden fyldt og fjærnede sig hurtigt ind mod Land.

Faa Minutter senere, medens Officererne endnu stirrede tilbage paa Oprørs-Skibet, fløj et Signal tilvejs paa *Admiral Orloff* og hang lysende i Solen:

Jeg, Kaptajn Orloff, overtager Befalingen over Flaaden paa Odessas Rhed.

Hede og ophidsede af den sidste halve Times Oplevelser stimlede Matroser og Underofficerer sammen i Klynger, og snart bruste op mod Petja de jublende Raab:

«Leve Kaptajn Orloff! Leve den røde Admiral!»

Travlheden ombord paa Oprørsskibet voksede og voksede. Nu vidste hele Odessa og hvert eneste Fartøj paa dens Rhed, at *Admiral Orloff* havde sluttet sig til Revolutionen. Kampene ved Adgangsvejene til Peressip rykkede Kystlinjen nærmere. I selve den omstridte Forstad angreb det oprørske Infanteri de Tropper, der havde søgt at omgaa Arbejderhæren ved Sygehusene. Signalerne fra Nývaja Jekaterínskaja fortalte i deres stammende, ubehjælpsomme Sprog, at Oprørernes Mod og Iver var blevet styrket ved Hjælpen fra *Admiral Orloff*, og at ingen Lejlighed maatte forsømmes til at lade Kanonerne tale.

Skuddene fra Land hørtes fjærnt og utydeligt ombord. Det var aabenbart, at Oprørerne gjorde sig Umage for at trække deres Modstandere med sig mod Øst til Steder, hvor *Admiral Orloff* kunde komme til at sige sit Ord. Paa Nikolájefski foregik der intet. Angrebet paa Slottet og Regeringskontorerne maatte være fuldstændig opgivet, og alle Kræfter blev nu sat ind paa at værges Peressip, Oprørernes Borg, Revolutionens Værksted og Hovedkvarter.

Fra Kommandotaarnet dirrede atter Signalet: Giv Agt! til 30-Centimeteren og alle Styrbords Kanoner.

Orloff valgte som Maal Højslettens Rand -- en Stribe, der laa lidt sydligere end selve Skraaningerne ned mod Peressip. Samtidig tog han Sigtet saa kort, at intet Projektil vilde kunne naa Sygehusene. Det stod ham klart, at han løb Fare for at ramme baade Venner og Fjender. Saa længe Kampen var skjult af Husrækkerne, kunde han imidlertid ikke handle anderledes, hvis han overhovedet skulde lade *Admiral Orloffs* Stemme høre.

Men inden Kommando'en Fyr! endnu havde forplantet sig til Kanonerne, drønedes Skud over Rheden. *Dnjepr* og *Pobjéda* svarede paa den røde Admirals Signal med at sende Projektiler hen over *Admiral Orloff*. Ingen af dem ramte. Maaske var det heller ikke Hensigten; maaske skulde den røde Admiral blot advares, medens Tid endnu var . . . Men Petja stampede med Foden i Gulvet og lagde atter sin Haand paa Kontakternes Klaviatur. Et Sekund efter bragede en Salve over den kæmpende By. Tre Gange i Træk hvinede *Admiral Orloffs* Projektiler gennem Luften og straffede Husene paa Højslettens Rand med Ild og Jærn.

Dnjepr var den første til at svare. Snart fulgte *Pobjéda* efter. Projektilernes fløjtende og hvislende Sus hørtes over *Admiral Orloff*. Usynlige Kæmpe-Hvepser sværmede summende gennem Oprørsskibets Rejsning. Men der blev stadig skudt for højt. Naar det kom til Stykket, vovede dog ingen af de to Krydsere at tage Kampen op med den røde Admiral. Forgæves søgte de at skræmme ham. Han og hans Folk lo overstadigt og larmende ad disse Granater, hvis eneste Virkning blev nogle Vandsøjler, der hist og her rejste sig paa det sommerblaa, dovent vuggende Hav.

Jo — alligevel . . . En engelsk Fragtdamper til Bagbord for *Admiral Orloff* begyndte at blusse. Rimeligvis var det *Pobjéda*, der havde skudt den i Brand. Til Styrbord, mellem *Admiral Orloff* og *Pobjéda*, lød Raab om Hjælp fra en lille russisk Jagt; dens Undergang var *Dnjeprs* Værk.

Alle Skibe paa Rheden og i Havnene hejste deres Nationers Flag; mange af dem signaliserede Spørgsmaal om, hvad der foregik, eller hvorledes de skulde søge Sikkerhed mod Orlogsmændenes Skud?

Fra *Admiral Orloff* fik de intet Svar. Petja og hans Folk havde ikke Tanker for andet end at iagttage den Stribe mellem Højslettens Odessa og Peressip, hvorover deres Kugleregn var faldet. Larmen derinde fra voksede. Tydeligere og tydeligere trængte Genlyden af Geværsalver og Mitraillørsers raslende Fyrværkeri ud til Oprørsskibet. Et og andet Sted begyndte Røgmasser at vælte frem fra Tage og Gadernes Lysninger. Kort efter skelnedes mod den sollyse Luft Flammers Skælven.

Folkene og Underofficererne kunde ikke komme sig af den Lystighed, *Dnjepr* og *Pobjéda* havde fremkaldt hos dem. «Lad os smadre de to gamle Kasser, Deres Højvelbaarenhed!» foreslog Folkene og svingede med Huerne over mod *Dnjepr* og *Pobjéda*. «Hvis Deres Højvelbaarenhed blot vil give os Sigtet, saa skal det Par Joller snart komme ned og sige Goddag til Fiskene!» Men Petja ønskede at spare paa Ammunitionen, til der virkelig blev Brug for den. Hvilke Begivenheder vilde Aftenen bringe med sig? Allerede nu syntes Udviklingen at gaa Oprørerne imod, og Petja trak selv paa Skuldrene ad den Rolle, hans Skib hidtil havde spillet i den blodige Rejsning med det dristige Maal.

Det var ham næsten umuligt at forlade Kommando-

Broen og Taarnet. Signalerne i Nývaja Jekaterínskaja skulde overvaages. Hvis General-Guvernøren atter vovede at sende Tropper frem fra Primórskaja ad Kystvejen, maatte de standses. Under ingen Betingelser kunde det tillades *Dnjepr* og *Pobjéda* at sætte Baade i Vandet. Orloff var paa det rene med sig selv om alt det, han vilde hindre. Men intet af disse Tilfælde indtraf. Og om en virkelig Indgriben i den rasende Kamp, hvis Genlyd naaede ham, kunde der ikke blive Tale, saa længe den var helt skjult for ham. *Admiral Orloffs* Kanoner og Ammunition var rede. Men Dagen skred uden at give dem et Maal at ramme.

Dnjepr aabnede atter Ilden. En tysk Korndamper paa Vej ud fra den «praktiske Havn» blev ramt og gav sig til at synke. Petja kunde i Kikkerten se Mandskabet springe fra Borde. Mange smaa Baade med hvide Flag roede til Undsætning. *Dnjepr* blev ved. Alle dens Projektiler fløj over *Admiral Orloff*; Folkene hilste dem med Latter og Bifald som paa et Teater. «Lad os smadre den Kasse, Deres Højvelbaarenhed!» raabte de op til Petja. Men han svarede med en barsk Ordre om Tavshed.

Nu meldte ogsaa *Pobjéda* sig. Dens Kugler gik lavere og dens Maal laa *Admiral Orloff* nærmere end *Dnjeprs*. Til Bagbord for *Admiral Orloff*, omtrent ud for «Kulhavnen», kæntrede nogle Joller, og en russisk Brig tændtes i Brand. Paa alle Sider af Oprørsskibet lyste Flammerne i det svindende Solskin. Røgen væltede ud over Havfladen og klæbede til dens rødmende Krusninger. I Larmen fra Kampene ved Højslettens Skraaning blandede sig Raab fra Skibe i Nød, Eksplosioner fra synkende Dampkedler, Fløjters fortvivlede Appeller, Skrig fra Baade, Klokkers Klemten,

tunge, dødbringende Projektilers hvinende Diskant og brummende Bas.

En af *Pobjédas* Kugler traf *Admiral Orloff* om Styrbord, agterude, lidt over Vandlinjen. Var det et Tilfælde — et Uheld? Den stolte Panserkrydser rørte sig ikke for Slaget. Men Folkene ombord jublede. De lo, som skulde de briste af Latter. De vred sig, de holdt sig paa Maven, de sang Stumper af sjofle Viser, de svingede med Huerne og dundrede med Bøssekolber mod Panserklædningen. — «Kom igen, Du gamle!» — «Har Du Brug for et Par Brillor til at se, hvor vi ligger!» — «Har Du laant en Ærtebøsse at lege med?» — Mellem Vragstumper, Oljeflager og springende Geysere søgte Baade, som viftede med hvide Flag, at redde de Skibbrudne, der raabte om Hjælp ude fra det rygende Hav. Ombord paa *Admiral Orloff* lød ophidsede Mænds stormende og vilde Latter.

Medens Solnedgangens Skær endnu laa paa den vestlige Himmel over Byen i Oprør, vogtede *Admiral Orloffs* Artillerister atter Signalerne, der skulde komme fra Pansertaarnet. Hver eneste Kanon, undtagen 30 Centimeteren, var bragt i ny Stilling. Fra Styrbord sigtede de blanke Staalrør mod *Pobjéda* — fra Bagbord mod *Dnjepr*.

Gennem Oprørsskibets elektriske Traadnerver dirrede paany fra Taarnets Kontakter Kommandoen Fyr! til Kanonerne.

Salven drøuede og hvæste ud over Odessas Rhed.

Igen. Og atter en Gang. Tordenen rullede og Lynene glimtede fra hvidlige Skyer, der som Kæmpefugle fløj ud fra *Admiral Orloffs* pansrede Sider.

Da Røgen lettede og Genlyden tav, saae den røde Admiral og hans Folk, at *Pobjéda* hældende dukkede sit Bug-

spryd ned i Vandet, og *Dnjepr*, der havde mistet det meste af sin Rejsning, lignede en forpjusket, vingskudt Fugl.

To—tre Koffardiskibe, som endnu ikke var kommet af Vejen, hejste Nødsignaler, og deres Dampfløjter kaldte efter Undsætning. Forgæves. Ingen, hverken Ven eller Fjende, syntes længere at turde vove sig ud paa det rygende Vand, hvor *Admiral Orloff* herskede i sin dystre Vælde.

Der var bleven stille ombord. Folkene svingede fra Stemning til Stemning. Nogle af dem kastede sig ned paa det Sted, de tilfældig stod, og faldt i Søvn. Mange korsede sig og bad for de Kammerater paa *Pobjéda* og *Dnjepr*, som nu vaandede sig i Lidelse. En og anden prøvede at spørge Underofficererne om, hvor alt dette skulde ende, og hvad mon Kaptajn Orloff havde i Sinde at gøre, naar Aftenen kom? — Der blev paany søgt efter Drikkevarer.

Tusmørkets første Varsler havde allerede vist sig, da et Signal fra *Nóvaja Jekaterínskaja* meddelte *Petja*, at *Právdin* var undervejs i en Båad, som kom fra *Peressip*, og som maatte passere *Pobjéda*. Baaen vilde føre hvidt Flag.

Lyskasterne ombord paa *Admiral Orloff* blev eftersete. De var i mønsterværdig Orden. Oprørsskibet tændte sine Lanterner som ethvert andet Fartøj for Anker og i Havn. Andreasflaget, der hele Dagen havde vajet agter, blev taget ind — uden Honnør. Fra Bro og Mast holdtes der Udkig efter *Právdins* Båad, og to af de mindre Styrbords-Kanonbragtes i Stilling til at beskytte ham, hvis *Pobjéda*, trods sin ynkelige Forfatning, skulde prøve paa at volde ham Vanskeligheder.

Men intet skete. Skæret af Brandene i Land og paa Søen gjorde Brugen af Lyskastere overflødig. Nu, da Mørket brød frem og Orlogsmændene tav, viste der sig mange

Smaabaade ud for de forskellige Havnene; de førte alle, uden Undtagelse, et eller andet Stykke Tøj, der skulde forestille et hvidt Flag, og Právdin kunde let undgaa at vække Opmærksomhed.

Da Oprørs-Føreren kom ombord i *Admiral Orloff*, strømmede Mandskabet til Agterdækket. Kanonerne blev forladt. Der var ikke en Mand i Maskinen, ingen paa Udkig og ingen paa Vagt.

«Hvordan gaar det derinde?» — «Har I snart gjort Ende paa *de Store*?» — «Vi har hjulpet Jer, skulde jeg mene!» — «Leve Republikken!» — «Leve Právdin og Orloff!»

«Stille!» befalede Petja. Men det vedblev at regne med Spørgsmaal, og Právdin kunde ikke komme til Orde. Han saae paa *Admiral Orloffs* Chef, der slog Øjnene ned for hans forskende Blik. Forvirringen og Trængslen var saa voldsom, at de to Mænd blev skilt fra hinanden. Et Par drukne Matroser istemte en bedrøvelig Kærligheds-Vise.

«Stille!» tordnede Petja paany. «Stille, og lad os alle høre, hvad Leonid Petrovitsj har at meddele os!»

Larmen dæmpedes. Kun Sangerne lod sig ikke bringe til Tavshed. Med drævende Stemmer, der hvert Øjeblik klikkede, vedblev de at kvæde om ulykkelig Kærlighed.

Til dette Akkompagnement talte Právdin kort, bydende, undertiden hidsigt:

«Der har været Forrædere mellem os, Slyngler, som ikke har kunnet modstaa Olénins og Dolgorukis Guld. — Vore Folk har kæmpet som Helte. Fjenden har tabt mange hundrede Mand. Men ogsaa vore Tab er store. Ved en Fejl, for hvilken kun een Mand bærer Ansvar . . .»

Han søgte med Øjnene *Admiral Orloffs* Chef og slap en Tid lang ikke Petjas Blik.

«. . . for hvilken kun een Mand bærer Ansvar, er vi

bleven hindrede i at udføre vor oprindelige Beslutning og marsjere mod Regeringskontorerne og Slottet. Vor Styrke blev angrebet og splittet allerede paa Kirkegaarden, inden den endnu havde kunnet begive sig paa Vej til Nikolájefski. I ser Boulevarden og Bygningerne derinde, højt hævet over Havet og Havnen. Hvis vor Plan ikke straks var bleven ødelagt, vilde *Admiral Orloff* alene have været i Stand til at erobre os Byens Hjærte, og den sydrussiske Republik vilde i dette Øjeblik have været proklameret . . .»

Kaptajn Orloff gjorde et Skridt frem med hævet Arm. Men han lod den atter falde og bøjede Hovedet.

«Nikolájefski er et Maal, I kan se herude fra, og som Jeres Kanoner kunde have holdt fri for os. Nu har alt været forgæves. Naar undtages, at I har hindret Tropperne i at omgaa Peressip fra Søsiden, og maaske, at I har trukket Ilden fra de to Krydsere til Jer fra os, saa har I ingen som helst Nytte gjort.»

Folkene hang ved hans Læber. Et Par Matroser slog deres syngende Kammerater i Dækket og overdængede dem med Slag og Skældsord. Právdin ventede, til der var bleven ganske stille. Orloff søgte Rælingen for at have noget at støtte sig til.

«Længe forsvarede vi Adgangene til Peressip. Vore Brødre i de to Infanteri-Regimenter, der har sluttet sig til Folkets retfærdige Sag, holdt Stand, saa længe de ejede en Patron til deres Geværer. Men nu er det forbi. Vi kan ikke mere. Vi er slagne . . .»

Folkene knurrede vredt. En Underofficer sagde højt: «Pjalte og Kujoner!» Der var straks Matroser, som stemte i med. Men Právdin sprang ind paa Underofficeren, greb ham i Brystet, ruskede ham og raabte:

«Vover Du at tale saadan om Mænd af Din egen Slags,

der har blødt for Frihedens hellige Sag, medens Du har drukket Dig fuld ombord paa dette Stykke Legetøj!»

Matroserne vristede Právdin løs, og Hænderne løftedes truende imod ham. Petja traadte til. I Mørket kunde ingen se, hvor bleg han var, men hans Stemme skælvede, da han raabte:

«Ret! — Den første Mand, der mukker, skyder jeg ned!»

De urolige Klynger veg til Side. Der lød et mumlende «Han skal ikke have Lov at fornærme os, den røde Satan.» Men da Petjas: «Stille!» lød anden Gang, blev han lystret.

«Har De mere at sige os, Leonid Petrovitsj,» udtalte Orloff saa højt, at han blev hørt af de fleste, «har De mere at sige os, beder jeg Dem tale uden at krænke disse Folk.»

«Bravo!» raabte Folkene. Men Petjas *Stille!* bragte dem hurtigt til Tavshed.

«Ja, jeg har mere at sige!» vedblev Právdin ophidset. «Denne Dag har været en Ulykkesdag for Rusland. Vi haaber, at det andre Steder maa være gaaet Folket bedre. Her i Odessa er vi knust for lange Tider . . .»

Han tog sig til Hovedet. Han kæmpede for at beherske sig selv.

«I det Øjeblik, jeg forlod Peressip, trængte Tropperne ind i Gaderne fra alle Sider. Fra Baaden saae vi, at de nu ogsaa, dækkede af Mørket, er paa Vej langs Kysten. Medens vi staaer her, er Peressip ikke blot blevet besat af Soldaterne, men omringet — saaledes som det hele Tiden har været Olénins Plan.»

«Klar ved Lyskasterne!» befalede Petja.

«Kunde vi ikke høre færdig, Deres Højvelbaarenhed?» spurgte en Underofficer tøvende.

Men Petja stampede i Dækket. «Klar ved Lyskasterne, eller —»

Et Par Mand slentrede uvilligt afsted.

«Gør Dem færdig, saa hurtigt De kan, Leonid Petrovitsj!» vedblev Orloff. «Vi har ogsaa noget, vi skal have sagt.»

«Jeg har ikke mere at berette. I dette Øjeblik har Olénin Peressip i sin Magt. Hver eneste Tilhænger af Friheden, der findes i denne Bydel, vil blive hugget ned eller arresteret. Ingen kan undslippe — ikke en Gang ved at kaste sig i Søen. *Pobjédas* Barkasser er rede til at patruljere langs Søsiden af *Nóvaja Jekaterínskaja*. Til Lands, et godt Stykke paa den anden Side Banelinjen, danner Kavalleriet en sammenhængende Kæde. Skraaningerne op til Højslettens Odessa er besat med Mitræilløser. Foruden de tre—fire Tusind Soldater, Olénin har sluppet løs i Peressips Gader, er der sendt Bud efter Brandvæsen, Politi og Ingeniør-Tropper til Forfølgelse af Flygtninge paa Tage og i Gaarde. Hvis Forræderne og Politispionerne veed, hvor omtrent der skal ledes efter vore Papirer og Penge, saa kan de faa fat i dem, inden der endnu bliver Mulighed for at brænde blot de farligste Ting. Det nytter ikke, at jeg prøver paa at skjule noget for Jer, Brødre. Vi er hjælpeløst fortabte — alle . . . ogsaa I her ombord. Vi ejer kun et eneste Haab om Redning —»

Han standsede og søgte atter Orloffs Blik. Rundt om ham lød utaalmodige Udbrud: «Tal!» — «Men saa tal dog!» «Naar Du har været med til at styrte os i Ulykke, kan Du vel ogsaa sige os, hvor Redningen er, Din røde Satan!»

«Ja, jeg skal tale! Vor eneste Redning er i dette Øjeblik *Admiral Orloffs* Kanoner!»

«Bravo!» — «Hør ham; den er god!» — «Saa skulde

Du ikke før have talt om Legetøj, min lille Ven!» — «Det kan vist ikke nytte at sætte Dig til at skyde, selv om Du taler aldrig saa kønt!» — «Saadan en Landkrabbe, der nok kan lokke Folk i Fortræd, men ikke selv veed, hvad en Kanon er!»

«Stille!» raabte Petja atter og følte efter Revolveren i sin Lomme. «Forklar Dem nærmere, Leonid Petrovitsj.»

Právdin hævede Stemmen: «Den eneste Redning for Folkets og Frihedens Sag er *Admiral Orloffs* Kanoner. Skyd Peressip sønder og sammen. Lad, om det skal være, ikke Sten tilbage! Fordriv Olénins Tropper fra Nývaja Jekaterín-skaja og alle de andre Gader! Rens Kysten! Hold en Vej fri, ad hvilken vore Folk kan undslippe! Vælt Husene ned over Soldater, Brandmænd og Politi, der vil røve Folkets dyrebareste Hemmeligheder! Brødre og Venner, dette er, hvad jeg i Frihedens hellige Navn kræver af Jer!»

Jubelen bruste om Právdin. Matroser og Underofficerer stredes for at komme til at omfavne ham. Mange af dem gav sig til at danse. Et Par Stykker klavrede op paa 30-Centimeteren, svingede Huerne, holdt Taler eller skreg: «Leve Právdin! Leve Friheden! Leve Republikken!»

Der gik flere Minutter, inden Stormen lagde sig. Právdin gjorde sig fri af de Matroser, der vilde kysse ham, ligesom de før vilde slaa ham i Dækket. Han nærmede sig Petja, der stod tavs ved Rælingen, og først da Oprørsføreren var kommet helt hen til *Admiral Orloffs* Chef, raabte han ud over den larmende Skare:

«Stille et Øjeblik endnu, Brødre!»

Hans Stemme blev hørt og snart adlydt.

«Jeg tænkte nok, at I ikke vilde lade Eders Brødre i Stikken. Det russiske Folk vil engang velsigne Eder og prise Jer som Frihedens Helte. Men især er der een

Mand, hvis Navn de kommende Slægtled skal nævne med Ærefrygt og Taknemlighed — een Mand, om hvem Mødrene vil fortælle deres Børn, og som Fædrene skal prise for hans ædle Sind, hans Medfølelse med dem, der lider ilde, hans varme Hjærte og stærke Arm . . . Brødre, til sene Tider vil Ruslands Folk mindes den røde Admiral, Kaptajn Orloff!»

Langt ud over Odessas Rhed med dens brændende og synkende Skibe hørtes i Mørket Jubel og Hyldest-Raabene fra *Admiral Orloffs* Agterdæk. Folkene, der var bleven sendt til Lyskasterne, kom tilbage for at være med i Begejstringens Rus. Alle Tøjler var bristede, alle Rammer sprængte. Petja slog om sig som en rasende. Fraaden stod ham om Munden, og han skreg Forbandelser ud over dem, der greb ham for at løfte ham og bære ham i Triumf Dækket rundt. Men ingen hørte ham. De hidsede Mænd hyldede ham i et vildt Orgie, med dyrisk Underkastelse, taknemlige for hans Slag, overdøvende hans Ord med deres Jubel.

Právdin hamrede med et Nøgleknippe i 30-Centimeterens Staal og bønfuldt om Ro. Nogle Underofficerer kom ham til Hjælp med deres Fløjter. Langt om længe blev Petja fri af sine Tilbedere. Han styrtede med knyttede Hænder hen mod Právdin. Men inden han havde naaet ham, lød atter Oprørs-Førerens skarpe, skolede Røst:

«Brødre! Et helligt Løfte har Kaptajn Orloff idag givet det lidende Folk og mig. En dyr Ed har han ladet Eder alle sværge her paa dette Dæk. Nu er Indfrielsens Time kommet. Nu hviler Ruslands Øjne paa den røde Admiral. Lyd *ham* — og vi skal sejre.»

Uden at afvente Ordre raabte Underofficererne: «Klar

ved Kanonerne!» — Klar ved Lyskasterne!» — «Frem med Reserve-Ammunitionen.»

I et Nu var Dækket rensset. Folkene ilede til deres Arbejde, længselsfulde efter Handling og Daad.

«Jeg ønsker at tale med Dem, Leonid Petrovitsj,» sagde Petja dirrende og sammenbidt.

«Der er ingen Grund til at tale mere, Pjotr Konstantinovitsj. Vi har spildt alt for mange Ord. Hvert Sekund, De nu venter med at holde Deres Ed, koster Menneskeliv. I Formiddags paa Kirkegaarden stillede De Dem under vore Ordre. Nuvel, i Folkets Navn befaler jeg Dem at udrette, hvad De formaar for at befri det for Undertrykkere og Forfølgere.»

«Vil De følge mig til et Sted, hvor vi kan være alene, Leonid Petrovitsj? Jeg ønsker at sige Dem et Ord.»

De to Mænd gik op paa Broen og ind i Kommando-Taarnet. Petja lukkede Panserdøren efter dem. Derpaa vendte han sig mod Právdin og sagde kort:

«Jeg nægter at udføre den Ordre, De gav mig.»

«De nægter — hvad?»

«At bombardere Peressip.»

«Og hvorfor gør De Dem saaledes til Meneder, Pjotr Konstantinovitsj? Hvorfor stiller De Dem paa Folkefjendernes Side efter at have grædt over Folkets Lidelser og lovet det Deres stærke Armes Bistand?»

Petja stod lænet op til Døren. Han saae ned — angst for at møde Právdins Blik. Hans Haand lukkede sig over Revolveren i Lommen.

«Fordi . . . fordi . . .» stammede han, «fordi Hundreder, maaske Tusinder af uskyldige vil blive dræbt eller lem-læstede ved et Bombardement. Man overdænger ikke en aaben By . . . et Arbejderkvarter . . . med Granater, Kar-

dæsker og Sprængbomber . . . De kender ikke Virkningen af vort Artilleri, Leonid Petrovitsj . . . De veed ikke, hvad det er, De selv forlanger . . . Jeg er ingen Bøddel . . . jeg ønsker ikke at være Deres Rakkerknægt . . .»

«Nej,» svarede Právdin roligt, næsten ligegyldigt, «det er De ikke, Kaptajn Orloff. Men De er en Meneder, og Deres Hænder er tilsølede med uskyldigt Blod.»

Revolveren foer ud af Orloffs Lomme. Han styrtede hen mod Právdin, der blev staaende med sit foragtelige Smil paa Læberne.

«Er jeg lokket i et Baghold?» spurgte Oprørsføreren spottende.

Petja standsede og gemte atter Revolveren. Právdin vedblev uforstyrret: «Deres Tale idag paa Kirkegaarden er Aarsag til, at vi ikke alene ikke er bleven Herrer over Odessa, men at vi nu er omringede i Peressip, og at Soldater og Politi i dette Øjeblik slagter løs paa skyldige og uskyldige. Dette er *Deres* Ansvar, Hr. Kaptajn — *Deres alene*. Nu har De en Mulighed for at standse Slagteriet — men De lader det blive ved. De svor idag, at De vilde kæmpe for Frihedens Sag — og uden at røre en Haand lader De Olénin og hans Folk sætte sig i Besiddelse af alt og alle, der skulde tjene Friheden. Kaptajn Orloff — De er en Pjalt. Eller maaske er De Aktionær i Peressip sammen med General Karatájef og Kherson-Banken, og Deres Pengeinteresser er Dem mere dyrebare end Deres Løfter og Eder.»

Petja lo — en styg, haard Latter, som ikke smittede.

«Saa dybt er jeg sunket, at Deres Fornærmelser er mig ligegyldige, Leonid Petrovitsj. Men Gud er mit Vidne, at intet Menneske kan hade Peressip mere end jeg . . . disse Helvedes Huse, der har dræbt mit Livs Lykke . . .»

Han vendte sig mod Døren og lagde Hovedet paa sin Arm. Hans Legeme skjælv under Trækninger, han ikke kunde blive Herre over.

Právdin tog sit Uhr frem. «Jeg giver Dem to Minutter, Kaptajn Orloff. Naar de er forløbne, meddeler jeg Folkene, som staar og venter paa Ordre, at De har brudt Deres Ed. Vi maa saa se at klare os uden Dem.»

Petja vendte sig om. «Men er De da vis paa, at Peressip virkelig er omringet, og at ingen . . . ingen af . . . af vore . . . kan undslippe?»

«Aldeles sikker. De kan selv lade Sagen undersøge med Deres Lyskastere, som det vist før var Deres Hensigt. De har endnu godt og vel halvandet Minut.»

Petja gik til Kommando-Bordet. Hans Ordre forplantede sig gennem Telefonens, Klokke- og Lyssignalernes Ledninger. Et Øjeblik efter viste Kystlinjen fra Primórskajas Udløb til de yderste Huse i Nývaja Jekaterínskaja sig i Periskopet, overgydt af et roligt, koldt Lys.

Právdin havde Ret. Kosaker, Dragoner og Skarpskytter havde taget Stilling langs hele Kysten. *Pobjédas* og mange andre Baade patruljerede ved Stranden. Lyskasterne voldte tydelig nok Uro og Forvirring blandt Tropperne.

Petja gav Ordre til at slukke.

«Det er godt,» sagde han til Právdin, der iagttog ham skarpt. «Jeg skal rense Dem den Bagvej. Saa maa Deres Folk se at klare sig, som de bedst kan.»

«Der er ikke Tale om *mine* Folk, Kaptajn Ortoff, men om *vore*. Hvad hjælper det os, at De renser en Bagvej, der fører ud i Søen, naar De ikke samtidig jager Militæret bort fra Peressip og skaffer Frihedens Venner og Forkæmpere en Mulighed for at redde sig selv og vore Skatte — eller at gaa til Grunde med dem! De skal ikke være

bange, Pjotr Konstantínovitsj, vore Folk er vant til at se Døden i Øjnene.»

«Men alle de uskyldige . . . Varjas Forældre, de gamle Folk, De saae mig sammen med i Formiddags . . . aa Gud, tag dette fra mig . . .»

«De to Minutter er omme, Kaptejn Orloff.»

«Et Øjeblik endnu . . . men har De da ikke Hjærte i Livet, Menneske . . . det var jo netop disse Stakler, vi skulde beskytte, De og jeg . . .»

«De har Ret, Kaptajn Orloff, lad os folde Hænderne og græde sammen, medens Soldaterne slagter de gamle Folk, Varjas Forældre, Børnene, de unge Piger . . .»

«Godt, Leonid Petrovitsj, De skal faa Deres Vilje.»

For anden Gang idag paa det samme Sted gjorde Petja Korsets Tegn.

Právdins Blik fulgte ham overált i det lille, tyste Rum. Oprørsskibets Chef syntes at handle som en Søvngænger. Hans Hænder rystede. Hans Øjne brændte i Feber. Svedperlerne duggede hans Pande, og dog skuttede han sig, som frøs han bitterlig.

Lyskasterne forraadte atter hver eneste af Strandens Hemmeligheder. Právdin saae Petja bøje sig over Instrumenterne og Regnepapiret. Snart rørte han ved den ene, snart ved den anden Kontakt, og et klangløst Signal svarede ham. Her taltes et Sprog, som kun de indviede forstod. Her forberedtes med sælsomme Tegn Tusinders Ruin, Sorg eller Død.

«Alt er rede,» sagde Petja stille til Právdin, og i det samme signaliserede han Giv Agt! til alle de Kanoner, hvis Røster skulde høres. «Alt er rede. Gud være min Sjæl naadig.»

«Ruslands Folk vil ære Dem som en af sine Helte!», svarede Právdin.

Men Petja rystede paa Hovedet, og hans Øjne fyldtes med Taarer, der slørede hans Blik, saa han ikke saae sin egen Haand, da den paa det hemmelighedsfulde Klaviatur berørte Signalet: Fyr!

Glimtene lyste i Sommernatten. Tordenen rullede over det mørke Hav. Salvernes Brag forkyndte, at endnu var *Admiral Orloff* vaagen, rede til Strid.

Virksomheden af Oprørsskibets nye Indgriben var forfærdelig. Projektilerne føg langs Strandkanten, parallelt med *Nóvaja Jekaterínskaja*, dels oppe paa Land, dels ude i Søen. Mennesker og Heste blev revne i Stumper og Stykker. Baade kæntrede og sank. Ingen Disciplin kunde holde Tropper sammen, naar de i Nattens Mørke og paa aaben Kyst blev udsat for en saadan Kugleregn. *Admiral Orloffs* Lyskastere aabenbarede vild Panik — Rytteres og Fodfolks skrækslagne Flugt ad alle Veje, som førte bort fra Stranden, ligegyldig hvilke nye Farer der kunde vente dem paa den anden Side den nærmeste Dækning.

Ved et Tilfælde, som Petja ikke var i Stand til at forklare sig, havde *Pobjéda* faaet et nyt Skud i sit hældende Skrog. Ingen Kanon havde sigtet mod dette Maal, fordi det laa alt for langt fra Kystlinjen til at paakalde Interesse. Men ramt var den gamle udtjente Krydser, og den dukkede sig længere og længere ned i Vandet, som søgte den Hvile i sit Element. Der var intet mere at frygte fra *Pobjéda*. Og *Dnjepr* lod ikke høre fra sig; den slukkede sine Lys og syntes at have mest Lyst til at gemme sig i Mørket.

«Vejen er fri,» sagde Orloff til Právdin. «Skulde der paany vise sig Tropper eller Patruljebaade i Lys-Segmentet,

skal jeg jage dem bort i en Haandevending. Lad os stoppe nu, medens Legen er god.»

«For Guds Skyld,» svarede Právdin, og hans Stemme havde en varm, inderlig Klang, «for Deres Faders Navns Skyld, for alt, hvad De har kært — stands ikke paa Halvvejen, Kaptajn Orloff! Tusinders Velfærd ligger i Deres Haand. Lykkes det Dem at fordrive Tropperne fra Peresip, har De reddet mange tusinde Mænd og Kvinder fra Sibirien og udrettet mere for den gryende Frihed end nogen anden Russer i Nutid og Fortid!»

«Og Hundreder af uskyldige har jeg sendt i Døden.»

«Er der en Kvinde, De elsker — er der en Kvinde, for hvis Kærligheds eller for hvis Mindes Skyld De vilde ofre alt, hvad De ejer, og Deres eget Liv? Hvis der er en saadan Kvinde, da anraaber jeg Dem i hendes Navn om at høre mig! Red os — red os, Kaptajn Orloff, De, som kan! Husk, at De har svoret! Husk, at der er en Hævn at tage for det uskyldige Blod, som idag er udgydt under Deres Ansvar!»

«Ti, Mand, ti! . . . Aa Gud, aa Gud, hvad har jeg gjort, at dette skulde komme over mig! . . . Katja . . . Katja . . . se, hvorledes Du har styret . . . Pasjka, min lille Fugl . . .»

Kaptajn Orloff hulkede som et Barn. Signalerne spurgte om nye Ordre. Telefonen kaldte. Hele Oprørsskibet ventede paa at blive ledet af den Vilje, der ene skulde lydes.

Právdin lagde sin Haand paa Orloffs Skulder. Blidt, næsten ømt sagde han: «Pjótr Konstantínovitsj, hævn Dem selv og os alle.»

Det gav et Sæt i Petja. — «Hævn?» — Han stirrede paa Právdin og gentog: «Hævn?»

«Ja,» svarede Oprørsføreren. «Tag Hævn over Deres Lidelser!»

Febrilsk, med skælvende Uro, skød Kaptajn Orloff Právdin til Side. «Godt,» hviskede han, «godt . . . De har Ret . . . jeg skal hævne mig . . . vær tryk . . . jeg hævner mig . . .»

Han bøjede sig paany over Instrumenterne. Lyskasterne spillede over Peressip. Regnepapiret dækkedes af Tal. Signalerne dirrede gennem Skibets Nerver. Právdin saae, at Petja atter handlede som i Søvn, men ogsaa at Taarnerne faldt fra hans Øjne og ofte blindede dem, saa han en Tid maatte standse sit Arbejde.

Giv Agt!

Petja Orloff foldede Hænderne og bevægede Læberne i en stum Bøn.

Uden et Ord, men rystet af Graad, lod han Haanden falde paa Kontakterne, og fra Kommando-Taarnet lød den røde Admirals Ordre: Fyr!

Petja slap ikke mere Klaviaturet. Ustandseligt lod han lade og fyre — med Mellemrum, der blev kortere og kortere, lod han de blanke Staalrør løfte deres dystre Stemmer. Vildere og vildere blev hans Spil paa Tangenterne. Men mere og mere ubehersket strømmede ogsaa hans Graad. Den røde Admiral hulkede, som skulde hans Hjærte briste.

Det var Dommens Dag over Odessas Havneforstad. Det var Undergangens Time for Peressip. Nu regnede Ilden og Jærnet over de graa Huse ved Sortehavets Strand. Nu styrtede General Karatájefs Kæmpeværk i Grus. Nu faldt med Brag og i Flammers Vælde Gravmælet over Petja Orloffs Ungdomsdrømme og Haab. Nu jævnedes med Jorden Mindesmærket for General Karatájefs Sejr paa Prilúka.

Nu hærgede Død og Brand det Sted, hvor Høgen jog den værgeløse Fugl og hakkede Hjærtet ud af dens Bryst.

Nóvaja Jekaterínskaja flammede som en Naftaflod. Bomber og Dynamitoplag eksploderede. Ruinerne væltede sig over hverandre som Laviner, der støder sammen. Gevær- og Revolver-Ammunition knaldede i Huse uden Tag. Vinduesruder brast af Hede eller for vildfarende Skud. Forladte Mitræilløser vred sig som i Smærte og spyede en Kugleregner fra sig, inden de segnede. I Butiker fængede Olje og Petroleum. Benzinbeholdere sprængtes og dryssede Gnistregn til alle Sider. Gasledninger blev til Ildkanaler, som tændte alt Træværk, de kunde naa. Giftig Røg slog i Byger ned over Kvarteret, men blev atter drevet bort af høje, spillende Flammer, der lyste over Hav og By og forvandlede Nat til Dag.

Alt levende søgte at redde sig. Ven og Fjende kendte ikke længere Forskel paa hinanden. Hundreder styrtede sig i Havet. Tusinder flygtede mod Syd til Højslettens Odessa og mod Vest til de Bydele, som *Admiral Orloffs* Granater ikke brød sig om at naa. Soldaterne banede Vej for Oprørere og fredelige Folk, der aldrig havde løftet en Haand mod Øvrigheden. Det Baand, Fyrst Olénin havde slynget om Peressip, brast allevegne, og der var intet Haab om at knytte det sammen paany, fordi ingen menneskelig Magt formaaede at holde Stand mod Strømmen ude fra Peressip. *Pobjéda* blev forladt af sit Mandskab og sank. Alt hvad der fandtes af Baade i Havnen roede ud til Peressip-Stranden og bjærgede de Flygtninge, der raabte om Hjælp fra det mørke Hav. Ambulancer og Vogne af alle Slags tog Vejen Vest om for at hente Syge og Saarede, der over Land søgte Redning fra Flammerne og Oprørsskibets Projektiler. Alle kommunale Lyskilder i hele Odessa blev

stoppede, for at Brandene i Peressip ikke skulde faa ny Næring. Brandvæsnet kæmpede mod Ildens Udbredelse i den vestlige Del af Forstaden. For længe siden var Nývaja Jekaterínskaja og dens Omgivelser opgivet. Milevidt ud over Havet saaes Kæmpebaalet fra Proletargaden, der var opkaldt efter Katja Rilinski.

Saa længe der var en Granat tilbage paa *Admiral Orloff*, vedblev Oprørsskibet at fyre. Folkene sled og slæbte med den tunge Ammunition. De hidsede sig med Drik. De jublede ved Synet af det vældige Ødelæggelsens Værk. De dansede om Kanonerne, skamløst blottende sig selv, hylende af Latter.

Inden de sidste Skud var faldne, forlod Právdin ubemærket *Admiral Orloff* i den samme Baad, der havde bragt ham ombord.

Men oppe i Pansertaarnet græd den røde Admiral som et hjælpeløst Barn.

Et Par af de ældste Underofficerer blev kaldt til Kaptejn Orloff, og han meddelte dem, at han tog det fulde Ansvar for alt, hvad der var sket idag.

«Den Skam, jeg har bragt over mit Navn, kan jeg ikke vaske af — lige saa lidt som det uskyldige Blod, der nu tilsøler mine Hænder. Det letteste var at skyde sig en Kugle for Panden. Maaske Gud har forstaaet, at jeg aldrig har villet det onde og slette . . . Men lad mig i det mindste, inden jeg dør, søge at redde Jer, som jeg har været med til at forlede. Jeg gaar nu alene i Land og melder mig til Fyrst Olénin. Han og mine Dommere skal faa at vide, at I blot har lystret mig . . . Herregud, de kan jo ikke gøre mig noget værre end at tage Livet af mig, og jeg ønsker kun, at de vil skynde sig . . .»

Underofficererne tiggede og bad ham om at blive ombord og dele Skæbne med sine Folk. Men Petja svarede dem mildt, at for een Gangs Skyld vilde han ikke lade sig rokke.

«*Admiral Orloff* er ikke længere noget værd for den Sag, vi idag har kaldt «Frihedens» . . . jeg veed knap selv mere, hvorfor . . . Vi ejer ikke et Skud Krudt ombord . . . Vi kan ikke engang gøre os selv noget ondt . . . og i hvert Fald jeg vilde aldrig være med til at ødelægge dette Skib, der er Tsarens, og som^s bærer min Fars Navn . . .»

»Vi heller ikke, Deres Højvelbaarenhed.»

«Men der er ingen Grund til, at alle I andre skal overgive Jer. Det er nok, at jeg gør det. Fyrst Olénin vil være tilfreds, naar blot han faar fat i «den røde Admiral» — Gud bedre os, *rød* er han bleven . . . rød af Blod . . .»

«Husk, hvad Právdin sagde, Deres Højvelbaarenhed. Rusland vil ære Deres Højvelbaarenheds Navn . . .»

«Nej, Rusland vil forbande og foragte det . . .» Han stred atter med Taarerne. «Men I kan redde Jer, hvis I selv vil. Her er Proviant, Vand og Kul nok ombord. Stik til Søs. Sluk Eders Lys og søg at undslippe. *Pobjéda* ligger paa Havets Bund. *Dnjepr* gør Jer næppe noget, og skulde den prøve paa det, saa kan I let løbe fra den gamle Kasse. Søg ind i en udenlandsk Havn, rumænsk, bulgarsk eller tyrkisk, og forlad *Admiral Orloff* dér. Tsaren henter det nok igen. Og I er udenfor Rækkevidde . . . Jeg tager Resten paa mig.»

Underofficererne prøvede atter at overtale ham til at følge med, men allerede vigende og mere og mere optagne af Tanken paa deres egen Redning — nu, da *Admiral Orloff* med sin udisciplinerede Besætning og sine tomme Ammunitionskasser vilde være et værgeløst Bytte for en Haand-

fuld raske Folks Angreb. Petja gjorde dem ogsaa indlysende, at saasnart Telegrafen var bragt i Orden — og maaske var det allerede sket — saa vilde der blive sendt Bud efter Orlogsmænd fra Sevastopol, og de kunde komme i Løbet af Timer. Právdin havde forladt Oprørsskibet uden et Ord; han kunde ikke bruge det til mere, end hvad det allerede havde udrettet, og han og hans reddede sig nu i den Panik, Bombardementet og Kæmpebranden havde foraarsaget. Det var da kun rimeligt, at ogsaa *Admiral Orloffs* Folk tænkte paa deres Redning.

Inden Underofficererne begyndte Forberedelserne til Rejsen, tog de Afsked med Petja. De kyssede hans Kinder og Hænder. De ærede ham som en Helgen. Han søgte forgæves at unddrage sig denne Hyldest.

«Tak, Børn, Tak . . . Glem ikke, at jeg aldrig har villet det onde, hverken for Jer eller for alle dem derinde . . . Sig det ogsaa til Folkene imorgen, naar I er i Sikkerhed paa Havet . . . Og sig dem, at mit sidste Ord til Jer har været, at jeg beder Jer alle om Tilgivelse.»

Intet blev meddelt om den røde Admirals Beslutning. Underofficererne søgte de paalideligste Folk ud og stræbte at uddele det mest mulige Arbejde. Maskinofficeren blev varskoet om den Tjeneste, der ventede ham. I Stilhed firedes en Baad i Vandet. Alle Ordre uddeltes vedblivende i Kaptajn Orloffs Navn.

Petja gik ned paa andet Dæk. Han vilde skifte Frakke; denne Galla-Uniform havde længe pint ham.

Dørene til Officersmessen stod aabne, og han saae derind. Uordenen var snarere mindre, end han havde ventet. Men pludselig steg Blodet ham til Hovedet, og han udstødte et Skrig.

Det store Billede af Admiral Konstantin Orloff, der

hang paa Officersmessens Væg, var flænget ud af Rammen, og paa Bagklædningen stod skrevet: *Faderen forbander sin Slyngel af en Søn!*

Petja skyndte sig bort. Da han endelig — for første Gang i snart tre Uger — stod i sin egen Kahyt, lukkede han Døren bag sig.

Paa Bordet laa hans Post. Der var et Brev fra Søsteren i Turkestan; han stak det til sig. Der var et tykt Brev med en Haand, han ikke kendte; Adressen var skrevet med latinske, ikke med russiske Bogstaver. Og der var endelig et Brev fra Katja.

Han aabnede det sidste først.

Petja! Min elskede! Vend tilbage til mig. Alt er blevet anderledes, siden Du rejste i Vrede uden at forstaa mig. Petja! Jeg trænger til Dig. Kom, som Du har lovet. Saa roer vi sammen og styrer sammen. Send mig et Ord, der kan sige mig, at Du hører mit Raab om Hjælp.

Din — og kun *Din*

Katja.

Det var ikke Kaptajn Orloff muligt at samle sine Tanker. Han saae sig om i Kahytten, som søgte han efter noget, der kunde bringe ham til at forstaa. Men intet var at øjne. Alle disse kendte, fortrolige Ting trængte sig blot ind paa ham, og det var, som krævede de, at han netop nu skulde lade dem præge sig dybt i hans Bevidsthed. Han greb sig selv i at tænke paa noget helt andet end Katjas Brev. De Billeder dør af Fyrst og Fyrstinde Rilinski havde egentlig aldrig lignet . . . Silkebaandet med de japanske Bogstaver gav en japansk Kollega ham, maaske en af dem, der nu havde kæmpet mod den russiske Flaade i Tsusjima-Strædet . . . Ungdomsportrætet af Katja var efterhaanden blevet slemt gult . . . Nu kunde det snart være

paa Tide, at der kom en ny Ramme om Billedet af hans Forældre . . .

«Alt er blevet anderledes». Hvad mente hun? — Dato og Poststempel viste, at disse hastigt nedskrevne Linjer var bleven afsendt Dagen efter Petjas Flugt fra Prilúka. Hvad kunde der være sket? . . . Ja, Du har Ret, Katja, alt er blevet anderledes. Og nu, da Du endelig kalder paa mig og selv forstaar, at Du trænger til mig — nu er det blevet for silde, stakkels Katja . . .

Kaptajn Orloff brød Brevet med Udskriften i latinske Bogstaver. Det var fra George Farringham.

Petja læste det først ligegyldigt, saa undrende — tilsidst slugende hvert Ord. Her talte Mand til Mand. Skøndt Brevet var skrevet paa Fransk, et fremmed Tungemaal baade for den, der sendte det, og den, der modtog det, saa fandt dets Sprog dog Vej fra Hjærte til Hjærte. Nu forstod han Katjas Raab om Hjælp. For silde — for silde altsammen! Se, hvorledes Du har styret!

Men Kaptajn Orloffs Sind kunde ikke længere hides. En uendelig Træthed tyngede hans Legeme og Sjæl, og han længtes efter den Hvile, Fængslet vilde berede ham. Disse Breve, der for sent kom ham i Hænde, fyldte ham med mildt Vemod, som gjorde godt. Han kunde næsten smile og føle en Smule Medlidenhed med sig selv. Skæb-
nen havde været ham stræng og ubarmhjærtig, skøndt han aldrig havde villet det onde. Nu var Lidelsernes Tid omme. Hans Dommere kunde ikke nægte ham Døden.

Katjas og Farringhams Breve blev revet i mange Smaastykker, som han gemte i sin Lomme. Saa tog Petja det gulnede Ungdomsportræt af Katja ud af Rammen, kyssede det og tilintetgjorde det. Han bøjede sig for Helgen-

billedet — en Arv fra hans Far — korsede sig og forlod tyst *Admiral Orloff*.

Underofficererne skjulte, saa godt de kunde, at den røde Admiral gik fra Borde. Folkene blev gennet fra Faldrebet.

Da Petja var roet et Stykke bort, lod han Stumperne af Katjas og Farringhams Breve flagre over Vandet.

Mod Nord flammede Nývaja Jekaterínskajas graa Huse ved Sortehavets Strand.

Bag ham slukkedes *Admiral Orloffs* Lys, og Oprørs-skibet hejste sine Ankre for at liste bort i Natten.

Petja lagde til under den høje, brede Trappe, der fra «Kulhavnen» fører op til Nikolájefski. Alt var stille, stængt og mørkt. Først oppe paa Boulevarden mødte han nogle Politibetjente, som gjorde stram Honnør for Uniformen. Ingen kunde se, hvem det var, der bar den. Kavalleri-Patroljer, som red forbi, ænsede ham ikke.

Uden for General-Guvernements Kontorer holdt mange Ryttere. Den store Bygnings Port og Trappe var mørke; der brændte hverken Gas eller Elektricitet i Odessa.

I et af de forreste Kontorer, som oplystes med Stearinlys og tilfældige Smaalamper, stod uniformerede Bude og Kavallerister, der ventede paa Ordre. Petja spurgte efter General-Guvernøren, Fyrst Olénin.

«Hans Højhed er ikke tilstede,» svarede et af Budene. «Er Deres Velbaarenhed den Officer, der ventes fra *Dnjepr*? I saa Fald har jeg Besked om at underrette Grev Dolgoruki . . .»

«Det er godt. Jeg ønsker at tale med Grev Dolgoruki.»

«Og hvem tør jeg melde?»

«Kaptajn Orloff.»

Budene og Soldaterne veg til Side. Maalløse stirrede

de paa den røde Admiral. Tøvende bestemte den Tjener, der havde talt med Petja, sig til at gaa ind i de indre Kontorer. Der blev i Ventetiden ikke ytret et Ord. Alt var saa tyst, at man hørte Lampernes Kogen.

Grev Dolgoruki viste sig i Døren.

«Godaften, Gavriil Ivánovitsj,» sagde Petja stilfærdigt og ligefremt, idet han rakte Haanden frem. Grev Dolgoruki lagde pludselig Armene paa Ryggen.

«Jeg kommer for at overgive mig,» vedblev Petja og slog Øjnene ned.

«Følg mig,» udtalte Grev Dolgoruki kort og bydende.

Da de to Mænd var naaet ind i det indre Kontor, sagde Greven: «Hvis De har Vaaben paa Dem, beder jeg Dem aflevere dem.» I det samme ringede han.

Petja følte paa sig selv og fandt Právdins Revolver i den ene Lomme. Han lagde den fra sig paa et Bord.

«Det er alt?»

«Alt.»

Tjeneren fik Ordre til at hente Stabschefen, Oberst Karásin, og Soldater.

«De behøver ingen Soldater, Gavriil Ivánovitsj. Jeg er ene, og jeg gaar derhen, hvor De ønsker, jeg skal gaa.»

Grev Dolgoruki svarede ikke. Han var hvid, og hans Hænder skælvede.

Et Øjeblik efter kom Stabschefen ilende, fulgt af en halv Snes Mand med Bajonetter paa Geværerne.

«Slyngel . . . Forræder . . . Meneder . . .» Obersten stod dirrende foran Petja og truede ham med knyttede Næver.

Men Kaptajn Orloff rystede blot paa Hovedet, og Skyggen af et træt, medlidende Smil gled over hans Ansigt.

Grev Dolgoruki og Stabschefen konfererede hviskende. Da de var bleven enige om, hvilken Arrest Petja skulde

føres til, omringede Soldaterne paa et Vink af Obersten den røde Admiral og bandt hans Hænder. Medens dette stod paa, løftede Petja Øjnene mod Grev Dolgoruki og sagde:

«Hils Sonja, Gavriil Ivánovitsj. Og Katja. Sig til Katja, at jeg fik hendes Brev for sent. Ellers skulde hun nok ikke have kaldt forgæves.»

Dørene aabnedes. Mellem Soldater med opplantede Bajonetter blev den røde Admiral ført til sit Fængsel.

Advokat Mandelberg granskede Forsikrings-Policer, Love og Domme. Han konfererede med fremragende Kolleger og konsulterede Odessa-Universitetets juridiske Fakultet. Intet Arbejde og ingen Omkostninger blev sparet i de Dage, som fulgte efter *Admiral Orloffs* Bombardement paa Nóvaja Jekaterinskaja og de andre Gader i Peressip. Alt var imidlertid forgæves. Der fandtes ingen Vej udenom Policernes klare Ord. «Undtagen fra Forsikringen» — hed det udtrykkelig — «er enhver Skade, som skyldes Krig, Oprør, borgerlige Uroligheder eller Brud paa Landefreden.»

Forespørgsler i General-Guvernemet fik samme Udfald. Paa sin Hustrus Vegne var Grev Gavriil Dolgoruki utvivlsomt stærkt interesseret i at støtte Advokat Mandelberg i hans Virksomhed for at skaffe Husejerne i Peressip Erstatning. Greven kunde imidlertid ikke give noget som helst Haab om, at Staten vilde træde hjælpende til. Lejerne i Familjerne Rilinskis og Karatájefs Ejendomme havde været Statens og det borgerlige Samfunds svorne Fjender — Oprørere, Mordere og Voldsmænd. Officerer fra den sunkne *Pobjéda* vidnede, at *Admiral Orloff* havde staaet i Forbindelse med en Signalstation i selve Nóvaja Jekaterinskaja, og at Signalerne derfra endnu sent paa Aftenen ligefrem havde krævet et Bombardement af Peressip. Maaske

de Huse paa Højslettens Rand, som «den røde Admiral» havde skudt i Brand, ad Aare, naar alt var undersøgt og opklaret, kunde vente en statslig Skadeserstatning — som Følge af en kejserlig Naadesakt, *ikke* som et Retskrav, der blev godkendt. Men Husejerne i Peressip — aldrig!

Kherson-Bankens Aktier faldt i de Dage under Pari. Bankens og Familjerne Rilinski og Karatájefs Tab beløb sig til Millioner. De nyere Dele af Peressip, Vest og Nord for det Parti, General Karatájef og Fyrst Sergéj Rilinski havde bygget i Firsernes Slutning, stod saa godt som uskadte. Det mægtige Komplex umiddelbart under Højslettens Odessa og nærmest ved den «praktiske Havn» — kort sagt alt det, der i sin Tid paa General Karatájefs Arkitekt-Tegninger havde været afsat med rød og grøn Farve — laa i rygende Ruiner. Af alt, hvad Peressip skyldte Forbindelsen mellem Familjerne Rilinski og Karatájef, var kun een eneste Bygning bleven reddet paa Dommens og Undergangens Dag. Den hellige Sofijas Kirke hævede, ukrænket af Jærn og Ild, sine tre blaa Kupler op over Proletar-Kvarterets Ruinhobe.

I omtrent en Uge efter den store Kampens Dag vedblev Odessas Samkvem med Omverdenen at være usikkert og tilfældigt. Men Byen selv var rolig. De eneste Uregelmæssigheder, der fandt Sted, skyldtes «den røde Admirals» Tilstedeværelse i Odessa. Naar han i lukket Vogn og under Kosak-Eskorte blev ført fra Fængslet til det Lokale i General-Guvernements Bygning, hvor den militære Domstol samledes, havde i Reglen Hundreder af Mennesker taget Opstilling for at se et Glimt af ham. Der forekom i den Tid, Undersøgelsen stod paa, ikke en eneste fjendtlig Demonstration mod ham. Men der var ikke faa Tilfælde

af Hysteri — Kvinder, som rakte deres smaa Børn frem med Bøn om, at han vilde strække sine bundne Hænder velsignende over dem — unge Piger, som søgte at kaste sig under Vognens Hjul eller Eskortens Heste — unge Mænd, der med blottede Hoveder knælede paa Arrestantens Vej. Fra ukendte Kilder spredtes mellem Smaafolk og Arbejdere naive Sange, der vemodigt fejrede ham. En Fotograf, som ejede Pladen til et over ti Aar gammelt Portræt af daværende Løjtnant P. K. Orloff, solgte Aftryk i Hundredvis. Det vrimlede med Fantasi-Billeder i kolorerede Gengivelser.

De gamle Dvornik-Folk i Khersonskaja 51, Andréj og Arina, havde en stor Tid. Ved deres Udsagn baade for Retten og til Venner og Bekendte blev Orloffs Forhold til Pasjka snart kendt over hele Byen. Der forelaa hurtigt mere end en Snes Tilbud fra Advokater i Odessa, Kijef, Moskva og Petersborg om at overtage Defensoratet for «den røde Admiral». Petja ønskede imidlertid ingen Forsvarer; da han blev gjort opmærksom paa, at hvis han ikke selv traf et Valg, vilde Retten beskikke ham en Defensor, greb han det første, det bedste Navn i Bunken. Loddet traf en yngre, berømt Advokat i Moskva. Han anlagde sit Forsvar paa at godtgøre, at hans Klient var bleven saa rystet over Mordet paa Pasjka, at alle Orloffs Handlinger efter denne Begivenhed maatte opfattes som Udtryk for Sindsforvirring. Andréj og Arina, Politibetjenten, der havde fulgt Orloff hjem, Kosak-Officeren fra Nóvaja Jekaterínskaja og et Antal af Petjas Tilhørere fra Kirkegaarden blev ført som Vidner for denne Paastand, og Defensor krævede haardnakket en psykiatrisk Undersøgelse. Men Kaptajn Orloff nedlagde bestemt Indsigelse mod sin Forsvarers Teori, og det kom til saa hæftige Sammenstød mellem de to, at Orloff tilsidst nægtede at modtage Advo-

katen. «Den røde Admiral» svarede aabent paa alle Spørgsmaal, som blev rettet til ham om de forefaldne Begivenheder. Saa vidt muligt gengav han ogsaa ordret den Ed, han havde ladet *Admiral Orloffs* Folk sværge. Overhovedet gjorde han alt for at fremme Sagens Gang, og hverken Aktor eller Dommere var i Tvivl om, at han talte Sandheden. Opholdet paa Prilúka — hvis Aarsag var Fyrstinde Rilinskis Sygdom og Død — spillede ingen Rolle i Forhørerne. Právdins Navn blev aldrig nævnet af Petja, men derimod gentagne Gange af Defensor — som vidste, at det var falskt.

Modsætnings-Forholdet mellem den anklagede og hans Forsvarer havde imidlertid ikke sin Oprindelse alene i Advokatens Anstrængelser for at fremstille Orloff som sindsyg. Mindst lige saa uenige var de om selve de Handlinger, «den røde Admiral» blev krævet til Regnskab for. Forsvareren søgte at bevise, at Petja var bleven revet med af de oprørske Matroser — der nu opholdt sig i Rumænien, og hvis Udlevering blev nægtet, idet den rumænske Regering opfattede dem som *politiske* Forbrydere. Hele Skylden for Mytteriet og dets Følger laa efter Defensors Paastand hos disse Folk, som det ikke var muligt at faa fat paa. Orloff derimod erklærede i de højtideligste Former, at han og han alene bar Ansvar for alt, hvad der var sket, siden han om Formiddagen kom ombord. Det var hans og ingen andres Ordre, Oprørsskibet havde adlydt.

Paa disse Punkter blev Aktor støttet saa ivrigt af den anklagede, at Defensor ingen Vegne kunde komme. Derimod havde han Overtaget paa et andet Omraade. Spørgsmaalet om Kaptajn Orloffs Motiver til Deltagelse i det blodige Oprør besvarede den anklagede saa famlende og svæ-

vende, at det ikke var muligt at faa virkelig Mening i hans Udtalelser. Den berømte Moskva-Advokat var imidlertid ubarmhjærtig; han greb ethvert Paaskud til at fremhæve netop denne Side af Sagen. De mange Vidneudsagn, som godtgjorde, at Orloff paa Kirkegaarden havde talt om «Tsarens hellige Navn» og «Tsarens trofaste Folk», stemte godt nok overens med hans egen Gengivelse af Eden ombord: «Vi vil kæmpe for vor elskede Fader Tsaren,» eller: «Vi vil kæmpe for Tsaren, for Fædrelandet, for Folket og for Friheden.» Var dette en Oprørers Tale? Hvorledes kunde Udtryk som disse bringes i Overensstemmelse med Orloffs Deltagelse i en Rejsning, der vitterlig — efter Tilstaaelser, som forelaa for andre Domstole — havde til Hensigt at proklamere Republikken?

Defensor lod det hagle ned over sin Klient med Spørgsmaal om hans politiske Anskuelse og hans Fortolkning af Begrebet «Frihed». Petjas Svar var taagede, ofte selvmodsigende. Under et af Forhørerne blev han pludselig spurgt, om han var Republikaner? Han svarede hæftigt, at han straks efter sin Tale paa Kirkegaarden havde udtalt til den revolutionære Fører, der satte sig i Forbindelse med ham, at han ansaa Republikken for Nonsens, og at han ikke vilde have det mindste med den Slags at gøre. «Men alligevel paastaar De, Kaptajn Orloff, at De alene bærer Ansvaret for *Admiral Orloffs* Kamp i Republikens Tjeneste!» gentog Defensor. Petja kom med vidtløftige Forklaringer, der imidlertid var saa indviklede, at han ikke selv kunde finde ud af dem.

«Jeg fastholder Kravet om, at min Klient skal undersøges af psykiatriske Sagkyndige, udnævnt af det medicinske Fakultet ved et hvilket som helst andet Universitet end Odessas,» tordnede Defensor.

«Jeg modsætter mig dette Krav,» raabte Petja og stam-
pede i Gulvet.

«Og jeg slutter mig til den anklagede,» udtalte Aktor.
«Den højtærede Defensor forveksler bestandig Uklarhed og
Mangel paa Ævne til logisk Tænkning med Sindssyge.
Hverken denne eller nogen anden Domstol kan paatage
sig at lade den russiske Revolution psykiatrisk undersøge.»

«Jeg protesterer mod dette Udtryk. Paa Anklagebænken
sidder ikke et Begreb, som det behager den højtærede
Aktor at kalde *Revolutionen*, men et Menneske af Kød og
Blod, Kaptajn P. K. Orloff, som jeg har den Ære at for-
svare.»

«Der er ingen Grund for min lærde Kaldsfælle til at
fare op,» svarede Aktor. «Jeg har ikke villet sige andet
end den ubestridelige Sandhed, at Mennesket af Kød og
Blod, min ærede Modparts Klient, er en Art militær Per-
sonifikation af Begrebet den russiske Revolution, der med
forbryderiske Midler kæmper for uklare Maal. Jeg tvivler
ikke paa, at den højtærede Defensor vil bestride min Ret
til at tale om Forbrydelse i den foreliggende Sammenhæng.
Heldigvis er den anklagede selv mindre fordringsfuld. Han
har, efter egen Tilstaaelse, ombord paa et oprørsk Orlogs-
skib udført artilleristiske Beregninger, som kræver ikke
blot Sagkundskab, men klar Omtanke og Aandsnærværelse
for at kunne give saa sikre Resultater, som — desværre!
— blev opnaaet i *hans* Tilfælde, og dette i den udtrykke-
lige Hensigt at bringe Død og Ulykke over uskyldige Men-
nesker . . .»

Petja skjulte Ansigtet i sine Hænder.

«. . . medens intet andet kunde opnaaes end netop de
uskyldiges Død og Ulykke. Hverken denne høje Domstol
eller jeg har Brug for en retsmedicinsk Erklæring om, at

Anklagede politisk talt er et Barn. Hvis min lærde Kollega lægger Vægt derpaa, skal jeg endog gjerne indrømme, at Anklagede ganske mangler politisk Forstand. Men den Mand er ikke sindssyg, som har udført de Beregninger og givet de Befalinger, der gjorde *Admiral Orloff* til et frygtindgydende Vaaben i Samfunds-Fjendernes Hænder. Vi har her i Skranken hørt, at Anklagede nød Anseelse som dygtig Artillerist. Han har vist, at han fortjente dette Ry. Lad os ikke i en saa dystert alvorlig Sag som denne bruge processuelle Omsvøb og juridiske Kneb . . . »

«Jeg protesterer!» raabte Defensor hidsigt. «Jeg kræver Domstolens Beskyttelse mod Aktors Krænkelser af Forsvarets Værdighed!»

Præsidenten nikkede til Aktor, at han kunde fortsætte.

«. . . Men lad os se Virkeligheden lige i Øjnene, som — det skal erkendes — Anklagede selv undertiden synes tilbøjelig til. Anklagede har ikke vidst, hvilket politisk Maal han selv og hans mystiske Fæller har stræbt at naa. Det er sandsynligt, at de har været indbyrdes uenige — det plejer russiske Revolutionære at være. Men eet har Anklagede vidst — eet *maa* have staaet ham klart, nemlig at han stillede sin Viden og Ævne i Morderes Tjeneste. For hans Haand er mange Hundrede uskyldige, Mænd, Kvinder og Børn, faldne eller omkomne i Flammer. Hans Sigte var sikkert. Han ramte de værgeløse.»

Petja bad hulkende sine Dommere om Døden. Men Defensor stred som en Løve for at opnaa den psykiatriske Undersøgelse. Hans Ønske blev opfyldt — og Petjas Lidelser blev atter forlængede.

Men alt, hvad der gennem Defensor og Defensoratets talrige Vidner sivede ud om Forhandlingerne for Domstolen, bragte Næring til den Kultus, hvormed det jævne

Folk omgav «den røde Admiral». Om Petja og Pasjka blev der talt og sunget i Fabriker og Værksteder, i Arbejderkvarterernes Lejligheder og Kipper, i Havnen, paa Værfterne i Sevastopol, ombord i Flaaden og mangt et andet Sted ved Sortehavets Kyst. Aktor sagde sandt: Hundreder af uskyldige Smaafolk, mest Arbejder- og Haandværkerfamiljers Gamle, Syge og Børn, var bleven Ofre for *Admiral Orloffs* Bombardement, og endnu mange flere havde mistet deres Ejendele i Peressips Ruiner. Men Folket tilgav. Aktor forstod ikke «den røde Admiral». Defensor kunde ikke finde nogen sandsynligere Forklaring paa hans Handlemaade end Sindsforvirring. Folket derimod syntes, at det forstod. Det havde hørt et Menneskes Hjærte slaa. Det genkendte sine egne Idealer i den barnlige Tillid til Styreeren af Guds Naade og den sværmeriske Tro paa Friheden. Det ævnede lige saa lidt som Petja Orloff at møde i Skranken til politisk Drøftelse. Men som han havde det vaandet sig under Skæbnens Svøbeslag, og som han havde det følt Ensomhedens Kval.

Kaptajn Orloff kunde have reddet sig. Han blev og tog mandigt sit Ansvar, medens alle andre Folkeførere var forsvundne fra Odessa. Han havde haft alt at tabe, intet at vinde i den Strid, han sluttede sig til. Lydigt havde han bøjet sig for Kravet om at hjælpe de Svage og de Forfulgte, da de var stedt i den yderste Nød. Det uskyldige Blod var Ofret, der maatte bringes i Kampen for Friheden; aldrig kunde det plette hans Hænder. Herren vilde se i Naade til denne ædle Mand, der elskede Folket saa højt. Gud vilde støtte Kaptajn Orloff nu, da han vandrede den tunge Vej til Golgatha for at sone et Folks Synder og bekræfte dets Tro.

Grev Dolgoruki havde skrevet udførligt til Sonja og fortalt hende, hvad der var sket; samtidig underrettede han Katja om Orloffs Udtalelser den Aften, Oprørsskibets Fører meldte sig i General-Guvernemetet.

Der gik mere end en Uge, inden disse Breve naaede Prilúka. Sonja svarede sin Mand, at Katja og hun selv vilde rejse til Kijef, saa snart ske kunde, og derfra videre til Odessa med det første Tog, til hvilket de turde betro sig. Grev Dolgorukis Brev havde været som et Tordenslag for begge Søstrene. Egnen om Prilúka var bleven usikker. Socialister og Anarkister satte hemmeligt Bønderne i Besiddelse af Flyveskrifter, hvori der stod, at Tsaren gav sin tro Bondebefolkning Tilladelse til at overtage Herremændenes Jord, Afgrøden paa Markerne, Kreaturer, Heste og øvrige Ejendele. Nogle af disse Skrifter var ligefrem undertegnede *Nikolaj II*, og de gjorde et mægtigt Indtryk paa Bønderne. Efter hvad Mikhajlo vidste at berette, var Vladímir Sjipágins Gods Patkánovo bleven plyndret; Vladímir selv og hans gamle Moder maatte redde deres Liv ved Flugt. Mistænkelige Personer havde vist sig ved Prilúka, og der blev holdt Vagt Nat og Dag. Til al denne Uhygge kom Savnet af Efterretninger fra Omverdenen.

«Lige siden Hr. Farringhams og Petjas pludselige Afrejse» — skrev Sonja — «har Katja været oprevet og pirrelig indtil Sygelighed. Trods Vejenes Usikkerhed sender hun det ene Bud efter det andet til Dubni for at hente Post; Budene kommer imidlertid tomhændede tilbage, og vi har intet som helst vidst om, hvad der foregik i det øvrige Rusland, før endelig Dit Brev igaar — forsinket over otte Dage — fortalte os om den grænseløse Ulykke, der har ramt Petja. Jeg takker Gud, at hverken Papa eller Mama kom til at opleve dette. Gør *alt*, hvad Du

kan, kære Ven, for at støtte og hjælpe Petja. Du, som kender ham, veed ogsaa, at han aldrig har villet gøre noget Menneske noget ondt, og at han fortjener vor dybeste Medlidenhed. Katja taler om at gaa til Tsaren selv for at redde ham. Hun har Ret i, at havde Papa eller Mama levet, saa vilde de ikke have haft en rolig Time, før alt var forsøgt . . .»

Samtidig med at Grev Dolgoruki modtog dette Brev fra sin Hustru, naaede et Par Ord fra Katja det gamle Hus i Konnaja. Hun meldte sin Ankomst en af de nærmeste Dage. «Til Odessa *vil* jeg, om jeg saa skal gaa paa min Fod,» sluttede de hastige, skælvende Linjer.

Da General Karatájef havde læst Brevet, rakte han det til sin Sønnedatter, Anna Nikolájevna. Hun løb det igennem og sagde saa blot: «Tak Bedstefar. Nu skal jeg sige Besked om at gøre Mamas Værelser i Stand.»

Saa snart hun var gaaet, skyndte Generalen sig at ringe og sagde Tjeneren Besked om at lade Jussuf hente. Kort efter kom Albaneren; han havde længst aflagt sin prægtige Kavass-Dragt og klædte sig nu som en almindelig russisk Borger af Middelstanden.

«Deres Ekscellence har kaldt?»

«Ja, Jussuf, min Ven, idag er det Alvor . . . idag *skal* Du følge mig til Peressip . . .»

Men Jussuf rystede paa Hovedet. «Deres Ekscellence veed jo godt, at jeg ikke tør, med mindre Anna Nikolájevna giver mig Lov.»

«Tys, Jussuf, min egen Ven, tal ikke til hende om det . . . kom, jeg ejer endnu nogle Smaaskillinger . . . meget er det ikke, men lidt — lidt har jeg tilbage . . . og Du skal faa det, hvis Du gaar med mig . . .»

«Det hjælper ikke noget, Deres Ekscellence. Anna Ni-

kolájevna og Hr. Mandelberg har udtrykkelig forbudt mig at tage den Tur med Deres Ekscellence — og jeg *kan* ikke. Der er saamænd heller ingen Ting at se i Peressip. Det hele er ikke nær saa slemt, som Folk har villet gøre det til . . .»

«Kunde jeg blot gaa alene . . . turde jeg blot alene . . .» Generalen famlede efter sine Stokke. «I er onde imod mig. I benytter Jer af, at jeg er svag og hjælpeløs . . . ogsaa Du, Jussuf, skøndt Du veed, hvor meget jeg har holdt af Dig . . .»

«Saadan maa Deres Ekscellence ikke tale. Anna Nikolájevna og jeg vil gøre alt, hvad Deres Ekscellence beder os om, naar det blot er fornuftigt. Men den Smule Ildebrand i Peressip skal Deres Ekscellence aldrig ulejlige sig et Skridt for . . .»

«I lyver for mig — allesammen, ogsaa Mandelberg. Jeg er ruineret. Der bliver ikke en Hvid til Annalil . . . aa Gud, Jussuf, lad mig faa at se, om I taler sandt, eller om I lyver for mig . . .»

Anna Nikolájevna kom tilbage. Hun vekslede et Blik med Jussuf, der trak paa Skuldrene, som vilde han sige: «Den gamle Historie!» Generalen iagttog dem skarpt og mistænksomt.

«Saa, Bedstefar, nu kommer Vognen snart, og saa kører vi en Tur ud til Arkadia. Vi kan godt lægge Vejen om ad Nikolájefski, som Du holder saa meget af. Onkel Gavriil sagde til mig i Formiddags, at aldrig havde Odessa været saa rolig som nu, og vi behøver slet ikke at være bange.»

Fra sin dybe Stol strakte den gamle, værkbrudne Mand Hænderne bønfoldende op mod den unge Pige.

«Annalil, mit Barn, forbarm Dig over mig, og lad mig

med mine egne Øjne se . . . Husk, at det er mit Livs Arbejde for Din Far og for Dig . . . Annalil, forbarm Dig over mig . . .»

Hun satte sig paa Stolearmen og tog hans Hoved ind til sig, som var han hendes lille Barn. «Bedstefar, Du kære, kære Bedstefar, bed mig ikke mere om det . . . tro mig og os alle, naar vi siger Dig, at det slet ikke er saa slemt . . . Dit Livs Arbejde er ikke spildt . . . Du veed jo dog, at Hr. Mandelberg altid har villet Dit bedste, og naar han siger . . .»

«Jeg kan høre paa Dig, at Du lyver, Annalil. Mandelberg ogsaa . . . og Jussuf . . . alle, jeg holder af, lyver for mig og vil ikke række mig en Haand for at skaffe mig Fred. Jeg er forladt af alle. Guds Straf er over mig. Ingen forbarmer sig over mig gamle Mand . . .»

Anna og Jussuf saae paa hinanden, som søgte de Hjælp i hinandens Øjne. Den unge Pige kærtegnede Generalens Haand.

«Bedstefar,» sagde hun, «kunde vi nu ikke køre den Tur til Arkadia sammen, og naar saa Mama er kommen, saa gaar maaske hun og Moster Sonja med Dig til Peressip . . .»

Generalen drog uvilligt sin Haand bort fra Annas. «Nej,» svarede han hvast. «Jeg vil med mine egne Øjne have set Peressip, inden Din Mor kommer. Jeg vil vide —» Men pludselig tav han.

Henne fra Vinduet meddelte Jussuf, at Vognen var kørt frem. I det samme begyndte Generalen igen at klynke: «Annalil, forbarm Dig over mig! Har jeg fortjent af Din Far og Dig, at Du skulde være saa stræng og haard imod mig! Annalil, giv mig Fred i Sind — hellere Sandheden end Angst og Uvished . . .»

Den unge Pige rejste sig. «Bedstefar,» sagde hun, og hendes Stemme forraadte, hvor bevæget hun var. «Bliv nu siddende et Øjeblik her med Jussuf, saa gaar jeg ovenpaa til Hr. Mandelberg, og naar jeg har talt med ham, kommer jeg tilbage og siger Dig Besked.»

Næppe var hun ude af Døren, før Generalen paany prøvede med Løfter om Penge at overtale Jussuf til at føre ham ud i Peressip. Men Nikis Kavass var ubøjelig.

Anna Nikolájevna traf Advokat Mandelberg fordybet i Beregninger. Hun fortalte ham om Bedstefaderens Anmodning, der idag, efter Katjas Brev, var bleven mere indtrængende og bønfaldende, end den havde været nogen af de andre Dage siden *Admiral Orloffs* Bombardement.

«Jeg holder det ikke mere ud, Jákof Isákovitsj,» sagde Anna til Advokaten. «Bedstefar, der ellers aldrig klynker, er bleven som et sygt Barn. Han veed godt, at vi allesammen fører ham bag Lyset, og jeg troer ikke længere paa, at vi virkelig gør ham nogen Tjeneste med at skjule Sandheden for ham.»

«Det er en tung Byrde, der hviler paa Deres unge Skuldre, Anna Nikolájevna. Herregud . . . sytten Aar, netop den Alder, da Deres Mor blev forlovet med Niki . . . Ja, De har Ret, lad os tale sammen om, hvad vi skal gøre . . . Maaske burde jeg gaa med Dem ned og prøve at berolige Deres Bedstefar?»

«Det nytter ikke, Jákof Isákovitsj. Han troer hverken Dem eller mig mere.»

«Sagen er . . . hm, hvorledes skal jeg udtrykke mig? . . .»

«Til mig kan De tale rent ud, Jákof Isákovitsj. Jeg veed fra min Onkel Dolgoruki, at Ulykken er saa stor, som den paa nogen Maade kan være.»

«Naturligvis vil Grundene altid beholde deres Værdi.

Lidt faar vi vel ogsaa ud af Sten og Tømmer. Men alligevel . . . alligevel er Tabet kolossalt. Som General Karatáfjefs Hovedarving er *Deres* Formue forringet med over en Million Rubler — det nytter ikke, jeg skjuler det for Dem, Anna Nikolájevna.»

«Lad os ikke tale om mig, Jákof Isákovitsj. Bedstefar venter.»

Men Advokaten vedblev, idet hans Pen fulgte Talrækkerne paa Papiret. «Deres Mor taber, praktisk talt, hele sit Særeje, baade Fædreneerven og de Huse, der blev tilskødet hende paa hendes Bryllupsdag. Statspensionen er endnu ikke bevilget. Jeg skønner ikke, hvorledes Jekaterina Sergéjevna vil komme ud af det, naar om et Aars Tid Prilúka overgaar til Deres Fætter, Fyrst Aleksander Aleksándrovitsj.»

«Bedstefar venter.»

«Forstaar *De*, Anna Nikolájevna, hvorledes en gammel Ven af hele Deres Slægt, en Mand som Orloff, har kunnet bringe over sit Hjærte . . .»

«Det kan være, jeg forstaar. Ogsaa jeg har en Gang sejlet med *Admiral Orloff*.»

«Har De? Naar?»

«Ved denne Tid for to Aar siden, da min Fars Lig blev ført til Odessa.»

«Rigtig, rigtig! Og nu mener De, at . . .»

Anna Nikolájevna brød af. «Vi glemmer stakkels Bedstefar, Jákof Isákovitsj.»

«Troer De, at ogsaa Deres Bedstefar forstaaer . . . hm, hvorledes skal jeg . . . altsaa . . .»

«Bedstefar forstaar lige saa godt som jeg. Selv om vi ikke siger noget til hinanden, saa veed vi dog begge to det samme — ogsaa om Kaptajn Orloff og Mama. Men nu

vil jeg ikke tale mere om dette, Jákof Isákovitsj. Det er Synd mod Bedstefar, at jeg forlader ham.»

«Undskyld mig, Anna Nikolájevna, men De maa forstaa, i hvor høj Grad alt dette gaar mig til Hjærte. I over 25 Aar har jeg været Tillidsmand for hele Deres Slægt, baade paa fædrene og mødrene Side. Ogsaa Orloff har jeg kendt nøje. Han sad en Gang i dette samme Kontor og spurgte mig ud om Peressip . . . paa en Vens Vegne, sagde han. Det var faa Dage efter, at Deres Forældre var bleven forlovede paa Prilúka . . . De har Ret, Anna Nikolájevna, meget forstaar man først, naar det er for sent . . .»

«Tør vi tage det Ansvar paa os at hindre Bedstefar i at se Peressip, Jákof Isákovitsj? Havde dog blot min Moster Sonja været her! Bedstefar og hun holder saa meget af hinanden.»

«Lægen — hvad siger Lægen?»

«Hver Dag det samme: at naar undtages Svækkelsen i Benene, saa fejler Bedstefar ikke noget, der er farligt.»

«Maaske tør vi saa vove . . . vel at mærke, hvis *De* varsomt vil forberede Generalen, Anna Nikolájevna. Varsomt — saa varsomt som muligt! Indtrykket vil blive overvældende . . . en Mand i den Alder, . . .»

«Men naar nu Angsten og Uvisheden piner ham endnu mere end Virkeligheden! Hvor vilde jeg dog ønske, at Moster Sonja var her —»

«Og De kan ikke faa Generalen til at vente saa længe?»

«Han plager Jussuf hver Dag, og han er ved at blive bitter imod *mig* . . . Det er Synd . . . en stor Synd ogsaa mod min Fars Minde . . .»

«Vov det, Anna Nikolájevna -- vov det! Tag med ham og bliv hos ham. De er dog det Menneske i hele Verden, han elsker højest. Jeg frygter, at jeg ikke kan være til

nogen Nytte. Genernlen er alt for klog en Mand til, at man kan føre ham bag Lyset med Talemaader og fordrejede Oplysninger. Jeg har allerede mærket, at han veed Besked om Forsikringernes Ugyldighed, trods alt hvad jeg har søgt at stille i Udsigt . . . Vov det, Anna Nikolájevna; jeg tror paa Dem og Deres Kærlighed.»

Da Anna aabnede Døren ind til Generalens Værelse, hang hans Øjne ved hende som en Fanges, der søger at læse i Dommerens Ansigt, hvilket Udfald Dommen har faaet.

Hun forberedte ham saa nænsomt, hun ævnede. Hun sagde ham, at de ikke havde talt Sandhed til ham, fordi de var bange for, at Indtrykket skulde overvælde ham. «Men bryd Dig slet ikke om, at Du har mistet de Penge, Bedstefar. Det gør ikke noget, at jeg ikke bliver saa rig, som Du havde ønsket, jeg skulde blive. Far og Du har givet mig en Arv, som aldrig kan tages fra mig — kære, kære Bedstefar. Jeg elsker Jer . . . Tak, Du kære Bedstefar, fordi jeg elsker Jer saa højt . . .»

Han sluttede hende i sine Arme, og det var, som faldt der Ro over hans Sind. «Mit Barn», hviskede han til hende, «naar Du taler saaledes til mig, vover jeg næsten at tro, at Gud har tilgivet mig. For Din Kærligheds Skyld har han villet, at jeg ikke skulde leve forgæves. Herren kalde nu sin Tjener til sig!»

Halvt baaret af Jussuf, halvt støttet til Egestokkene naaede General Karatájef Vognen. Hans Sønnedatter satte sig ved hans Side og tog hans Haand.

Vognen kørte i en Bue mod Vest uden om de kommunale Sygehuse. Den Del af Peressip, som kunde ses herfra — længst borte fra Kysten — var uskadt. Men efterhaanden som Vognen paa Højslettens yderste Rand nær-

mede sig de stejle Veje, der fører ned til Strandmarkerne, aabenbarede det store Ødelæggelsens Værk sig i sin Vælde. Og da Vognen standsede ved Nedkørslen til Nývaja Jekaterínskaja, laa hele den hærgede Valplads udstrakt for General Karatájefs Øjne:

Han sagde intet. Hans Haand gled ud af Anna Nikolájevna's. Hans Blik stirrede i Rædsel paa Ruinerne. Hele Kvarteret var afspærret. Brandmænd og Ingeniørtropper ryddede op i de omstyrtede Murmasser. Endnu røg det hist og her fra Grunden. Nu og da lød en svag Eksplosion — en eller anden glemt Patron, der fattede af. Nogle Steder stod høje Mure, tilsyneladende uskadte, med et Kaos af Sten og Tømmer ved deres Fod. Andre Steder havde Facaderne slaaet brede Revner, som var de sprættede op med en Kniv, blottende knuste Møbler, flænget og afsvedet Tapetpapir i Husenes Indre. Forkullede Bjælker stak frem af Murbrokkernes Dynger. Rørledninger af Metal vred sig mellem hældende Vægge og gabende tomme Vindues-Aabninger. Gadernes Linjer var halvt udslettede. En Gadelygte ragede op over Stenhobene som en Boje, der er løftet med Floden. Brisen fra Havet rejste vandrende Askeskyer, som atter, efter Ildens røde og sorte Penselstrøg, gav Peressip den dødnings-graa Farve tilbage. Nývaja Jekaterínskaja havde væltet sig dels ind over sig selv, dels ud mod Stranden. Sortehavets Brænding sprøjtede op mod et Dige af Ruiner.

Al Slags havareret Bohave og Køkkentøj flød paa sodede Stendynger. Skilte dinglede paa galgelignende Dørkarme, og halvbrændte Gardiner flagrede ud af sprængte Ruder.

Fra det mægtige Ødelæggelsens Værk steg en ubestemmelig, fedtet og kvalm Stank op mod Højslettens Odessa.

Raadnende Madvarer lokkede Millioner af Fluer til Peresip. Store Sværme af Krager og Maager kredsede over Ruinerne. Herreløse Hunde snusede efter Aadsler. Det hærgede Proletar-Kvarter sendte sin Pest-Aande ind over By og Havn.

Men ukrænket af Ild og Jærn hævede Kirken, indviet til den hellige Sofija, sine tre blaa Kupler op i Sommerdagens Sollys.

General Karatájef stirrede med vidt aabne Øjne paa den Slagmark, hvor hans Livs Arbejde var gaaet tilgrunde. Han sugede Undergangens Billede ind i sin Bevidsthed. Den store Straffedom var forkyndt. Herren Din Gud er en Hævnens Gud, der end ikke har Tilgivelse for ham, som syndede i Kærlighed.

Da Vognen atter satte sig i Bevægelse ind mod Byen, lukkede General Karatájef Øjnene over Billedet af sit Livsværks Ruiner.

Anna Nikolájevna prøvede at tale til ham og kærtegnede hans Haand. Han syntes ikke at høre eller mærke hendes Nærværelse.

Kun to Gange paa Vejen tilbage til Konnaja trængte Ord over hans Læber.

«Annalil, mit elskede Barn,» sagde han uden at aabne Øjnene, «for Din Mors Skyld blev dette Værk rejst, og for hendes Skyld er det knust.»

Lidt efter tilføjede han: «Admiral Orloffs Søn har rene Hænder. Mine var grove og smudsige. Gud er stræng.»

«Bedstefar — Du kære, gode Bedstefar, som jeg elsker . . .»

Han slog Øjnene op, og de hvilede med usigelig Æmhed paa Barnet, hans myrdede Søns Datter. Men han tav.

Jussuf hjalp ham ud af Vognen og støttede ham paa

Vejen ind i hans Arbejdsværelse. Da de var bleven ene her, sagde Generalen til Nikis Kavass: «Jussuf, min Ven, snart vil dette Hus blive opløst. Mandelberg veed Besked om alt. Jeg har sørget for Dig, saa Du kan leve sorgfrit til Din Død. Der vil altid i mit Bo være nok til, at Du kan faa den Sum, jeg har bestemt til Dig. Gud lønne Dig for Din Trofasthed mod ham, Du har tjent, mod mig og mit Barn. Nu tager jeg det Løfte af Dig, Jussuf, at Du aldrig vil forlade Anna Nikolájevna, før hun selv ønsker det. Vaag over hende, Jussuf. Hun bliver ene og forladt, naar jeg er gaaet bort.»

Jussuf vilde gribe Generalens Haand og kysse den, men den gamle Mand afværgede det.

Kort efter førte Jussuf Generalen til hans Plads ved Middagsbordet. Der blev næppe talt et Ord. Miss Warden vogtede ængsteligt baade Anna og Bedstefaderen.

Atter sad General Karatájef i sin dybe Stol. Mørket kom. Tjeneren bragte de tændte Lamper og stillede Samovaren tilrette. Da han var gaaet, skete der det, som var hændt hver eneste Aften i de Aar, Anna havde boet hos sin Bedstefar. Hun lukkede Dørene i Laas, overbeviste sig om, at Gardinerne sluttede godt for Vinduerne — og gik saa hen til Skrivebordet, fra hvis Skabe hun hentede Kanevas og andet Stof, Bunker af forskellig farvet Silke, Spændramme, Naale, Sakse, Fingerbøl, Trevlebalje og alt, hvad der hører til et fint og kunstfærdigt Broderi-Arbejde.

Hun bragte sin Bedstefar hans store Brillen og satte sig, saa selv tilrette hos ham med sit Haandarbejde — tavs og tyst, som han holdt af det fra sin Ensomheds Aar.

Dette var hans bedste Timer. Naar han med hende ved sin Side blandede Silkens Farver, baade dem, der hvi-skede, og dem, der klagede, saa kunde han undertiden

tro, at han var lykkelig. I sidste Kapitel af Fortællingen om en lille Piges Liv med dets Glæder og Sorger vendte de lyse Feer tilbage og værnede om Arne-Ilden. Mildt slukkedes Aftensolens Lys, og tindrende Stjærner tændtes for at vejlede Vandreren mod det fjærne Maal.

General Karatájef lod Naalen glide op og ned gennem Stoffet. Et Kunstværk fødtes — en Verden af Strid og Kærlighed blev til under hans Haand.

Men snart lod han træt Armene synke i Skødet. Han drog den unge Pige ind til sig og kyssede hendes Haar og Pande.

«Gud skærme og skytte Dig, mit elskede Barn!» sagde han til hende og lod sin Haand hvile paa hendes Hoved. «Bed for mig, naar jeg ikke er hos Dig mere. Vær stærk og ren i Livets Strid, da vil Din Kærlighed blive lykkelig».

Møjsommeligt rejste han sig ved hendes Hjælp og greb sine Stokke.

«Godnat, Annalil. Jeg er træt, og nu gaar jeg til Hvile.»

Medens hun fjærkede det lønlige Arbejdes Spor — buk-kende sig efter Trevler og Fnug — hørte hun ham slæbe sig ind i den aflaaede Stue, hvor Støvet Aar efter Aar var faldet tæt over slumrende Minder.

Saa blev alt stille i det gamle Hus i Konnaja.

Det var endnu for tidligt at gaa i Seng. Anna Nikolájevna tog en Bog og begyndte at læse. Hendes Øre var paa Vagt efter Lyden, der skulde forraade, at Bedstefaderen gik til sit Soveværelse.

En Time svandt hen. Anna Nikolájevna rejste sig uroligt. Om en halv Time vilde hun banke paa og spørge — nej, om et Kvarter . . . eller straks . . . Hun tvang sig til at iagttage Uhrets Viser, medens den sneglede sig fem

Minuter frem. I samme Sekund, den havde naaet Romertallet, listede hun ud og bankede sagte paa Døren.

Ingen svarede. Hun forstærkede sin Banken. Forgæves.

Saa tog hun i Laasen og gik ind.

Lænet over Anna Dmitrijevnas Mahogni-Chatol sad General Karatájef med Hovedet hvilende paa sine foldede Hænder.

Endt var den lange, trælsomme Vandring i Smudset og mellem Tornene.

Fire Dage efter General Karatájefs Død naaede Katja og Sonja til Odessa. Begravelsen havde da allerede fundet Sted. Epidemiske Sygdomme hærgede i Sommeren 1905 værre end nogensinde den halv-orientalske Havnestad ved Sortehavet, og Sundheds-Autoriteterne gik frem med stor Strængthed. Hastigt var den gamle General stedt til Hvile ved Siden af Anna Dmítrijevna og sin Søn. Nu omsluttede Gravens Fred disse tre, ligesom Kærlighed havde forenet dem i Livets Strid.

I Sonjas og Grev Gavriil Dolgorukis Nærværelse gjorde Advokat Mandelberg Katja og hendes Børn bekendt med Generalens Testamente. Ingen, der hørte Oplæsningen og Advokatens mundtlige Fortolkninger, kunde være i Tvivl om, at dette omhyggeligt udarbejdede Aktstykke skyldtes en Haand, der var Katja fjendtlig. Hun havde al sin Selvbeherskelse nødvendig for ikke at fare op i Vrede, medens Advokaten — saa skaansomt som muligt — udviklede Rækkevidden af de Bestemmelser, der skød hende tilside og fjærnede hende fra hendes egne Børn.

Alt var saa klart gennemtænkt og saa skarpt udtrykt, at de to Eksekutorer, Grev Dolgoruki og Advokat Mandelberg, vilde have faaet et let Arbejde, hvis ikke Katastrofen i Peressip havde omstyrtet en væsenlig Del af de Bereg-

ninger, der laa til Grund for Testamentet. Generalen efterlod sig en meget stor Formue; men over to Tredjedele af dens Totalsum udgjordes af Ejendommene i Peressip. Det vilde under de nu foreliggende Forhold tage Aar, inden Boet kunde blive opgjort. Katjas Børn var Arvinger til deres Farfars Del af den hærgede Havneforstad; ingen formaaede i Øjeblikket at skønne over disse Ejendommers virkelige Værdi. Anna Nikolájevna arvede det gamle Hus i Konnaja med alt Indboet og overhovedet — paa nær c. 200.000 Rubler — hele den Part af Formuen, hvorover Testator havde haft fri Dispositionsret. Børnenes Værge var Grev Gavriil Dolgoruki.

Foruden Peressip og Huset i Konnaja fandtes imidlertid godt og vel 500.000 Rubler i let omsættelige Værdipapirer. Heraf lagde Testamentet Beslag paa 30 000 Rubler som Gave til den hellige Sofijas Kirke i Peressip, og en ikke nærmere angivet Sum, der skulde anvendes til Køb af en aarlig Livrenté paa 1500 Rubler til Jussuf. «Til Grevinde Sofja Sergéjevna Dolgoruki, født Prinsesse Rilinski, udbetales 100.000 Rubler, der er et ringe Afdrag paa den Taknemlighedens Gæld, hvori jeg staar til min højagtede Veninde, min Sønnes søns kærlige og trofaste Moder». Umiddelbart derefter hed det i Testamentet: «Til Pjótr Konstantínovitsj Orloff udbetales 25.000 Rubler fra hans Ungdomsvens Fader og til Erindring om en Rejse, han og jeg engang foretog sammen.»

Denne sidste Bestemmelse gav Anledning til indgaaende Drøftelse. Ingen andre end Sonja erindrede, hvilken Rejse det kunde være, Generalen sigtede til — og hun tav. Katja forstod ikke, hvorledes hendes Svigerfar, der næppe havde kendt Orloff, kunde komme til at tænke paa ham i sit Testamente — og med en Sum, der efter Petjas Forhold næsten var en Formue! Underligt ogsaa at læse disse Ord

saa kort Tid efter, at netop Orloff havde styrtet General Karatájefs Livsværk i Ruiner. Vilde Petja nogensinde komme i Besiddelse af denne Arv? Kunde den være ham til Nytte under de nuværende Forhold?

Advokat Mandelberg gjorde opmærksom paa, at de 25.000 Rubler praktisk talt allerede tilhørte Kaptajn Orloff eller hans Bo. I Tilfælde af, at han skulde blive dømt til Døden, vilde hans Arvinger — altsaa formodenlig Søsteren Olga — blive retmæssig Ejer. I andet Fald vilde Pengene blive forvaltet af det Offenlige, til Straffetiden var udløbet.

«Det er forfærdeligt at høre Dem tale saaledes, Jákof Isákovitsj,» sagde Katja og rejste sig hæftigt. «Man skulde tro, De allerede var vis paa, at Petja vilde blive dømt til enten Døden eller Sibirien paa Livstid, eller jeg veed ikke hvad . . .»

«Men derom er heller slet ingen Tvivl mulig, Jekaterina Sergéjevna,» indskød Grev Dolgoruki. «Advokat Mandelberg har ganske Ret. Kun troer jeg ikke paa noget Enten-eller. I et Tilfælde som dette *kan* Domstolen simpelthen ikke idømme anden Straf end Døden.»

«Vi faar se . . . vi faar se!» svarede Katja sammenbidt og dirrende. «Om jeg saa skal slæbe mig paa mine Knæ til Tsaren, saa *vil* jeg redde Petja!»

Hun havde ikke noget andet Formaal med sin Rejse til Odessa end at kaste sig ud i Kampen for Orloffs Redning. Den Tid, der var forløbet siden hin Aften, da Mikhajlo — for nu snart fjorten Dage siden — kom hjem fra Dubni og fortalte om Petjas Afrejse og Mødet med Farringham, havde været hende lang som Aar.

Petjas Flugt kunde hun forstaa. Gud var hendes Vidne, at hun havde lidt ved at maatte nægte den kære Dreng,

den bedste af alle Venner, det Haab, han tryglede om! Men der var jo intet Valg. Hun havde talt sandt, da hun sagde ham, at hun var bundet til en anden . . . Endnu samme Nat skrev hun til Petja og sagde ham, at alt var blevet anderledes, at hun trængte til ham, og at nu vilde de ro og styre sammen Resten af Livet . . . Hvorfor svarede han ikke? Hvorfor kom han ikke, som han havde lovet? Hvorfor hørte han ikke hendes Raab om Hjælp?

Hun elskede Petja for den Fortvivlelse, der gav sig Udtryk i hans Flugt gennem Natten. Men hun begreb ikke hans Tavshed. Revolutionen, der standsede Jærnbaner, Post og Telegraf, var hende modbydelig. Sonja fraraadede at sende det ene Bud efter det andet til Dubni. Katja brød sig ikke om, hvad der blev sagt til hende. Hun længtes efter et Ord, et Livstegn fra Petja. Hun vidste, hvorledes det vilde lyde, naar det først kom — hun hørte det Jubelraab, hvormed den elskede Ven vilde hilse Efterretningen om, at hun var fri . . . Hun rasede mod al Øvrighed, der ikke ævnede at holde Orden i Landet, saa Budskabet fra Petja kunde finde Vej frem til det Hjærte, der ventede i skælvende Angst.

Da saa endelig Grev Dolgorukis Brev kom og fortalte alt om *den røde Admiral*, troede Katja først, at hun skulde miste sin Forstand. Men snart faldt der Lys ogsaa over denne Fortvivlelsens Handling. Halvglemte Ord og dunkle Ytringer, som hun ingen Vægt havde lagt paa, da de blev talt, dukkede op i hendes Erindring. En betagende, næsten berusende Stoltheds-Følelse fyldte hende. Alle andre vilde tro, at Petja havde handlet i en revolutionær Idés Tjeneste eller som Redskab for de S sammensværgelser, der hærgede Ruslands Folk og Rige. Hun vidste, at hans stolte Orlogsskib havde hejst Oprørsflaget, og at hans Kanoner havde tordnet

for hendes Skyld! Alle andre vilde tænke, at Admiral Orloffs Søn var bleven slaaet med Vanvid. *Hun* vidste, at naar han knuste «de Helvedes Huse» ved Sortehavets Strand, saa var det, fordi hans Hjærte flammede af Kærlighed til hende!

Aldrig havde nogen Kvinde haft en herligere Elsker. Aldrig havde andre end Katja tændt en Brand som den, der lyste fra Sortehavets Kyst, og som fyldte en Verden med Gru. Ingen Mand kunde være større, ingen hendes Kærlighed mere værdig end han, der for hendes Skyld havde fuldbyrdet en saadan Daad!

Og hun trængte til atter at føle sig rank og stolt. George Farringhams Flugt havde været en dyb Ydmygelse — den bitreste Krænkelser, hendes Erfaring kendte. Endnu var hans Brev fra Farringham Castle ikke naaet til Prilúka. Hun vidste intet om, at han havde lyttet, og intet om hans Bevæggrunde. Men hun anede, at han var rejst i Skuffelse og Vrede over hendes Forhold til Petja. Nu var George Farringham imidlertid trængt langt tilbage i hendes Bevidsthed. Det havde ikke været *hans* Breve, hun sendte Bud efter til Dubni. Aldrig — aldrig vilde George, den fremmede, have kunnet handle som Petja. Farringhams Krænkelser af Kvinden i hende satte kun flygtige Spor. Den røde Admiral gav Katja en Oprejsning, hvorom Historiens Aarbøger vilde komme til at tale!

Derfor skulde ogsaa Petja reddes. Hans trofaste Kærlighed havde hævet Revolutionen fra dens hæslige, jordbundne Stræben op til de høje, rene Tinder, hvor Menneskers ædleste Følelser bygger Rede. Orloff er et Navn, afledet fra det russiske Ord for *Ørn*. Og en *Ørn* var *den røde Admiral* — en kongelig Fugl, der søger mod Solen, en Æterens Hersker, Jekaterina Rilinski værdig!

Alt andet syntes smaat ved Siden af Petjas Ulykke og Kampen for hans og hendes Fremtid. Hvad gjorde det Katja, at hendes Formue var bleven forringet ved selve den Daad, Petja havde udført for hendes Skyld? Der blev nok alligevel til det Liv i Fred, hun nu endelig skulde naa. Hendes Svigerfars Testamente oprørte hende — men hans Magt kunde ikke røve hende Mødrenearven og alt det, der skulde bringes ud af hendes Særeje i Peressip. Børnene blev rigere, mange Gange rigere end hun selv. Men endnu var Prilúka hendes, og dér, i det gamle Hjem, fandtes vel Plads til Petja og hende, selv efter at Sasja havde taget det i Arv og Eje.

Gennem sit eget tidligere Bekendtskab med Fyrst Olénin og ved Grev Dolgorukis Hjælp fik Katja hurtigt Adgang til General-Guvernøren. Hun prøvede alt for at vinde ham. Hendes kvindelige Kunst, der saa ofte havde tvunget Mændene i Knæ, foldede sig ud som en Blomst for Solen. Hun vovede sig til sin Magts yderste Grænse. Hun spændte sin Vilje og sin Ævne til Bristegraden. Og General, Fyrst Olénin blev vundet — for *hende*. Han søgte hendes Selskab, naar hun ikke søgte hans. Tidlig og silde holdt hans Vogn foran det gamle Hus i Konnaja. Han lod sin Hustru overvælde Katja med Indbydelser. Han bad Grev og Grevinde Dolgoruki om at føre ham sammen med Katja i deres Hjem. Hun havde Foretræde for ham, naar som helst hun ønskede det, og Guvernementets højeste civile og militære Embedsmænd maatte vente i Timevis i hans Forværelse, medens Fru Karatájef opholdt sig hos ham.

Men saa snart hun ad sindrige Omveje eller ved dristige Overrumplinger førte Talen ind paa Petja, afviste han hende med en Spøg eller et Skuldertræk. Han søgte at gøre hende indlysende, at Orloffs Skæbne tilhørte Domstolen og ikke

Administrationen. Han forklarede hende Gang efter Gang, at alle hendes Anstrængelser var spildte. Orloff vilde blive dømt til Døden — og der var intet ved den Ting at gøre. Der fandtes ikke den Domstol i Rusland og overhovedet ikke den Myndighed, som vilde tage Ansvaret for blot saa meget som at indstille *den røde Admiral* til Tsarens Benaadning. Efter militære og borgerlige Love var Orloff hjemfalden til den strængeste Straf, og en saa velbegavet Dame som Katja maatte virkelig selv kunne indse det, uden at nærmere Forklaring var nødvendig.

Alt Katjas Arbejde var spildt. Fyrst Olénin vilde have givet efter for hendes Ønsker, hvis de havde gjaldt enhver anden end *den røde Admiral*. Netop ham kunde hun ikke faa udleveret. Hele Rusland, ja, hele Evropa vogtede denne Mand og Dommen, som skulde ramme ham.

Katja skaffede sig Adgang til den militære Domstols Præsident. Næppe havde han hørt hendes Ærinde, før han brød kort af. Da hun kom igen, nægtede han at modtage hende. Hun prøvede at søge Dommerne enkeltvis; de var advarede, og hun opnaaede ikke Forbindelse med en eneste af dem. Aktor behandlede hende barskt, næsten haanligt; hans Spørgsmaal om, hvorvidt hun maatte ønske at blive stævnet som Vidne for at oplyse om Orloffs Ophold paa Prilúka umiddelbart før Mytteriet, forfærdede hende til den Grad, at hun hurtigt trak sig tilbage.

Defensor hilste hende til at begynde med velkommen som en værdifuld Forbundsfælle. Han udvirkede ved hendes Mellekomst hos Fyrst Olénin mange Lempelser i Fængsels-Reglementet, der kom Petja tilgode. Han kunde ogsaa meddele Katja, at medens Forholdet mellem ham og hans Klient en Tid havde været afbrudt, saa var det nu blevet næsten fortroligt, fordi Orloff ved hvert af Defensors

Besøg fik Hilsner fra Katja — mere kærlige og inderlige, end Petja nogensinde havde vovet at haabe.

Men snart trak baade *den røde Admiral* og Katja sig atter tilbage fra Defensor. Begges Ytringer og maaske endnu mere deres Tonefald og hele Holdning satte den berømte Moskva-Advokat paa et Spor, som han ivrigt søgte at udforske: Var der under Orloffs Ophold paa Prilúka, umiddelbart inden de skæbnesvangre Begivenheder i Odessa, foregaaet noget, som kunde tænkes at være Aarsag til den oprevne Sindstilstand, hvori Anklagede vitterlig havde befundet sig? Defensor spurgte og frittede. Han antydede Muligheden af at stævne ikke blot Katja, men Grevinde Dolgoruki og Tjenerskabet paa Prilúka som Vidner. «Kusken, som kørte for Orloff fra Slottet til Dubni, og Postholderens Kusk, som bragte ham videre til Koronevo, maa kunne give os interessante Oplysninger,» gentog Advokaten flere Gange. Baade Katja og Petja erklærede imidlertid, at der intet som helst var foregaaet. Orloff havde været paa Prilúka i Anledning af Fyrstinde Rilinskis Død — ikke af nogen anden Grund. Defensor vilde opnaa det modsatte af sin Hensigt, hvis han uddybede denne Undersøgelse. Alle Vidner fra Prilúka vilde udsige, at Orloff havde været sig selv, saaledes som hele det hvide Slot i Ukrajne kendte ham fra de tidligste Ungdomsaar . . .

Ængstelig for Virkningen af sin Indgriben fjærnede Katja sig fra Defensor. Han beholdt sin Mistanke. Men han vovede ikke at afskære sig Forbindelsen med Fru Karatájef, fordi han haabede paa et eller andet Resultat af hendes Indflydelse hos Fyrst Olénin.

Det kunde ikke undgaaes, at Katja lærte Petjas Forhold til Pasjka at kende. Den berømte Moskva-Advokats hele Forsvars-Teori hvilede paa denne Grundvold, og han kom

uafbrudt ind paa de intime Enkeltheder, som han skyldte Andréjs og Arinas Oplysninger eller Meddelelser fra Varjas og Pasjkas egne Forældre. Af alle de Skuffelser, Samtalerne med Defensor bragte Katja, ramte ingen hende dybere end hans Beslutning om at gøre Pasjka til Forsvarets Hovedperson. Katja følte ingen Uvilje ved Tanken paa Petjas Forhold til dette Barn af Folket. Den Aften i Baaden havde Petja selv sagt Sandheden. Men det var Katja haardt, at hun maatte skjule *den røde Admirals* brændende Kærlighed til hende. Baade hun og Petja førte bevidst — som efter fælles Aftale — Defensor bag Lyset, for at hun ikke skulde blive draget ind i denne farlige Retssag, hvis Genlyd hørtes viden om og højt op i Samfundet. Alle Breve, der kunde forraade hende, havde Petja tilintetgjort. Intet Bevis kunde føres. Kun Katja og Petja kendte den store Hemmelighed. Derimod fik hele Rusland at høre, at den Kvinde, for hvis Skyld *den røde Admiral* havde hejst Oprørsflaget og ladet sine Kanoner tordne, var Pasjka, et lille Folkets Barn, der stod Petjas Hjærte nær. Branden, som lyste over Sortehavets Kyst, havde Pasjka tændt. Æterens Hersker, den kongelige Ørn, havde løftet sin Vinge og hvæset sin Klo for at hævne Pasjka Petroff. Hun var den Kvinde, den herligste Elsker havde kaaret!

Naar Katja om Aftenen gik til Ro i det gamle Hus i Konnaja, følte hun sig træt og bitter. Nu lød atter for hendes Øren den vemodige Stemme fra Lidelsernes Stad:

For silde — for silde altsammen, stakkels Katja!

Kaptajn Orloffs Søster, Olga Konstantínovna Dunájef, kom fra Turkestan efter en Rejse, der havde varet Uger. Baade Katja og Sonja tog sig af hende og hjalp hende tilrette, da hun begyndte den tunge, haabløse Vandring, Katja

allerede havde tilbagelagt. Hun kunde end ikke opnaa Tilladelse til at aflægge sin Broder et Besøg i Fængslet. Den psykiatriske Undersøgelse stod paa. Defensor pakkede sin Kuffert for at rejse tilbage til Moskva og dør afvente Forhandlingernes Genoptagelse. Hans Raad lød paa, at Olga Konstantínovna skulde tage til Petersborg og søge at vinde Tsarens Øre for en Benaadning, medens efter hans Mening ingen andre burde blande sig i Sagen, da det kun vakte Mistanke og Uvilje. I al Stilhed hjalp Katja imidlertid Petjas Søster med Penge og gav hende Breve med paa Rejsen til Fru Miljúkin, den gamle Grevinde Vera Dolgoruki og andre indflydelsesrige Damer, som vilde kunne støtte hende under hendes vanskelige Arbejde.

Det var ikke uden Grund, at Defensor havde fraraadet Katjas yderligere Indblanding. Fra General-Guvernements Kontorer, fra Dommernes Familjer, fra Aktor og fra selve Petjas Fængsel, hvor Myndighederne misbilligede de Lempelse, der var bleven ham indrømmede, men ogsaa fra Defensors Omgivelser og Forbindelser sivede det efterhaanden ud, at Jekaterina Sergéjevna Karatájef, født Prinsesse Rilinski, havde gjort *den røde Admirals* Sag til sin. Alle fandt det naturligt, at Orloffs Søster gjorde sit yderste for at komme Broderen til Hjælp. Men Fru Karatájef! Hvad vedkom Orloffs Skæbne hende? Var hun en af Aristokratiets hemmelige Revolutionære? Havde hun været i Ledtog med *den røde Admiral*?

De Odessa-Blade, der sluttede sig til «de sande russiske Mænds Forbund» og lignende Foreninger, begyndte at lade høre fra sig. Først i Form af Indsendere, der spurgte, om det kunde være rigtigt, at en Fru J. S. K., født R., brugte sin Indflydelse til Fordel for den Mand, der havde gjort Oprør mod Tsaren og Fædrelandet, og hvis Navn

var blevet en Skændsel for den russiske Marine? Men lidt efter lidt voksede Bladenes Dristighed. En skønne Dag bragte et af de største af dem en Artikel, der nævnede Fru Karatájefs Navn helt ud, og som gik strængt i Rette med hende. I et Sprog, der hævede sig til høj lyrisk Flugt, mindede Artiklen om den Modtagelse, Odessa for to Aar siden havde givet Konsul Karatájefs Enke, da hun steg i Land fra *Admiral Orloff*. «Endnu runger i vore Øren Hyldestraabene, som bruste om den Kvinde, hvis ædle Husbond faldt paa sin Post for Morderhaand, og som selv havde gjort sig fortjent til alle Slaveres Beundring. *Slava, knjaginja, slava!* Hil Dig, Fyrstinde, hil Dig, lød det fra høj og lav i denne By, hvor Østerland og Tsarens Rige mødes. Vi veed ikke, om Konsul Karatájefs Enke siden har kunnet finde Vejen til sin Husbonds Grav. Men alle Fædrelandets Venner veed, at da hun atter holder sit Indtog i Odessa, saa sker det i den Hensigt at fravryste Retfærdigheden en Forbryder, som har bragt uaftvættelig Skam over Ruslands Orlogsflag, og for hvis Haand Hundreder af Uskyldige nys led Rædsels-Døden. Har hun da glemt, hvad hun skylder de Navne, hun bærer — hendes Husbonds og hendes fædrene Slægts? Mange Tusind gode russiske Mænd og Kvinder har stillet dette Spørgsmaal, og hvis Fru Karatájef lyttede til den Folkets Røst, der engang syntes hende saa liflig, saa vilde hun nu høre den dirre af Harme. Tvi Dig, Fyrstinde, tvi Dig!»

Da General-Guvernøren og Grev Dolgoruki læste denne Artikel, blev de yderlig forbitrede, og Bladets Ledelse modtog en skarp Advarsel. Men den frugtede ikke. Reaktionen efter de blodige Begivenheder rejste Hovedet. Lige saa lidt som Revolutionen kendte «de sande russiske Mænds Forbund» til Skaansel opefter eller nedefter. Fru Karatájefs

Navn nævnedes ikke længere rent ud, men det vrimlede med nærgaaende Hentydninger til hende og hendes Virksomhed for *den røde Admiral*.

Jorden blev hed under Katjas Fødder. Anna Nikolájevna, Miss Warden og Jussuf flyttede til Dolgorukis, og det gamle Hus i Konnaja stængtes. Katja selv benyttede sig af Jærnbane-strejkens foreløbige Ophør til at rejse tilbage til Prilúka, hvor senere hele Familien skulde mødes, og hvor ogsaa Advokat Mandelberg vilde komme tilstede for at ordne Fyrstinde Rilinskis Bo.

Intet var udrettet for den fangne Ørn.

Da Smaabanetoget fra Koronevo henimod Middag standse ved Dubni, saae Katja sig om efter Dmitri og Michajlo, som skulde være paa Stationen for at hente hende. Men der var ingen Vogn fra Prilúka, og ingen havde Besked at aflevere. Stationsforstanderen tilbød Katja, at hun kunde vente i hans Lejlighed; det vilde sagtens ikke vare længe, inden Vognen kom. Et eller andet Uheld havde forsinket den, eller Brevet var ikke naaet til Prilúka i disse urolige Tider . . .

Der gik en Time, og der gik halvanden, uden at Michajlo og Dmitri viste sig. Tilsidst kunde hun ikke længere holde ud at vente. Trods Stationsforstanderens og Gensdarm-Underofficerens Advarsler begav hun sig paa Vej til Fods. Hos Postholderen i Dubni spurgte hun, om hun kunde leje en Vogn? Men Jøden nægtede bestemt at køre for hende, med mindre hun overtog Risikoen for baade Vogn og Heste. «Ach waj mi', Deres Naade,» sagde Jøden hændervridende, «Bønderne luchter po mange Versts Afstand, at en Par Heste tilhører en shtakkels Jøde, och *har* de først luchtet, so stjeler de, om so Tsaren selv sitter i Vognen!»

Ad den brede Vej, grøn af Græs, hvid af Sand, vandrede Katja til sin Æts gamle Slot. Hendes Hjærte bankede i Angst. Uroligt, som en Flok vilde Fugle, der har hørt Haglskuddene hvisle imellem sig, flagrede Minderne omkring hende. Der var Hjemkørslerne fra Klosterpensionatet i Kijef — der var Tilbagekomsten fra Paris det Aar hos Miljúkins — der var Sigøjnerskens Spaadomme og Udflugten til Patkánovo med Papa — der var Turen med General Karatájef og Niki . . . Men der var ogsaa, for kun nogle Uger siden, de to Mænds Flugt i Natten — Prilúka forladt af de sværmende Pager og Trubadurerne under Balkonen — Ungdomstiden uigenkaldelig sluttet — magtløs Ensomhed forude . . .

Sommerdagens Sol glødede over Vejen. Aldrig havde Katja tænkt sig, at ti Verst kunde gøre hende saa træt og slap. Hvert Øjeblik maatte hun hvile sig. Hun standsede for at se frem, om ikke Mikhajlo endelig skulde vise sig. Og hun standsede for at se tilbage, om ikke en Vogn vilde komme og tage hende med sig. Men den brede Vej laa øde i Solen. Fra Smaahusene ved dens Sider stirrede Folk undrende efter hende. Ingen forstod, hvorfor Prilúkas Herskerinde vandrede ene gennem Oprørslandet.

Da Katja endelig naaede Slotsparkens Yderkant, brød hun ind gennem Hegnet og skyndte sig videre ad de kendte, skyggefulde Stier. Snart saae hun det hvide Slot paa Skraaningen ned mod Søen. Hun sukkede lettet — ingen Ulykke havde ramt Fyrsterne Rilinskis gamle Herresæde.

Men jo nærmere hun kom Slottet, desto tydeligere hørte hun Raab, Skrig og forvirret Larm fra Avlsbygningerne og Staldene. Hun ilede ned mod Søen, hvor Udsigten var fri.

Flammer sitrede mod Sollyset. En graasort, tungt bølgende Røg væltede frem og hang fast i Trækronerne. Lader

og Stalde stod i Brand. Mikhajlos lille straatækte Hus lyste som en Fakkell.

Katja løb, saa hurtigt hendes Fødder kunde bære hende. Hun styrtede frem mod det rygende Baal, der sendte hende sin hede Aande i Møde. Brisen bragte snart Duft med sig fra nylig bjærget Hø, snart en sødlig kvalm Lugt fra forkullet Korn, snart forpestet Stank fra brændende Aadsler. Træernes Blade krøblede sig sammen. Fugle flagrede skrigende om deres Reder. Længernes Tage og Vægge styrtede bragende sammen.

Da Katja naaede Kørevejen, der fra Staldene gennem Parken førte op mod Slottet, saae hun Folkene, der sled ved Pumper og Sprøjter. Forrest i Skaren, som med Økser søgte at bryde Hul i Herskabsstaldens Mur, arbejdede Mikhajlo, der svang sin Hakke som en Gigant. Jamrende og grædende talte han til Hestene derinde i det flammende Bur, bønfuldt dem om at holde ud lidt endnu, lovede dem Hjælp og Pleje, trøstede dem under deres Lidelser, kaldte dem ved de ømmeste Navne.

Katja stod som en Statue og stirrede paa Arbejdet. Kun ganske enkelte af Folkene, der bar Vand fra Søen, lagde Mærke til, at hun var kommen. Intet kunde hun udrette. Hun rørte ikke en Fod eller en Haand. Det syntes hende, at hun var bleven en anden. Hendes Vilje og Tanke var forstenet.

Staldens Bindingsværks-Mur faldt. En Vej ud var fri.

Da styrtede det vilde Kobbell fra Heden og de flygende Gnister ud i Solen. Rasende sloges Dyrene i Muraabningens Trængsel, stejlede mellem hverandre, bed og sparkede. De svage segnede under de stærke. Luften dirrede for vrinskende Skrig.

Forrest i Flokken, der søgte mod Søen, galopperede

Mazeppa — blodig, med flammende Manke og Øjnene luende af Dødens Rædsel. Et Gærde syntes at skulle standse den. Den samlede sig til Spring og vilde sætte over.

Men den forfejlede sit Maal. Spiddet paa Gærdestavene sank Mazeppa sammen — uden en Lyd, med den blodige Tunge dinglende ud af Mundens Fraade.

Midt i November, faldt Dommen over *den røde Admiral*. Den lød paa Døden ved Hængning efter forudgaaende Degradering og en uhyre Skadeserstatning til Stat, Kommune og Private. Udbyttet af Olga Konstantínovnas Anstrængelser i Petersborg blev, at Tsaren ændrede Formen for Dødsstraffens Fuldbyrkelse. Kaptajn Orloff skulde skydes af Marinesoldater i Fæstningen Otsjákof, der ligger paa en lille Ø i Sortehavet, fire Timers Rejse fra Odessa. Her havde Petja været indespærret i den Tid, der laa mellem Domsafsigelsen og Tsarens Afgørelse.

Katja, som siden Efteraaret havde boet i det gamle Hus i Konnaja med sine Børn, opnaaede hos Fyrst Olénin Tilladelse til at sende Petja forskellige Smaating og to-tre Breve. Derimod var det Fangen forbudt selv at skrive. Katja gjorde et Forsøg paa at faa Lov til sammen med Olga Konstantínovna at aflægge Orloff et Besøg inden Dødsdommens Fuldbyrkelse; det strandede; kun Fangens Søster blev indladt i Otsjákof. Maaske var det Grev Dolgoruki, der hindrede, at Katjas Ønske blev opfyldt. Hendes Virksomhed for *den røde Admiral* var bleven mere og mere febrilsk, efterhaanden som Afgørelsen nærmede sig, og Sommerens Angreb paa hende dukkede atter op. Virkningen havde allerede vist sig i Petersborg; da Statspensionen endelig blev bevilget, var den Del, som skulde tilfalde Katja personlig, bleven formindsket med 1000 Rubler.

Greven frygtede yderligere Modtræk, hvis Katja kom for stærkt frem i Forgrunden under de folkelige Sympati-Tilkendegivelser, hvortil Orloffs Navn uafbrudt gav Anledning baade i Sevastopol og i Odessa.

Saa snart Tsarens Afgørelse forelaa, besluttede Katja at rejse til Udlandet. Miss Warden og Jussuf skulde blive hos Børnene.

Det var Katja umuligt at opholde sig i Odessa, paa Prilúka eller overhovedet indenfor Ruslands Grænses i denne forfærdelige Tid. Hendes Sind var saa oprevet, at hun handlede som i Vildelse. Hun følte med skærende Tydelighed, at hun var afmægtig. Begivenhederne rullede frem i deres Vælde, uden at hun kunde holde dem tilbage, end sige standse dem eller ændre deres Retning. Alles Haand syntes at være løftet mod hende. Hun forlod Rusland. Hun trængte til at være ene mellem Mennesker, der ikke kendte hende.

En Vintermorgen, kort efter at den fjærne, blege Sol havde hævet sig over Sortehavet, meddelte Otsjákovs Kommandant Pjótr Konstantínovitsj Orloff, at hans sidste Time havde slaaet.

Fæstningens Præst beredte Petja til Døden. Den røde Admiral var from og mild som et Barn. Inderligt gav han sig hen i sin Andagt, og Taarerne duggede hans Øjne, da han bad Gud om Tilgivelse for sine Synder. Over hans Ansigt og hele hans Holdning laa blid Ro. Han troede paa Guds Barmhæertighed. Han længtes mod Dødens Hvile.

Præsten spurgte, om han havde et sidste Ønske? Petja svarede, at han gerne vilde skrive et kort Brev. Det blev ham tilladt. Da han havde sluttet det, bad han

Præsten om, at der maatte blive draget Omsorg for, at det kom Adressaten i Hænde, og Præsten gav sit Løfte derpaa.

Kort efter blev Admiral Orloffs Søn ført ud i en Gaard mellem høje, stejle Mure. Officers-Distinktionerne var fjær-nede fra hans Uniform.

Da en Underofficer nærmede sig for at binde ham for Øjnene, afværgede han det.

Petja stillede sig paa den Plads, der blev ham udpeget. Saa gjorde han Korsets Tegn og lukkede Øjnene.

Kommandoen lød. Peloton-Salven raslede mellem de høje Fæstnings-Mure. Et Legeme faldt tungt til Jorden.

Petja Orloff havde fundet Fred.

Men hans Brev forfulgte den Kvinde, til hvem det var skrevet, fra By til By. Katja flakkede om uden Rast eller Ro. Næppe var hun kommet til et Sted, før hun atter brød op. Først i Paris fandt hun i et lille afsides Hotel den Ensomhed, hun søgte. Her indhentede langt om længe Posten hende, og mellem Brevene saae hun et, der bar Otsjåkofs Segl.

Min elskede Katja!

I Tanken paa Dig, som Du var den Aften i Baaden, da Du sagde til mig, at jeg skulde ro af alle Kræfter, saa vilde Du styre, sluttes nu mit spildte Liv. Bed alle, der har holdt af mig, om at tilgive mig.

Din til Døden trofaste

Petja.

Den Dag vandrede Katja hvileløs gennem Paris — uden Maal, ukendt og ensom i Menneskevrимlen. Sent om Aftenen blev hun fundet bevidstløs og plyndret for

Uhr, Ringe og Penge, langt ude i det Kvarter, hvor Avenue de Neuilly skærer Seinen. Hun blev kørt til et Hospital, og først Tredjedagen derefter var hun i Stand til at opgive Navn og Bopæl.

En tidlig Foraarsdag, faa Uger før Fyrst Aleksander Aleksándrovitsj Rilinski med sít fyldte attende Aar skulde tage sine Fædres Gods i Besiddelse, kom Vladímir Sjipágin til Prilúka og rykkede ind i sit gamle Værelse.

Tatjana Fjódorovna, Dmitri og Mikhajlo modtog ham med aabne Arme og trykkede varmt hans Hænder. Thi nu var Vladímir Sjipágin den eneste, som sammen med Fyrsterne Rilinskis gamle, trofaste Tjenere mindedes den store Tid paa det hvide Slot i Ukrajne.

Da Katja for et Aar siden var kommen hjem fra Paris, slog hun sig ned paa Prilúka. Den sidste Sommer under hendes Styre samledes alle hendes nærmeste omkring hende. Allerede den Gang foreslog Sjipágin, at hun og han skulde prøve Lykken sammen. Han var træt af sin ensomme Lediggang. Han ønskede sig en Hustru af fornem Byrd, der kunde kaste Glans over Patkánovo. Efter Bondeoprørets Hærgen havde han ofret anseelige Summer paa Slottets Istandsættelse, og han vilde sætte Pris paa fremtidig at kunne føre et Hus, der svarede til hans Stilling som en af Guvernementets største Godsejere. Katja havde alle de Egenskaber, der krævedes for at hæve baade ham og hans Ejendom op i det rette Niveau. Vladímir og Katja var omtrent jævnaldrende. Begge havde de prøvet Livet. De store Følelsers Tid var omme. Det blev paa Tide at sikre sig Lunhed inden Døre.

Straks, da Vladímír Sjípágin — aabent og ligefremt — havde stillet sit Forslag, afviste Katja det i Vrede. Men han holdt ud. Der var navnlig eet Spil, hvori han udmærkede sig og Gang efter Gang tog Stikkene hjem: han samlede Ungdommen, Katjas egne Børn, Boris og Anastasíja Dolgoruki og den unge Fyrst Rilinski for at fortælle om Katjas Triumfer; hans læspende Stemme syntes ikke at kunne trættes, naar det gjaldt at give det nye Slægtled en Forestilling om hin store Tid, da Katja i Sandhed var Prilúkas Herskerinde. Men han optraadte ogsaa som en Rigmand, der ikke bryder sig om at tælle de Summer, han øser ud med begge Hænder. Prilúkas gamle Tjenere, som mellem Aar og Dag havde modtaget rundelige Gaver af mange Gæster, blev formelig overvældede af Sjípágins Flothed. Katjas franske Kammerjomfru, Jeannette, øgede sin sammensparede Formue med nogle Hundrede Rubler. Fra London indtraf Sportsgenstande til Sergéj Karatájef, fra Paris Smykker til Anna Nikolájevna. Fra Moskva kom russiske Antikviteter i Sølv og Emalje til Katja. Naar Prilúkas Vogn om Formiddagen vendte tilbage fra Dubni, bragte den Pakker med kostbare Lækrierer fra Kijef til Frokost- og Middagsbordet. Hen paa Eftersommeren naaede en engelsk Fuldblods-Hoppe den nybyggede Stald paa Prilúka; den var Vladímír Sjípágins Gave til Katja — en Erstatning for Mazeppa.

Lidt efter lidt gjorde alt dette sin Virkning. Katja var bleven fremtidsangst. Saa længe hun endnu kunde kalde Prilúka sit, mærkede hun næppe, at hendes egne Indtægter var bleven forringede. Men den Dag, det gamle Hjem og Godsets Ydelser skulde tages fra hende, vilde hun blive smaat stillet i Sammenligning med, hvad hun var vant til. Hun maatte lægge sit Liv helt om. Eller

hun maatte leve af sine Børns Penge — en Tanke, som efter Tonen og Indholdet af General Karatájefs Testamente var hende uudholdelig. Vladímir Sjipágin betød Redning for alle den Art Bekymringer.

Men han betød meget, meget mere . . . Det hændte, at gamle Tanja drog Katja til Side og sagde til hende: «Veed Du, Katja, jeg synes, Du skulde gøre Alvor af det og tage Vladímir Aleksándrovitsj. Han er et nydeligt Menneske. Har Du lagt Mærke til, som han holder sin Serviet? Den er altid lige saa ren og nystrøget som han selv. Og Du skulde høre, som han taler om Dig! Han kan huske alt, hvad Du har sagt, fra Du var 15 Aar. Det er ikke længere siden end igaar, at han var inde hos mig for at hilse paa Petrusjka, og saa fortalte han mig hele Historien fra den Gang, Du stjal Petrusjka og sværtede den med Din salig Fars Haarfarve. Du skulde tage ham, Katja. Lad nu ikke ogsaa ham rende sin Vej som Englænderen med det rædsomme Navn.»

Mikhajlo havde aldrig tænkt sig Muligheden af, at der kunde findes saa fuldkommen en Hoppe som den nye engelske Fuldblod. «Man skulde tro, hun var af Porcelæn eller Glas, Jekaterina Sergéjevna. Man er næsten bange for at røre ved hende. Men Russisk forstaar hun da, skøndt hun kommer lige fra London, eller hvor det nu er. Jeg veed ikke, hvem der har lært hende Sproget. Det er ogsaa ligemeget, naar blot hun ikke glemmer det igen, inden hun skal til Patkánovo, for der er der ingen, som kan et Ord Engelsk.»

Hele Prilúka støttede Vladímir Sjipágins Planer. Han var en gammel Bekendt. Og Patkánovo laa ikke længere borte, end at Prilúka kunde opretholde Forbindelsen med sin rette Herskerinde. Nu kom snart en ny Herre, en

ung Bárin, som sagtens vilde bringe nye Folk, der lidt efter lidt skulde skubbe de gamle tilbage . . . Godt, om Jekaterina Sergéjevna blev i Nærheden og holdt sin Haand over alle dem, der med hende legemliggjorde Fortidens Tryghed, dens Skikke og Minder.

Uden at nogen vidste det, havde Katja ligget alvorlig syg i Paris over en Maaned. Hun talte aldrig om denne Tid, den bitreste i hendes Liv — værre, syntes hun, end Dagene efter Mordet paa Niki. Strádovo havde i hvert Fald haft sin Storhed. Lidelsernes Stad bragte ikke Sorg alene, men ogsaa Glans. Petjas Død var idel Kval og Skam. Katjas Navn blev trukket gennem Smudset, medens Pasjkas straaledede i folkelig Helgenglorie. Ingen skulde kunne overbevise Katja om, at hun havde haft noget Ansvar for den Ulykke, der ramte Niki. Men tydeligt hørte hun de Røster, som hviskede, at hun bar Skylden for den Fortvivlelsens Handling, der førte Admiral Orloffs Søn til Vanære og Død. Petjas Defensor havde i et privat Brev sagt hende dette saa tydeligt, som det kunde siges. Olga Konstantínovna anede Sammenhængen. Sonja vidste Besked. Anna var som en lukket Bog — men hvad havde dette lyttende og iagttagende Barn ikke gættet sig til? Paa Sygelejet i Paris og hver Dag siden pintes Katja af disse Tanker. Petjas Skygge forfulgte hende — som hans Brev havde gjort det, da hun hvileløs flakkede om i Evropa. Og nu, da hun kendte Aarsagen til George Farringhams Flugt, tyngedes hendes Samvittighed ogsaa af Erindringen om den Magt, hun havde haft over denne Mands Livskæbne. Katja blev angst for Ensomheden, som Børn er rædde for Mørket. Hun prøvede en Tid at vinde Sergéjs og Annas Fortrolighed tilbage. Det lykkedes ikke; de var vokset fra hende.

Vladimir Szipágin bød hende den Hjælp, hun trængte til. Hun sagde sig selv alt, hvad der talte imod ham: hans Tomhed, hans Egenkærlighed, hans Parvenu-Væsen og hans Tilknytning til det hæslige Sted, hvor hendes Far engang havde vaandet sig i Sorg og Angst, uden at nogen vilde høre ham. Et Liv igennem havde Mænd ødslet deres Kærlighed paa Katja. Szipágin vidste ikke, hvad Kærlighed var. Niki, George Farringham, Petja — hver især Mænd af fin Støbning, højere end Jævnmaal. Szipágin naaede dem næppe til Skuldrene.

Men han kom til hende i hendes Nød. Maaske havde Mama haft Ret, da hun engang sagde, at han var trofast. Han hørte til den gamle Kres. Han kendte hendes Stortid. Han tog Bekymringer fra hende. Han viste en Vej, der førte bort fra Ensomhedens Ørken. Heller ikke Sonja havde ægtet i Kærlighed, og dog var hendes Liv tryk Lykke og harmonisk Fred. —

Da Vladimir Szipágin anden Gang fremsatte sit Forslag, tog Katja imod det. Nu kom han for at fejre Bryllupet i Dubnis lille Kirke. Ingen andre var tilstede end Szipágin gamle Moder, Katjas Børn og Grev og Grevinde Dolgoruki.

Katja sad i Vognen med Vladimir Szipágin ved sin Side. De var paa Vej til Patkánovo for at tage deres fremtidige Hjem i Besiddelse.

Mikhajlo bar sin fineste Puds, nu da han for sidste Gang i lange Tider skulde køre for hende, der havde været hans kaade Kammerat og Prilúkas elskede Herskerinde. Han stræbte at tage sig ud for hende i sin sorte, ærme-løse Fløjlskaftan med Sølvbælte om Livet, højrøde Bluse-

ærmer og Klædes-Baret med en vajende Krans af Paafuglefjer paa den graa Haarmanke. Han brugte ingen Pisk; den hang i en Løkke om hans Haandlede og gjorde ingen Nytte. Men han talte til Hestene og gav dem Forklaringer; han hvislede, peb, fløjtede, skreg og sang. Der maatte findes en dybere Mening bag det altsammen; Hestene forstod ham i hvert Fald, og de suste gennem Pløre og Sand, over Græstørv og Sten.

«Stræk ud, smaa Duer, stræk ud!»

Sjipágins Øjne hvilede paa Katja, der hældede sit Hoved over de Blomster, Prilúka havde givet hende med paa Vejen. Sandelig var hun smuk og attraaværdig den Dag i Dag! Ingen skulde kunne tage fejl af hendes høje Byrd. Ingen vilde være i Tvivl om, at hun var vant til at sejre og herske.

«Kan Du huske, Katja, da Du havde narret gamle Aleksej til at hale Tanjas Kvas op af Brønden?»

«Jā, min Ven. Men det er saa forfærdelig længe siden!»

«Jeg glemmer aldrig, hvad Du den Gang sagde til Din Far: Det var let, Papa. For Alek er jo bare et Mandfolk!»

«Aa, ti dog — ti dog stille, Vladímir!»

Katja skjulte Ansigtet i Blomsterkronernes Kølighed. Nej — nej — hun vilde ikke mindes om Fortidens Sejre — ikke nu . . . aldrig mere . . . Hun havde taget Afsked med alt, hvad der var hende kært. Strængt og ubarmhjærtigt er Livet. Mellem hende og Prilúka blev Afstanden større og større.

«Kør langsommere, Mikhajlo!»

Undrende vendte han sig om. Men hun gentog blot sin Ordre. Da rystede han sit graa Hoved, og fortroligt talte han til Hestene:

«Smaat, mine Kid, saa smaat! Nu gaar det bort fra Prilúka!»

Sjipágin var munter og veltilpas. Den Tid, da de unge Mænd i «Klubben» hundsede og haanede ham, skulde ikke mere vende tilbage. Det blev dog ham, der hjemførte Je-katerina Rilinski, Kosaken fra Ukrajne, den herlige Kvinde, der tvang Mændene i Knæ og plukkede deres Hyldest som Blomster ved Vejbredden.

«Kan du huske, Katja, da vi blev spaaet af Sigøjnersken? Hun sagde en Mængde Snak, og uforskammet var hun ogsaa. Men et og andet er alligevel gaaet i Opfyldelse. Mig spaaede hun Ægteskab sent — og det stemmer godt nok — men ikke lykkeligt — gamle Heks, hun skulde blot ane, hvor lykkelig jeg er med *ma petite Rilinski!*»

«Jeg vil ikke høre Dig sige de Ord, Vladímir. Du trætter mig. Saa ti dog stille, naar jeg beder Dig derom!»

Katja plukkede Blomsterkronerne i Stykker og lod Bladene flagre ud over Vejen. Havde Niki haft Ret, da han sagde hende, at hun var *gold*? Siden den Aften i Strádovo var alt bristet under hendes Hænder. Niki røvet fra hende, inden hun endnu havde vundet hans Tilgivelse. George Farringham flygtet i Sorg og Vrede. Petja dræbt for hendes Skyld . . . Anna og Sergéj havde glemt deres Mor. Snart skulde en ny Slægt, fremmed for Katja Rilinski, rykke ind i det hvide Slot i Ukrajne . . . Aldrig mere vilde den tie, den vemodige Stemme fra Lidelsernes Stad: For silde — for silde altsammen, stakkels Katja!

Hvor er et Liv dog langt, tænkte Katja. Bedre for hende og dem alle, om hun var død paa Hospitalet i Paris. Ingen havde kendt hende; plyndret og bevidstløs blev hun lagt ind paa en Fællesstue mellem andre forkomne Stakler,

der var samlet op fra Gaden. I den russiske Ambassade sværmede Storfyrsterne og de fremmede Diplomater omkring den gyldne Volière, hvor ogsaa Katja engang havde haft sin misundte Plads. Nu laa hun med knækket Vinge — som Trækfuglen, naar den paa sin Vej over Ukrajnes Sletter flyver mod Sankt Vladímirs lysende Kors ved Dnjeprs Bred.

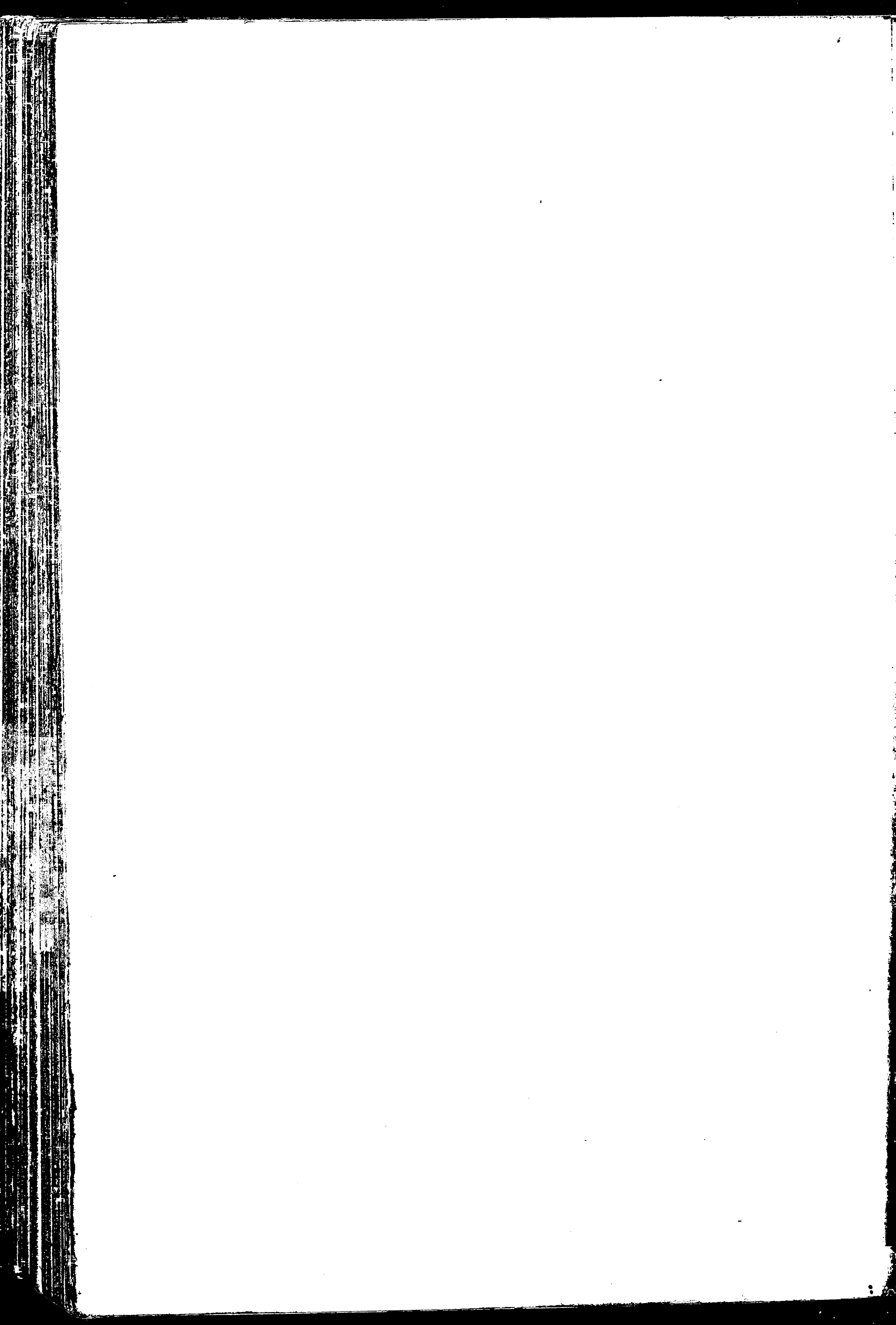
Vilde det være muligt at bygge en Fremtid paa Livets Ruiner? Katja havde spejdet til alle Sider. Men Valget stod blot mellem Ensomhedens Ørken og Patkánovo. Saa hæsligt var engang dette Sted, at hun slet ikke vilde give det Lov til at ligge i Ukrajne. Men dog var det her, at hun havde vundet den Viden og smedet de Vaaben, som gav hende Magt til at redde alle sine Kære fra Ulykke og Skam. Nu fandtes der ikke mere det Menneske paa Jorden, som trængte til Katja Rilinskis Kærlighed.

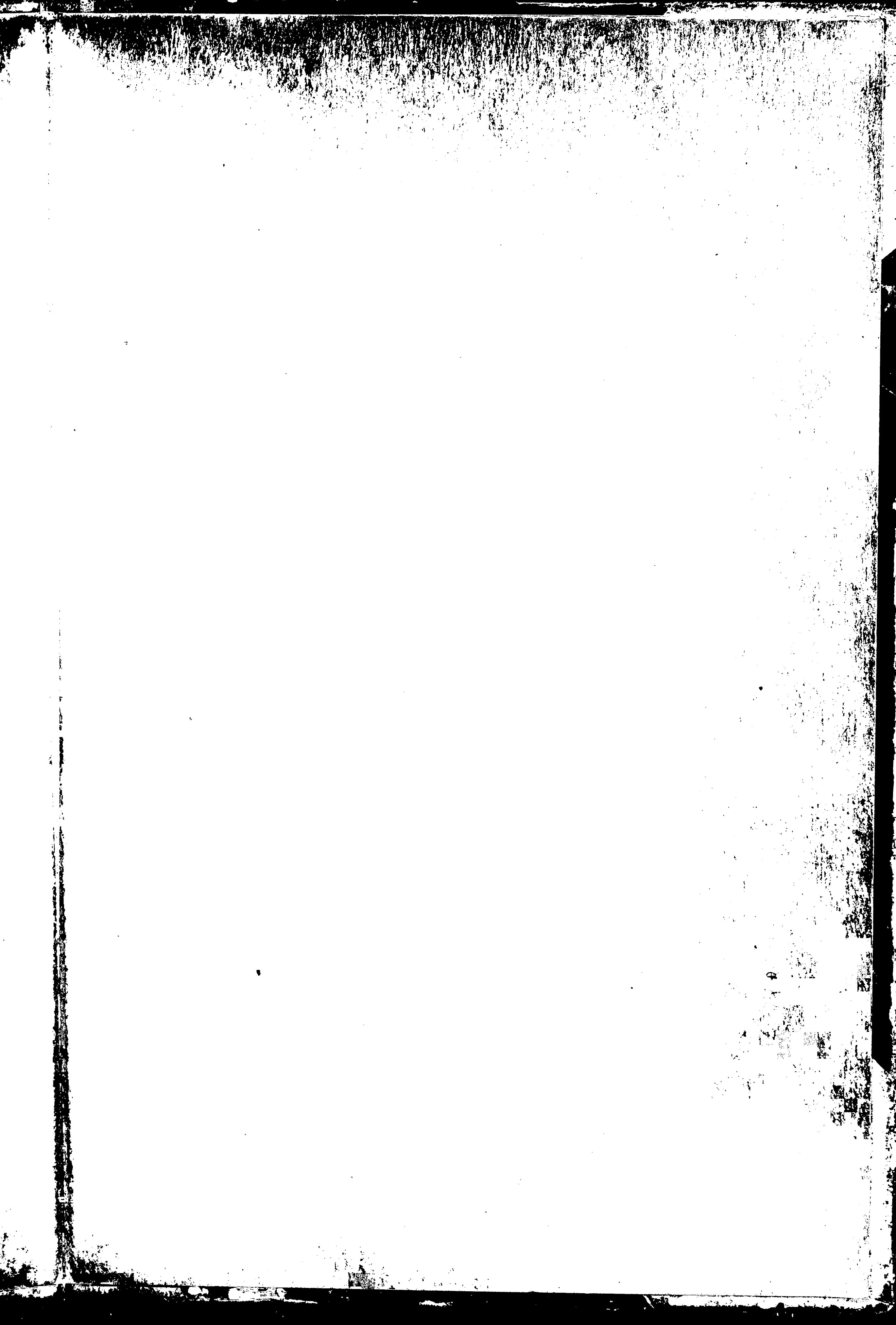
«Smaat, mine Duer, saa smaat. Det gaar bort fra Pri-lúka!»

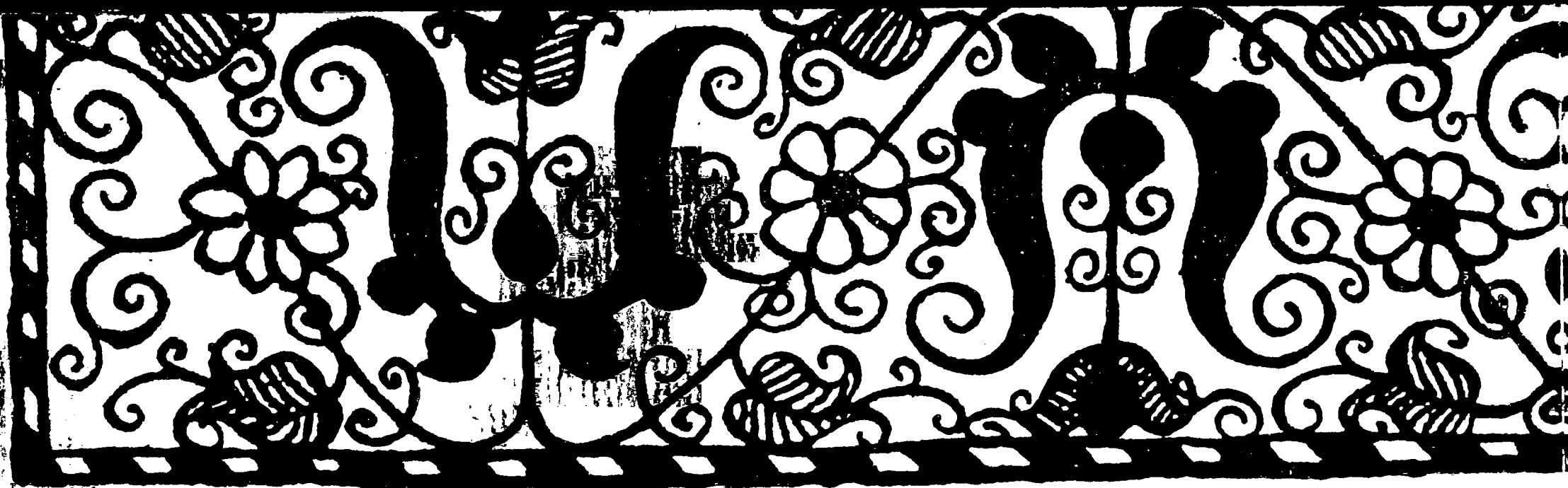
Det lillerussiske Landskab gled forbi Katjas duggede Øjne — den vidtstrakte Slette, hvorover Bønderhusenes Straatage løftede sig som Champignons paa en mosklædt Skovbund, den unge Hvedes metalgrønne Oceaner, smaa Birkelunde med nyt, skært Løv og gyldne Solstrejf paa hvide Stammer, Rækker af smaa, forfaldne Vindmøller, en gammel Eg, hvis rødmende Vaarkrone ludede ud over Vejen, og hist og her en sivgroet Sø eller et Vandløb, der rislende søgte ned til Dnjeprs hulkende Strøm for med den at ile mod Sortehavet. Ikke et Vindpust. Alt levende gemt bort eller usynliggjort paa den uendelige Slette og i den dybe Stilhed. Et Land bugnende af Frugtbarhed og dog tyst som en Ørken. Himlen høj og fjærn — Skyggen

levende og med blide, vemodige Toners Farvespil. Drømmenes Rige mellem de store Floder, Stridens og Kærlighedens Land — Ukrajne, Ukrajne!

Henimod Aften, i Skumringens Time, holdt Mikhajlo foran Trappen til Patkánovo.

GYLDENRANKE
& BOGHANDEL

NORDISK FORLAG

